

T.C
GAZİANTEP ÜNİVERSİTESİ
SOSYAL BİLİMLER ENSTİTÜSÜ
TARİH ANA BİLİM DALI

**20 NUMARALI AYNTAB ŞER'İYYE SİCİLİ'NİN
TRANSKRİPSİYONU VE DEĞERLENDİRİLMESİ
(s.137-270)
H.1060-1061/M.1650-1651**

YÜKSEK LİSANS TEZİ

OKAN İLHAN

Tez Danışmanı: Yrd. Doç. Dr. Murat ÇELİKDEMİR

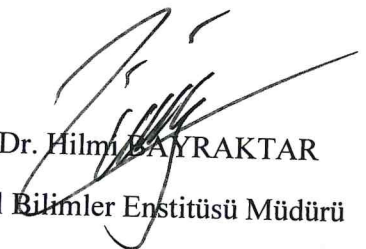
GAZİANTEP
2015

T.C.
GAZİANTEP ÜNİVERSİTESİ
SOSYAL BİLİMLER ENSTİTÜSÜ
TARİH ANA BİLİM DALI

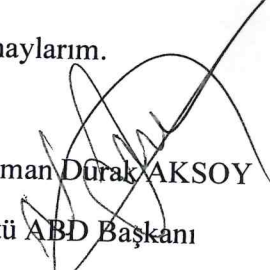
**20 NUMARALI AYNTAB ŞER'İYYE SİCİLİ'NİN
TRANSKRİPSİYONU VE DEĞERLENDİRİLMESİ
(H.1060-1061/ M.1650-1651 s.136-271)**

Okan İLHAN

Tez Savunma Tarihi: 06.01.2015
Sosyal bilimler Enstitüsü Onayı

Prof. Dr. Hilmi BAYRAKTAR
Sosyal Bilimler Enstitüsü Müdürü

Bu tezin Yüksek Lisans tezi olarak gerekli şartları sağladığımı onaylarım.

Doç. Dr. Numan Dürak AKSOY
Enstitü ABD Başkanı

Bu tez tarafımda okunmuş, kapsam ve niteliği açısından bir Yüksek Lisans tezi olarak kabul edilmiştir.

Yrd. Doç. Dr. Murat ÇELİKDEMİR
Tez Danışmanı

Bu tez tarafımızca okunmuş, kapsam ve niteliği açısından bir Yüksek lisans tezi olarak kabul edilmiştir.

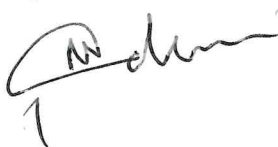
Jüri Üyeleri

Doç. Dr. İsmail KIVRIM (Jüri Başkanı)

Yrd. Doç. Dr. Murat ÇELİKDEMİR

Yrd. Doç. Dr. Fettah KUZU

İmzası

ÖZET**20 NUMARALI AYNTÂB ŞER'İYYE SİCİLİ'NİN
TRANSKRİPSİYONU VE DEĞERLENDİRİLMESİ****(s.137-270)****(H.1060-1061/M.1650-1651)**

İLHAN, Okan

Yüksek Lisans Tezi, Tarih Anabilim Dalı

Tez Danışmanı: Yrd. Doç. Dr. Murat ÇELİKDEMİR

Kasım 2014, 338 Sayfa

Hicri 1060-1061 (M. 1650-1651) tarihli 20 Numaralı Ayntab Şer'iyeye Sicili toplam 270 sayfadan meydana gelmektedir. Bu çalışmada sicilin 137-270 aralığındaki sayfaların transkripsiyonu ve değerlendirilmesi yapılmıştır. 20 Numaralı Ayntab Şer'iyeye Sicilinde M. 1650-1651 yılları arasında Ayntab'da meydana gelen idarî, siyasî, iktisadî ve sosyal olayların kaydedildiği gözlenmektedir. Yine sicilde İdareciler ve görevlerinden, veraset, alacak-verecek, mülk taksimi, adam yaralama ve Müslim-gayri Müslim ilişkilerinden de bahsetmektedir.

Anahtar Kelimeler: Kadı, Ayntab, Şer'iyeye Sicili, Gaziantep

ABSTRACT**THE TRANSCRIPTION AND ASSESEMENT OF THE NUMBERED 20
AYNTAB COURT RECORD**

(Page 137-270)

(Muslim Calendar (MC) 1060-1061/Gregorian Calendar (GC) 1560-1651)

İLHAN, Okan

Thesis of Post Graduation, Department of History

The Thesis Advisor: Assistant Professor **Murat ÇELİKDEMİR**

November 2014, 338 Pages

The Numbered 20 Ayntab Court Record dated MC 1060-1061 (GR 1650-1651) totally consists 270 pages. In this study, pages 137-270 have been transcribed and assessed. In this Record, it can be seen that managerial, political, economical and social events had occurred between 1650 and 1651 in Ayntab. Again, in this record; it has been mentioned about managers, employee, inheritance, claim-debt, possession share, man wounding and muslim-nonmuslim relationships.

Key Words: Qadi (Judge), Ayntab, Judicial Record, Gaziantep

ÖNSÖZ

Tarih, kısaca geçmişin sistemli bir şekilde incelenmesidir şeklinde tanımlanabilir. Bu nedenle bir olayın sistemli bir şekilde incelenebilmesi için yer ve zamanının, sebep ve sonucunun ve de taraflarının belli olması ve belgeler ile ispatlanabilir olması gerekmektedir. Bir olay hakkında tutulan belgeler, araştırmacıların daha doğru tespitler yapmasına ve olay hakkında daha doğru bilgilendirme yapmasına olanak sağlar.

Üç kıtada altı asırdan fazla hüküm süren Osmanlı Devleti, geride çok değerli tarihi ve mimari yapıtların yanı sıra çok zengin ve sistemli bir arşiv hazinesi bırakmıştır. Osmanlı Devleti'nin hazine-i evrak olarak vasıflandırdığı bu çok değerli arşiv kaynakları arasında Şer'iyye sicilleri oldukça önemli bir konuma sahiptir. Şer'iyye sicilleri özellikle Osmanlı şehirleri ve Osmanlı Devleti'nin sosyo-kültürel yapısı olmak üzere Osmanlı Devleti'nin siyasî, iktisadî, askerî, ve beledî yapısıyla ilgili çalışma yapanların ilk başvurdukları ana kaynaklardır.

Bu amaçla H. 1060-1061 (M.1650-1651) yıllarına ait olan 20 Numaralı Ayntab Şer'iyye Sicilinin transkripsiyon ve değerlendirilmesi yapılmıştır. Bütün ilmi hizmetlerde olduğu gibi bu çalışma hazırlanırken de birtakım zorluklarla karşılaşmıştır. Bu nedenle çalışmanın başından bu yana yardımlarını esirgemeyen değerli hocam ve aynı zamanda tez danışmanım olan Sayın Yrd. Doç. Dr. Murat ÇELİKDEMİR' e ve yine çalışma esnasında bana yardımcı olan değerli hocalarım ve arkadaşlarıma şükranlarımı sunarım.

Gaziantep 2014

Okan İLHAN

İÇİNDEKİLER

ÖZET	iii
ABSTRACT	iv
ÖNSÖZ	v
İÇİNDEKİLER	vi
KISALTMALAR	9
1.GİRİŞ	10
1.1. ŞER'İYYE SİCİLLERİNE GENEL BAKIŞ	11
1.2. ŞER'İYYE MAHKEMELERİ VE ADLİ TEŞKİLAT	12
1.2.1. Şeyhülislamlık	12
1.2.2. Kazaskerler	13
1.2.3. Kadılar	13
1.2.3.1. Yetkileri	13
1.2.3.2. Dereceleri	14
1.2.3.3. Tayin Usulleri	14
1.2.3.4. Kadılarda Aranılan Şartlar	14
1.3. ŞER'İYYE MAHKEMELERİNDE YER ALAN GÖREVLİLER	14
1.3.1. Naib	15
1.3.2. Kassam	15
1.3.3. Muhzır	16
1.3.4. Çavuş	16
1.3.5. Mukayyid	16
1.3.6. Müşavir	16
1.3.7. Şuhûdü'l-hal	16
1.4. ŞER'İYYE SİCİLLERİNİN İHTİVA ETTİĞİ BELGE TÜRLERİ	17
1.4.1. Mahdar, Sicil ve Sakk Kavramları	17
1.4.2. Kadı Tarafından Kaleme Alınan Belgeler	17
1.4.3. Başka Makamlardan Gönderilen Belgeler	18
1.5. GAZİANTEP'İN COĞRAFİ KONUMU VE TARİHİ YAPISI	19

1.6. GAZİANTEP ŞER'İYYE SİCİLLERİ	20
1.6.1. Çalışılan Antep Şer'iyye Sicilleri	20
2. 20 NUMARALI AYNTAB ŞER'İYYE SİCİLİ'NİN TRANSKRİPSİYON ...	26
3. MATERYAL VE YÖNTEM	258
3.1. Transkripsiyonda Uygulanan Yöntem	258
4. BULGULAR VE TARTIŞMA	259
4.1. İDARİ DURUM	259
4.1.1. Kadı	259
4.1.2. Müftü	259
4.1.3. Mütessellim	259
4.1.4. Muhzır	260
4.1.5. Naib	260
4.1.6. Nakibü'l-Eşraf	261
4.1.7. İmam ve Müezzin	262
4.1.8. Askeri Görevliler	262
4.1.8.1. Yeniçeri Ağası	262
4.1.8.2. Yeniçeri Serdarı	263
4.1.8.3. Şehir Serdarı	263
4.1.8.4. Kal'a Müstahfızı	263
4.1.8.5. Kal'a Dizdarı	263
4.1.9. Tilbeşar'ın Ayntab Kazasına İlhak Edilmesi	264
4.1.10. Belpınar Kazasının Ayntab'a İlhak Edilmesi	264
4.2. SOSYAL DURUM	264
4.2.1. Boşanma	264
4.2.2. Mehir	265
4.2.3. Nafaka	266
4.2.4. Vasi Tayinleri	268
4.3. İSİMLER	269
4.3.1. Aile İsimleri	269

4.3.2. Mahalle İsimleri.....	270
4.3.3. Köy İsimleri.....	270
4.4. DİNİ VE SOSYAL YAPILAR.....	271
4.4.1. Dini Yapılar.....	271
4.4.1.1. Camiler ve Görevlileri.....	271
4.4.1.2. Mescitler ve Görevlileri.....	271
4.4.1.3. Zaviyeler ve Görevlileri.....	272
4.4.2. Sosyal Yapılar.....	273
4.4.2.1. Medreseler ve Görevlileri.....	273
4.4.2.2. Vakıflar ve Görevlileri.....	273
4.5. ADLÎ VAKALAR.....	275
4.5.1. Katl Olayları.....	275
4.5.2. Yaralama Olayları.....	276
4.5.3. Diğer Adlî Olaylar.....	277
4.6. ALINAN VERGİLER.....	279
4.6.1. Avarız Vergisi.....	279
4.6.2. Cizye Vergisi.....	280
4.6.3. İспенç Vergisi.....	281
4.7. GİRİT SEFERİ VE YAPILAN HAZIRLIKLAR.....	281
4.8. VAN BEYLERBEYİNİN İSYANI.....	283
4.9. BERATLARIN TAHLİLİ.....	283
SONUÇ.....	287
KAYNAKLAR.....	288
DİZİN.....	291
EKLER.....	294
EK.1. 20 NUMARALI AYNTAB ŞER'İYYE SİCİLİ BELGE ÖZETLERİ.....	294
EK.2. 20 NUMARALI AYNTAB ŞER'İYYE SİCİLİ'NDEN BELGE ÖRNEKLERİ.....	333
ÖZGEÇMİŞ (RESUME).....	338

KISALTMALAR

a.g.e. : Adı geçen eser

a.g.m. : Adı geçen makale

a.g.t. : Adı geçen tez

A.Ş.S. : Ayntab Şer'iyye Sicili

c. : Cilt

DİA : Diyanet İslam Ansiklopedisi

İA: İslam Ansiklopedisi

nr. : Numara

S. : Sayı

s. : Sayfa

TTK : Türk Tarih Kurmu

Yay. : Yayınları

BİRİNCİ BÖLÜM

1.GİRİŞ

Şer'iyye sicilleri, şehir tarihi, Osmanlı sosyo-kültürel ve siyasi tarih konularında araştırma yapmak isteyen araştırmacıların yararlanması gereken birinci elden kaynaklar arasındadır . Zira Şer'iyye sicillerine bakarak ait oldukları yerlerdeki halkın; günlük hayatını giyecek ve yiyecek fiyatlarını, çarşılarını, evlerini, camilerini, çeşitli müesseselerini, mahalle ve köyleri, örf ve adetlerini, o zamanki hukuk ve tatbikatını, vakıflarını, hayat şartlarını, ödedikleri vergileri, devlet görevlileri ile olan münasebetlerini ve benzeri konularda durumlarını gösteren çok değerli bilgiler elde etmemiz olası bir durumdur¹. Kadıların devlet merkeziyle yaptıkları resmi yazışmaları, halkın şikâyet ve dileklerini, mahalli idarelere ait hukuki düzenlemeler olarak kabul edilen fermân ve hükümleri, en önemlisi de ait olduğu mahallin sosyal ve iktisadi hayatını yansıtan mahkeme kararlarını ihtiva eden bu siciller incelenmeden Osmanlı Devleti'nin siyasi ve sosyal tarihini hakkında ortaya koymak mümkün değildir². Osmanlı taşra teşkilatı içerisinde kazaların önemli bir yeri vardı. Kaza'da görevli kadıların geniş yetkilerine bakılarak şehrin önde gelen kişisi olarak adlandırmak mümkündür. Nitekim Şer'iyye Sicilleri incelendiğinde bunu net bir şekilde görmekteyiz. Osmanlı Devleti'nde hukukla ilgili bütün sorunlar İslam hukukunun çerçevesini çizdiği şartlar dâhilinde şer'iat mahkemelerinde görülüyordu. Tabi kadılar ve mahkemeler sadece kişiler arasında ortaya çıkan husumetleri çözmekle kalmıyor, birçok idari, beledi, sosyal konuları da çözüme kavuşturuyorlardı. Yine merkezden gelen emir ve fermânlarda bunlar aracılığıyla halka bildiriliyordu³.

Şer'iyye Sicilleri Kadıların tuttuğu zabıtlardır. Bunlara “Şer'iyye Sicili” denildiği gibi, “Kadı Sicili, Kadı Defteri, Sicil-i Mahfuz veya sadece Sicil” de denilmektedir. Osmanlı mahkemelerinde, dava sonuçları ile mahkemeye intikal eden her türlü resmi

¹ İbrahim Yılmazçelik,“ Şer'iyye Sicillerinin Bir Merkezde Toplanması Üzerine Bazı Mülâhazalar”, I.Milli Arşiv Şûrası, Ankara 1998, s.160.

² Ahmet Akgündüz, Şer'iyye Sicilleri, Türk Dünyası Araştırmaları Vakfı Yay., c.1, İstanbul 1988, s.12.

³ Musa Çadırcı, Tanzimat Döneminde Anadolu Kentleri'nin Sosyal ve Ekonomik Yapısı, TTK., Ankara 1997, s.79.

yazı, belirli bir disiplin içinde bunlara yazılırdı. İlâm, hüccet gibi mahalli konulara ilişkin olarak kadıların veya nai'blerin verdiği kararlar sicillerin bir tarafına, merkezden gelen ferman, berat gibi her türlü resmi yazılar ise diğer tarafına yazılırdı. Mahalli konuların yazıldığı bölüme “Sicil-i Mahfûz”, merkezden gelen her türlü emirlerin yazıldığı bölüme ise “Sicill-i Mahfûz Defterlü” denilirdi⁴.

1.1. ŞER'İYYE SİCİLLERİNE GENEL BAKIŞ

Osmanlılarda olduğu gibi Ortaçağ'da Yakın Şark'ın bütün Müslüman-Türk devletlerinde, merkezi idare tarafından tayîn edilen kadıların husûsi arşivleri olduğu ve mahkemede cereyan eden bütün işler hakkında karar suretlerini kayd ettikleri bilinmekteydi⁵. Mahalli konulara ilişkin kayıtlar sicilin bir tarafına, merkezden gelen her türlü resmi yazılar ise sicilin diğer tarafına yazılırdı. Mahalli konuların yazıldığı bölüme “Sicil-i Mahfûz” merkezden gelen emirlerin yazıldığı bölüme ise “Sicil-i Mahfûz Defterlü” denilirdi⁶. Şer'iyeye Sicillerinde bulunan belgeleri;

- ✓ “Devlet merkezinden gelen bütün fermân, emir, tebliğler.
- ✓ Kadı tarafından verilen hükümler.
- ✓ Resmîyete geçirilmesi gereken vakıf, hibe, şehadet, vekâlet, veraset gibi konulara ait belgeler” şeklinde 3 gruba ayırmak mümkündür⁷.

Yukarıda yapmış olduğumuz açıklamalardan sonra Şer'iyeye Sicillerindeki konuları kısaca şöyle sıralamak mümkündür:

- ✓ “Merkezden gönderilen her türlü fermân, berât, mektuplar.
- ✓ Ümera denilen Mahalli yöneticilerin çeşitli konularda, sancak veya şehir meselelerini çözmek için yayınladıkları buyruklar ile bunların icraatlarını gösterir kayıtlar.
- ✓ Kadıların çeşitli konularda merkeze gönderdikleri ilâmlar ile şehir yönetimine kişi ya da çeşitli müesseseler arasında doğan anlaşmazlıkları çözmek için verdikleri hüccetler.

⁴ Yunus UĞUR, “Şer'iyeye Sicilleri”, DİA, c.39, İstanbul 2010, s.9.

⁵ İbrahim YILMAZÇELİK, “a.g.m.”, I. Milli Arşiv Şûrası, Ankara 1998, s.161.

⁶ Yunus UĞUR, “a.g.m.”, DİA, c.39, İstanbul 2010, s.9.

⁷ Said ÖZTÜRK, Askeri Kassamına Ait 17. Asır İstanbul Tereke Defterleri (Sosyo-Ekonomik Tahlil), İstanbul 1995, s.19.

- ✓ Şehrin mahalle listeleri, dini ve sosyal yapıların inşası, bakım ve tamirlerinin yapılması, şehirde yürütülen imar faaliyetleri, imar işlerinde kullanılan inşaat malzemelerinin çeşit ve fiyatları ile ilgili vesikalar
- ✓ Şehir nüfusunu, nüfusun irkî ve dini yönden ayrımını, bu nüfusun zaman zaman maruz kaldığı hastalık ile tabii afetleri anlatan belgeler
- ✓ Evlenme, boşanma, kız kaçırma, mehir bağlama, alım-satım, mukavele ve kefâlet senetleri, hırsızlık, kalpazanlık, yaralama ve öldürme ile ilgili belgeler.
- ✓ Şehirdeki esnaf grupları, bunların meslekleri ile ürettikleri malların çeşitleri vb. kayıtlar.
- ✓ Sancak ve şehir halkından toplanan vergiler, bu vergilerin toplanmasında kullanılan avarız hânesi ile ilgili listeler
- ✓ Altın ve para meslekleriyle mal varlıklarını gösteren tereke kayıtları, etnoğrafik eşya listeleri”⁸.

1.2. ŞER’İYYE MAHKEMELERİ VE ADLİ TEŞKİLAT

Genel olarak Osmanlı Devleti’nde kadı ve naiblerin hukuk ve kaza işleriyle uğraştıkları resmi dairelere “ şer’iyye mahkemeleri” denilmektedir⁹. Şer’i hukuk usulünü benimseyen Osmanlı Devleti’nin kurucusu Osman Bey’in de tayin eylediği iki memurdan biri kadı olmuştur. İlk Osmanlı kadıları, Anadolu, İran, Suriye ve Mısır gibi yerlerden getirilmiştir¹⁰.

1.2.1. Şeyhülislamlık (müftülük)

Osmanlı Devleti’nde Şeyülislam, dini ve hukuki bir meselede kendisine sorulan soruları, Hanefî mezhebi fıkına göre cevaplayan görevliye verilen isimdir. Şeyhülislamın, bilhassa XVI. Yüzyılın ikinci yarısından itibaren yetkileri daha da arttırılmış, divan’ın sürekli üyesi haline gelmiştir. Osmanlı Devleti’nde ilk

⁸ Ömer KARATAŞ, 242 Numaralı Manisa Şer’iyye Sicil Defteri Transkripsiyonu ve Değerlendirilmesi, Celal Bayar Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Yüksek Lisans Tezi, Manisa 2005,s.16-17.

⁹ Ferit Develioğlu, Osmanlıca Türkçe Ansiklopedik Lugat, Aydın Kitapevi, Ankara, 1988, s.57.

¹⁰ M.Zeki PAKALIN, Osmanlı Tarih Deyimleri ve Terimleri Sözlüğü, c.II, İstanbul 1993, s.119.

şeyhülislam olarak II. Murat döneminde Molla Fenâri tayin edilmiştir. Osmanlı Devleti'nde tayin edilen son şeyhülislam ise Medenî Mehmed Efendi'dir¹¹.

1.2.2. Kazaskerler

Osmanlı Devleti'nde askeri sınıfın şer'î ve hukuki işlerine bakmak için ilk defa I. Murat zamanında kazaskerlik makamı kurulmuş ve ilk kazasker olarak Bursa kadısı Çandarlı Kara Halil Hayrettin Paşa tayin edilmiştir¹². Osmanlı Devleti'nde kazasker sayısı ilk dönemlerde bir iken daha sonraları sınırların genişlemesine bağlı olarak Anadolu ve Rumeli kazaskerliği olmak üzere kazasker sayısı ikiye yükselmiştir. Mertebe bakımından Rumeli kazaskeri, Anadolu kazaskerinden yüksekti. XVI. Yüzyılın ikinci yarısına kadar bütün müderris ve kadı tayinleri sadrazama arz etmekte yetkisi kazaskerde iken bu tarihten itibaren yetkileri şeyhülislamın eline geçmiştir¹³.

1.2.3. Kadılar

İnsanlar arasında meydana gelen hukukî ihtilafları dini hükümlere göre karara bağlayan, medresede gerekli eğitimi almış ve bizzat padişah tarafından tayin edilen görevliye kadı denilmektedir. Kadılar, hukukî meseleleri Hanefî mezhebi fihhına göre çözerlerdi. Osmanlı Devleti'nde kadılar, buldukları yerin hem beledî hem de hukukî her konuda halkın müracaat ettiği bir mercii olmuştur. Kadılık önceleri ücretlerinin az olması nedeniyle rağbet görmemiş fakat Fatih Sultan Mehmed döneminde kadılara ayrılan ücretin artırılması ile rağbet görür hale gelmiştir¹⁴.

1.2.3.1. Yetkileri

Kadılar şer'î hükümlere göre hareket ederlerdi. Kadılar, şer'î sicilleri yazıp, veli ve vasisi olmayanları evlendirmekle, ayrıca mirasları taksim eyleyerek yetim öksüz insanların mallarını korumakla yükümlü idi. Ayrıca kadılar vakıfların tescilini yazmakla da görevli idiler. Devletin siyasi ve idari işlerine karışma hakkı yoktu¹⁵.

¹¹ Yusuf Halaçoğlu, XIV-XVII. Yüzyıllarda Osmanlılarda Devlet Teşkilatı ve Sosyal Yapı, TTK, Ankara 2003, s.147-149.

¹² İsmail Hakkı UZUNÇARŞILI, Osmanlı Devletinin İlmiye Teşkilatı, TTK, Ankara 1988, s.151.

¹³ İsmail Hakkı UZUNÇARŞILI, a.g.e., TTK, Ankara 1988, s.153.

¹⁴ İsmail Hakkı UZUNÇARŞILI, a.g.e., TTK, Ankara 1988, s.83-85.

¹⁵ İsmail Hakkı UZUNÇARŞILI, a.g.e., TTK, Ankara 1988, s.83.

1.2.3.2. Dereceleri

Kadılar dereceleri itibariyle iki gruba ayrılmaktaydılar. Bunlardan birincisi mevleviyet denilen büyük kadılıktır. Bunlar büyük ve önemli eyâletlere atanırlardı.. İkincisi ise kaza kadılıkları olup bunlar da yine derece itibariyle ayrılmaktadırlar. En yüksek dereceli olanlarına sitte veya eşraf-i kuzât denilmekteydi¹⁶.

1.2.3.3. Tayin Usulleri

Osmanlı Devleti'nde kadılar medreselerde eğitim görmekteydi. Medreseyi bitirerek icazet alan kadılar, icazet alış sırasına göre matlab defterine yazılırlardı ki bunlara mülâzım denilmekteydi. Mülâzımlar yargı mesleğini seçerlerse en küçük idari birimden başlayarak atanıp, daha sonra ise kademe kademe yükselmekteydi. Kadılar dereceleri itibariyle iki gruba ayrılmaktaydılar. Bunlardan birincisi mevleviyet denilen büyük kadılıklar olup büyük ve önemli olan bazı eyaletlere tayin olurlardı. İkincisi ise kaza kadılıkları olup bunlar da kendi aralarında derecelere ayrılmış olup, bunların en yüksek derecelisine ise sitte veya eşraf-ı kuzât denilmekteydi¹⁷.

1.2.3.4. Kadılarda Aranılan Şartlar

Osmanlı Devletinde kadı olarak atanacak kişilerde bazı şartlar aranmaktaydı. Buna göre kadılar, tam ehliyetli olmalı, erkek olmalı, adil olmalı, iyi düzeyde huku bilgisine vakıf olmalı ve müslüman olmalıydı.¹⁸

1.3. ŞER'İ MAHKEMELERDE YER ALAN GÖREVLİLER

Şer'i mahkemeler Osmanlı Devleti'nin başlangıcından Tanzimat dönemine kadar uzun asırlar her türlü hukuki anlaşmazlıkların çözüldüğü bir kurum olmuş ve bu süre zarfında da klasik Osmanlı mahkemesi tek hâkimli, esas itibariyle tek dereceli bir özellik göstermiştir¹⁹. Kadı tayin edildiği bölgede yargı görevini, bölgedeki diğer idarecilerden bağımsız bir şekilde yerine getirirdi. Kadının beylerbeyi, sancakbeyi gibi ehl-i örf ile arasındaki ilişki, bir astlık üstlük ilişkisi

¹⁶ İsmail Hakkı UZUNÇARŞILI, a.g.e., TTK, Ankara 1988, s.91-93.

¹⁷ İsmail Hakkı UZUNÇARŞILI, a.g.e., TTK, Ankara 1988, s.87-93.

¹⁸ İbrahim SOLAK, " Osmanlı Devletinde Taşra Teşkilatı", Osmanlı Teşkilat Tarihi El Kitabı, Ankara 2012, s.88.

¹⁹ Mehmet Akif AYDIN, Türk Hukuk Tarihi, İstanbul 2007, s.83.

değildi. Yani kadı, her biriyle işbirliği içerisinde olan fakat bağımsız olarak karar alma yetkisine sahip bir memurdu. Yargılama sürecinde ehl-i örfün asıl görevi sanıkları yargılanmak için mahkemede hazır bulundurmak ve kadı tarafından verilen hükmü yerine getirmektir²⁰. Mahkemede kadı dışında sayıları değişen görevliler vardı. Kadı yargı işlevini yürütürken bunlardan yardım alırdı.

1.3.1. Naib

Sözlükte “birine vekâlet etmek” anlamına gelen nevb kelimesinden türeyen naib, bir makamın sorumluluğunu gerçek sahibi gelinceye kadar geçici bir süre için yüklenen görevliye denilmekteydi²¹. Naipler, medrese eğitimi almış, hukuki meseleleri çözebilecek seviyede bilgi sahibi olan, ilmiye sınıfına mensup kişilerdi²². Kadı'nın yardımcısı olan naibler, görevlerinin önemine göre kaza naibleri, kadı naibleri, mevâli naibleri, bab naibleri, ayak naibleri ve arpalık naibleri olmak üzere altı bölüme ayrılmaktaydı²³. Naipler bulunduğu bölgede kadının fonksiyonlarını yerine getirirdi.

1.3.2. Kassam

Kassam “taksim eden, bölüştüren” manasına gelmektedir. Kassamlar Müslüman, adil, mesleğinin gerektirdiği hukuk bilgisine sahip kişiler arasından seçilmekteydi²⁴. Osmanlı Devleti'nde şer'î mahkemelere intikal eden mirasın taksimini yapan iki çeşit kassam bulunmaktaydı. Birincisi, yönetici zümreye mensup kişilerin miraslarını kazasker adına varisleri arasında bölüştüren askeri kassam, ikincisi reayanın terekesini vilayet ve sancak kadıları adına varisleri arasında bölüştüren beledi/şehri kassamdır. Askeri kassamlar ya her kazada ya da birkaç kazada ayrı ayrı bulunurdu. Kassamların bulunmadığı kaza ve nahiyelerde ise kassamlık görevini naibler yerine getirirdi²⁵.

²⁰ Mehmet Akif Aydın, a.g.e., İstanbul 2007, s.85.

²¹ Casim AVCI, “Naib”, DİA, c.32, İstanbul 2006, s.311.

²² Mehmet İpşirli, “Naib”, DİA, c.32, İstanbul 2006, s.312.

²³ Yusuf Halaçoğlu, XIV-XVII. Yüzyıllarda Osmanlılarda Devlet Teşkilatı ve Sosyal Yapı, TTK, Ankara 2003, s.127.

²⁴ Said Öztürk, “Kassam”, DİA, c.24, İstanbul 2001, s.579-.

²⁵ Said Öztürk, a.g.m., DİA, c.24, İstanbul 2001, s.580.

1.3.3. Muhzır

Sözlük anlamı itibariyle “huzûra getiren, hazır bulunduran” manasını ifade eden Muhzır, davalıyı ve davacıyı mahkemeye sevkeden görevliye denilmektedir. Aynı zamanda mahkemenin seyrini bozacak olayları önlemekle görevli olan muhzırlar genellikle halk arasında daha önce muhzırlık görevi yapmış veya bir şekilde devlet görevinde bulunmuş kişiler arasından seçilirdi. Bunların tayin ve azli kadıların yetkisindeydi²⁶.

1.3.4. Çavuş

Şer‘i mahkemelerde borçlunun malının satılarak borçların ödenmesi, nakdi ve bedeni cezalar ile ilgili alınan kararları uygulayan görevliye denilmekteydi²⁷.

1.3.5. Mukayyid

Kelime anlamı olarak kayıt yapan kişi anlamına gelen mukayyid, sicilleri usulüne uygun şekilde yazan görevliye denilmekteydi²⁸.

1.3.6. Müşavir

Kadıların gerekli gördükleri zamanlarda kendilerine danıştıkları görevliye denilmekteydi²⁹.

1.3.7. Şuhûdü’l-Hal

Osmanlı şer‘î mahkemesinde kadı’nın yardımcılarında bir diğeri ise mahkemede davalara müşahit sıfatıyla katılav ve sayıları davadan davaya göre değişen şuhûdü’l-haldir. Şuhûdü’l-hal, yargılama esnasında mahkemenin seyrine hiçbir şekilde müdahil olmayarak sadece kadı’nın daha adil kararlar vermesinde

²⁶ Recep Ahıskalı, “Muhzır”, DİA, c.31, İstanbul 2006, s.85.

²⁷ Havva YILDIZ, 156 Numaralı Ayntab Şer‘iyye Sicili’nin Transkripsiyon ve Değerlendirilmesi (H.1310-1312/M. 1893-1894, S.3-96, 70-174), Gaziantep Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Yüksek Lisans Tezi, Gaziantep 2006, s.3.

²⁸ Oğuzhan SAMIKIRAN, 138 Numralı Edirne Şer‘iyye Sicili H.1119-1161/ M.1707-1748, Fırat Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Yüksek Lisans Tezi, Elazığ 2006, s.14.

²⁹ Havva YILDIZ, a.g.t., Gaziantep Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Yüksek Lisans Tezi, Gaziantep 2006, s.3.

dloylı olarak etkili olmaktadır. Aynı zamanda şuhûdü'l-hal üyeleri bölgenin ileri gelenleri arasından seçilmekteydiler³⁰.

1.4. ŞERİYYE SİCİLLERİNİN İHTİVA ETTİĞİ BELGE TÜRLERİ

1.4.1. Mahdar, Sicil ve Sakk Kavramları

Mahdar kelime anlamı olarak huzûr ve hazır olmak manalarına gelmektedir. Terim olarak ise hukuki bir dava ile ilgili kayıtları içeren, ancak kadının kararını teşkil etmeyen yazılı belgelerdir. Ayrıca mahdarın yazılı belgelerin doğruluğunu ispat için belge altında mesele hakkında bilgi sahibi olan subaşı, çavuş, muhızır gibi şahısların yazılı olarak tahrir ettikleri şehadet beyanlarını içeren belge de denilmektedir³¹. İkinci kavram olan Sicil ise; Sözlük anlamı olarak okumak, kaydetmek manasına gelmektedir. Terim olarak ise insanlarla ilgili bütün hukuki olayları, kadıların vermiş olduğu karar suretleri ve hüccetler gibi yazılı kayıtları içeren defterlere denilmektedir. Ayrıca bu defterlere sicillat-ı şer'iyye, kadı defterleri, mahkeme defterleri de denilmektedir³². Sakk kavram ise sözlük anlamı olarak berât, hüccet, temessük gibi yazılı belge anlamına gelmektedir. Terim olarak ise şer'i mahkemelerin sicile kaydettiği ve yazılı olarak tarafların eline vermiş olduğu belgelerin düzenlenmesinde ve yazılmasında kullanılan yazım kurallarıdır³³.

Şer'iyye sicillerinde bulunan belgeler, kadı tarafından kaleme alınan belgeler ve başka makamlardan gönderilerek sicile kaydedilen belgeler olmak üzere ikiye ayrılmaktadır.

1.4.2. Kadı Tarafından Kaleme Alınan Belgeler

1.4.2.1. Hüccetler

Hüccet, kelime anlamı olarak delil, vesika manasına gelmekte olup, şer'i mahkemelerce verilen, ancak her hangi bir hükmü içermeyen, sadece hakim karşısında tarafların anlaşıklarını gösteren ve hakim onayını içeren belgelerdir.

³⁰ M. Akif AYDIN, a.g.e., İstanbul 2007, s.90.

³¹ Ahmet Akgündüz, a.g.m., Türkler, c.10, Ankara 2002, s.57.

³² Ahmet Akgündüz, a.g.m., Türkler, c.10, Ankara 2002, s.57.

³³ Ahmet Akgündüz, a.g.m., Türkler, c.10, Ankara 2002, s.58.

Şer'iyeye sicillerinde alım-satım, evlenme, boşanma, mehir ve nafaka gibi hüccet türleri bulunmaktadır³⁴.

1.4.2.2. İ'lâmlar

Sözlükte bildirmek, bildirilmek anlamına gelmektedir. Terim olarak ise bir mahkeme tarafından verilen kararı içeren ve altta kararı veren kadının imzası bulunan resmi belgelerdir³⁵.

1.4.2.3. Ma'rûzlar

Ma'rûz, kelime anlamı olarak arz edilen şey manasına gelmektedir. Ma'rûzlar kadı tarafından kaleme alınan, ancak kadının kararını içermeyen, sadece idari bir durumu icra makamlarına bildirdiği yazılı kayıtlardır. Ma'rûzlar, aynı zamanda halk tarafından icra makâmına yazılan şikâyet dilekçeleridir³⁶.

1.4.2.4. Müraseleler

Mürasele, mektulaşmak, haberleşmek anlamına gelmekte olup, kadı tarafından bir konu hakkında kendisine denk veya kendisinden daha düşük rütbedeki makam veya şahıslara hitaben yazdığı resmi yazılardır³⁷.

1.4.3. Başka Makâmlardan Gönderilen Belgeler

Kadılar, şer'i memur olmalarının yanında yürütme görevi ile de ilgilenmekte ve başka makamlardan gönderilen belgeleride sicile kaydetmekteydiler.

1.4.3.1. Fermânlar

Ferman, herhangi bir konu hakkında padişahın emirlerini içeren ve emri veren padişahın tuğrasının bulunduğu yazılı emirlerdir. Fermanlar, bizzat padişah tarafından verilen emirler olduğundan dolayı, bunlara ferman-ı hümâyun veya emr-i şerif³⁸ te deniliyordu³⁸.

³⁴Mübahat S. KÜTÜKOĞLU, Osmanlı Belgelerinin Dili (Diplomatik), İstanbul 1998, s.350.

³⁵M. Zeki PAKALIN, a.g.e., c.II, İstanbul 1993, s.51.

³⁶Ahmet AKGÜNDÜZ, "İslâm Hukukunun Osmanlı Devleti'nde Tatbiki: Şer'iyeye Mahkemeleri ve Şer'iyeye Sicilleri", Türkler, c.10, Ankara 2002, s.65..

³⁷M. Zeki PAKALIN, a.g.e., c.II, İstanbul 1993, s.621.

³⁸İsmail Hakkı UZUNÇARŞILI, "Ferman", İ.A.,c.IV, İstanbul 1964, s.571.

1.4.3.2. Berat

Berât, yazılı kağıt anlamına gelmekte olup, Osmanlı diplomatiğinde bir şeyin kullanılma hakkı, bir göreve atanma, bir gelirden tahsis verildiğini gösteren ve veren padişahın tuğrasını taşıyan belgelerdir. Berâtlar, fermânlarla benzer özelliklere sahip olmasına rağmen, berâtlarda fermânlarda olmayan bir takım özellikler vardır. Örneğin; fermânlarda davet rüknü “hüve”den ibaret iken, Berâtlarda davet rüknü daha uzundur³⁹.

1.4.3.3. Buyruldu

Türkçe “buyurmak” kelimesinden gelen buyruldu, sadrazam, kazasker ve defterdar gibi yüksek rütbeli görevliler tarafından kendilerinden daha aşağı rütbede bulunan görevlilere yazılan emirlerdir. Buyrulduarda her görevli için kullanılacak elkap (unvan) ayrı ayrı idi. Kazasker için “izzetlü, faziletlü”, kaptan paşa için “izzetlü, rif‘atlı” şeklinde elkablar kullanılıyordu⁴⁰.

1.4.3.4. Tezkereler

Aynı yerde bulunan resmi dairelerden birinden diğerine yazılan yazılara tezkere denir. Tezkereler başta sadrazam olmak üzere yüksek devlet memurlarının özel kalem müdürü olan tezkereciler tarafından yazılırdı⁴¹.

1.4.3.5. Temessükler

Kelime anlamı olarak “ tutunmak, sarılmak” manasına gelen temessük, bir borcun ödenmesi, bir şeyin teslim edilmesi durumunda karşı verilen belgelerdir⁴².

1.5. GAZİANTEP’İN COĞRAFİ KONUMU VE TARİHİ YAPISI

Gaziantep, Akdeniz bölgesinden Güneydoğu Anadolu Bölgesine geçiş alanında bulunan ve Suriye ile komşu bir ilimizdir. Doğu sınırı Fırat ırmağı ile çizilen Gaziantep ilinin kuzey, güney ve batı kesimlerinde Fırat ve Ceyhan ırmaklarının sulandığı verimli ovalar vardır.⁴³ Uygun iklim ve coğrafi konumu

³⁹ Mübahat S. KÜTÜKOĞLU, Osmanlı Belgelerinin Dili (Diplomatik), İstanbul 1998, s.124.

⁴⁰Mübahat S. KÜTÜKOĞLU, a.g.e., İstanbul 1998, s.197-199.

⁴¹ Ahmet AKGÜNDÜZ, a.g.m., Türkler, c.10, Ankara 2002, s.67.

⁴² Mübahat S. KÜTÜKOĞLU, “ Temessük”, DİA, C.40, İstanbul 2011, s.413.

⁴³ Yurt Ansiklopedisi, “Gaziantep” Maddesi, c. XI, İstanbul 1982, s.2959.

nedeniyle, Antep şehrinin 12 km kuzeyindeki Dülük'ün oldukça eski bir yerleşim yeri olduğu bilinmektedir⁴⁴. İlk Arap coğrafyacılarının eserlerinde Dülük adı geçse de “Ayntâb” adının Araplar tarafından buraya verildiği söylenebilir. Yine bazı kaynaklarda Hamtap, Ermeni kaynaklarında Anthaph, Hantab, Entab, Hatap gibi isimlere de rastlanmıştır⁴⁵. Ancak yaygın olarak Ayntâb ismi kullanılmıştır. Bölgenin tarihi dokusunda İslam hâkimiyetine kadar Hitit, Mısır, Asur, Roma, Bizans etkisi mevcut iken, Hz. Ömer zamanında bölgenin İslam topraklarına dâhil edilmesiyle birlikte bölgede İslam hakimiyeti başlamıştır⁴⁶. Antep, Süleyman Şah döneminde 1084 yılında Türk idaresine katılmıştır. Haçlılar ile Anadolu Selçuklular arasında el değiştiren Antep, Moğol istilasından sonra da Memluklu idaresine girmiş bu tarihten sonra da Antep ve bölgesi Memluk Sultanlığı ile Maraş ve Elbistan'a hâkim olan Dulkadiroğulları arasında ihtilaf konusu olmuştur⁴⁷. Memluklar ile Dulkadiroğulları arasında devam eden mücadeleye Osmanlı Devleti'nin de katılmasıyla farklı bir safha başlamış, Yavuz Sultan Selim'in Memluk topraklarına doğru ilerlerken Antep yakınındaki Merzûban Suyu kenarında ordugâhını kurması sonucu Antep naibi Yunus Bey'in Osmanlı idaresini tanınması sonucunda Antep şehri 1516 yılında Osmanlı Devleti'nin egemenliğine girmiştir. I. Dünya Savaşı'ndan sonra ilk olarak İngilizlerin sonradan da Fransızların işgaline uğrayan Antep'e halkının büyük mücadele göstermesi sonucu TBMM tarafından 6 Şubat 1921 tarihinde “Gazi” ünvanı verilerek şehir halkı onurlandırılmıştır⁴⁸

1.6. GAZİANTEP ŞER'İYYE SİCİLLERİ

1.6.1. Çalışılan Ayntab Şer'iyeye Sicilleri

Ayntab Şer'iyeye Sicilleri toplam 174 adettir. Bu sicillerden üzerinde çalışılmış olanlar aşağıda yer almaktadır.

⁴⁴ Hüseyin Özdeğer, “Gaziantep”, DİA, c.13, İstanbul 1996, s.466, Bilgehan Pamuk, Bir Şehrin Direnişi: Antep Savunması, İstanbul 2009, s.29.

⁴⁵ Bilgehan Pamuk, a.g.e., İstanbul 2009, s.31., Hüseyin ÖZDEĞER, a.g.m. DİA, c.13, İstanbul 1996, s.466.

⁴⁶ Bilgehan Pamuk, a.g.e., İstanbul 2009, s.36-41.

⁴⁷ Hüseyin ÖZDEĞER, a.g.m. DİA, c.13, İstanbul 1996, s.466-467.

⁴⁸ Hüseyin ÖZDEĞER, a.g.m. DİA, c.13, İstanbul 1996, s.467-468.

ÇALIŞILMIŞ OLAN AYNTAB ŞER'İYYE SİCİLLERİ

C. Cahit GÜZELBEY,(1966), **Ayntâb Şer'i Mahkeme Sicilleri. M. 1886-1909.C 153-160.**

Fasikül 1. Gaziantep

C. Cahit GÜZELBEY, (1966), **Ayntâb Şer'i Mahkeme Sicilleri. M. 1841-1886. C 144-152.** Fasikül 2. Gaziantep

C. Cahit GÜZELBEY, (1966), **Ayntâb Şer'i Mahkeme Sicilleri. M. 1828-1838.C 142-143.**

Fasikül 3. Gaziantep

C. Cahit GÜZELBEY-Hulusi Yetkin, (1970), **Ayntâb Şer'i Mahkeme Sicillerinden Örnekler. C 81-141.M.1729-1825.** Gaziantep

Fuat YILDIRIM, (1995),**108 Nolu Antep Şer'iyye Sicili.** Yüksek Lisans Tezi. FıratÜniv.. Sosyal Bilimler Enstitüsü, Elazığ

Adnan ARSLANTAŞ, (1997), **141 Nolu Antep Şer'iyye Sicilinin Transkripsiyon ve Kataloğu** Yüksek Lisans Tezi. İnönü Üni. Sosyal Bilimler Enstitüsü, Malatya

Ahmed YILMAZ, (1997), **19. Yüzyılın İlk Çeyreğinde Şer'iyeye Sicilleri ve Tereke Defterlerine Göre Medîne-i Ayntâb'ın İktisadi ve İctimai Durumu.** Yüksek Lisans Tezi. Gazi Üni. Sosyal Bilimler Enstitüsü, Ankara

Zeynel ÖZLÜ, (1999), **120 nolu Antep Şer'iyye Sicilinin Transkripsiyon ve Değerlendirilmesi.** Yüksek Lisans Tezi. Gazi Üni. Sosyal Bilimler Enstitüsü, Ankara

Zeynel ÖZLÜ, (1999), **Kassâm Defterlerine göre 18. Yüzyılın İkinci Yarısında Ayntâb.** Doktora Tezi. Gazi Üni. Sosyal Bilimler Enstitüsü, Ankara

Hüseyin ÇINAR, (2000), **18. Yüzyılın İlk Yarısında Ayntâb Şehri'nin Sosyal ve Ekonomik Durumu**, Doktora Tezi. İstanbul Üniv. Sosyal Bilimler Enstitüsü, İstanbul

Handan BOZKURT, (2002), **17 Nolu Antep Şer'iyye Sicili Transkripsiyon ve Değerlendirilmesi**. Yüksek Lisans Tezi. İnönü Üni. Sosyal Bilimler Enstitüsü, Malatya

Rabia Sultan TİMBİL, (2003), **19 Nolu Antep Şer'iyye Siciline Göre Mülk Satışları**. Yüksek Lisans Tezi. Selçuk Üni. Sosyal Bilimler Enstitüsü, Konya

Yüksel BABANINOĞLU, (2004), **155 Nolu Antep Şer'iyye Sicilinin Transkripsiyon ve Değerlendirilmesi**. Yüksek Lisans Tezi. Gaziantep Üni. Sosyal Bilimler Enstitüsü, Gaziantep.

Aişe ERKMEN - Havva YILDIZ, (2005), **156 Nolu Antep Şer'iyye Sicilinin Transkripsiyon ve Değerlendirilmesi**. Yüksek Lisans Tezi. Gaziantep Üni. Sosyal Bilimler Enstitüsü, Gaziantep

Nalan ÖZEL, (2006), **23 Nolu Antep Şer'iyye Sicilinin Transkripsiyon ve Değerlendirilmesi**. Yüksek Lisans Tezi. Muğla Üni. Sosyal Bilimler Enstitüsü, Muğla

Hüsniye GÜNER, (2006), **21 Nolu Antep Şer'iyye Sicilinin Transkripsiyon ve Değerlendirilmesi**. Yüksek Lisans Tezi. Muğla Üni. Sosyal Bilimler Enstitüsü, Muğla

Mehmed Ali YILDIRIM, (2006), **152 Nolu Antep Şer'iyye Sicilinin Transkripsiyon ve Değerlendirilmesi**. Yüksek Lisans Tezi. Gaziantep Üni. Sosyal Bilimler Enstitüsü, Gaziantep.

Serhat KUZUCU, (2006), **123 Nolu Antep Şer'iyye Sicilinin Transkripsiyon ve Değerlendirilmesi**. Yüksek Lisans Tezi. Gaziantep Üni. Sosyal Bilimler Enstitüsü, Gaziantep.

Hasan KARAKUŞ, (2006), **121 numaralı `Ayntab Şer`iyye Sicili (H.1179-1200/M.1765-1785)**. Yüksek Lisans Tezi.Fırat Üni. Sosyal Bilimler Enstitüsü, Elazığ

Aynur GEÇGİL,(2006), **141 numaralı Gaziantep Şer`iyye sicili, metin-değerlendirme (h.1234-1236/m. 1818/1821)**. Yüksek Lisans Tezi. Fırat Üni. Sosyal Bilimler Enstitüsü, Elazığ

Faruk YILMAZ, (2007), **151 Nolu Antep Şer`iyye Sicilinin Transkripsiyon ve Değerlendirilmesi**. Yüksek Lisans Tezi. Gaziantep Üni., Sosyal Bilimler Enstitüsü, Gaziantep.

Cuma ÇAM, (2008), **11 Nolu Antep Şer`iyye Sicili** Yüksek Lisans Tezi. KafkasÜni. Sosyal Bilimler Enstitüsü. Kars.

Zemzem YÜCETÜRK, (2009), **98/3 Numaralı Ayntâb Şer`iyye Sicilinin Transkripsiyon ve Değerlendirilmesi**. Yüksek Lisans Tezi. Erciyes Üni.,Sosyal Bilimler Enstitüsü. Kayseri.

İlkay KÖROĞLU, (2009), **131 nolu Gaziantep şer'iye sicilinin H. (1182-1196) Değerlendirilmesi**. Yüksek Lisans Tezi. Selçuk Üni., Sosyal Bilimler Enstitüsü, Konya

Sıtkı DAL,(2009), **139 numaralı Gaziantep Şer'iyye Sicilinin Transkripsiyonu ve Değerlendirilmesi**. Yüksek Lisans Tezi. Atatürk Üni., Sosyal Bilimler Enstitüsü, Erzurum

Neşe TOĞRUL,(2010), **129 Nolu Antep Şer`iyye Sicilinin Transkripsiyon ve Değerlendirilmesi**. Yüksek Lisans Tezi. Gaziantep Üni., Sosyal Bilimler Enstitüsü, Gaziantep

Ökkeş NARİNÇ, (2010), **64 Nolu Gaziantep Şer`iyye Sicili'nin Transkripsiyonu ve Değerlendirilmesi (H.1123/1124- M.1711-1713)**. Yüksek Lisans Tezi. Kilis 7 Aralık Üni., Sosyal Bilimler Enstitüsü, Kilis

Ahmet KÜLEK, (2010), **71 Numaralı Gaziantep Şer'iyye Sicili Transkripsiyonu (1-101.30sayfalar-H. 1132/M. 1720)**. Yüksek Lisans Tezi. Yüzüncü Yıl Üni. Sosyal Bilimler Enstitüsü, Van

Ömer Faruk YILMAZER, (2010), **98/1 numaralı Gaziantep Şer'iyye Sicili(H.1155/M.1742?1743) Transkripsiyon ve Değerlendirme** .Yüksek Lisans Tezi. ErciyesÜni. Sosyal Bilimler Enstitüsü.

Adem ÇALIŞKAN, (2011), **159 Nolu Antep Şer'iyye Sicilinin Transkripsiyon ve Değerlendirilmesi**. Yüksek Lisans Tezi. Gaziantep Üni., Sosyal Bilimler Enstitüsü, Gaziantep.

Mehmed KARASAKAL, (2011), **109 Nolu Antep Şer'iyye Sicilinin Transkripsiyon ve Değerlendirilmesi**. Yüksek Lisans Tezi. Gaziantep Üni., Sosyal Bilimler Enstitüsü, Gaziantep.

Mustafa CAN, (2011), **157 Nolu Ayntâb Şer'iyye Sicilinin Transkripsiyon ve Değerlendirilmesi**. Yüksek Lisans Tezi. Gaziantep Üni., Sosyal Bilimler Enstitüsü, Gaziantep.

Murat ERYETKİN, (2011), **149 Nolu Ayntâb Şer'iyye Sicilinin Transkripsiyon ve Değerlendirilmesi**. Yüksek Lisans Tezi. Gaziantep Üni., Sosyal Bilimler Enstitüsü, Gaziantep.

Enver DEMİR, (2013), **148 Nolu Ayntâb Şer'iyye Sicilinin Transkripsiyonu ve Değerlendirilmesi**. Yüksek Lisans Tezi. Gaziantep Üni., Sosyal Bilimler Enstitüsü, Gaziantep.

Mustafa ÇAVDAROĞLU, (2013), **61 Numaralı Ayntâb Şer'iyye Sicilinin Transkripsiyonu ve Değerlendirilmesi**, Yüksek Lisans Tezi, Gaziantep Üni., Sosyal Bilimler Enstitüsü, Gaziantep.

Mine KARTAL, (2014), **20 Numaralı Ayntab Kadı Sicili'nin Transkripsiyonu ve Değerlendirmesi**, Yüksek Lisans Tezi, Gaziantep Üni., Sosyal Bilimler Enstitüsü, Gaziantep.

Musa ARSLANBOĞA, (2014), **40 Numaralı Ayntab Şer'iyye Sicili'nin Transkripsiyonu ve Değerlendirmesi**, Yüksek Lisans Tezi, Gaziantep Üni., Sosyal Bilimler Enstitüsü, Gaziantep.

Mehmet CAN, (2014), **61 Numaralı Gaziantep Şer'iyye Sicili'nin (H.1124-1125/M.1712-1713 s.101-200) Transkripsiyonu ve Değerlendirmesi**, Yüksek Lisans Tezi, Gaziantep Üni., Sosyal Bilimler Enstitüsü, Gaziantep.

Leyla KAYA, (2014), **37 Numaralı Ayntab Şer'iyye Sicili'nin Transkripsiyonu ve Değerlendirilmesi H.1098-1100/M.1686-1689 (s.1-97)**, Yüksek Lisans Tezi, Gaziantep Üni., Sosyal Bilimler Enstitüsü, Gaziantep.

İKİNCİ BÖLÜM

2. 20 NUMARALI AYNTAB ŞER'İYYE SİCİLİ'NİN TRANSKRİPSİYONU

Sayfa 137/ Belge 1

Özet: El-hâc Kasım b. El-hâc Mehmed'in mülkünün kızı Kaya ve zevcesi Ümmü arasında taksimi edilmesi hakkında

Fî yevmi'l-hamîs el-mübârek 22 Şehr-i Rebî'u'l-âhir li-sene ihda ve sittîn ve elf

Mahmiye-i Ayntâb mahallâtından Kastal mahallesinde sâkin el-Hâc Kasım ibn-i el-Hâc Mehmed mahfel-i kazâda işbu bâ'isetü'l-kitâb sulbiyye kebîre kızı Kaya ve zevcesi Ümmî binti el-Hâc Hüseyin taraflarından husûs-i âti'l-beyânı tasdîk için vekîl sâbitü'l-vekâleleri olan el-Hâc Ömer bin Hasan mahzarında ikrâr ve itiraf edüp mahalle-i mezbûrede vâki' bir tarafı kırık değirmen ve bir tarafı Üstadoğlu mülkü ve bir tarafı el-Hâc Sefer mülkü ve bir tarafı tarîk-i âmm ile mahdûd mülk menzilimin dâhilinde vâki' havli-i mu'ayyeneyi müştemil taraf-ı kibelîsinde vâki' kapusu şimâle feth olur bir beyt-i kebîri kızım mezbûre Kaya'ya ve beyt-i mezkûrun karşusunda vâki' bir beyt-i atîki zevcem Ümmî hatuna tarih-i kitâbdan on sene mukaddem hibe-i sahîh-i şer'îyye ile hibe ve temlik ve ol-hînde her birine teslim edüp onlar dahi her biri ittihâb ve kabz-ı tesellüm eylediler zikr olunan beyt-i kebîr ve havli-i mu'ayyene mezbûre Kaya'nın ve beyt-i atîk merkûme Ümmî'nin mülk-i mevhûblarıdır keyf-i mâ yeşâ mutasarraf olsun dedikde mukirri merkûmun minvâl-i muharrer üzre cârif olan ikrârın el-mukarru leh el-mezkûr el-Hâc Ömer bi'l-vekâle tasdîk etmeğin mâ vaka'a bi't-taleb ketb olundu. Tahrîren fi'l-yevmi's-sânî ve'l-ısrîn min şehr-i Rebî'u'l-âhir li-sene ihda ve sittîn ve elf.

Şühûdü'l-hâl: el-Hâc Ebudderdâ bin el-Hâc Abdurrahman, Kumcu Mustafa, el-Hâc Abdülkadir bin Abdülgani, Abdülkerim bin Hakverdi, Halil bin Selim, Abdülkadir muhzır başı ve gayrühüm.

Sayfa 137/ Belge 2

Özet: El-hâc Kasım b. El-hâc Mehmed'in mülkünü kızı Asiye'ye hibe ve temlik etmesi hakkında

Mahmiye-i Ayntâb mahallâtından Kastal mahallesinde sâkin el-Hâc Kasım ibn-i el-Hâc Mehmed nâm kimesne meclis-i şer'-i şerîf lâzîmü't-teşrîfde sulbiyye kebîre kızı işbu râfi'atü'l-kitâb Asiye hatun tarafından ikrâr-i âti'l-beyânı tasdîke vekîl olup

nehc-i şer'î üzere vekâleti sâbite olan mezbûre Asiye'nin zevci Hüseyin bin el-Hâc Zekeriya mahzarında ikrâr ve takrîr-i kelâm edüp mahalle-i merkûmede vâki' bir tarafı kırık değirmen ve bir tarafı Üstadoğlu mülkü ve bir tarafı el-Hâf Sefer mülkü ve bir tarafı tarîk-i âmm ile mahdûd mülk dârımın cânib-i şimâlinde vâki' kapusu kibleye feth olup bir beyt ve bir matbah ve havli-i mu'ayyeneyi murûr ve ubûr edecek tarîki ile tarih-i kitabdan on sene mukaddem kızım mezbûre Asiye hatuna hibe ve temlîk ve teslîm edüp mezbûre Asiye dahi meclis-i hibede kabz ve tesellüm eyledi mülk-i mevhûbudur vechen mine'l-vücûh da'vâ ve nizâ'im yokdur dedikde mukirr-i merkûm el-Hâc Kasım'ın vech-i meşrûh üzere cârî olan ikrârı el-mukarru leh el-mezkûr el-Hâc Hüseyin vekâleten tasdîk etmeyin mâ vaka'a gıbbe't-taleb ketb olundu. Tahrîren fi'l-yevmi'l-hâdî ve'l-ışrîn min şehr-i Rebî'u'l-âhir li-sene ihda ve sittîn ve elf.

Şühûdü'l-hâl: es-sâbikûn

Sayfa 137/ Belge 3

Özet: Davud b. Mehmed'in kendi mülkünü Ayişe hatuna satması hakkında

Mahmiye-i Ayntâb mahallâtından Ehl-i Cefâ mahallesinde sâkin Davud bin Mehmed mahfel-i kazâda işbu bâ'isetü'l-kitâb Ayişe binti Hüseyin tarafından husûs-i âti'l-bey'i tasdîk için nehc-i şer'î üzere vekâleti sâbite olan mezbûre Ayişe'nin karındaşı Ahmed muvâcehesinde ikrâr-ı sahîh-i şer'î ve itiraf-ı sarîh-i mer'î edüp mahalle-i mezbûrede vâki' bir tarafı mersûm Ahmed mülkü ve bir tarafı Ömer Subaşı mülkü ve bir tarafı Alaybeyi câmi'i vakfı ve bir tarafı tarîk-i âmm ile mahdûd bir bâb beyt ve bir eyvân ...ve havli'i müstemil mülk menzilimi mezbûr Ahmed'in müvekkilesi merkûme Ayişe altmış yedi kıt'a esdî kuruşa bey'-i bât-i kat'î ile bey' edüp semen-i mezkûr altmış yedi kuruşu merkûm Ayişe yedinden tamamen ahz ve kabz edüp teslîm-i mebî' eyledim ba'de'l-yevm menzil-i mezkûr merkûme Ayişe'nin mülk-i müşterâsıdır keyfe mâ yeşâ mutasarrıf olsun dedikde mukirr-i merkûm Davud'un minvâl-i muharrer üzere cârî olan ikrârın el-mukarru leh el-mezkûr Ahmed bi'l-vekâle tasdîk etmeğın mâ vaka'a bi't-taleb ketb olundu. Tahrîren fi'l-yevmi's-sânî ve'l-ışrîn min şehr-i Rebî'u'l-âhir li-sene ihda ve sittîn ve elf.

Şühûdü'l-hâl: Üstad Mehmed bin Mustafa, Ebubekir bin Ahmed, Üstad Mehmed b. Eskici Ahmed bin Selman, Abdülaziz bin Abdülgani, Mahmud bin Ramazan, Mehdi bin Ramazan ve gayrühüm.

Sayfa 137/ Belge 4

Özet: El-hac Alican Paşa'nın çeşme yaptırmak istemesi hakkında

Husûs-i âti'l-beyânı mahallinde istimâ' için bu fakîr ve medîne-i Ayntâb kethazîri (?) İbrahim Ağa ve medîne-i mezbûrede serdâr olan el-Hâc Hızır Ağa'ya hitâben emr-i âlî-cihân-mutâ' vârid olmağla imtisâlen li'emri'l-âlî bu fakîr dahi mübâşîrân-i merkûmân ve zeyl-i kitabda mestûru'l-esâmî olan müslimîn ile medîne-i mezbûre hâricinde Mezaristan başında makta' nâm mevzi'a varılup akd-i meclis-i şer'-i şerîf olundukda medîne-i mezbûre mahallâtından Boyacıoğlu mahallesi sükkânından el-Hâc Alican Paşa ibn-i Receb nâm kimesne meclis-i mezbûrda yine medîne-i mezbûre mahallâtından Şehreküstü mahallesi sükkânından el-Hâc Yusuf Çelebi ibn-i Ahmed ve Mevlânâ Halil Efendi ve İshak Efendi nâm kimesneler mahzarlarında üzerlerine dava ve takrîr-i kelim edüp makta'-i mezbûr içinde cârî olup işbu müşâhede ve mu'âyene olunan suyun sahibi olmamak ile kendi malımdan harc ve sarf edüp medîne-i mezbûrede vâki' ...önüne icrâ etdirüp bir çeşme ettirmek murâdımdır mezbûrûn zikr olunan suyu mahall-i mezbûra ettirmeye mâni' olurlar sual olunup takrîrleri tahrîr olunması matlûbumdur dedikde ğibbe's-sual mezbûrûn el-Hâc Yusuf Çelebi ve Halil Efendi ve İshak Efendi cevablarında zikr olunan su medîne-i mezbûre mahallâtından Şehreküsdü ve Cevzlice ve Beşci ve Şeyh câmi'i ki vardır üç çeşmenin ve Şehreküsdü'de vâki' ikiyüz bi'r-i mânın başı budur eğer zikr olunan suyu âhar yere icrâ ettirmek olursa üç çeşmenin ve bu kadar kapuların cümle suyu munkatî' olup fukarânın hakk-ı şürbü kat' olunmak lâzım gelür deyü bundan akdem mahmiye-i mezbûrede hâkim-i hasem olan Hatib Efendi huzûrunda mürâfa'a olunup zikr olunan suyun üzerine varıldıkda alâmet için suyun başından zeyt yağı ve kırmızı boya dökülüp mârru'z-zikr boya ile zeyt yağı zikr olunan çeşmelerde ve kapularda zâhir ve beyyin olmağla suyun başı makta'-i mezbûr idüğü mütehakkık oldukdan sonra yedimize hüccet-i şer'iyeye verilmişdir deyü bin elli bir Muharrem'i tarihi ile muvarrah takrîr-i meşrûhlarına mutâbık hüccet-i şer'iyeye ibrâz eylediklerinden sonra zikr olunan suya nazar olundukda fi'l-hakîka mârru'z-zikr üç çeşmenin ve zikri murûr eden kapuların başı olduğu ba'de'l-mu'âyene ve'l-müşâhede mukarrar ve muhakkak olmağın minvâl-i muharrer üzre olduğunu sikât dahi ihbâr etmeğın mersûm Alican Paşa bî-vech mu'ârazadan men' birle mâ vaka'a bi't-taleb ketb olundu. Tahrîren fi'l-yevmi's-sânî ve'l-ışrîn min şehr-i Rebî'u'l-âhir li-sene ihda ve sittîn ve elf.

Şühûdü'l-hâl: Fahru'l-kuzât Receb Efendi, Fahru'l-kuzât İsmail Efendi, Ali Çelebi ibn-i Molla Ebubekir, Haremzâde Mehmed Bey, Mehmed Ağa ve gayrühüm.

Sayfa 138/ Belge 5

Özet: Ömer b. Süleyman'ın tarlasını geri almak için Mehmed'den davacı olması hakkında

Medîne-i Ayntâb mahallâtından Kanalıcı mahallesi sükkânından işbu bâ'isü'l-kitâb el-Hâc Ömer bin Süleyman mahfel-i kazâda Kürkciyan mahallesi sükkânından olup bundan akdem fevt olan Sirac nâm kimesnenin sulbî kebîr oğlu Mehmed nâm kimesne mahzarında üzerine dava ve takrîr-i kelâm edüp mezbûr Mehmed'in babası müteveffâ-yı merkûm Sirac Ali hâl-i sıhhatinde mahmiye-i mezbûre muzâfâtından Sahurbaşı demekle ma'rûf mevzi'de vâki' bir kıt'a tarlamı fuzûlen zabt ve tasarruf edüp zikr olunan tarlanın üzerine ...üçbin tiğek(?) bağ gars etmişidi ben dahi zikr olunan tarlamı mezbûr Mehmed'den talep ve dava eylediğimde beynimizde muslihûn tevassut edüp zikr olunan bağdan mezbûr Mehmed ile müdde'î inkâr (?) beşyüz tiğek (?)bağ ile karye-i Esbatron türabında vâki' lede'l-cîrân malumu'l-hudûd bir kıt'a ...tarla üzerine sulh etdiklerinde ben dahi sulh-i mezkûru kabûl ve bedel-i sulh olan beşyüz tiğek (?) bağ ile bir kıt'a ...tarlayı ahz ve kabz edüp yedi aydan beri zabt ve tasarruf eder iken hâlen mezbûr Mehmed tasarrufuma mâni' olur sual olunup üzerinden yedi kasr ve izâle olunması matlûbumdur dedikde ğibbe's-sual mezbûr Mehmed zikr olunan bağ ile bir kıt'a tarlanın tasarrufunu ikrâr ve lakin sulh olduğunu inkâr etmeğin müdde'î mezbûr el-Hâc Ömer'den müdde'âsını mübeyyine beyyine talep olundukda udûl-i müslimînden fahru'l-kuzât Receb Efendi bin Davud ve el-Hâc Bayram Ağa bin Ali Paşa ve Ali Çelebi bin Molla Ebubekir nâm kimesneler li-ecli'ş-şehâde meclis-i şer'a hâzırûn olup isre'l-istîşhâd fi'l-hakîka müdde'î mezbûr el-Hâc Ömer tarih-i kitabdan yedi ay mukaddem mezbûr Mehmed'den zikr olunan bağı talep ve dava etdikde beynlerinde muslihûn tevassut edüp mezbûr Mehmed ile merkûm el-Hâc Ömer'i zikr olunan bağdan beşyüz tiğek (?)bağ ile Esbatron nâm karye türabında vâki' lede'l-cîrân ma'lûmetü'l-hudûd bir kıt'a ...tarla üzerine bizim huzûrumuzda sulh oldular biz bu husûsa şahidlerimiz şehâdet dahi ederiz deyu edâ-i şehâdet-i şer'iyeye eylediklerinde ba'de ri'âyet-i şerâyiti'l-kabûl şehâdetleri hayyiz-i kabûlde vâki'a oldukda sonra mezbûr Mehmed'e zikr olunan beşyüz tiğek (?)bağ ve bir kıt'a ...tarladan kasr-ı yedine tenbîh birle mâ

vaka‘a bi‘t-taleb ketb olundu. Tahrîren fi‘l-yevmi‘r-râbi‘ ve‘l-ısrîn min şehri Reb‘u‘l-âhir li-sene ihda ve sittîn ve elf.

Şühûdü‘l-hâl: fahru‘l-kuzât İsmail Efendi, Abdullah Çelebi bin Mustafa, Ahmed Bey ibn-i Mehmed Bey, el-Hâc ...bin Veli, Molla Hasan bin Ali, Nasuh Paşa bin Demir ve gayrühüm.

Sayfa 138/ Belge 6

Özet: Siti hatun’un sebze bahçesini Halil Çelebiye satması hakkında

Medîne-i Ayntâb mahallâtından Bostancı mahallesinde sâkine Siti hatun binti Ebşir Hasan Bey tarafından bey‘-i âti‘l-beyânı ikrâra vekîl olup vekâleti hasm-ı şer‘î câhid mahzarında mezbûreyi ma‘rifet-i şer‘iyye ile ârifân olan es-Seyyid Süleyman ibn-i es-Seyyid Yusuf ve es-Seyyid Ramazan bin Ali nâm kimesneler şehâdetleri şer‘an sâbite olan Hasan bin Mehmed nâm kimesne meclis-i şer‘-i şerîf lâzîmü‘t-tevkîrde işbu sâhibü‘l-kitâb es-Seyyid Halil Çelebi ibn-i Şeyh Ömer Efendi mahzarında ikrâr ve takrîr-i kelâm edüp müvekkilem mezbûre Siti hatun medîne-i mezbûre mahallâtından Cabi mahallesinde vâki‘ bir tarafı müştêrî mezbûr mülkü ve bir tarafı saray ve iki tarafı tarîk-i âmm ile mahdûd bir kıt‘a mülk sebzevân zirâ‘at olunur bağçesini mezbûr Halil Çelebi’ye tâmmü‘l-vezn ve kâmilü‘l-ayar on beş kıt‘a esdî kuruşa bâten bey‘ ve teslîm edüp ol-dahi vech-i muharrer üzre iştirâ ve tesellüm etdikden sonra semen-i mezbûr onbeş kıt‘a esdî kuruşu mûmâ-ileyh Halil Çelebi yedinden tamamen ahz ve kabz eyledi dedikde gibbe‘t-tasdîki‘ş-şer‘î mâ vaka‘a bi‘t-taleb ketb olundu. Tahrîren fi‘l-yevmi‘r-râbi‘ ve‘l-ısrîn min şehri Reb‘u‘l-âhir li-sene ihda ve sittîn ve elf.

Şühûdü‘l-hâl: Molla Hasan bin Mustafa, İdris bin Mehmed, Molla Hasan bin Durak, es-Seyyid Mehmed hamamcı, es-Seyyid Ali bin Hasan ve gayrühüm.

Sayfa 139/ Belge 7

Özet: El-hâc Ömer’in kebir oğulları Abdülkerim, Mehmed ve Hüseyin’in hisselerini satması hakkında

Medîne-i Ayntâb mahallâtından Tıslaki mahallesinde sâkin iken bundan akdem fevt olan el-Hâc Ömer Ali nâm kimesnenin kebir oğulları Abdülkerim ve Mehmed asâleten ve sağır oğlu Hüseyin’in kıbel-i şer‘iden vasiyy-i mansûbu olan es-Seyyid Ahmed vesâyeten mahfel-i kazâda işbu bâ‘isâ‘l-kitâb Hamza bin el-Hâc Haydar ve

Hüseyin bin Emîr ...mahzarlarında her biri ikrâr ve itiraf edüp medîne-i mezbûre kurbunda Meydanbaşı demekle meşhûr mevzi'de vâki' bir tarafı Receb tarlası ve bir tarafı el-Hâc Ömer tarlası ve iki tarafı tarîk-i âmm ile mahdûd dört ... istî'âb eder ...tarladan mezbûr Abdülkerim tasarrufumda olan sülüs-i şâyi'ini yedi esdî kuruşa ve mezbûr Mehmed tasarrufumda olan sülüs-i şâyi'ini on kuruş üç rubu' ve vasiyy-i merkûm Ahmed dahi sağîr-i mezbûr Hüseyin'in tasarrufunda olan sülüs-i şâyi'ini vesâyetim hasebiyle dokuz kuruşa mezbûrân Hamza ve Hüseyin'e sâhib-i arz ma'rifeti ile hakk-ı tasarrufunu bey' ve teslîm edüp mezbûrân Ahmed ve Abdülkerim semen-i mezkûru mezbûrân Hamza ve Hüseyin yedlerinden tamamen ahz ve kabz eyledik ve mezbûr Mehmed semen-i mezkûr on kuruş üç rubu' bin altmış iki senesinde vâki' Rebî'u'l-evvelin guresinde bana (silik) te'cîl eyledim dediklerinde mukirrûn-i merkûmûnun minvâl-i muharrer üzre asâleten ve vesâyeten cârî olan ikrârların el-mukarru leh el-mezkûrân Hamza ve Hüseyin bi'l-muvâcehe tasdik etmeğin mâ vaka'a bi't-taleb ketb olundu. Tahrîren fi'l-yevmi'r-râbi' ve'l-ısrîn min şehri Rebî'u'l-âhir li-sene ihda ve sittîn ve elf.

Şühûdü'l-hâl: fahru'l-kuzât Receb Efendi, fahru'l-kuzât İsmail Efendi, Ahmed bin ...Hasan, Molla Mehmed imam, Molla Osman bin Attar, ...Hasan

Sayfa 139/ Belge 8

Özet: Es-seyyid Ahmed'in, Hüseyin'in hissesini vesayeten satması hakkında

Mahmiye-i Ayntâb mahallâtından Taşlakı mahallesinde sâkin iken bundan akdem fevt olan el-Hâc Ömer Ali'nin sağîr oğlu Hüseyin'in kıbel-i şer'iden vasiyy-i mansûbu olan es-Seyyid Ahmed mahfel-i kazâda işbu râfi'â'l-kitâb Hamza ibn-i el-Hâc Haydar ve Hüseyin ibn-i Emir ...mahzarlarında vesâyeten ikrâr ve itiraf edüp sağîr-i merkûm Hüseyin'in nafakaya ihtiyâcı olmağın mahmiye-i mezbûre kurbunda Meydanbaşı demekle maruf mevzi'de vâki' bir tarafı Receb Tarlası ve bir tarafı el-Hâc Ömer tarlası ve iki tarafı tarîk-i âmm ile mahdûd dört ...istî'âb eder ...tarladan sağîr-i merkûm Hüseyin'in sülüs hisse-i şâyi'asının hakk-ı tasarrufunu sâhib-i arz ma'rifetiyle mezbûrân Hamza ve Hüseyin'e râyic fi'l-vakit dokuz aded esdî kuruşa ...nafakası için bey' ve teslîm ve anlar dahi semen-i mezkûr ile iştirâ ve kabz ve tesellüm idüp meblağ-ı mezkûr dokuz kuruşu tamamen yedinden ahz ve kabz eyledim dedikde gibbe't-tasdiki's-şer'î mâ vaka'a bi't-taleb ketb olundu. Tahrîren fi'l-yevmi's-sâdis ve'l-ısrîn min şehri Rebî'u'l-âhir li-sene ihda ve sittîn ve elf.

Şühûdü'l-hâl: Mustafa bin Ali, Mustafa Paşa Çavuş, Şehir kethüdâsı Musa, Mehmed Paşa ..., Abdülkadir muhızır başı ve gayrühüm.

Sayfa 139/ Belge 9

Özet: Amu mahallesinde eyvan yapılması meselesi hakkında

Mahmiye-i Ayntâb mahallâtından Amu mahallesinde sâkin el-Hâc Simtûn nâm kimesne meclis-i şer'î şerîfe gelüp takrîr-i kelâm edüp câr-ı mülâsıkım olan Mehmed Paşa ile beynimizde iştirâk üzre olan duvara muttasıl yere eyvân binâ etmek murâd eder mezbûrun mülk menzilime zarar-ı tâmmı ve mazarrat-sevânı (?) olan beytime havâlesi vardır savb-i şer'iden üzerine varulup ba'de'l-müşâhede men' olunması matlûbumdur dedikde savb-i şer'iden mefharu'l-müderrişîn Mevlânâ Kurd İbrahim Efendi irsâl olunup ol-dahi Mimar Ebubekir ve Mahmud ve zeyl-i kitabda mestûru'l-esâmî müslimîn ile zikr olunan menzilin üzerine varup nazar olundukda iştirâk oldukları duvara muttasıl mezbûr Mehmed Paşa eyvân binâ ederse merkûm el-Hâc Simtûn'un mülk menziline zarar-ı tâmmı ve mazarrat-sevânı olan beytime havâlesi vardır deyü mezbûrân Mimar Ebubekir ve Mahmud haber vermeğin Mevlânâ mezbûr mahallinde tahrîr ve ba'dehû meclis-i şer'a gelüp alâ vukû'ihî haber ve inhâ etmeğin mâ vaka'a bi't-taleb ketb olundu. Tahrîren fi'l-yevmi's-sâbi' ve'l-ışrîn min şehr-i Rebî'u'l-âhir li-sene ihda ve sittîn ve elf.

Şühûdü'l-hâl: es-Seyyid Osman Çelebi ibn-i es-Seyyid Ebubekir, Mehmed Çelebi ibn-i el-Hâc Muhsin, Mansur Çelebi ibn-i Nuh Çavuş, İbrahim Çelebi ibn-i Es'ad, Mahmud Bey der-bâb mimar, es-Seyyid (silik) es-Seyyid Ömer, es-Seyyid Hasan bin Mustafa ve gayrühüm.

Sayfa 140/ Belge 10

Özet: Mustafa b. Ali Kaya'nın bir kıt'a bağdan kendi hissesine düşeni almak için Kud Ali'den davacı olması hakkında

Tilbeşar kazâsına tâbi' Sazgun nâm karyede sâkin Mustafa bin Ali Kaya nâm kimesne meclis-i şer'î hatîr lâzîmü't-tevkîrde medîne-i Ayntâb sükkânından işbu bâ'isü'l-kitâb Kurd Ali nâm kimesne mahzarında üzerine dava ve takrîr-i kelâm edüp mersûm Kurd Ali bin elli sekiz senesinde karye-i merkûme türabında vâki' inde'l-ahali ve'l-cîrân ma'lûmetü'l-hudûd bir kıt'a bağını ğullesinin nısfî kendisinin ve nısfî benim olup üç sene tamamına değin tımar etmek üzre bana verüp ben dahi üç sene bağ-ı mezkûra tımar edüp iki senenin ğullesini beynimizde tenassuf edüp bir senenin

ğullesini benimle tenassuf eylemede te'allül eder sual olunup icrâ-yı hak olunması matlûbumdur dedikde gibbe's-sual mezbûr Kurd Ali cevâbında vech-i meşrûh üzere olduğunu ikrâr edüp lâkin iki sene tamamında mersûm Mustafa'yı bağ-ı mezkûrun tımarından men' edüp ba'de'l-yevm bağıma tımar etmeyen âhar kimesneye tımar etdiririm deyü tenbîh etdik dedikde mezbûr Mustafa münkir olmağın Kurd Ali'den kelâmını mübeyyine beyyine taleb olundukda udûl-i ricâlden es-Seyyid Ömer bin Mahmud ve Mehmed bin Ali nâm kimesneler li-ecli's-şehâde meclis-i şer'a hâzırân olup gibbe'l-istişhâd her biri edâ-i şehâdet-i şer'iyeye edüp mersûm Kurd Ali mersûm Mustafa'ya bizim huzûrumuzda iki sene bağıma tımar edüp ğullesini beynimizde tenassuf etdik ba'de'l-yevm bağıma tımar etme ben âhar kimesneye tımar etdiririm deyu tenbîh etdi biz bu husûsa şâhidleriz şehâdet dahi ederiz dediklerinde ba'de ri'âyet-i şerâyiti'l-kabûl şehâdetleri hayyiz-i kabûlde vâkı'a olmağın mezbûr Mustafa ta'arruzdan men' birle mâ vaka'a bi't-taleb ketb olundu. Tahrîren fi'l-yevmi's-sâmin ve'l-ısrîn min şehr-i Rebî'u'l-âhir li-sene ihda ve sittîn ve elf.

Şühûdü'l-hâl: el-Hâc Ahmed bin Yusuf, Abdülatif bin Hasan, Abdülkadir muhızır başı ve gayrühüm.

Sayfa 140/ Belge 11

Özet: Yahni mahallesinde bulunan bir bab dükkanın müzâyede ile satılması hakkında

Mahmiye-i Ayntâb mahallâtından Yahni mahallesinin vakıf akçesi üzerine mütevellî olan Bayezid ibn-i Mustafa nâm kimesne meclis-i şer'-i hatîr lâzimü't-tevkîrde mahalle-i merkûme sükkânından işbu râfi'u'l-kitâb el-Hâc Kanber ibn-i el-Hâc Ahmed nâm kimesne mahzarında ikrâr ve takrîr-i kelâm edüp mahalle-i merkûmede vâkı' bir tarafı tarîk-i âmm ve bir tarafı Ali Bey oğulları mülkü ve bir tarafı mersûm el-Hâc Kanber mülkü ve bir tarafı mülkü ile mahdûd bir bâb dükkan mahalle-i merkûmenin vakfî olup yirmi seneden mütecâviz mezbûr el-Hâc Kanber kendi mülküne halt edüp mâlikâne mutasarrıf olmağla hâlen dava ve taleb eylediğimizde taraf-ı şer'iden dükkan-ı mezkûru kendi mülkünden ve vakf için zabt olunması tenbîh olunup lâkin dükkan-ı mezkûrun ...Halil olmağın dükkan-ı mezkûr bey' ve sene be-sene akçesi istirbâh olunmak vakfa evlâ ve enfa' olmağla ahal-i mahalle ma'rifetiyle dükkan-ı mezkûru müzâyede edüp on beş kuruşdan ziyâdeye tâlib olmayup merkûm el-Hâc Kanber on yedi kuruşa kabul etmekle dükkan-ı mezkûru mezbûr el-Hâc

Kanber'e tevliyetim hasebiyle bâten bey' ve teslîm edüp ol-dahi vech-i muharrer üzre iştirâ ve tesellüm etdikden sonra semen-i mezkûru vakf için ahz ve kabz etdim dedikde gibbe't-tasdîki'ş-şer'î mâ vaka'a bi't-taleb ketb olundu. Tahrîren fi'l-yevmi's-sâmin ve'l-ışrîn min şehr-i Rebî'u'l-âhir li-sene ihda ve sittîn ve elf.

Şühûdü'l-hâl: el-Hâc Hasan bin (silik), Yusuf bin Himmet, Mehmed bin Ökçesiz, Osman ibn-i Kanalıcı, Eskici Osman, Hasan bin ..., Mehmed ...ve gayrühüm.

Sayfa 140/ Belge 12

Özet: Mevlânâ Abdurrahman Efendi'nin 'ayntab Debbâghanesine ders-i 'âmm olarak atanması hakkında

Mahmiye-i Ayntâb Debbâghânesinde vâki' Pekte'de yevmî dört akçe vazîfe ile ders-i âmm olan Osman Efendi fevt olup yeri mahlûl olmağın işbu râfi'u'l-kitâb Mevlânâ Abdurrahman Efendi ibn-i el-merhûm Sinan Efendi her vechle ders-i âmm olmaya lâyük ve mahal ve müstahak ve hizmet-i merkûme uhdesinden gelür kimesne olmağın vazîfe-i merkûme ile mersûm Abdurrahman Efendi'ye tevcîh olunup ol-dahi ber müceb-i şart-ı vâkîf hizmet-i merkûmeyi edâya ta'ahhüd etmeğın mâ vaka'a bi't-taleb ketb olundu. Tahrîren fi'l-yevmi't-tâsi' ve'l-ışrîn min şehr-i Rebî'u'l-âhir li-sene ihda ve sittîn ve elf.

Şühûdü'l-hâl: Molla Mehmed ..., Molla Ali bin Hasan, el-Hâc Mustafa bin Mustafa ve gayrühüm.

Sayfa 140/ Belge 13

Özet: El-hâc Murad'ın fevt olan kız kardeşinin mehr-i müeccelinden kendi hissesine düşeni almak için Halil'den davacı olması hakkında

Fî yevmi's-sebt el-mübârek gurre-i Cemâdiye'l-ûlâ li-sene ihdâ ve sittîn ve elf.

Ayntâb mahallâtından Tevbe mahallesinde sâkin el-Hâc Murad bin Mehmed meclis-i şer'-i şerîf lâzimü't-teşrîfde işbu râfi'u'l-kitâb Halil bin el-Hâc İbrahim mahzarında üzerine dava ve takrîr-i kelam edüp li-ebeveyn kız karındaşım ...mezbûr Halil'in zevcesi olup fevt olmağın zimmetinde olan yirmi beş kuruş mehr-i mü'eccelinden bana âyid olan hisse-i şer'iyem aliverilmesi matlûbumdur dedikde gibbe's-sual mezbûr Halil zevcem ...hâl-i hayatında ve kemâl-i sıhhatinde iken tarih-i kitabdan üç sene mukaddem zimmetimde olan mehr-i mü'ecceli yirmi beş kuruşu bana hibe-i şer'iyeye ile hibe eyledi deyu cevap verüp müdde'î mezbûr el-Hâc Murad mümkün

olmağın mezbûr Halil'den sıdk-i makâline muvâfık beyyine taleb olundukda udûl-i müslimînden Molla Ebubekir bin Hüseyin ve Ebubekir bin Mustafa nâm kimesneler li-ecli's-şehâde meclis-i şer'a hâzırân olup gibbe'l-istişhâd her biri edâ-i şehâdet-i şer'iyeye edüp tarih-i kitabdan üç sene mukaddem müteveffiyeye-i merkûme ...hâl-i hayatında ve kemâl-i sıhhatinde iken ma'rifet-i şer'le ârifân olduğumuzdan sonra bizim huzûrumuzda mersûm zevci Halil'in zimmetinde olan yirmi beş kuruş mehr-i mü'eccelini mersûm Halil'e hibe-i sahîha-i şer'iyeye ile hibe eyledi biz bu husûsa şâhidleriz şehâdet dahi ederiz dediklerinde ba'de ri'âyet-i şerâyiti'l-kabûl şehâdetleri hayyiz-i kabûlde vâki' oldukdan sonra mezbûr Murad ta'arruzdan men' birle mâ vaka'a

Şühûdü'l-hâl: Mehmed bin Sarı Hüseyin, Ali bin Hüseyin, ...Muslu, Ali bin Muslu, Musa (silik)

Sayfa 142/ Belge 14

Özet: Abdurrahman b. El-hâc Ali'nin, el-hâc Ali'den davacı olması hakkında

Mahmiye-i Ayntâb mahallâtından Ammu mahallesinde sâkin Abdurrahman bin el-Hâc Ali nâm kimesne bi'l-fi'il Mar'aş eyâletine mutasarrıf olan sa'âdetlu Cafer Paşa hazretleri taraf-ı âlîlerinden Hasan Ağa mukâreneti ile mahmiye-i merkûme mahallâtından yine Ammu mahallesinde sâkin işbu sâhibü'l-kitâb el-Hâc Ali bin Abdülhalim nâm kimesne meclis-i şer'a ihzâr ve mahzarında takrîr-i kelâm edüp mersûm el-Hâc Ali bundan akdem benim iki dişimi çıkardın deyu beni ahz etdirüp bî-vech yüz yirmi kuruşumu ahz etdirmişdir sual olunup icrâ-yı hak olunması matlûbumdur dedikde gibbe's-sual mersûm el-Hâc Ali tarih-i kitabdan altı ay mukaddem mezbûr Abdurrahman ağzıma yumruk ile urup iki dişimi çıkarmak ile huzûr-i şer'de udûl-i şühûd ile isbât edüp bi-hasebi's-şer' iki dişimin diyeri lâzım gelmiş iken ancak bana otuz kuruş verüp bâkîsi zimmetinde iken firar etmişdir deyu cevab verüp husûs-i mezkûr mersûm Abdurrahman'dan sual olundukda mezbûr el-Hâc Ali'ye diyeti için ancak otuz kuruş verdiğini ikrâr etmeğın diyet-i mersûmdan bâkî kalan tahsîl için mezbûr Abdurrahman'ı mübâşir-i merkûma teslîm olundukda habsinden firar eylediğini mübâşir-i merkûm meclis-i şer'a gelüp haber vermeğın mâ vaka'a bi't-taleb ketb olundu. Tahrîren fi'l-yevmi'r-râbi' min Cemâdiye'l-ûlâ li-sene ihda ve sittîn ve elf.

Şühûdü'l-hâl: fahru'l-ulemâi'l-kirâm Şerefüddin Efendi, fahru'l-kuzât İsmail Efendi, fahru'l-kuzât Receb Efendi, serdâr el-Hâc Hızır Ağa, el-Hâc Yusuf Ağa serdâr-ı sâbık ve gayrühüm

Sayfa 142/ Belge 15

Özet: Fahru'l-kuzat İsmail Efendi'nin, odasını basıp kendisine saldıranlardan davacı olması hakkında

Mahmiye-i Ayntâb mahallâtından Tarla-i Atık mahallesinde sâkin fahru'l-kuzât İsmail Efendi bin Mehmed Efendi mahfel-i kazâda cemâ'at-i Karnak'dan Karnak Ali ve Hasan kethüdâ ve Tahir ve İbrahim ve Hasan ve Maksud ve Ahmed ve Rasul ve Hızır İlyas ve Kara Ahmed ve Mehmed ve Tûr Ali nâm kimesneler mahzarlarında üzerine dava ve takrîr-i kelâm edüp tarih-i kitâbdan bir gün mukaddem ba'de'l-asr mezbûrûn kimesne cemâ'atlerinden otuz nefer adam ile sâkin olduğum odamı basup kapusunu sedd edüp üzerime hücum eylediklerinde yedlerinden firar edüp feryâd eylediğimde ol mahalde haremime vâsıl olup zevcem Safiye hatunun hamli olmağın havfinden yıkılıp lâ ya'kıl olmuşdur sual olunup takrîrleri tahrîr olunması matlûbumdur dedikde ğibbe's-sual mezbûru Karnak Ali e Hasan kethüdâ ve Tahir ve İbrahim ve Maksud ve Ahmed ve Rasul ve Hızır İlyas ve Kara Ahmed ve Mehmed ve Tûr Ali cevaplarında bir at (?) husûsiçün mûmâ-ileyh İsmail Efendi'nin odasına varduklarını ikrâr edüp ve lâkin evini basup ve haremine dâhil olduklarını inkâr etmeğın mûmâ-ileyh İsmail Efendi'den müdde'âsını mübeyyine beyyine talep olundukda udûl-i müslimînden Şa'ban Bey bin Pirdede ve Hüseyin bin Mansur ve Seyfi bin Hüsam ve İbrahim bin Ali ve Üstad Hamza bin İsmail ve Genç Ahmed nâm kimesneler li-ecli'ş-şehâde meclis-i şer'a hâzırûn olup ğibbe'l-istişhâd her biri edâ-i şehâdet-i şer'iyye edüp cemâ'at-i Karnak'dan bâlâda mestûr olan kimesneler cümleten ve cemâ'at-i mezkûreden otuz nefer adam ile mûmâ-ileyh İsmail Efendi'nin vakt-i mezkûrda evini basup haremine dâhil oldular biz bu husûsa şâhidleriz şehâdet dahi ederiz dediklerinde ba'de ri'âyet-i şerâyiti'l-kabûl şehâdetleri hayyiz-i kabûlde vâki'a olmağın mâ vaka'a bi't-taleb ketb olundu. Tahrîren fi'l-yevmi'r-râbi' min Cemâdiye'l-ûlâ li-sene ihda ve sittîn ve elf.

Şühûdü'l-hâl: fahru'l-ulemâ Şerefüddin Efendi el-müftî, fahru'l-kuzât Receb Efendi, fahru'l-kuzât Ali Efendi, fahru'l-kuzât İsmail Efendi, bin Kürdî, el-Hâc Hızır

Ağa serdâr, el-Hâc Yusuf Ağa serdâr-ı sâbık, Bayram Ağa serdâr-ı sâbık, Mahmud Çelebi bin Yusuf Ağa, Ali Çelebi bin Şahverdi ve gayrühüm.

Sayfa 142/ Belge 16

Özet: Meryem binti Abdullah'ın eski kocası Hasan'dan nafaka ve kisve talebinde bulunması hakkında

Ayntâb mahallâtından Tarla-i Cedîd mahallesinde sâkine Meryem binti Abdullah nâm hatun meclis-i şer' a gelüp takrîr-i kelâm edüp müteveffâ zevcim Hasan'dan olan üç yaşında sadriye oğlum Musa benim hücre ve terbiyemde olup nafaka ve kisveye muhtâcdır taraf-ı şer'den takdîr-i nafaka olunması matlûbumdur dedikte kibel-i şer'den sağîr-i merkûmun nafaka ve kisvesi için yevmî üç akçe ta'yîn ve takdîr olunup istidâneye izin verilüp vakt-i zaferde rücû' eyleye. Tahrîren fi'l-yevmi'hâmis min Cemâdiye'l-ülâ li-sene ihda ve sittîn ve elf.

Şühûdü'l-hâl: el-Hâc Mustafa bin Mustafa, Abdülkadir muhzır başı, Hüseyin bin el-Hâc Hamza.

Sayfa 142/ Belge 17

Özet: Fahru'l... el-hâc Hızır Ağa'nın el-hâc Ahmed'de olan alacağını çocuklarından tahsil ettiğini belirtmesi hakkında

Mahmiye-i Ayntâb sükkânından yeniçeri serdârı olan fahru'l...el-Hâc Hızır Ağa meclis-i şer'-i şerîf lâzimü't-teşrifde Mahrûre Çelebi mahallâtından Kızılkapu mahallesinde sâkin işbu bâ'isû'l-kitâb el-Hâf Lütfü bin el-Hâc Ali ve el-Hâc Mehmed bin el-Hâc Ahmed nâm kimesneler muvâcehelerinde ikrâr ve takrîr-i kelâm edüp tarih-i kitabdan altı sene mukaddem Mekke-i mükerrermede mezbûr el-Hâc Lütfü ile merkûm el-Hâc Mehmed'in babası el-Hâc Ahmed'e müdârebe tarîkiyle bin üçyüz kıt'a riyâlî kuruş verip teslîm edüp onlar dahi ahz ve kabz eyledikten sonra hâzır olan ribhin nısfî bana ve nısfî kendülere olmak üzere kabûl edüp iki sene mürûr ...el-Hâc Ahmed fevt olup oğlu merkûm el-Hâc Mehmed minvâl-i muharrer üzere mezbûr el-Hâc Lütfü ile ticâret ve bey' ve şirâ edüp hâlen kendüler ile hesâb eylediğimizde bin riyâlî kuruş tarih-i kitaba gelince ribhi zuhûr etmeğın mezbûrân el-Hâc Mehmed ve el-Hâc Lütfü yedlerinden ...olan bin üçyüz kıt'a riyâlî kuruşumu tamamen ve bin riyâlî kuruş için de bana âyid olan eşyüz riyâlî kuruşu bi't-tamam ahz ve kabz edüp husûs-i mezbûrdan zimmetlerini ibrâ-i âmm kâtı'u'n-nizâ'la ibrâ ve iskât eyledim ba'de'l-yevm husûs-i mezkûra müte'allik benden bi'z-zât ve bi'l-

vekâle dava sâdır olursa lede'l-hükkâm mesmû'a ve makbûle olmasun dedikde gıbbe't-tasdîki'ş-şer'î mâ vaka'a bi't-taleb ketb olundu. Tahrîren fi'l-yevmi'r-râbi' min Cemâdiye'l-ûlâ li-sene ihda ve sittîn ve elf.

Şühûdü'l-hâl: Ebüdderda Çelebi bin el-Hâc Abdurrahman, el-Hâc İsmail ..., el-Hâc Mehmed bin ..., Ebubekir Ağa mütevellî, el-Hâc Hasan bin Mustafa, Üstad Mahmud mi'mar, (silik).

Sayfa 143/ Belge 18

Özet: Hatun binti Maruf'un ölümünün araştırılmasının istenilmesi hakkında

Medîne-i Ayntâb muzâfâtından Hıyam nâm karyede sâkin Ermeni tâyifesinden ...veled-i Cum'a nâm Ermeni meclis-i şer'a gelüp takrîr-i kelâm edüp vâlidem Hatun binti Ma'rûf nâm nasrâniyye tarih-i kitâbdan üç gün mukaddem kable'l-asır kendi mülk menzirim hizmetinde iken hatf-i ânife fevt eyledi kıbel-i şer'den üzerine varulup vâki' hâl keşf ve tahrîr olunması matlûbumdur dedikde taraf-ı şer'den mefharu'l-müderrişin Mevlânâ Abdülganî Efendi irsâl olunup ol-dahi zeyl-i kitabda mestûru'l-esâmî olan müslimîn ile karye-i mezbûrede vâki' mezbûrun mülk menziline varılıp beytine nazar olundukda fi'l-vâki' eser-i cerâhati olmayup hatf-i ânife fevt olduğu mukarrer ve muhakkak olmağın vâki' hâli Mevlânâ-yı mezbûr mahallinde tahrîr ba'dehû gelüp meclis-i şer'de alâ vukû'ihî ihbâr etmeğın mâ vaka'a bi't-taleb ketb olundu. Hurrîre fi evâ'il-i Cemâdiye'l-ûlâ li-sene ihda ve sittîn ve elf.

Şühûdü'l-hâl: Osman bin el-Hâc Yakub, Durmuş bin Mehmed, Osman bin Mahmud, Hasan bin Mustafa, Ali bin Hasan ve gayrühüm.

Sayfa 143/ Belge 19

Özet: Malkoç b. Ahmed'in vasi olarak atanması hakkında

Mahmiye-i Ayntâb mahallâtından Yahni mahallesinde sâkin iken bundan akdem fevt olan Ali Bey nâm kimesnenin sağır oğlu Ahmed'e müteveffâ babasından ve müteveffât vâlidesi Asiye'den kendüye intikâl eden hissesini ahz ve hıfz için bir vasî lâzım ve mühim olmağın sağır-i merkûmun ammîsi hâzır bi'l-meclis olan Malkoç bin Ahmen kıbel-i şer'den vasî nasb ve ta'yîn olunup mersûm Malkoç dahi vesâyet-i merkûmeyi kabûl ve hizmet-i lâzimesini edâya ta'ahhüd etmeğın mâ vaka'a bi't-taleb ketb olundu. Tahrîren fi'l-yevmi'l-hâmis min şehr-i Cemâdiye'l-ûlâ li-sene ihda ve sittîn ve elf.

Şühûdü'l-hâl: Ahmed bin Hâc Hüseyin, Yusuf bin Ali, ...el-Hâc Hüseyin, Duran bin Hâc Hüseyin, el-Hâc Ahmed bin Muhsin.

Sayfa 143/ Belge 20

Özet: Sultan hamamı giderlerinin karşılanması hakkında

Mahmiye-i Ayntâb'da vâki' Handan Ağazâde Câmi'-i Şerîfi'nin mütevellîsi olan Dilaver Bey bin Abdullah meclis-i şer'-i şerîf lâzîmü't-tevkîrde mahrûse-i Haleb sükkânından Sarıhan evkâfî üzerine mütevellîye olan Emine hatunun vekîli olan Ahmed bin Abdullah muvâcehesinde ikrâr ve takrîr-i kelâm edüp câmi'-i mezkûrun havlisinde vâki' kendülerin mecrâsını ...kurbunda vâki' Sarıhan vakfî olan Sultan Hamamı'nın mecrâsına cârî etmek ...olmağın mezbûr Ahmed ile kavî ve ta'ahhüd eyledik hamam-ı mezkûrun mecrâsının vâki' olan ...ve tathîri ba'de'l-yevm iştirâk üzere olup nisfî hamam-ı mezkûrdan ve nisf-i âharî câmi'-i mezkûr evkâfindan sarf ve harc oluna dedikde merkûmûnun minvâl-i muharrer üzere cârî olan kelimâtın el-mukarru leh el-mezkûr Ahmed vekâleten tasdîk etmeğın mâ vaka'a bi't-taleb ketb olundu. Tahrîren fi'l-yevmi's-sânî min Cemâdiye'l-ûlâ li-sene ihda ve sittîn ve elf.

Şühûdü'l-hâl: Abdurrahman Efendi bin (silik) Efendi, Molla Mehmed bin el-Hâc Ali, Hızır Bey bin Bektaş Bey, Hasan Bey sâkin-i ..., Üstad Kasım ..., Abdülkadir muhızır başı.

Sayfa 144/ Belge 21

Özet: Şems-i Mah Hatun'un vasi olarak atanması hakkında

Mahmiye-i Ayntâb mahallâtından Cevizlice mahallesinde sâkin iken bundan akdem vefât eden Kasım (silik) İbrahim ve Halil nâm sağır oğullarına müteveffâ-yı merkûmdan intikâl eden hisselerini ahz ve hıfz için bir vasî lâzım ve mühim olmağın merkûmânın vâlideleri olup hâzıra-i bi'l-meclis olan Şems-i Mâh hatun binti Abdullah kıbel-i şer'-den vasî nasb ve ta'yîn olunup ol-dahi vesâyet-i merkûmeyi kabûl ve hizmet-i lâzımelerin edâya ta'ahhüd etmeğın mâ vaka'a kayd olundu. Tahrîren fi'l-yevmi'l-hâmis min şehr-i Cemâdiye'l-ûlâ li-sene ihda ve sittîn ve elf.

Şühûdü'l-hâl: Abdüsselam Çelebi bin Mustafa, Hasan Efendi, Hüseyin bin Hâc Hamza.

Sayfa 144/ Belge 22**Özet: AyiŖe Hatun'un vasi olarak atanması hakkında**

Mahmiye-i Ayntâb mahallâtından Ŗehreküsdü mahallesinde sâkin iken bundan akdem fevt olan Mehmed bin Oğuz nâm kimesnenin Mustafa ve Mehmed nâm sağır oğullarına müteveffâ-yı merkûmdan intikâl eden hisselerin ahz ve hıfz ve tesviye-i umûrları için bir vasî lâzım ve mühim olmağın sağırân-i merkûmânın vâlideleri olup hâzıra-i bi'l-meclis olan işbu râfi'atü'l-kitab AyiŖe binti el-Hâc Ali nâm hatun kibel-i Ŗer'eden vasî nasb ve ta'yîn olunup mezbûre AyiŖe dahi vesâyet-i merkûmeyi kabûl ve hizmet-i lâzımelerin edâya ta'ahhüd etmeğın mâ vaka'a bi't-taleb ketb olundu. Tahrîren fi'l-yevmi's-sâdis min Ŗehr-i Cemâdiye'l-ûlâ li-sene ihda ve sittîn ve elf.

Ŗühûdü'l-hâl: Molla İsa el-müezzin, Hüseyin bin Halil, Osman bin Mustafa, Ahmed bin el-Hâc Ŗa'ban, Hızır bin İsa ve gayrühüm mine'l-hâzırın.

Sayfa 144/ Belge 23**Özet: Vakfa ait olan bir bab dükkânın Muharrem Çelebiye verilmesi hakkında**

Merhum Lala Mustafa PaŖa'nın mahmiye-i Ayntâb'da vâki' evkâfi üzerine mütevellî olan Ebubekir Ağa meclis-i Ŗer'-i Ŗerîf lâzımü't-tevkîrde işbu râfi'u'l-kitab Muharrem Çelebi bin el-Hâc Ali mahzarında ikrâr ve takrîr-i kelâm edüp evkâf-ı mezkûreden Pazaristan'ın sûk-i tavîle feth olur kapusunun taşrasında vâki' ma'lûmetü'l-hudûd bir bab dükkânı mütevellî-i sâbık mezbûr Muharrem Çelebi'ye îcâr ol-dahi istîcâr edüp on seneden mütecâviz tasarrufunda olmağın el-hâletü hâzihi zikr olunan dükkânı ber müceb-i Ŗart-ı vâkîf hayatda oldukca kendü sâkin olup ba'de vefâtihi tasarrufa kâdir oğlu oldukca âhara verilmeyüp oğlu sâkin olmak üzre mezbûr Muharrem Çelebi'ye senede beŖ kıt'a esdî kuruŖa îcâr ve ol-dahi minvâl-i muharrer üzre istîcâr edüp yedine tezkire verdim dedikde gıbbe't-tasdîki'Ŗ-Ŗer'î mâ vaka'a bi't-taleb ketb olundu.

Ŗühûdü'l-hâl: Hasan Ağa mühürdâr, Ebüdderda Çelebi bin el-Hâc Abdurrahman, oğlu Hüseyin Çelebi, el-Hâc Abdüsselam bin Tanrıverdi, Abdülkadir muhzır baŖı ve gayrühüm.

Sayfa 144/ Belge 24**Özet: Ömer'in, el-hâc Kasım b. Mehmed'den davacı olması hakkında**

Kasaba-i Derende kazâsında vâki' havâss-ı hümâyûn karyelerinden Gökdere nâm karye zâbitı olan Ömer nâm kimesne meclis-i şer'-i şerîf lâzimü't-tevkîrde mahmiye-i Ayntâb sükkânından işbu bâ'isü'l-kitab el-Hâc Kasım bin Mehmed mahzarında üzerine dava ve takrîr-i kelâm edüp mersûm el-Hâc Kasım zikr olunan Gökdere nâm karyenin eben an-cedd ra'iyeti olup üzerine lâzım gelen ...bana vermede ta'allül eder sual olunup icrâ-yı hak olunmak matlûbumdur dedikde gibbe's-sual mersûm el-Hâc Kasım ben altmış seneden mütecâviz mahmiye-i Ayntâb'da sâkin olup vâki' olan ...ahali-i mahalle ile ma'an edâ ederim karye-i merkûme ra'âyâsından değilim babam Mehmed dahi karye-i merkûme ra'âyâsı olduğun bilmezim deyu cevap verüp havâss-ı hümâyûn ra'iyeti olduğunı mühkim olmağın mersûm Ömer'in kelâmını mübeyyine beyyine taleb olundukda istinhâl etmeğın onbeş gün mehl-i şer'î verilüp ityân-ı beyyineye kâdir olmadığı mukarrer olmağın karye-i merkûme re'âyâsından olmadığına mersûm el-Hâc Kasım'a yemin teklif olundukda ol-dahi halef billâhi'l-aliyyi'l-a'lâ etmeğın işbu şârihatü'l-beyân li-ecli'l-bürhân ketb olunup yed-i tâlibe def' olundu. Tahrîren fi'l-yevmi'l-âşir min Cemâdiye'l-ülâ li-sene ihda ve sittîn ve elf.

Şühûdü'l-hâl: Hüseyin Bey Kozanzâde, Abdülkadir muhzır başı, Ali Çelebi bin Molla Ebubekir ve gayrühüm.

Sayfa 145/ Belge 25**Özet: El-hâc Yusuf Ağa b. Ali'nin, Kürd karyesi ahalisinden kazı kimseler hakkında davacı olması hakkında**

Mahmiye-i Ayntâb mahallâtından Tarla-i Atık mahallesinde sâkin işbu râfi'u'l-kitâb el-Hâc Yusuf Ağa bin Ali nâm kimesne meclis-i şer'-i şerîf lâzimü't-tevkîrde mahmiye-i merkûme muzâfâtından Kürd nâm karyede sâkin el-Hâc Hamza bin el-Hâc Mehmed ve Ahmed Bey bin İbrahim ve el-Hâc Ebubekir bin Hasan ve Mustafa bin el-Hâc Emlek (?) ve İbrahim Kethüdâ ve Durmuş bin Geniş ve İsmail ...ve Bektaş bin Abdâl ve Cemal bin Mehmed ve Hasan bin Kara İbrahim ve Ömer bin Davud ve Halil bin Muhsin ve Ali bin Mâtın ve Hüseyin bin Gül ve Ali bin Yasin ve Cum'a bin Haramyemez ve Mehmed bin Zeynel ve el-Hâc ...verdi ve Cum'a bin Hasan ve Hasan Kethüdâ ve Uğurlu bin Timur ve Ali bin ...ve el-Hâc Dede bin Bal

ve es-Seyyid Halil ve Uğurlu bin Ahmed ve Osman bin Ömer ve Hamza bin Abdullah ve Mehmed bin Musa ve İshak bin Ahmed ve Halil bin İbrahim ve Mehmed bin Durmuş ve Hüseyin bin Süleyman ve Mehmed bin Veli ve Mustafa bin Yusuf ve Mikail bin ...ve Mustafa bin Kara Hamza ve Haydar bin İbrahim nâm kimesneler mahzarlarında üzerlerine dava ve takrîr-i kelâm edüp karye-i merkûme mahrûse-i Haleb sükkânından Mevki'zâde Mehmed Efendi'nin cediti vakfı olmakla tevâbi'î mezra'alar ile bin elli beş senesinde bin elli dört senesinin mahsûl ve sâyir rüsûmunu bir sene tamamına değin sekizyüz seksen aded esdî kuruşa icâre verüp ben dahi istîcâr edüp meblağ-ı mezkûr sekizyüz seksen kıt'a kuruşu mersûm Mehmed Efendi'ye teslîm edüp yedime mahtûm ...vermiş iken ahali-i karye-i merkûme karye-i mersûmenin mahsûlâtın benden izinsiz zabt ve der-anbar etmişlerdir sual olunup takrîrleri tahrîr olunmak matlûbumdur dedikde gibbe's-sual ahali-i karye-i merkûmûn hâl minvâl-i meşrûh üzre olduğunu ikrâr ve itiraf eyledikleri ecilden mâ vaka'a bi't-taleb ketb olundu. Tahrîren fi'l-yevmi's-sâdis aşer min şehri-i Rebî'u'l-evvel li-sene ihda ve sittîn ve elf.

Şühûdü'l-hâl: Mustafa Paşa serdâr-ı sâbık, Hızır Çelebi bin Ali Paşa, Ali Çelebi bin Molla Ebubekir ve gayrühüm.

Sayfa 145/ Belge 26

Özet: El-hâc Yusuf Ağa b. Ali'nin, Kürd karyesi ahalisinden bazı kimseler hakkında davacı olması hakkında

Mahmiye-i Ayntâb mahallâtından Tarla-i Atîk mahallesinde sâkin işbu râfi'u'l-kitab el-Hâc Yusuf Ağa bin Ali nâm kimesne meclis-i şer'î hatîr lâzimü't-tevkîrde mahmiye-i mezbûre muzâfâtından Kürd nâm karyede sâkin el-Hâc Ahmed bin Şa'ban ve el-Hâc Hamza ve el-Hâc Ebubekir ve Ali bin Mâtın ve İbrahim Kethüdâ bin Şa'ban ve Mehmed bin Ahmed ve Hamza bin ...ve Hüseyin bin Kara Ali ve Mehmed bin Köse Abdullah ve İsa bin Baş ve Mehmed bin Hasan ve Cemal bin Mehmed ve Durmuş bin Geniş ve Osman bin Mehmed ve İbrahim bin Mehmed ve Âşûr bin Ali ve Sinan bin Hamza ve Ebubekir bin Süleyman ve Acemlioğlu ve İsmail bin Koca ve Ebubekir bin Şeyh ve Ömer bin Ali ve Osman bin Ömer ve Ahmed bin Hamza ve Mehmed bin Veli ve Mustafa bin İsrail ve Ali bin Uğurlu ve Halil bin İbrahim ve Mehmed bin Ramazan ve Arab İsmail ve Mustafa bin Dede nâm kimesneler mahzarlarında üzerlerine dava ve takrîr-i kelâm edüp ahali-i karye-i

merkûmûn zimmetlerinde birbirleri kefâleti ile iki bin beşyüz riyâlî kuruş hakkım olmağın bundan akdem mahmiye-i Ayntâb'da hâkimü'ş-şer' olan Abdülhâdî Efendi huzûrunda murâfa'a-i şer' olduğumuzda meblağ-ı mezkûr ikibin beşyüz kuruş birbirleri kefâletleri ile deynleri olduğun her biri ikrâr ve itiraf etmeğın hüccet-i şer'îyye etdirmiş idim nazar olunup mücebiyle edâsına tenbîh olunmak matlûbumdur deyu mûmâ-ileyh Abdülhâdî Efendi hatmiyle mahtûm bir kıt'a hüccet-i şer'îyye ibrâz edüp nazar olundukda fi'l-hakîka takrîrine mutâbık olduğu mestûr ve mukayyed olmağın husûs-i mezkûr ahali-i karye-i merkûmeden sual olundukda sual olundukda merkûm el-Hâc Yusuf Ağa'ya beşyüz kırk iki kıt'a esdî kuruş teslim edüp ba'de küllî hesâb zimmetimizde bin esdî kuruş hakkı vardır deyu bin esdî kuruş ikrâr ve bâkîsin münkir olmağın mersûm el-Hâc Yusuf Ağa'dan davasını mübeyyine beyyine taleb olundukda udûl-i ricâlden el-Hâc Hızır Ağa bin Mer'â ve el-Hâc Bayram Ağa bin Ali Paşa ve Ali Çelebi bin Molla Ebubekir nâm kimesneler li-ecli'ş-şehâde meclis-i şer'a hâzırûn olup ğibbe'l-istişhâd her biri edâ-i şehâdet-i şer'îyye edüp ahali-i karye-i merkûme bizim huzûrumuzda merkûm el-Hâc Yusuf Ağa'ya birbirimiz kefâletiyle ikibin beşyüz riyâlî kuruş deynimiz vardır deyu her biri ikrâr ve itiraf eyledi ikrârlarına şâhidleriz şehâdet dahi ederiz dediklerinden sonra mersûm el-Hâc Yusuf Ağa'ya teslim eyledikleri beşyüz kırk iki esdî kuruşdan mâ adâ zimmetlerinde bâkî kalan meblağın edâsına tenbîh birle mâ vaka'a bi't-taleb ketb olundu. Tahriren fi'l-yevmi's-sâdis ve'l-işrîn min şehri-i Rebî'u'l-evvel li-sene ihda ve sittîn ve elf.

Şühûdü'l-hâl: fahru'l-kuzât İsmail Efendi, fahru'l-kuzât Receb Efendi, Şa'ban Çelebi Bölükcüzâde, el-Hâc Ebüdderda Çelebi bin el-Hâc Abdurrahman, el-Hâc Yusuf Çelebi bin Ahmed, Mustafa Paşa serdâr-ı sâbık, el-Hâc İsmail ...ve gayrühüm.

Sayfa 146/ Belge 27

Özet: Fevt olan Kasım Paşa'nın, el-hâc Ahmed'de olan alacağıının varislerine teslim edilmesi hakkında

Mahmiye-i Ayntâb mahallâtından Kaysar mahallesi sükkânından olup bundan akdem fevt olan Kasım Paşa'nın verâseti sulbiye sağıre kızları Emine ve Hadice ve zevce-i metrûkesi Zinet binti Ahmed ve karındaşı oğulları Osman Paşa ve Hüseyin Paşa nâm kimesnelere munhasıra olduğu şer'an mütehakkık oldukdan sonra mezbûre Emine'nin kıbel-i şer'den vasiyy-i mansûbu olan mersûm Osman Paşa asâleten ve

vesâyeten ve merkûme Hadice'nin vasiyy-i mansûbu olan mesfûr Hüseyin Paşa asâleten ve vesâyeten ve mezkûr Zinet tarafından husûs-i âti'l-beyânı ikrâr için vekîl olup mezkûre Zinet'i ma'rifet-i şer'iyeye ile ârifân olan Osman Çelebi ve Ebubekir bin Çerkes şehâdetleri ile vekâleti sâbite olan Musa Çelebi bin Ahmed vekâleten meclis-i şer'-i şerîf lâzîmü't-tevkîrde mahrûse-i Haleb sükkânından işbu bâ'iseyi'l-kitab el-Hâc Lütfü bin Ali ve el-Hâc Mehmed bin Ahmed mahzarlarında her biri ikrâr ve takrîr-i kelâm edüp müteveffâ-yı mezbûr el-Hâc Kasım Paşa'nın mezbûr el-Hâc Lütfü ve merkûm el-Hâc Mehmed'in babası müteveffâ el-Hâc Ahmed zimmetlerinde on re's deve ve bir re's katır bahasından üçyüz seksen beş kıt'a esdî kuruş hakkı olup irs-i şer'le saġîretân-i merkûmetân Emine ve Hadice ve zevcesi Zinet ve bize intikâl etmeġin meblaġ-ı mezkûr üçyüz seksen beş esdî kuruş mezbûrân el-Hâc Lütfü ve el-Hâc Mehmed yedlerinden tamamen ahz ve kabz eyleyüp husûs-i mezkûrdan zimmetlerini ibrâ-i âmm kâtı'u'n-nizâ'la ibrâ ve iskât eyledik dediklerinde ġbbe't-tasdîki's-şer'î mâ vaka'a bi't-taleb ketb olundu. Tahrîren fi'l-yevmi's-sâlis aşer min Cemâdiye'l-ülâ li-sene ihda ve sittîn ve elf.

Şühûdü'l-hâl: fahru'l-kuzât Receb Efendi, Ebüdderda Çelebi bin el-Hâc Abdurrahman, el-Hâc İsmail bin ..., ...Hamza bin el-Hâc Şa'ban, Mehmed Çelebi bin Yusuf Çelebi.

Sayfa 146/ Belge 28

Özet: Hüseyin Paşa'nın vasi olarak atanması hakkında

Mahmiye-i Ayntâb mahallâtından Kaysar mahallesi sükkânından olup bundan akdem fevt olan el-Hâc Kasım Paşa nâm kimesnenin Hadîce nâm saġîre kızına müteveffâ babasından intikâl eden hisse-i şer'iyyesin zabt ve hıfz ve vâki' olan umûrun tesviye için bir vasî lâzım ve mühim olmaġın işbu bâ'isü'l-kitab Hüseyin Paşa müstakîm ve vesâyet uhdesinden gelür deyu bî-garaz müslümanlar haber vermeġin kıbel-i şer'den mezbûr Hüseyin Paşa saġîre-i mezkûre Hadîce'ye vasî nasb ve ta'yîn olundu ol-dahi vesâyet-i merkûmeyi kabul ve hizmet-i lâzimesin edâya ta'ahhüd etmeġin mâ vaka'a bi't-taleb ketb olundu. Tahrîren fi'l-yevmi's-sâlis aşer min Cemâdiye'l-ülâ li-sene ihda ve sittîn ve elf.

Şühûdü'l-hâl: fahru'l-kuzât Receb Efendi, Osman Aġa bin el-Hâc Mehmed, Ebüdderda bin el-Hâc Abdurrahman, Ali Çelebi bin Molla Ebubekir.

Sayfa 146/ Belge 29**Özet: Osman Paşa'nın vasi olarak atanması hakkında**

Mahmiye-i Ayntâb mahallâtından Kaysar mahallesi sükkânından olup bundan akdem fevt olan el-Hâc Kasım Paşa'nın sağîre kızı Emine'ye müteveffâ babasından intikâl eden hisse-i şer'iyenin zabt ve hıfz ve vâki' olan umûrun tevsiye için bir vasî lâzım ve mühim olmağın işbu bâ'isü'l-kitab Osman Paşa müstakîm ve vesâyet uhdesinden gelür deyu bî-garaz müslümanlar haber vermeğın kıbel-i şer'den mezbûr Osman Paşa sağîre-i merkûme Emine'ye vasî nasb ve ta'yîn olunup ol-dahi vesâyet-i mezkûreyi kabul ve hizmet-i lâzimesin edâya ta'ahhüd etmeğın mâ vaka'a bi't-taleb ketb olundu. Tahrîren fi'l-yevmi'r-râbi' aşer min Cemâdiye'l-ülâ li-sene ihda ve sittîn ve elf.

Şühûdü'l-hâl: fahru'l-kuzât Receb Efendi, Osman Ağa bin el-Hâc Mehmed, Ebüdderda Çelebi bin el-Hâc Abdurrahman, Ali Çelebi bin Molla Ebubekir ve gayrühüm.

Sayfa 147/ Belge 30**Özet: Malkoç b. Ahmed'in vasi olarak atanması hakkında**

Ayntâb mahallâtından Kızılca Mescid mahallesinde sâkin (silik) amele olup her hâli dahi masûn (?) olan (silik) Üstad Ali nâm kimesne meclis-i şer'de mahmiye-i mezbûre mahallâtından ...mahallesinde sâkine iken bundan akdem vefât eden Asiye binti Üstad Ali nâm hatunun sağîr oğlu işbu bâ'isü'l-kitab Ahmed'in kıbel-i şer'den mansûb vasîsi olan sağîr-i merkûmun ammîsi Malkoç bin Ahmed mahzarında ikrâr ve takrîr-i kelâm edüp ben sağîr olup hemşirem müteveffât Asiye'nin terbiyesinde olmak ile müteveffâ babamız Üstad Ali'den bana ve mezbûre Asiye'ye intikâl edüp ...kurbunda vâki' bir tarafı İsmail mülkü ve bir tarafı Kürd Hasan mülkü ve bir tarafı Yusuf mülkü ve bir tarafı Ali'nin mülkü ile mahdûd bir beyt benim hisseme isâbet eden iki sülüsü (?) hissesi mezbûre Asiye'ye yirmi kuruşa bey' etmiş idi hâlen muhaleffât-ı vâfiyesinde yirmi kuruş vasiyy-i merkûmda (silik) eylediğimde yedi kuruş bana (silik) nafakama add ve hesâb edüp bâkî kalan on üç kuruşu vasiyy-i merkûmdan ahz ve kabz edüp husûs-i mezkûrda sağîr-i merkûmun zimmetini ibrâ-i âmm kâtı'u'n-nizâ'la ibrâ ve iskât etdim ba'de'l-yevm beyt-i mezkûrede vechen mine'l-vücûd dava ve nizâ'im yokdur dedikde vasiyy-i mersûm Malkoç tasdik etmeğın mâ vaka'a bi't-taleb ketb olundu.

Şühûdü'l-hâl: Zeynelâbidîn bin Hâc Hüseyin, el-Hâc Ahmed bin Muhsin, el-Hâc Yusuf Çelebi bin Ahmed, el-Hâc Sıdkı bin Hasan, Derviş Mehmed ..., Molla Bayram ...

Sayfa 147/ Belge 31

Özet: Musa Çelebi b. Ahmed'in, vasilerin üzerine nazır olarak atanması hakkında

Mahmiye-i Ayntâb mahallâtından Kaysar mahallesinde sâkin iken bundan akdem fevt olan Kasım Paşa bin el-Hâc (silik) nâm kimesnenin Emine nâm sağîresine cânib-i şer'eden vasî ta'yîn olunan Osman Paşa bin Hasan ve Hadîce nâm sağîre kızına vasî ta'yîn olunan Hüseyin nâm kimesnelerin üzerlerine bir nâzır lâzım olmağın sağîrân-i merkûmânın dayıları olan işbu râfi'u'l-kitâb Musa Çelebi bin Ahmed nezâret uhdesinden gelür kimesne olmakla cânib-i şer'eden nâzır nasb ve ta'yîn olunup oldahi nezâret-i merkûmeyi kabûl ve hizmet-i lâzımelerini edâya ta'ahhüd etmeğın mâ vaka'a bi't-taleb ketb olundu. Tahrîren fi'l-yevmi'r-râbi' aşer min Cemâdiye'l-ülâ li-sene ihda ve sittîn ve elf.

Şühûdü'l-hâl: fahru'l-kuzât Receb Efendi, fahru'l-emâsil Osman Ağa, Ali Çelebi bin Molla Ebubekir, el-Hâc Ebüdderda Çelebi bin el-Hâc Abdurrahman.

Sayfa 147/ Belge 32

Özet: Bir kıta sebzevatlığın nısfının Ali ve Ahmed'e satılması hakkında

Mahmiye-i Ayntâb mahallâtından Cabi mahallesinde sâkin el-Hâc Mustafa bin el-Hâc Mansur ve Hüseyin bin el-Hâc Mansur ve Seyyid Halil bin Hasan nâm kimesneler asâleten ve karındaşı Ali ve kız karındaşı Hadice hatun taraflarından bey'-i âti'l-beyânı ikrâra vekîl olup İsmail Çelebi bin Mehmed ve Hüseyin bin el-Hâc Mansûr nâm kimesneler şehâdetleri ile şer'an vekâleti sâbite olan mersûm es-Seyyid Halil vekâleten meclis-i şer'de işbu bâ'iseyi'l-kitâb Ali ve Ahmed ibn-i Osman nâm kimesneler mahzarlarında her biri ikrâr ve takrîr-i kelâm edüp (silik) Ammimoğlu köprüsü demekle ma'rûf köprü kurbunda vâki' bir tarafı Ebubekir Bey mülkü ve bir tarafı Mustafa Paşa mülkü ve bir tarafı tarîk-i âmm ve bir tarafı nehr-i Sacur ile mahdûd bir kıta sebzevatlığın nısfı bizim ve müvekkilelerimizin mülkü olup ve nısf-ı âharı İsmail Çelebi nâm kimesnenin mülkü olmağın bizim hisse-i şâyi'amız olan nısfı mezbûrân Ali ve Ahmed'e seksen beş aded esdî kuruşa bey'-i bât-i kat'î ile bey' edüp semen-i mezkûr seksen beş kuruşu müşterî-yi mezbûrân Ali

ve Ahmed yedlerinden bi't-tamam ahz ve kabz ve beynimizde semen-i mezkûru alâ mâ farazallâh taksîm edüp her birimiz hisse-i şer'iyemizi ahz ve kabz eylediğimizden sonra teslîm-i mebî' etdik (silik) nısfına varınca ba'dehû ...mutasarrıf olsun dediklerinde mukirrûn-i merkûmûnun asâleten ve vekâleten cârî olan ikrârların el-mukarru lehümâ el-mezkûrân Ali ve Ahmed tasdik etmeğın

mâ vaka'a bi't-taleb ketb olundu. Tahrîren fi'l-yevmi'l-hâmis aşer min Cemâdiye'l-ûlâ li-sene ihda ve sittîn ve elf.

Şühûdü'l-hâl: Mehmed bin Poyraz, Mustafa bin Seyyid Cafer, Molla Mehmed bin Ahmed, Derviş Ali bin Mehmed, Hamza bin el-Hâc Haydar, Derviş Mustafa bin Hasan Ali.

Sayfa 148/ Belge 33

Özet: El-hâc Ali b. Musa'nın fevt olan Ömer'de olan alacağıının, Ömer'in muhallefâtından ödenmesini istemesi hakkında

Mahmiye-i Ayntâb mahallâtından Akyol mahallesinde sâkin el-Hâc Ali bin Musa meclis-i şer'-i şerîf lâzîmü't-tevkîrde mahalle-i mezbûrede sâkin iken bundan akdem fevt olan Ömer nâm kimesnenin eytâm-i sigârının kıbel-i şer'den vasiyy-i mansûbu olan Zekeriya nâm kimesne mahzarında dava ve takrîr-i kelâm edüp müteveffâ-yı mezbûr Ömer'in zimmetinde deyn-i şer'îden otuz kıt'a esdî kuruş hakkım vardır sual olunup muhallefâtından edâsına tenbîh olunması matlûbumdur dedikte ğibbe's-sual vasiyy-i mezbûr adem-i ilmiyle cevap vermeğın müdde'î merkûm el-Hâc Ali'den müdde'âsını mübeyyine beyyine talep olundukda udûl-i müslimînden Nasuh Paşa bin Cafer ve Ali bin Yusuf nâm kimesneler li-ecli'ş-şehâde meclis-i şer'a hâzırân olup ğibbe'l-istişhâd her biri edâ-i şehâdet-i şer'iyye eylediler ki müteveffâ-yı mezbûr Ömer hâl-i hayatında bizim huzûrumuzda merkûm el-Hâc Ali'nin zimmetinde deyn-i şer'îden otuz esdî kuruş hakkı vardır deyu ikrar ve itiraf eyledi bir bu husûsa şâhidleriz şehâdet dahi ederiz deyu edâ-i şehâdet-i şer'iyye eylediklerinde ba'de ri'âyet-i şerâyiti'l-kabûl şehâdetleri hayyiz-i kabûlde vâkı'a oldukdan sonra meblağ-ı mezkûru küllen veya ba'zen ahz edüp veya hibe edüp müteveffâ-yı mezbûrun bir vechle zimmetini ibrâ eylemediğîne mezbûr el-Hâc Ali'ye yemin teklîf olundukda ol-dahi alâ hasebi'l-mes'ûl halef billâhi'l-aliyyi'l-a'lâ etmeğın meblağ-ı mezkûr otuz kuruş müteveffâ-yı mersûmun muhallefâtından edâya tenbîh birle mâ vaka'a bi't-

taleb ketb olundu. Tahrîren fi'l-yevmi's-sâbi' aşer min Cemâdiye'l-ûlâ li-sene ihda ve sittîn ve elf.

Şühûdü'l-hâl: Sa'dî bin Gönül, Hüseyin bin el-Hâc Hamza, Abdülkadir muhzır başı.

Sayfa 148/ Belge 34

Özet: Ebrahim veled-i Hatar'ın, Deli Nebi b. Nuri'den davacı olması hakkında

Medîne-i Ayntâb mahallâtından Kayacık mahallesinde sâkin zimmî tâyifesinden Ebrahim veled-i Hatar meclis-i şer'â gelüp takrîr-i kelam edüp vâlidem İncu nâm zimmiye tarih-i kitab günü ba'de'l-asr İbn Eyyûb mahallesi ile İlhan mahallesi beyninde kendi hâlinde gider iken Deli Nebî bin Nuri nâm kimesne mezbûre İncu'nun üzerine at uğradup mevzi'-i mezkûrda aklı zayıp olup kalmışdır kibel-i şer'den üzerine varulup vâki' hâl kendinden istifsâr olunmak matlûbumdur dedikde taraf-ı şer'den mefharu'l-müderrişîn Abdülganî Efendi irsâl olunup ol-dahi zeyli kitabda mestûru'l-esâmî olan müslimîn ile mahalle-i mezkûre varılıp ba'de'l-müşâhede vâki' hal mezbûre İncu'dan sual olundukda vakt-i mezbûrda kendi halimde gider iken mersûm Deli Nebi at seğirdirir iken bana at dokundurup aklım zâyil olmak ile bu mevzi'a düşüp kaldım ahali-i mahalleden ve gayriden dava ve nizâ'ım yokdur dedikde vâki' hâli Mevlânâ-yı mezbûr mahallinde tahrîr ba'dehû gelüp meclis-i şer'de alâ vukû'ihî inhâ ve takrîr etmeğin mâ vaka'a bi't-taleb ketb olundu. Tahrîren fi'l-yevmi'l-hâdî aşer min Cemâdiye'l-ûlâ li-sene ihda ve sittîn ve elf.

Şühûdü'l-hâl: İbrahim Paşa bin Abdullah, Hasan bin İsmail, Ali bin Dürzi İsmail, Ahmed bin Mehmed, Hüseyin bin Mehmed ve gayrühüm.

Sayfa 148/ Belge 35

Özet: Ahmed b. Yakup'un, Yahya b. Abdullah'dan davacı olması hakkında

Mahmiye-i Ayntâb muzâfâtından ...nâm karyede sâkin Ahmed bin Yakub nâm kimesne meclis-i şer'-i şerîf lâzimü't-tevkîrde karye-i merkûme sükkânından işbu râfi'u'l-kitâb Yahya bin Abdullah nâm kimesne mahzarında üzerine dava ve takrîr-i kelâm edüp karye-i merkûme türabında vâki' inde'l-ahali ve'l-cîrân ma'lûmetü'l-hudûd bir kıt'a tarla el-Hâc Mehmed nâm kimesnenin çiftliği dâhilinde olup mersûm el-Hâc Mehmed fevt olmakla merkûm Yahya tapuya alup mutasarrıf olup mersûm Yahya üç seneden (silik) etmekle tarih-i kitabdan beş sene mukaddem ben tapuya

almış idim hâlen mezbûr Yahya tasarrufuma mâni‘ olur sual olunup icrâ-yı hak olunmak matlûbumdur dedikte ğibbe’s-sual mezbûr Yahya zikr olunan tarla mersûm el-Hâc Mehmed’in mülkü olup tarih-i kitabdan yirmi beş sene mukaddem ben tapuya alup tarih-i kitaba gelince mutasarrıf olurum arz-ı mezkûreyi ...terk etmedim ve mevcûdin verüp mersûm Ahmed (silik) yirmi beş seneden beru (silik) olduğunu mukirr olmağın mezbûr Ahmed ta‘arruzdan men‘ birle mâ vaka‘a bi’t-taleb ketb olundu. Tahrîren fi’l-yevmi’t-tâsi‘ min Cemâdiye’l-ûlâ li-sene ihda ve sittîn ve elf.

Şühûdü’l-hâl: el-Hâc Ebubekir Ağa bin Ali, (silik), Mehmed Ağa ...zâde, Hasan Ağa Kethüdâ, Hasan Ağa Mühürdâr.

Sayfa 149/ Belge 36

Özet: Gökle karyesinin Osman Paşa’ya verilmesi hakkında

Mahmiye-i Ayntâb muzâfâtından Gökle nâm karyede sâkin el-Hâc Muslu bin Oğuz ve Ahmed bin ...ve Mehmed bin Meryem ve Mehmed bin el-Hâc Hamza ve Kara Şa‘ban ve Abdi bin Halil ve el-Hâc İshak bin Ömer ve Abdülgaffar bin Abdülkadir ve İsmail bin Mikayil ve Mehmed bin Halil ve Mehmed bin el-Hâc Osman ve el-Hâc Mehmed bin Hamza ve Hüseyin bin Ömer nâm kimesneler asâleten ve sâyir ahali-i karye taraflarından vekâleten meclis-i şer‘-i şerîf lâzimü’t-teşrîfde mahmiye-i mezbûrede sâkin Osman Paşa bin Hasan nâm kimesne mahzarında her biri ikrâr ve takrîr-i kelâm edüp karye-i merkûme havâss-ı hümâyûn karyelerinden olup mâl-ı maktû‘u ahali-i zimmetlerinde olmakla karyemizi bin altmış bir senesinde mersûm Osman Paşa’ya vermiş idik hâlen yine mâl-ı maktû‘umuzu havâss-ı hümâyûn emînine teslim etmek lâzım gelmeğın bin altmış iki senesini ve altmış üç senesini cümlemiz rızâmız ile merkûm Osman Paşa’ya verüp her bir hakkımızdan birer buçuk esdî kuruş ve her mülk ...bağımızdan bir buçuk esdî kuruş verir ...üç rubu‘ kuruş ve yirmi gece bir esdî kuruş ve her bir ...otuz akçe ve yirmi (silik) bir esdî kuruş ve yirmi ...bir esdî kuruş ve herbir ...bir buçuk esdî kuruş alup ve sekizden (silik) edüp ziyâde ve noksan almamak üzere kabul etdik zikr olunan senelrede ...olan mâl-ı maktû‘umuzu havâss-ı hümâyûn emînlerine teslim edüp karyemizi minvâl-i meşrûh üzere zabt etsün dediklerinde mukirrûn-i merkûmûnun asâleten ve vekâlete cârî olan ikrârların el-mukarru leh el-mezkûr Osman Paşa tasdîk etmeğın mâ vaka‘a bi’t-taleb ketb olundu. Tahrîren fi’l-yevmi’s-sâdis aşer min Cemâdiye’l-ûlâ li-sene ihda ve sittîn ve elf.

Şühûdü'l-hâl: el-Hâc İsmail bin ..., Hasan Ağa, Veli bin Ali, Hâc Cum' bin Hâc (silik), el-Hâc Hüseyin bin ..., Ahmed Çelebi bin ...

Sayfa 149/ Belge 37

Özet: Molla Bektaş'ın, mescid-i şerîfe müteveli olarak atanması hakkında

Mahmiye-i Ayntâb mahallâtından Kastal mahallesinde vâki' mescid-i şerîfin mütevellîsi olan el-Hâc Osman Çelebi fevt olup hizmeti mu'attal olmağın işbu bâ'isü'l-kitab Molla Bektaş nâm kimesne müstakîm ve hizmet-i mezbûre uhdesinden gelüp her vechle mahall olmağın mescid-i mezkûra yevmî bir akçe vazîfe ile mezbûr Molla Bektaş mütevellî ta'yîn ve nasb olunup ol-dahi tevliyet-i merkûmeyi kabul ve hizmet-i lâzimesini edâya ta'ahhüd etmeğın işbu vesîka ...temessük ketb olunup yedi tâlibe def' olundu vakt-i hâcet ihticâc edine. Tahrîren fi'l-yevmi's-sâbi' aşer min Cemâdiye'l-ülâ li-sene ihda ve sittîn ve elf.

Şühûdü'l-hâl: el-Hâc Ebüdderda Çelebi, Ali Çelebi bin Molla Ebubekir, Abdülkadir muhızır başı.

Sayfa 149/ Belge 38

Özet: Sakine binti Osman'ın zevci Veli b. Abdülğani'nin kendisini talak-ı bâin ile boşadığını belirtmesi hakkında

Mahmiye-i Ayntâb mahallâtından Akyol mahallesinde mütemekkiye Sâkine binti Osman nâm hatun meclis-i şer'-i şerîf lâzimü't-teşrîfde zevci Veli bin Abdülğani nâm kimesne mahzarında üzerine dava ve takrîr-i kelâm edüp mezbûr Veli tarih-i kitabdan dokuz ay mukaddem beni talâk-ı bâin ile tatlık edüp tarih-i kitaba gelince beynimizde mufârakat var iken zevciyyet murâd eder sual olunup men' olunması matlubumdur dedikde ğibbe's-sual mezbûr Veli zevcesi merkûme Sâkine'yi tatlık eylediğini mümkün olmağın merkûme Sâkine'den davasını mübeyyine beyyine talep olundukda udûl-i ricâlden Molla Mehmed bin Hamza ve Musa bin Mahmud nâm kimesneler li-ecli'ş-şehâde meclis-i şer'a hâzırân olup ğibbe'l-istişhâd her biri edâ-i şehâdet-i şer'iyye edüp mezbûr Veli tarih-i kitabdan dokuz ay mukaddem zevcesi mezbûre Sâkine'yi bizim huzûrumuzda talâk-ı bâin ile tatlık etdi biz bu husûsa şâhidleriz şehâdet dahi ederiz dediklerinde ba'de ri'âyet-i şerâyiti'l-kabûl şehâdetleri hayyiz-i kabûlde vâki'a olmağın mezbûr Veli ta'arruzdan men' birle mâ vaka'a bi't-taleb ketb olundu. Tahrîren fi'l-yevmi't-tâsi' aşer min Cemâdiye'l-ülâ li-sene ihda ve sittîn ve elf.

Şühûdü'l-hâl: fahru'l-kuzât Receb Efendi, es-Seyyid İbrahim bin es-Seyyid Hüseyin, Hasan bin Abdullah, Abdülkadir muhzır başı ve gayrühüm.

Sayfa 150/ Belge 39

Özet: Hamis b. Ali'nin, arpanın kendi mülkünde hâsıl olduğunu belirtmesi hakkında

Tilbeşar kazâsına tâbi' Arabgiri nâm karyede sâkin Hamîs bin Ali nâm kimesne bi'l-fi'îl Ayntâb sancağına mutasarrıf olan umdetü'l-ümerâi'l-kirâm es-Seyyid Mehmed Bey'in mahmiye-i merkûme mütesellimi olan fahru'l-akrân es-Seyyid Hasan Ağa ...ile işbu mâh-i Cemâdiye'l-ülâ'nın sekizinci günü meclis-i şer'a bir semen mikdârı cedîd cec (?) arpa ihzâr edüp bu müşâhede olunan cec-i cedîd arpa karye-i merkûmede kendi mülk tarlamda erişüp hâsıl oldu etrâf kurâda dahi erişmiştir hasâdı mahallidir dedikde hâzır bi'l-meclis olup zeyl-i kitabda mestûru'l-esâmî olan müslümanlar dahi fi'l-hakîka işbu cedîd cec arpa karye-i merkûmede karye-i merkûmede erişmiştir sâyir kurâda dahi erişmeye karîb olmuştur hasâdı mahallidir dediklerine mâ vaka'a mersûm Hasan Ağa talebi ile ketb olundu. Tahrîren fi'l-yevmi'l-âşir min Cemâdiye'l-ülâ li-sene ihda ve sittîn ve elf.

Şühûdü'l-hâl: el-Hâc Şa'ban Çelebi bin Osman Çelebi, el-Hâc İsmail Ağa bin Göği, Ahmed Çelebi bin Şahi, Osman Paşa bin Hasan, Abdülkadir muhzır başı ve gayrühüm.

Sayfa 150/ Belge 40

Özet: Murad Paşa b. Abdullah'ın mülkünü Ebubekir Paşa'ya satması hakkında

Mahmiye-i Ayntâb mahallâtından Ehl-i Cefâ mahallesinde sâkin Murad Paşa bin Abdullah nâm kimesne meclis-i şer'-i şerîf lâzimü't-tevkîrde işbu râfî'u'l-kitâb Ebubekir Paşa bin Osman mahzarında ikrâr ve takrîr-i kelâm edüp İbn Kôr mahallesinde vâki' bir tarafı ...zâdehânı ve bir tarafı Cum'a Paşa mülkü ve bir tarafı el-Hâc Hüdaverdi mülkü ve bir tarafı tarîk-i âmm ile mahdûd ve mümtâz bir beyt ve bir matbah ve fevkinde olan tabaka ve havlîyi müştemil mülk menzilimi mezbûr Ebubekir Paşa'ya elli yedi kıt'a esdî kuruşa bey'-i bât-i kat'î ile bey' ve teslîm ve ol-dahi semen-i mezkûr ile iştirâ ve tesellüm edüp meblağ-ı mezkûru tamamen yedinden ahz eyledim ba'de'l-yevm menzil-i mezkûr mezbûr Ebubekir Paşa'nın mülk-i müşterâsıdır keyfe mâ yeşâ mutasarrıf olsun dedikde gibbe't-tasdîki's-şer'î

mâ vaka‘a bi’t-taleb ketb olundu. Tahrîren fi’l-yevmi’l-hâdî ve’l-ısrîn min Cemâdiye’l-ûlâ li-sene ihda ve sittîn ve elf.

Şühûdü’l-hâl: el-Hâc Himmet Arpacı, es-Seyyid Abdülkadir Arpacı, Molla Osman bin Ebubekir, Molla Osman bin el-Hâc Durak, Deli Ebubekir bin Hanefî, Mehmed bin Ali Bey ve gayrühüm.

Sayfa 150/ Belge 41

Özet: Ebüdderda b. Kazım’ın kedi ile kız kardeşi ve annesinin hissesini el-hâc Hızır Paşa’ya satması hakkında

Mahmiye-i Ayntâb mahallâtından İlhan mahallesinde sâkin Ebüdderda bin Kazım nâm kimesne asâleten ve kız karındaşı Emine ve vâlidesi Havi taraflarından bey‘-i âti’l-beyânı ikrâra vekîl olup Ali Çelebi bin Şahverdi ve İbrahim bin Ahmed nâm kimesneler şehâdetleri ile şer‘an vekâleti sâbite olan mezbûr Ebüdderda vekâleten meclis-i şer‘de el-Hâc Himmet Paşa bin Mustafa Paşa mahzarında ikrâr ve takrîr-i kelâm edüp mahalle-i merkûmede vâki‘ iki tarafı bizim mülkümüz ve bir tarafı mersûm el-Hâc Hızır Paşa mülkü ve bir tarafı tarîk-i âmm ile mahdûd bir matbah müteveffâ babamızın mülkü olup irs-i şer‘le bana ve müvekkilelerime isâbet etmekle zikr olunan matbağı mersûm el-Hâc Hızır Paşa’ya yüz kıt‘a esdî kuruşa bey‘-i bât-i kat‘î ile bey‘ edüp semen-i mezkûr yüz kıt‘a esdî kuruşu müşterî-yi mezbûr el-Hâc Hızır Paşa yedinden bi’t-tamam ahz ve kabz edüp ...taksîm ve her birimiz hisse-i şer‘iyyelerini kabz ve kabûl eyledikten sonra teslîm-i mebî‘ etdik ba‘de’l-yevm zikr olunan matbah mülk-i müşterâsıdır dedikde mezbûr el-Hâc Hızır Paşa tasdîk etmeğın mâ vaka‘a bi’t-taleb ketb olundu. Tahrîren fi’l-yevmi’s-sâlis aşer min Cemâdiye’l-ûlâ li-sene ihda ve sittîn ve elf.

Şühûdü’l-hâl: fahru’l-ulemâi’l-kirâm Şeref Efendi, Molla Abdurrahman el-hatîb, Molla Hasan el-hatîb, İsmail bin Yakub, Mahmud Paşa bin Yusuf Ağa.

Sayfa 150/ Belge 42

Özet: Yusuf Ağa b. Ali’nin, Kürd Karyesindeki mahsulatın kendisinden izinsiz zaptedilmesi üzerine karye ahalisinden bazı kimseler hakkında davacı olması hakkında

Mahmiye-i Ayntâb mahallâtından Tarla-i Atîk mahallesinde sâkin işbu râfi‘u’l-kitâb el-Hâc Yusuf Ağa bin Ali nâm kimesne meclis-i şer‘-i şerîf lâzimü’t-tevkîrde

mahmiye-i merkûme muzâfâtından Kürd nâm karyede sâkin el-Hâc Hamza bin Mehmed ve Ahmed Bey bin İbrahim ve el-Hâc Ebubekir bin Hasan ve Mustafa bin el-Hâc Emlek ve İbrahim Kethüdâ ve Durmuş bin Geniş ve İsmail Kerkerî ve Bektaş bin Abdâl ve Cemal bin Mehmed ve Hasan bin Kara İbrahim ve Ömer bin Davud ve Halil bin Muhsin ve Ali bin ...ve Hüseyin bin Kel ve Ali bin Baş ve Cum'a bin Murad ve Mehmed bin Zeynel ve el-Hâc Sübhanverdi ve Cum'a ve Hasan Kethüdâ ve Uğurlu bin Temur ve Ali bin ...ve el-Hâc Dede bin ...es-Seyyid Halil ve Uğurlu bin Ahmed ve Osman bin Ömer ve Hamza bin Abdullah ve Mehmed bin Musa ve İshak bin Ahmed ve Halil bin İbrahim ve Mehmed bin Durmuş ve Hüseyin bin Süleyman ve Mehmed bin Veli ve Mustafa bin Yusuf ve Mikayil bin Omer ve Mustafa bin ...Hamza ve İbrahim nâm kimesneler mahzarlarında üzerlerine dava ve takrîr-i kelâm edüp karye-i merkûme mahrûse-i Haleb sükkânından mevki'zâde Mehmed Efendi'nin cediti vakfı olmakla tevâbi'î mezra'alar ile bin elli altı senesinde vâki' bin elli beş senesinin mahsûlât ve sâyir hukûku bir sene tamamına değin bana sekizyüz seksen aded esdî kuruşa icâre verüp ben dahi istîcâr edüp meblağ-ı mezkûr sekiz yüz seksen kıt'a kuruşu mersûm Mehmed Efendi'ye teslim edüp karye-i merkûmenin mahsûlât ve sâyir hukûkunu zabt etmek esnâsında iken ahali-i karye-i merkûme karye-i mersûmenin mahsûlâtın benden izinsiz zabt ve ...etmişlerdir sual olunup takrîrleri tahrîr olunmak matlûbumdur dedikte ğibbe's-sual ahali-i karye-i merkûme hâl-i minvâl-i muharrer üzre olduğunu itiraf eyledikleri ...mâ vaka'a kayd olundu. Tahrîren fi'l-yevmi's-sâdis aşer min şehr-i Rebî'u'l-evvel li-sene ihda ve sittîn ve elf.

Şühûdü'l-hâl: Mustafa Paşa serdâr-ı sâbık, Hızır Çelebi bin Etmekci Ali Paşa, Ali Çelebi bin Molla Ebubekir, Mahmud Çelebi bin Yusuf Ağa, Yusuf Çelebi bin el-Hâc İbrahim.

Sayfa 151/ Belge 43

Özet: Cebran b. Ömer'in, Arpacı Mehmed b. Yusuf'tan davacı olması hakkında

Mahrûse-i Haleb kazâsına tâbi' ...nâhiyesinde vâki' ...mülk nâm karye sükkânından işbu râfi'u'l-kitab Cebrân bin Ömer nâm kimesne mahfel-i kazâda mahmiye-i Aynâtâb sükkânından Arpacı Mehmed bin Yusuf muvâcehesinde üzerine dava ve takrîr-i kelâm edüp tarih-i kitabdândan sekiz gün mukaddem karye-i mezbûrede ...nehâr ...erkek tûrî bir katırım zâyi' olup hâlen mezbûr Mehmed'in yedinden buldum sual

olunup icrâ-yı hak olunması matlûbumdur dedikde ğibbe's-sual mezbûr Mehmed zikr olunan katırı tarih-i kitabdan dört gün mukaddem ...oğlu Kanberî demekle meşhûr kimesneden sekiz esdî kuruş bir rubu'a iştirâ etdim deyu cevab verüp mersûm Cebrân'ın mülkü olduğunu münkir olmağın müdde'î mezbûr Cebrân'dan müdde'âsını mübeyyine beyyine talep olundukda udûl-i ricâlden olup nâhiye-i mezbûre sükkânından Şeyh Yunus bin el-Hâc Yunus ve Musa bin Abdullah ve Mahmud bin Aydın nâm kimesneler li-ecli's-şehâde meclis-i şer'a hâzırân olup ğibbe'l-istişhâd her biri edâ-i şehâdet-i şer'iyeye edüp işbu müşâhede eylediğimiz bir erkek tûrî katır mersûm Cebrân'ın mülk-i müşterâsı olup tarih-i kitabdan sekiz gün mukaddem karye-i mezkûrede ...zâyi' oldu biz bu husûsa şâhidleriz şehâdet dahi ederiz deyu edâ-i şehâdet-i şer'iyeye eylediklerinde ba'de ri'âyet-i şerâyiti'l-kabûl şehâdetleri hayyiz-i kabûrlde vâkı'a oldukdan sonra mezbûr Cebrân'a zikr olunan katırı bey' veya hibe edüp bir vechle mülkünden ihrâc eylemediğine yemîn teklîf olundukda ol-dahi alâ hasebi'l-mes'ûl halef billâhi'l-aliyyi'l-a'lâ etmeğın zikr olunan katır-ı mezbûr Cebrân'ın mülkü olmak üzere hükm olunup mâ vaka'a bi't-taleb ketb olundu. Tahrîren fi'l-yevmi'r-râbi' ve'l-ısrîn min Cemâdiye'l-ülâ li-sene ihda ve sittîn ve elf.

Şühûdü'l-hâl: el-Hâc Yusuf Ağa serdâr-ı sâbık, Mustafa Ağa kâ'im-i makâm, Ahmed Çelebi Hakemzâde, Hamdi Çavuş bin Nuh Çavuş.

Sayfa 151/ Belge 44

Özet: Ümmühani binti el-hâc Durmuş'un, Ali b. El-hâc Hasan'dan davacı olması hakkında

Mahmiye-i Ayntâb mahallâtından Ali en-Neccâr mahallesinde sâkine Ümmühânî binti el-Hâc Durmuş tarafından husûs-i âti'l-beyânı da'vâya vekîl olup Hüseyin bin Mehmed ve Ebubekir bin Gazi nâm kimesneler şehâdetleri ile vekâleti sâbite olan Veli Paşa bin el-Hâc Durmuş mahfel-i kazâda Ali bin el-Hâc Hasan mahzarında üzerinde dava ve takrîr-i kelâm edüp şehir kurbunda Çakırbiçağı nâm mevzi'de vâki' lede'l-ahali ve'l-cîrân ma'lûmetü'l-hudûd bir kıt'a meyve bağçesinin rubu'-i şâyi'ini müvekkilem Ümmühânî tarih-i kitabdan yedi sene mukaddem zevci Ahmed'den otuz kuruşa iştirâ edüp mülk-i müşterâsı iken mezbûr Ali zikr olunan bağçeden rubu'-i mezkûra müdâhale eder sual olunup kasr-ı yedine tenbîh olunması matlûbumdur dedikde ğibbe's-sual mersûm Ali zikr olunan bağçeden rubu'-i mezkûru tarih-i

kitabdan üç sene mukaddem mezbûr Ali'den onyedî kuruşa iştirâ eyledim deyu cevab verüp tarih-i sâbıkda merkûme Ümmühânî'nin iştirâ eylediğini münkir olmağın müdde'î-i mezbûrdan müdde'âsını mübeyyine beyyine taleb olundukda udûl-i müslimînden Ahmed Çelebi bin Hakîm ve Molla Mehmed bin Ahmed nâm kimesneler li-ecli'ş-şehâde meclis-i şer'a hâzırân olup gibbe'l-istişhâd her biri edâ-i şehâdet-i şer'îyye edüp tarih-i kitabdan yedi sene mukaddem zikr olunan bağçenin rubu'-i mezkûrunu mersûm Ahmed bizim huzûrumuzda zevcesi merkûme Ümmühânî'ye otuz aded esdî kuruşa bey'-i bât ile bey' edüp kabz-ı semen ve teslîm-i mebi' eyledi biz bu husûsa şahidleriz şehâdet dahi ederiz dediklerinde ba'de ri'âyet-i şerâiyeti'l-kabûl şehâdetleri hayyiz-i kabûlde vâki' olmağın mezbûr Ali'nin kasr-ı yedine tenbîh birle mâ vaka'a bi't-taleb ketb olundu. Tahrîren fi'l-yevmi's-sâlis ve'l-ısrîn min Cemâdiye'l-ülâ li-sene ihda ve sittîn ve elf.

Şühûdü'l-hâl: fahru'l-kuzât Receb Efendi, Halil Efendi ...zâde, Molla Hanefî bin Ahmed, Süleyman Bey bin İbrahim Ağa, Ali Çelebi bin Molla Ebubekir ve gayrühüm.

Sayfa 152/ Belge 45

Özet: Selman Çelebi'nin oğlu Hüseyin'in, Ahmed tarafından öldürülmesinin araştırılmasının istenilmesi hakkında

Medîne-i Ayntâb mahallâtından Tarla-i Atîk mahallesi sükkânından el-Hâc Mehmed bin Ali ve Süleyman nâm kimesneler meclis-i şer'a gelüp takrîr-i kelâm edüp medîne-i mezbûrede vâki' kal'a müstahfızlarından Selman Çelebi nâm kimesnenin sulbî sağır oğlu Hüseyin tarih-i kitab günü vakt-i zuhurda mahalle-i mezbûre câmi'inin önünde kendü hâlinde iken yeniçeri serdârı olan Hızır Paşa'nın ...olan Ahmed nâm kimesne sabî-yi mezbûrun üzerine at düşürmekle fevt olmuşdur kibel-i şer'den üzerine varulup vâki' hâl keşf ve tahrîr olunması matlûbumuzdur dediklerinde savb-i şer'de fahru'l-müderrişin Abdülganî Efendi irsâl olunup ol-dahi zeyl-i kitabda mestûru'l-esâmî olan müslimîn ile mahalline varilup sağır-i mezbûrun meytine nazar olundukda fi'l-hakîka ağızından ve burnundan kan seyelân edüp ol-darbdan fevt olduğunu ba'de'l-müşâhede ve'l-mu'âyene vâki' hâli Mevlânâ-yı mezbûr mahallinde tahrîr ba'dehû gelüp meclis-i şer'ide alâ vukû'ihî ihbâr etmeğın mâ vaka'a bi't-taleb ketb olundu. Tahrîren fi'l-yevmi's-sânî ve'l-ısrîn min Cemâdiye'l-ülâ li-sene ihda ve sittîn ve elf.

Şühûdü'l-hâl: Hasan Çavuş bin Ramazan Çavuş, İbrahim bin Ali, Ahmed bin Mehmed, Hüseyin bin Mustafa, Mehmed bin Hüseyin ve gayrühüm.

Sayfa 152/ Belge 46

Özet: İsa Bey b. Mehmed Bey'in mülk dükkânını el-hâc Alikaya Paşa'ya hibe ve temlik etmesi hakkında

Medîne-i Ayntâb mahallâtından Haykî Müslüman mahallesinde sâkin İsa Bey bin Mehmed Bey meclis-i şer'î şerîf lâzîmü't-tevkîrde işbu râfî'ü'l-kitab el-Hâc Alikaya Paşa bin el-Hâc Mehmed mahzarında ikrâr-ı sahîh-i şer'î ve itiraf-ı sarîh-i mer'î edüp İlhan çarşusunda vâki' iki tarafı Kazım mülkü ve bir tarafı el-Hâc Hızır Paşa mülkü ve bir tarafı tarîk-i âmm ile mahdûd ve mümtâz bir bâb nalbend sâkin olduğu mülk dükkânını mezbûr el-Hâc Alikaya Paşa'ya hibe-i sahîha-i şer'îyye ile hibe ve temlik ve teslîm edüp ol-dahi meclis-i hibede ittihâb ve kabz ve kabz ve tesellüm eyledi ba'de'l-yevm zikr olunan dükkân-ı mezbûr el-Hâc Alikaya Paşa'nın mülk-i mevhubudur keyfe mâyeşâ mutasarrîf olsun dedikde gıbbe't-tasdîki's-şer'î mâ vaka'a bi't-taleb ketb olundu. Tahrîren fi'l-yevmi's-sâlis ve'l-ısrîn min Cemâdiye'l-ûlâ li-sene ihda ve sittîn ve elf.

Şühûdü'l-hâl: el-Hâc Hızır Ağa serdâr, el-Hâc Bayram Ağa serdâr-ı sâbık, el-Hâc Yusuf Ağa serdâr-ı sâbık, Mahmud Çelebi bin Yusuf Ağa, el-Hâc Hüseyin ..., Molla Ahmed bin Veli, es-Seyyid Mustafa oğlu Hüseyin, Abdülganî Bey (silik), Seyyid Hüseyin bin Kara Mehmed, el-Hâc Mustafa bin el-Hâc Abdülkadir ve gayrühüm.

Sayfa 152/ Belge 47

Özet: Selman b. Sehrab Çelebi'nin vefat eden oğlu Hüseyin'in ölümüyle ilgili olarak mahalle sakinlerinden davacı olmadığını belirtmesi hakkında

Mahmiye-i Ayntâb kal'ası müstahfızlarından Selman bin Sehrâb Çelebi meclis-i şer'î şerîf lâzîmü't-tevkîrde mahmiye-i mezbûre mahallâtından Tarla-i Atîk mahallesi sükkânından işbu râfî'ü'l-kitab el-Hâc Mehmed bin Ali ve Süleyman ve Bakkal Ahmed ve Süleyman bin Himmet ve Derviş Hamza ve Yusuf Çelebi nâm kimesneler ve gayrileri mahzarlarında ikrâr ve takrîr-i kelâm edüp bundan akdem oğlum Hüseyin nâm sağır mahalle-i merkûmede vâki' Alaybeyi Câmî'i demekle ma'rûf câmî'in önünden geçüp gider iken yeniçeri serdârı olan el-Hâc Hızır Paşa'nın ...Ahmed nâm kimesne mersûm Hüseyin'in üzerine at düşürmekle fevt olmuşdur oğlum mersûm Hüseyin'in dem ve diyetine müte'allik mezbûrûn kimesneler ile ve

ahali-i mahalle-i mezbûreden bir ferd ile vechen mine'l-vücûh dava ve nizâ'ım yokdur dedikde ğibbe't-tasdîki'ş-şer'î mâ vaka'a bi't-taleb ketb olundu. Tahrîren fi'l-yevmi's-sâdis ve'l-ısrîn min Cemâdiye'l-ûlâ li-sene ihda ve sittîn ve elf.

Şühûdü'l-hâl: el-Hâc Bayram Ağa serdâr-ı sâbık, Hızır Çelebi bin Ali Paşa, Receb Paşa bin ..., Mahmud Çelebi bin Yusuf Ağa, Mustafa Bey bin Mahmud Çavuş, Mehmed Dede bin Hasan Çelebi, Hasan Çelebi bin Ömer Paşa Çelebi, Süleyman Bey bin İbrahim Ağa, Ebubekir Bey bin Osman Ağa ve gayrühüm.

Sayfa 153/ Belge 48

Özet: Halil b. Osman'ın, mülk satışı nedeniyle Mehmed b. Hasan'dan davacı olması hakkında

Mahmiye-i Ayntâb mahallâtından Cetur Mahallesinde sâkin Halil bin Osman mahfel-i kazâda işbu râfî'u'l-kitab el-Hâc Mehmed bin Hasan mahzarında üzerine dava ve takrîr-i kelâm edüp tarih-i kitabdan üç ay mukaddem mezbûr el-Hâc Mehmed mahalle-i mezbûrede vâki' mülk menziline altmış yedi kuruşa bana bey' ve teslîm edüp sâkin olur iken hâlen menzil-i mezkûrun altı mağara olmak ile çöküp münhedim oldu sual olunup icrâ-yı hak olunması matlûbumdur dedikde ğibbe's-sual merkûm el-Hâc Mehmed zikr olunan menzili mezbûr Halil'e bey' eylediğimde altı mağara olduğunu kendüne i'lâm eyledim kendü dahi ma'lûmu olduktan sonra iştirâ ve kabul edüp bu âna gelince içinde sâkin oldu deyu cevab vermeğin müdde'î-i mezbûr istintâk olundukda iştirâ eylediği hinde zikr olunan iki bab beytin tahtı mağara olduğu ma'lûmu olup ve üç ay içinde sâkin olduğun mukir ve mu'terif olmağın müdde'î-i mezbûr davadan men' olunup mâ vaka'a bi't-taleb ketb olundu. Tahrîren fi'l-yevmi's-sâbi' ve'l-ısrîn min Cemâdiye'l-ûlâ li-sene ihda ve sittîn ve elf.

Şühûdü'l-hâl: el-Hâc Hızır Paşa bin Mustafa Paşa, Çukur mahallede sâkin Mehmed, ...Mustafa Paşa, Mustafa Paşa bin Yunus ve gayrühüm.

Sayfa 153/ Belge 49

Özet: El-hâc Mehmed'in verasetinin taksimi hakkında

Mahmiye-i Ayntâb mahallâtından Tışlaki mahallesinde sâkin iken bundan akdem fevt olan el-Hâc Mehmed nâm kimesnenin verâseti sulbiye kızı Siti Hatun ile zevce-i metrûkesi Gülf ve li-ebeveyn karındaşı Osman'a munhasıra olduğu şer'an mütehakkık olduktan sonra mezbûre Sitti Hatun tarafından husûs-i âti'l-beyânı ikrâr

içün vekîl olup Molla Hasan bin Abdürrezzak Efendi ve Ramazan bin Abdülkadir şehâdetleri ile vekâleti sâbite olan zevci Ali Bey bin Veli mahfel-i kazâda işbu râfi‘u’l-kitâb mersûm Osman mahzarında vekâleten ikrâr ve takrîr-i kelâm edüp müteveffâ-yı mezbûr el-Hâc Mehmed’in sâbit ve zâhir altmış kuruş deyni olmağın kızı müvekkilem merkûme Sitti Hatun sâyir verese-i mezkûrenin izn ve rızâsı ile müteveffâ-yı mezbûrun muhallefâtından mahalle-i Kaysar’de vâki‘ menzilini altmış kuruşa dâyine verüp ve karye-i İncesu türabında vâki‘ bir kıt‘a tarlasını zevce-i metrûkesi mezbûre Gülf’e sümün hisse-i şer‘iyyesi mukâbelesinde verüp teslim edüp ve karye-i Cekde türabında vâki‘ ma‘lûmetü’l-hudûd bir kıt‘a bin ...bağını dahi mersûm Osman’a altmış kıt‘a esdî kuruşa bey‘ ve teslim ve ol-dahi semen-i mezkûr ile iştirâ ve kabz ve tesellüm eyledikten sonra semen-i mezkûrdan elli kuruşunu müteveffâ karındaşı el-Hâc Mehmed’den alâ tarîki’l-usûbe intikâl eden hissesi ve menzil-i mezkûrdan dava eylediği ta‘mîr mukâbelesinde takas edüp semen-i mezkûrdan bâkî kalan on kuruşunu ve müteveffâ-yı mezbûrun tecemmülât-ı hânesini kırk kuruşa müvekkilem mezbûre Sitti Hatun nisf nisse-i şer‘iyyesi mukâbelesinde ahz ve kabz edüp husûs-i mezkûrdan birbirlerinin zimmetlerini ibrâ-i âmm kâtı‘u’n-nizâ‘la ibrâ eyledi ba‘de’l-yevm bağ-ı mezkûr mersûm Osman’ın mülk-i mevrûsudur keyfe mâ yeşâ mutasarrıf olsun dedikde gıbbe’t-tasdîki’s-şer‘î mâ vaka‘a bi’t-taleb ketb olundu. Tahrîren fi’l-yevmi’s-sâmin ve’l-ısrîn min Cemâdiye’l-ülâ li-sene ihda ve sittîn ve elf.

Şühûdü’l-hâl: Molla Bektaş imam, Molla Ahmed an-Taşlakı, Osman Çelebi, el-Hâc Abdülbâkî, Derviş Abdülkadir, Derviş Hasan, ..., Molla Mehmed ve gayrühüm.

Sayfa 153/ Belge 50

Özet: El-hâc Mehmed’in mülkünün Osman Ağa’ya satılması hakkında

Mahmiye-i Ayntâb mahallâtından Şhreküstü mahallesinde sâkin iken bundan akdem fevt olan el-Hâc Mehmed nâm kimesnenin zevce-i metrûkesi Ayişe binti Ali nâm hatun asâleten ve sağır oğulları Mehmed ve Mustafa Bey kıbel-i şeri‘den mansûb vasîleri olan mezbûre Ayişe vesâyeten meclis-i şer‘î şerîf lâzîmü’t-tevkîrde işbu râfi‘u’l-kitâb fahru’l-eşbâh Osman Ağa bin el-Hâc Mehmed mahzarında ikrâr ve takrîr-i kelâm edüp mahalle-i mezbûrede vâki‘ kıbleten Oğuzoğlu Osman mülkü ve şarkan Molla Veli mülkü ve şimâlen bağçe ve garben mersûm Osman Ağa’nın Selîm nâm kimesneden iştirâ eylediği mülkü ile mahdûd bir beyt ve havli-i müştemil

menzil vasîsi olduğum sağîrân-ı merkûmânın babaları müteveffâ-yı merkûm el-Hâc Mehmed'in mülkü olup irs-i şer'le sağîrân-i merkûmâna ve bana isâbet edüp lâkin müteveffânın düyûn-i müsbetesi olup menzil-i mezkûrdan gayri îfâ-i deyn edecek terekesi olmamağın zarûret-i deyn için menzil-i mezkûru mersûm Osman Ağa'ya vesâyetim hasebiyle altmış bin kıt'a esdî kuruşa bey'î bât-i kat'î ile bey' edüp semeni mezkûr altmış beş kuruşu mersûm Osman Ağa yedinden bi't-tamam ahz ve kabz edüp edâ-i deyn eyledim ve bâkî kalan meblağî sağîrân-ı merkûmânın nafakalarına sarf için hıfz edüp teslîm-i mebî' eyledim ba'de'l-yevm menzil-i mezkûr mersûm Osman Ağa'nın mülk-i müşterâsıdır keyfe mâ yeşâ mutasarrıf olsun dedikde gibbe't-tasdîki ş-şer'î mâ vaka'a bi't-taleb ketb olundu. Tahrîren fi'l-yevmi't-tâsi' aşere min Cemâdiye'l-ülâ li-sene ihda ve sittîn ve elf.

Şühûdü'l-hâl: fahru'l-kuzât Receb Efendi, el-Hâc Hızır Ağa serdâr, el-Hâc Bayram Ağa serdâr-ı sâbık, İbrahim Çavuş bin Abdülcélil, Hızır Çelebi bin Etmekci Ali Paşa, Hasan Ağa mühürdâr, Molla Ali müezzîn, Hüseyin Paşa bin Hâc Halil, Molla Ahmed bin Alikaya, Derviş Bey bin Paşa, Ahmed bin Karakara, Osman bin Uğurlu, İsa Bey bin Hamza, Abdülbâkî Çelebi bin Haydar ve gayrühüm.

Sayfa 154/ Belge 51

Özet: Hisselerin Osman Ağa'ya satılması hakkında

Fî yevmi'l-ehad el-mübârek ğurre-i Cemâdiye'l-âhir li-sene 1061

Mahmiye-i Ayntâb mahallâtından Şehreküstü mahallesinde sâkin Selim bin el-Hâc Hasan ve el-Hâc Kasım bin el-Hâc Himmet ve Mehmed Paşa bin Ali ve Hüseyin Paşa bin el-Hâc Himmet ve Hasan Paşa bin el-Hâc Himmet nâm kimesneler meclis-i şer'î şerîf lâzîmüt-teşrîfde işbu râfî'u'l-kitâb fahru'l-ekârim Osman Ağa bin el-Hâc Mehmed muvâcehesinde her biri ikrâr ve takrîr-i kelâm edüp mahalle-i merkûmede vâki' kıbleten mersûm Osman Ağa'nın İsmihan hatundan iştirâ eylediği mülkü ve şarkan el-Hâc Mehmed bin Oğuz mülkü ve şimâlen yine mersûm Osman Ağa'nın Deli Mehmed'in vârislerinden iştirâ eylediği mülkü ve garben merkûme İsmihan hatun mülkü ile mahdûd ve mümtâz iki beyt ve bir matbah ve bir kiler ve bi'r-i mâ ve havlîyi müstemil menzil ve dört sehîm oldukda üç sehîmi Selim'in mülkü olup ve bir sehîmi müteveffîye Yüzükanlu nâm hatunun mülkü olup ba'de vefâtihâ mezbûre Yüzükanlu'nun bir sehîmi mezbûrûn el-Hâc Kasım ve Mehmed Paşa ve Hasan Paşa ve Hüseyin Paşa'ya intikâl etmeğın zikr olunan menzili cümle tevâbi' ve levâhiki ve

kâffe-i merâfiki ile merkûm Osman Ağa'ya ikiyüz kıt'a esdî kuruşa bey'î bât-i kat'î ile bey' edüp semen-i mezkûr ikiyüz kuruşu mersûm Osman Ağa yedinden bi't-tamam ahz edüp her birimiz hisse-i mu'ayyenemizi kabz eyledikten sonra teslîm-i mebi' eyledik ba'de'l-yevm menzil-i mezkûr cümle merkûm Osman Ağa'nın mülk-i müşterâsıdır keyfe mâ yeşâ mutasarrıf olsun dedikde ğibbe't-tasdîki'sş-şer'î mâ vaka'a bi't-taleb ketb olundu. Tahrîren fi'l-yevmi't-tis'a ve'l-ısrîn min Cemâdiye'l-ûlâ li-sene ihda ve sittîn ve elf.

Şühûdü'l-hâl: fahru'l-kuzât Receb Efendi, halil Efendi Gülcüzâde, İbrahim Çavuş bin Abdülcelil, Mehmed Efendi ...zâde, Molla Ali müezzîn, Molla Numan bin Hüsâm, el-Hâc Hızır Ağa serdâr, el-Hâc Bayram Ağa serdâr-ı sâbık, Hızır Çelebi bin Etmekci Ali Paşa, Hasan Ağa mühürdâr, Şaban Bey bin el-Hâc Halil ve gayrühüm. (yandakiler: Ali Kaya Efendi Ahmedî, ...Bey bin Paşa, Ahmed bin ..., Osman bin Uğurlu, Abdülkerim bin Hamza, Abdullah Çelebi bin Haydar)

Sayfa 154/ Belge 52

Özet: Halil b. Hüseyin, Abdülğani b. Ahmed ve Mehmed b. Ahmed'in vakıf için gerekli olan ücreti ödememeleri hakkında

Mahmiye-i Ayntâb mahallâtından Ammu mahallesinde vâki' debbâğ evine muttasıl çeşmenin mütevellîsi olan Molla İbrahim bin Es'ad Çelebi mahfel-i kazâda yine mahalle-i mezbûre sükkânından Halil bin Hüseyin ve Abdülğani bin Ahmed ve Mehmed bin Ahmed nâm kimesneler mahzarında takrîr-i kelâm edüp bundan akdem el-Hâc Ali nâm kimesne mahalle-i mezbûrede vâki' ma'lûmetü'l-hudûd bir kıt'a arz-ı mahûtasını çeşme-i mezkûreye vakf ve mütevellîsi olan el-Hâc Ahmed'e teslîm edüp ol-dahi ol-hînde izn-i şer'le üç nefer adama ba'de'l-kalem (?) evlerine etmek için senede her ev biri birini vakfa yüz akçe vermek üzere ...ve teslîm edüp onlar dahi minvâl-i muharrer üzere kabûl ve evlerin eyledikten sonra zikr olunun üç bâb menzil hâlen mezbûrûn Halil ve Abdülğani ve Mehmed'in tasarruflarında olup besene ...olan yüz akçe'i vermekte her biri ta'allül ederler sual olunup edâsına tenbîh olunması matlûbumdur dedikde ğibbe's-sual mezbûrûn Halil ve Abdülğani ve Mehmed fi'l-vâki' her birimizin sâkin olduğumuz menzilin yeri çeşme-i mezkûrenin vakfi ve binâ ve tamiri bizim olup senede vakf tarafına her birimiz selâs kuruş vermek üzere ...olmuşdur deyu cevab vermeğin tarafeynin rızâları ile akd-i cedîd edüp mezbûr Halil ve Abdülğani ve Mehmed her biri vakf tarafına senede İli akçe

vermek üzere kabul ve ta'ahhüd edüp mâ vaka'a bi't-taleb ketb olundu. Tahrîren fi'l-yevmi't-tis'a min Cemâdiye'l-ûlâ li-sene ihda ve sittîn ve elf.

Şühûdü'l-hâl: el-Hâc İbrahm bin ..., Emrullah bin Mahmud, Molla İsmail bin İshak, Osman Bey bin Ali, Mahmud Bey bin Abdullah ve gayrühüm.

Sayfa 154/ Belge 53

Özet: El-hâc Ahmed b. El-hâc Uğurlu'nun, Saadet nam hatundan davacı olması hakkında

Mahmiye-i Ayntâb mahallâtından İbn Şükür mahallesinde sâkin işbu râfi'u'l-kitab el-Hâc Ahmed bin el-Hâc Uğurlu nâm kimesne meclis-i şer'i şerîf lâzîmü't-tevkîrde Şehreküstü mahallesinde sâkine Saadet nâm hatun mahzarında üzerine dava ve takrîr-i kelâm edüp mezbûre Saadet tarih-i kitabdan bir ay mukaddem mülk-i müşterâm olan Mercan nâm câriyemi idlâl ve iğvâ etmekle mezbûre Mercan dahi işbu meclisde hâzıra zevcem Fatıma nâm hatunun bir çift altun cebe ve bir altun ...ve bir inci ...ve yirmi miskâl mikdârı incisini ahz edüp hâzır bi'l-meclis olan Abdurrahman nâm kimesneye beş kuruş verüp merkûme Mercan-ı âhar diyâra bey' etmeye gönderüp Abdurrahman dahi Hısn-ı ...nâm kasabada merkûme Mercan'ı Ali Paşa nâm kimesneye elli kuruşa bey' edüp akçesini getirüp mezbûre Saadet'e teslîme ylediği mesmû'umuz olmakla varup mersûm Ali Paşa'dan merkûme Mercan'ı dava ve taleb edüp bi-hasebi's-şer' ahz eylediğimde mersûm Ali Paşa dahi gelüp elli kuruşunu mezbûr Abdurrahman'dan taleb edüp Abdurrahman dahi mezbûre Saadet'den alup Ali Paşa'ya teslîm edüp ve zikr olunan bir çift altun cebe ve bir altun ...ve inci ...mezbûre Saadet yedinden zevcem merkûme Fatıma'ya teslîm olunmuş sual olunup takrîri tahrîrve zikr olunan yirmi miskâl inci alıverilmesi matlûbumdur dedikde ğibbe's-sual merkûme Saadet mezbûre Mercan'ı ben idlâl etmedim lâkin tarih-i kitabdan bir ay mukaddem mezbûre Mercan'ı Hasan nâm kimesnenin evinde gördüm mezbûre Mercan zikr olunan cebe ve altun ...ve inci ...bana vermekle ben dahi merkûme Fatıma'ya teslîm etdim deyu cevap verüp husûs-i mezbûr Abdurrahman'dan sual olundukda mezbûre Mercan'ı merkûme Saadet ve zevci Ali gece ile bana teslîm edüp var âhar diyarda bey' edüp akçesini bize getir deyu bana beş kuruş vermekle ben dahi varup mezbûre Mercan'ı bey' edüp akçesini merkûme Saadet'e teslim etdim benden hâlen taleb eylediklerinde merkûme Saadet'den ben dahi elli kuruşu alup sâhibine teslîm etdim deyu ikrâr etmeğin mâ

vaka‘a bi‘t-taleb ketb olundu. Tahrîren fi‘l-yevmi‘s-sânî min Cemâdiye‘l-âhire li-sene ihda ve sittîn ve elf.

Şühûdü‘l-hâl: Molla Mehmed hatîb, Molla Hanefî bin Ahmed, el-Hâc Yusuf Çelebi bin Ahmed, Ali Çelebi bin Molla Ebubekir, Hamdi Çavuş bin Nuh Çavuş, Molla Mehmed imam ve gayrühüm.

Sayfa 155/ Belge 54

Özet: Musa b. Hasan ile Fatıma binti Çalapverdi‘nin mehr-i müeccel ve nafaka konusunda anlaşmaları hakkında

Mahmiye-i Ayntâb muzâfâtından Zülfikâr nâm karyede sâkin Musa bin Hasan nâm kimesne meclis-i şer‘i şerîf lâzımü‘l-ihtirâmında zevcesi işbu râfi‘atü‘l-kitâb Fatıma binti Çalapverdi mahzarında ikrâr ve takrîr-i kelâm edüp zevcem mezbûre Fatıma ile zimmetimde olan mehr-i mü‘ecele ve nafaka-i iddeti üzre muhâlaa edüp zevciyete müte‘allik olan cem‘i da‘âvîden birbirimizin zimmetini ibrâ ve iskât etdik dedikde mezbûre Fatıma dahi minvâl-i muharrer üzre muhâlaa eylediğini mukirr ve mezbûr Musa‘nın ikrâr-ı meşrûhun kabûl etmeğın mâ vaka‘a bi‘t-taleb ketb olundu. Tahrîren fi‘l-yevmi‘s-sâlis min Cemâdiye‘l-âhire li-sene ihda ve sittîn ve elf.

Şühûdü‘l-hâl: Molla Ahmed bin Yusuf, İbrahim Bey bin Cerâğ, Ali Çavuş bin Hasan, Ali bin berber Sefer ve gayrühüm.

Sayfa 155/ Belge 55

Özet: İbrahim b. Hüseyin‘in dişini kıran Rıdvan b. Bali‘den davacı olması hakkında

Mahmiye-i Ayntâb mahallâtından Şehreküsdü mahallesinde sâkin İbrahim bin Hüseyin nâm kimesne meclis-i şer‘a Rıdvan bin Bâlî mahzarında üzerine dava edüp işbu mâh-i Cemâdiye‘l-âhirenin dördüncü günü asırdan sonra mezbûr Rıdvan hilâf-ı şer‘ taş ile dişimi urup çıkarmışdır deyu ihrâc olunan taş meclis-i şer‘a ihzâr edüp ba‘de‘l-müşâhede mezbûre Rıdvan‘dan sual olundukda inkârıyla cevap verüp udûlden Ali bin Hüseyin ve Hüseyin bin Durmuş nâm kimesneler bizim huzûrumuzda mezbûr Rıdvan merkûm İbrahim‘in dişini ihrâc etdi dediklerinde kayd olundu.

Şühûdü'l-hâl: el-Hâc Ebubekir Ağa bin Ali, Hasan Ağa kethüdâ, Molla Ali bin ..., Mehmed Paşa ibn Hasan.

Sayfa 155/ Belge 56

Özet: Mehmed binti Fatma'nın vasisi olan validesi Ferah hatun aracılığı ile Ahmed b. Hüseyin'de olan alacağını tahsil ettiğini ve davacı olmadığını belirtmesi hakkında

Mahmiye-i Ayntâb mahallâtından Kızılca Mescid mahallesinde sâkin iken bundan akdem fevt olan Mehmed nâm kimesnenin sağîre kızı Fatıma'nın kibel-i şer' den mansûb-ı vasîsi olan vâlidesi Ferah Hatun binti Musa vesâyeten meclis-i şer'-i şerîf lâzimü't-teşrîfde mahmiye-i merkûme mahallâtından ...mahallesinde sâkin işbu râfi'ü'l-kitâb Ahmed bin Hüseyin nâm kimesne mahzarında ikrâr ve takrîr-i kelâm edüp tarih-i kitabdan dokuz sene mukaddem sağîre-i merkûmenin otuz kuruşunu senede onu on iki olmak üzere mersûm Ahmed'e verüp altı sene mürûrundan sonra merkûm Ahmed zimmetinde müctema'-i asl-ı mâl ve ribhinden ...nâm karyede vâki' inde'l-ahali ve'l-cîrân ma'lûmetü'l-hudûd dört yüz ...mülk bağıını yirmi bir kuruşa bana verüp ben dahi vesâyete ahz edüp ve bir seneden sonra onbeş kuruş verip cem'an otuz altı kuruş bana teslîm edüp hâsıl hâlen asl-ı mâl ve ribhden zimmetinde otuz altı kuruş bâkîdir deyu taleb eyledikimde mersûm Ahmed ...mu'âmele verdiğim otuz altı kuruşu asl-ı mâla hesâb olunur deyu cevap verüp beynimizde münâza'a olmakla müslimûn ve muslihûn tevassut edüp es-sulhu seyyidü'l-ahkâm fahvâsınca bizi onbeş kuruşa sulh edüp ben dahi bedel-i sulh olan onbeş kuruşu meclis-i sulhda ahz ve kabz edüp mersûm Ahmed'in zimmetini ibrâ ve iskât-ı tâmm ile iskât etdim ba'de'l-yevm husûs-i mezkûra müte'allik dava ve nizâ'im yokdur dedikde mukirre-i merkûme Ferah'ın vesâyeten cârî olan ikrârın el-mukarru leh el-mezkûr Ahmed tasdîk etmeğın mâ vaka'a bi't-taleb ketb olundu. Tahrîren fi'l-yevmi'l-hâmis min Cemâdiye'l-âhire li-sene ihda ve sittîn ve elf.

Şühûdü'l-hâl: fahru'l-emâsil Ömer Ağa, ...bin İbrahim, Abdülkadir muhzır başı, Ali bin Abdullah.

Sayfa 156/ Belge 57**Özet: Şerîfe hatun binti Malkoç Bey'in zevcinden kalan evi Fatıma hatuna satması hakkında**

Medîne-i Ayntâb mahallâtından Kayacık mahallesinde sâkine Şerîfe hatun binti Malkoç Bey tarafından husûs-i âti'l-beyânı ikrâr için vekîl sâbitü'l-vekâlesi olan Abdurrahman Efendi bin el-merhûm Sinan Efendi mahfel-i kazâda işbu sâhibetü'l-kitâb İyaze Fatıma hatun binti Abdullah tarafından nehc-i şer'î vekâleti sâbite olan Ömer Çelebi bin ...Mehmed Ağa muvâcehesinde vekâleten ikrâr ve takrîr-i kelâm edüp Akyol mahallesi sükkânından olup bundan akdem fevt olan İbrahim Bey bin Halil Yazıcı'nın verâseti zevce-i metrûkesi müvekkilem mezbûre Şerîfe ile vâlidesi merkûme Fatıma'ya munhasıra olmağın müteveffâ-yı mezbûr İbrahim Bey'in muhallefâtından mahalle-i mezbûrede vâki' kibleten tarîk-i âmm ve şarkan hamam ve şimâlen bostan ve garben Koca Müftü evi ile mahdûd ve mümtâz dâhiliyyesi büyü-t-i müte'addideyi ve havli'i müşt Emil ve hâriciyyesi iki bab oda ve bir eyvân ve üç bab ahur ve mâ-i cârî ve havli'i müşt Emil menzili iki aydan mütecâviz dellâle verilüp bey'-i men yezîd olundukda üçyüz elli esdî kuruşdan ziyâdeye tâlibi olmayup mezbûre Fatıma hatun dört yüz kuruşa kabûl etmeğın menzil-i mezkûru cüme tevâbi' ve levâhiki ve kâffe-i merâfiki ile müvekkilem mezbûre Şerîfe hatun merkûme Fatıma hatuna dört yüz esdî kuruşa bey' ve teslîm edüp semen-i mezkûrdan mehr-i mü'eccelinden bâkî kalan yüz yirmi kuruşu ahz eyledikten sonra bâkî kalan ikiyüz seksen kuruşdan dahi hisse-i şer'iyeyi yetmiş kuruşu mezbûre Fatıma yedinden bi't-tamam ahz ve kabz eyledi ba'de'l-yevm müvekkilem merkûme Şerîfe'nin dâr-ı mezkûrede alâkası vechen mine'l-vücûh dava ve nizâ'ım yokdur mezbûre Fatıma'nın cümle mülk-i müşterâsıdır keyfe mâ yeşâ mutasarrıf olsun dedikde gıbbe't-tasdîki's-şer'î mâ vaka'a bi't-taleb ketb olundu.

Şühûdü'l-hâl: Mehmed Çavuş bin Süheyl, Mehmed Çavuş bin İbrahim, Ali Bey bin İbrahim Çavuş, Osman Bey bin Abdullah, Mustafa Bey bin Süleyman Bey, Hüseyin Çelebi bin Ebüdderda Çelebi, Molla Mehmed Hüseyin, el-Hâc Mehmed Paşa bin İbrahim, Molla Mehmed Bostancızâde, Mehmed Paşa ..., es-Seyyid Hüseyin ..., Mehmed Paşa bin Hasan, Molla Halil bin Abdüssamed ve gayrühüm.

Sayfa 156/ Belge 58

Özet: Kürkciyan mahallesinde bulunan mağaranın ibadethane olarak kullanılmayacağıının mahalleli tarafından belirtilmesi hakkında

Mahmiye-i Ayntâb mahallâtından Kürkciyan mahallesinde sâkin Osman Çelebi bin Develi ve Ömer bin Osman ve Yusuf bin el-Hâc ve Hâc (silik) Zekeriya ve Hüseyin ve Şa‘ban bin Mehmed ve Mehmed bin Ali ve Musa bin Sufi ve Sıdkı bin ...ve el-Hâc Sıdkı bin el-Hâc İsmail ve İsmail bin el-Hâc Mehmed ve Hüseyin bin Abdullah ve ...bin Durmuş ve ...Ahmed ve Molla Hüseyin ve Hüseyin bin Ramazan ve Mehmed bin Ali ve Ebubekir bin Gazi ve Emrullah Çelebi bin Fethullah ve Ebubekir Paşaoğlu nâm kimesneler meclis-i şer‘-i şerîf lâzîmü’t-tevkîrde her biri takrîr-i kelâm edüp kadîmden mahallemizde Câmî‘-i Şerîf ve mescid olmamak ile ...vâki‘ Çukur Çeşme demekle ma‘rûf çeşmenin ...bir mağara hafr olunup mihrab edüp akşam ve yatsı namazı onda edâ olunup lâkin ber-halvet mahall olmakla bundan akdem bazı ehl-i fesâd nâ-meşrû‘ fi‘il edüp ve maktûl bulunup ...içinde bir oğlan zebh olunup her vechle mahallemizden zarar ve ta‘addî hâlî olmadığından mâ adâ mağara-i merkûmenin üzerinde câmi‘-i şerîf olunup mağara ...ihtiyac olunmamağın def‘-i mazarrat için kapusunu sedd etmiş idik hâlen mahallemizde sâkin İsmail nâm kimesne hilâf inhâ ile zikr olunan mağaranın imâmetini kendü üzerine...etdirip kapusunu feth etmiş eğer zikr olunan mağaranın kapusu feth olunursa mahallemiz ahalisi bir vechle ta‘addîden münfekk olmayup fesâddan hâlî olmaz dediklerinde hâzır bi‘l-meclis olan müslümanlar dahi fi‘l-hakîka zikr olunan çeşmenin yolu halvet olup bundan akdem içinde bir oğlan zebh olunduğunu istimâ‘ etdik sedd olunması ahali-i mahalle hakkında enfa‘dır deyu her biri ihbâr etmeğın def‘-i mazarrat için zikr olunan mağara kapusunun seddine tenbîh birle mâ vaka‘a bi‘t-taleb ketb olundu. Tahrîren fi‘l-yevmi’s-sâbi‘ min Cemâdiye’l-âhire li-sene ihda ve sittîn ve elf.

Şühûdü’l-hâl: Molla Ahmed bin Molla Ali, el-Hâc Ebubekir bin Ali, Abdülkadir bin Yakub.

Sayfa 156/ Belge 59

Özet: Es-seyyid Hızır'ın, Derviş İhlas'a oğlu Osman'ı ameliyat etmesi için izin verdiğini ve kendisinden davacı olmayacağını belirtmesi hakkında

Mahmiye-i Ayntâb mahallâtından Kızılca Mescid mahallesinde sâkin es-Seyyid Hızır bin es-Seyyid Yusuf meclis-i şer'-i şerîf lâzimü't-tevkîrde işbu râfi'ü'l-kitâb Cerrâh Derviş İhlas bin Muharrem mahzarında ikrâr ve takrîr-i kelâm edüp üç yaşında sulbî sağır oğlum Osman'ın mesânesinde taş olup ikibuçuk kuruş ücret ile yarup çıkarmaya mezbûr Derviş İhlas'a izin verdim eğer Allah te'âlânın emri erüp ol cerâhatden fevt olursa oğlum mezbûr Osman'ın dem ve diyetine müte'allik mezbûr Derviş İhlas ile dava ve nizâ'im yokdur dedikde gıbbe't-tasdîki's-şer'î mâ vaka'a bi't-taleb ketb olundu. Tahrîren fi'l-yevmi'l-âşir min Cemâdiye'l-âhire li-sene ihda ve sittîn ve elf.

Şühûdü'l-hâl: Şeyh İhlas Efendi, Mehmed Çelebi bin Derviş, el-Hâc Halil bin Molla Ubeyd, el-Hâc Mehmed bin Selim ve gayrühüm.

Sayfa 157/ Belge 60

Özet: Yusuf Bey'in, Bilal Ağa'dan davacı olmadığını belirtmesi hakkında

Sâbıka Ayntâb sancağı beyi olup bundan akdem vefât eden Mustafa Bey'in sulbî kebîr oğlu Yusuf Bey meclis-i şer'-i şerîf lâzimü't-teşrîfde mahmiye-i merkûme sükkânından olup hâlen Bağdad'da sakin olan Bilal Ağa tarafından husûs-i âti'l-beyânı tasdîke vekîl sâbitü'l-vekâle olan ...İbrahim Ağa mahzarında ikrâr ve takrîr-i kelâm edüp babam Mustafa Bey fevt oldukda ben sağır olmakla mersûm Bilal cümle muhallefâtına vâzi'ü'l-yed olmakla bundan akdem mezbûr Bilal'den muhallefât-ı merkûmeden altı aded altun ...ve üç atlas ...ve bir atlas çaver perdesi ve altı aded ...ve bir donluk siyah ...ve bir cuhalı ...ve iki havlu ...ve bir beyaz ...ve bazı eşyâ taleb eyledikde altun edâsını münkir olup zikr olunan eşyâyı ve ondan mâ adâ iki zerre ve bir at verip ben dahi zikr olunan altı aded altun edâsından gayri cümle davamdan fâriğ olup zimmetini ibrâ etmek üzere rızâ vermiş idim el-hâletü hâzihî mezbûr Bilal âhar diyârda olmakla mersûm İbrahim Ağa'yı husûs-i mezkûra vekîl etmekle zikr olunan eşyâyı mersûm İbrahim Ağa yedinden bi't-tamam ahz ve kabz edüp zikr olunan iki zerre ve bir at ve altı aded altun edâsından gayri müteveffâ-yı mezbûr babamın muhallefâtına müte'allik olan davadan mezbûr Bilal'in zimmetini

ibrâ-i âmm-ı kâtı'ü'n-nizâ'la ibrâ ve iskât etdim zikr olunan iki zerre ve bir at ve altı aded altun edâsından gayri mezbûr Bilal ile dava ve nizâ'ım yokdur dedikde gibbe't-tasdîki'ş-şer'î kayd olundu.

Şühûdü'l-hâl: el-Hâc ...serdâr, el-Hâc ...Ağa serdâr, Ali Ağa mütesellim, Mustafa bin ..., Mehmed Paşa laz, Hızır Paşa bin etmekçi Ali Paşa, el-Hâc Yusuf Paşa bin el-Hâc Ahmed, Nasuh Ağa, Kürkcü Ali Ağa, Mahmud Paşa bin Yusuf Ağa, Receb Paşa bin Kevserî, Hüseyin Bey ...koyunlu ve gayrühüm.

Sayfa 157/ Belge 61

Özet: Selman b. Sehrab Çelebi'nin, oğlu Hüseyin'in ölümüyle ilgili olarak Ahmed b. Şaşi'den davacı olması hakkında

Mahmiye-i Ayntâb kal'ası müstahfızlarından Selman bin Sehrab Çelebi meclis-i şer'î şerîf lâzîmü't-tevkîrde Ahmed bin Şâsî nâm kimesne mahzarında üzerine dava ve takrîr-i kelâm edüp tarih-i kitabdan yirmi üç gün mukaddem Tarla-i Atîk mahallesinde vâki' Alaybeyi Câmî'-i Şerîfi'nin kapusu önünde mezbûr Ahmed bendeki atı kendü üzerinde iken oğlum Hüseyin nâm sağîrin üzerine yıkup ol-hînde ol darbdan oğlum merkûm Hüseyin fevt olmuşdur sual olunup takriri tahrîr ve mûcebi icrâ olunması matlûbumdur dedikde ğibbe's-sual mezbûr Ahmed inkâr ile cevab vermeğın müdde'i-i mezbûrdan müdde'âsını mübeyyine beyyine talep olundukda udûl-i müslimînden Hasan Çavuş bin Ramazan Çavuş ve İbrahim Bey bin Ali ve es-Seyyid Hüseyin bin Mustafa ve Ahmed Bey bin Mehmed nâm kimesneli-ecli'ş-şehâde meclis-i şer'a hâzıran olup ğibbe'l-istişhâd her biri edâ-i şehâdet-i şer'iyeye edüp yevm-i mezkûrda mevzi'-i mezbûrda mersûm Ahmed bendekü atı kendi üzerinde iken mezbûr Selman'ın oğlu Hüseyin nâm sağîrin üzerine yıkup ol hînde ol darbdan mezbûr Hüseyin fevt oldu biz bu husûsa şâhidleriz şehâdet dahi ederiz dediklerinde ba'de ri'âyet-i şerâyiti'l-kabûl şehâdetleri hayyiz-i kabûlde vâki'a olmağın mûcebi ile ba'de'l-hükm mâ vaka'a bi't-taleb ketb olundu. Tahrîren fi'l-yevmi'l-hâmis aşer min Cemâdiye'l-âhire li-sene ihda ve sittîn ve elf.

Şühûdü'l-hâl: umdetü'l-ümerâ Yusuf Beg bin Mustafa Bey, Hızır Çelebi bin Mustafa Efendi, Molla Ebubekir bin Molla Abdülhalim, Ömer Ağa Çerkes, el-Hâc Mustafa bin Mustafa, Nasuh Ağa ..., es-Seyyid Hasan Ağa sâkin-i Kaysar,

Abdülkadir muhızır başı, Mustafa bin Yusuf, Mustafa oğlu Mahmud sâkin-i Kal'a ve gayrühüm.

Sayfa 157/ Belge 62

Özet: Hasan b. Hüseyin'in suda boğulan oğlu Şaban'ın ölümünün araştırılmasını istemesi hakkında

Mahmiye-i Ayntâb mahallâtından Kürkciyan mahallesinde sâkin Hasan bin Hüseyin nâm kimesne meclis-i şer'at-i garrâya gelüp takrîr-i kelâm edüp bu mâh-i Cemâdiye'l-âhirenin on üçüncü Cuma günü zuhr namazından sonra kebîr oğlum Şa'ban Teftekin demekle ma'rûf mevzi'de vâki' tepede kendi sun'u ile suya girüp gasl eder iken boğulup fevt olmuşdur kibel-i şer'den üzerine varulup hakikat-i hâl keşf ve tahrîr olunması matlûbumdur dedikde taraf-ı şer'den Mevlânâ Mustafa ta'yîn olunup ol-dahi bi'l-fi'il Ayntâb sancağı mütesellimi olan fahru'l-ekârim Ali Ağa tarafından Bayram Ağa ve zeyl-i kitâbda mestûru'l-esâmî olan müslümanlar ile mevzi'-i merkûmda vâki' tepenin şarkî tarafından yirmi zirâ' mikdârı yukarıda Saruhan vakfı demekle ma'rûf tarlanın kenarında mersûm Şaban'ın üzerine varup müşâhede eylediklerinde sağ gözünün üzerine bir mikdâr cerhi olup kendü fi'ili ile gasl eder iken gark olup fevt olmuş bulunduğunu mahallinde keşf ve tahrîr edüp ba'dehû ma'an meclis-i şer'a gelüp haber vermeğın mâ vaka'a bi't-taleb ketb olundu. Tahrîren fi'l-yevmi'l-hâmis aşer min Cemâdiye'l-âhire li-sene ihda ve sittîn ve elf.

Şühûdü'l-hâl: Mehmed bin Ali sâkin-i Güllüce, Ahmed bin ...sâkin-i Güllüce, Halil bin Ahmed, Kasım bin Ali, Tanrıverdi bin Hasan, Ebubekir bin el-Hâc Hamza, Haydar bin Sufî, Ahmed bin Mustafa, Bostancı ...

Sayfa 158/ Belge 63

Özet: El-hâc Fadıl'ın oğulları Abdullah, Abdurrahman ve Mehmed'in vefat eden vasileri Veli Bey ve Süleyman Paşa yedlerinde olan hisselerini dava etmeleri hakkında

Mahmiye-i Ayntâb mahallâtından Şehreküsdü mahallesinde sâkin iken bundan akdem vefât eden el-Hâc Fadıl'ın sağır oğulları Abdullah ve Abdurrahman ve Mehmed ve sağîre kızları Raziye ve Sara ve Cemile'nin sâbıkan vasîleri olan Veli Bey ve Süleyman Paşa fevt olup mersûme Raziye kebîre olup merkûmetân Sara ve Cemile fevt olup mersûm Abdullah ve Abdurrahman ve Mehmed hâlen sağır

olmağın müteveffâ babalarından intikâl edüp fevt olan Veli Bey ve Süleyman Paşa'nın yedlerinde olan hisselerini dava ve taleb ve ahz ve hıfz ve tesviye-i umûrları için bir vasî lâzım ve mühim olmağın işbu râfi'û'l-kitâb fahru'l-emâsil İbrahim Ağa kıbel-i şer'eden vasî ve hâzır bi'l-meclis olan Ahmed Bey bin Alikaya nâm kimesne nâzır ta'yîn olunup her biri vesâyet ve nezâreti kabul ve hizmet-i lâzımelerin edâya ta'ahhüd etmeğın mâ vaka'a bi't-taleb ketb olundu. Tahrîren fi ğurre-i Cemâdiye'l-âhire li-sene ihda ve sittîn ve elf.

Şühûdü'l-hâl: Muhsin Bey bin Abdülkerim, Abbas bin Mehmed, Berber Ali bin ..., Ahmed bin Cihangir, Ali Çavuş bin Hasan ve gayrühüm.

Sayfa 158/ Belge 64

Özet: El-hâc Fadıl'ın oğulları Abdullah, Abdurrahman ve Mehmed'in Bektaş b. Veli'den babalarının alacağını istemesi hakkında

Mahmiye-i Ayntâb mahallâtından Şhreküstü mahallesinde sâkin iken bundan akdem fevt olan el-Hâc Fadıl'ın sağır oğulları Abdullah ve Abdurrahman ve Mehmed'in kıbel-i şer'eden vasiyy-i mansûbları olan İbrahim Ağa bin Bali ve nâzır olan Ahmed Bey müteveffâ-yı mezbûrun kebîre kızı Raziye nâm hatunun vekîl sâbitü'l-vekâlesi olan Ali Çelebi bin Molla Ebubekir mahfel-i kazâda işbu râfi'û'l-kitab Bektaş Bey bin Veli'nin mahzarında her biri takrîr-i kelâm edüp mezbûr Bektaş'ın babası Veli Bey eytâm-i mezbûrünün müteveffâ babaları el-Hâc Fadıl'ın zimim-i nâsda olan ve vefât etdüğü hinde mevcûd olan nukûdundan vasiyy-i mansûbları olmağın üç bin beşyüz kıt'a esdî kuruşların ahz ve kabz edüp hâlen zimmetinde bâkîdir sual olunup muhallefât-ı vâfiyesinden alıverilmesi matlûbumuzdur dediklerinde ğibbe's-sual merkûm Bektaş babası Veli'nin eytâm-i mezbûrûna vasî olduğunu mukir ve mu'terif olup ve lâkin nukûdundan üçbin beşyüz kuruş makbûz olduğı ma'lûmum değildir deyu cevab vermeğın müdde'î mezbûrundan müdde'âların mübeyyine beyyine taleb olundukda udûl-i ricâlden Ebubekir bin Hamid ve Gânim bin ...nâm kimesneler li-ecli's-şehâde meclis-i şer'a hâzırân olup ğibbe'l-istişhâd her biri edâ-i şehâdet-i şer'iyye edüp merkûm Bektaş'ın babası Veli Bey eytâm-i mezbûrünün vasîsi olup müteveffâ-yı mezbûr el-Hâc Fadıl'ın zimem-i nâsda ve vefât eylediğı hinde mevcûd olan nukûdundan mersûm Veli Bey vesâyeti hasebiyle üç bin beşyüz kıt'a esdî kuruş ahz ve kabz eyledi biz bu husûsa şâhidleriz şehâdet dahi ederiz dediklerinde ba'de ri'âyet-i şerâyiti'l-kabûl şehâdetleri hayyiz-i kabûlde vâki'a

olmağın muhalledâtından edâsına tenbîh birle mâ vaka‘a bi‘t-taleb ketb olundu. Tahrîren fi‘l-yevmi‘l-âşir min Cemâdiye‘l-âhire li-sene ihda ve sittîn ve elf.

Şühûdü‘l-hâl: Muhsin Bey bin Abdülkerim, Abbas bin Mehmed, Ali bin ...berber, Ali Çavuş bin Hasan, ...Ahmed, Ahmed bin Cihangir ve gayrühüm.

Sayfa 158/ Belge 65

Özet: El-hâc Fadıl‘ın oğulları Abdullah, Abdurrahman ve Mehmed‘in Bektaş b. Veli‘de alacaklarının kalmadığını belirtmeleri hakkında

Mahmiye-i Ayntâb mahallâtından Şehreküsdü mahallesi sükkânından olup bundan akdem fevt olan el-Hâc Fadıl‘ın Abdullah ve Abdurrahman ve Mehmed nâm sağır oğullarının kıbel-i şer‘den vasiyy-i mansûbları olan İbrahim Ağa bin Bali ve nâzırları olan Ahmed Bey ve müteveffâ-yi mezbûrenin kebîre kızı Raziye‘nin vekîli sâbitü‘l-vekâlesi olan Ali Çelebi bin Molla Ebubekir meclis-i şer‘-i şerîf lâzimü‘t-tevkîrde işbu râfi‘u‘l-kitâb Bektaş Bey bin Veli‘nin muvâcehesinde her biri ikrâr ve takrîr-i kelâm edüp mezbûr Bektaş‘ın babası Veli‘nin eytâm-i mezbûrünün ve merkûme Raziye‘nin vasîleri olup müteveffâ-yi mezbûr el-Hâc Fadıl‘ın zimem-i nâsda olan ve vefât eylediği hinde mevcûd olan nukûdundan vesâyeti hasebiyle üç bin beşyüz kıt‘a esdî kuruş ahz ve kabz edüp hâlen zimmetinde bâkî olduğu sâbit ve zâhir olmağın vesâyeti ve nezâreti ve vekâletimiz hasebiyle talep eylediğimizde mersûm Bektaş Bey dahi babası Veli Bey‘in ...olan üç bin beşyüz kuruşdan ...sâkin Hâce Hamza bin el-Hâc Şa‘ban‘da ...olan bin kuruşunu Hoca Hamza huzûrunda havâle edüp ve zimem-i nâsda olup tahsîli ...bin yüz yirmi kuruşun ...tesellüm ve her birini yerlü yerinden havâle edüp ...zimem-i nâsda olup müteveffâ el-Hâc Fadıl kendü ...etmeğın verip tahsîli ...olan dört yüz kuruşun (silik) bize teslim edüp bu âna gelince yüz otuz kuruş masrafları ve yüz otuz kuruş merkûme Raziye teslimi olup meblağ-ı mezkûr üç bin bşeyüz kuruşdan müteveffâ-yı merkûm Veli Bey‘in zimmetinde yediyüz yirmi kuruş bâkî kalmağın muhalledâtından mezbûr Bektaş bazı akârâtın el-Hâc Ganim ve el-Hâc ...nâm kimesnelere yediyüz yirmi kuruşa bey‘ ve meblağ-ı mezkûr yediyüz yirmi kuruşu dahi mezbûrân el-Hâc Ganim ve ...mahzarlarında bize havâle edüp biz dahi cem‘an üç bin beşyüz kuruşu ahz ve kabz edüp husûs-i mezkûrdan mezbûr Bektaş Bey‘in zimmetini ibrâ ve iskât eyledik dediklerinde gibbe‘t-tasdîki‘ş-şer‘î mâ vaka‘a bi‘t-taleb ketb olundu. Tahrîren fi‘l-yevmi‘t-tâsi‘ aşar min Cemâdiye‘l-âhire li-sene ihda ve sittîn ve elf.

Şühûdü'l-hâl: Halil Efendi ..., Abdülbaki Çelebi bin Haydar, Hasan Bey bin Abdullah, Rıdvan Paşa bin Abdullah, Ali Çavuş bin Hasan, Hasan Ağa ..., (silik), Kürd Hasan Paşa.

Sayfa 159/ Belge 66

Özet: El-hâc Ali b. Abdi'nin, mülk bağımlı İsmail b. El-hâc Mustafa'ya sattığına ve fiyatta anlaştığı hakkında

Mahmiye-i Ayntâb mahallâtından Cevizlice mahallesinde sâkin el-Hâc Ali bin Abdi meclis-i şer'î-i şerîf lâzîmü't-teşrîfde işbu râfî'u'l-kitâb İsmail bin el-Hâc Mustafa mahzarında ikrâr ve takrîr-i kelâm edüp ...demekle ma'rûf mezra'a türabında vâki' inde'l-ahali ve'l-cîrân ma'lûmetü'l-hudûd bir kıt'a bin seksen ...mülk bağımlı yüz aded esdî kuruşa mezbûr İsmail'e bey'-i bât-i kat'î ile bey' edüp elli kuruşunu bin altmış bir Şevval'inin ibtidâsında ve elli kuruşunu ve elli kuruşunu bin altmış iki Şevval'inin ibtidâsında vermek üzere kavlı edüp teslîm-i mebî'e eyledim ba'de'l-yevm keyfe mâ yeşâ mutasarrıf olsun dedikde gıbbe't-tasdîki's-şer'î mâ vaka'a bi't-taleb ketb olundu. Tahrîren fi'l-yevmi'l-ısrîn min Cemâdiye'l-âhire li-sene ihda ve sittîn ve elf.

Şühûdü'l-hâl: Mühürdâr Hasan Ağa, Ömer Bey bin Ebubekir Çavuş, Ali Çelebi bin Molla Ebubekir, Bektaş Bey bin Veli Bey, Muhzır başı Abdülkadir ve gayrühüm.

Sayfa 159/ Belge 67

Özet: Raziye Hatun'un vekili olan Ali Çelebi b. Molla Ebubekir'in, Bektaş b. Veli'den davacı olması hakkında

Mahmiye-i Ayntâb mahallâtından Şehreküsdü mahallesinde sâkine Raziye Hatun binti el-Hâc Vasıl ve Tarla-i Atık mahallesinde sâkine Rahime hatun binti Mustafa Efendi taraflarından husûs-i âti'l-beyânı ikrâra vekîl sâbitü'l-vekâle olan Ali Çelebi bin Molla Ebubekir meclis-i şer'î-i şerîf lâzîmü't-tevkîrde müteveffâ-yı merkûm el-Hâc Fadıl'ın eytâmına vasî olup bundan akdem vefât eden Veli Bey'in oğlu Bektaş Bey mahzarında ikrâr ve takrîr-i kelâm edüp müvekkilem mezbûre Raziye hatuna müteveffâ babası el-Hâc Fadıl'dan intikal edüp mersûm Veli Bey teslîm olunan zimem ve tecemmülât-ı hâne ve akârâtı ...hesâb olundukda mersûme Raziye'nin hissesini bin seksen dört kuruş isâbet edüp ve bundan akdem fevt olan kız karındaşı Cemile'den beşyüz kırk iki kuruş hisse intikâl edüp cem'an bin altıyüz yirmi altı

kuruş hakkı zuhûr edüp ve mersûme Raziye hatuna (silik) Cemile'den yüz seksen bir kuruş isâbet etmekle zikr olunan bin altıyüz yirmi altı kuruşu ve mersûme Raziye'nin hissesi olan yüz seksek bir kuruş vekâletim hasebiyle bi't-tamam ahz ve kabz edüp husûs-i mezkûrdan mersûm Bektaş'ın zimmetini ibrâ ve iskât etdim ba'de'l-yevm mersûm Bektaş Bey ile husûs-i mezkûra müte'allik vechen mine'l-vücûh dava ve nizâ'ım yokdur dedikde mersûm Ali Çelebi'nin vekâleten cârî olan ikrârın el-mukarru leh el-mezkûr Bektaş Bey tasdîk etmeğin mâ vaka'a bi't-taleb ketb olundu. Tahrîren fi'l-yevmi's-sânî aşer min Cemâdiye'l-âhire li-sene ihda ve sittîn ve elf.

Şühûdü'l-hâl: Osman Ağa bin Hâc Mehmed, el-Hâc Ebüdderda Çelebi bin Abdurrahman, Musa bin Abdullah, Ali bin (silik), Hasan Bey bin ..., Osman Bey bin Ahmed, el-Hâc Kasım bin Receb, (silik) Hâc Kasım, Hüseyin Paşa bin Hâc ..., İbrahim Paşa bin Mehmed Çelebi, Osman Şeyh.

Sayfa 160/ Belge 68

Özet: Mehmet Ağa bin Çerkes Ahmet'in Kenan adlı kölesini azat etmesi hakkında

Mahmiye-i Ayntâb mahallâtından Tarla-i Atîk mahallesinde sâkin Mehmed Ağa bin Çerkes Ahmed Ağa meclis-i şer' de takrîr-i kelâm edüp işbu Gürciyyü'l-asl kara yağız vasatu'l-kâme Kenân nâm ...abd-i memlûkümü hisbeten lillâhi'l-azîm ve taleben li-merzâti Rabbi'r-rahîm men a'taka rakabeten mü'mineten a'takallâhu ta'âlâ li-küllî uzvin minhâ uzven mine'n-nâr fahvâsınca i'tâk ve zümre-i ahrâra ilhâk etdim üzerinde hakk-ı velâdan gayri hakkın yokdur ba'de'l-yevm sâyir harâyir-i asliyyât gibi hürre olsun dedikde gıbbe't-tasdîk mâ vaka'a bi't-taleb ketb olundu. Tahrîren fi'l-yevmi'l-ısrîn min Cemâdiye'l-âhire li-sene ihda ve sittîn ve elf.

Şühûdü'l-hâl: Molla Ebubekir bin Abdülhalim, Hızır Çelebi bin Mustafa, Hüseyin Ağa bin Abdullah, Hasan Çavuş bin Ramazan.

Sayfa 160/ Belge 69

Özet: Mehmet Ağa bin Çerkes Ahmet'in Şahide adlı kölesini azat etmesi hakkında

Mahmiye-i Ayntâb mahallâtından Tarla-i Atîk mahallesinde sâkin Mehmed Ağa bin Çerkes Ahmed Ağa meclis-i şer' de ikrâr ve takrîr-i kelâm edüp işbu Gürciyyü'l-asl

ak benizli orta boylu Şâhide nâm ...abd-i memlûkümü hisbeten lillâhi'l-azîm ve taleben li-merzâti Rabbi'r-rahîm malımdan i'tâk ve zümre-i ahrâra ilhâk etdim üzerinde hakk-ı velâdan gayri hakkın yokdur dedikde gibbe't-tasdîk mâ vaka'a bi't-taleb ketb olundu. Tahrîren fi'l-yevmi'l-ısrîn min Cemâdiye'l-âhire li-sene ihda ve sittîn ve elf.

Şühûdü'l-hâl: es-Sâbikûn.

Sayfa 160/ Belge 70

Özet: Bektaş Bey'in babası Veli Bey'in borçlarını alacaklılarına verdiği belirtmesi hakkında

Mahmiye-i Ayntâb mahallâtından Şhreküsdü mahallesinde sâkin Bektaş Bey bin Veli Bey nâm kimesne meclis-i şer'-i şerîf lâzîmü't-teşrîfde mahalle-i merkûmede sâkin işbu râfi'ü'l-kitâb el-Hâc Ganim binnâm kimesneler mahzarlarında ikrâr ve takrîr-i kelâm edüp müteveffâ babam Veli Bey'in düyûn-i müsbetesi olmağın zarûret-i deyni için mahalle-i merkûmede vâki' inde'l-ahali ve'l-cîrân ma'lûmu'l-hudûd mülk dârının nısf-ı mu'ayyeni ba'de ...mersûm el-Hâc Ganim ve ...ikiyüz aded esdî kuruşa ve mahalle-i merkûmede vâki' mülk odasını yüz kırk kuruşa ve bir re's tûrî atını yüz altmış kuruşa ve bir re's kıratını seksen kuruşa ve bir re's sarı katırını kırk kuruşa ve bir re's siyah katırını yirmi üç kuruşa ve ...nâm karye türabında vâki' inde'l-ahali ma'lûmu'l-hudûd çiftliği...yedyüz yirmi iki kuruş olmakla semen-i mezkûr senede onu on bir olmak üzere işbu ihdâ ve sittîn ve elf Cemâdiye'l-âhirinin evâsıtında sene-i âtiye Cemâdiye'l-âhirinin ibtidâsına varınca yedyüz doksan iki kuruşa mu'âmele-i şer'iyeye ile mu'âmele edüp müteveffâ-yı mersûmun zimmetine havâle etdim meblağ-ı mezkûra her biri kefil bi'l-mâldır dedikde mezbûr el-Hâc Ganim ve ...vech-i muharrer üzere iştirâ eylediklerini tasarruf olmağın mâ vaka'a bi't-taleb ketb olundu. Tahrîren fi'l-yevmi'l-hâdî ve'l-ısrîn min Cemâdiye'l-âhire li-sene ihda ve sittîn ve elf.

Şühûdü'l-hâl: Gürcü Ali Ağa, Hasan Ağa mühürdâr, Kasım Bey bin Abdül..., Ali Çavuş bin Hasan, el-Hâc Kasım bin Himmet

Sayfa 160/ Belge 71**Özet: Mehmed Paşa b. Maksud'un öldürülen validesi Abide binti Osman'ın dem ve diyetini bazı kimselerden dava etmesi hakkında**

Mahmiye-i Ayntâb mahallâtından Akyol mahallesinde sâkin Mehmed Paşa bin Maksud nâm kimesne meclis-i şer'-i şerîf lâzimü't-teşrîfde mahmiye-i merkûme mahallâtından Tarla-i Cedîd mahallesi sükkânından el-Hâc Receb bin Mehmed ve es-Seyyid Yusuf bin Hamza ve Osman bin Mustafa ve Abbas bin Musa ve el-Hâc Ali bin İbrahim ve Osman bin el-Hâc Ebubekir ve İsmail bin Yahya nâm kimesne mahzarlarında üzerlerine dava ve takrîr-i kelâm edüp tarih-i kitabdan iki sene mukaddem vâlidem Abide binti Osman mahalle-i merkûmede kendi sâkine olduğu mülk dârda gece ile zebh olunup mezbûhaten ...olunmuş el-hâletü hâzihî kâtilesi nâ-ma'lûm olmakla mahalle-i merkûme ahalisinden vâlidem merkûmenin dem ve diyetini talep ederim sual olunup alıverilmesi matlûbumdur dedikte ğibbe's-sual ahali-i mahalle cevabında fi'l-hakîka tarih-i merkûmda mezbûr Mehmed Paşa'nın vâlidesi Abide nâm hatun mahalle-i merkûmede zevci Mustafa Paşa'nın mülk dârının dâhilinde mezbûhaten maktûle bulunmağın taraf-ı şer'den keşf ve tahrîr olunup yedimize hüccet-i şer'iyeye verilmişdir dediklerinde isre'l-istintâk mezbûr Mehmed Paşa cevâbında fi'l-vâki' hâl minvâl-i muharrer üzre ölmüşdür deyu ikrâr ve itiraf etmeğın kendi mülk dârında maktûl bulunan kimesnenin dem ve diyeti sâyir ahali-i mahalleye şer'an lâzım gelmediği kütüb-i mu'teberede musarrah olmağın mezbûr Mehmed Paşa bî-vech mu'ârazadan men' birle mâ vaka'a bi't-taleb ketb olundu. Tahrîren fi'l-yevmi'l-hâdî ve'l-ısrîn min Cemâdiye'l-âhire li-sene ihda ve sittîn ve elf.

Şühûdü'l-hâl: Mühürdâr Hasan Ağa, Ali Çelebi bin Molla Ebubekir, Ömer Bey bin Ebubekir Çavuş, İsmail Çelebi bin Hüseyin, Ali Çavuş bin Hasan, Bektaş Bey bin Veli Bey ve gayrühüm.

Sayfa 161/ Belge 72**Özet: Veli b. Mikayil'in vurularak fevt olan kardeşi Ali'nin ölümünün araştırılmasını istemesi hakkında**

Medîne-i Ayntâb mahallâtından Haykî-i Zimmîyân mahallesi sükkânından Veli bin Mikayil nâm kimesne meclis-i şer'a gelüp takrîr-i kelâm edüp karındaşım Ali nâm

kimesne ile tarih-i kitabdan bir gün mukaddem vakt-i zuhurda kendi hâlimizde Aziz Yokuşu demekle maruf tarîk-i âmdan gelür iken önümüze iki nefer ...gelüp karındaşım mezbûr Ali'yi sol tarafından memnin altından kurşun ile urup fevt olmuştur kıbel-i şer'den üzerine varılıp vâki' hâl keşf ve tahrîr olunması matlûbumdur dedikde taraf-ı şer'den mefharu'l-müderrişîn Mevlânâ Abdülganî Efendi irsâl olunup ol-dahi bi'l-fi'il Ayntâb mütesellimi olan Ali ağa tarafından Musa Bey ve zeyl-i kitabda mestûru'l-esâmî olan müslimîn ile mevzi'-i mezkûra varılıp beytine nazar olundukda fi'l-hakîka Mehmed Bey nâm kimesnenin bağı kenarında sol tarafında memenin altında kurşun ile urulup fevt olduğu ba'de'l-müşâhede ve'l-mu'âyene ve vâki' hâli Mevlânâ-yı mezbûr mahallinde tahrîr ba'dehû gelüp meclis-i şer'de alâ vukû'ihî ihbâr etmeğin mâ vaka'a bi't-taleb ketb olundu. Tahrîren fi evâhir-i şehr-i Cemâdiye'l-âhire li-sene ihda ve sittîn ve elf.

Şühûdü'l-hâl: Üveys Çelebi bin Şah Veli Efendi, Mahmud Bey bin Mehmed Bey, Ahmed Bey bin Ali, Ali bin Musa, Mehmed bin Ömer, Abdurrahman bin Ali, Mehmed bin Kenan ve gayrühüm.

Sayfa 161/ Belge 73

Özet: Kızılca Mescit Mahallesinde maktul olan Mehmet Bey bin el-hâc Osman'ın eşi Ayşe binti Abdullah'ın mehir talebi hakkında

Bâ'is-i tahrîr-i kitâb-ı naklî ve müceb-i testîr-i hitâb-ı hükmî oldur ki mahmiye-i İstanbul'da el-Hâc Ahmed mahallesi sâkinelerinden Ayişe binti Abdullah nâm hatundan dava-yı sahîha-i şer'iyeye ile mesbûk istişhâd-i şer'î sudûrundan sonra udûl-i müslimînden Mehmed bin Ahmed bin Ali ve Yusuf bin Abdullah bin Abdülmennan nâm kimesneler nakl-i tahvîl için mahall-i cerhi ta'dîle hâzırân olup vilâyet-i Anadolu'da medîne-i Ayntâb mahallâtından Kızılca Mescid mahallesi sâkinlerinden olup müsâfir olduğu halde yolda maktûl olan Mehmed Bey bin el-Hâc Osman'ın müsteşhide-i mezbûre Ayişe hatun zevcesi ve menkûhasıdır ve ma'kûdün aleyh olan mehr-i mü'eccelinden müsteşhide-i mezbûrenin mezbûr Mehmed Bey zimmetinde on iki bin akçe hakkı olup meblağ-ı mezbûru müteveffâ-yı mezbûrun muhallefâtına vâzi'ü'l-yed olanlardan müsteşhide-i mezbûre için alan hakk-ı talep ve ahz vardır bu husûsa şâhidleriz şehâdet dahi ederiz deyu her biri edâ-i şehâdet-i şer'iyeye eylediklerinde gibbe't-ta'dîl ve't-tezkiyeti's-şer'iyeye şehâdetleri makbûle olup meblağ-ı mezbûru müteveffâ-yı mezbûrûn hayatıda küllen veya bazen ahz ve istîfâ

ve bi-vechin mine'l-vücûhi'ş-şer'iyeye müteveffâ-yı mezbûrun zimmetini ibrâ etmedüğüne mezbûre Ayişe hatuna yemin teklîf olundukda mezbûre dahi alâ vefki'l-mes'ûl halef billâhi ta'âlâ edüp meblağ-ı merkûmu ve cihet-i karz-ı şer'iden isbâtına kâdire olmadığı beş bin akçeyi ve muhallefâtından hisse-i şer'iyesini müteveffâ-yı mezbûrun muhallefâtından vâzı'u'l-yed olan veresesinden dava ve talep ve ahz ve kabz ve kendüye îsâle ve bi'z-zarûrî iktizâ ederse bedel-i misli ve mimmâ lâ yeteğâbenü'n-nâs fih ile sulh ve kabz-ı bedele ve kabz-ı îsâle mütevakkıf olduğu umûrun cümlesine mezbûre Ayişe hatun işbu hâzır bi'l-meclis olan Ali Ağa bin tarafından vekîl ve nâyib-i menâb nasb ve ta'yîn eyledim dedikde ol dahi vekâlet-i merkûmeyi kabul ve hizmet-i lâzimesin edâya müte'ahhüd olmağın hakikat-i hâl ve masdûkati'l-makâl gibbe't-taleb ve sual medîne-i mezbûrede nâyibü'ş-şer' olan efendi hazretleri ve usûl ve ...bu kitab vâsıl olan efendilerin meclis-i şerîflerine inhâ olundu lede'l-vüsûl me'mûldür ki telakkî bi'l-kabûl ve amel bi'l-medlûl buyurulup indallâhi ta'âlâ nâyil-i ecr-i cezîl olalar. Cerâ zâlik ve hurrîre fî'l-yevmi's-sâmin aşer min şehr-i Rebî'u'l-evvel li-sene ihda ve sittîn ve elf.

Şühûdü't-tarîk: Mustafa Bey bin Abdullah el-cündî el-Ayntâbî, Ali Ağa bin Abdullah el-Ayntâbî, Mehmed Bey bin Ahmed el-Ayntâbî, Mahmud Bey bin Mustafa el-Ayntâbî, (silik) Abdüllatîf bin İbrahim (Arapça-silik).

Sayfa 162/ Belge 74

Özet: Mustafa Bey'in vekil olarak atanması hakkında

Vech-i tahrîr-i hurûf oldur ki zevcim merhûm Mehmed Bey'de oğlum Mustafa Çelebi ki babası malın zabt edüp nikâhım ve hisse-i şâyi'imi alup kabz etmeye hüccet-i şer'iyeye ile ve emr-i pâdişâhî ile tarafımızdan sâbıkan ...olan Ali Bey'i vekîl eylemiş idik onlar her ne alurlarsa bu tarafa getirmeke hâlen tarafımızdan Mustafa Bey'i vekîl eyledik Mustafa Bey'e değen bize vâsıl olur deyu işbu tezkire ketb olunup yedine verilmişdir ki vakt-i hâcetde ibrâz oluna.

...Ayişe hatun

Sayfa 162/ Belge 75**Özet: Mehmed ve kardeşi Ahmed'in, Hasan Bey b. Ramazan Çavuş'un ra'iyetini inkar etmeleri hakkında**

Mahmiye-i Ayntâb mahallâtından Tarla-i Atîk mahallesinde sâkin Hasan Bey bin Ramazan Çavuş mahfel-i kazâda işbu râfi'ü'l-kitâb Ali en-Neccâr mahallesinde sâkin Mehmed nâm kimesne mahzarında takrîr-i kelâm edüp mezbûr Mehmed ve gâ'ib ani'l-meclis olan karındaşı Ramazan oğulları olup ve mersûm Ramazan ...ve Mehmed'in sulbî oğlu olup (silik) Mehmed ri'âyetim (silik) tâbi'-i Köylüce'nin re'âyâsından olduğu yedimden olan sûret-i defter-i sultânîde mukayyed iken hâlen mezbûr Mehmed ve karındaşı Ahmed benim ra'iyetime vermekde ta'allül ederler sual olunup edâsına tenbîh olunması matlûbumdur dedikde gibbe's-sual mezbûr Mehmed cevabında babam Ramazan'ın babası Seyfi'den eben an cedd Ali en-Neccâr mahallesinde sâkin olup vâki' olan (silik) ahali-i mahalle ile ma'an edâ ederiz merkûm Hasan Bey (silik) karyesi re'âyâsından ...Mehmed'in oğlu Ramazan'ın oğlu olduğunu münkir olmağın merkûm ...yedinde olan defter ve ...muvâfık beyyine talep olundukda on beş günden ...mürûr edüp isbât-ı beyyineye kâdir olmağın mahalle-i mezbûre sükkânından ...Hüseyin bin İbrahim ve el-Hâc Mehmed bin ...ve el-Hâc Halil bin Musa nâm kimesneler meclis-i şer' de hâzıran olup mezbûr Mehmed ve karındaşı Ahmed Ramazan oğlu ve Ramazan'ın babası (silik) mahallemizde sâkin olup ahali-i mahalle ile vâki' olan (silik) edâ ederler deyu her biri haber vermeğın mâ vak'a bi't-taleb ketb olundu. Tahrîren fi'l-yevmi's-sâbi' ve'l-ışrın min cemâdiye'l-âhire li-sene ihda ve sittîn ve elf.

Şühûdü'l-hâl: Ali Çelebi bin Kethüda, Mehmed bin ..., Mehmed bin ..., Abdülkadir muhzır başı.

Sayfa 162/ Belge 76**Özet: ... hatun binti Sübhanverdi'nin fevt olan zevci Karaca İbrahim'in ölümünün araştırılmasını istemesi hakkında**

Mahmiye-i Ayntâb muzâfâtından Kürd nâm karyede sâkine ...hatun binti Sübhanverdi nâm kimesne meclis-i şer'a gelüp takrîr-i kelâm edüp zevcim Karaca İbrahim işbu mâh-ı Cemâdiye'l-âhirenin yirmi beşinci erbi'â günü asırdan mukaddem karye-i merkûmede cârî olan nehrin kurbunda vâki' Kasım nâm

kimesnenin bostanı kenarında olan tut şecerine çıkup tut yer iken ayağı altından dal kırılıp düşüp fevt olmuştur kibel-i şer‘den üzerine varılıp vâki‘ hâl keşf ve tahrîr olunması matlûbumdur dedikde kibel-i şer‘den Mevlânâ Mustafa Efendi irsâl olunup ol-dahi bi‘l-fi‘il Ayntâb mütesellimi olan fahru‘l-ekârim Ali Ağa tarafından Şahin Ağa ve zeyl-i kitabda mestûru‘l-esâmî olan müslimîn ile karye-i mezkûrede mevzi‘-i mersûmda merkûm Karaca İbrahim’in beyti üzerine varıp nazar eylediklerinde fi‘l-hakîka mezbûr Karaca İbrahim tut şecerinden düşüp sağ tarafında ...yukarusunda cerhi olup ol-cerâhetinden fevt olmuş bulunduğu sâbit merkûm mahallinde tahrîr edüp meclis-i şer‘a gelüp alâ vukû‘ihî haber vermeğin mâ vaka‘a bi‘t-taleb ketb olundu. Tahrîren fi‘l-yevmi‘-s-sâbi‘ ve‘l-ışrîn min cemâdiye‘l-âhire li-sene ihda ve sittîn ve elf.

Şühûdü‘l-hâl: Üstad İshak bin Mehmed, Ömer Ali bin Arslan, Ali bin ...boyacı, Hasan bin Hızır, Osman Bey bin Mehmed.

Sayfa 163/ Belge 77

Özet: Mustafa b. Ahmed’in kendisini darb eden Abdullah Çelebi b. Mustafa Efendi’den davacı olması hakkında

Mahmiye-i Ayntâb mahallâtından Kızılca Mescid mahallesinde sâkin Mustafa bin Ahmed meclis-i şer‘-i şerîf lâzimü‘t-tevkîrde işbu sâhibü‘l-kitâb yine mahalle-i mezbûre sükkânından Abdullah Çelebi bin Mustafa Efendi mahzarında üzerine dava ve takrîr-i kelâm edüp tarih-i kitabdan iki buçuk ay mukaddem mahalle-i mezbûrede vâki‘ Deyebaşı nâm mevzi‘de (silik) esnâsında mezbûr Abdullah Çelebi ...ile sağ gözüme darb edüp ol-darbdan gözümün nevri zâyil olup görmez oldu sual olunup icrâ-ı hak olunması matlûbumdur dedikde ğibbe’s-sual mezbûr Abdullah Çelebi cevabında tarih-i kitabdan sekiz gün mukaddem an-inkâr benden dört kuruş sulh tarîkiyle ahz edüp husûs-i mezkûrdan müslümanlar huzûrunda zimmetimi ibrâ eyledi dedikde merkûm Mustafa istintâk olundukda inkâr ile cevap vermeğin mezbûr Abdullah Çelebi’den sıdk-i makâline muvâfik beyyine talep olundukda udûl-i müslimînden Mehmed Çelebi bin Molla Abdülcelil ve Molla Mehmed bin Safiyyüddîn ve Süleyman bin Abdurrahman Çelebi nâm kimesneler li-ecli‘ş-şehâde meclis-i şer‘a hâzıran olup ğibbe‘l-istişhâd her biri edâ-i şehâdet-i şer‘iyye edüp tarih-i kitabdan sekiz gün mukaddem mezbûr Mustafa bizim huzûrumuzda mezbûr Abdullah Çelebi’den an-inkâr dört kuruş ahz eyledim deyu ikrâr edüp husûs-i

mezkûra müte'allik davadan mezbûr Abdullah Çelebi'nin zimmetini ibrâ-i âmm kâtî'u'n-nizâ'la ibrâ eyledi biz bu husûsa şâhidleriz şehâdet dahi ederiz dediklerinde ba'de ri'âyet-i şerâyiti'l-kabûl şehâdetleri hayyiz-i kabûlde vâkı'a olmağın mezbûr Mustafa davadan men' birle mâ vaka'a bi't-taleb ketb olundu. Tahrîren fi'l-yevmi's-sâbi' ve'l-ışrîn min cemâdiye'l-âhire li-sene ihda ve sittîn ve elf.

Şühûdü'l-hâl: Ali Efendi sâkin-i mahalle-i Haykî, Molla Abdullah bin Ebubekir, Mehmed Çelebi bin Oruç Bey, Molla Ömer bin Yunus, Molla Ramazan bin Mustafa, Molla Hasan bin Abdullah, Hasan Çelebi bin İsmail Efendi ve gayrühüm.

Sayfa 163/ Belge 78

Özet: Mikail b. Ramazan'ın oğlu Ali'nin iki nefer tarafından katledilmesi hakkında

Mahmiye-i Ayntâb mahallâtından Haykî-i Zimmiyân mahallesinde sâkin Mikail bin Ramazan ve kebîr oğlu Veli ...Hasan nâm kimesneler meclis-i şer'-i hatîr lâzîmü't-tevkîrde mahalle-i merkûme sükkânından işbu râfî'û'l-kitâb Musa bin Hüdaverdi ve Ali bin Musa ve el-Hâc Mehmed bin Ali ve el-Hâc Nasuh bin Satılmış ve Kaya bin Yusuf ve Hüdaverdi bin Hâce ve Hasan bin Abdülgaffâr nâm kimesneler ve gayrileri mahzarlarında her biri ikrâr ve takrîr-i kelâm edüp tarih-i kitabdan dört gün mukaddem oğlum Ali karındaşı Veli ile karye-i Zemke'den gelir iken şehir kurbunda Garez Yokuşu demekle ma'rûf mevzi'a geldiklerinde mevzi'-i mezkûrda üzerlerine iki nefer ...atlısu gelüp oğlum mezbûr Ali'yi çakmaklı tüfenk ile memesinin altından kurşun ile urup katl eyledikleri keşf ve tahrîr olunmuş idi oğlum mersûm Ali'nin kâtîli iki nefer ...lardır husûs-i mezkûrdan ahali-i mahallenin zimmetlerini ibrâ-i âmm kâtî'u'n-nizâ'la ibrâ ve iskât etdik dediklerinde gıbbe't-tasdîki's-şer'î mâ vaka'a bi't-taleb ketb olundu. Tahrîren fi'l-yevmi's-sâmin ve'l-ışrîn min cemâdiye'l-âhire li-sene ihda ve sittîn ve elf.

Şühûdü'l-hâl: Mehmed Bey bin Ali, Ali bey bin Mehmed Bey, Maksud Paşa bin Ali, es-Seyyid Ali bin Durmuş, Ahmed Ağa ...ve gayrühüm.

Sayfa 163/ Belge 79

Özet: Rahime binti Mustafa Efendi'nin,, Ali Çelebi b. Molla Ebubekir'i kendisine vekil tayin etmesi hakkında

Fî yevmi's-sülesâi'l-mübârek ğurre-i Receb el-mürecceb li-sene ihda ve sittîn ve elf.

Mahmiye-i Ayntâb mahallâtından Tarla-i Atîk mahallesinde sâkine Rahime binti Mustafa Efendi nâm hatunu Ümmühânî ve Asiye nâm hatunun ta'rîfleri ile ârifin olan el-Hâc Veli bin Ali ve Ali Kaya bin el-Hâc Mehmed nâm kimesneler meclis-i şer'-i hatîr lâzimü't-tevkîrde işbu râfi'ü'l-kitâb Ali Çelebi bin Molla Ebubekir mahzarında takrîr-i kelâm edüp mersûme Rahime hatun sadriye-i sağîre kızı müteveffât ...kendüye âyid olan südüs hisse-i şer'iyyesini dava ve taleb ve ahz ve kabz ve kendüye îsâle ve sulh ve ibrâya mersûm Ali Çelebi'yi tarafından vekîl ve nâyib-i menâb nasb etdi dediklerinde mersûm Ali Çelebi vekâlet-i merkûmeyi kabûl ve hizmet-i lâzimesini edâya ta'ahhüd etmeĝin mâ vaka'a bi't-taleb ketb olundu. Tahrîren fi'l-yevmi'l-hâmis ve'l-ısrîn min Safer el-hayr li-sene ihda ve sittîn ve elf.

Şühûdü'l-hâl: Mehmed bin Etyemez, el-Hâc İbrahim bin Ahmed, el-Hâc Gülânî bin İsmail, Mehmed Çelebi bin Ahmed Efendi.

Sayfa 164/ Belge 80

Özet: Raziye binti el-hâc Fadıl'ın, Ali Çelebi b. Molla Ebubekir'i kendisine tayin etmesi hakkında

Mahmiye-i Ayntâb mahallâtından Şehreküsdü mahallesinde sâkine Raziye binti el-Hâc Fadıl nâm hatunu ma'rifet-i şer'î ile ârifin olan el-Hâc Veli bin Ali ve Ali Kaya bin el-Hâc Mehmed nâm kimesneler meclis-i şer'-i şerîf lâzimü't-teşrîfde işbu râfi'ü'l-kitâb Ali Çelebi bin Molla Ebubekir mahzarında her biri takrîr-i kelâm edüp mersûme Raziye hatun müteveffâ babası el-Hâc Fadıl'dan ve müteveffât kız karındaşı Sara'dan kendüye âyid olan hisse-i şer'iyyelerini dava ve taleb ve ahz edüp kendüye îsâle ve sulh ve ibrâya tarafından mersûm Ali Çelebi'yi vekîl ve nâyib-i menâb nasb etdi dediklerinde mersûm Ali Çelebi vekâlet-i merkûmeyi kabul ve hizmet-i lâzimesin edâya ta'ahhüd etmeĝin mâ vaka'a bi't-taleb ketb olundu. Tahrîren fi'l-yevmi'l-hâmis ve'l-ısrîn min Safer el-hayr li-sene ihda ve sittîn ve elf.

Şühûdü'l-hâl: es-Sâbikûn.

Sayfa 164/ Belge 81**Özet: Selman b. Sehrab Çelebi'nin kaza sonucu ölen oğlu Hüseyin'in ölümüyle ilgili olarak Ahmed b. Şaşı'yi affetmesi hakkında**

Mahmiye-i Ayntâb kal'ası müstahfizlarından Selman bin Sehrab Çelebi nâm kimesne meclis-i şer'-i şerîf lâzimü't-tevkîrde mahmiye-i merkûme mahallâtından Cevizlice mahallesinde sâkin Ahmed bin Şaşı nâm kimesne tarafından ikrâr-ı âti'l-beyânı tasdîke nehc-i şer'î üzre vekâleti sâbite olan Halil Çelebi bin Ferah mahzarında ikrâr ve takrîr-i kelâm edüp mersûm Halil Çelebi 'nin müvekkili mersûm Ahmed bundan akdem oğlum Hüseyin nâm sağırin üzerine bendeki atı kendi üzerinde iken hatâ'en yıkup ol-hînde ol-darbdan oğlum mersûm Hüseyin'in fevt olduğunu şühûd-i udûller muvâcehesinde isbât etmiş idim lâkin fe-men afâ ve aslaha fe-ecruhû alallâhi âyet-i kerîmesi fahvâsınca taleben li'l-ecri'l-cezîl minallâhi'l-meliki'l-celîl oğlum mersûm Hüseyin'in diyetinden velâyetim hasebiyle mersûm Ahmed'i afv edüp husûs-i mezkûra müte'allik davadan zimmetini ibrâ'-i âmm ile ibrâ ve iskât-ı tâmm ile iskât etdim dedikde mukirr-i merkûm Selman'ın minvâl-i muharrer üzre cârî olan ikrârın el-mukarru leh el-mezkûr Halil Çelebi vekâleten tasdîk etmeğın mâ vaka'a bi't-taleb ketb olundu. Tahrîren fi'l-yevmi's-sânî min Receb el-ferd li-sene ihda ve sittîn ve elf.

Şühûdü'l-hâl: el-Hâc Bayram Ağa serdâr, Hızır Çelebi bin Etmekci Ali Paşa, Yusuf Paşa bin Ahmed, Mahmud Paşa bin Yusuf Ağa, Mustafa Ağa kâ'im-i makâm, el-Hâc Ahmed oğlu İbrahim.

Sayfa 164/ Belge 82**Özet: Mustafa Bey b. Mahmud Çavuş'un, bostanını zabt eden Mehmed Paşa b. Hamza'dan davacı olması hakkında**

Mahmiye-i Ayntâb mahallâtından Tarla-i Atîk mahallesinde sâkin olup dava-yı âti'l-beyânın istimâ' için emr-i şerîf-i cihân-mutâ' ibrâz eden işbu râfi'u'l-kitab Mustafa Bey bin Mahmud Çavuş nâm kimesne meclis-i şer'-i hatîr lâzimü't-tevkîrde mahmiye-i merkûme mahallâtından Şehreküstü mahallesinde sâkin Mehmed Paşa bin Hamza nâm kimesne mahzarında üzerine dava ve takrîr-i kelâm edüp bundan akdem mağdûben maktûl olan Okçuzâde Mustafa Bey'in zimmetinde deyn-i şer'iden beşyüz kuruş esdî hakkım olup meblağ-ı mezkûru ahz etmeden mersûm Mustafa katl olunmakla tarih-i kitabdan on üç sene mukaddem maktûl-i mezbûrun kebîr oğlu

Maksud Bey'den hakkımı talep ve dava edüp mahmiye-i merkûmede hâkimü'ş-şer' olan es-Seyyid Ömer Efendi huzûrunda murâfa'a-i şer' olduğumuzda meblağ-ı mezkûru merkûm Maksud Bey münkir olmağın şühûd-i udûl ile isbât eyledikten sonra mersûm Maksud Bey ol-hînde Nasrullah Paşazâde Derviş Bey'den iştirâ eylediği kendi mülkü olup Şehreküstü mahallesi kurbunda vâki' inde'l-ahali ve'l-cîrân ma'lûmu'l-hudûd bir kıt'a hazravât zirâat olunur bostanı bana beşyüz esdî kuruşa bey' edüp semenini müteveffâ babasının zimmetinde olan beşyüz kuruş hakkıma takas ve yedime hüccet-i şer'iyeye verüp iki sene mikdârı bostan-ı mezkûru mutasarrıf olduğundan sonra bostan-ı mezkûru mersûm Mehmed Paşa cebren ve fuzûlen zabt eder sual olunup kasr-ı yedine tenbîh olunması matlûbumdur dedikde ğibbe's-sual merkûm Mehmed Paşa mârru'z-zikr olan bostanı mutasarrıf olduğunu ikrâr edüp lakin mersûm Mustafa Bey'in mülk-i müşterâsı olduğunu münkir olmağın mersûm Mustafa Bey mûmâ-iley Ömer Efendi hat ve hatmiyle mahtûm bir kıt'a hüccet-i şer'iyeye ibrâz edüp bi'l-muvâcehe kırâ'at olundukda vech-i meşrûh üzre mestûr ve mukayyed olup mersûm Mehmed Paşa mazmûn-i hücceti dahi münkir olmağın mersûm Mustafa Bey'den beyyine talep olundukda udûl-i ricâlden Cafer Bey bin Ahmed ve Receb Bey bin Ali Yazıcı nâm kimesneler li-ecli'ş-şehâde meclisi şer'a hâzırân olup ğibbe'l-istişhâd her biri edâ-i şehâdet-i şer'iyeye edüp mersûm Mustafa'nın tarih-i kitabdan onüç sene mukaddem mersûm Maksud Bey'den müteveffâ babası zimmetinde olan beşyüz kuruş hakkını dava ve talep eyledikde mersûm Maksud Bey münkir olmağın meblağ-ı mezkûr beşyüz kuruşu huzûr-i şer'de isbât eyledikten sonra mersûm Maksud Bey zikr olunan bostanı bizim huzûrumuzda beşyüz kuruşa merkûm Mustafa Bey'e bey' ve teslîm edüp semenini müteveffâ babasının zimmetinde olan hakkına takas etdi biz bu husûsa şâhidleriz şehâdet dahi ederiz dediklerinde ba'de ri'âyet-i şerâyiti'l-kabûl şehâdetleri hayyiz-i kabûlde vâki'a olmağın bostan-ı mezkûrdan mersûm Mehmed Paşa'nın kasr-ı yedine tenbîh birle mâ vaka'a bi't-taleb ketb olundu. Tahriren fi'l-yevmi'râbi' min Receb el-ferd li-sene ihda ve sittîn ve elf.

Şühûdü'l-hâl: el-Hâc Bayram Ağa bin Ali Paşa, Molla Hüseyin bin Ali, Ahmed bin Satılmış, el-Hâc Ahmed bin Hüseyin, Ahmed Paşa çavuş ve gayrühüm.

Sayfa 165/ Belge 83

Özet: Hıyam karyesi sakinlerinden bazı kimselerin, kendilerine zulm eden Göndek Kethüda'dan davacı olması hakkında

Mahmiye-i Ayntâb muzâfâtından Hıyam nâm karye sükkânından İbrahim bin Yakışık ve Hasan bin Kara Ahmed ve Himmet bin ...ve Halil bin Mehmed ve Mehmed bin Mirza ve Hamza bin Cum'a ve Ömer bin Karadaş ve Ali bin Aşık ve Hüseyin bin Seydî ve Mehmed bin Eyyûb ve Abdülkadir bin Kasım ve Hamza bin Ali ve Cafer bin Muhyiddin ve Mustafa bin Derviş Ömer ve Ömer bin Behram ve Hasan Ali bin Emir Hac ve Ömer bin Ramazan el-hâc Muhsin bin Cum'a ve Ivaz bin Dede Ali ve Mehmed bin el-Hâc Ali ve Cum'a bin ...ve Tanrıverdi bin Ali Kaya ve Hüseyin bin el-Hâc mehmed ve Mustafa bin Süleyman ve Durak ve Osman bin Ömer ve Ali bin el-Hâc Hüseyin ve Hızır bin Halil ve Mehmed bin Cafer nâm kimesneler bi'l-fi'il Ayntâb sancağına ber vech-i arpalık mutasarrıf olan düstûr-i mükerrer sa'âdetli Dilaver Paşa hazretlerinin taraf-ı âlîlerinden husûs-i âti'l-beyâna mübâşir ta'yîn olunan fahru'l-emâcid Ali Ağa mukâreneti ile karye-i merkûme sükkânından Göndek (?) Kethüdâ nâm kimesneyi meclis-i şer'a ihzâr ve mahzarında her biri üzerine dava ve takrîr-i kelâm edüp mersûm Göndek Kethüdâ tarih-i kitabdan yirmi sene mukaddem karyemizde kethüdâ olup her birimize hilâf-ı şer' tekâlîf edüp bir an ve bir saat fesâddan hâlî olmayup her birimize defa'âtla ta'addîsi dokunmak ile tarih-i merkûmda sa'âdetli Hüsrev Paşa'ya her birimiz şikâyet etmekle mersûm Göndek Kethüdâ bir dahi kethüdâlîğa ve karyenizin mesâlihine karuşursam deyu hâşâ sebb-i câr-i yâr-i güzîn rıdvânullâhi ta'âlâ aleyhim ecma'in etmiş olayım deyu şart etmiş iken yine memnû' olmayup bu âna gelince kethüdâlık edüp her birimize zulm ve ta'addî ve fesâddan bir an hâlî değildir sual olunup icrâ-yı hak olunması matlûbumuzdur dediklerinde ğibbe's-sual ...mersûm Göndek Kethüdâ vech-i meşrûh üzre şart eylediğini münkir olmağın ahali-i karyeden davalarını mübeyyine beyyine talep olundukda udûl-i ricâlden Ali Ağa bin Veli ve el-Hâc İbrahim bin Ahmed nâm kimesneler li-ecli's-şehâde meclis-i şer'a hâzırân olup ğibbe'l-istişhâd her biri edâ-i şehâdet-i şer'iyeye edüp tarih-i merkûmda merkûm Göndek Kethüdâ bizim huzûrumuzda bir dahi kethüdâlîğa ve karye-i merkûmenin mesâlihine karuşursam hâşâ sebb-i câr-i yâr-i etmiş olayım deyu şart etdi biz bu husûsa şâhidleriz şehâdet dahi ederiz dediklerinde ba'de ri'âyet-i şerâyiti'l-kabûl şehâdetleri hayyiz-i kabûlde

vâki‘a olduktan sonra mâ vaka‘a bi‘t-taleb ketb olundu. Tahrîren fi‘l-yevmi‘l-hâmis min Receb el-mürecceb li-sene ihda ve sittîn ve elf.

Şühûdü‘l-hâl: Mustafa Bey bin Mahmud Çavuş, el-Hâc Ebubekir bin Ömer, Ali Çelebi bin Molla Ebubekir, Hüseyin bin İbrahim, Üstad Hüseyin bin Mehmed, Seyyid Ramazan bin Seyyid Ömer, Halil bin Şaban ve gayrühüm.

Sayfa 165/ Belge 84

Özet: El-hâc Ali b. Mehmed’in bir bab keçeci dükkanını El-hâc İsmail’e satması hakkında

Medîne-i Ayntâb mahallâtından ...nakkâş mahallesinde sâkin el-Hâc Ali bin Mehmed mahfel-i kazâda işbu râfi‘u‘l-kitâb el-Hâc İsmail bin Mehmed mahzarında ikrâr ve takrîr-i kelâm edüp medîne-i mezbûre keçehânesinde vâki‘ bir tarafı Emir Ağa mescidi vakfi ve bir tarafı debbâğhâne câmi‘i vakfi ve bir tarafı gümüştü Ali mülkü ve bir tarafı tarîk-i âmm ile mahdûd ve mümtâz bir bâb mülk keçeci dükkanını mezbûr el-Hâc İsmail’e elli kıt‘a esdî kuruşa bey‘-i bât-i kat‘î ile bey‘ edüp ol-dahi semen-i mezkûr ile iştirâ ve kabz ve tesellüm eyleyüp meblağ-ı mezkûr elli kuruşu bi‘t-tamam yedinden ahz ve kabz edüp teslîm-i mebî‘ eyledim ba‘de‘l-yevm dükkân-ı mezkûr mezbûr el-Hâc İsmail’in mülk-i müşterâsıdır keyfe mâ yeşâ ve yahtâr mutasarrıf olsun dedikde gibbe‘t-tasdîki‘ş-şer‘î mâ vaka‘a bi‘t-taleb ketb olundu. Tahrîren fi‘l-yevmi‘l-hâmis min Receb el-mürecceb li-sene ihda ve sittîn ve elf.

Şühûdü‘l-hâl: Ali Çelebi bin Molla Ebubekir, Abdullah bin İlyas, Mirza bin Ahmed, el-Hâc Ahmed nalbend, Hasan nalbend, el-Hâc İbrahim bin Ahmed, Osman bin Ahmed, Yahya bin Hüseyin ve gayrühüm.

Sayfa 166/ Belge 85

Özet: Mustafa b. El-hâc Mehmed’in, kaybolan katırı ile ilgili olarak Osman Bey’den davacı olması hakkında

İlbegi (?) tâ‘ifesinden işbu râfi‘u‘l-kitâb Mustafa bin el-Hâc Mehmed nâm kimesne meclis-i şer‘-i hatîr lâzîmü‘t-tevkîrde işbu ihdâ ve sittîn ve elf senesinde mahmiye-i Ayntâb’da havâss-ı hümâyûn ve beytü‘l-mâl emîni olan fahru‘l-emâsil Nasuh Ağa tarafından Osman Bey mahzarında üzerine da‘vâ ve takrîr-i kelâm edüp tarih-i

kitâbdan bir ay mukaddem Kartal nâm mevzi'de sâkin olur iken gece ile evimden bir re's tûrî kancık iki yaşında katırım zâyî' olmuş idi hâlen zikr olunan katırı mersûm Osman Bey'in müvekkili merkûm Nasuh Ağa'da buldum sual olunup icrâ-yı hak olunması matlûbumdur dedikde gibbe's-sual mersûm Osman Bey zikr olunan katırı müvekkilim Nasuh Ağa ...olmak zu'mu ile Hıyam nâm karyede sâkin Mustafa nâm kimesnenin yedinden ahz eyledi mezbûr Mustafa'nın mülkü olduğu malumum değildir deyu cevap verip merkûm Mustafa'dan da'vâsını mübeyyine beyyine talep olundukda udûl-i ricâlden Mustafa Halife bin Molla Yusuf ve Molla Veli bin Ali nâm kimesneler li-ecli'ş-şehâde meclis-i şer' de hâzırân olup ğibbe'l-istişhâd her biri edâ-i şehâdet-i şer' iyye edüp fi'l-hakîka zikr olunan tûrî iki yaşında kancık katır mersûm Mustafa bin el-Hâc Mehmed'in mülküdür bir ay mikdârı mukaddem mevzi'-i mezkûrda gece ile evinden zâyî' olmuşdur dediklerinde ba'de ri'âyet-i şerâyeti'l-kabûl şehâdetleri hayyiz-i kabûlde vâki'a oldukdan sonra zikr olunan katırı bey' veya hibe veya bir tarikle mülkünden ihrâc eylemediğine yemîn teklif olundukda ol-dahi halef billâhi'l-aliyyi'l-azîm eyledikden sonra zikr olunan katırı mersûm Mustafa'ya teslîm için tenbîh birle mâ vaka'a bi't-taleb ketb olundu. Tahrîren fi'l-yevmi'l-hâmis min Receb el-müreceb li-sene ihda ve sittîn ve elf

Şühûdü'l-hâl: el-Hâc Hızır Ağa serdâr, Abdüsselam Çelebi bin Mustafa, Mustafa bin Molla Mehmed, el-Hâc İbrahim bin Ahmed ve gayrühüm

Sayfa 166/ Belge 86

Özet: Hızır ibn-i Yusuf'un, evine girerek parasını çalan ve kendisini yaralayan Hüseyin b. Ivaz'dan davacı olması hakkında

Mahmiye-i Ayntâb mahallâtından Akyol mahallesinde sâkin işbu râfi'u'l-kitâb Hızır ibn-i Yusuf nâm kimesne meclis-i şer'-i hatîr lâzîmü't-tevkîrde mahmiye-i merkûme mahallâtından Haykı-i Müslüman mahallesinde sâkin Hüseyin bin Ivaz nâm kimesne mahzarında üzerine dava ve takrîr-i kelâm edüp mersûm Hüseyin işbu mâh-i Cemâdiye'l-âhirenin yirmi ikinci gecesini nısfü'l-leylde evime girip başım altından on iki kuruşumu ahz etmekle haberdâr olup feryâd eylediğimde kılıç ile son elimin parmakların urup mecrûh etmiştir sual olunup icrâ-yı hak olunması matlubumdur dedikde ğibbe's-suâl mersûm Hüseyin inkâr ile cevap verip mezbûr Hızır'dan müdde'âsını mübeyyine beyyine talep olundukda udûl-i ricâlden Halil bin Mehmed ve Mustafa bin ...ve Durmuş bin Allahverdi nâm kimesneler li-ecli'ş-şehâde meclis-i

şer‘a hâzıran olup ğibbe’l-istişhâd her biri edâ-i şehâdet-i şer‘iyye edüp leyle-i mezkûrede mezbûr Hızır’ın evinde feryâd olup varup merkûm Hüseyin’i mezbûr Hızır’ın havlîsi dâhilinde gördük biz bu husûsa şâhidleriz şehâdet dahi ederiz dediklerinde ba‘de ri‘âyet-i şerâyeti’l-kabûl şehâdetleri hayyiz-i kabûlde vâki‘a olmağın mâ vaka‘a bi’t-taleb ketb olundu. Tahrîren fi’l-yevmi’s-sâlis ve’l-ısrîn min cemâdiye’l-âhire li-sene ihda ve sittîn ve elf

Şühûdü’l-hâl: el-Hâc Ebüdderda Çelebi bin el-Hâc Abdurrahman, Hüseyin Çelebi bin el-Hâc Nuh, Receb Paşa bin ..., Şaban Çelebi bin Osman Çelebi, Musa Çelebi bin Ahmed ve gayrühüm

Sayfa 166/ Belge 87

Özet: Ayişe hatun ile Muslu nâm kimesnenin, Kara Hasan’ın evinde zina ettiklerinin araştırılmasının istenilmesi hakkında

Bi’l-fi‘il mahmiye-i Ayntâb mütesellimi olan fahru’l-emâsil Ali Ağa tarafından mataracı Bayram Ağa meclis-i şer‘a gelüp takrîr-i kelâm edüp Şhreküsdü mahallesinde sâkin Kara Hasan nâm kimesnenin evinde Ayişe nâm hatun ile nâ mahrem ricâl tâ’ifesinden Muslu nâm kimesne bu gece mu‘âşeret ve mücâleset ettikleri istimâ‘ olunmuşdur taraf-ı şer‘den üzerine varılıp vâki‘ hâl ba‘de’l-müşâhede tahrîr olunmak matlûbumdur dedikde taraf-ı şer‘den muhzır başı Abdülkadir irsâl olunup zeyl-i kitâbda mestûru’l-esâmî olan müslimîn ile mahalle-i merkûmede mersûm Kara Hasan’ın mülk dârına varıp mezbûre Ayişe ile merkûm Muslu bir hânede halvet (?) bulduklarını ba‘de’l-müşâhede ve’l-mu‘âyene gelüp meclis-i şer‘a haber vermeğın mâ vaka‘a bi’t-taleb ketb olundu. Tahrîren fi’ evâhiri cemâdiye’l-âhire li-sene ihda ve sittîn ve elf

Şühûdü’l-hâl: Mehmed Çelebi bin Şa’ban, Hüseyin bin Halil, Ali bin Ahmed ve gayrühüm.

Sayfa 166/ Belge 88

Özet: AyiŒe binti Abdullah'ın vekili Ali ağa aracılığı ile vefat eden zevci Mehmed'in zimmetinde olan mehr-i müecceli ve hissesini müteveffa Mehmed'in muhallelfatından aldığını belirtmesi hakkında

Mahmiye-i Kostantîniyye mahallâtından el-Hâc Ahmed mahallesinde sâkine AyiŒe binti Abdullah nâm hatun tarafından dava-yı âti'l-beyânı sulh ve ibrâya vekil olup vekâleti ...Œer'î ile sâbit olan Ali AĞa bin Veli meclis-i Œer'-i hatîr lâzimü't-tevkîrde mahmiye-i Aynâtâb mahallâtından Kızılca Mescid mahallesi sükkânından olup bundan akdem Âsitâne'den gelüp iken fevt olan Mehmed Bey'in sulbî kebîr oğlu olup muhallelâtına vâzi'ü'l-yed olan Mustafa Çelebi mahzarında vekâleten ikrâr ve takrîr-i kelâm edüp müteveffâ-yı mezbûr Mehmed Bey müvekkilem merkûme AyiŒe'nin zevci olup zimmetinde mütekarrir olan mehr-i mü'eccel-i mu'ayyenesinden otuz kıt'a esdî kuruŒu mezbûr Mustafa Çelebi yedinden ahz ve kabz edüp bâkîsinden zimmetini ibrâ ve iskât etdikden sonra müteveffâ-yı mezbûrun sâyir muhallelâtından müvekkilem mezbûre AyiŒe'ye âyid olan nısf semen hissesinden tahâruc-i Œer'î tarihiyle bi-vâsîtatî'l-müslimûn tâmmü'l-vezn ve kâmilü'l-ayar on beŒ kıt'a esdî kuruŒ üzerine etdiklerinden sonra ben dahi sulh-i mezkûru kabul ve bedel-i sulh olan on beŒ kıt'a esdî kuruŒu mersûm Mustafa Çelebi yedinden tamamen ahz ve kabz edüp müteveffâ-yı mezbûrun terikesine müte'allik olan davadan mersûm Mustafa Çelebi'nin zimmetini ibrâ-i âmm-i kâtî'ü'n-nizâ'la ibrâ ve iskât etdim ba'de'l-yevm müteveffâ-yı mezbûrun terikesine müte'allik mezbûre AyiŒe'nin ...bi'z-zât ve bi'l-vekâle dava sâdır olursa lede'l-hükkâmî'l-kirâm mesmû'a ve makbûle olmasun dedikde gibbe't-tasdîki'Œ-Œer'î mâ vaka'a bi't-taleb ketb olundu. Tahrîren fi'l-yevmi's-sâdis min Receb el-mürecceb li-sene ihda ve sittîn ve elf

Œühûdü'l-hâl: el-Hâc Kasım bin el-Hâc Mehmed, el-Hâc Hüseyin bin Ömer PaŒa Çelebi, Mehmed Çelebi bin el-Hâc Muhsin, el-Hâc Hüseyin bin el-Hâc Kasım, es-Seyyid Mehmed bin Ali, Cufadâr Mustafa Çelebi, MuhzırbaŒı Abdülkadir, el-Hâc Ebüdderda Çelebi, Hüseyin Çelebi bin Ebüdderda Çelebi, Hüseyin Çelebi bin Nuh Çavuş, Ali Çelebi bin Molla Ebubekir ve gayrühüm.

Sayfa 167/ Belge 89**Özet: AyiŖe binti Hüseyin ile Ömer b. Ali'nin mehr-i müeccel ve nafaka-i iddet konusunda anlaŖtıkları hakkında**

Mahmiye-i Ayntâb mahallâtından Ehl-i Cefâ mahallesinde sâkine AyiŖe binti Hüseyin nâm hatun meclis-i Ŗer'de zevci iŖbu râfi'û'l-kitâb Ömer bin Ali nâm kimesne mahzarında ikrâr edüp zevci mezbûr Ömer ile zimmetinde olan mehr-i mü'ecceli-i mu'ayyenem ve nafaka-i iddetim üzerine muhâla'a edüp zevciyyete müte'allik olan cem'î-i da'âvî ve ...birbirimizin zimmetini ibrâ-i âmm ile ibrâ ve iskât-ı tâm ile iskât eyledik dedikde mersûm Ömer dahi zevcesi merkûme AyiŖe ile vech-i meŖrûh üzre hul' ve ibrâ eylediğini tasdîk etmeğın mâ vaka'a bi't-taleb ketb olundu. Tahrîren fi'l-yevmi'l-hâmis min Ŗehr-i Receb el-ferd li-sene ihda ve sittîn ve elf

Ŗühûdü'l-hâl: Ali bin Hüseyin, Mehmed bin Mustafa, Abdülkadir muhzır baŖı, el-Hâc Ali ...

Sayfa 167/ Belge 90**Özet: El-hâc Ebunekir b. Ömer'in, alacak meselesi nedeniyle Ahmed b. Hüseyin'den davacı olması hakkında**

Mahmiye-i Ayntâb mahallâtından Ŗehreküstü mahallesinde sâkin el-Hâc Ebubekir bin Ömer meclis-i Ŗer'-i Ŗerîf lâzimü't-tevkîrde Ahmed bin Hüseyin mahzarında üzerine dava ve takrîr-i kelâm edüp müteveffâ karındaŖım el-Hâc Mehmed PaŖa'nın mezbûr Ahmed'in karındaŖı Ali PaŖa zimmetinde deyn-i Ŗer'iden altmış kıt'a riyâlî kuruŖ hakkı olup hâl-i hayatında iken yirmi kuruŖunu ahz edüp kırk riyâlî kuruŖu zimmetinde bâkî iken fevt olmağın irs-i Ŗer'le bana ve karındaŖım Osman ve vâlidemiz Hüsna nâm hatuna intikâl edüp meblağ-ı mezkûru bundan akdem mersûm Ali PaŖa'dan talep eylediğımızde mukirr ve mu'terif olup karındaŖı merkûm Ahmed keffil bi'l-mâl oldu sual olunup edâsına tenbîh olunması matlûbumdur dedikde ğibbe's-sual merkûm Ahmed inkâr ile cevap vermeğın müdde'i-i mezbûr Ebubekir'den müdde'âsını mübeyyine beyyine talep olundukda udûl-i ricâlden el-Hâc Bayram Ağa bin Ali PaŖa ve el-Hâc Mustafa Ağa bin Abdullah nâm kimesneler li-ecliŖ-Ŗehâde meclis-i Ŗer'a hâzırân olup ğibbe'l-istiŖhâd her biri edâ-i Ŗehâdet-i Ŗer'iyeye edüp bundan akdem mezbûr Ebubekir merkûm Ahmed'in karındaŖı Ali

Paşa'ya müteveffâ karındaşım el-Hâc Mehmed Paşa'nın sende altmış riyâlî kuruş hakkı olup hâl-i hayatında iken yirmi kuruşunu ahz edüp zimmetinde kırk kuruşu bakidir deyu taleb eyledikde Ali Paşa dahi mukirr olup meblağ-ı mezkûr kırk riyâlî kuruşu karındaşı merkûm Ahmed bizim huzûrumuzda kefil bi'l-mâl oldu biz bu husûsa şâhidleriz şehâdet dahi ederiz dediklerinde ba'de ri'âyet-i şerâyiti'l-kabûl şehâdetleri hayyiz-i kabûlde vâki'a olmağın edâsına tenbîh birle mâ vaka'a bi't-taleb ketb olundu. Tahrîren fi'l-yevmi's-sâmin min Receb el-mürecceb li-sene ihda ve sittîn ve elf

Şühûdü'l-hâl: Nasuh Ağa ..., es-Seyyid Osman Çelebi, el-Hâc Ali boyacı, Muhzır başı Abdülkadir ve gayrühüm.

Sayfa 168/ Belge 91

Özet: Yanarak yaralanan ... veledi Eham'ın, Barutçu Ali'den davacı olmadığını belirtmesi hakkında

Mahmiye-i Ayntâb muzâfâtından olup Ural nâm karyede sâkin zimmîlerden ...veledi Eham meclis-i şer'a gelüp takrîr-i kelâm edüp işbu mâh-i Receb'in dokuzuncu günü ...mahallesinde sâkin Barutcu Ali nâm kimesnenin havlisi dâhilinde birkaç evde yevmî onbeş akçe ücret ile mezbûr Ali'nin barutunu döğër iken Osman çakup kendi halimde tütüm içër iken esvâbıma ateş dokunup men'ine kâdir olmadğımdan taşraya firar edüp ateşimi ...değın sağ elim dirseğime değın ve sol elim bileğime varınca ve sağ ayağımın üstü ve ...yakmışdı kendi fi'ilim ile mecrûha oldum bu husûsda bir ferdin sun'u ve haber yokdur ahali-i mahallede ve mezbûr Barutcu Ali'de vechen mine'l-vücûh da'vâ ve nizâ'im yokdur cerhime nazar olunup tahrîr olunmak matlûbumdur dedikde fi'l-hakîka mersûm zimmî Tavud'un sağ eli dirseğine değın ve son eli bileğine varınca sağ ayağımın üstü ve ...hark ...olduğu mu'âyene ve müşâhede olmağın mâ vaka'a bi't-taleb ketb olundu. Tahrîren fi'l-yevmi'l-hâdî aşer min Receb el-ferd li-sene ihda ve sittîn ve elf

Şühûdü'l-hâl: Hüseyin Bey ..., Ahmed bin Satılmış, Abdülkadir bin Derviş, Ali Çelebi kelleci, Osman Bey bin Ahmed, Abdülkadir muhzır başı

Sayfa 168/ Belge 92**Özet: El-hâce Sabire binti Ahmed'in, Hüseyin b. Mehmed'den ev meselesi yüzünden davacı olması hakkında**

Mahmiye-i Ayntâb mahallâtından Kayacık mahallesinde sâkine el-Hâce Sâbire hatun binti Ahmed meclis-i şer'î-i hatîr lâzîmü't-tevkîrde sadriye oğlu işbu râfî'ü'l-kitâb Hüseyin bin Mehmed mahzarında üzerine dava ve takrîr-i kelâm edüp mahalle-i İlhan'da vâki' bir tarafı Hüseyin mülkü ve bir tarafı (silik) oğlu mülkü ve bir tarafı el-Hâc Abdullah mülkü ve bir tarafı Beyzade mülkü ile mahdûd mülk menzîlimde sâkin olup tasarrufumda mâni' olur sual olunup menzîl-i mezkûrdan kasr-ı yedine tenbîh olunmak matlûbumdur dedikde ğibbe's-sual menzîl-i mahdûd ve mezkûr validesini merkûme el-Hâc Sâbire'nin mülkü olduğunu ikrâr edüp lâkin tarih-i kitâbdan üç sene mukaddem menzîl-i mezkûru ba'de't-tahliye mezbûre Sâbire bana hibe-i sahîha-i şer'îyye ile hibe ve temlîk ve teslîm edüp ben dahi meclis-i hibede kabz ve tesellüm edüp üç seneden beri mâlikâne mutasarrıf olurum deyu cevap verip mezbûre el-Hâc Sâbire münkire olmağın mersûm Hüseyin'den müdde'âsını mübeyyine beyyine talep olundukda udûl-i ricâlden Hüseyin bin Muhsin ve Osman bin Tenbel nâm kimesneler li-ecli's-şehâde meclis-i şer'a hâzırân olup ğibbe'l-istişhâd her biri edâ-i şehâdet-i şer'îyye edüp mezbûre el-Hâce Sâbire tarih-i kitâbdan üç sene mukaddem menzîl-i mezkûru bizim huzûrumuzda ba'de't-tahliye oğlu mersûm Hüseyin'e hibe ve temlîk ve teslîm edüp ol dahi ittihâb ve kabz ve tesellüm eyledi bu husûsa şâhidleriz şehâdet dahi ederiz dediklerinde ba'de ri'âyet-i şerâyiti'l-kabûl şehâdetleri hayyiz-i kabûlde vâki'a olmağın mâ vaka'a bi't-taleb ketb olundu. Tahrîren fi'l-yevmi's-sâmin min Receb el-mürecceb li-sene ihda ve sittîn ve elf

Şühûdü'l-hâl: Hasan Ağa kethüdâ, el-Hâc Ebubekir bin Ali, Mehmed Ağa ..., Süleyman Bey ...Kal'a, Ali Çelebi bin Şahverdi ve gayrühüm.

Sayfa 168/ Belge 93**Özet: Mehmed Ali b. Mehmed'in kendi mülkünü Ali b. Mehmed'e satması hakkında**

Mahmiye-i Ayntâb mahallâtından Ehl-i Cefâ mahallesinde sâkin Mehmed Ali bin Mehmed nâm kimesne meclis-i şer'î-i hatîr lâzîmü't-tevkîrde işbu râfî'ü'l-kitâb Ali bin Mehmed nâm kimesne mahzarında ikrâr ve takrîr-i kelâm edüp mahalle-i

mezbûrede vâki' bir tarafı Üstad Ahmed mülkü ve bir tarafı ...Ebubekir mülkü ve bir tarafı Yakub mülkü ve bir tarafı tarîk-i âmm ile mahdûd dârın dâhilinde kapusu kapusu garba feth olur bir beytin tamîri ve yeri benim mülküm olup ...zevcem müteveffiye Leyla'nın mülkü olup üç rubu' kızı Halime hatuna ve rubu' benim hisse-i şer'iyeye isâbet (silik) benim mülküm olan bir bâb mülk beytimi ve mezbûre Leyla'dan isâbet eden rubu' hissemi (silik) mersûm Ali'ye kırk beş kıt'a esdî kuruşa bey'-i bât-i kat'î ile bey' edüp semen-i mezkûr kırk beş kuruşu mezbûr Ali yedinden bi't-tamam ahz ve kabz edüp teslîm-i mebî' eyledim ba'de'l-yevm zikr olunan bir bâb beyt ve hisse-i şer'iyeye isâbet eden rubu' mersûm Ali'nin mülk-i müşterâsıdır keyfe mâ yeşâ mutasarrıf olsun dedikde gibbe't-tasdîki'ş-şer'î mâ vaka'a bi't-taleb ketb olundu. Tahrîren fi'l-yevmi'l-hâdî aşar min Receb el-mürecceb li-sene ihda ve sittîn ve elf

Şühûdü'l-hâl: Fahru'l-emâsil el-Hâc Hızır Ağa serdar, Fahru'l-akrân el-Hâc Bayram Ağa serdar-ı sâbık, Fahru'l-emâsil el-Hâc Yusuf Ağa serdar-ı sâbık, Receb Paşa bin Kevserî, Ali Çelebi bin Molla Ebubekir, Molla Ebubekir bin Molla Abdülhalim, Hızır Çelebi etmekci zâde, Mahmud Çelebi bin Yusuf Ağa, Üstad Ahmed haffâf sâkin-i mahalle-i mezbûre ve gayrühüm.

Sayfa 169/ Belge 94

Özet: Halime binti Mehmed Ali'nin kendi hisselerini oğlu Ali'ye hibe ve temlik etmesi hakkında

Mahmiye-i Ayntâb mahallâtından Ehl-i Cefâ mahallesinde sâkine Halime binti Mehmed Ali meclis-i şer'-i şerîf lâzimü't-teşrîfde sadriye oğlu Ali bin Mehmed mahzarında ikrâr ve takrîr-i kelâm edüp mahalle-i mezbûrede vâki' bir tarafı Üstad Ahmed mülkü ve bir tarafı nalbend Ebubekir mülkü ve bir tarafı Yakub mülkü ve bir tarafı tarîk-i âmm ile mahdûd dâr müteveffiye vâlidem Leyla'nın mülkü olup rub'u zevci babam Mehmed Ali'ye ve üç rub'u bana isâbet etmeğin ba'de't-taksîm dâr-ı mezkûreden benim hisseme isâbet eden üç rub'unu oğlum mezbûr Ali'ye hibe-i sahîha-i şer'iyeye ile hibe ve temlik ve teslîm edüp ol-dahi meclis-i hibede ittihâb ve kabz ve tesellüm eyledi dedikde gibbe't-tasdîki'ş-şer'î mâ vaka'a bi't-taleb ketb olundu. Tahrîren fi'l-yevmi's-sâlis aşar min Receb el-mürecceb li-sene ihda ve sittîn ve elf

Şühûdü'l-hâl: Molla Ebubekir bin Molla Abdülhalim, Üstad Ahmed haffâf, Abdülkadir muhzır başı, ...Paşa er-Râcil, nalbend Ebubekir sâkin-i Ehl-i Cefâ ve gayrühüm

Sayfa 169/ Belge 95

Özet: Recep Paşa b. Kevseri'nin kendi mülk dükkanlarını el-hâc İsmail'e satması hakkında

Mahmiye-i Ayntâb mahallâtından Yahni mahallesinde sâkin Receb Paşa bin Kevserî nâm kimesne meclis-i şer'î hatîr lâzîmü't-tevkîrde mahmiye-i merkûme sükkânından işbu râfî'u'l-kitâb el-Hâc İsmail bin Mehmed mahzarında ikrâr ve takrîr-i kelâm edüp Arsate (?) meydanı kurbunda vâki' kapusu cânib-i garba feth olur bir bâb bir yer dükkanı ve bir bab kahvehâne ve bir bâb boyahâne dükkanı ve bir bâb börekci furunu ve bir bâb kasab dükkanı ve bir bab berber dükkanı cem'an altı bâb birbirine muttasıl mülk dükkanımın nısfını ve yine zikr olunan dükkanlara muttasıl kapusu kıbleye feth olur bir ...ve dört bab birbirine muttasıl mülk dükkanlarının nısfını safka-i vâhide ile mezbûr el-H3ac İsmail'a altıyüz aded esdî kuruşa bey'-i bât-î kat'î ile bey' edüp kabz-ı semen ve teslîm-i mebî' eyledim ba'de'l-yevm zikr olunan on bâb dükkan ve bir (silik) dükkanlarının nısfı şâyi'leri mersûm el-Hâc İsmail'in mülk-i müşterâsıdır keyfe mâ yeşâ mutasarıf olsun dedikde mukirri merkûm Receb Paşa'nın minvâl-i muharrer üzre cârî olan ikrârın el-mukarru leh el-mezkûr el-Hâc İsmail bi'l-muvâcehe tasdîk etmeğın mâ vaka'a bi't-taleb ketb olundu. Tahrîren fi'l-yevmi's-sâni aşar min Receb el-mürecceb li-sene ihda ve sittîn ve elf

Şühûdü'l-hâl: es-Seyyid Halil bin el-Hâc Abdurrahman, el-Hâc Ali bakkal, Mehmed Ağa bin Mustafa Ağa, Fahru'l-emâsil İbrahim Ağa, Abdi Bey bin ..., Hüseyin Çelebi bin el-Hâc Nuh, Abdullah Çelebi bin Hamdi Çavuş, el-Hâc Mehmed bin el-Hâc Zekeriya ve gayrühüm

Sayfa 169/ Belge 96

Özet: El-hâc Ebubekir b. Ömer'in fevt olan kardeşi Mehmed'in alacağını Durmuş Paşa'dan istemesi hakkında

Mahmiye-i Ayntâb mahallâtından Şehreküsdü mahallesinde sâkin el-Hâc Ebubekir bin Ömer nâm kimesne meclis-i şer'î şerîf lâzîmü't-teşrîfde mahmiye-i merkûme

sükkânından işbu râfi‘u’l-kitâb Durmuş Paşa bin Receb nâm kimesne mahzarında üzerine dava ve takrîr-i kelâm edüp karındaşım Mehmed hâl-i hayatında iken Asitane-i sa‘âdetde mersûm Durmuş Paşa’ya yirmi kuruş deyn verip mahmiye-i Ayntâb’da edâ etmeye ta‘ahhüd etmiş iken karındaşım merkûm Mehmed fevt olup meblağ-ı mezkûr zimmetinde bâkîdir sual olunup verâsetim hasebiyle meblağ-ı mezkûrun edâsına tenbîh olunmak matlûbumdur dedikde ğibbe’s-sual mersûm Durmuş Paşa merkûm Mehmed’den yirmi kuruş deyn aldığı ikrâr edüp lâkin mersûm Mehmed Âsitâne-i sa‘âdetde fevt olmakla hâlen Selanik Ağa’sı olan Ağa olhinde yeniçeri beytü’l-mâlî cem‘ine me’mur olmağın meblağ-ı mezkûr yirmi kuruş benden tamamen ahz ve kabz etdi zimmetimde bir akçesi kalmadı deyu cevab verüp merkûm el-Hâc Ebubekir münkir olmağın mezbûr Durmuş Paşa’dan da‘vâsını mübeyyine beyyine talep olundukda udûl-i ricâlden Murad Paşa bin Abdullah ve Mehmed Paşa bin Maksud nâm kimesneler li-ecli’ş-şehâde meclis-i şer‘a hâzırân olup ğibbe’l-istişhâd her biri edâ-i şehâdet-i şer‘iyye edüp mezbûr Mehmed Paşa fevt oldukda mersûm Mehmed’in merkûm Durmuş zimmetinde yirmi kuruş olduğuna (?) beytü’l-mâl emîni haberdâr olmakla mersûm Durmuş Paşa’yı getirüp bizim huzûrumuzda yirmi kuruş tamaen ahz etdi biz bu husûsa şâhidleriz şehâdet dahi ederiz dediklerinden ba‘de ri‘âyet-i şerâyiti’l-kabûl şehâdetleri hayyiz-i kabûlde vâkî‘a olmağın mâ vak‘a bi’t-taleb ketb olundu. Tahrîren fi’l-yevmi’t-tâsi‘ min Receb el-mürecceb li-sene ihda ve sittîn ve elf

Şühûdü’l-hâl: Mehmed Ağa ..., Mustafa Bey bin Mahmud Çavuş, Süleyman Bey sâkin-i kal‘a, Ali Çelebi bin Şahverdi, Molla Mustafa bin Mehmed ve gayrühüm

Sayfa 171/ Belge 97

Özet: Fevt olan Mehmed Paşa b. ..., Ahmed Bey’de olan alacağını tahsil ettiğini belirtmesi hakkında

Mahmiye-i Ayntâb mahallâtından Şehreküstü mahallesi sükkânından bundan akdem fevt olan Mehmed Paşa bin ...nâm kimesnenin verâseti karındaşı Ebubekir ve vâlidesi Hüsna binti Hızır ve diğerkarındaşı Osman’a munhasıran olduğu şer‘an mütahakkık oldukdan sonra mezbûr Ebubekir ve Hüsna asâleten ve merkûm Osman tarafından vekîl sâbitü’l-vekâlesi olan mersûm Ebubekir vekâleten meclis-i şer‘-i şerîf lâzîmü’t-(tevkîrde) mahmiye-i merkûme mahallâtından Cevizlice mahallesinde sâkin fahru’z-zu‘amâ Ahmed Bey mahzarında her biri ikrâr ve takrîr-i kelâm edüp

karındaşım müteveffâ Mehmed Paşa'nın mezbûr Ahmed zimmetinde deyn-i şer' den kırk beş riyâlî kuruş hakkı olup mezbûr Ahmed Bey meblağ-ı mezkûr mukâbelesinde mezbûr Mehmed Paşa yanına bir muhallâ kelâm-ı izzet (?) ve üç ...kebîr tabak rehn vaz' etmiş idi hâlen zikr olunan kelâm-ı izzeti yirmi yedi kuruşa ve üç tabağı on kuruş bir rub'u esdîye verip bey' ve teslîm eyledi ve on dört kuruş dahi nakd verip cem'an kırk beş riyâlî kuruşu bi't-tamam ahz edüp meblağ-ı mezkûrdan mezbûr Ahmed Çavuşun zimmetini ibrâ ve iskât eyledik dedikde gıbbe't-tasdîk kayd-ı sicil olundu. Tahrîren fi'l-yevmi'l-hâdî aşar min Receb el-mürecceb li-sene ihda ve sittîn ve elf

Şühûdü'l-hâl: Abdülgaffar Bey bin Cafer Bey, Üstad Ömer bin el-Hâc Kasım, Cuma bin Mustafa, Molla Hüseyin kâtib, Ali bin Şaban, Mehmed Bey Haremzâde ve gayrühüm.

Sayfa 171/ Belge 98

Özet: Raziye binti Mehmed Çelebi'nin, vekili Mehmed Ağa aracılığı ile Osman b. Ömer'den davacı olması hakkında

Mahmiye-i Ayntâb kal'asında sâkine Raziye binti Mehmed Çelebi tarafından da'vâ-yı âti'l-beyân için vekîl olup Mustafa bin Mustafa ve Hasan bin Mustafa şehâdetleri ile vekâleti sâbite olan Mehmed Ağa meclis-i şer'-i şerîf-i hatîr lâzimü't-tevkîrde Osman bin Ömer mahzarında vekâleten üzerine dava ve takrîr-i kelâm edüp karye-i Dülük türabında vâki' lede'l-ahali ve'l-cîrân ma'lûmetü'l-hudûd ve müvekkilem merkûme Raziye'ye müteveffiye vâlidesi Ayişe'den intikâl eden bir kıt'a tahminen altıyüz ...bağını mezbûr Osman fudûlen tasarruf eder sual olunup kasr-ı yedine tenbîh olunması matlûbumdur dedikde gıbbe's-sual mezbûr Osman zikr olunan bağ tarih-i kitabdan üç sene mukaddem işbu meclisde hâzır Süleyman Bey nâm kimesneden iştirâ eyledim merkûme Râziye'nin mülk-i mevrûsu olduğu malumum değildir deyu cevap vermeğın mersûm Süleyman Bey istintâk olundukda bağ-ı mezkûru hâzır bi'l-meclis olan Kasım nâm kimesneden iştirâ eyledim dedikde husûs-i mezkûr mersûm Kasım'dan sual olundukda ol-dahi cevabında fi'l-hakîka zikr olunan bağ-ı merkûma Râziye'nin vâlidesi Ayişe'nin mülkü olup ve lâkin mezbûre Ayişe hâl-i hayatında iken bana hibe ve teslîm etmeğın mülk-i mevhûbum olmakla bey' eyledim deyu cevap verip vekîl-i mersûm hibe-i mezkûreyi münkir olmağın mezbûr Kasım'dan sıdk-i makâline muvâfık beyyine taleb olundukda ityân-i

beyyineden âciz ve kâsır olmağın talebi ile kibel-i şer‘den Kurd ...nâyib ta‘yîn ve irsâl olunup ol-dahi kal‘a-i mezbûreye varup müdde‘î mersûm Mehmed Ağa'nın müvekkilesi merkûme Râziye'ye bağ-ı mezkûreyi vâlidesi Ayişe mersûm Kasım'a hibe eylediğini bilmeyüp ve istimâ‘ eylemediğine yemîn teklîf olundukda ol-dahi alâ hasebi'l-mes'ûl halef billâh'l-aliyyi'l-azîm ...nâyib-i merkûm meclis-i şer‘a gelüp haber vermeğın bağ-ı mezkûrdan mersûm Osman ...yed edüp mezbûre Râziye'ye teslîm için tenbîh birle mâ vaka‘a bi't-taleb ketb olundu. Tahîren fi'l-yevmi'r-râbi‘ aşar min Receb el-mürecceb li-sene ihda ve sittîn ve elf

Şühûdü'l-hâl: Ali Paşa bin Kalender, Derviş Ali ..., Ali Çelebi bin Mustafa Çelebi, Ali Paşa ..., Abdülvehhâb bin Tanrıverdi ve gayrühüm.

Sayfa 171/ Belge 99

Özet: Hıyam karyesi sakinlerinin, Mehmed Paşa'dan alınan borcu ödendiğini belirtmesi hakkında

Mahmiye-i Ayntâb muzâfâtından Hıyam nâm karye sükkânından Hasan bin Hamza ve Abdülkadir bin ...ve Mustafa bin ... Mustafa ve Tanrıverdi bin Ali Kaya ve Ahmed bin Hasan ve Mehmed bin Cafer ve Abdurrahman bin ...ve Hüseyin bin Zenbil ve Ali bin Aşık ve Hüseyin ...ve Hamza bin ...ve Halil bin Ivaz ve Himmet bin Çerkes ve Bayram bin Derviş ve Mehmed bin Turan ve Ivaz bin ...ve Ömer bin Ramazan ve Hasan bin ...ve Cafer bin ...ve el-Hâc Mehmed bin Küçük ve Cum‘a bin Sungur ve Mehmed bin ...ve Ali bin Dayanlı ve Ali bin ...ve Mehmed bin Yeşil ve Mehmed bin Sadr ve Ömer bin ...ve Mustafa bin Ramazan ve Ömer bin Kardaş ve Osman bin ...Mehmed bin Abdülgaffar ve Mehmed bin Eyüb ve Mustafa bin ...Yusuf ve Mustafa bin Musa ...ve Şaban bin el-Hâc (silik) ve Dede bin Amud ve Ali bin ...ve Mustafa bin Kürd Hasan ve Mustafa bin Süleyman ve Bayram bin el-Hâc Cafer (silik) ve Mustafa ve el-Hâc Mehmed ve el-Hâc Abdurrahman ve Kör Şaban ve...Mustafa (silik) nâm kimesneler meclis-i şer‘-i hatîr lâzîmü't-tevkîrde mahmiye-i merkûme sükkânından işbu râfi‘u'l-kitâb Mehmed Paşa bin Abdullah nâm kimesne mahzarlarında her biri ikrâr ve takrîr-i kelâm edüp mersûm Mehmed Paşa'dan karyemizin bazı masrafı için birbirimiz kefâleti ile beşyüz elli kıt'a riyâlî kuruş deyn edüp deyn-i şer‘iden tammü'l-vezn ve kâmilü'l-ayar merkûm Mehmed Paşa'ya lâzîmü'l-...ve vâcibü'l-edâ beşyüz elli kıt'a riyâlî kuruş deynim olup her birimiz meblağ-ı mezkûrdan ...zimetine (silik) meblağ ...ve kabûlü hâvî kefâleti

ile kefil ve meblağ-ı mezkûr bin altmış iki (silik) icrâya ...eyledik dediklerinde gıbbe't-tasdîki'ş-şer'î mâ vaka'a bi't-taleb ketb olundu. Tahrîren fi'l-yevmi's-sâbi' aşar min Receb el-ferd li-sene ihda ve sittîn ve elf

Şühûdü'l-hâl: el-Hâc Kasım bin Musa Bey, Mustafa bin ..., Mehmed bin ..., Osman bin ..., İsmial bin ..., el-Hâc Halil binel-Hâc Kasım

Sayfa 172/ Belge 100

Özet: Zeynep binti Ali ile zevci Mehmed b. Cafer'in mehr-i müeccel ve nafaka-i iddet konularında anlaşmaları hakkında

Mahmiye-i Ayntâb mahallâtından Kaysar mahallesinde sâkine Zeyneb binti Ali meclis-i şer'-i şerîf lâzîmü't-tevkîrde zevci işbu râfi'ü'l-kitâb Mehmed bin Cafer nâm kimesne mahzarında ikrâr ve takrîr-i kelâm edüp zevcim mezbûr Mehmed ile zimmetinde olan mehr-i mü'eccel ve nafaka-i iddetimden fâriğa olduğumdan mâ adâ ...nâm mevzi'de vâki' inde'l-ahali ve'l-cîrân ma'lûmu'l-hudûd bir bab beytden benim hisseme isâbet eden nısf şâyi'a ve bir (silik) kuruş kıymetli (silik) üzre muhâla'a edüp zevciyete müte'allik olan dava ve husûmâtdan birbirimizin zimmetini ibrâ-i âmm ile ibrâ etdik dedikde mezbûr Mehmed dahi vech-i meşrûh üzre hul ve ibrâ eylediğini tasdîk edicek mâ vaka'a bi't-taleb ketb olundu. Tahrîren fi'l-yevmi's-sâbi' aşar min Receb el-mürecceb li-sene ihda ve sittîn ve elf

Şühûdü'l-hâl: el-Hâc Hızır Ağa serdar, Zülfikar Çavuş bin Ebubekir Çavuş, Mehmed Bey bin Selami Çavuş, el-Hâc Ebüdderda Çelebi, Şaban Çelebi selvicizâde ve gayrühüm.

Sayfa 172/ Belge 101

Özet: Ahmed Efendi'nin vekili Mahmud b. Mehmed Paşa aracılığı ile vefat eden Veli Bey'in varislerinden alacağını dava etmesi hakkında

Bi'l-fi'il mahmiye-i Üsküdar'da hâkim-i hâsim olan fazîletli Ahmed Efendi hazretleri taraf-ı şerîflerinden meblağ-ı âti'l-beyânı davaya vekîl olup vekâleti hasm-ı şer'î câhid mahzarında Kasım bin Hüseyin ve Mahmud bin Musa nâm kimesneler şehâdetleri ile sâbit olan Mahmud bin Mehmed Paşa meclis-i şer'-i hatîr lâzîmü't-tevkîrde mahmiye-i Ayntâb sükkânından olup bundan akdem fevt olan Veli Bey nâm kimesnenin verâseti vâlidesi Esmâ Hatun ile li-ebeveyn kız karındaşı Ümmühanî

nâm hatunlara munhasıra olduğu şer'an mütehakkık olduktan sonra mezbûre Esmâ ve Ümmühânî'nin vekîl-i sâbitü'l-vekâlesi olan Mehmed Bey bin Abdüsselam Çavuş mahzarında üzerine dava ve takrîr-i kelam edüp müvekkilim mûmâ-ileyh Ahmed Efendi'nin müteveffâ-yı mezbûr Veli Bey'in zimmetinde deyn-i şer'îden tâmmü'l-vezn ve kâmilü'l-ayar üçyüz elli kıt'a riyâlî kuruş hakkı olup îfâ-i deyn etmeden fevt olmakla meblağ-ı mezkûr üçyüz elli kuruşu müteveffâ-yı mezbûrun terike-i vâfiyesinden talep ederim sual olunup aliverilmesi matlûbumdur dedikte ğibbe's-sual mezbûr Mehmed Bey cevabında fi'l-hakîka mûmâ-ileyh Ahmed Efendi'nin müteveffâ-yı mezbûr Veli Bey'in zimmetinde üçyüz elli kıt'a riyâlî kuruş hakkı var idi lâkin tarih-i kitabdan dört sene mukaddem mersûm Veli'nin hâl-i sıhhatinde mûmâ-ileyh Ahmed Efendi'nin vekîl sâbitü'l-vekâlesi olan Yusuf yazıcıya meblağ-ı mezkûru üç yüz elli riyâlî kuruşu def' ve teslîm ol dahi yednden bi't-tamam ahz ve kabz eyledi deyu def'le mukâbele edicek isre'l-istintâk ve'l-inkâr vekîl-i mersûm Mehmed Bey'in sıdk-i makâline mutâbık beyyine talep olundukda udûl-i ricâlden Hüseyin Paşa bin Süleyman ve Mehmed bin Süleyman nâm kimesneler li-ecli's-şehâde meclis-i şer'a hâzırân olup ğibbe'l-istişhâd her biri edâ-i şehâdet-i şer'iyeye edüp tarih-i kitabdan dört sene mukaddem mahmiye-i Üsküdar'da mûmâ-ileyh Ahmed Efendi Veli Bey zimmetinde olan üçyüz elli kıt'a riyâlî kuruşu ahz ve kabz ve kendüye îsâle mütevakkıf olduğu umûrun cemî'sine merkûm Yusuf yazıcıyı vekîl edüp ol-dahi vekâlet-i mezbûreyi hayatında iken vekâleten talep edüp Veli Bey dahi üçyüz elli kıt'a riyâlî kuruşu mersûm Yusuf yazıcıya edâ ve teslîm ve Yusuf yazıcı dahi tamamen ahz ve kabz eyledi biz bu husûsa şâhidleriz şehâdet dahi ederiz dediklerinde ba'de ri'âyeti şerâyiti'l-kabûl şehâdetleri hayyiz-i kabûlde vâki'a olmağın mezbûr Mahmud ta'arruzdan men' olundu. Tahrîren fi'l-yevmi's-sâmin aşar min Receb el-müreccib li-sene ihda ve sittîn ve elf

Şühûdü'l-hâl: Nasuh Ağa ..., Ali Çelebi bin Molla Ebubekir, (silik) Bey bin Kara Veli, Mehmed Bey bin Şehreküsdü, Yusuf Çelebi Hızır ..., (silik) ve gayrühüm.

Sayfa 173/ Belge 102

Özet: Ali Bey bin Veli'nin Kerime binti Ebu Bekir hakkında şikayeti ve mahalle ahalisinin şahitlikleri hakkında

Mahmiye-i Ayntâb mahallâtından Kayacık mahallesinde sâkin ebnâ-i siyâhiyândan Ali Bey bin Veli bi'l-fi'il Ayntâb sancağına ...mutasarrıf olan düstûr-i mükerrerem

sa'âdetlu Dilaver Paşa hazretleri tarafından husûs-i âti'l-beyâna mübâşir ta'yîn olunan fahru'l-akrân Ali Ağa mukâreneti ile mahmiye-i merkûme mahallâtından Kürkciyan mahallesinde sâkine işbu râfi'atû'l-kitâb Kerime binti Ebubekir nâm hatunu ihzâr ve mahzarında takrîr-i kelâm edüp civarımda olup hâzır bi'l-meclis olan Mehmed Çelebi'nin evinden bir nâ-mahrem hatun çıkmakla ol hinde mezbûre hatunu ahz edüp nâ mahrem evine niçün geldin kimin kızısın deyu sual eylediğimde Kürkciyan mahallesinde sâkin Ebubekir nâm kimesnenin kızırım deyu cevap vermekle itlâk etmiş idim vâki' hâl mezbûre Kerime'den sual olunup takrîr-i tahrîr olunmak matlûbumdur dedikde ğibbe's-sual mezbûre Kerime ben Mehmed Çelebi'nin evine varmadım ve evi ne mahallede olduğunu bilmezim deyu cevap verüp mersûm Ali Bey mukaddemâ ahz eylediği hatun mezbûre Kerime olduğuna isbâta kâdir olmayup merkûme Kerime'nin hasb-i hâli ahali-i mahalleden sual olundukda Muhyiddin Çelebi bin Mustafa Efendi ve Yusuf bin Küçük ve Mehmed bin el-Hâc Süleyman ve Süleyman bin Yakub ve Mehmed bin el-Hâc Mahmud ve Halil bin el-Hâc Hüseyin nâm kimesneler ve gayrileri mersûme Kerime'nin bu âna gelince nâ-meşrû' fi'ilini görmedik kendü halinde hatundur hakkında eyledikleri kelâm iftirâdır deyu takrîri haber vermeğin mâ vaka'a bi't-taleb ketb olundu. Tahrîren fi'l-yevmi't-tâsi' aşar min Receb el-mürecceb li-sene ihda ve sittîn ve elf

Şühûdü'l-hâl: el-Hâc Yusuf Çelebi Hızırlı zâde, Ali Çavuş bin Hasan, Hasan Bey bin Sulak, Mustafa bin Yusuf ve gayrühüm.

Sayfa 173/ Belge 103

Özet: Ahmed b. İsmail ve validesinin kendilerine babalarından düşen hisselerini Ali b. Hasan'a satmaları hakkında

Mahmiye-i Ayntâb kazâsına tâbi' karye-i Hıyam sükkânından onbeş yaşında olup bülûğuna mukirr ve mu'terif olan Ahmed bin İsmail ve vâlidesi ...binti Allahverdi meclis-i şer'-i hatîr lâzîmü't-tevkîrde işbu râfi'u'l-kitâb Ali bin Hasan mahzarında her biri ikrâr ve takrîr-i kelâm edüp karye-i mezbûre türâbında Kaya ...nâm mevzi'de vâki' bir tarafı Osman mülkü ve bir tarafı el-Hâc Muhsin mülkü ve bir tarafı hark ve bir tarafı dere ile mahdûd ve mümtâz bir kıt'a on altı müşâre ...rubu' çiftlik tarla müteveffâ İsmail'den bizim hissemize isâbet edüp biz dahi tarla-i mezkûreyi mezbûr Ali'ye yirmi üç kıt'a esdî kuruşa bey'-i bât-i kat'î ile bey' edüp semen-i mezkûr yirmi üç kuruşu müşterî mezbûr yedinden bi't-tamam ahz ve kabz

edüp teslîm-i mebî‘ eyledik dediklerinde gıbbe’t-tasdîk kayd-şod. Tahrîren fi’l-yevmi’s-sâmin aşar min Receb el-mürecceb li-sene ihda ve sittîn ve elf

Şühûdü’l-hâl: Ali Çelebi bin Molla Ebubekir, Hamza bin Mustafa, Ahmed bin Mehmed, Abdülkadir muhzırbaşı ve gayrühüm

Sayfa 173/ Belge 104

Özet: Havass-ı hümâyûn karyelerinden Eğrice karyesi ahalisinin kendi karyelerini rızaları ile el-hâc Hızır Ağa’ya verdiklerini belirtmeleri hakkında

Mahmiye-i Ayntâb muzâfâtından olup havâss-ı hümâyûn karyelerinden Eğrice nâm karye sükkânından Abdi bin Ahmed ve Hasan bin Dağır (?) ve Mehmed bin Ahmed ve Cuma bin Cafer ve Ebuzejd bin Osman ve Mehmed bin Yahya ve el-Hâc Fâzıl ve Davud bin Ebubekir ve Kuzgitdi nâm karye sükkânından Ağa Bey bin Bayezid meclis-i şer‘-i şerîf lâzimü’t-tevkîrde mahmiye-i merkûmede hâlen yeniçeri serdarı olan işbu râfi‘u’l-kitâb el-Hâc Hızır Ağa mahzarında her biri ikrâr ve takrîr-i kelâm edüp karyelerimizin mâl-i maktû‘u uhdemizde olmağın kendü rızâmız ile karyemizi mersûm el-Hâc Hızır Ağa’ya bundan akdem verüp mersûl el-Hâc Hızır Ağa dahi karyemizin mâl-i maktû‘unu havâss-ı hümâyûn emini olanlara edâ edüp mahsûlât ve sâyir rüsûmumuzu ahz ve kabz edüp kendüden râzî olduğumuzdan işbu ihdâ ve sittîn ve elf senesi dahi kendü rızâmız ile karyemizi mersûm el-Hâc Hızır Ağa’ya verdik mâl-i maktû‘umuzu havâss-ı hümâyûn emîni olan Nasuh Ağa’ya verüp sene-i âtiyede vâki‘ olan mahsûlât ve rüsûmumuzu ahz etsin ba‘de’l-yevm sene be-sene mâl-i maktû‘umuzu teslîm edüp karyemizi zabt eylesin kendüden râzı olmadığımız senede karyemizi biz âhar kimesneye veririz deyü kendüne ihbâr eeriz dediklerinde gıbbe’t-tasdîki’ş-şer‘î mâ vaka‘a bi’t-taleb ketb olundu. Tahrîren fi’l-yevmi’s-sâbi‘ aşar min Receb el-mürecceb li-sene ihda ve sittîn ve elf

Şühûdü’l-hâl: el-Hâc Yusuf Çelebi bin Ahmed, el-Hâc Ebüdderda Çelebi bin el-Hâc Abdurrahman, Hüsamlı Mehmed Paşa, ... ve gayrühüm.

Sayfa 174/ Belge 105

Özet: Şerîfe binti ..., eski zevci İbrahim Bey b. Halil Yazıcı'dan davacı olmadığını belirtmesi hakkında

Medîne-i Ayntâb mahallâtından Akyol mahallesinde sâkin iken bundan akdem fevt olan İbrahim Bey bin Halil Yazıcı nâm kimesnenin verâseti vâlidesi Fatıma binti Abdullah ve zevce-i metrukesi Şerîfe binti ...nâm hatunlara münhasıra olduğu şer'an mütehakkık oldukdan sonra mezbûre Şerîfe hatun tarafından husûs-i âti'l-beyânı ikrâr için vekîl sâbitü'l-vekâlesi olan Abdurrahman Efendi bin ...Efendi meclis-i şer'-i hatîr lâzîmü't-tevkîrde işbu bâ'isetü'l-kitâb merkûme Fatıma'nın vekîl sâbitü'l-vekâlesi olan Ömer Çelebi bin ...Mehmed Ağa mahzarında vekâleten ikrâr ve takrîr-i kelâm edüp müteveffâ-yı merkûm İbrahim Bey'in tecemmülât-ı hânesini ve mahalle-i mezbûrede vâki' dâr ve odasını ve sâir (silik) müslümanlar (silik) muhalledât-ı mezkûreden müvekkilem mezbûre Şerîfe hatun zevci müteveffâ-yı mezbûr İbrahim'in zimmetinde olan mehr-i mü'eccel-i mu'ayyenesini ve rubu' hisse-i şer'iyyesini bi't-tamam ahz ve kabz edüp husûs-i mezkûra dava ve nizâ'da birbirlerinin zimmetini ibrâ-i âmm ile ibrâ ve iskât-ı tâmm ile iskât eyledi ba'de'l-yevm müteveffâ-yı mezbûr İbrahim Bey'in mirasına müte'allik dava ve nizâ'ı yokdur dedikde mukirr-i merkûm Abdurrahman Efendi'nin minvâl-i muharrer üzre vekâleten cârî olan ikrârın el-mukarru leh el-mezkûr Ömer Çelebi vekâleten tasdîk etmeğin mâ vaka'a bi't-taleb ketb olundu. Tahrîren fi'l-yevmi'l-ısrîn min Receb el-ferd li-sene ihda ve sittîn ve elf

Şühûdü'l-hâl: Mahmud Çavuş bin Süheyl, Mehmed Çavuş bin İbrahim Çavuş, Molla Mehmed ..., Yahya Bey bin İbrahim Çavuş, Ebubekir bin Mehmed, Hüseyin Çelebi bin Ebüdderda

Sayfa 174/ Belge 106

Özet: Recep Paşa ibn-i Kevseri'nin kendi mülk dükkanlarını El-hâc İsmail'e satması hakkında

Mahmiye-i Ayntâb mahallâtından Yahni mahallesinde sâkin Recep Paşa ibn-i Kevserî nâm kimesne meclis-i şer'î hatîr-i tevkîrde mahmiyye-i merkume sükkânından işbu rafi'atü'l-kitab el-Hâc İsmail bin Mehmed mahzarında ikrâr ve takrîr-i kelâm edüp Arsa meydanı kurbunda vâki' kıbleten ve garben tarîk-i âmm ve

şarkan İbrahim Ağa kahvesi ve orası ve şimâlen bazen kalaycı dükkanı ve bazen semerci dükkanı ile mahdûd ve mümtâz İbrahim Ağa'nın bir bâb fırınından mâ adâ kapusu garba feth olur bir bâb berber dükkanı ve bir bab kahvehâne ve bir bâb boyahane dükkanı ve bir bab börekci dükkanı ve bir bab kasab dükkanı ve bir bâb berber dükkanı ve kapusu kibleye feth olur dört bab birbirine muttasıl dükkan ...cümlesinin nısf-ı şâyi'ini mezbûr el-Hâc İsmail'e safka-i vâhide ile altıyüz aded esdî kuruşa bey'-i bât-i kat'î ile bey' ve teslîm ve ol dahi semen-i mezkûr ile iştirâ ve tesellüm edüp semen-i mezkûr altıyüz kuruşu tamamen yedinden ahz ve kabz eyledim ba'de'l-yevm dokuz bâb dükkan ve bir kahvehâne ve bir ...nısfı mülk-i müşterâsıdır keyfe mâ yeşâ ve yahtâr mutasarrıf olsun dedikde gıbbe't-tasdîki'ş-şer'î mâ vaka'a bi't-taleb ketb olundu. Tahrîren fi'l-yevmi's-sânî aşar min Receb el-mürecceb li-sene ihda ve sittîn ve elf

Şühûdü'l-hâl: es-Seyyid Ahmed bin Abdurrahman, el-Hâc Ali bakkal, Mehmed Ağa bin Mustafa, fahru'l-akrân İbrahim Ağa, Abdi Bey bin Sunî, Hüseyin bin (silik), Abdullah bin Hamdi Çavuş

Sayfa 174/ Belge 107

Özet: Mehmed Efendi'nin mülkünün varisleri tarafından Ebubekir Bey b. Mehmed'e satılması hakkında

Mahmiye-i Ayntâb mahallâtından Ali en-Neccâr mahallesinde sâkin Hasan Bey ve karındaşı Murad Bey ibn-i Mehmed Efendi nâm kimesneler asâleten ve kız karındaşı Raziye ve İsmehan (?) hatunlar tarafından bey'-i âti'l-beyânı ikrâra vekîl olup Süleyman bin ...ve Molla Ahmed bin Sun'uddin nâm kimesneler şehâdetleri ile şer'an vekâleti sâbite olan mersûm Hasan Bey vekâleten ve diğerkız karındaşları ...nâm hatun tarafından bey'-i âti'l-beyânı ikrâra vekîl olup Dilaver bin Abdullah ve mersûm Molla Ahmed bin Sun'uddin şehâdetleri ile vekâleti sâbite olan mezbûr ...zevci Cafer Çelebi bin Mahmud Paşa vekâleten meclis-i şer'-i hatîr lâzimü't-tevkîrde işbu râfi'u'l-kitâb Ebubekir Bey bin Mehmed nâm kimesne mahzarında her biri ikrâr ve takrîr-i kelâm edüp mahalle-i mezbûrede vâki' bir tarafı mersûm Murad Bey mülkü ve iki tarafı Yusuf Ağa mülkü ve bir tarafı tarîk-i âmm ile mahdûd müteveffâ babamızdan irs-i şer'le bize intikâl edüp üç beyt ve bir matbah ve iki kiler evi ve iki (silik) müştemil mülk-i mevrûsumuz olan ...mezbûr Ebubekir Bey ikiyüz aded esdî kuruşa bey'-i bât-i kat'î ile bey' edüp semen-i mezkûr ikiyüz kuruşu

müşterî-i mezbûr yedinden bi't-tamam ahz ve kabz edüp teslîm-i mebî' etdik ba'de'l-
yevm menzil-i mezkûr mersûm Ebubekir Bey'in mülk-i müşterâsıdır keyfe mâ yeşâ
ve yahtâr mutasarıf olsun dediklerinde mukirrûn-i merkûmûnun asâleten ve
vekâleten cârî olan ikrârların el-mukarru leh el-mezkûr Ebubekir Bey tasdik etmeğın
mâ vaka'a bi't-taleb ketb olundu. Tahrîren fi'l-yevmi't-tâsi' aşar min Receb el-ferd
li-sene ihda ve sittîn ve elf

Şühûdü'l-hâl: Yusuf Ağa bin ..., Ebubekir Ağa bin Osman Ağa, Abdülgaffar Bey
bin Cafer Bey, el-Hâc Hüseyin bin el-Hâc Nuh, Abdullah Çelebi bin Hamdi Çavuş,
Mehmed bin Hamza

Sayfa 175/ Belge 108

**Özet: Hayriye(?) binti Berber Yusuf ve validesi Emine'nin, İbrahim Paşa b.
Hızır Paşa'yı kendilerine vekil tayin ettiklerini belirtmesi hakkında**

Mahmiye-i Ayntâb mahallâtından Kürkciyan mahallesinde sâkine Hayriye (?) binti
Berber Yusuf ve vâlichesini Emine nâm hatunlar tarafından Yahya bin Ali ve Ebubekir
bin ...nâm kimesneler meclis-i şer'-i şerîf lâzımü't-tevkîrde Kara (silik)
mahallesinde sâkin işbu bâ'isü'l-kitâb İbrahim Paşa bin Hızır Paşa mahzarında her
biri ikrâr ve takrîr-i kelâm edüp mezbûre Emine ve mersûme hayriye hatun
müteveffâ Berber Yusuf'un muhalledâtından kendülere âyid olan hisselerini ahz ve
kabz ve kendülere îsâle mersûm İbrahim Paşa vekîl ...nasb etdiler dediklerinde
mersûm İbrahim Paşa vekâlet-i merkûmeyi kabul (silik) edâya ta'ahhüd etmeğın mâ
vaka'a bi't-taleb ketb olundu. Tahrîren fi'l-yevmi's-sânî ve'l-ışrîn min Receb el-ferd
li-sene ihda ve sittîn ve elf

Şühûdü'l-hâl: Yusuf Çelebi bin Hızır, Abdülkadir bin muhzır başı, Mahmud Bey
bin Abdullah

Sayfa 175/ Belge 109

Özet: Fevt olan Yusuf b. Sadık'ın verasetinin taksim edilmesi hakkında

Mahmiye-i Ayntâb mahallâtından Kürkciyan mahallesinde sâkin iken bundan akdem
fevt olan Yusuf bin Sadık nâm kimesnenin verâseti zevce-i metrûkesi Amine hatun
ve sulbiye kebîre kızı Hayırlı ve vâlichesini Fatıma nâm hatuna ve müteveffânın li-
ebeveyn karındaşları Mehmed'in oğulları Ali ve Ebubekir ve Abdülkerim nâm

kimesnelere munhasıra olduğu şer'an mütehakkık oldukdan sonra mersûm Ali ve Ebubekir ve Abdülkerim talebi ile müteveffâ-yı merkûm Yusuf'un tecemmülât-ı hânesi ve zimem-i nâsda olan nukûdu cem'an defter ve hesâb olundukda yüz otuz dört kuruşluk tecemmülât ve bin üçyüz altmış altı kuruş ki cem'an bin beşyüz kuruş olup vâlidesi merkûme Fatıma'nın hisse-i şer'iyyesi bundan akdem kendüye teslim olunup meblağ-ı mezkûrdan alakası kalmamakla yüz seksen sekiz kuruşu zevcesi mezbûre Emine'ye ve yedi yüz elli kuruşu kızı mezbûre Hayırlı'ya ta'yîn olunup bâkî kalan beşyüz yetmiş iki kuruş mersûm Ali ve Ebubekir ve Abdülkerim'in hisselerine isâbet etmeğın işbu şârihatü'l-beyân li-ecli'l-bürhân ketb olunup yed-i tâlibe def' olundu. Tahrîren fi'l-yevmi's-sâlis ve'l-ışrîn min Receb el-mürecceb li-sene ihda ve sittîn ve elf

Şühûdü'l-hâl: el-Hâc Hızır Ağa serdâr, Ali Paşa bin Ömer Paşa, Bayram bin ..., Osman Çelebi bin Dedeli ve gayrühüm

Sayfa 175/ Belge 110

Özet: Dündan b. Şahkulu'nun, Hadice binti Ahmed'den davacı olması hakkında

Mahmiye-i Ayntâb kazâsına mülhak Telbesar (?) nâhiyesinde vâki' Harar nâm karye sükkânından Dündan bin Şahkulu nâm kimesne meclis-i şer'-i şerîf lâzımü't-teşrîfde mahmiye-i merkûme mahallâtından Kürtciyan mahallesinde sâkine işbu râfi'atü'l-kitâb Hadice binti Ahmed nâm hatun mahzarında üzerine dava ve takrîr-i kelâm edüp mezbûre Hadice'nin zevci fevt olup bana tezvîcliğe izin ve icâzet vermekle ben dahi dört kuruş ile (silik) kendüye ...alup ve on iki kuruş karındaşına teslim eyledikten sonra mezbûre Hadice kardaşını vekîl edüp benim için akd-i nikah olunmuş iken hâlen mezbûre Hadice imtinâ' eyler sual olunup icrâ-yı hak olunmak matlûbumdur dedikde ğibbe's-sual mezbûre Hadice mersûm Dündan'ın on iki kuruş karındaşına teslim edüp ve beş kuruşdan ...kendüye teslim eylediğini ikrâr edüp lâkin akd-i nikâh olunmağa izin ve icâret vermediğimden mâ adâ iddetim munkaziye olmadan (silik) cevab verip merkûm Dündan münkir olmağın ... müslümanlardan Molla Hüseyin bin İbrahim ve el-Hâc Veli bin (silik) nâm kimesneler fi'l-hakîka mezbûre Hadice'nin zevci fevt olup tarih-i kitâba gelince iki ay yirmi gündür iddeti munkaziye olmamışdır deyu her biri ihbâr etmeğın nikah ...olup ...bahasını ve on iki kuruşu merkûm Dündan'a teslim iin tenbîh ve mezbûr Hadice dahi mu'ârazadan

men‘ birle mâ vaka‘a bi‘t-taleb ketb olundu. Tahrîren fi‘l-yevmi‘s-sâlis ve‘l-ısrîn min Receb el-ferd

Şühûdü‘l-hâl: İbrahim Ağa kethüdâ, Ali Çavuş bin Hasan, Hasan bin Musa, Abdülkadir muhzır başı

Sayfa 176/ Belge 111

Özet: Ömer Ağa b. Abdülmennan‘ın, Mehriman karyesi ahalisinden davacı olması hakkında

Mahmiye-i Ayntâb mahallâtından Tarla-i Atîk mahallesinde sâkin fahru‘l-ekârim Ömer Ağa bin Abdülmennân meclis-i şer‘-i şerîf lâzimü‘t-tevkîrde mahmiye-i merkûme muzâfâtından olup havâss-ı hümâyûn karyelerinden Mihriman nâm karye sükkânından işbu râfi‘û‘l-kitâb Cafer bin Mehmed ve Ali bin Mehmed ve Hüseyin bin Abdülkadir ve Ahmed bin Abdülkadir ve Pirsultan bin Mirza ve Abdi bin Veli ve Sıddık bin İbrahim nâm kimesneler mahzarlarında ikrâr ve takrîr-i kelâm edüp bin elli dokuz senesinde havâss-ı hümâyûn emîni olduğum cihetden karye-i merkûmenin mâl-i maktû‘unu ahali-i karyeden talep eylediğimde ahali-i karye mâl-i maktû‘umuzu hâzır bi‘l-meclis olan Mustafa Bey Asitane-i sa‘âdetde teslîm-i hazine edüp ve berât (?) etmekle gelüp vâki‘ olan mahsûlât cüz‘î ve küllî ve rüsûmları sene-i merkûmede bi‘t-tamam ve‘l-kemâl ahz ve kabz edüp sene-i merkûmenin malından bir akçe ve bir habbe alakamız kalmadı deyu cevap verüp mersûm Mustafa Bey dahi ahali-i karyenin mal-i maktû‘unu teslîm-i hazîne edüp ahali-i karyenin hukûk ve rüsûmların bi‘t-tamam ahz etdim deyu ikrâr etmeğın husûs-i mezkûra müte‘allık davadan mersûm Cafer ve Ali ve Hüseyin ve gayrilerinin zimmetlerini ibrâ ve iskât etdim min bad ahali-i karye ile vechen mine‘l-vücûh dava ve nizâ‘ım yokdur dedikde gibbe‘t-tasdîki‘ş-şer‘î mâ vaka‘a bi‘t-taleb ketb olundu. Tahrîren fi‘l-yevmi‘s-sâlis min Receb el-mürecceb li-sene ihda ve sittîn ve elf.

Şühûdü‘l-hâl: Mevlânâ İsmail..., el-Hâc Bayram Ağa bin Ali Paşa, el-Hâc Hasan bin Ömer Paşa, Osman Paşa bin Hüseyin, Ali Çelebi bin Molla Ebubekir ve gayrühüm.

Sayfa 176/ Belge 112**Özet: Hızır Bey b. Bektaş Bey'in iki bab mülk dükkanını Veli b. Bektaş'a satması hakkında**

Mahmiye-i Ayntâb mahallâtından Haykî Zimmiyân mahallesinde sâkin Hızır Bey bin Bektaş Bey tarafından bey'-i âti'l-beyânı ikrâr için vekîl olup Seyyid Süleyman bin Ahmed ve Hüseyin bin Muhsin nâm kimesneler şehâdetleri ile vekâleti sâbite olan Hüdaverdi bin Hızır meclis-i şer'-i şerîf lâzimü't-teşrifde işbu râfi'u'l-kitâb Veli bin Bektaş mahzarında vekâleten ikrâr ve takrîr-i kelâm edüp müvekkilim mezbûr Hızır Bey İlhan çarşısında vâki' bir tarafı Gözübüyük el-Hâc Mustafa Paşa mülkü ve bir tarafı ...ve iki tarafı tarîk-i âmm ile mahdûd ve mümtâz iki bâb birbirine muttasıl mülk dükkanlarını mezbûr Veli'ye kırk beş kıt'a esdî kuruşa bâten bey' ve teslim ve ol-dahi semen-i mezkûr ile iştirâ ve tesellüm edüp meblağ-ı mezkûr kırk beş kuruşu müşteri mezbûr yedinden tamamen ahz ve kabz eyledi ba'de'l-yevm zikr olunan iki bâb dükkanlar mezbûr Veli'nin mülk-i müşterâsıdır keyfe mâ yeşâ ve yahtâr mutasarrıf olsun dedikde gibbe't-tasdîki's-şer'î mâ vaka'a bi't-taleb ketb olundu. Tahrîren fi'l-yevmi's-sâdis ve'l-ısrîn min Receb el-ferd li-sene ihda ve sittîn ve elf.

Şühûdü'l-hâl: Molla ...Mehmed, Abdülkerim bin Ebubekir, Molla Osman İmam, Ebubekir bin Piri, Ali Bey bin Çelebi, (silik) Hüseyin bin Hamza

Sayfa 176/ Belge 113**Özet: Mustafa b. Ramazan ve Ahsen binti Osman'ın, Seyyid Mahmud b. Ahmed'den davacı olmaları hakkında**

Ayntâb kazâsına mülhak Tilbeşar nâhiyesinde vâki' Morvane (?) nâm karye sükkânından Mustafa bin Ramazan ve Ahsen binti Osman nâm hatun meclis-i şer'ide karye-i merkûme sükkânından Seyyid Mahmud bin Ahmed nâm kimesne mahzarında her biri üzerine dava ve takrîr-i kelâm edüp ... Rahime ile mezbûr es-Seyyid Mahmud karındaşlar olup müteveffâ babalarından kendülerine âyid olan tecemmülât-ı hâne ve akâratdan hisselerini ahz ve kabz edüp lâkin inde'l-ahali ve'l-cîrân ma'lûmetü'l-hudud ...demekle ma'rûf bostan ve cevizlikden kendülere âyid olan hisselerini ahz etmeyüp ceddîm (silik) evlâd-i zükûra meşrûtdur deyu mersûm es-Seyyid Mahmud hisselerine mâni' olmuş sual olunup zikr olunan bostandan ve cevizlikden vâlidemizden intikâl eden hisselerini talep ederiz dediklerinde gibbe's-

sual mezbûr es-Seyyid Mahmud mezbûr Mustafa'nın vâlidesi ...ve mezbûre Ahsen'in vâlidesi Rahime hemşireleri olduğunu ikrâr edüp lâkin babamız Ahmed fevt oldukda saġîr olmakla babamızın tecemmûlât-ı hâne ve akârâtından cümle hisse-i şer'iyelerini ahz ve kabz edüp yirmi beş sene mikdârı ...olduklarından sonra fevt olup hâlen fevt olan (silik) yirmi senede mütecâviz deyu cevab vermeġin mezbûr Mustafa ve Ahsen bî vech mu'ârazadan men' birle mâvaka'a bi't-taleb ketb olundu. Tahrîren fi'l-yevmi's-sâmin ve'l-ısrîn min Receb li-sene ihda ve sittîn ve elf.

Şühûdü'l-hâl: neccâr Allahverdi, Seyyid Ramazan bin Ali, Ali Durmuş bin Hasan, Abdülkadir muhzır başı.

Sayfa 177/ Belge 114

Özet: ... Çelebi b. Muslu'nun mülkünü el-hâc Ebüdderda Çelebi b. el-hâc Abdurrahman'a satması hakkında

Mahmiye-i Ayntâb mahallâtından Kara... mahallesinde sâkin ...Çelebi bin Muslu nâm kimesne meclis-i şer'î şerîf lâzimü't-tevkîrde işbu râfi'u'l-kitâb el-Hâc Ebüdderda Çelebi bin el-Hâc Abdurrahman nâm kimesne mahzarında ikrâr ve takrîr-i kelâm edüp Sakızağacı kurbunda vâki' bir tarafı mersûm el-Hâc Ebüdderda Çelebi mülkü ve bir tarafı Etmecioġlu mülkü ve bir tarafı ...ve bir tarafı ...bostan ile mahdûd Musa Çelebi bile ber vech-i iştirâk mutasarrıf olduğumuz ...hazravât ...olunur bostanın ve kurbunda olan arz-ı hâliyenin ve etrâfında olan kuru ve (silik) benim mülküm olmaġın zıkr olunan nısıf hissemi mersûm el-Hâc Ebüdderda Çelebi'ye yüz otuz sekiz aded esdî kuruşa bey'-i bât-i kat'î ile bey' edüp semen-i mezkûr yüz otuz sekiz kuruşu müşterî mezbûr el-Hâc Ebüdderda Çelebi yedinden bi't-tamam ahz ve kabz edüp teslîm-i mebî' etdim ba'de'l-yevm mahdûd-i mezkûr ...ve etrâfında olan kavak ve hıyar şücerânın ve kurbunda olan arz-ı hâliyenin nısıf sâbık-ı mezbûr el-Hâc Ebüdderda Çelebi'nin mülk-i müşterâsıdır bi-eyyi vechin kân mutasarrıf olsun dedikde gibbe't-tasdîk mâ vaka'a kayd olundu. Tahrîren fi'l-yevmi's-sâdis ve'l-ısrîn min Receb el-ferd li-sene ihda ve sittîn ve elf.

Şühûdü'l-hâl: el-Hâc Ömer bin Abdülhalim, Mehmed Efendi bin Abdülcelil, Musa Çelebi bin Ahmed, Hâc Hüseyin bin Hâc Nuh, Abdullah Çelebi bin Nuh Çavuş, Ebüdderda bin ...

Sayfa 177/ Belge 115

Özet: Üveys ve kardeşi Hamza b. Ramazan'ın , kendilerini yaralayan üç neferden davacı olmaları hakkında

Fî yevmi's-sülesâi'l-mübârek 29 Receb el-mürecceci li-sene 1061

Mahmiye-i Ayntâb muzâfâtından Suboğaz nâm karye sükkânından Üveys ve karındaşı Hamze ibn-i Ramazan nâm kimesneler mecrûhan meclis-i şer'e gelüp her biri takrîr-i kelâm edüp işbu mâh-i Receb'in yirmi dokuzuncu isneyn günü karye-i merkûme kurbunda Yenibağ deresinde kendü mülk tarlamızda buğday biçer iken vakt-i asırda ...tâ'ifesinden isimleri malumumuz olmayan üç nefer kimesne keçilerini tarlamızın içine sürüp yedirmek murâd eylediklerinde mâni' olduğumuz ... beni sol kolumdan ve karındaşım mersûm Hamza'yı arkasının sol tarafından urup mecrûh etmişler ...mejrûh etdiler ...tâ'ifesinden ...karyeden bir ferd ile ...yokdur cerhimize nazar olunup tahrîr olunmak matlûbumuzdur dediklerinde fi'l-hakîka mezbûr Üveys'in sol kolunda ve mersûm Hamza'nın arkasının sol tarafında cerhleri olduğu mu'âyene ve müşâhede olunmağın mâ vaka'a bi't-taleb ketb olundu. Tahrîren fi selh-i Receb li-sene ihda ve sittîn ve elf.

Şühûdü'l-hâl: Ali Ağa Gürcü, Halil Çavuş bin Mehmed Çavuş, Abdülkadir bin Yakub, Mustafa bin Musa, Hüseyin bin Hâc Hamza

Sayfa 178/ Belge 116

Özet: Ali b. Şaban'ın zevcesi Ayişe binti Yakup'a olan borcunu ödediğini belirtmesi hakkında

Mahmiye-i Ayntâb mahallâtından Ehl-i Cefa mahallesinde sâkin Ali bin Şaban meclis-i şer'i hatîr lâzimü't-tevkîrde zevcesi Ayişe binti Yakub tarafından ikrâr-ı âti'l-beyânı tasdik için vekîl olan Üstad Mehmed bin Mustafa mahzarında ikrâr ve takrîr-i kelâm edüp zevcem mezbûre Ayişe'nin zimmetimde yirmi dört buçuk kuruş deyn-i şer'îden hakkı olmağın Leklek deresi demekle ma'rûf mevzi'de vâki' bir tarafı Hamza mülkü ve bir tarafı el-Hâc Hüseyin mülkü ve iki tarafı hâliye ile mahdûd bir kıt'a üçyüz ...bağımı on beş kuruşa ve dört batman ...beş kuruşa ve iki ayaklı sahnımı iki kuruşa ve bir el leğenimi elli kuruşa bey' ve teslîm edüp semen-i mezkûr yirmi dört buçuk kuruşu zimmetimde olan yirmi dört buçuk kuruş hakkına takas edüp teslîm-i mebî' eyledim dedikde gibbe't-tasdikî'ş-şer'î mâ vaka'a bi't-taleb

ketb olundu. Tahrîren fi'l-yevmi's-sâlis ve'l-ısrîn min Receb el-mürecceb li-sene ihda ve sittîn ve elf.

Şühûdü'l-hâl: Hüseyin bin Zeynel, Mehmed Paşa hamamcı, Ahmed bin Hüseyin, Ebubekir bin Ahmed, Ali Kaya bin Mehmed ve gayrühüm.

Sayfa 178/ Belge 117

Özet: Üveys ve Hamza ibn-i Ramazan'ın, kendilerini hançer ile yaralayan İbrahim b. El-hâc Hasan ve Ebubekir b. Ömer'den davacı olması hakkında

Mahmiye-i Ayntâb muzâfâtından Suboğaz nâm karye sükkânından Üveys ve Hamza ibn-i Ramazan meclis-i şer'î hatîr lâzimü't-tevkîrde ...tâyifesinden İbrahim bin el-Hâc Hasan ve Ebubekir bin Ömer nâm kimesneler mahzarlarında üzerine dava ve takrîr-i kelâm edüp tarih-i kitab Receb el-müreccebinin yirmi dokuzuncu isneyn günü karye-i mezbûre kurbunda Yenibağ deresi demekle ma'ruf mevzi'de mülk tarlamızda buğday biçer iken vakt-i asırda mezbûrân İbrahim ve Ebubekir geçilerini tarlamızın içine sürüp men' itmek murad eylediğimizde mezbûrân İbrahim ve Ebubekir her biri hançer ile bizi urup mecrûh eylediler cerhimize ba'de'n-nazar sual olunup icrâ-yı hak olunması matlûbumdur dediklerinde fi'l-hakîka merkûm Üveys'in sol kolunda hançer yarası ve karındaşı mersûm Hamza'nın arkasında hançer yarası müşâhede olunup sual olundukda mezbûrân İbrahim ve Ebubekir her biri inkâr ile cevap verip müdde'iyân-i mezbûrân Üveys ve Hamza'dan müdde'âların mübeyyine beyyine talep olundukda udûl-i ricâlden Hasan bin Ali ve Mehmed bin Mustafa nâm kimesneler li-ecli's-şehâde meclis-i şer'a hâzırân olup ğibbe'l-istişhâd her biri edâ-i şehâdet-i şer'iyeye edüp yevm-i mezkûrda mevzi'-i mezbûrda mezbûrân Üveys ve Hamza mülk tarlalarında buğday biçerler iken vakt-i asırda ...tâyifesinden merkûmân İbrahim ve Ebubekir keçilerini tarlaya sürüp Üveys ve Hamza men' eylediklerinde merkûmân İbrahim ve Ebubekir hançer çeküp mezbûrân Üveys ve Hamza'yı bizim huzûrumuzda hançer ile her birini urup mecrûh eylediler biz bu husûsa şâhidleriz şehâdet dahi ederiz dediklerinde ba'de ri'âyet-i şerâyiti'l-kabûl şehâdetleri hayyiz-i kabûlde vâkı'a olmağın mâvaka'a ketb olundu. Tahrîren fi selh-i Receb el-mürecceb li-sene ihda ve sittîn ve elf.

Şühûdü'l-hâl: el-Hâc Ebubekir bin Ebubekir, Mustafa bin Ahmed, Abdülgaffar bin Veli, Mustafa bin Yusuf, Abdülkadir muhızır başı ve gayrühüm.

Sayfa 178/ Belge 118**Özet: Elif binti Mehmed'in, eski zevci Kasım'dan davacı olmadığını belirtmesi hakkında**

Mahmiye-i Ayntâb kazâsına mülhak Tilbeşar nâhiyesinde vâki' Kızılhisar nâm karye sükkânından Mustafa bin Ali nâm kimesne meclis-i şer'a gelüp takrîr-i kelâm edüp işbu mâh-i Receb'in yirmi beşinci Cuma günü ...mukaddem ammim kızı Elif binti Mehmed nâm hatun bundan akdem zevci olup kendüyi tatlîk eyleyen Kasım bin el-Hâc Ahmed nâm kimesne karye-i merkûmeden mecrûh etmişdir kibel-i şer'iden üzerine varılıp ba'de'l-müşâhede cerhi keşf ve takrîri tahrîr olunmak matlûbumdur dedikde şer'i mutahharda ...Mustafa Efendi ta'yîn ve irsâl olunup ol dahi bi'l-fi'il Ayntâb sancağında ber vech-i ...mutasarrıf olan düstûr-i mükerrerem sa'âdetlu Dilaver Paşa hazretlerinin taraf-ı âlîlerinden ta'yîn buyurulan fahru'l-emâsil Abdi Ağa ve zeyl-i kitâbda mestûru'l-esâmî olan Süleyman ile karye-i merkûmede merkûm Mustafa'nın mülk dârı içinde mezbûre Elif bunun üzerine varup (silik) eylediklerinde mezbûre Elif hatunun fi'l-hakîka (silik) üstünde bir karşı (?) mikdârı cerhi ...husûs-i mezkûr mersûme Elif hatundan istifsâr olundukda yevm-i mezkûrdan mersûm Kasım ...sâkin olduğumuz dârın kurbunda olan Karasulak nâm kimesnenin hâlî ve harâbe ma'rifetinde durup ...yanımdan olan otuz (silik) demekle ben dahi vardığımda mersûm Kasım ...boğazıma yapışup beni altına alup göbeğimin üstünden beni mecrûh etdi benim câriha ile urduğu malumum değildir benim cârihim mezbûr Kasım'dan (silik) karyede vechen mine'l-vücûh (silik) dava ve nizâ'im yokdur dedikde merkûm (silik) keşf ve tahrîr edüp ba'dehû meclis-i şer'a ma'an gelüp haber vermeğın mâ vaka'a bi't-taleb ketb olundu. Tahrîren fi gurre-i Şa'ban el-mu'azzam li-sene ihda ve sittîn ve elf.

Şühûdü'l-hâl: Mehmed bin Abdürrezzak sâkin-i (silik), Bayram bin Ömer sâkin-i (silik), Mustafa bin Hâc Mehmed sâkin-i (silik), el-Hâc İbrahim bin Ahmed sâkin-i (silik), Ebubekir bin Süleyman sâkin-i (silik) ve gayrühüm.

Sayfa 179/Belge 119**Özet: İbni Şeker Mahallesinden Elife binti Ebu Bekir'in, oğlu için nafaka ve kisve talebi hakkında**

Yevmi'l-erbaa gurre-i şabanü'l-muazzam lisene ihdâ ve tis'în ve elf

Mahmiye-i Ayntâb mahallâtından İbni Şeker Mahallesinde sâkine Elife binti Ebu Bekir nâm hatun meclis-i şer-i şerîfe gelüb takrir-i kelim idüb müteveffâ zevcim Ebu Bekirden olub halen benim hicr ü hazânemde olan bir yaşında sadriye oğlum Receb nâm sağır nafaka ve kisveye muhtacdır kıbel-i şerden tayin olunması matlubumdur dedikde sağır-i mezbûr Recebin nafaka ve kisvesi için taraf-ı şerîfden yevmi üç akçe tayin olunub istidâneye izin virilüb vakt-i zaferde rücu ile tahrîren fî gurre-i şabani'l-muazzam lisene ihdâ ve tis'în ve elf

Şuhûdü'l-hâl: Abdurrahman Efendi ibni Sinan Efendi, el-hâc Yusuf Çelebi bin Ahmed, Ali Çelebi ibni Molla Ebu Bekir, Abdülaziz Muhzırbaşı, ve gayrühüm

Sayfa 179/Belge 120**Özet: Vefat eden Arabzade Halil'in oğlu Abdurrahman'a vasisi el-hâc Ali'nin vasilikten ayrılması hakkında**

Mahmiye-i Ayntâb mahallâtından Bostancı Mahallesi sükkanından olub bundan akdem fevt olan Arabzade Halil nâm kimesnenin sağır oğlu Abdurrahmanın kıbel-i şerden vasi-i mansubu olan el-hâc Ali meclis-i şere gelüb takrir-i kelim edib vesayet-i merkumenin uhdesinden gelmeği iktidarım olmayıb kendi hüsn ü ihtiyarım ile fâriğ oldum feragatim tahrîr olunması matlubumdur dedikde fî'l-vaki mezbûr el-hâc Ali vesayetde kusuru olmağın ihrac olunub mâ vaka bi't-taleb ketb olundu tahrîren fî gurre-i şabani'l-muazzam sene ihdâ ve tis'în ve elf

Şuhûdü'l-hâl: Ali Çelebi ibni Molla Ebu Bekir, es-seyyid Murad bin Hasan, Mustafa bin Yunus, Abdülkadir Muhzırbaşı ve gayrühüm

Sayfa 179/Belge 121

Özet: Vefat eden Arabzade Halil'in oğlu Abdurrahman'a vasisi el-hâc Ali'nin vasilikten ayrılması üzerine Emine Hatun'un vasi tayin edilmesi hakkında

Mahmiye-i Aynâtâb mahallâtından Bostancı Mahallesi sükkanından olub bundan akdem fevt olan Arabzade Halil nâm kimesnenin sağır oğlu Abdurrahmanın kibel-i şerden vasi-i mansubu olan el-hâc Ali vesayete uhdesinden gelmeyüb kendi ihtiyarım ile fâriğ olmağla yerine bir vasi lazım olmağın işbu ... ül kitab Emine nam hatun vesayete uhdesinden gelür deyu bî garaz Müslümanlar haber virmeğın kibel-i şerden mezbûre Emine sağır-i mezbûr Abdurrahmana vasi nasb olunub ol dahi vesayet-i merkumeyi kabul ve hidmet-i lâzimesin edaya taahhüd itmeğın mâ vaka kayd-ı sicil olundu tahrîren fî gurre-i şabani'l-muazzam sene ihdâ ve tis'în ve elf

Şuhûdü'l-hâl: Es-sâbıkûn

Sayfa 179/Belge 122

Özet: Vefat eden el-hâc Fazılın çocuklarının alacakları hakkında defter

Defter oldur ki

Şehreküstü Mahallesinde sâkin iken bundan akdem vefat eden el-hâc Fazılın Abdullah ve Raziye ve Sara nam sağırlerin vasileri olan müteveffa Veli Beğ vesayeti hasebiyle defter mücebince zimme-i nasdan teslim olunan üç bin beş yüz guruşdur ki halen mersum Abdullahın kibel-i şerden mansub vasileri olan fahrü'l-emâsil İbrahim Ağa ve nazırı olan Ahmed Beğ ve mersum Raziyenin vekili olan Ali Çelebi talebi ile müteveffâ-yı merkum Veli Beğın oğlu Bektaş Beğ ve medyunların itirafıdır ki tahrîr olunmuşdur vakaa't-tahrîr fî evâsıt-ı cemaziyel uhrâ Ataullah Efendi defteridir ki buraya kayd olundu

Karye-i Nurvana der-zimmet Abdülgaffar bin İlyas 6,5 guruş
Karye-i Nurvana Mehmed bin el-hâc Ali 12 guruş
Karye-i Nurvana Molla Hasan bin Abdlkadir 54 guruş
Karye-i Nurvana Abdülkadir bin Ali 6 guruş 1 rub

Karye-i Nurvana Memiş bin değirmenci 182
Karye-i Nurvana Halil bin Hac Minnet 6,5 guruş
Karye-i Nurvana Ahmed bin el-hâc Minnet 26 guruş
Karye-i Nurvana Halid bin Ahmed 26 guruş
Karye-i Nurvana Cuma bin İlyas 13 guruş
Karye-i Nurvana Ciğerci Şaban 33 guruş
Mahalle-i Şhreküstü Yunus Çavuşzade 46 guruş
Mahalle-i Şhreküstü el-hâc İbrahim Peynirci? 114 guruş
Mahalle-i Cabi Hacı Ali bin ... guruş 22
Mahalle-i İbni Eyyüb Mehmed 12 guruş
Mahalle-i Ali Nacar Hüso Beğ ibni Mehmed Efendi 20 guruş
Mahalle-i Karasu Hac Ebu Bekir bin Ramazan 23 guruş
Mahalle-i Karasu Ali bin Mehmed 26 guruş
Mahalle-i Karasu Hacı Ebu Bekir ve Ali ve Hasan 16 guruş
Karye-i Kızılhisar tahtani Osman bin Musa 30 guruş
Der-zimmet masereci Mehmed 150 guruş
Karındaşı Ömer Mehmedin vekaleti ile 168 guruş
Karye-i Kürd Osman Mehmed bin Eyüb 9 guruş
Karye-i Kürd Osman Abdi 15 guruş
Karye-i Kızılhisar Baba Abdullah 29 guruş
Sayfa 180
Karye-i Kızılhisar Mehmed bin İsmail 26 guruş
Karye-i Kızılhisar Ali Hasan 16 guruş
Karye-i Kürd Osman Toygar Ali 10 guruş
Karye-i Kürd Osman Hüseyin bin Dilenci ve Ali 11 guruş
Mahalle-i Cevzlice Kürek Ahmed 32 guruş
Mahalle-i Battal Höyük Satılmış 45 guruş
Mahalle-i Şhresütü el-hâc ... ve katır ceman 720 guruş fi 1 receb
Mezbûre Raziye Hatun teslim 130 guruş
Resm-i sicil 70 guruş
Hüseyin Beşeye sulh için 60 guru
El-hâc Şaban Çelebi 1000 guruş
Yekün ceman 3117 guruş

Defter oldur ki

Müteveffa Veli Beğ ile teslim olunan zimemden tahsili müyesser olan malumdur ki zikr olunur bu zikr olunan dört yüz guruşdan mada zimemde olub defter mücebince tahrîr olunan akçenin tahsili olmayanları kendü malından eda itmeğe mersum Bektaş Ağa kefil olmuştur

Der-zimmet guruş	Der-zimmet
Mutaf oğlu İbrahim 14	Hüseyin bin Piri 12,5
Taraf oğlu 10	Kör Osman Bektaş 36
Nurullah Çelebi bin Hüseyin Beşe 22,5	Yan Ali 6
Ahmed bin Ali 12,5	Mustafa bin Ali ... 26
Almacı 1	Karagün Kösi 8
Uncı Ahmed 8	Rumkalalı Sarı Mehmed 5
Köşger Mehmed 6	Veli Hızır 8
Mehmed Koca 2	İlyas Kethüda 18,5
Emir Hüseyin 12	... 1
Muslı Kasım 8	Mumas Uğurlı 9
Muslı Beşe 2	Kara Ulu Beğ 22
İmam Mehmed 30,5	Hallac Oğlu 24
Gündüz Beğ 13	Telebli Derviş İbrahim 13
Hızırlızade Osman 5	Çakal oğlu 5
Kara Şeyhli 25	Yunus Çavuş oğlu 44
Yekün ceman 400,5 guruş	

Şuhûdü'l-hâl: Ali Ağa bin Veli, Ali Ağa ibni Gürce, Hüseyin Beğ Ağça koyunlu, Hüseyin Beğ ibni Hacı Abdi, Kasım Beğ ibni Abdülmuttalib, Osman Beğ ..., Mustafa Beğ Deveci, Serdar el-hâc Safer Ağa, serdar-ı sâbık el-hâc Bayram Ağa, Ali Çavuş ibni Hasan

Sayfa 180/Belge 123**Özet: Fatıma Hatun'un avarız ve nüzul vergilerini vermesi için talep hakkında**

Mahmiye-i Ayntâb mahallatından Haykî Zımmiyan Mahallesiinde sâkin Mustafa bin Abdullah ve zımmî tayfasından Gülmesi? ve Baslu nâm kimesneler meclis-i şer hatır-ı lazımü't-tevkirde mahalle-i merkumede sâkine Fatıma nam hatun mahzarında her biri üzerine dava ve takrir-i kelim idüb mersum Fatıma mahalle-i mersumede vaki inde'l-ahali ve'l-ciran malumü'l-hudud zevci Alinin dârında sâkin olub vaki olan avarız ve nüzul ve sâyir tekâlifî şeriki virmeden teallül ider sual olunub vaki olan tekâlifî şeriki eda itmeğe tenbih olunmak matlubumdur didikde gıbbe's-sual mezbûre Fatıma dâr-ı mezkure Mahmud Beğ nâm kimesnenin mülki olub tarih-i itabdan kırk dört sene mukaddem Zeynel Efendi hane tahrîr eylediği hinde dâr-ı mezkure han dikkatlerinden ihrac idüb mahmiye-i merkumede sâkin olan Üsküdar ağasının fer ü nehâda olan han ve kaydları ile der-devlete arz eylediklerinden hameli Üsküdar haneleri ile zikr olunan dârını haneleri afv olunmuşdur deyu cevap virüb tarih-i mezkurda olan sicil-i mahfuza nazar olunub fi'l-hakika mahal-i merkumede mersum Mahmud Beğ sâkin olduğu dâr-ı mezkurehanede evladı mestur olub ahali-i mahalle-i merkume dahi dâr-ı mezkure ol hinde Mahmud Beğ'in mülki olduğun ikrar itmekle muarazadan men-birle mâ vaka bi't-taleb ketb olundı tahrîren el-yevmi'l-hâmis min şabani'l-muazzam lisene ihdâ ve tis'în ve elf

Şuhûdü'l-hâl: Ali Çelebi ibni Molla Ebu Bekir, Abdülaziz Muhzırbaşı, Mustafa bin Yunus

Sayfa 182/Belge 124**Özet: Şehreküstü Mahallesinden Rahime binti Süleyman Efendi'nin İshak Efendinin zimmetini ibra etmesi hakkında**

Mahmiye-i Ayntâb mahallatından Şehreküsti Mahallesiinde sâkine Rahime binti el-merhum Süleyman Efendi tarafından husûs-ı ati'l-beyanı ikrara vekil olub Molla Ali bin Yusuf ve Molla Musa ibni Yusuf nâm kimesneler şehadetleri ile şeran vekaleti sabite olan Molla Ebu Bekir bin Sinan nâm kimesne meclis-i şer-i şerîf-i lazımü't-tevkirde işbu Abdullah bin İshak efendi bin Süleyman Efendi mahzarından ikrar ve

takrir-i kalam idüb müvekkilem mersume Rahime Hatun merkurum İshak Efendi ile ... baları Süleyman Efendi fevt olduğu hinde muhallefatından ve tecemmülat-ı hanesindne ve kitablarından ve akaratından kendine aid olan hissesin ahz ve kabz idüb mahalle-i merkumede vaki inde'l-ahali ve'l-cîran malumü'l-hudud Darende-i ... kapısı kibleye feth olur bir beyt ve bir ahur ve havluyu muayyeneyi ahz itmiş idi ve bundan akdem fevt olan karındaşları Esad dâr-ı ... dahi kendüye aid hissesi mukabelesinde mersum İshak Efendi tasarrufunda olub dâr-ı mezkurenin ... kapısı şimale feth olur bir beyt-i muayyeni dahi ahz idüb müteveffa babalrı ve mezbûr ... muhallefatından mersum ishak Efendinin zimmetini ibra-i amm kâtiü'n-nizala ibra ve ıskat itdi bade'l-yevm zikr olunan husûsa müteallik mezbûr İshak Efendi ile vechen mine'l-vücuuh dava ve nizai yokdur didikde mersum İshak Efendi tasdik itmeğın mâ vaka kayd olundu tahrîren fî el-yevmi'l-hamis min şabani'l-muazzam lisene ihdâ ve sittîn ve elf

Şuhudü'l-hal: Abdurrahman Efendi ibni Sipah Efendi, Ali Ağa ibni Veli, Molla Emin bin İsa, Mevlânâ Sadri Efendi bin Genç Efendi, Molla Ali Müezzın

Sayfa 182/Belge 125

Özet:Hüseyin Bey'in Etmekçi Mehmet'ten alacak talebi hakkında

Mahmiye-i Ayntâb sükkânından Hüseyin Beğ ibni ... nâm kimesne meclis-i şer hatır-ı lazımü't-tevkirde etmekci Mehmed nâm kimesne mahzarında üzerine dava ve takrir-i kalam idüb mersum Mehmed bin Beğ zimmetinde buğday bahasından yüz ... guruş hakkım olub meblağ-ı mezkure nasb ve Ebu Bekir nâm kimesneyi kefil-i bi'l-mal olmağla meblağ-ı mezkurdan elli beş guruş mersum Mehmed Beşe yedinden ahz idüb zimmetinde elli üç guruşum bakidir sual olunub aliverilmek matlubumdur didikde gibbe's-sual mersum Mehmed Beşe mersum Hüseyin beğın buğday bahasından zimmetinde ceman altmış dört guruş hakkı olub kırk esedi guruş kendüye teslim itdim zimmetimde on sekiz guruşu ikrar bakisin inkar itmeğın mersum Hüseyin beğden müddeasını mübeyyine beyyine talep olundukda udûl-i ricalden Mehmed bin Satılmış ve Fatih bin Ramazan nâm kimesne li-ecli's-şehade meclis-i şera hazıran olub gibbe'l-istişhad her biri eda-yı şehadet-i şeriye eylediler ki mersum Mehmed Beşe tarih-i kitabdan beş ay mukaddem bizim huzûrumuzda buğdy bahasından merkurum Hüseyin Beğın zimmetinde yüz sekiz guruş hakkı vardır deyu

ikrar ve itiraf itdi ... şahadet dahi ideriz ve bu edaya şahadet-i şeriye eylediklerinde ... elli üç gurusun edasına tenbih

Şuhûdü'l-hâl: Fahrü'l-ulema ... Efendi, Mevlânâ Sunullah, el-hâc Bayram Ağa, Ali Çelebi ibni Molla Ebu Bekir

Sayfa 183/Belge 126

Özet: Zımmi Abraham'ın zevcesinin nafaka talebi hakkında

Fî el-yevmi'l-erbaa fî 8 Şabanü'l-muazzam lisene ihdâ ve sittîn ve elf

Mahmiye-i Ayntâb mahallatında sâkin olub bundan akdem mürd olan zımmi Abrahamın zevce-i metrukesi olan Sitte Neruh binti Yağob nam zımmi meclis-i şere gelüb takrir-i kelim idüb mürd olan zevcim Abrahamdan mütevellid Katba nam dört yaşında sağıre kızım hicrimde olub nafaka ve kisveye muhtacdır cânib-i şerdne nafaka ve kisve tayin olunmak matlubumdur didikde mezbrue Katbanın nafaka ve kisvesin için cânib-i şerden yevmi üç akçe tayin olunub mezbûre Sitte Nerdeye istidaneye izin virildi tahrîren fî el-yevmi't-tasi min şabani'l-muazzam lisene ihdâ ve sittîn ve elf

Şuhûdü'l-hal: Mehmed Çelebi bin Hac Ahmed, Abdülkadir bin Mehmed Beşe, Mustafa Halebli

Sayfa 183/ Belge 127

Özet: Çukur Mahallesi sakinlerinden Zülfiye Hatun'un vakfiyesi hakkında

Mahmiye-i Ayntâb mahallatından Çukur Mahallesinde sâkin sâhibü'l-hayrât ve'l-hasenat Zülfiye Hatun ibnite Abdullah tarafından vech-i ati'l-beyanı tescil için vekil olub Ramazan bin Şaban ve Ali bin Hamza nâm kimesneler şahadetleri ile vekaleti sabite olan Molla Hasan bin Abdülhalim nâm kimesne meclis-i şer-i şerîf ... vakf-ı ati'z-zikre mütevellid nasb eylediği Molla Ebu Bekir bin Abdülhalim mahzarında tevkilde ikrar-ı sahihü'ş-şeri idüb müvekkilim mersum ... selik-i mülkümde münselik mahal-i merkumede vaki kıbleten Osman Ağa ... ve şarken Ali Ağa camii vakfi ve ve şimalen el-hâc Mehmed mülki ve garben tarik-i gayr-i nafi ile mahdud ve mümtaz bir kıta hadravat ziraat olunur mülk bostanı mahutasını dahilinde olan kâimü'l-usul eşcar-ı müstemire ve gayr-i müstemire hibetullahi'l-azim ... vakf ve

habs idüb teslim-i müteveli eylediğimizde şöyle ikrar eyledi ki müteveli-i merkur Ebu Bekir hayatda oldukça yevmi bir açe vazife ile müteveli olub vakf-ı mezbûrun sende hâsıl olan gallesinden yevmi bir akçe vazifesin ahz idüb madasını mahalli merkume kuvasının senede ve ref olan avarızlarına sarf idesin ve müteveli-i mersumı fevt olduktan sonra mahalli mezbûrda icra-yı ahkamı din-i mübinde ... şer-i mübinde ... ile ahali-i mahalli-i mezbûrun tevliyet ihracı elyak olunur kimesne müteveli ide ve bu kere müteveli-i mezbûr vekil-i merkurun cem-i kelimat tasdik ve tahkik eyledikten sonra vekil-i mersum mezbûr ... Hasan Ağa iade-i kelim idüb müvekkilim merkur ... cânib ve kırat (silik) ve salike olub ve rehnüma-yı seyl-i imam-ı azam ehram-ı akdem evzaa kevnî aleyhi erhamü'l-vafî ve akarın ... olmak vakfda rücu idüb kemâkân mülkûma ilhak olunmak taleb ile ve bundan müteveli-i mezbûr kasr-ı yed idüb bana teslim itdün deyu taleb eyledikte sadr-ı kitabda ... vaki hakim-i adil ve alim huzûrunda mürafaa-i şer olduklarında vakfû'l-eda kıbelindendir deyu vakfiyete hükm itmeğin hakim-i müşârün ileyh dahi cânib-i vakf-ı ula görüb imameyn-i himameyn kavli-i şerîfleri üzre zikr olunan ... vakfına ve şerait-i muharrerinin sıhhatine hükm-i şeri ve ... idüb ve bade bazen ve bazen muhal muhal olmağın ma vaka bi't-taleb ketb olundu.

Şuhûdü'l-hâl: Ebu Bekir bin Hac İbrahim, ... bin Veli, el-hâc Ebu Derda Çelebi, el-hâc Ali bin Mustafa, Hasan Beğ ibni Receb, el-hâc Hamza bin Ali, es-seyyid Osman Çelebi, el-hâc Yusuf bin Ahmed, el-hâc Şanam bin el-hâc Osman, Yusuf Çelebi ibni Şeyh Müslim?

Sayfa 183/ Belge 128

Özet: Tahsil edilen verginin Asitane'ye gönderilmesi hakkında

Bilfiil Ayntâb sancağına ber-vech-arpalık mutasarrıf olan düstur-ı mükerrem saadetlü Dilaver Paşa hazretlerinin huzûr-ı alilerinden akd-i ati olundukda Ayntâb kazasında Tilbeşar el-hâc ile mutasarrıf olan alemü'l-ulemail mütebahhirin efzalül fuzelail müteşerriin saadetlü Balizade Mustafa Efendinin mahmiye-i merkumede naibi olan niyabeti hilafından azl eylediği Ataullah Efendi meclis-i merkurda ikrar ve takrir-i kelim idüb efendim mûmâ-ileyh efendi taraf-ı alilerinden hazır-ı bi'l-meclis olub ... Mahmiye-i merkurda kethüda yeri olan fahrü'l-emâsil İbrahim Ağa ve serdar olan fahrü'l-emacid el-hâc Hacı Ağayı tarafından vekil nasb idüb Babamız olan Ataullah Efendinin makbuz olan mahsullerini ahz ve kabz idüb bu tarafa irsal eyleyesiz deyu

mektub göndermekle iki defa mûmâ-ileyh paşa hazretlerinin huzûr-ı şerîflerinde ahz eylediği mahsul ... olundukda altı ayda iki bin dört yüz seksen guruş makbuzum vardır ve iki yüz yetmiş altı guruşu Fevzi Efendi yedinden mah-ı muharrem'in mahsulünden kabz idüb ceman iki bin yedi yüz elli altı guruş ... ibraz eyledikde mersum İbrahim Ağa ve el-hâc Hızır Ağa kabz eylediği mahsulü Asitane-i Saadette Balizade Efendiye teslim eyle deyu Asitane tarafına havale

Sayfa 184/ Belge 129

Özet: Es-seyyid Murat'ın Dülük Baba zaviyesinin ferraşlığına tayin edilmesi hakkında

Nişân-ı şerîf-i âli şân-ı sâmi-i mekân tuğrâ-yı garrâ-yı cihân sitân-ı hâkânî hükmi oldur ki

Ayntâb kurbunda vaki DülükBaba zaviyesinin zevayidinde yevmi dört akçe vazife ile ferraş olmağa Darende-i fermân-ı şerîf es-seyyid Murad her vechle mahal ve müstehak olub zikr olunan zaviyede ferraş olmamağla mezbûr es-seyyid Murada tevcîh olunub yedine berât-ı şerîfim virilmek bâbında inâyet rica itmeğın sadaka idüb bu berât-ı saadet-i eyyamı virdüm ve buyurdum ki varub zaviye-i mezbûrede ferraş olub hidmet-i lâzimesin müeddi kıldıktan sonra tayin olunan yevmi dört akçe ile mutasarrıf olub vakıfın ruhu ve benim devam-ı ömr ü devletimçün duaya müdâvemet göstere bu bâbda hiç ehad mani olmaya şöyle bileler alâmet-i şerîfe itimad kılalar tahrîren evâyil-i şehri muharremü'l-haram lisene ihdâ ve sittîn ve elf kayd fî selh-i recebü'l-mürecceb sene 1061

Be-makâm-ı Kostantiniyye

Sayfa 184/Belge 130

Özet: Dülük Baba zaviyesinde şeyh olan Seyyit Murat'ın tekrar şeyh olarak tayini hakkında

Nişân-ı şerîf-i âli şân-ı sâmi-i mekân tuğrâ-yı garrâ-yı cihân sitân-ı hâkânî hükmi oldur ki

Ayntâb kurbunda medfun Dülük Baba kaddese sırrahü'l-azizin zaviyesinde şeyh olan erbâb-ı istihkakdan işbu Darende-i fermân-ı hümayûn Seyyid Murad Halifenin bir

vechle azli icab ider hali yoğiken üzerinden bazı kimesneler alub mezbûra gadr itmeğın yine ibka olunmak bâbında inâyet rica itmeğın sadaka idüb bu berât-ı hümâyûnı virdüm ve buyurdum ki varub kemâkân şeyh olub hidmet-i lâzimesin edadan sonra tayin yevmi beş akçe ile mutasarrıf olub vakıfın ruhı ve benim devam-ı ömr ü devletimçün duaya müdâvemet göstere şöyle bileler alâmet-i şerîfe itimad kılalar tahrîren evâyil-i şehri recebü'l-mürecceb lisene ihdâ ve sittîn ve elf kayd fi selh-i receb sene 1061

Be-makâm-ı Kostantiniyye

Sayfa 184/ Belge 131

Özet: Haleb kazasına kadı tayini hakkında

Tahiyyât-ı safiye ve teslimât-ı vafiye ithâfiyla inha olunur ki işbu sene ihdâ ve sittîn ve elf muharremü'l-haramı ... tevkîyet ve yevmi yüz elli akçe ile ber-kemal Haleb kazası sana sadaka olunmuşdur gerekdir ki bade'l-hulul marifet-i kaza-yı mezbûrı mutasarrıf olub beyne'l-ahali icra-yı ahkam-ı şeriye idesin vesselam hurrîre fi gurre-i muharremü'l-haram sene-i merkume

El-fakîr Şeyh Mehmed el-Hüseyini el-kadı-i bi asakir-i Anadolu

Sayfa 184/Belge 132

Özet: Valide Sultan haslarından tabi-i Rişvan hasının reayalarının perişan olmaları hakkında

İzzetlü faziletlü efendim hazretlerinin meclis-i şer-i şerîf ve mahfil-i münifleri savbına dürer-i (silik) tahiyyât-ı sâfiyât ve öZR-i teslimât-ı vâfiyât ithâf ve ıtlakından sonra maruz-i muhlisane (silik) budur ki izzetlü validesultan damet-i izzetüha hazretlerinin haslarından tabi-i rişvan hasının reayalarından bazı reaya perişan ve perakende olub taht-ı hükümet-i şiarınıza mütemekkin olmağla bin altmış bir senesinin reayaları üzerlerine subaşı tayin idüb reaya üzerlerine irsal olunmuşdur olageldüğü zabt ve rabt itdirmek bâbında mektub tahrîr olunub huzûr-ı izzete irsal olunmuşdur şerîf-i vusûlünde mercu ve mütevakkıfdır ki merkumun dûşen-i husûslarına nazar-ı şerîfinizi mebzul ve bî deriğ buyrulmak bâbında me'muldür bâki hemişe ömr ü devlet-i ...

Muhibb-i muhlis Yusuf

Sayfa 184/ Belge 133

Özet: Ardıç Baba zaviyesine Ömer Halife'nin şeyh ve müteveli olarak tayini hakkında

Nişân-ı şerîf-i âli şân-ı sâmi-i mekân tuğrâ-yı garrâ-yı cihân sitân-ı hâkânî hükmi oldur ki

Ayntâbda vaki Ardıç Baba zaviyesinin şeyhi ve mütevellisi olan Nurullah ve sâyirleri ref olunub yerine işbu râfi-i tevkî-i refî-i hümâyûn Ömer Halife mahal ve müstehak ve layık olmağın kendüye virilmek bâbında istida-yı inâyet itmeğın sadaka idüb bu berât-ı hümâyûnı virdüm ve buyurdum ki varub mezbûr Ömer Halife şeyh ve müteveli ve nazır olub hidmet-i lâzimesin müeddi kıldıkdan sonra yevmi vazifesin her ne ise üslub-ı sâbık üzre mutasarrıf olub vakıfın ruhu ve benim devam-ı ömr ü devletimçün duaya müdâvemet göstere bu bâbda hiç ehad mani olmaya şöyle bileler alâmet-i şerîfe itimad kılalar tahrîren fi evâsıt-ı recebü'l-mürecceb sene ihdâ ve sittîn ve elf kayd fi 7 şabani'l-muazzam

Be-makâm-ı Kostantiniyye

Sayfa 185/Belge 134

Özet: Deli Birader Ahmet'in vergileri Nurvana, Karataş ve bazı mezraların vergisini toplaması için verilen berât hakkında

Nişân-ı şerîf-i âli şân-ı sâmi-i mekân tuğrâ-yı garrâ-yı cihân sitân-ı hâkânî hükmi oldur ki

Mahmiye-i İstanbulda sâkinlerinden deli birader Ahmed zîde mecduhû divan-ı hümâyûnuma arz-ı hal idüb Ayntâb dimosu mukataasından bin altmış bir senesi kendü üzerinde olmağla mukataa-i mezbûreye tabi Nurvana ve Beğlerbeği ve Kızılhisar nâm karyeler ve Karataş ve mezra-i Burc ve Tabas? nâm karyenin hissesi mirisin ve ... hâsıl hissesiyle ... mâl-ı mîriden Asitanede teslim eylemek üzre deruhde olunub âhardan kimesne müdahale eylemeye deyu bu berât-ı şerîf reca itmeğın zikr olunan karyeler hazine-i amireme mahfuz olan dimos-ı Ayntâb defterlerine nazar olundukda Murvana nâm karye mezrasıyla senede iki yüz elli

dokuz buçuk guruş ve bir rub ve Beğlerbeği nâm karye dahi mezrasıyla yüz otuz yedi buçuk guruş ve kızılhisar nâm karye mezrasıyla iki yüz yirmi beş guruş ve Karataş nâm karye mezrası yüz yirmi sekiz ve bir rub ve Ayntâb sancağı beğinin hâsıl olan Burc ve ... nâm karyenin dört yüz guruşu sancak beği hasından gayrı hissesi mirisin ve kırk guruş olub vech-i meşrûh üzre mestur vakfiye olduğu derkenar olundukda ... deruhde olunub berât-ı şerîf virilmek fermânım olmağın işbu Darende-i fermân kıdvetü'l-emacid ve'l-ayan mûmâ-ileyh zîde mecduhû ... kayd oldunuğı üzre zabt ve tasarruf eylemek üzre bin altmış bir cemaziyel evvelinin yirmi altıncı gününden bu berât-ı hümâyûnı virdim ve buyurdum ki zikr olunan kurâ ve müzari maktu-ı kadîmeleri üzre mûmâ-ileyh zabt ve tasarruf eyleyüb mal-ı maktuların küsr ve noksan getürmeye ve mezkur kurâ ve müzarileri ümena ve âhardan kimesne müdahale itmeyüb mal-ı maktuları Asitane-i Saadetim hazinesine ... teslim eyleye şöyle bileler alâmet-i şerîfe itimad kılalar tahrîren fî gurre-i recebü'l-mürecceb sene ihdâ ve sittîn ve elf

Be-makâm-ı Kostantiniyye el-mahrûsa

Sayfa 185/Belge 135

Özet: Es-Seyyid İbrahim'in İsa Dede zaviyesine mütevellî olarak tayin edilmesi hakkında berât hakkında

Nişân-ı şerîf-i âli şân-ı sâmi-i mekân tuğrâ-yı garrâ-yı cihân sitân-ı hâkânî hükmi oldur ki

Ayntâbda vaki İsa Dede zaviyesinin mütevellisi olan *** nâm kimesne kendü heva ve hevesinde olub her vechle ref olmağın yerine işbu râfi-i tevkî-i refi-i hümâyûn es-seyyid İbrahim her vechle mahal ve müstehak olmağla tevcîh olunub yedine berât-ı şerîf virilmek recasına inâyet itmeğın sadaka idüb bu berât-ı hümâyûnı verdim ve buyurdum ki bade'l-yevm varub mütevellî olub hidmet-i lâzimesin merî ve müeddî kıldıkdan sonra tayin olunan vazife-i muayyenesini mutasarfif olub vakıfın ruhu ve benim devam-ı devletimçün duaya müdâvemet göstere şöyle bilesin alâmet-i şerîfe itimad kılarsın tahrîren fî evâhir-i şehri-rebiü'l-evvel sene ihda ve tisîn ve elf kayd 11 şabani'l-muazzam

Sayfa 185/Belge 136

Belge yarım

Eylediklerinden ben dahi kabul itdim mûmâ-ileyhin şahidlerinden ve ademlerinde hilaf-ı şer-i şerîf bir vaz sâdır olmadı ve hidmet namına bir akçe ve bir habbe ve bir hile ve ... mahsulden dahi bir kimesneye bir akçe dahi itmedi didikde mâ vaka gıbbe't-taleb ketb olundu.

Şuhûdü'l-hâl: Molla Ali Efendi, fahrü'l-kuzat Davud Efendi, Fahrü'l-kuzat Receb Efendi, es-seyyid Halil Çelebi en-nakîb, el-hâc Bayram Ağa, Hızır Çelebi bin Ali beşe, Osman Ağa zabit-i efrad, Mustafa Beşe Serdar-ı sâbık, Yusuf Beşe serdar-ı sâbık, Seyyid Ömer, Seyyid İbrahim, Mehmed Hanifi bin ..., Musa Çelebi bin Ahmed

Sayfa 186/Belge 137

Özet: Dülük Baba zaviyesinin tevliyeti ve meşihatının tekrar Mustafa'ya verilmesi hakkında

Nişân-ı şerîf-i âli şân-ı sâmi-i mekân tuğrâ-yı garrâ-yı cihân sitân-ı hâkânî hükmi oldur ki

Ayntâb kurbunda vaki Dülük Baba zaviyesinin evkâfî tevliyeti ve meşihati ve kitabetine mutasarrıf olan Mustafanın hidmet-i kusurı yoğiken âhardan Derviş Mehmed ve sâyirleri bir tariklea alub mezbûr Mustafaya gadr itmekle ref olunub işbu Darende-i fermân-ı hümâyûn Mustafa her vechle mahal ve müstehak olmağın ibka ve mukarrer kılınmak bâbında inâyet rica itmeğın sadaka idüb bu berât-ı hümâyûnı virdüm ve buyurdum ki varub kemâkân mütevellî ve şeyh ve katib olub hidmet-i lâzimesin merî ve müeddî kıldıkdan sonra tayin olunan vazifesine mutasarrıf olub vakıfın ruhi ve devam-ı devletim için duaya müdâvemet göstere ol bâbda hiç kimesne mani ve dafi olmaya şöyle bileler alâmet-i şerîfe itimad kılalr tahrîren fi evâyil-i cemâziye'l-âhir sene ihdâ ve sittîn ve elf kayd fi 7 Receb

Be-makâm-ı Kostantiniyye el-mahrûsa

Sayfa 186/Belge 138**Özet: Silahdarandan Mahmut'un Karasakal, Medigöz, Küçüktaş ve bazı köylerin dimos emini olması talebi hakkında**

Nişân-ı şerîf-i âli şân-ı sâmi-i mekân tuğrâ-yı garrâ-yı cihân sitân-ı hâkânî hükmi oldur ki

Silahdarandan Mahmud zîde kadruhû südde-i saadetime arz-ı hal idüb Ayntâb dimosuna tabi Karasakal ve Medigöz ve ... ve Küçüktaş ve Fesleğin ve Yemrur ve Karyeçayı Kuyu efrunce ve Karye-i Hoca nam mezralar hali ve harabe olub reayası olmamak ile birkaç fukara adem ahar yerden getürüb ziraat itmek istedikden siyade ... anlar dahi perakende olub kurâ-i mezbûr harabe kalmağla sene be sene mal-ı maktuun dimos emini olanlara eda eylemek şartıyla kendüye deruhde olunmak bâbında inâyet rica eylemeğin hazine-i amiremde mahfuz olan muhasebe defterlerine nazar olundukda Ayntâb dimosuna tabi Kara sakal ve Medigöz ve ... ve Küçüktaş ve Fesleğin ve Mehrur ve Karye-i Çaykuyu Efrunce ve Karye-i Hoca Rahik ve Karye-i Receb nâm karyeleri tevabii ile senede yüz bir guruşa maktu olduğu arz olundukda defterde olan maktı mücebince eda idüb âhardan dahl olunmaya deyu deruhde olunmak fermânım olunmağın bu berât-ı hümâyûnı virdüm ve buyurdum ki dahi zıkr olunan karyeler tevabii ile defterde maktı olan yüz bir guruşu sene be sene dimos emini olanlara eda eylemek şartıyla mezkur Mehmed ve Zeyd Kudsiye zabt itdirüb âhardan bir ferdi dahl ve taarruz itdirilmeye şöyle bileler alâmet-i şerîfe itimad kılalar tahrîren fî el-yevmi'l-hadi ve'l-ısrîn şehri cemâziye'l-ülâ sene sittîn ve elf

Be-makâm-ı Kostantiniyye el-mahrûsa

Sayfa 186/ Belge 139**Özet: Balkalağı Mescidi imamı ve mütevellisi Ebu Bekir'in tekrar tayini hakkında**

Nişân-ı şerîf-i âli şân-ı sâmi-i mekân tuğrâ-yı garrâ-yı cihân sitân-ı hâkânî hükmi oldur ki

İşbu râfi-i tevki-i refiü'ş-şân-ı hâkânî Ebu Bekir südde-i saadetime gelüb Mahmiye-i Ayntâbda vaki Çukur Mahallede Balkalağı mescidinde berât-ı şerîfimle imam ve mütevellisi olub hidmetinde kusurı yoğiken âhardan bazı kimesneler bi vech dahl

eylediklerini bildirüb ibka ve mukarrer kılınmak bâbında inâyet rica eylemeğin mceddeden tevcîh idüb bu berat-ı izzet-gayatı virdüm ve buyurdum ki mezbûr bade'l-yevm varub mescid-i mezbûrda kema fi'l-evvel imam ve müteveli olub müddeâsını mübeyyine beyyine taleb olundukda udûl-i müslimînden hidmet-i lâzimesin merî ve müeddî kıldıkdan sonra ol bâbda hiç ehad mani ve dafî olmayub dahl ve taarruz kılmayalar alâmet-i şerîfe itimad kılalar tahrîren fî evâyil-i şehri cemâziye'l-ûlâ sene ihdâ ve sittîn ve elf

Be-makâm-ı Kostantiniyye el-mahrûsa

Sayfa 187/Belge 140

Özet: Mustafa'nın muhızırbaşılığa atanması hakkında

Nişân-ı şerîf-i âli şân-ı sâmi-i mekân tuğrâ-yı garrâ-yı cihân sitân-ı hâkânî hükmi oldur ki

Mahmiye-i hâkânîden feth-i hâkânîden berü muhızır başlığı kuyucılara va kapucu oğullarına olagelmişiken kırk yıldan mütecaviz muhızırbaşısı olan kuyucu *** pir ve ihtiyar olmağla üzerinden hilaf-ı inha ile âhardan ve birliğiyle alakası olmayan Abdülkadir ve Hacı İbrahim nâm kimesnerler halen mezbûrun oğulları var iken hilaf-ı inha ile üzerinden alub mezbûrlara küllî gadr itmeğin mezbûrlar ref olunub yine mezbûrun sulbi oğlı işbu râfî-i tevki-i refiü'-şân-ı hâkânî Mustafaya mahal ve müstehakdır deyu ibka ve mukarrer kılınmak bâbında kadısı akza kuzati'l-müslimîn Mevlânâ Seyyid Ahmed zîdet fezâiluhû arz itmeğin bu berât-ı hümâyûnı virdim ve buyurdum ki varub mezbûr Mustafa babası yerine muhızırbaşısı olub hidmet-i lâzimesin edadan sonra mukaddema ne vechle mutasarıf olmuşlar ise mezbûr Mustafa ol vechle olub benim devam-ı ömr ü devletimçün duaya müdâvemet göstere şöyle bileler alâmet-i şerîfe itimad kılalar tahrîren fî evâyil-i şehri cemaziyel evvel sene ihdâ ve sittîn ve elf

Be-makâm-ı Kostantiniyye

Sayfa 187/Belge 141**Özet: Kurd İbrahim'in Dülük Baba zaviyesine tekrar atanması hakkında**

Nişân-ı şerîf-i âli şân-ı sâmi-i mekân tuğrâ-yı garrâ-yı cihân sitân-ı hâkânî hükmi oldur ki

Mahmiye-i Aynâtâb müzafatında vaki Dülük Baba zaviyesinde ...dâr olan işbu Darende-i fermân-ı hümâyûn Kurd İbrahim her vechle mahal ve layık olub bir vechle azli icab ider hali yoğiken âhardan bazı kimesneler müderrislik ile alub gadr itmeğin zaviye-i mezkure mezbûr Kurd İbrahim yine ... ile ibka ve mukarrer kılınmak bâbında fahrü'l-emâsil Mevlânâ Ataullah Efendi arz itmeğin vaki ise sadaka idüb bu berât-ı hümâyûnu virdim ve buyurdumki varub mezbûr ... ile mutasarrıf olub hizmet-i lâzimesin tevdi kıldıkdan sonra yevmi kadîmden ne vechle mutasarrıf olmuşlarsa mutasarrıf olub devam-ı ömr ü devletimçün duaya müdâvemet göstere şöyle bileler alâmet-i şerîfe itimad kılalar tahrîren fî evâyil-i şehri cemâziye'l-âhire sene ihdâ ve sittîn ve elf kayd 22 zilkade

Be-makâm-ı Kostantiniyye

Sayfa 187/Belge 142**Özet: Üstad Maksuda verilen icar hakkında**

Bais-i tezkere oldur ki ihtisaba tabi ... işbu hafız-ı temessük Üstad Maksuda altmış bir cemâziye'l-âhirinin guresinden senede mezbûre zilhiccesi tamamına varınca on buçuk kamil gurusu icara virilüb mâh be mâh bir buçuk gurusu virmek şartıyla zabtına temessük virildiği bade'l-yevm zabt eyleyüb mâh be mâh (karalı) gurusu teslim eyledikde ... şehri cemâziye'l-âhir sene 1061

Nasuh Zabit-i Dimos

Sayfa 187/Belge 143**Özet: Aynâtâb'da camiler yakının ve çarşı pazarında bulunan seddin kaldırılması hakkında**

Fasl-ı müşar olunub kadîmü'l-eyyamda olageldiği üzre nefsi-i Aynâtâbda vaki Camiler kurbunda ve çarşı bazar arasında olan kurbılı pak sedden ve şehirden ihrac itdirilmek

içün buyruldı tahrîr olunub sebk-i naibimiz tayin olunmuşdur kimesne rencide ve remide itdirmeyesin deyu buyruldı fî gurre-i şaban sene 1061

Sayfa 188/Belge 144

Özet: Tahtalı Cami-i şerîfi evkâfına Hacı Ali'nin müteveli tayini hakkında

Nişân-ı şerîf-i âli şân-ı sâmi-i mekân tuğrâ-yı garrâ-yı cihân sitân-ı hâkânî hükmi oldur ki

Ayntâb kazasında vaki Tahtalı Cami-i Şerîfinin evkâfına müteveli olan amal-i vakf ... idüb yerine erabab-ı istihkakdan işbu Darende-i fermân-ı şerîf Hacı Ali mahal ve müstehak olmağın darsaadetimden müceddeden berât ricasına ... taleb itmeğın vaki ise sadaka idüb bu berât-ı hümâyûn virdim ve buyurdum ki mezbûr varub vech-i meşrûh üzre müteveli olub hidmet-i lâzimesin müeddi kıldıktan sonra yevmi vazifesini üslub-ı sâbık üzre mutasarrıf olub vakıfın ruhu ve benim devam-ı ömr ü devletimçün duaya müdâvemet göstere şöyle bileler alâmet-i şerîfe itimad kılalr tahrîren fî evâsıt-ı rebü'l-evvel sene ihdâ ve sittîn ve elf fî 10 receb

Be-makâm-ı Kostantiniyye el-mahrûsa

Sayfa 188/Belge 145

Özet: Ulak sevkedilmesi ve alınacak tedbirler hakkında

Mefahirü'l-kuzat meadinü'l-fezail ve'l-kelem Asitane-i Saadetimden Halebe varub gelince vaki olan kadılar zîde fazlehüm tevkî-i refî-i hümâyûn vasıl olacak malum ola ki haliya bir mühim müstacel husûs içün *** ulağıyla irsal olunmuşdur buyurdum ki hükmi-i şerîfimle her kangınızın taht-ı kazanıza varub vasıl olursa bulunan yerlerden iki nefere yarar menzil bargirleri bulunmayan yerlerde yolda yolcu yükün yığdırmayub ve hilaf-ı şer-i şerîf kimesneye zulm ve taaddi olmayub yerlerden yarar ulak bargiri tedarik ve ihzar ve emin ve salim birbirinize ulaşdırub ber-vech-i tacil mahal-i memura irsal ve isal idüb avk ve tehirden ihmal ve müsamahadan ve hilaf-ı şer kimesneye zulm itdirmeyüb ve itdirilmekten bi gayet ihtizar üzre olasız şöyle bilesiz alâmet-i şerîfe itimad kılasız tahrîren fî evâhir-i şehr-i muharremül haram sene ihdâ ve sittîn ve elf

Be-makâm-ı Kostantiniyye el-mahrûsa

Sayfa 188/Belge 146**Özet: Ayntâb sancağı haslarının mahsulünün Ahmet Ağa'ya iltizama verilmesi hakkında**

Faziletlü izzetlü efendi hazretlerinin izz ü huzûrlarına dürer-i dâvât-ı safiyyât ithâfıyla inha ve ilam olunan budur ki Ayntâb sancağında vaki haslarımızın işbu sene bin altmış birde vaki hububat mahsulların ve buğday ve mercimek ve ... Ahmed Ağa beş yüz esedi guruşu deruhde ve iltizam idüb zabt için bu cânibden mektub verilmiştir vusûlünde gerekdir ki zikr olunan hububat mahsullerinin tahvil tarihinden merkum Ahmed Ağaya zabt ve tasarruf idüb âhardan dahl olunmaya baki hemişe fazlehüm ve daim

Sayfa 188/Belge 147**Özet: Ardıç Dede ziyaretgahı şeyhliğine âma Abdülbaki'nin tayini hakkında**

Nişân-ı şerîf-i âli şân-ı sâmi-i mekân tuğrâ-yı garrâ-yı cihân sitân-ı hâkânî hükmi oldur ki

Mahmiye-i Ayntâb kazasında vaki Ardıç Dede demekle maruf ziyaretgahı şeyhi olan işbu râfi-i tevki-i refiü'ş-şân-ı hâkânî Abdülbaki âmâ olub oher vechle layık mahal ve müstehak olmakla mutasarrıf olub berât-ı hümâyûn virilmek ricasına inâyet taleb itmeğın sadaka idüb bu berât-ı hümâyûn izzet-makrûnı virdüm ve buyurdum ki varub mezbûr Şeyh olub hizmet-i lâzimesin merî ve müeddî kıldıkdan sonra mukaddema ne vechle mutasarrıf olmuşlar ise mezbûr dahi ol vechle mutasarrıf olub vakıfın ruhu ve devam-ı ömr ü devletimçün duaye müdâvemmet göstere şöyle bileler alâmet-i şerîfe itimad kılalar fi tahrîren evâsıt-ı şehri-ı rebîü'l-evvel sene ihdâ ve sittîn ve elf

Be-makâm-ı Kostantiniyye el-mahrûsa

Sayfa 189/Belge 148**Özet: Ardıç Dede ziyaretgahı şeyhliğine âma Abdülbaki'nin tayini ve diğer şahısların karışmaması hakkında**

Akzâ kuzâti'l-müslimîn evlâ vülâti'l-muvahhidîn ma'denü'l-fazl ve'l-yakîn huceti'l-hak ale'l-halk ecmaîn vâris-i ulûmü'l-enbiyâ ve'l-mürselîn el-muhtas bi mezîd-i inâyeti'l-melikü'l-muîn Mevlânâ Ayntâb kadısı zîdet fezailehü tevki-i refi-i

hümâyûn vâsıl olıcak malum ola ki Darende-i fermân-ı hümâyûn südde-i saadetime gelüb Mahmiye-i Ayntâb kazasında vaki Ardıc Dede dimekle maruf ziyaretgahı şeyhi olub ... tarafından tevcih olub berât-ı şerîf virilmekle elinde olan berâtı mücebince zabt ider kimesne inâyet rica itmeğın elinde olan berâtı mücebince zabt iderken emrim olmuşdur buyurdum ki elinde olan berâtı mücebince zabt itdirüb taraf-ı âhardan bir ferdi dahl itdirmeyesiz şöyle bilesiz alâmet-i şerîfe itimad kılasız tahrîren fî evâhir-i şehri-ı rebîü'l-evvel sene ihdâ ve sittîn ve elf kayd fî 15 Receb

Be-makâm-ı Kostantiniyye el-mahrûsa

Sayfa 189/Belge 149

Özet: Dülük Baba zaviyesine Mehmet bin Hüsam'ın müteveli tayini hakkında

Nişân-ı şerîf-i âli şân-ı sâmi-i mekân tuğrâ-yı garrâ-yı cihân sitân-ı hâkânî hükmi oldur ki

İşbu râfi-i tevkî-i refi-i saadet-nişân-ı hâkânî kıdvetü's-sülehai's-salikin Mevlânâ Mehmed bin Hüsam zeyd salâha hakkında mezîd-i inâyet-i pâdişâhânem zuhura getürüb medîne-i Ayntâbda vaki Dülük Baba zaviyesinde kıdvetü'l-ulemai'l-muhakkikin Ayntâb mahkemesinde naibü'ş-şer olan Mevlânâ İsmail zîde ilmehu arzı mücebince şeyh ve katib ve müteveli olub mal-ı vakfı ekel ... idüb eda-yı hidmet eyledüğü sebebden ref olunub yerine bin altmış bir cemaziyuel evvelinin üçüncü gününden vazife-i muayenesiyle müevelli nasb idüb bu berât-ı hümâyûnı virdüm ve buyurdum ki mezbûr Mehmed bin Hüsam zîde salâha varub zaviye-i mezbûreye müteveli olub bundan evvel müteveli olanlar ne vechle mutasarrıf olagelmişler ise mezbûr dahi ol minval üzre mutasarrıf olub ol bâbda ref olunan mezbûr ve âhardan bir ferd dahl ve taarruz kılmayalar şöyle bileler alâmet-i şerîfe itimad kılalar tahrîren fî el-yevmi's-sadis min şehri-ı cemâziye'l-ülâ sene ihdâ ve sittîn ve elf kayd fî el-yevmü'r-rabi aşer min recebü'l-mürecceb sene 1061

Be-makâm-ı Kostantiniyye el-mahrûsa

Sayfa 189/Belge 150**Özet: Dülük Baba zaviyesine Mehmet'in müteveli tayin edilmesi hakkında**

Alemü'l-ulemai'l-mütebahhirin efzalü'l-fuzelâi'l-müteverriin yenbûü'l-falz ve'l-yakin keşşâfü mükâlâtü'd-din halalü'l-mufassalat'l-yakin ... rumuzü'l-hakayık misbah künûzü'd-dakayık el-mahfuf-i bi sunuf-i avatıfı'l-melikü'la-a'lâ sâbıkan *** kadiaskeri olub haliya ber-vech arpalık Ayntâb kazasına mutasarrıf olan Mevlânâ *** edamallahu teâlâl fezâiluhû tevkî-i refî-i hümâyûn vasıl olıcak malum ola ki kaza-i mezbûrede vaki Dülük Baba zaviyesinin mütevellisi olan sulehadan Darendede-i fermân vacibü'l-izan kıdvetü's-sulehâi's-salikin Mehmed zîde salâha südde-i saadetime gelüb bundan akdem şeyh ve katib ve müteveli olan Mustafa mal-ı vakfi ekel ve bey idüb eda-yı hizmet itmemekle ref ve zikr olunan tevliyet kendüye tevcîh olunub maliye tarafından berât-ı şerîf virildüğü bildirüb mücebince zabt itdirilmek bâbında inâyet rica itmeğin zabt itdirtmesi emrim olmuştur buyurdum ki emrim üzre tevliyet-i mezbûre maliye tarafından virilen berât-ı şerîfim mücebince kemâkân mezbûr Mehmed zabt ve tasarruf itdirüb min bade kadiasker tarafından bir tarikle berât ibraz itmekle ref olunan mezbûr Mustafayı ve âhardan kimesneyi dahl ve taarruz itdirmeyesiz ve dahl idüb mahsul-i vakıfdan nesne almış ise bade's-subut hükm-i ... küsr ve bî kusur alıveresiz şöyle bilesin alâmet-i şerîfe itimad kılasın tahfîren fi evâyil-i cemâziye'l-ülâ sene ihdâ ve sittîn ve elf

Be-makâm-ı Kostantiniyye el-mahrûsa

Sayfa 190/Belge 151**Özet: Kara Yusuf Çeşmesinin tevliyetinin Ebu'l-Kasım'a verilmesi hakkında**

Akzâ kuzâti'l-müslimîn Ayntâb kadısı Mevlânâ Seyyid Ahmed zîdet fezâiluhû südde-i saadetime mektub gönderüb kaza-i mezbûrda vaki Bali oğlu cami-i şerîfinin ve Kara Yusuf Çeşmesinin mütevellisi olan ... nâm kimesne eda-yı hizmet itmeyüb tekasül üzre olmağla erbâb-ı istihkakdan işbu râfi-i tevki-i refiü's-şan Ebu'l-Kasım ... mahal ve müstehakdır deyu virilmek ricasını arz itmeğin tevcîh idüb bu berât-ı hümâyûnı virdim ve buyurdum ki mezbûr Ebu'l-Kasım varub zikr olunan cami-i şerîf ve çeşmenin mütevellisi olub hizmet-i lâzimesin merî ve müeddî kıldıkdan sonra vazife-i muayyenesine mutasarrıf olub vakıfın ruhu ve benim devam-ı ömr ü devletimçün ediyesine müdâvemet ve istimal göstere ol bâbda hiç ehad mani ve dafi

olmasun dahl ve taarruz kılmasun şöyle bilesin alâmet-i şerîfe itimad kılusun tahrîren
fî evâsıt-ı şehr-i cemaizyel evvel sene ihdâ ve sittîn ve elf kayd 8 recebü'l-ferd

Be-makâm-ı Kostantiniyy el-mahrûsa

Tıbıka aslehü'l-müstehak el-ınkıyad nemekahü'l-fakîr Şeyh Mehmed el-hüsna el-
kadı-i bi asker-i Anadolu ufıye anh

Sayfa 190/Belge 152

Özet: Zaamet gediğinin mahlûl olması nedeniyle Mehmet'e verilmesi hakkında

Nişân-ı şerîf-i âli şân-ı sâmi-i mekân tuğrâ-yı garrâ-yı cihân sitân-ı hâkânî hükmi
oldur ki

Çün hazret-i kadir-i vahhab ve cenab-ı perverdegar-ı celle şane ve teâlâ kemal-i
kerem ve Cevdet-tahiyyete aleyh izzet ... hizmet-i aliyye-i şahanem ... ve lazım
oldur ki inâyet-i teâlâmda müstehak irtifa-ı şah ve ... olanlar ale'd-devam
binaen zalike Osman oğlu râfi-i tevki-i refiü'ş-şân-ı şehriyari ve ... berliğ-i yeliği ...
mukal-i tacıdarı kıdvetü'l-emâcid ve'l-ekarim camiü'l-mehamid ve'l-mekarim
Mehmed zîde mecduhu südde-i saadetime gelüb bundan akdem yararlığı arz
olundukda ibtidadan yirmi bin akçe zeamete ve dört defa beş bin akçe terakkilere
evamir-i şerîfe virilüb ve Ayntâb sancağında ve nahiyesinde Hums nâm karye ve
gayrıdan yirmi dört bin akçe zeamete mutasarrıf olan dergâh-ı muallâm
müteferrikalarından Ali ahar dirliği çıkub zeameti mahlûl olmağın kendüye virilmek
bâbında inâyet rica itmeğın sefere eşmek şartıyla tevcîh olunmağıçün sene ihdâ ve
sittîn ve elf rebü'l-evvelinin evâhirinde hükmi-i şerîfim virildikden sonra tezkiresi
ihrac olunmak fermânım olub ve merkum müteveffa Alinin müteferrikalık gedüğü
mahlûl olmağla virilmek rica itmeğın zümre-i mezbûreye ilhak olduğuna sene-i
mezbûre ile mah-ı mezbûrun yirmi birinci yevminden

Sayfa 191/Belge 153

Özet: Ayntâb kazasının vergilerini toplamaya Mehmet'in görevlendirilmesi hakkında

Akza kuzati'l-müslimîn evla vulati'l-muvahhidin madenü'l-fazl ve'l-yakin hucetü'l-
hak ale'l-halk ecmein varis-i ulumü'l-enbiya ve'l-mürselin el-muhtas bi mezîd-i

inâyeti'l-melikü'l-muin Mevlânâ Ayntâb kadısı zîde fezaile tevkî-i refî-i hümâyûn vasıl olıcak malum ola ki dergâh-ı muallâm müteferrikalarından Darende-i fermân vacibü'l-izan kıdvetü'l-ematicid ve'l-ayan müteferriika Mehmed zîde mecduhû südde-i saadetime arz-ı hal idüb kaza-i mezbûre tabi berât-ı şerîfimle mutasarrıf olduğı zeameti karyeleri ahmallu serbest iken haricden dahl olunduğın bildirüb imdi Ahmallu zeamet serbest olmak kânûn-ı mukarrerdir buyurdum ki hükm-i şerîfimle vardıkda göresin zeamet-i mezbûre hassalardan ekdirilmiş olmayub bilfiil İcmallu ise resm-i cürm ve cinâyet ve resm-i arusana ve kul ve cariye mezdiganesine ve sâyir bad-ı hevasına beğlerbeğı ve sancakbeğı ve ademleri voyvoda ve subaşları ve ümena ve amal ve nazır ve nüzzar ve çeribaşı ve çeri sürücileri ve sâyir erlerinden ve züema ve erbâb-ı tımar ve alaybeğı ve muhassalan bir ferdi dahl ve taarruz itdirmeyüb mûmâ-ileyhin ademine ahz ve kabz itdiresin ... yazılı reayasının birinden cürm-i galiz sâdır olub salb ve siyaset veyahud kat-ı uzva müstehal ola oldukda dahi hükm-i kadı lahık olub huccet-i şeriye virildikden sonra mücrime-i günah sâdır olduğı mahalde mûmâ-ileyhin ademi marifetiyle şerle icra itdirüb ve ahar ... alub gitmeğe komayub ve bedel-i siyaset deyu bir akçe ve bir habbesin aldırmayasın almayalar ve aldırmayasın ve şimdiye değın rüsûm-ı serbestiyesinden nesnesin dahi almışlar ise bade's-sübut hükm idüb bî kusur alıveresin hilaf-ı şer ü kânûn ve mugayir-i emr-i hümâyûn kimesneye iş itdirmeyesin islimyatı akar üzre olan yazub bildirüb husûs-ı mezbûr için tekrar emrim varımlu eylemeyesin şöyle bilesin alâmet-i şerîfe itimad kılâsın tahrîren fî evâyil-i şehr-i rebîü'l-evvel sene ihdâ ve sittîn ve elf

Be-makâm-ı Kostantiniyye el-mahrûsa

Sayfa 191/Belge 154

Özet: İbni Şeker Mahallesinden Fatıma Hatun'un, Şehreküstü Mahallesi sakinelerinden Saadet Hanımdan alacak talebi hakkında

Mahmiye-i Ayntâb Mahallatından İbni Şeker Mahallesinde sâkine Fatıma Hatun ibnite el-hâc Zekeriya tarafından husûs-ı ati'l-beyanı davaya vekil olub nehc-i şeri üzre vekaleti sabite olan karındaşe el-hâc Mehmed nâm kimesne meclis-i şer-i şerîf-i mahalle-i Şehreküstide sâkine Saadet nam hatun mahzarında üzerine dava ve takrir-i kelam idüb mersum Saadet müvekkilem ve karındaşım Fatıma Hatunun bundan akdem Mercan nam bir siyah cariyesi ağva ve ihlal idüb mersum Mercan dahi hatunı mezbûre Fatımanın bir çift altun cebe ve bir altun ... ve bir incü enselik

ve yirmi mankal miktarı incüsünü ahz idüb mezbûre Saadetin evine vardıkdan zıkr olunan eşyasını alub kendüyi ahar diyarda bey itmeğe göndermekle mezbûre Fatıma haberdar olub eşya-yı mezkureyi kendüden talep itdikde zıkr olunan incü enselik ve bir ... mezbûre Fatımaya teslim itmişdir sual olunub ... ve baki kalan eşya dahi teslim olunmak matlubumdur didikde gıbbe's-sual mezbûre Saadet mezbûre Mercanı ben ... itmedim lakin tarih-i kitabdan bir ay mukaddem mersum Mercanı hazır-ı bi'l-meclis olan Hasan nâm kimesnenin evinde görüb bir incü enselik ve bir ... virmekle ben dahi mezbûr ... teslim itdim deyu ... husûs-ı mezkur mersum Hasandan sual olundukda inkarla cevab virmekle mezbûre Saadetden kelamına mutabık beyyine talep olundukda ityan-ı beyyineye kadir olmadığından mersum Hasan yemin teklif olundukda mezbûre Mercandan ve eşya-yı mezkureden ... olmadığıma hulfi billah eyledikten sonra mezbûr Hasanın hüsn-i hali imam-ı mahalleden sual olundukda Monla Ali ve ... ve Monla Ömer bin Ahmed ve Mansur bin İbrahim ve Mehmed Beşe ... ve Halil bin Mehmed ve Yakub bin Ali ve el-hâc Mustafa nâm kimesneleri li-ecli'ş-şehade hazıran olub mezbûr Hasanın ve zevcesinin bu zamana gelinceye su-i hareketini görmedik her biri su-i halinden kimselerden dava itmemeğin fî evâyil-i cemâziye'l-ûlâ sene 61

Şuhûdü'l-hâl

(karalı) Mehmed bin, Hasan bin (karalı) , Mehmed bin Abdullah?

Sayfa 192/Belge 155

Özet: Ayntâb kazasının kısmet-i askeriyesinin verilmesi hakkında

Muvâfikü'l-aslehü'l-mektub hurrire el-fakîr Abdülatif es-sâbit be-Mahkeme-i Mahmud Paşa be-medîne-i Kostantiniyye ğufira lehû (silik) ilm ü kemal ve bâha-i Gülistan fazle ve efzâl olan nâdi-i latîf-behet meâlevi savb-ı saadet evine kemal-i muazzam ve iclal-birle cevâhir-i dâvât-ı ihlas istimal ithâfindan sonra münha-yı muhlis budur ki ber-vech arpalık mutasarrıf oldukları Ayntâb kazasının umûr-ı kısmet-i askeriyesi taraf-ı şerîflerine tefviz olunmuşdur şevki olunur ki hizmet-i niyabetleri ile şerefyab olan efendi vaki olan umûr-ı askeriyeyi tahrîr ve beyne'l-verese taksime takayyüd-i şerîfleri diriğ buyrula ... mesned-arây-ı izzet olalar hurrire fî el-yevmi'l-ısrîn min cemazyel ahire ihdâ ve sittîn ve elf

El-fakîr Şabanü'l-Kadıü'l-asâkir-i Anadolu

Tıbıka aslehü'l-şerîf es-sultâni dâme ... teâlâ El-fakîr Mehmed Esad el-kâdı-i ...
es-sultaniye aleyhi Kostantiniyye el-mahmiye ufye anh

Sayfa 192/Belge 156

Özet: Tilbeşar'ın tekrar Ayntâb kazasına dahil olması hakkında

A'lemü'l-'ulemâi'l-mütebahhirîn efzalü'l-fuzelâi'l-müteverriîn yenbüü'l-fazl ve'l-yakîn keşşâf-i müşkilâtü'd-dîn hilâlü'l-müasselâti'l-yakîniyye miftâh-ı rumûzü'l-hakâyık-ı misbâh künûzü'd-dekâyıki'l-mahfûf bisunûf-i avâtıfı'l-melikü'l-a'lâ sâbıkan Rumili kazaskeri olub halen ber-vech arpalık Ayntâb kazasına mutasarrıf olan Mevlânâ Mustafa edâmallâhu teâlâ fezâyilehu tevkî-i refî-i hümâyûn vasıl olıcak malum ola ki kaza-i mezbûrun arpalık mülhakatı kadîmesinden olub mukaddema ifraz olunan Tilbeşar kazası şeyhül İslam işareti ile gerü Ayntâb kazasına ilhak olunub bade'l-yevm tarafından zaibinin zikr olunan Telbeşar kazasını mean mutasarrıf olub beyne'l-ahali icrâ-yı ahkam-ı şeriye eylemek bâbında bi'l-fiil Anadolu kazaskerim olan A'lemü'l-'ulemâi'l-mütebahhirîn efzalü'l-fuzelâi'l-müteverriîn Mevlânâ Şaban edâmallâhu teâlâ fazlehu tarafından mektub virilmeğin buyurdum ki bu bâbda Mevlânâ-yı müşârün ileyh tarafından virilen mektub mücebince ber-vech arpalık tasarrufunda olan Ayntâb kazasının mülhakatı kadîmesinden olmağla halen ilhak olunan mezkur Tilbeşar kazasını nayibinin mean mutasarrıf olub ahalisi beyninde icra-yı ahkam-ı şeriye idüb min bade kadıaskerim mektubuna ve emr-i hümâyûnuma muhalif aharı dahl ve taarruz itdirmeyesin şöyle bilesin alâmet-i şerîfe itimad kılasın tahrîren fî evâhir-i şehr-i cemâziye'l-ülâ sene ihdâ ve sittîn ve elf

Be-makâm-ı Kostantiniyye el-mahrûsa

Sayfa 192/Belge 157

Özet: Ayntâb kısmet-i askeriye işlerinin yürütülmesi husûsları hakkında

A'lemü'l-'ulemâi'l-mütebahhirîn efzalü'l-fuzelâi'l-müteverriîn yenbüü'l-fazl ve'l-yakîn keşşâf-i müşkilâtü'd-dîn hilâlü'l-müasselâti'l-yakîniyye miftâh-ı rumûzü'l-hakâyık-ı misbâh künûzü'd-dekâyıki'l-mahfûf bisunûf-i avâtıfı'l-melikü'l-a'lâ sâbıkan *** kazaskeri olub halen ber-vech arpalık Ayntâb kazasına mutasarrıf olan Mevlânâ *** edâmallâhu teâlâ fezâyilehu tevkî-i refî-i hümâyûn vasıl olıcak malum

ola ki kaza-i mezbûrun umûr-ı kısmet-i askeiryesine tarafından naibin görûlmek üzere tefviz ve sipariş olunub bilfiil Anadolu kadıaskerim olan a'lemü'l-'ulemâi'l-mütebahhirîn efzalü'l-fuzelâi'l-müteverriîn Mevlânâ Şaban edâmallâhu teâlâ fazlehu tarafından mektub virilmeğın buyurdum ki *** vusûl buldukda bu bâbda Mevlânâ-yı müşârün ileyh tarafından virilen mektub mücebince kaza-i mezbûrede vaki müteveffâ-yı askeriyenin metrukatını beyne'l-verese tarafından nayibin tahrîr ve taksim itdikden sonra rusum-ı mutadeyi ahz ve kabz idüb min bade kadıaskerim mektubuna ve emr-i hümâyûnuma muhalif kısmet-i askeriye umuruna ahâr dahl ve taarruz itdirmeyesin şöyle bilesin alâmet-i şerîfe itimad kılasın tahrîren fî evâhir-i şehr-i cemâziye'l-ûlâ sene ihdâ ve sittîn ve elf

Be-makâm-ı Kostantiniyye el-mahrûsa

Sayfa 192/Belge 158

Özet: Fesleğın mezrasının nisfının mahsulünün Hacı oğlu Bekir'e verilmesi hakkında

Vech-i tahrîr-i huruf oldur ki

Fesleğın toprağında olan mezranın nisfini hamil-i varaka Hacı oğlu Bekire bin altmış bir senesinin mahsulünü sekiz guruşa İsmail Beşenin marifetiyle virüb akçesini kabz itmışizdir âhardan kimse rencide itmeye

El-fakîr Mehmed el-mütevellî

Sayfa 193/Belge 159

Özet: Bayramiye mescidi imamının fergati ve Abdülaziz Halife'ye verilmesi hakkında

Nişân-ı şerîf-i âli şân-ı sâmi-i mekân tuğrâ-yı garrâ-yı cihân sitân-ı hâkânî hükmi oldur ki

Nefs-i Ayntâbda vaki Ammu Mahallesinde Bayramiye mescidi dimekle maruf mescid-i şerîfin evkâf-ı ... berât-ı şefile imam olan Mehmed ahara tarafa süluk idüb imamet-i merkume kendü hüsn-i rızasıyla fariğ olub yerine işbu tevkî-i refî-i hümâyûn Abdülaziz Halife her vechle mahaldir deyu ihbar olunub berât-ı şerîfim virilmek bâbında kadısı Mevlânâ Abdülkadir arz itmegin sadaka idüb bu berât-ı

hümâyûnı virdüm ve buyurdum ki varub ... mezbûr Abdülaziz mescid-i mezkurun imamı olub hidmet-i mezbûresin merî ve müeddî kıldıkdan sonra vazifesin ... mutasarrıf olub vakıfın ruhı ve devam-u devletimçün duaya müdâvemet göstere hiç kimse mani olmaya şöyle bileler alâmet-i şerîfe itimad kılalar tahrîren fî evâsıt-ı şehr-i rebîü'l-evvel sene ihdâ ve sittîn ve elf Kayd 3 fî recebü'l-ferd

Be-makâm-ı kostantiniyye el-mahrûsa

Sayfa 193/Belge 160

Özet: Ayntâb haslarının bin altmış bir senesi mahsulatının Ali Ağa'ta tevcîh olunması hakkında

İzzetlü faziletlü efendi hazretlerinin meclis-i şerîflerine der-dâvât-ı safiyyât ve öZR-i teslimât-ı vâfiyât ithâfiyla ithâf ve ihda kılındıkdan sonra inha ve ilam olunan oldur ki Ayntâb sancağında vaki havaslarımız karyelerinden ve etraf-ı şehirden bin altmış bir senesinde bize aid ve raci olan cüzi ve küllî mahsulatımızı ağalarımızdan kıdvetü'l-emâsil ve'l-akran Ali Ağa zîde kadruhû tevcîh olunub zabt-ı tasarruf itdirilmek bâbında mektub-ı meveddet tahrîr olunub virilmişdir vusûlünde memuldür ki tarih-i mezbûrda havaslarımız karyelerinden ve etraf-ı şehirden bize aid ve raci olan mahsulatımızı ve ve sâyir hukuk ve rusum-ı kadîmden olageldiği üzre mezbûra ahz ve kabz itdirüb taraf-ı âhardan kimesne dahl ve tarruuz itdirilmemeğe himmet buyrulub ve hilaf-ı şer ve kânûn reaya ve fukaraya rencide ve remide itdirilmeye baki hemişe der-seccade-i şerîf... ve müstahkem bad

Dilaver

Sayfa 193/Belge 161

Özet: Bin altmış bir senesi yafta hizmetinin Hasan Ağa'ya verilmesi hakkında

Faziletlü efendi hazretlerinin meclis-i şerîflerine der-dâvât-ı safiyyât ve öZR-i teslimât-ı vâfiyât ithâfiyla ithâf ve ihda kılındıkdan sonra inha ve ilam olunan oldur ki kaza-i adalet-şiarımızda vaki yafta-i hidmeti bin altmış bir senesinde ağalarımızdan kıdvetü'l-emâsil ve'l-akran Hasan Ağa zîde kadruhûya tevcîh olunub zabt ü rabt eylemek bâbında mektub u dâd isdar olunmuşdur memuldür ki hidmet-i mezbûri mutad-ı kadîm üzre zabt itdirüb hilaf-ı şer ve kânûn reaya ve fukaraya rencide itdirilmemek bâbında bezl-i himmet buyrula vesselam

Dilaver

Sayfa 194/Belge 162

Belge yarım kalmış

... gelmiştir şöyle ki emr-i şerîfim sana vardığı gün kalkub ... sana zaman virilmeyüb hakkından gelünür bilmiş olasin alâmet-i şerîfe itimad kılasın tahrîren fi evâhir-i cemâziye'l-ûlâ sene ihdâ ve sittîn ve elf

Be-makâm-ı kostantiniyye el-mahrûsa

Sayfa 194/Belge 163

Özet: Ayntâb kahvehanelerinin duhan rüsûmunun kendine tevcîhi talebi hakkında

Nişân-ı şerîf-i âli şân-ı sâmi-i mekân tuğrâ-yı garrâ-yı cihân sitân-ı hâkânî hükmi oldur ki

*** zîde kadrehü divan-ı hümâyûnuma arz-ı hal idüb Ayntâbda vaki kahvehaneler ve rüsûm-ı duhan mukataası birkaç senenden berü mümasil olmağla kimesne muhasebesin görmeyüb ve ilimleri olmamağla senesi üç yüz guruşa olmak üzere ve maktuun tamamen teslim-i hazine eylemek şartıyla mukataa-i mezbûre kendüye deruhde olunub berât-ı şerîf virilmek rica eylemeğın ... üzere mezbûra berât-ı şerîfim virilmek fermânım olmağın işbu Darende-i fermân vacibü'l-izân kıdvetü'l-emâsil ve'l-akrân mezkur *** zîde kadruhû hakkında mezîd-i inâyet-i padşahanem zuhura getürüb zabtıçün bu berât-ı hümâyûnı virdüm ve buyurdum ki mezkur varub bin altmış bir cemâziye'l-âhîrinin on yedinci gününden sene tamamına değın nefsi-i Ayntâbda vaki kahvehaneler rüsûmı ve rüsûm-ı duhan mezbûr tarafından olageldüğü adet ve kânûn üzere cem ve tahsil olunub hilaf-ı kânûn kimesneye zulm ve taaddi itdirilmeye ve mukataa-i mezbûre mahsub olmak üzere bin altmış bir rebîü'l-evvelinin yedinci gününden yirmi dört bin akçesi teslim-i hazine-i amirem eylemiştir ol bâbda bir ferd mani ve dafi olmaya şöyle bileler alâmet-i şerîfe itimad kılalar tahrîren fi el-yevmü'l-hamis min şehr-i rebîü'l-evvel sene ihdâ ve sittîn ve elf

Be-makâm- Kostantiniyye el-mahrûsa

Sayfa 194/Belge 164**Özet: Ayntâb kahve tahmisinin Yeniçeri ocağı deveçilerinden Halil'e verilmesi hakkında**

Düstûr-ı mükerrerem müşîr-i müfehham nizâmü'l-âlem müdebbir-i umûrû'l-cumhur bi'l-fikri's-sâkıb mütemmimü mehâmü'l-enam bi'r-re'yi's-saib müessis-i bünyânü'd-devle ve'l-ikbâl meşîd-i erkânü's-saâdete ve'l-iclâl el-mahfûf-i bi sunûf-i avâtıfû'l-melikü'l-a'lâ Haleb eyâletine mutasarıf olan vezirim *** paşa edamallahu teâlâ iclalelhu ve akza kuzati'l-müslimîn evla vülatü'l-muvahhidin madenü'l-fazl ve'l-yakin varisi-i ulumü'l-enibaya ve'l-mürselin hucetü'l-hak ale'l-halk ecmain el-muhtası bi mezîd-i inâyeti'l-melikü'l-muin Haleb ve Ayntâb kadıları zîdet fezailehüma tevkî-i refî-i hümâyûn vasıl olıcak malum ola ki dergâh-ı muallâm yeniçerileri ocağı deveçilerinden kıdvetü'l-emacid ve'l-ayan Halil zîde mecduhû südde-i saadetime arz-ı hal idüb Haleb gümrüğine tabi Ayntâbın kahve tahmisi zabtı bin altmış bir senesine mahsub olmak üzere kendüye virildiğine eline Haleb gümrüğü mukataası emini mühürlü ve mamul-i bih temessük viridiğin bildirüb mücebince kadîmden olageldüğü üzere zabt itirdirmek bâbında emr-i şerîfim virilmek rica eylediği eelden imdi vech-i meşrûh üzere amel olunmak emrim olmuşdur buyurdum ki hükm-i şerîfimle *** vardıkda bu abda sâdır olan emrim üzere amel idüb dahi tarih-i mezbûra mahsub olmak üzere Haleb gümrüğü mukataasına tabi Ayntâbın kahve tahmisini elinde olan mühürlü ve mamul-i bih temessüki mücebince tarafından irsal eylediği ademine ve zirde olageldüğü üzere zabt ve tasarruf ve vaki olan hukuk ve rüsûmatın ahz ve kabz itdirüb taraf-ı âhardan ferdi dahl ve taarruz itdirmeyesin şöyle bilesin alâmet-i şerîfe itimad kılasın tahrîren fî el-yevmi'l-hamis şehri rebiü'l-âhir sene ihdâ ve sittîn ve elf

Be-makâm-ı Kostantiniyye el-mahrûsa

Sayfa 195/Belge 165**Özet: Ayntâb kamalak tahmisinin Halil Ağa'ya verilmesi hakkında**

Vech-i tahrîr-i huruf budur ki

Taht-ı iltizamımızda dahil Ayntâbın kamalak tahmisi işbu sene bin altmış bir senesinin mah-ı cemaziyel evvelinin on birinci gününden ila sene tamamına değin işbu Darende-i huruf fahrü'l-emâsil ve'l-akran doksan bir deveçilerinin İzzetlü Halil Ağaya beş yüz guruşa deruhde olunmuşdur ... hâsıl olan beş yüz guruşu mûmâ-ileyh Halil Ağadan bî kusur ve lâ kûsür alub dahil-i hazine-i amireye kabz eylediğimiz eelden ... kütüb olunub yedine vazi olunur ki vakt-i hacetde ibraz oluna tahrîren fi 17 cemâziye'l-âhire sene 1061

Sayfa 195/Belge 166**Özet: Hayamlu, Salarlu ve diğer cemaatlerin vergilerinin Arslan Beğ'e iltizam olunması hakkında**

Bais-i tahrîr-i tastir budur ki berât-ı pâdişâhîyle mevaciblerimize bedel ocaklığımız olan ... mukataası tabi-i Hayamlu ve Mematlu ve Salurlu ve Bulasatlu ? ve Yoylultlu ve Takiyatlu ? ve Köreklü ve Acarlu cemaatlerinin bin altmış senesinde cânib-i miriye aid ve raci olan mahsulat ve sayfi ve resm-i bennak ve mücerred ve adet-i ağnam ve cürm ve cinâyet ve resm-i arusiye ve sâyir rûsûm ve hukukların ocaklarımızdan vekil olduğumuz üzre sene-i mezbûre muharreminin guresinden bir sene kamil olunca üç bin sekiz yüz ... guruşa işbu hafizü'l-kitab izzetlü Arslan Beğ ber-vech iltizam deruhde olmak şartıyla taahhüd olunub bu memhur tezkere virilmişdir ki balada mezkur olduğu üzre zabt ve tasarruf idüb cibayet-i miriye aid olan rusumatın olageldüğü üzre tahsil idüb muhalefet-i şer ve kânûn-ı reayadan bir ferde zulm ve taaddi itmeyüb ve mabeyninde bir kimesneden niza ve dava zuhur iderse kendüsi cevab virüb def eyleyüb ve zikr olunan üç bin sekiz yüz guruşu bi't-tamam nakd-i akçe virüb esbab ve eşya teklif itmeyüb aharına değin meblağ-ı mezbûrı bî kusur eda itmek şartı üzre cevab virmek için ve min bade bir kimesne zabtına kani olmak için taraflarımızdna memhur temessük virilmişdir tahrîren fi gurre-i muharremü'l-haram sene 160

El-fakîr Mustafa Ağa vekil-i, el-fakîr İsmail vekil-i Asluca

Sayfa 195/Belge 167**Özet: Zahire ve kahve irsali hakkında**

İzzetlü ve faziletlü efendi hazretlerinin meclis-i şerîflerine der-dâvât-ı halise ile ... muhibbane inha olunur ki saadetlü ve devletlü sahib-i devlet efendimiz hazretlerinin matbahlarına lazım olan zahire defteri huzûr-ı şeref ve kavre irsal olunmuşdur inşaallahu teaal vusûlünde memuldür ki tedarik ve irsale himmet ve ihtimam buyurasız ki akçesi virilür bu husûsda tekayyüd ve ihtimam idesiz kendi misafiriniz âna göre tedarik ve irsale ikdam idesiz baki izzet ...

Muhibb-i muhlis Ahmed kethüda

Sayfa 195/Belge 168**Özet: Belpınar kazasının Ayntâb'a ilhak olunması hakkında**

Tıbıka aslehü'l-mektub hurrire el-fakîr Abdülllatif es-sabit be-mahkeme-i Mahmud Paşa bi medîne-i Kostantiniyye ğufire lehu

Saha-i gülzar-ı ilm ü kemal ve maha-i gülistan-ı fazl ü efzal olan nadi ... savb-ı refat adına cevâhir-i dâvât ihlas ve istimal ithâfiyla inha-yı muhlis budur ki ber vech arpa mutasarrıf oldukları Ayntâb kazasının mülhakat-ı kadîmesinden olub mukaddema ifraz olunan Belpınar kazası halen şeyhü'l-İslam sellemehü'l-islam hazretleri işaret-i aliyyeleri üzre yine Ayntâb kazasına ilhak olunmuşdur buyurdum ki kaza-i mezbûre taraf-ı şerîflerinden tasarruf ve icra-yı ahkam oluna vesselam hurrire fî el-yevmü's-salis ve'l-ısrîn min cemâziye'l-ülâ sene ihdâ ve sittîn ve elf

El-fakîr Şaban el-kadı-i bi asakir-i Anadolu

Sayfa 197/Belge 169**Özet: Ayntâb sancağının arpalık olarak Davud Paşa'ya verilmesi hakkında**

Tıbıka aslehü'l-âli ... muta nemekahü'l-fakîr Şeyh Mehmed el-hüseyni el-kadı-i bi asakir-i Anadolu ufiye anh

Düstur-ı mükerrerem müşir-i müfehham nizamü'l-alem müdebbir-i umurü'l-cumhur bi'l-fikri's-sakıb mütemmimü mehmamü'l-enam bi'r-re'yi's-saib müessis-i bünyanü'd-devle ve'l-ikbal meşid-i erkanü's-saadete ve'l-iclal el-mahfuf-i bi sunuf-i

avatıfı'l-melikü'l-ala vezirim Davud Paşa edamallahu teâlâ iclalehu tevkî-i refî-i hümâyûn vasıl olıcak malum ola ki sen yarar ve şacaaat şiar ve uğur-ı hümâyûndan makrûnumdan nehc-i hizmetin sebk idüb müstehak-ı inâyet olduğun ecluden küllîyen hakkında mezîd-i inâyet-i aliyye-i şahanem ve mezîd-i refet-i seniyye-i şahanem zuhura getirüb işbu sene ihda ve sitin ve elf cemâziye'l-âhîrinin guresinden mutasarrıf olmak üzere Ayntâb sancağı ber-vech arpalık sana tevcîh ve ... idüb ... *** tayin olunmuşdur buyurdum ki vusûl buldukda bir an ve bir saat tehir ve tevakkuf itmeyüb varub liva-i mezbûra mah-ı mezbûrun guresindne ber-vech arpalık mutasarrıf olub ... hırsat-i memleket ve himayet ve sıyanet bâbında mecd ü sâyi olasın şöyle bilesin alâmet-i şerîfe itimad kılasın tahrîren fî evâhir-i şehr-i rebîü'l-âhir sene ihdâ ve sittîn ve elf kayd 3 cemâziye'l-âhir

Be-makâm-ı Kostantiniyye el-mahruse

Sayfa 197/Belge 170

Özet: Ayntâb sancağına mütesellim tayini hakkında

Kıdvetü'l-emacid ve'l-ayan kapucı başlarımızdan *** ağa zîde mecduhû inha olunan budur ki işbu ihdâ ve sittîn ve elf cemaziye'l-âhîrinin guresinden ber-vech arpalık Ayntâb sancağı bu defa size tevcîh ve inâyet buyrulmakla tarafımızdan seni mütesellim nasb ve tayin idüb zabtı için irsal eylemişizdir imdi emr-i şerîf-i ali şan mûcebince liva-i mezbûrı sedarı tarafımızdan zabt ve tasarruf idüb hilaf-ı şer-i şerîf reaya ve berayayı rencide ve remide itdirilmeyüb ber-muktezâ-yı şer ü kânûn iktiza iden mahsulümüzi ahz ve kabz idüb ahali-i vilayet ile hüsn-i süluk üzere hareket idüb reayamızdan kimesne rencide olunmayub ... şer ü kânûn riayet eyleyesiz vesselam

Dilaver Paşa ...

Sayfa 197/Belge 171

Özet: Ayntâb'ın Dilaver Paşa'ya arpalık olarak tayin edilmesi hakkında

Ayntâb naibimiz Ataullah Efendi kâm-yâb

Bade't-tahiyye ve teslim inha olunur ki halen Ayntâb vezir-i mükerrer Dilaver Paşa hazretleri arpalık tayin olunub mahdumları Ali Ağa taraflarından mütesellim olunub Asitane-i Aliyeden virilen emr-i şerîf üzere amel olunub eğer siz ve eğer ânlar şer-i

şerîf üzre dirlik idüb saadetlü paşa hazretleri ... ceblerin aldı bir mütediyyin mukarrer mükerrer vezir-i ali şan der-riayetlerinden ... olunmaya bi hamdillahi teâlâ ... ve insaf ile maruf ve memhurdur

Mustafa el-kadı-ı el-fakîr es-sâbık bi asker-i rum ili ... bi medîne-i Ayntâb

Sayfa 198/Belge 172

Özet: Ayntâb arpalığına mütesellim tayini hakkında

İzzetlü faziletlü efendi hazretlerinin meclis-i şerîf-i vacibü't-teşriflerine dürer-i dâvât-ı safiyyât-ı muhabbet füzun ve tarik-i teslimât-ı vâfiyât-meveddetnümün ithâf ve ihda kılındıktan sonra zamir-i minirlerine muhlisane inha-ı bî riya budur ki haliya avatıf-ı aliyeye-i pâdişâhî ve riayet-i seniyye-i şehrişahiden işbu sene ihdâ ve sittîn ve elf cemâziye'l-âhîrinin guresindne zabt eylemek üzre Ayntâb sancağı ber-vech arpalık bu muhlislerine tevcîh ve inâyet olunub emr-i şerîf-i ali şan sadaka ve ihsan buyrulmağla ademlerimizden olub hareket ve sekenatı hüsn-i hal üzre olan kıdvetü'l-emacid ve'l-ayan *** ağa mütesellim nasb ve tayin olunub imzalu suret-i emr-i şerîf-i ali şan birle revane olmuştur şerîf meclisleri ile müşerref oldukda memul ve melhuzdur ki sicil-i mahfuza kayd ve liva-i mezbûrı biz varınca mûmâ-ileyh mütesellim ağamıza zabt itdirüb fukaraya ve zuefaya gereği gibi himayet ve sıyanet olunub ber muktezâ-yı şer ü kânûn iktiza iden mahsulümüzi ahz ve kabz itdirüb kimesneye zulm ve taaddi olmamak bâbında sa'y-ı cemilleri mebzul ve bî deriğ buyrula baki hemişe eyyam-ı şerîf müstedam teâlâ

Muhibb-i muhlis Dilaver

Sayfa 198/Belge 173

Özet: Ulak gönderilmesi ve alınacak tedbirler hakkında

Mefahirü'l-kuzat ve'l-hükkam meadinü'l-fezayil ve'l-kelem Asitane-i Saadetimden Halebe varub gelince yol üzerinde olan kadılar zîde fazlehüm tevkî-i refî-i hümâyûn vasıl olıcak malum ola ki haliya bir mühim ve müstacel husûsiçün *** ulağıyla ol cânibe irsal olunmuştur buyurdum ki hükm-i şerîfimle her kangınızın taht-ı kazasına dahil olursa iki nefere yalnız ... yerlerden menzil bargiri ve bulunmayan mahallerde yolcu yüki yiğdirmayub ve hilaf-ı şer-i şerîf kimezneye zulm ve taaddi itdirilmeyüb yerlüden yarar menzil bargiri tedarik ve ihzar idüb muhavvef ve muhatara olan

yerlerde kılavuzlar koşub emin ve salim birbirinize irsal idüb avk ve tehirden ve ihmâl ve müsahaleden ve hilaf-ı şer-i şerîf kimesneye zulm ve taallül itdirilmekten bi gayet ihtiraz üzre olasız alâmet-i şerîfe itimad kılasız tahrîren fî eva şehr-i sene ihdâ ve sittîn ve elf

Be-makâm-ı Kostantiniyye el-mahrûsa

Sayfa 198/Belge 174

Özet: Van Beylerbeyinin isyanı hakkında

Tıbıka aslehü'l-mutabık hurrîre el-fakîr ileyhi teâlâ es-seyyid Mehmed el-kadı bi medîne-i Maraş ufiye anh

Emîrû'l-ümerâi'l-kirâm kebîrû'l-küberâi'l-fihâm zü'l-kadr ve'l-ihtirâm sâhibü'l-'izz ve'l-ihtişâm el-muhtas bi mezîd-i inâyeti'l-melikü'l-a'lâ Maraş Beğlerbeğisi Ahmed dâme ikbâlehû tevkî-i refî-i hümâyûn vasıl olıcak malum ola ki halen Van Beğlerbeğisi Mehmed ile Van ... Hüseyin isyan idüb fesadları zahir ve izaleleri lazım gelmekle Diyarbekir eyâletine mutasarrıf olan düstur-ı mükerrerem vezirim Mehmed Paşa edamallahu teâlâ bu husûsa serdar nasb ... tayin olunub Allâhu teâlâ bu gailenin def ü ref husûsı acele olmasıyla vücuh-ı müsteban ile lazım ve mühim olmağla imdi sen asla tevakkuf itmeyüb ... devr-i mühimmât ve tedarikim Deyu özr ve bahane itmeyüb yarar ademlerin ve eyâletinin askerleriyle ... kalkub ... iki konağı bir iderek serdar-ı müşârün ileyhin yanına varub mülhak olub vech ü münasib gördüğü üzre Vanda isyan iden eşkıyanın haklarından gelmekde bezl-i makdur itmek bâbında fermân-ı ali şanım sâdır olmuşdur *** buyurdum ki vusûl buldukda bu bâbda sâdır olan fermân-ı celilü'l-kadrim mücebince amel idüb dahi asla tehir ve tevakkuf ve mühimmât tedarikim hazır değıldür deyu özr ve meks itmeyüb yarar ademlerin ve eyâletin askeri ile ... kalkub iki konağı bir iderek serdar-ı müşârün ileyhin yanına varub mülaki olub ber-vech ve münasib gördüğü üzre ... isyan eyleyen Şabanın haklarından gelmekde bezl-i makdur eyleyesiz ve bi'l-cümle bu defa senin gayetle acele üzre varub müşârün ileyh vezirim yanına bir an mukaddem varub asl ve maiyet ile varub bu vaziyetin def ü refinden hidmet

Sayfa 199/Belge 175**Özet: Mevacipler için vergi toplanması hakkında**

Vech-i tahrîr-i huruf budur ki

Berât-ı şerîf ve defter-i hâkânîyle mevaciblerimiz bedeli hazine-i Halebe tabi kadre aklamından? İfraz olan mukataalardan senesini üç bin beş yüz altmış iki kamil guruş takayyüd olan şerîf mukataasını işbu ihdâ ve sittîn ve elf martının ibtidasından gelecek sene martına varıncaya değin yoldaşlarımızdan izzetlü ... Vanlı Mahmud yüzbaşı fûruht idüb edasını deruhde olmuşdur ki varub zabt ve tasarruf eyleyüb mukataa-i mezbûr malından bedel bin iki yüz top hıyam beheri bin on dokuz sağ ve sol hazinelerimize eda ve teslim idüb ve dört yüz guruşun dahi ... eda idüb zabtına tarafımızdan işbu tezkere tahrîr olunub virilmişdir buyurdum ki varub mukataa-i mezbûrei bundan akdem ola geldüğü üzre mahsul ... ve çift ve bennak ve mücerred ve adet-i ağnam ve resm-i ganem ve arusan ve rusum-i örfiye ve bad-ı heva ve aşar-ı şeriyenin miriye müteallik cüzi ve küllî her ne ise zabt ve tasarruf eyleyüb âhardan ve tarafımızdan bir ferd dahl ve taarruz eyleyeyüb mal-ı maktuun bundan akdem olageldüğü üzre zabt eylesin deyn tezkeresinde meşrut olduğu gibi tamamen ve ... cânib-i yemin ü yesar hazinelerimize bila özr eda ve teslim eyleyüb ... Allâhu teâlâ vech-i meşrûh züere mal-ı maktui teslim eyledikte yedimizde olan deyn tezkeresinin alub ... eyleye tahrîren fî gurre-i şehri rebü'l-evvel sene 1061

Efendi tahsildar-ı Kars Bali Beğ tahsildar-ı ...

Sayfa 199/Belge 176**Özet: Mihaliye medresesine Ali efendinin tayin edilmesi hakkında**

Tıbika aslehü'ş-şerîf hurrire el-fakîr ileyhi sübhânuhû Mehmed Esad el-kadı-i bi medîne-i Kostantiniyye el-mahmiye ufiye anh

Umdetü'l-müderresin sâbıkan Ayntâb müftisi olan Ali Efendi dâme mükerreme Bade's-salam inha olunur kibade'l-yevm sana ... tarafımızdan izin virililüb kasaba-i mezbûrede olan Mihaliye Medresesi kadıasker efendi tarafından size tevcîh olunmuşdur gerekidir ki medrese-i mezbûre izn-i bi'l-ifta ile mutasarrıf olub iyazi billah hidmet-i akval-i ahyav-i eimme-i hanefiye üzre amel idesiz hurrire fî er-rabi-i aşer min cemeaizyel ula sene ihdâ ve sittîn ve elf kayd fî gurre-i cemâziye'l-âhir

Abdülaziz el-fakîr ufiye anh

Sayfa 199/Belge 177

Özet: Ali Efendinin günlük elli akçe ile Mihaliye medresesine tayini hakkında

Tıbıka aslehü'l-mahtum hurrire el-fakîr ileyhi sübhânuhû Mehmed Esad el-kadı-i bi medîne-i Kostantiniyye el-mahmiye ufiye anh

İzzet-meab fazilet-nisab Ayntâb ... olan Ali efendi hazretleri dame ... daver-i mükerrem ile ... Ağa ... inha olunur ki kasaba-i mezbûrede Mihaliye medresesi yevmi elli akçe izn-i bi'l-ifta ile sultan-ı ulema ... el-mufazzela şeyhü'l-islam sellemehû zîde selame hazretleri işaret-i aliyyelerin ile size tevcîh olunmuşdur gerekdir ki medrese-i mezbûrede ve tab-i kayd ve izn-i bi'l-ifta ile mutasarrıf olub bab-ı ifadeyi küşad eylesiz ve's-salam hurrire fî er-rabi aşer min cemâziye'l-ûlâ li sene ihdâ ve sittîn ve eif

El-fakîr Şeyh Mehmed el-hüseyni el-kadı-i bi asakir-i Anadolu

Sayfa 199/Belge 178

Özet: Mihaliye medresesinin Ali Efendiye tevcîhi ve İmam Şerafeddin yedinde olan ruusun alınıp gönderilmesi hakkında

Tıbıka aslehü'ş-şerîf hurrire el-fakîr ileyhi sübhânuhû Mehmed Esad el-kadı-i bi medîne-i Kostantiniyye el-mahmiye ufiye anh

Mimarü'l-müderresin Halen Ayntâbda naibü'ş-şer olan Mevlânâ Ali Efendiye afitabe tarafımızdan izin virilüb Mihaliye medresesi kadıasker mektubuyla tevcîh olunmuşdur gerekdir ki müfti namına olan İmam Şerafeddinin yedinde olan haric ruusunu alub der kise idüb bu cânibe gönderesiz bu husûs için Maraş beğlerbeğisine mektub gönderilmişdir ihmal olmayasız muatab olursuz

El-fakîr Abdülaziz ufiye anh

Sayfa 200/Belge 179

Özet: Mihaliye medresesinin Ali efendi'ye tevcîhi hakkında temessükün gönderildiği ve Şerafeddin yedinde olan ruusun gönderilmesi hakkında

Ayntâb naibimiz Ataullah Efendi el-mükerrem

Bade's-selam ilam olunur ki halen Asitane-i Aliyyeden belde-i mezbûrede hidmet-i ifta ile memur olan alemü'l-ulema Ali Efendiye yine hidmet-i mezbûre ibka ve Mihaliye medresesini tevcîh temessükatı ol tarafa irsal olunmuşdur riayetinde kusur itmeyüb düşen-i umurunda ianet üzre olasız bizim dahi kendü ademimizdir ve a'zâ ahbabımızdandır gıbbe sultan-ı ulema şeyhü'l-islam hazretlerinin fermân-ı şerîfleri üzre mazul olan Şerefüddin yedinde olan temessük ve suret-i ruşeni der-kise ve hatem idüb şeyhül İslam hazretlerinin hâk-pâylerine isal idesiz vesselam

El-fakîr Mustafa el-kadı-i bi asakir-i Rumili sâbikan el-mehur bi'l-istihlaf bi medîne-i Ayntâb

Sayfa 200/Belge 180

Özet: Yapılacak sefer için askerlerin toplanıp donanma-yı hümâyûna gelmeleri hakkında

İftiharü'l-emacid ve'l-ekarm camiü'l-mehamid ve'l-mekarim el-muhtas bi mezîd-i inâyeti'l-melikü'l-alim dergâh-ı muallâm kapucu başlarından olan Mustafa dame mecduhû tevki-i revki-i hümâyûn vasıl olıcak malum ola ki bundan akdem vilayet-i Anadolu'nun sol kolunda vaki olan züema ve erbâb-ı tımarın galesin gerek harçlıkcı ve gerek ... ve bedel ve berâtları mande emriyle kalanlar her kim olursa olsun ... sancak beğleri ve alaybeğleri ile ve yarar cebecileriyle nevrudan sonra Asitane-i Saadetimden ve mevcut buluşub donanma-yı hümâyûnum gemilerine girüb sefer-i hümâyûnuma teveccüh itmeğiçün bir iki defa evamir-i şerîfem gönderilmiş iken ila ahire bir ferd gelmeyüb seneyn-i sâbika üzre ... oluruz deyu avk ve tehir eyledükleri mesmu-ı hümâyûnum olmuşdur ve bu sene ... hatt-ı hümâyûn saadet-makrûnumla ref olunmuşdur cümlesin kaldırub iki ve üç konağı bir itmek üzre önlerine katub bir saat mukaddem Asitane-i Saadetime isal eyleyüb teallül ve muahlefet idenlere aman virilmeyüb kapuları önünden haklarından gelüb bir ferdi hamey ve bir kimse rıza virmeyesiz deyu fermânım olub hidmet-i mezbûreye sen tayin olunmuşsundur

buyurdum ki *** vusûl buldukda sâdir olan emrim üzre amel idüb dahi bir an ve bir saat tehir ve aram itmeyüb ... sana gerek ise ber vech tacil kalkub zikr olunan mahallere varub önüne gelen züema ve erbâb-ı tımardan vech-i meşrûh üzre her kim olur ise olsun evlerinden ve çiftliklerinden sürüb çıkarub iki üç konağı bir itmek üzre sürüb Asitane-i Saadetime isal ve donanma-yı hümâyûnuma yetiştirsin bu bâbda bir ferde müsamaha itmeyüb gerüye kalmağa rıza virmeyesin işbu emr-i şerîfimden sonra her kim evlerinde bulunursa haklarında gelüb sâyire müceb-i gayret ve ibret eyleyesiz şöyleki akçe alub ve ... tarik ile müsamaha eyleyesin sana bir vechle aman ve zaman virmeyüb işbu siyaseti ve hakaretli hakkında gelüb karar virilür vebalin boynuna bilmedik dimeyesin şöyle bilesin alâmet-i şerîfe itimad kılasın tahrîren fi evâhir-i şehri rebü'l-âhir sene ihdâ ve sittîn ve elf

Be-makâm-ı Kostantiniyye el-mahrûsa

Sayfa 201/Belge 181

Özet: Sancağından ayrılan Yusuf yerine es-seyyid Süleyman'a tımar tevcihi hakkında

Sancağından ahara zeamet olan Yusuf tahvilinden elinde olan ibtidasın bedelinden noksaniyla ber-vech tekml yirmi bin akçelik üzre yevmi es-seyyid Süleyman zîde kadruhûya tevcih olunub südde-i saadetimdemn layık ve evla görüb virdim ki zikr olunur

Karye-i Kızıllhisar tabi-i Ayntab mea rüsum 8348

Mezra-i Merziman tabi-i m 4458

Karye-i Ulu ... tabi-i mea rüsum 4000

Mezra-i Cekde tabi-i mezbur 4000 yekün 8000/3000

Bade'l-yevm tahririnde Karye-i Balangoz tabi-i m ... haric ez-defter tabi-i 3000/1000

Karye-i ... tabi-i Arıl ... 4330, Karye-i Hıyam nam-ı diğer ... tabi-i mezbur 1500 yekün 5830/1500 olub tasarruf kılınub şolki vezayif karye-i ... tabi-i Tilbeşar mea rüsum 6000 yekün 5500/3000 karye-i ... tabi-i Ayntab mea rüsum 13148 mezraa-i Aracık? tabi-i m 3900, yekün asakir mezra-i ... tabi-i mezbur 3700 yekün

19748/12748 karye-i Arablu tabi-i m mea rüsum 5400, karye-i Gökdere mea mezbur mea rüsum 9000/1000 ... defter-i hakani bî kusur karye-i Merziman tabi-i m 4458, karye-i ... tabi-i m mea rüsum 10400, mezra-i ... 3000/1000 meri ve müeddi kıla ve zeamet-i ... muma ileyh Ali tabi-i m 2700, mezra-i ... tabi-i m 3000/8000 yekün 22000/20000 şöyle bilüb subaşılığı mütealik umurda yekü 19747/35000/5000 karye-i ... tabi-i Ayntab 6000/3000, karye-i ... tabi-imezbur mea rüsum 1314 müracaat ideler ceman 14947 ber-vech-i tekml 20000 ol babda hiç ehad mani ve rafî olmaya şöyle bileler alamet-i şerife itimad kılalar.

Be-makam-ı Kostantiniyye el-mahrûsa

Sayfa 201/Belge 182

Özet: Burç nahiyesi Tohtan karyesindeki zemaete Mehmet Ağa'nın subaşı tayin edilmesi hakkında

Vech-i tezkere budur ki Ayntâb sancağında Burc nahiyesinde Tohtan nâm karye ve gayrıdan on dört bin dokuz yüz kırk yedi akçe berât-ı şerîf ile mutasarrıf olduğumuz zeametimizin zabt ve rabti için kendü tarafımızdan kala dizdarı olan Mehmed Ağayı subaşı nasb eyleyüb zeametimiz mahsulü ve sâyir ve bad-ı hevasın mabeynimizde zabt ve tasarruf eyleyüb mezbûrun yedine ... suret zabt emir virmişizdir âhardan bir kimesne mani ve müzahim olmayub dahl ve taarruz olunmamak için yedine tezkere virildi tahrîren fî 10 S sene 1061

Sayfa 201/Belge 183

Özet: Tilbeşar nahiyesinde Ahmet'in zeametinin terakkisi hakkında

Nişân-ı şerîf-i âli şân-ı sâmi-i mekân tuğrâ-yı garrâ-yı cihân sitân-ı hâkânî hükmi oldur ki

Çün riayet ve ikram-ı zemün sipah ve himayeti ve ikdam şimd kerime ashab-ı ... Ayntâb sancağında Tilbeşar nahiyesinde ... karye ve gayrıdan yirmi altı bin doksan sekiz akçe icmallü zemaete mutasarrıf olan diğer Ahmedin zeameti harabe ve bî hâsıl olmakla on üç bin üç yüz kırk dokuz akçesinin bedeliyesin miri tarafından eda idüb madasının bedeliyesin eda itmeğe iktidarı olmayub ol vechle mahlûl olduğun liva-i mezbûrun nehc-i mutemed-aleyh zuema ve erbâb-ı tımar şadan eylediklerin liva-i mezbûr alaybeğisi ilam itmeğin mukaddema yararlığı dahi olundukda ibtidadan bin

akçe piyade ve iki defa ikişer bin akçe terakkilere emr-i şerîf virilen orta boylu açık kaşlu kara gözlü râfi-i tevki-i refî'ş-şân-ı şehriyari Ahmed baki kalan bedeliyesin ... eda idüb zikr olunan on üç bin üç yüz kırk akçeyi icmallü zeamet bozulmamak üzere sancağında sâkin olub alaybeğisi bayrağı altında sefere eşmek şartıyla merkum Ahmede tevcîh olunub emirü'l-ümerai'l-kirâm Maraş beğlerbeğisi Cafer dame ikbalehu tezkeresin mûcebince virdim ki zikr olunur

Karye-i ... tabi-i mezbur çift mea rüsum 20698/13396, karye-i Demge tabi-i Ayntab çift mea rüsum 13396 yekün 26698 .. 13349 ber-vech-i teknil 14000

Ve buyurdum ki taht-ı yedinde olub tasarruf kılub şöyleki vezâyif-i hidemât-ı mebrûre ve mevfûre ve mesai-i meşkûre asakir-i mansure ve ... ber-mûceb-i defter-i hâkânî bî kususr-ı merî ve müeddî kılalar ol bâbda hiç ehad mani ve dafî olmaya şöyle bileler alâmet-i şerîfe itimad kılalar

Be-makâm-ı Kostantiniyye el-mahruse

Sayfa 202/Belge 184

Özet: Mühim bir mesele için ulak gönderilmesi ve alınacak tedbirler hakkında

Mefahirü'l-kuzat ve'l-hükkam ve meadinü'l-fezail ve'l-kelam Asitane-i saadetinden ... varub gelince yol üzerinde olan kadılar zîde fazlehüm tevkî-i refî-i hümâyûn vasıl olıcak malum ola ki haliya bir mühim müstacel *** ulağıyla ol cânibe irsal olunmuşidi buyurdum ki hükm-i şerîfimle her kangınızın taht-ı kazasına varub dahil olur ise yalnız bir nefer bulunan yerlerde yarar menzil bargirleri bulunmayan yerlerde yolcu yükünü yığdırmayub ve hilaf-ı şer-i şerîf kimesne zulm ve taaddi itdirmeyüb yerlü yerde yarar menzil bargiri tedarik ve ihzar idüb mahfuf ve ... olan yerlerde yarar kılağuz koşub emin ve salim birbirinize irsal ve ber vech-i tacil mahal-i memura isal idüb avk ve tehirden ve ihmal ve müsaheleden ve hilaf-ı şer bir kimesneye zulm ve taaddi itdirilmemek ve ... ihzar üzere olasız şöyle bilüb alâmet-i şerîfe itimad kılarsız tahrîren fî evâsıt-ı şehr-i cemâziye'l-ülâ sene ihdâ ve sittîn ve elf

Be-makâm-ı Kostantiniyye el-mahruse

Sayfa 202/Belge 185**Özet: Dülük Baba zaviyesine es-seyyid Mehmet'in tayini hakkında**

Nişân-ı şerîf-i âli şân-ı sâmi-i mekân tuğrâ-yı garrâ-yı cihân sitân-ı hâkânî hükmi oldur ki

Mahmiye-i Ayntâbda vaki Dülük Baba kaddese sırrahü'l-azizin ... olmayub bir ... lazım olmağla işbu Darende-i fermân-ı şerîf es-seyyid Mehmed mahal ve layık olmağla tevcîh olunub yedine berât-ı şerîfim virilmek bâbında inyaet taleb itmeğın yevmi beş akçe ile sadaka idüb bu berât-ı saadet-enamı virdüm ve buyurdum ki mezbûr es-seyyid Mehmed varub ... olub hidmet-i lâzimesin müeddi kıldıkdan sonra yevmi beş akçe ile mutasarrıf olub vakıfın ruhı ve benim devam-ı devletimçün duaya müdâvemet göstere şöyle bileler alâmet-i şerîfe itimad kılalar tahrîren fî evâhir-i muharremü'l-haram sene ihdâ ve sittîn ve elf kayd fî 27 min cemâziye'l-ûlâ

Be-makâm-ı Kostantiniyye el-mahrûsa

Sayfa 203/Belge 186**Özet: Girit'e yapılacak Sefer-i hümâyûn için donanmaya katılması gereken askerler hakkında**

Tıbıka aslehü'l-aslü'l-meâ el-fakîr Şeyh Mehmed el-hüseyni el-kadı-i bi asakir-i Anadolu el-mamure ufiye anh

El-huzûrî'l-mevali el-mükerrerun eyâlet-i Anadolu'nın sağ ve sol ve orta kollarında vaki olan kuzat efendiler zîde fazlehüm ila yevmü'l-vad ve'l-icab dürer-i tahıyyât-ı sâfiyyât ve öZR-i tesellümat-ı vâfiyyât ithâf ve ihda kıldıkdan sonra inha olunan budur ki ve bi'l-fiil zıkr olunan kollarda vaki olan kıdvetü'l-emâsil ve'l-akran yeniçeri serdarları zîde kadrehüm inha ve ilam olunan azametlü ve şevketlü padişah-ı alempenah ebedullah avene hazretlerinin işbu sene-i mübarekede küffar-ı hâk-sâr üzerine donanma-yı hümâyûn ile sefere fermân sâdir olmağın ber-muktezâ-yı emr-i ali taht-ı hükümet şiarlarınızda ve nevahi ve kuralarınızda sâkin ve mütemekkin olan yeniçeri yoldaşları ve cebeci ve topcı ve sâyir askeri tayfasına muhkem tenbih ve nida itdiresiz ki serhadlü olan yoldaşları serhadlerine ve subaşı güzide veyahud yamak olanları Cezire-i Giride ve sâyiri asitane-i saadete gelüb neferat olanlar sefer-i hümâyûna ve korucu ve oturak olanlar kânûn-ı kadîm üzre Asitane-i Saadetde

hidmet-i pâdişâhîde mevcut bulunalar bu seneyi sâyire kıyas itmeyüb yoldaşları Asitane-i Saadete getürmek bâbında ihtimam idesiz ki ve yeniçeri ve acemi oğlanı ve topcı ve cebeci ve ... ve sâyir askeri namında ve şeklinde olub aslında tayife-i mezbûre zümresinden olmayub mücedded tekâlif-i örfiye virmemek için biz askeri olduk deyu cevab virenleri teftiş ve tefahhus idüb fi'l-vaki tayfa-i mezbûreye ilhak olanları yoldaş bilüb ve halen reaya defterinde mukayyed ve mestur olub lakin mücerred emr-i şerîf vârid oldukda tekâlif virmemek için kendülerin askeri tayfasından ad idenleri reaya bilüb tekâlif vârid oldukda reayaya ilhak olunub nefsi emirde askeri olanları sefer-i hümâyûna sürüb tayfa-i mezbûreden bir ferdi vilayetde iskan itdirmemek için ocak ağalarından fahrü'le-masil ve'l-akran umdetü'l-mekalim ve'l-akran haliya deveci olan Ali Ağa zîde mecduhû tayin olunub irsal olunmuşdur vusûlünde gerekdir ki zikr olunan minval üzere padişahımızın ekmeğin yiyenlerden her kim gelüb hizmet-i pâdişâhîde mevcut bulunur ise kulıdır gelmeyüb mevcut olmayanlar kul değildir reayadır ve gerek zikr olunan kadılıklarda vaki yeniçeri serdarlarısız serdarlığınızda sâkin ve mütemekkin olan serhadlu yoldaşları serhadlerine ve cevr-i bacısı Giridde olub ve yamak olanları ve Girid ceziresine ve oturak ve korucu ve neferat cümlesine tenbih ve tekid idüb her birleri tüfenkleri ve bayrakları ile mükemmel ve müsella olub serdarlığınızda bir ferd kalmayub siz dahi önlerine düşüb bayraklarınız ile ale't-tacil Asitaneye gelüb seferlü seferine oturak ve korucu katub kadîm üzere bir ferd ... vilayetde bulunalar cezası âna tefviz olunmuşdur bundan sonra beğlerbeğilere ve kuzat efendilere evamir-i şerîfe irsal olunur her her kim bulur ise muhkem haklarından gelür veballeri kendü boyunlarına ve kadîmden ... olmayub birkaç seneden berü yeniçeri olduk deyu iddia idüb tayfa-i mezbûre şeklinde kendileri müşârün ileyh ağa huzûruna ihzar idesiz ânları teftiş ve tefahhus ide eğer ellerinde odabaşı mektubı oldı odasın ve çorbacısın bilüb hakkında yoldaş ... fihâ ... eğer mücerred iddia idüb esamisi defter-i reayada mestur ise reayadan ad olunub vârid olan tekâlifde iştirak üzere vireler şöyleki bir ferdi himayet iderseniz sonra nedamet-i şahide idüb halas ... âna göre ... üzere olub hakikat-ı mal ilam idesiz şöyleki bu sene sefer-i hümâyûnumda bulunmayan esamisi kat olunmak mukarrerdir ve vaki olan beytü'l-mal serdarların kuyudların mûmâ-ileyh ağaya müfredat defteri ile teslim idesiz ve tayfa-i mezbûreden şikayet olundukda ihzar-ı şer idüb ihkka-ı hak oluna baki hemişe der seccade şeriat-ı müsteram? ...

Mustafa Ağa-yı Yeniçeriyan

Sayfa 203/Belge 187**Özet: Yukarı Mescit vakfının mütevellisinin yerine Hacı Hüseyin'in tayini hakkında**

Nişân-ı şerîf-i âli şân-ı sâmi-i mekân tuğrâ-yı garrâ-yı cihân sitân-ı hâkânî hükmi oldur ki

Ayntâb kazasında naibü'ş-şer olan Mevlânâ Mustafa zîde fazlehu südde-i saadetme mektub gönderüb Ayntâbda vaki olan Cevizlice nam mahallede yukarı mescid dimekle maruf mescid evkâfının yevmi iki akçe ile mütevellisi olan Mehmet nâm kimesne mal-ı vakfı ekel ve bey idüb mescid-i mezbûr harabe-müşrifolmağla yerine işbu râfî-i tevki-i refiü'ş-şân-ı hâkânî Hacı Hüseyin için Salih ve mütedeyyin olub vakf-ı mezbûr uhdesinden gelmeğe kadir olmağla merkuma virilmek ricasına arz itmeğin zikr olunan mescid tevliyeti iki akçe vazife ile tevcîh idüb bu berât-ı hümâyûnı virdüm ve buyurdum ki bade'l-yevm varub mezbûr Hacı Hüseyin mescid-i mezkurun evkâfına yevmi iki akçe ile müteveli olub hizmet-i lâzimesin merî ve müeddî kıldıkdan sonra vakıfın ruhı ve benm devam-ı ömr ü devletim ediyesine müdâvemet göstere ol bâbda hiç ehad mani olmayub dahl ve taarruz kılmayalar şöyle bileler alâmet-i şerîfe itimad kılalar tahrîren fî evâhir-i şehri-i saferü'l-hayr sene ihdâ ve sittîn ve elf kayd fî 13 cemâziye'l-ülâ sene 1061

Be-makâm-ı Kostantiniyye el-mahrûsa

Sayfa 204/ Belge 188**Özet: Sefere katılmayan askerlerden alınacak vergi hakkında**

Emîrû'l-ümerâi'l-kirâm kebîrû'l-küberâi'l-fihâm zü'l-kadr ve'l-ihtirâm sâhibü'l-'izz ve'l-ihtişâm el-muhtas bi mezîd-i inâyeti'l-melikü'l-a'lâ Maraş Beğlerbeğisi Ahmed dâme ikbâlehû ve mefahirü'l-ümerai'l-kirâm ... fiham zülkadr vel'ihtram el muhtas bi emzid-i inâyeti'l-meliki'l-alam Maraş eyâletinde vaki olan sancakbeğleri dame izzehum ve mefahirü'l-kuzat ve'l-hükkam bade'l-fazl ve'l-kelam evliye-i mezbûrede vaki olan kdılar zîde fazlehüm ve mefahirü'l-kuzat ve'l-mustahfizin eyâlet-i mezbûrede vaki kıla dizdarları zîde kadrehüm tevkî-i refî-i hümâyûn vasıl olıcak malum ola ki eyâlet-i mezbûrede vaki kıla neferatı fermân olunan seferlere varmayub kendü huzûrlarında oldukları eelden mutasarrıf oldukları tımarların her bin akçe

yazularındna bin akçe bedelleri ile ... alunub ribh-i mezbûrdan bu âna gelince on sene mürur idüb kıla-ı mezbûre neferatı fermân olunan seferlere varmadıklarından gayrı bedelleri dahi tahsil olunmayub halen bin altmış bir senesine mahsub olmak üzere hallerine merhamet ellerinde olan berâtları mücebince altışar yüz akçe bedellerin miri için mübaşir olan Mustafa zîde kadruhû nam kulı ve tahsil ve dahil-i hazine idilmek bâbında fermân-ı ali şanınm sâdır olmuşdur buyurudm ki hükm-i şerîfimle mübaşir-i mezbûr zîde kadruhû vardıkda bu bâbda sâdır olan fermân-ı saadetim mücebince amel idüb dahi eyâlet-i merkumede olan kıla neferatının ellerinde olan berâtları mücebince mutasarrıf oldukları tımarlarının tarih-i merkume mahsub olmak üzere her bin akçe yazularında altışar yüz akçe miri için bedelleri ellerinde olan berâtları mücebince cem ve tahsil ve dahil-i hazine itdiresiz ve mübaşir-i mezbûrun cihet-i maişetiçün dahi ikişer yüz akçe dahi maaş aldırub ziyade bir akçe aldirmayasın el-hâsıl husûs-ı mezbûra gerektiği gibi takayyüd ve ihtimam itdirüb ve avk ve tehirden ve ihmal ve müsaheleden ve fermânımdan ziyade akçe aldirmek tam' ve taaddiden bi gayet ihtizar idüb vech-i meşrûh züere olan emrim yerine getürüb şöyle bilesiz alâmet-i şerîfe itimad kılasız tahrîren fi el-yevmi'l-ışrîn şehr-i saferü'l-hayr sene ihdâ ve sittîn ve elf

Be-makâm-ı Kostantiniyye el-mahrûsa

Sayfa 204/ Belge 189

Özet: Ayntâb sancağı ve nahiyesinden Şaban'a zeamet tevcîhi hakkında

Tıbika aslehü'l-ali et-terfiü'l-mutâ nemekahü'l-fakîr Şeyh Mehmed el -hüseyni el-kadı-i bi asakir-i Anadolu ufiye anh

Nişân-ı şerîf-i âli şân-ı sâmi-i mekân tuğrâ-yı garrâ-yı cihân sitân-ı hâkânî hükmi oldur ki

Uzun boylu kara gözlü kara kaşlı râfi-i tevki-i refiü's-şân-ı hâkânî kıdvetü'l-emâsil ve'l-akran Şaban zîde kadruhû südde-i saadetime bundan akdem yararlığı arz olundukda ibtidadan yirmi bin akçe zeamete emr-i şerîfim virilüb ve Ayntâb sancağında ve nahiyesinde ... nâm karye ve gayrıdan on dört bin dokuz yüz kırk yedi akçe zeamte mutasarrıf olan Yusuf el-mestur sancağından ahâr yere azimet olub tımarı mahlûl olmağla kendüye virilmek bâbında inâyet rica itmeğın tımarı olduğu sancakda sâkin olub alaybeğisi bayrağı altında sefere itmek şartıyla tevcîh

olumağıçün senesinde ve elf şöyleki evâyilinde hükm-i şerîfim virildikten sonra tezkiresin ihrac olunmak fermânım olmağın zıkr olunan on dört bin dokuz yüz kırk yedi akçe tımar ...

Sayfa 205/Belge 190

Özet: Yerlerini terkederek başka yere giden iskan ahalisinin tekrar yerlerine iskanları hakkında

Emirü'l-ümerâi'l-kirâm kebirü'l-küberâi'l-fiham zü'l-kadr ve'l-ihiram sâhibü'l-izz ve'l-ihtişam el-muhtas bi mezîd-i inâyeti'l-melkü'l-allam Zülkadriye beğlerbeğisi dame ikbaleu ve akza kuzatı'l-müslimîn evla vülatü'l-muvahhidin madenü'l-fazl ve'l-yakin hucetü'l-hak ale'l-halk ecmain varis-i ulumü'l-enbiya ve'l-mürselin el-muhtas bi mezîd-inâyeti'l-meliki'l-muin Maraş ve Ayntâb kadıları zîdet fezailehüma tevkî-i refî-i hümâyûn vasıl olıcak malum ola ki havas-ı hümâyûnum voyvodası olan Darende-i fermân-ı vacibü'l-izan kıdvetü'l-emâsil ve'l-akran zîdet kadruhû dergâh-ı muallâma arz-ı hal idüb havas-ı hümâyûnum karyelerinden Gökdere nâm karyenin defter-i cedîd-i hâkânîde ... ve riayetinde oğullarından Hacı Kasım ve ... oğulları *** nâm kimesneler ve bazıları bin elli senesinde fermân olunan hane ... yerinde karyelerinde haneye kayd olunduklarından sonra kalkub varub mahruse-i Ayntâbda olub ve kimi dahi ahar kasabat ve kurada olmalarıyla havas-ı hümâyûnum mahsulünden küllî noksanı ... olmalarıyla gönderüb iskan itdirmek istedikde inad ve muhalefet eylediklerin bildirüb emr-i şerîfim rica itmeğın buyurdum ki ... vardıkda bu bâbda südde-i saadetimden ihrac olunmuş muühürlü sahih suret-i defter-i hâkânî ... ve nazar idüb göresin arz olunduğı üzre ol firar iden reaya havas-ı hümâyûnum karyesinin defter-i cedîd-i hâkânîde tekayyüd-i riayet ve reiyeti olmayanlarından olub mukadema fermân olunan tahrîr-i cedîde karye-i mezbûrede haneye kayd olduklarından sonra kalkub gitmişler ise ol makule reayasın kaldırub kadîmi yerlerine iskan itdiresiz ama tahrîr-i cedîde mukaddema kalkub varub oturdukları terk şer ve kânûn ve defterler mücebince rüsûm-ı riayetlerin hükm idüb bî kusur alıvirüb hilaf-ı şer ve kânûn ve mugayir-i emr-i hümâyûn kimesneye iş itdirmeyesiz kasabada medhali olmayanı dahl itdirmeyüb salimen yazub birldirüb husûs-ı mezbûr için bir dahi emrim varımlu eylemeyesiz şöyle bilesi alâmet-i şerîfe itimad kılasız tahrîren fi evâyil-i şehri muharremü'l-haram sene ihdâ ve sittîn ve elf

Be-makâm-ı Kostantiniyye el-mahrûsa

Sayfa 205/Belge 191**Özet: Taracık Mescidine Ali'nin müteveli olarak tayini hakkında**

Nişân-ı şerîf-i âli şân-ı sâmi-i mekân tuğrâ-yı garrâ-yı cihân sitân-ı hâkânî hükmi oldur ki

Ayntâb mahallatından Tarla-yı Atik mahallesinde vaki Taracık mescidi dimekle maruf mescid-i şerîfin evkâfına yevmi üç akçe ile müteveli olan işbu râfi-i tevki-i refiü's-şân-ı hâkânî Ali nâm kimesne her vechle mahal ve müstehak olub hizmetde kusuru ve müceb-i azli yoğiken âhardan bazı kimesne hilaf-ı inha ile ber vech alub küllî gadr itmekle ref olunub yine mezbûr Ali kemâkân mukarrer ve ibka olunub müceddeden der-saadetden berât-ı hümâyûn rica itmeğin şart-ı vakıfa muhalif olub mezbûr muvafık ise yine merkum Aliye sadaka idüb bu berât-ı hümâyûnı virdüm ve buyurdum ki varub ânda mescid-i mezbûr vakfına merkum Ali kemâkân müteveli olub hizmet-i lâzimesin müeddi kıldıkdan sonra yevmi üç akçe ile mutasarrıf olub vakıfın ruhi ve devam-ı ömr ü devletimçün duaya müdâvemet ve mülazemet göstere ol bâbda efrad-ı aferiden ... asla mani ve dafi olmaya dahl ve taarruz kılmayalar şöle bileler alâmet-i şerîfe itimad kılalar tahrîren fi aşer min saferü'l-hayr sene ihdâ ve sittîn ve elf kayd fi 13 cemâziye'l-ülâ

Be-makâm-ı Kostantiniyye el-mahrûsa

Sayfa 206/Belge 192**Özet: Girit seferi için asker tedariki hakkında**

Tıbika aslehü'l-muta el-âli et-terfi nemekahü'l-fakîr Mehmed el-hüseyni el-kadı-i bi asakir-i Anadolu ufiye anh

Mefahirü'l-kuzat ve'l-hükkam meadinü'l-fezail ve'l-kelam eyâlet-i Anadolının sağ ve sol ve orta kollarında vaki olan kadılar zîde fazlehüm ve mefahirü'l-emâsil ve'l-akran taht-ı kazanıza yençeri serdarları zîde kadrehüm tevkî-i refi-i hümâyûn vasıl olıcak malum ola ki işbu sene-i mübarekede küffar-ı hak-sar üzerine donanma-yı hümâyûnum ile sefer fermân olmağın taht-ı kazalarınızda ve karucı ve kuralarınızda sâkin ve mütemekkin olan yeniçeri ve cebeci ve topcı ve sâyir askeri tayfasından muhkem tenbih ve nezr itidirüb serhadlü olan yeniçeri tayfası serhadlerin ve devriyecisin Giridde veyahud yave olanları ... Giride ve sâyirleri Asitane-i Saadete

gelüb neferat olanlar sefer-i hümâyûn ve korucu ve oturak olanlar kânûn-ı kadîm üzre asitane-i saadetde kumanda olalar bu sene sâyire kıyas olunmayub yeniçeri tayfasın Asitane-i Saadete göndermek bâbında ihtimam eyleyesiz ve yeniçeri ve acemi oğlanı ve topcı ve cebeci ve ... ve sâyir askeri namında ve şeklinde olub aslından tayfa-i mezbûre zümreisinden olanı mücerred tekasülünü ... virmemek için tedevvür bir temessüki olub ve bu cevab virenleri teftiş ve tefahhus idüb fi'l-vaki tayfa-i mezbûreye ilhak olanları yeniçeri bilüb ve halen reaya defterlerinde mestur olub lakin mücerred emr-i şerîf ile vârid oldukda ... virmemek için kendülerin askeri tayfasından ad idenleri reaya bilüb tekâlif vaki oldukda sair reayaya ilhak olunub nefsi ... askeri olanları sefer-i hümâyûna sürüb tayfa-i mezbûrdan bir ferdi vilayetinde iskan itdirmemek için dergâh-ı muallâm yeniçeri ocak ağalarından iftiharü'l-emacid ve'l-ekarim halen deveci olan Ali dame mecduhû tayin ve irsal olunmuşdur zikr olunan minval üzre tayfa-i mezbûrdan her kim gelüb hizmetde bulunur ise kullarımdur ve gelmeyüb ... olmuşlar kullarım değildir reyadır siz ki zikr olunan kazalarda vaki yeniçeri serdarlarısız serdarlığınızda sâkin ve mütemekkin olan serhadlü yeniçerileri serhadlerin ve çorbacıların Giridde veyahud yamak olanları Girid ceziresine ve oturak ve korucu ve neferat cümlesini tenbih ve tekid idüb her birleri ... ve bayrakları ile mükemmel ve müsellağ olub serdarlığınızda bir ferdi baki kalmayub biz dahi önlerine düşüb bayraklarınız ile ale't-tacil Asitane-i Saadete gelüb seferlü olanı seferine ve oturak ve korucu kânûn-ı kadîm üzre Asitane-i Saadetde olalar şöyleki mûmâ-ileyh ağa avdet eyledikleri tayfa-i mezbûreden bir ferdi kılavuz-ı şeri vilayetde bulunalar cezasına mûmâ-ileyh tefviz olunmuşdur ... beğlerbeğilere ve kadılara evamir-i şerîfem irsal olunur ... ise haklarından gelünür veballeri kendü byunlarına ve kadîmden yeniçeri ollamulsun kaç seneden berü yeniçeri olduk deyu iddia idüb tayfa-i mezbûre şeklinde gezenleri mûmâ-ileyhin önüne ihzar idüb ânları teftiş ve tefahhus ideler eğer ellerinde odabaşı kemendi olub odacısını ve çorbacısını bilüb hakikat yeniçeri ise ... eğer mücerred iddia idüb esamileri defter nümayan mesturlar ise ânları ânlar reaya ad olunub ve red olan tekâlifide iştirak üzre olalar şöyleki bir ferde ... iderseniz ... şahide idüb halas emr-i muhaldir âna tasaddi üzre olub hakikat-ı hal ilam idesin şöyleki bu sene sefer-i hümâyûnda bulunmayalar esamileri kat olunmak mütekarrirdir vaki olan beytü'l-mal ve serdarların ... olan mûmâ-ileyh müfredat defteri ile teslim idesiz ve tayfa-i mezbûreden şikayet olundukda ihzar-ı şer idüb ihkak-ı hak ola deyu bi'l-fiil dergâh-ı muallâm yeniçerileri ağasın olan iftiharü'l-ümerail'l-kirâm Mustafa Ağa dame uluvehu tarafından

mühürlü mektub virilmeğin mücebince amel olunmak bâbında fermân-ı ali şanınm sâdır olmuşdur buyurdum ki *** vusûl buldukda sâdır olan emrim üzre ve müşârün ileyh tarafından virilen mektub mücebince amel idüb min bade hilafına rızave cevaz göstermeyesiz şöyle bilesiz alâmet-i şerîfe itimad kılâsız tahrîren fî evâsıt-ı şehr-i saferü'l-hayr sene ihdâ ve sittîn ve elf

Be-makâm-ı Kostantiniyye el-mahrûsa

Sayfa 207/Belge 193

Özet: Kara Yusuf Çeşmesi ve Boyacıoğlu'nun kurduğu cami-i şerîf evkâfına Ali'nin mütevellî tayini hakkında

Medîne-i Aynâtâbda vaki Kara Yusuf Çeşmesi ve Boyacıoğlu bina eylediği cami-i şerîfinin evkâfının mütevellisi olanlar hizmetlerinde tekasül üzre olduklarından gayrı mal-ı vakfi ekel ve bey idüb her vechle ref olunmalarına badi olmağın ref olunub yerine işbu râfi-i tevkî-i refî-i hümâyûn Ali her vechle mahal ve müstehak olmağın kadısın naibi Mevlânâ Mustafa arz itmeğın sadaka idüb bu berât-ı hümâyûnı virdim ve buyurdum ki varub zikr olunan vakfa mütevellî olub hizmet-i lâzimesin merî ve müeddî kıldıkdan sonra tayin olunan vazife-i muayyenesine mutasarrıf olub vakfın ruhi ve benim devam-ı devletim için duaya müdâvemet göstere şöyle bileler alâmet-i şerîfe itimad kılalar tahrîren fî evâyil-i saferü'l-hayr sene ihdâ ve sittîn ve elf kayd fî 9 cemâziye'l-ûlâ

Be-makâm-ı Kostantiniyye el-mahrûsa

Sayfa 207/Belge 194

Özet: Burç karyesi'nin ödemesi gereken vergileri göndermesi hakkında

Ayntâb karyelerinden Burç nâm karye ihtiyarı Ali Beğ ve sâyir devletlülere inha olunan oldur ki üzerinize edası lazım gelen mâl-ı mîriden geçen senesinin beş yüz guruş mal ve bu senenin dahi beş yüz guruş mal ceman bin guruş ... bu âna değın göndermediğıniz ecluden işbu hâsıl-ı mektub el-hâc Hüseyin ol cânibe gönderilmiştir vusûlünde gerekdir ki zikr olunan iki senenin mal sizinle söyleşdiğımız üzre bin guruşunu sen ki Ali Beğsin karye-i mezbûrun birkaç ademi ile ve Hacı Hüseyin ile mean tacil üzre bu cânibe götüresiz şöyleki ihmal ve avk ve tehir tarafına salık olursunuz yine karyenizi kâl-evvel olduğu üzre olmasına say eylemeniz mukarrerdir

miri miran hası iken dimos ... yine evvelki mertebe iderim ki kadir olur imdi zinhar tevakkuf eylemeyüb iki sene sen ki mal bin guruşı tacil üzre bu cânibe götürmeğe ikdam eyleyesiz şöyleki zikr olunan bin guruşı getirmem üzre ihtimam üzre hareket idesiz sonra nedamet çekmenizi mukarrer eyleyesiz imdi âna göre basiret üzre olub meblağ-ı mezbûrı bir gün mukaddem bu cânibe getirüb teslim eylemeğe say ü dikkat eyleyesiz vesselam

El-fakîr Şaban Ağa

Ve bu sene vaki olan öşr ve ilalî ve sâyir mahsulatı tarafımızdan ahz ve kabz eylemek için hamil-i mektub Hacı Hüseyin tayin olunmuşdur bu sene vaki olan mahsulatı ve sâyir hukukî ve rüsûmatı mûmâ-ileyh marifetiyle göresiz ... inad ve muhalefi eylemeyesiz mûceb-i mektub ile amil olasız sahh

Sayfa 207/Belge 195

Özet: Kurban Baba tekyesine Derviş Cuma'nın şeyh ve mütevellî tayin edilmesi hakkında

Nişân-ı şerîf-i âli şân-ı sâmi-i mekân tuğrâ-yı garrâ-yı cihân sitân-ı hâkânî hükmi oldur ki

Ayntâbda medfun Kurban Baba kaddese sırrahü'l-azizin tekyesinde yevmi bir akçe vazife ile şeyh ve mütevellî olan işbu Darende-i fermân-ı hümâyûn Derviş Cuma nâm kimesnenin mûceb-i azli yoğiken âhardan bazı kimesneler bir tarikile alub gadr itmekle ref olunub yine mezbûr kemâkân ibka ve mukarrer kılınmak bâbında kadısın naibi Mevlânâ Receb arz eylemeğin azli icab ider hali varsa sadaka idüb bu berât-ı hümâyûnı virdüm ve buyurdum ki varub mezbûr kemâkân şeyh mütevellî olub hidmet-i lâzimesin merî ve müeddî kıldıkdan sonra yevmi bir akçe ile mutasarrıf olub vakıfın ruhı ve devam-i ömr ü devletimçün duaya müdâvemmet göstere şöyle bileler alâmet-i şerîfe itimad kılalar tahrîren fi evâyil-i şehri rebiü'l-evvel sene ihdâ ve sittîn ve elf

Be-makâm-ı Kostantiniyye

Sayfa 208/Belge 196**Özet: Ali adlı şahsın İmam Gazali camiinin cabisi olması hakkında**

Nişân-ı şerîf-i âli şân-ı sâmi-i mekân tuğrâ-yı garrâ-yı cihân sitân-ı hâkânî hükmi oldur ki

Ayntâb kalasında vaki cami-i şerîfde yevmi üç akçe ile cabisin ve İmam-ı Gazali hazretlerinin yevmi iki akçe ile ... hidmetin muattal olmağın müteveffa-yı merkumun cediti oğlı işbu râfi-i tevkî-i refî-i hâkânî Ali nâm kimesne her vechle mahal ve müstehak olmağın tevcih olunub ibka ve mukarrer kılub şart-ı vakıfa muvafık ber-mûceb-i şart-ı vakıf üzerinde olub tasarruf itdüğü üzre kemâkân mutasarrıf olub mücedded saadetinden berât-ı hümâyûn rica itmeğın vech-i meşrûh üzre mezbûr Aliye sadaka idüb bu berât-ı hümâyûn izzet-makrûnı virdüm ve buyurdum ki varub ânda babası yerine mezbûr Ali kemâkân cabi ve ... olub hidmet-i lâzimesin müeddi kıldıkdan sonra yevmi beş akçe ile mutasarrıf olub vakıfın ruhu ve devam-ı ömr ü devletimçün duaya müdâvemmet göstere ol bâbda efrad-ı aferiden hiç ehad kimesne mani ve rafî olmayub fima bade her vechle kimesneler dahl ve taarruz kılmayalar şöyle bileler alâmet-i şerîfe itimad kılalar tahrîren fî aşer min şehr-i saferü'l-hayr sene ihdâ ve sittîn ve elf fi 9 cemâziye'l-ülâ

Be-makâm-ı Kostantiniyye el-mahrûsa

Sayfa 208/Belge 197**Özet: Derviş Mehmed'in günlük beş akçe ile vazifelendirilmesi hakkında**

Nişân-ı şerîf-i âli şân-ı sâmi-i mekân tuğrâ-yı garrâ-yı cihân sitân-ı hâkânî hükmi oldur ki

İşbu Darende-i fermân-ı hümâyûn meserret-makrûn-ı hâkânî Derviş Mehmed Ayntâb kazasında mezîd-i inâyet-i pâdişâhânem mektub gönderüb dimos-ı Ayntâb mukataası mahsulünden almak üzre iftiharü'l-ulemai'l-muhakkikin Ayntâb mahkemesinde naibü'ş-şer olan Mevlânâ Mustafa zîde fazlehu arzı mûcebince yeniçeri olduğu sebebden ref olunan diğer Derviş Mehmed yerine bin altmış bir muharreminin on beşinci gününde yevmi beş akçe vazife tayin idüb bu berât-ı hümâyûnı virdüm ve buyurdum ki mezbûr varub vech-i meşrûh üzre tayin olunan yevmi beş akçe vazifesin dimos-ı Ayntâb mukataası mahsulünden emin olanlardan alub mutasarrıf

ola mezkur ref olunan diğ er Derviş Mehmedin on beş akçesin olub on akçesin hazinemande olub beş akçesin mezbûr Derviş Mehmede tevcîh olunmuş idi şöyle bilesin alâmet-i şerîfe itimad kılâsın tahrîren fî el-yevmü's-sadis aşer şehr-i muharremü'l-haram ihdâ ve sittîn ve elf fî 10 cemâziye'l-ûlâ

Be-makâm-ı Kostantiniyye el-mahrûsa

Sayfa 208/Belge 198

Özet: Derviş Mehmet 'in Ali Nacar camii mütevellisi olarak tayini hakkında

Nişân-ı şerîf-i âli şân-ı sâmi-i mekân tuğrâ-yı garrâ-yı cihân sitân-ı hâkânî hükmi oldur ki

Mahmiye-i Ayntâbda Ali Nacar Mahallesinde vaki cami-i şerîfin mütevellisi olan kendü hevasında olub mal-ı vakfi ek el ve bey idüb refi lazım olmağın ref olunub yerine işbu Darende-i fermân-ı hümâyûn Derviş Mehmed layık ve mahal ve müstehak olmağın tevcîh olunub berât-ı şerîf virilmek bâbında kadısın naibi el-hâc Davud dahi itmeğın sadaka idüb bu berât-ı hümâyûn izzet-makrûnı virdüm ve buyurdum ki varub mezbûrun yerine merkum Derviş Mehmed zikr olunan evkâfın mütevellisi olub hidmet-i lâzimesin müeddi kıldıkdan sonra vazife-i muayenesini üslub-ı sâbık üzre mutasarrıf olub vakıfın ruhu ve devam-ı devletimçün duaya müdâvemet göstere ol bâbda âhardan bir ferd mani olmaya şöyle bileler alâmet-i şerîfe itimad kılâlar tahrîren fî evâyil-i şehr-i muharremü'l-haram sene ihdâ ve sittîn ve elf fî 10 cemâziye'l-ûlâ

Be-makâm-ı Kostantiniyye el-mahrûsa

Sayfa 208/Belge 199

Özet: Ehl-i ilimden olması nedeniyle Mehmet'in tekâlif-i şakadan muaf tutulması hakkında

Akza kuzatı'l-müslimîn evla vülatü'l-muvahhidin madenü'l-fazl ve'l-yakin varisi ulumü'l-enbiya ve'l-mürselin hucetü'l-hak ale'l-halk ecmein el-muhtas bi mezîd-i inâyeti'l-melikü'l-muin Mevlânâ Ayntâb kadısı zîdet fezâiluhû tevkî-i refi-i hümâyûn vasıl olıcak malum ola ki ulemadan Mehmed zîde ilmehu der-saadetime gelüb arz-ı hal idüb ben imam oğlu olduğumdan gayrı danişmend ve talib-i ilm olub

bu âna değin tekâlif-i şakka ile rencide olunmaz iken hilaf-ı şer ve kânûn tekâlif-i şakka ile rencide iderler deyu bildirüb men ve def olunmak bâbında emr-i şerîfim rica eyledikleri ecluden buyurudm ki hükm-i şerîfim vardıkda husûs-ı mezbûra mukayyed olub göresin fi'l-vaki mezbûr İmamzade ve danışmendlerden ve talib-i ilm olub ve bu makule talib-i ilm olanlardan tekâlif-i şakka ile rencide olunagelmış ... iken beğlerbeği ve sancakbeği ve voyvodaları ve subaşılar ve tekâlif-i şakka cemine memur olanlar mücerred ... için hilaf-ı şer-i şerîf tekâlif-i şakka talebi ilerencide eykedikleri vaki ise men ve def eyleyüb mezbûri hilaf-ı şer-i şerîf ve mugayir-i emr-i hümâyûn tekâlif-i şakka ile rencide ve remide itdirmeyüb husûs-ı mezbûr için tekrar tekâlif olunmalu eylemeyesiz şöyle bilesiz alâmet-i şerîfe itimad kılasız fi el-yevmi'r-rabi şehr-i saferü'l-hayr sene ihdâ ve sittîn ve elf

Be-makâm-ı Kostantiniyye el-mahrûsa

Sayfa 208/Belge 200

Özet: Mehmet'in günlük yirmi akçe vazifeye tayin edilmesi hakkında

Tıbıka aslehü'l-ali hurrire el-fakîr el-bali Abdüllatif en-naib-i mahkeme-i Mahmud Paşa Kostantiniyye ufiye

Nişân-ı şerîf-i âli şân-ı sâmi-i mekân tuğrâ-yı garrâ-yı cihân sitân-ı hâkânî hükmi oldur ki

İşbu râfi-i tevki-i refiü's-şan-i hâkânî sadr-ı azam müezzid Mehmed hakkında mezîd-i inâyet-i pâdişâhânem zuhura getürüb dimos-ı Ayntâb mukataası malından yevmi yirmi akçe vazifeye mutasarrıf olan müteveffa Seyyid Mehmed mahlûlünden kendü arz-ı hali mücebince bin altmış bir rebiü'l-evvelinin sekizinci gününden tevcîh idüb bu berât-ı hümâyûn izzet-makrûnı virdim ve buyurdum ki mezbûr varub vech-i meşrûh üzre mukataa-i mezbûre malından almak üzre yevmi yirmi akçe vazifeye mutasarrıf olub devam-ı ömr ü devletim ediyesine müdâvemet ve iştilal göstere ol bâbda hiç ehad mani ve dafi olmayub dahl ve taarruz kılmaya şöyle bileler alâmet-i şerîfeitimad kılalar tahrîren fi el-yevmü's-sani aşer şehr-i rebiü'l-evvel sene ihdâ ve sittîn ve elf kayd fi 9 şehr-i rebiü'l-ahir sene 1061

Be-makâm-ı Kostantiniyye el-mahrûsa

Sayfa 208/Belge 201**Özet: Seyyid Mehmet mahlûlünden Mehmet Halife'nin müezzinlik hizmetine tayini hakkında**

Şeriat-şiar efendi huzûrlarına dâvât-ı sâfiyât ithâfıyla ve teslimât-ı vâfiyât ithâf olunur ve kıdvetü'l-emâsil ve'l-akran dimos-ı Ayntâb emini zîde kadruhû inha olunan budur ki haliya müezzinliğimiz hidmetinde olan bais-i mektub Mehmed Halife emekdar ve vakıfû'l-duaya olmağla mukataa-i mezbûre malından almak üzere yevmi yirmi akçe vazife müteveffa Seyyid Mehmed mahlûlünden tevcîh olunub berât itdirüb mücebince vazifesi alıvirilüb tasarruf itdirilmek için mektub isdar olunmuşdur vusûlünde gerekdir ki vazife-i mezbûreyi mezbûr Mehmed Halifeye tasarruf itdirüb berâtı mücebince müstehak olduğu vazifesinin mukataa-i mezbûre eminininden alıvirüb teallül ve inad itdirmeyesiz ve sen ki dimos eminisiz mezkurun berâtı mücebince müstehak olduğu vazifesinin bi't-tamam virüb zinhar cefa ve teallül eylemeyesiz baki eyyam-ı şeriat dayim bâd

Sayfa 209/Belge 202**Özet: Sadrazamlık müezzinliği hizmetine Mehmet Halife'nin tayini hakkında**

Medîne-i Ayntâbda halen naib-i menabımız Ataullah efendi dame mükerrerma bade't-tahiyye ve't-teslim inha olunur ki saadetlü sadr-ı azam hazretlerinin müezzinliği hidmetinde olan Mehmed Halife Ayntâb mukataatından vaki es-seyyid Mehmed mahlûlünden yevmi yirmi akçe vazifeye mutasarrıf olmak üzere bunlara tevcîh olunub yedine berât-ı ali şan ve mucebince sahib-i devlet hazretleri dahi mektub-ı şerîf virmişlerdir vusûlünde gerekdir ki berâtını sicil-i mahfuza kayd ve mücebince zabt-ı tasarruf itdirüb kata kimesneye bir akçesinin aldırılmayub husûs-ı mezbûra takayyüd idesinin vesselam

El-fakîr Mustafa el-kadı-i bi asker-i Rumili sâbıkan el-memur-ı bi'l-... bi medîne-i Ayntâb

Benim efendim sahib-i devlet sadr-ı azam hazretlerinin müezzini der-husûs-ı malumun mühürdar Osman Ağa hazretleri dahi ... itmişler asla tehir itmeyüb vazifelerin ademlerine teslim idesiz ve yine kağıd gerde ilam itdiresiz malumumuz ola

Sayfa 209/Belge 203**Özet: Abdurrahman'ın dişini çıkararak Abdülhalim oğlu Ali'den şikayetçi olması hakkında**

Faziletlü izzetlü efendi hazretlerinin meclis-i şerîflerine der-dâvât-ı sâfiyât-ı muhabbet ... ithâfıyla inha ve ilam olunan budur ki el-hâc Abdurrahman nâm kimesne divan-ı Maraşa gelüb ... eylediği Ayntâb sâkinlerindne Abdülhalim oğlu Ali nâm kimesne dişim çıkardı deyu sabit olmayub taarruz ... ve sâyirlere yüz yirmi guruşum aldurub deyu arz-ı hal idüb ... vardıkda hakk-ı vaad üzre teftiş ve tefahhus idüb bade's-sübut şer-i şerîf iktiza-i şer-i mutahhar ne ise mübaşir marifetiyle icra itdirüb bu husûsda hilaf-ı şer-i şerîf ve mugayir-i kânûn bir ferde zulm ve taaddi itdirmeyesiz bir hoşca mukayyed olub bir dahi bu cânibe göndermeli olmayasız baki hemişe seccade-i şeriat-ı dâyim bâd

Sayfa 209/Belge 204**Özet: Ayntâb mukataasının yeniden tahrîrinin yapılması hakkında**

Alemü'l-ulemai'l-mütebahhirin efzalü'l-fuzelâi'l-müteverriin yenbûü'l-fazl ve'l-yakin keşşâfû mükâlâtü'd-din halalü'l-mufasssalati'l-yakin el-muhtas bi mezîd-i inâyeti'l-melikü'l-muin sâbıkan *** kadıaskeri olub halen Ayntâb kazasına mutasarıf olan Mevlânâ *** edamallahu teâlâ iclalehu ve kıdvetü'l-emâsil ve'l-akran bin altmış bir senesinde dimos-ı Ayntâb mukataası voyvodası olan *** zîde kadruhû tevkî-i refi-i hümâyûn vasıl olıcak malum ola ki sen ki voyvodasın der-saadetime arz-ı hal gönderüb mukataa-i mezbûrenin Güzin günlerde bazı topcı ve cebeci ve ... olanları bir tarikle üzerlerine deruhde idüb ekser kurasın harab olmağla mâl-ı mîriye gadr ve zıyk olduğunı bildirüb maktuları ref olunub müceddeden tahammüllerine göre marifet-i şerle tahrîr olunmak bâbında emr-i şerîfim rica eylediğin ecluden vech-i meşrûh üzre olmak emr idüb buyurdum ki hükm-i şerîfimle *** vardıkda bu bâbda sâdır olan emrim üzre amel idüb dahi zikr olunan Ayntâb dimos mukataasının cümle kurâ ve müzarii hâsıl-ı maktuları ref idüb her biri tahammüllerine göre marifet-i şerle müceddeden tahrîr ve defter idüb yazdığın defteri imzaladub ve mühürledüb Asitane-i Saadetime gönderesiz ... olunub himayesin, mücebiyle amel oluna amma bu hin-i ... ihtimam idüb ... mezbûrenin iltizam-ı kadîmine muktezâ-yı müdir olmakdan ... ihtiraz eyleyesiz şöyle bilesiz

alâmet-i şerîfe itimad kılasız tahrîren fî el-yevmü's-sani aşer şehri rebiü'l-evvel sene
ihdâ ve sittîn ve elf

Be-makâm-ı Kostantiniyye el-mahrûsa

Sayfa 210/Belge 205

Özet: Ulemadan Mehmet'in tekâlif-i şakadan muaf olması hakkında

Akza kuzati'l-müslimîn evla vulati'l-muvahhidin madenü'l-fazl ve'l-yakin varis-i
ulumü'l-enbiya ve'l-mürselin hucetü'l-hak ale'l-halk ecmein el-muhtas bi mezîd-i
inâyeti'l-melikü'l-muin Mevlânâ Ayntâb kadısı zîde fezaile tevkî-i refî-i hümâyûn
vasıl olıcak malum ola ki ulemadan Mevlânâ Mehmed zîde ilmehu der-saadetime
gelüb arz-ı hal idüb imamoğlı olduğundan gayri danişmend ve talib-i ilm olub bu
âna değîn tekâlif-i şakka ile rencide olunmaz iken hilaf-ı şer ve kânûn tekâlif-i şakka
ile rencide iderler deyu bildirüb men ve def olunmak bâbında emr-i şerîfim rica
eylediği ecluden buyurudm ki hükm-i şerîfim vardıkda husûs-ı mezbûra mukayyed
olub göresin fî'l-vaki mezbûr imamzade ve danişmendlerden ve talib-i ilm olub ve
bu makule talib-i ilm olanlardan tekâlif-i şakka ile rencide olunagelmış değil iken
beğlerbeği sancakbeği voyvodaları ve subaşılar ve tekâlif-i şakka cemine memur
olanlar mücerred taciz için hilaf-ı şer-i şerîf tekalfi-i şakka talebi ile rencide
eyledikleri vaki ise men ve def eyleyüb mezbûrı hilaf-ı şer-i şerîf ve mugayir-i emr-i
hümâyûn tekâlif-i şakka ile rencide ve remide itdirmeyüb husûs-ı mezbûr için tekrar
şikayet olunmalu eylemeyesiz şöyle bilesin alâmet-i şerîfe itimad kılasız fî el-
yevmi'r-sabi şehri saferü'l-hayr sene ihdâ ve sittîn ve elf

Be-makâm-ı Kostantiniyye el-mahrûsa

Tıbıka aslehü'l-ali hurrire el-fakîrû'l-ahali Abdüllatif en-naib-i be-mahkeme-i
Mahmud Paşa Kostantiniyye ufiye anh

Sayfa 210/Belge 206

**Özet: Seyyit Mehmet'in mahlûlünden Mehmet'e günlük yirmi akçe vazife
tevcîhi hakkında**

Nişân-ı şerîf-i âli şân-ı sâmi-i mekân tuğrâ-yı garrâ-yı cihân sitân-ı hâkânî hükmi
oldur ki

İşbu raifi-i tevki-i refiü'ş-şân-ı hâkânî sadr-ı azam müezzini Mehmed hakkında mezîd-i inâyet-i pâdişâhânem zuhura getürüb dimos-ı Ayntâb mukataası malından yevmi yirmi akçe vazifeye mutasarrıf olan müteveffa Seyyid Mehmed mahlûlünden kendü arz-ı hali mücebince bin altmış bir rebiü'l-evvelinin sekizinci gününden tevcîh idüb bu berât-ı hümayûn izzet-makrûnı virdim ve buyurdum ki mezbûr varub vech-i meşrûh üzre mukataa-i mezbûre malından almak üzre yevmi yirmi akçe vazifeye mutasarrıf olub devam-ı ömr ü devletim ediyesine müdâvemet ve iştiğal göstere ol bâbda hiç ehad mani ve dafi olmayub dahl ve taarruz kılmaya şöyle bileler alâmet-i şerîfe itimad kılalar tahrîren fî el-yevmü's-sani aşer şehr-i rebiü'l-evvel sene ihdâ ve sittîn ve elf kayd fî 9 şehr-i rebiü'l-âhir sene 1061

Be-makâm-ı Kostantiniyye el-mahrûsa

Sayfa 210/Belge 207

Özet: Mehmet Halife'nin günlük yirmi akçe müezzinlik vazifesine mutasarrıf olması hakkında

Şeriat-şiar efendi huzûrlarına dâvât-ı sâfiyât ve teslimât-ı vâfiyât ithâf olunur kıdvetü'l-emâsil ve'l-akran dimos-ı Ayntâb emini zîde kadruhû inha olunan budur ki haliya müezzinlik hizmetinde olan bais-i mektub Mehmed Halife emekdar ve vacibü'l-reaya? olmağla mukataa-i mezbûre malından almak üzre yevmi yirmi akçe vazife müteveffa Seyyid Mehmed mahlûlünden tevcîh olunub berât itdirüb mücebince vazifesi alıverilüb tasarruf itdirilmek için mektub isdar olunmuşdur vusûlünde gerekdir ki vazife-i mezbûreyi mezbûr Mehmed Halifeye tasarruf itdirüb berâtı mücebince müstehak olduğu vazifesin mukataa-i mezbûre eminden alıverilüb teallül ve inad itdirmeyesiz ve sen ki dimos eminisin mezkurun berâtı mücebince müstehak olduğu vazifesin bi't-tamam virüb zinhar cefa ve teallül itmeyesin baki eyyam-ı şeriat dâyim bâd

Sayfa 211/Belge 208

Özet: Kanalcı Çeşmesi Mescidinin imameti'nin Molla Mehmet'e verilmesi hakkında

Nişân-ı şerîf-i âli şân-ı sâmi-i mekân tuğrâ-yı garrâ-yı cihân sitân-ı hâkânî hükmi oldur ki

Ayntâbda vaki Kanalcı Çeşmesi Mescidinin imameti mahlûl olmağın erbâb-ı istihkakdan işbu râfi-i tevkî-i refî-i saadet-nişân-ı hâkânî kıdvetü's-sulehai's-salikin Monla Mehmed zîde salâha her vechle mahal ve müstehak olmağın kendüye virilmek bâbında istida-yı inâyet itmeğın mahlûl ise sadaka idüb bu berât-ı hümayûnı virdüm ve buyurdum ki varub mezbûr Monla Mehmed zikr olunan mescid-i şerîfde imam olub vakıfın ruhı ve devam-ı devletimçün duaya müdâvemet göstere bu bâbda hiç ehad mani ve dafî olmaya şöyle bilüb alâmet-i şerîfe itimad kılalar tahrîren fî evâyil-i şehri muharremül haram sene ihdâ ve sittîn ve elf

Be-makâm-ı Kostantiniyye

Sayfa 211/Belge 209

Özet: Ardıç Baba zaviyesinde Yasin-i Şerîf ve tebareke okumak üzere Derviş Mehmet ve oğlu Abdurrahman'a verilmesi hakkında

Nişân-ı şerîf-i âli şân-ı sâmi-i mekân tuğrâ-yı garrâ-yı cihân sitân-ı hâkânî hükmi oldur ki

Ayntâbda vaki Ardıç Baba zaviyesinde yevmi beş akçe ile ruhiçün her sabah Yasin-i şerîfi ve yevmi beş akçe ile her akşam bir sure-i tebareke tilaveti işbu darendegan fermân-ı şerîf Derviş Mehmed ve sulbi oğlu Abdurrahman nâm kimesne mahal ve müstehaklar olmağla vech-i meşrûh üzere tevcîh olunub yedlerine berât-ı ali şanı virilmek bâbında istida-yı inâyet itmeğın sadaka idüb bu berât-ı hümayûnı virdim ve buyurdum ki mezbûrlar varub zikr olunan cihata mutasarrıf olub hizmet-i lâzimesin müeddi kıldıkdan sonra tayin olunan vakf-ı mezbûre karyeler mahsulünden on akçe ile mutasarrıflar olub vakıfın ruhı ve benim devam-ı ömr ü devletimçün duaya müdâvemet göstere şöyle bileler alâmet-i şerîfe itimad kılalar tahrîren fî evâhir-i şehri muharremü'l-haram lisene ihdâ ve sittîn ve elf

Be-makâm-ı Kostantiniyye el-mahrûsa

Sayfa 211/Belge 210

Özet: Dülük Baba zaviyesinde günlük ihlas-ı şerîf okumak üzere gülük on akçe ile Derviş Mehmet ve Abdurrahman'ın görevlendirilmesi hakkında

Nişân-ı şerîf-i âli şân-ı sâmi-i mekân tuğrâ-yı garrâ-yı cihân sitân-ı hâkânî hükmi oldur ki

Ayntâbda vaki Dülük Baba kaddese sırrahü'l-azizin kendi ruhiçün yevmi on akçe ile her sabah üçer ihlas-ı şerîf ve yevmi dört akçe ile her sabah üçer ihlas-ı şerîf dahi tilavet idüb işbu darendegân fermân-ı şerîf Derviş Mehmed ve sulbi kebir oğlu Abdurrahmana mahal ve müstehakdır deyu karye-i Başkend ve dahi Sam mezrası mahsulünden almak üzere tevcîh olunub yedine müceddeden berât-ı ali şanım virilmek bâbında istida-yı inâyet itmeğin sadaka idüb bu berât-ı hümâyûnı virdim ve buyurdum ki mezbûrlar varub kema fi'l-evvel ihlas hunlar olub hidmet-i lâzimesin müeddi kıldıkdan sonra tayin olunan on dört akçe vazifeye mutasarrıflar olub vakfın ruhi ve benim devam-ı ömr ü devletimçün duaya müdâvemet göstere ol bâbda bunların tasarruflarına karye-i mezbûrların mütevellileri dahl ve taarruz itmeyüb hiç ehad mani ve dafî olmaya şöyle bileler alâmet-i şerîfe itimad kılalar tahrîren fi evâsıt-ı şehri muharremü'l-haram lisene ihdâ ve sittîn ve elf

Be-makâm-ı Kostantiniyye el-mahrûsa

Sayfa 211/Belge 211

Özet: Hacı Baba zaviyesinde günlük Yasin-i Şerîf ve ihlas-ı şerîf okumak üzere gülük on sekiz akçe ile Derviş Mehmet ve Abdurrahman'ın görevlendirilmesi hakkında

Nişân-ı şerîf-i âli şân-ı sâmi-i mekân tuğrâ-yı garrâ-yı cihân sitân-ı hâkânî hükmi oldur ki

Ayntâb kazasında vaki Hacı Baba vakf-ı mezrasında yevmi on dört akçe ile huzûrunda her sabah bir Yasin-i şerîf ve yevmi dört akçe ile huzûrunda üçer ihlas-ı şerîf dahi tilavet itmeğe işbu darendegan fermân-ı şerîf Derviş Mehmed ve sulbi kebir oğlu Abdurrahman her vechle mezbûran mahal ve müstehak olmağla yedinde olan suret-i ruus mücebince müceddeden sadaka idüb bu berât-ı hümâyûnı virdim ve buyurdum ki bade'l-yevm varub mezbûrlar zikr olunan cihata mutasarrıflar olub

hidmet-i lâzimesin merî ve müeddî kıldıktan sonra yevmi sekiz akçe ile mutasarrıflar olub vakıfın ruhı ve devam-ı ömr ü devletimçün duaya müdâvemet göstere şöyle bileler alâmet-i şerîfe itimad kılalar tahrîren fî evâsıt-ı şehr-i saferü'l-hayr lisene ihdâ ve sittîn ve elf kayd fî el-yevmü'l-ısrîn min şehr-i rebîü'l-âhir

Be-makâm-ı Kostantiniyye el-mahrûsa

Sayfa 212/Belge 212

Özet: Rumkale mukataasını Arslan bey'e tevcîhi hakkında

Kıdvetü'l-kuzat ve'l-hükkam madenü'l-fazl ve'l-kelam mazhari's-şerayi-i ve'l-ahkam Mevlânâ Rumkala kadısı zîde fazlehu tezkere vasıl olıcak malum olaki hazine-i Halabe tabi Rumkala mukataasının işbu bin altmış bir senesinde vaki olan mahsulü kadîmden tedahül iktizasıyla bin altmış senesine mahsub olmak iktiza ider iken mukataa-i mezbûre berât-ı şerîf-i ali şan Birecik sancak beği olan kıdvetü'l-ümera Süleyman Beğ zîde izzehuya bin altmış bir senesinde tevcîh olunmağla min bade bin altmış senesi mahsulüne müdahale idecek hali yoğiken hilaf-ı defter ve kânûn müdahale itmişken bundan mada Kariz kullarına ... bazı mukataatı deruhde itdirmişken tekrar emr-i şerîfle Kariz kullarına ibka ve mukarrer buyrulduğuna mir-i müşârün ileyh hilaf-ı şer ve kânûn reayadan kabz eyledüğü akçe-i şerle red olunmak iktiza eyledüğünde mir-i mûmâ-ileyh firar idüb hukuk-ı nas zimmetinde kaldüğundan gayrı mukataa-i mezbûre dahi hâli ve muattal kalmağla bir münasib talib tefahhusunda iken halen hazineden Bağdad muhafazasında olan dergâh-ı ali yeniçerileri çuka bahalarıçün küllî akçe salyana olunmağla müzayaka kelamlinde olmağın mültezim-i sâbık Arslan Beğ altmış senesiçün mevacib-i mezbûreye beş yüz riyal guruş ber-vech peşin imdad itmek yalib olduğundan beş bin yüz doksan beş riyal guruşa olmak üzre peşin-i mezbûruyla mukataa-i merkume mezbûr Arslana deruhde olduğuna şart nam memleketeyn peşin-i mezbûrı ibtida dahil-i hazine itdirüb bade mukataa-i mezbûre merkum Arslana zabt ve tasarruf itdirilmek bâbında tezkere tahrîr ve irsal olundu vardıkda göresin ki tarih-i mezbûrda minval-i meşrûh üzre mukataa-i merkumeyi mûmâ-ileyh Arslan zîde kedreye zabt ve tasarruf ve vaki olan mahsul ve rusumı şer-i şerîf ve kânûn-ı münif muktezâsında ahz ve kabz itdirüb ve min bade âhardan bir ferdi müdahale itdirmeyesiz tahrîren fî evâhir-i şehr-i rebîü'l-evvel min şehr-i sene ihdâ ve sittîn ve elf

Sayfa 212/Belge 213**Özet: Ali'nin Sunguriye el-hâc Baba evkâfı mütevellisi olarak tayini hakkında**

Nişân-ı şerîf-i âli şân-ı sâmi-i mekân tuğrâ-yı garrâ-yı cihân sitân-ı hâkânî hükmi oldur ki

Ayntâbda vaki Sunguriye ve el-hâc Baba evkâfına mütevellî olan işbu râfi-i tevkî-i refî-i hümâyûn Ali nâm kimesne mutasarrıf olub kusurı ve müceb-i azli yoğiken üzerinde bazı kimesneler alub gadr itmekle ref olunub gerü kemâkân kendüye ibka ve mukarrer olmak bâbında inâyet rica itmeğin sadaka idüb bu berât-ı hümâyûnı virdüm ve buyurdum ki varub mezbûr Ali vakf-i mezbûra kemâkân mütevellî olub hizmet-i lâzimesin müeddi kıldıkdnâ sonra üslub-ı sâbık üzre mutasarrıf olub vakfın suhı ve devam-ı devletimçün duaya müdâvemet göstere şöyle bileler alâmet-i şerîfe itimad kılalar tahrîren fî evâyil-i saferü'l-hayr sene ihdâ ve sittîn ve elf fî gurre-i saferü'l-hayr sene ihdâ ve sittîn ve elf

Be-makâm-ı Kostantiniyye

Ayntâbda Sunguriye medresesi Hacı Baba zaviyesi ilhakıyla kadıasker-i esbak zamanında ... ve tekaüd Mevlânâ Ali dailerine tevcîh olub ve mezbûr dailerî mahal ve müstehak olmağla tevcîh-i esbak üzre ibka buyrulmak ricasına bade'l-arz sadaka buyruldu

Umdetü'l-müderresin el-kirâm Mevlânâ Ali Efendi kâm-yâb

Sayfa 212/Belge 214**Özet: Sunguriye medresesi Hacı Baba zaviyesine tekaüden mutasarrıf tayini hakkında**

Tahiyyât-ı safiye ve teslimât-ı vafiye ithâfiyla inha olunur ki Ayntâbda Sunguriye medresesi Hacı Baba zaviyesine ilhakıyla ber-vech-i teyid ve tekaüd üzerinde idüğü kadıasker-i esbak ruznamçesinde mukayyed olmağın yine sana ibka ve sadaka olunmuşdur gerekidir ki medrese-i mezbûreye ber-vech-i teyid ve tekaüd mutasarrıf olub ifade ve istiaze üzre olasız vesselam fî gurre-i saferü'l-hayr sene ihdâ ve sittîn ve elf

El-fakîr el-hâc Mehmed el-hüseyini el-kadı-i asakir-i Anadolu

Sayfa 213/Belge 215**Özet: Kürkcü Kasteli mescidine Mevlânâ İsmail'in imam tayini hakkında**

Nişân-ı şerîf-i âli şân-ı sâmi-i mekân tuğrâ-yı garrâ-yı cihân sitân-ı hâkânî hükmi oldur ki

Ayntâb kazasından Kürkcü Kastedeli Mescid-i Şerîfnde yevmi bir akçe ile imam olan işbu Darende-i fermân-ı şerîf Mevlânâ İsmail mahal ve müstehak olmağla tevcîh olunub yedine berât-ı şerîf virilmek ricasına kadısı akza kuzatı'l-müslimîn Mevlânâ Ahmed zîde fezayile arz itmeğın mahlûl ise sadaka idüb bu berât-ı hümâyûnı virdim ve buyurdum ki mezbûr İsmail varub müceddeden imam olub hidmet-i lâzimesin müeddi kıldıkdan sonra tayin olunan yevmi bir akçe vazifesine mutasarrıf olub vakıfın ruhı ve benim devam-ı ömr ü devletimçün duaya müdâvemet göstere şöyle bileler alâmet-i şerîfe itimad kılalar tahrîren fî evâhir-i muharrer sene ihdâ ve sittîn ve elf

Be-makâm-ı Kostantiniyye el-mahrûsa

Sayfa 213/Belge 216**Özet: Ayntâb ve köylerinde namaz kılmayanlar hakkında**

Beynamazlar hakkında

Kıdvetü'l-kuzat ve'l-hükkkam madinü'l-fazl ve'l-kelem Mevlânâ Ayntâb kadısı zîde fazlehu tevkî-i refî-i hümâyûn vasıl olıcak malum ola ki südde-i saadetime arz-ı hal sunub şöyle ilam olunud ki nefsi Ayntâbın ve kurâ ahalsinin ekseri beynamaz olub beş vakit kılmayub ... tekasül üzre olmağla bunları yerlerinde teftiş ve tefassuh olunub her birlerine tenbih ve tekid itdirilüb itaat eylemeyenlerin muhken haklarından geldik ve bunların bazısıçün bir mübaşir tayin olunmak lazım geldiği ilam olunmağla imdi bu husûsa mefharü's-sâdât es-seyyid Hasan mübaşir tayin olunmuşdur buyurdum ki hükmi-i şerîfimle vardıkda bu bâbda sâdır olan emri celilü'l-kadrim mücebince amel idüb dahi nefsi Ayntâbın ve ahali kurasının beynamaz olanlarını mezbûr es-seyyid Hasan teftiş ve tefassuh itdirüb min bade âhardan bir ferdi müdahale ve muaraza itdirmeyesiz emirimi yerine getürüb hilafa rıza ve cevaz göstermeyesiz şöyle bilesin alâmet-i şerîfe itimad kılarsın tahrîren fî evâyil-i şehri muharremü'l-haram sene ihdâ ve sittîn ve elf

Be-makâm-ı Kostantiniyye el-mahrûsa

Sayfa 213/Belge 217

Özet: Boyacı Mahallesi ahalisinin fakîr hali sebebiyle avarız hanelerinin sekizden yediye düşürülmesi hakkında

Kaza-i Ayntâb der-liva-i Cevizlice? hanehâe-i avarız-ı mahalle-i mezbûre bi müceb-i defter-i hazine-i amire

Mahalle-i Boyacı tabi-i m hane 7 yalnız yedi hanedir

Vech-i meşrûh üzre suret-i defter-i mevkuufat ... aynıyla nakl olundu tahrîren fi 17 d sene 1060

Akza kuzati'l-müslimîn evlâ vülati'l-muvahhidîn madenü'l-fazl ve'l-yakin hucceti'l-hak ale'halk ecmein varis-i ulumü'l-enbiya ve'l-mürselin el-muhtas bi mezîd-i inâyeti'l-melikü'l-muin Mevlânâ Ayntâb kadısı zîdet fezâiluhû tevkî-i refî-i hümâyûn vasıl olıcak malum ola ki nefsi kaza-i mezbûrede vaki Boyacı mahallesinin mukaddema sekiz avarız hanesi olub lakin ahalisi fakrû'l-hal olmağla bir hanesi ihrac olunub yalnız yedi avarız haneleri kalduğuna ellerine mühürlü ve nişanlı mevkûfât defteri sureti virilmeğın mücebince amel olunmak emrim olmuşdur buyurdum ki hükm-i şerîfim vardıkda bu bâbda sâdır olan emrim üzre amel idüb dahi mahal-i mezbûre ahalisinin vaki olan avarız ve sâyir tekâliflerin yedi haneden olub ihracı olunan yalnız bir hane için hilaf-ı suret-i defter-i avarız ve sâyir tekâlif ... rencide ve remide itdirmeyesiz şöyle bilesiz ve bade'n-nazar bu hükm-i hümâyûnumı mahal-i mezbûre ahalisinin ellerinde ibka idüb alâmet-i şerîfe itimad kılalr tahrîren fi el-yevmü's-samin şehr-i zilhicce-i şerîfe lisene ihdâ ve sittîn ve elf

Be-makâm-ı Kostantiniyye el-mahruse

Sayfa 214/Belge 218

Özet: Behramoğlu Mescidine Molla İbrahim bin Esed'in müteveli tayini hakkında

Nişân-ı şerîf-i âli şân-ı sâmi-i mekân tuğrâ-yı garrâ-yı cihân sitân-ı hâkânî hükmi oldur ki

Ayntâb mahallatından Ammu Mahallesinde sakin Behramoğlı Mescidinde müteveli olan işbu tevkî-i refî-i hümâyûn Molla İbrahim bin Esad mahal ve müstehak olmağın bundan akdem fevt olan Ahmed mahlûlünden hucet-i şeriye ile tevcîh olunub berât-ı şerîfim rica itmeğin sadak idüb bu berât-ı hümâyûnı virdüm ve buyurdum ki varub mezbûr İbrahim kemâkân vakf-ı mezbûra müteveli olub hizmet-i lâzimesin merî ve müeddî kıldıkdan sonra yevmi üç akçe ile mutasarrıf olub vakıfın ruhı ve devam-ı devletimçün duaya müdâvemet göstere ol bâbda kimesne mani ve dafi olmaya şöyle bileler alâmet-i şerîfe itimad kılalar tahrîren fî evâyil-i şehri muharremü'l-haram sene ihdâ ve sittîn ve elf

Be-makâm-ı Kostantiniyye

Sayfa 214/Belge 219

Özet: Behramoğlu Mescidine Molla İbrahim bin Esad'ın müteveli tayini hakkında

Nişân-ı şerîf-i âli şân-ı sâmi-i mekân tuğrâ-yı garrâ-yı cihân sitân-ı hâkânî hükmi oldur ki

Ayntâb mahallatından Ammu Mahallesinde sakin Behramoğlı Mescidinde müteveli olan işbu tevkî-i refî-i hümâyûn Molla İbrahim bin Esad mahal ve müstehak olmağın bundan akdem fevt olan Ahmed mahlûlünden hucet-i şeriye ile tevcîh olunub berât-ı şerîfim rica itmeğin sadak idüb bu berât-ı hümâyûnı virdüm ve buyurdum ki varub mezbûr İbrahim kemâkân vakf-ı mezbûra müteveli olub hizmet-i lâzimesin merî ve müeddî kıldıkdan sonra yevmi üç akçe ile mutasarrıf olub vakıfın ruhı ve devam-ı devletimçün duaya müdâvemet göstere ol bâbda kimesne mani ve dafi olmaya şöyle bileler alâmet-i şerîfe itimad kılalar tahrîren fî evâyil-i şehri muharremü'l-haram sene ihdâ ve sittîn ve elf

Be-makâm-ı Kostantiniyye

Sayfa 214/Belge 220**Özet: Zülkadriye Medresesine Avlana Abdurrahman'ın müderris olarak tayini hakkında**

Nişân-ı şerîf-i âli şân-ı sâmi-i mekân tuğrâ-yı garrâ-yı cihân sitân-ı hâkânî hükmi oldur ki

Kaza-i Ayntâbda vaki Zülkadriye ... manend müddet ... ile taraf-ı pâdişâhîden meşihat tevcih olunub mahmiye-i mezbûrenin eşrâfindan işbu Darende-i fermân-ı vacibü'l-izan kıdvetü's-sülehai's-salikin Mevlânâ Abdurrahman zîde kadruhû eda-i hidmet idüb bir vechle kusurı ve azli icab ider hali yoğiken âhardan diğer Abdurrahman nâm kimesne hilaf-ı şart-ı vakıf müderris namıyla alub mezbûra küllî gadr eyledği eelden ref olunub gerü kemâkân ibka ve mukarrer kılınub müceddeden berât-ı şerîf virilmek bâbında inâyet rica itmeğin sadaka idüb bu berât-ı hümâyûnı virdüm ve buyurdum ki varub mezbûr kemâkân ... üzre mutasarrıf olub vakıfın ruhiçün ve devam-ı ömr ü devletimçün duaya müdâvemet göstere şöye bilüb alâmet-i şerîfe itimad kılalar tahrîren fi evâyil-i şehri rebiü'l-evvel sene ihdâ ve sittîn ve elf kayd fi 9 şehri rebiü'l-âhir sene 1061

Be-makâm-ı Kostantiniyye

Sayfa 214/Belge 221**Özet: Dimos-ı Ayntâb mukataasının bazı karyelerinin bazı şahıslara deuhde edilmesi ve miriye zarar vermesi hakkında**

Alemü'l-ulemai'l-muhakkikin efzalü'l-fuzelai'l-müteverriin yenbuü'l-fazl ve'l-yakin keşşafü'l-müşkilatü'd-din ... el-muhtas-ı bi mezîd-i inâyeti'l-melikü'l-muin sâbıkan *** kadıaskeri olan Ayntâb kazasına mutasarrıf olan Mevlânâ *** edamallahu teâlâ fezayile ve kıdvetü'l-eması'l-ve'l-akran bin altmış bir senesinde dimos-ı Ayntâb mukataası voyvodası olan *** zîde kadruhû tevkî-i refî-i hümâyûn vasıl olıcak malum olaki sen ki voyvodasın der-saadetime arz-ı hal gönderüb dimos mukataasına tabi bazı mamur karyeleri bazı kimesnelere üzerlerine deruhde idüb voyvoda olunub müdahale itdirmeyüb ekser karyeleri prakende ve perişan ve harab olmağla mâl-ı mîri ... ziyade küsr ve noksan-ı hazine olmağın mukataa sahibleri ref olunub cemi-i köyler kendi taşır itmeğin bâbında emr-i şerîf rica iderim deyu bildirmeğin vech-i

meşrûh üzre olmak emr idüb buyurdum ki hükm-i şerîfimle *** vardıkda bu bâbda sâdır olan emrim üzre amel idüb dahi hamil-i maktu olanları min bade müdahale itdirmeyüb olagelen adet ve kânûn üzre ... olan berât-ı ali şanınım ve defter-i hâkânî sureti mûcebince cümle dimos karyeleri ve müzariin tekayyüd idüb mâl-ı mîriye gerü ve noksan ve hilaf-ı emir ve defter kimesneye zulm ve teaddi eylemekden ihtiraz eyleyesiz şöyle bilesin alâmet-i şerîfe itimad kılasın tahrîren fî el-yevmü's-sani aşer şehri-rebiü'l-evvel sene ihdâ ve sittîn ve elf

Be-makâm-ı Kostantiniyye el-mahrûsa

Sayfa 215/Belge 222

Özet: Maraş'ta bazı reayanın asker olduğunu ifade ederek vergi vermek istememesi ve bunlara itibar olunmaması hakkında

İzzetlü refatlü paşa hazretlerinin huzûr-ı şerîflerine dâvât-ı vafire ithâf olunub ithâf olunan budur ki haliya eyâlet-i Maraşda vaki reayanın ekseri kimi cebeci kimi tobacı ve arabacı ve.. ve saracı geçinüb rüsûm-ı riayet virmemeleri ile ânların muhalefatların dahi sair reaya gelüb tahammülleri kalmamağla Asitane-i Saadetde yoklanub defterde mestur olanların cümlesi Asitane-i Saadetde mevcut olmağla ânların cümlesi sair reaya gibi avarız ve nüzul olanlar dahi çalınub ve defterden ihrac olunub sâyir reaya gibi avarız ve nüzul ve rüsûm-ı riayet alınmak için emr-i şerîf gönderilmişdir vusûlünde gerekdir ki ber-mûceb-i emr-i ali tavayif-i mezbûrenin cebeci ve topacı ve sâyir ... vardır didiklerinde itibar itmeyüb cümlesinden sâyir reaya gibi rüsûm-ı riayet hükm idüb sipahilerin ve ümena ve amale alıviresin bir ferdi muhalefet itdirmeyesiz

Ahmed

Sayfa 215/Belge 223

Özet: Asker olduklarını ifade ederek vergi vermek istemeyen reaya hakkında

İzzetlü saadetlü paşa-yı ... hazretlerinin izz ü huzûr-ı mevfurları savbına mezîd-i ikram birle dürer-i dâvât-ı sâfiyât-ı muhabbet Seyyidü'l-meân inha-i muhlisa olunan budur ki bais-i varaka müeddi etraf cevabında küllen eğer mukataat zabitleri ve eğer zeamet ve tımar ashabı ve sâyir iş erleri ... Asitane-i Saadetden gelüb arz-ı hal idüb memalik-i mahrusemde olan defterlü riayet ve riayet olmaları biz

cebeci ve topcı ve arabacı ve doğancı ve sarac ve mehter olunduk deyu mâl-ı mîri ve adet-i ağnam ve züema ve erbâb-ı tımara mukayyed olan resm-i riayet ve ziraatlarından oşür virmeyüb reaya taifesinin ekseri bu vech üzre birer tarikle raiyetlikden çıkmakla hazine tahsil olunmaktan ve zeamet ve tımar ashabı tımarların zabt itmek mertebelerinden kânûn ihtlal küllî sebep olduğu ilam olunmağla ol makulelerin ekseri bir tarikle vilayetlerden ve kasaba ve karyelerinden asitane-i saadetde kulluğunu ... raiyetlikden halas olmak adetinde oldukları mukarrer olmağın asitane-i saadetden bilfiil hizmet-i hümâyûnumda mevcut olmayanlar ve sipahi ve yeniçeri olanlardan gayrı cümle taşrada cebeci ve topcı ve arabacı ve sarac ve mehter ve doğancı namında olanlar bais-i ihtlal ve memleket ve sebep-i noksan-ı riayet olmamak için cümlesi ref olunub sâyir reyanın mâl-ı mîrilerin ve sâyir ispenç ve oşürlerin bi hasebü'ş-şer ve'l-kânûn tahsil olunub taallül itdirilmemek bâbında emr-i şerîf ve mücebince işbu mektub belagat-ı üslûb tahrîr ve irsal olundu inde'l-vusûl fermân-ı celilü'l-kadr üzre sipahi ve yeniçerilerin gayrı ol makule cebeci ve topcı ve arabacı ve sarac ve mehter ve doğancı oldum deyu mâl-ı mîri ve adet-i ağnam ve ispenç ve oşür virmeyüb ve asitane-i saadetde hizmeti mevcut olmayanlar bais-i ihtlal-i memleket ve sebep-i noksan-ı riayet olmamak için ref olunmaları ile ol makulelerin terk-i himayesinde sâyir riayet ... ağnam ve rüsûm-ı raiyet ... teallül ve muhalefet itdirilmemek bâbında enva ve sai cemilleri mebzul veli-i diriğ buyrula baki hemişe ömr ü devletdarım ...

Mustafa

Sayfa 216/Belge 224

Özet: Asker tayfasına katıldıklarını iddia ederek vergi vermek istemeyen reaya hakkında

İzzetlü mürüvvetlü ve devletlü babamız paşa-yı ... hazretlerinin huzûrlarına mezîd-i ... ve muhabbet ... sonra ithâf-ı muhibba-yı illet budur ki cânib-i muhabbetlerinde suret-i şerîf buyrulursa olub devam-ı ömr ü devleti ihya için hayr ve duaya istimal ve müdâvemet üzre olduğumuz mukarrer ve muhakkaktır ve benim izzetlü ve mürüvvetlü karındaşım haliya defterlü olan raiyet ve raiyet oğulları ve cebeci ve topcı ve arabacı ve doğancı ve sarac ve mehter olduk deyu mâl-ı mîri virmekde inad işüb ve sâyir adet-i ağnam ve erbâb-ı tımara mukayyed olan ... raiyet ve ziraatlerinde oşür virmeyüb reaya tayfasının ekseri bu vech üzre birer tarikle raiyetlikden ceman

ala hazine tahsil olunmakda ve zeamet ve tımar ashabı tımarların zabt eylemekden kalub ihtilal-i memleket ve sebep-i noksan-ı raiyet olmamak için yeniçeri ve sipahiden gayrı bu zıkr olunan tayfa ref olunub sâwir reaya gibi mâl-ı mîri ve sâwir ispenç ve öşürlerin bi hasebü'ş-şer ve'l-kânûn tahsil olunmak için emr-i şerîf vârid olub irsal kılındı vusûlünde mûcebiyle amel buyrub icra-yı ahkam-ı şeriye eyleyesiz hilafına cevaz göstermeyüb bir hoşca suhuletle bir maslahat vücuda geldikce bu bahane ile hilaf-ı şer ve kânûn bir kimesneye zulm ve tecavüz olunmaya ... vak oldukça mektub-ı şerîfin ile ihbar-ı selametlere işardan hali olmayasız ki vürudı mûceb-i sürur ezdiyad-ı muhabbetdir baki hemişe ömr ü devlet münderic bâd fî 2 şehr-i muharrem sene 61

Muhibb-i muhlis Kostantiniyye-i kethüda-yı yeniçeriyân

Sayfa 216/Belge 225

Özet: Taşrada bulunan asker tayfasının isimlerinin gönderildiği hakkında

İzzetlü ve faziletlü efendi hazretlerinin huzûrlarına der-dâvât-ı safiyyât-ı muhabbet ... inha-i muhibbban budur ki emr-i şerîf-i ali şân sadr-ı azam efendimizin ağasıyla vârid olub anla fermân ve işaret buyrulmuş ki taşrada olan sipah ve yeniçeriden ... eğer cebeci ve topcı ve mehter ve sarac ve mahruşcı? ve arabacı cümlesin ref olunub Allâhu teâlâ hazretleri saadetlü ve azametkü padişahımız hazretlerinin ömr ü devletlerin ... ve payidar ise imdi vârid olan emr-i şerîf ve sadr-ı azam efendimizin ve evsaf-ı esmaların mektupları ile ağalarımızdan Yusuf Ağa zîde kadrühû gönderilmiştir vusûlünde sicil-i mahfuza kayd itdirüb ve muhkem tenbih ve tekid eyleyesiz ki eğer hass-ı hümâyûn reayasından ise ve eğer züeama ve erbâb-ı tımar ise sair reayalar gibi ... padişah kuluyuz deyu itibar itdirmeyesiz baki hemişe ve fazilet ve ... şeriat

Cafer

Sayfa 217/Belge 226

Özet: Seyyit Murat Halife'nin Dülük Baba zaviyesine şeyh olarak tayini hakkında

Nişân-ı şerîf-i âli şân-ı sâmi-i mekân tuğrâ-yı garrâ-yı cihân sitân-ı hâkânî hükmi oldur ki

Ayntâb kurbunda medfun Dülük Baba kuddise sırrahü'l-aziz zaviyesinde şeyh olan Mustafa ref olunub yeri mahlûl olmağın işbu râfi-i tevki-i refiü'ş-şân-ı hâkânî Seyyid Murad Halife mahal ve müstehakdır deyu yevmi beş akçe vazife ile virilmek ricasına kadısı Ahmed arz itmeğın sadaka idüb bu berât-ı saadet-gayatı virdim ve buyurdum ki bade'l-yevm mezbûr varub zaviye-i mezbûrede şeyh olub hidmet-i lâzimesin merî ve müeddî kıldıkdan sonra yevmi beş akçe vazifesine mutasarrıf ola vakıfın ruhi ve benim devam-ı ömr ü devletimçün duaya müdâvemet göstere ol bâbda hiç ferd mani ve müzahim olmaya şöyle bileler alâmet-i şerîfe itimad kılalar tahrîren fî evâyil-i şehr-i muharremü'l-haram sene ihdâ ve sittîn ve elf kayd 12 Rebiü'l-âhir

Be-makâm-ı Kostantiniyye

Sayfa 217/Belge 227

Özet: Ayntâb ihtisabının Mustafa'ya tevcîhi hakkında

Tıbka aslehü'l-muta nemekahü'l-fakîr Mustafa ... el-vasl-i bi asker-i Rumili sâbık ve'l-memur-i bi'l-istihlaf bi medîne-i Ayntâb gufire ileyha

Nişân-ı şerîf-i âli şân-ı sâmi-i mekân tuğrâ-yı garrâ-yı cihân sitân-ı hâkânî hükmi oldur ki

Haliya Ayntâb ihtisab ve ihzariyesine on üç bin akçalık üzre mutasarrıf olub berâtın virüb hüsn-i ihtiyarıyla feragat iden Mehmed Mustafa tahvilinden Kapucu Mehmed oğlı işbu râfi-i tevki-i refi-i hümâyûn Mustafa talib ve mahal ve müstehak olmağın tevcîh olunub berât-ı şerîfim virilmek için baş kapucu başı olan iftiharü'l-emacid ve'l-ekarim Süleyman zîde kadrühü arz itmeğın sadaka idüb bu berât-ı hümâyûnı virdüm ve buyurdum ki varub mezbûr Mustafa ... olub hidmet-i lâzimesin marifet-i kası ile müeddi kıldıkdan sonra resm-i ihzariye ... Ayntâb mal-ı maktuundan yüzde iki akçe alub resm-i ihtisab dahi her ne ise âna mutasarrıf olub devam-ı ömr ü devletimçün duaya müdâvemet göstere ve buna aid olan rüsûma beğlerbeğiler ve sancakbeği ve ümena ve amal ve kadı naibleri ve subaşılar hiç ehad mani ve dafi olmayalar şöyle bileler alâmet-i şerîfe itimad kılalar tahrîren fî evâyil-i şehr-i muharremü'l-haram sene ihdâ ve sittîn ve elf

Be-makâm-ı Kostantiniyye el-mahrûsa

İhtisab ve ihzariye-i kaza-yı Ayntâb fî evâyil-i Muharrem sene 1061

... Mustafa bin Mehmed berât-ı an yed Mehmed Mustafa ki berât defterimizde ve ba ihtisab devr-i feragat-gerden hâsıl ... kaza-yı mezkurun ihtisab ve ihzariyesin defterde vech-i meşrûh üzre mezkurun üzerinden olmağın feragatından temessüki nakl olundu tahrîren fî evâsıt-ı muharrem sene 1061

Sayfa 218/Belge 228

Özet: Aynâtâb ihtisab ve ihzariyesine Abdülkadir'in vekil tayin edilmesi hakkında

Bais-i tahrîr-i huruf budur ki

Ayntâb kazasının ihzar ve ihtisabiyesi berât-ı şerîf ile bu bendelerine sadaka ve inâyet olmağın tarafımızdan işbu bais-i temessük mahkeme-i şerîf hizmetkarlarından Abdülkadiri vekil eylemeniz işbu temessük yedine virilüb gerekdir ki tarih-i mezbûrdan ber-mûceb-i berât-ı şerîf-i ali şan vaki olan mahsullerimizi tarafımızdan zabt idüb marifet-i şerle âhardan kimesne mani ve müzahim olmaya tahrîren fî evâyil-i şehr-i Muharrem sene ihdâ ve sittîn ve elf kayd 13 rebîü'l-evvel

Yusuf Bevvabzade

Sayfa 218/Belge 229

Özet: Reayanın bazılarının asker tayfasına kayd oldukları bahanesiyle vergi vermekten kaçınmaları hakkında

Mefahirü'l-kuzat ve'l-hükkam meadinü'l-fezail ve'l-kelam Maraş sancağında vaki olan kadılar zîde fazlühüm tevkî-i refî-i hümâyûn vasıl olıcak malum olaki etraf ve civarında eğer mukataat zabitleri ve eğer zeamet ve tımar ashabı ve sâyir iş erleri südde-i saadetime ilam-ı hal idüb memalik-i mahrusemde olan defterlü raiyet oğulları biz cebeci ve topcı ve arabacı ve doğancı ve sarac ve mehter olduk deyu mâl-ı mîri ve adet-i ağnam ve züema ve erbâb-ı tımara mukayyed olan resm-i raiyet ve ziraatlerinden öşür virmeyüb reaya tayfasının ekseri bu vech üzre bir tarikle raiyetlikden çıkmakla hazine tahsili olunmakdan ve zeamet ve tımar ashabı tımarların zabt itmek mertebelerinden kalub ihtilal-i küllîye sebep olduğu ilam olunmağla ol makulelerin ekseri bir tarik ile vilayetlerinden va kasaba ve karyelerinden Asitane-i Saadetim kulluğu namıyla temlikden halas olmak ... oldukları mukarrer olmağın Asitane-i Saadetimde bi'l-fiil hizmet-i hümâyûn

mevcud olmayanlar sipahi ve yeniçeri olanlardan gayri cümle taşrada cebeci ve topcı ve arabacı ve sarac ve mehter ve doğancı manend olanlar bais-i ihtilal-i memleket ve sebep-i noksan-ı raiyet olmamak için cümlesi ref olunub bir reaya gibi mâl-ı mîrilerin ve sâyir ispenç ve öşürleri bi hasebü'ş-şer ve'l-kânûn tahsil olunub bir vechle teallül itdirilmemek bâbında fermân-ı ali şanınm sâdır olmuşdur buyurdum ki *** vusûl buldukda sâdır olan fermân-ı celilü'l-kadrim üzre amel idüb sipahi ve yeniçeriden gayri ol makule cebeci ve topcı ve arabacı ve sarac ve mehter ve doğancı oldum deyu mâl-ı mîriden ve adet-i ağnam ve ispenç ve öşür virmeüyüb Asitane-i Saadetimde hizmet mevcut olmayanlar bais-i ihtilal-i memleket ve sebep-i noksan-ı raiyet olmamak için ref olunmaları ile ol makulelerin bir senede sâyir raiyet gibi adet-i ağnam ve rüsûm-ı raiyet itdirüb bir ferde teallül ve muhalefet itdirmeyesiz ve işbu emr-i şerîfimin huzûrunda mahkemelrde sicil eyleyüb hilafına bir vechle rıza ve cevaz göstermeyesin ve bi'l-cümle mezbûrların cümlesi hatt-ı hümayûn-ı saadet-makrûnumla ref olunmuşdur min bade ol makulelerden sâyir reaya gibi resm-i riayetleri aldırub kimesneye teallül itdirmeyesiz şöyle bilesin alâmet-i şerîfe itimad kılalsın tahrîren fî evâhir-i muharremü'l-haram sene ihdâ ve sittîn ve elf

Be-makâm-ı Kostantiniyye el-mahrûsa

Sayfa 219/Belge 230

Özet: Kastel başındaki Molla Ahmet'in bina ettiği mescidin mütevelliliğine Süleyman'ın tayin edilmesi hakkında

Nişân-ı şerîf-i âli şân-ı sâmi-i mekân tuğrâ-yı garrâ-yı cihân sitân-ı hâkânî hükmi oldur ki

Ayntâbda ... Kasdel başında vaki Molla Ahmed bina eylediği mescidin mütevellisi olan Mehmed evkâf-ı mezkurun harabına bais olmağla mescid-i mezbûrda imam olan işbu Darende-i fermân-ı hümayûn Süleyman mahal ve müstehak olmağın tevcîh olunub berât-ı şerîfim virilmek bâbında kadısı naibi Mevlânâ Receb zîde fazlühû arz itmeğın sadak idüb bu berât-ı hümayûnı virdim ki varub mezbûr Süleyman kemâkân imam ve evkâf-ı mezbûra mütevellî olub hizmet-i lâzimesin müeddi kıldıkdan sonra vazife-i muayenesini üslub-ı sâbık üzre mutasarrıf olub vakıfın ruhı ve devam-ı devletimçün duaya müdâvemet göstere ol bâbda hiç ehad mani ve dafi olmaya şöyle

bileler alâmet-i şerîfe itimad kılalar tahrîren fî evâhir-i zi'l-hicce-i şerîfe sene ihdâ ve sittîn ve elf kayd fî 10 rebiü'l-evvel sene 1061

Be-makâm-ı Kostantiniyye el-mahrûsa

Sayfa 219/Belge 231

Özet: Lala Mustafa Paşa evkâfından Ilgın'da bulunan cami ve sair evkâfın akaratından olan Ayntâb bezzazistan esnafının vakfiyeye aykırı olarak zirai başka yerde kullanmaları hakkında

Emirü'l-ümerâi'l-kirâm kebirü'l-küberâi'l-fiham zi'l-kadr ve'l-ihiram sâhibü'l-izz ve'l-ihtişam el-muhtas bi mezîd-i inâyeti'l-melkü'l-ala Maraş beğlerbeğisi dame ikbaleu ve akza kuzat ve'l-hükkam evla vülatü'l-enâm madenü'l-fazl ve'l-yakin hucetü'l-hak ale'l-halk ecmain varis-i ulum'l-enbiya ve'l-mürselin el-muhtas bi mezîd-inâyeti'l-meliki'l-muin Mevlânâ Ayntâb kadısı zîdet fezailühu tevkî-i refî-i hümâyûn vasıl olıcak malum ola ki müteveffa Lala Mustafa Paşanın Ilgın kasabasında vaki cami-i şerîf ve sâyir evkâfının evladiyet üzere mütevellisi kıdvetü'l-ümerai'l-kirâm *** sancakbeğisi olan Abdülbaki dame izzenin vekil-i şerisi olan Ebu Bekir zîde kadrühû südde-i saadetime arz-ı hal idüb evkâf-ı mezbûre akaratından Kasaba-i Ayntâbda vaki bezzazistan içinde olan erbâb-ı tüccarın istimal eyledikleri zirai kadîmden şart-ı vakıf ve vakfiye-i mamul-i biha mücebince bezzazistanda istimal olunub vakfiye-i şeriyesinde dahi mukayyed iken haliya hilaf-ı şart-ı vâkıf ve mugayir-i vakfiye-i mamul-i biha ahar yerde istimal itmeleri ile evkâf-ı mezbûre mahsulüne küllî gadr ve hayf olduğunu bildirüb kadîmden olageldiği üzere şart-ı vâkıf muhalif ahar yerde istimal olunmayub vakfiye-i şeriyenin mücebince amel olunmak bâbında emr-i şerîfim rica eylediği eelden buyurdum ki*** şerîfimle vusûl buldukda husûs-ı mezbûre hak ve adl üzere tefahhus ve vakfiye-i mamul-i bihasına nazar idüb göresin vakıf-ı mezbûr zikr olunan zirai bezzazistan içinde istimal oluna deyu vakf ve şart ve vakfiye-i mamül-i bihasında mukayyed olub bezzazistan-ı mezbûre müstecirleri ahar yerde istimal eyledikleri vaki ise ol bâbda muktezâ-yı şer-i kadîm ve vakfiye-i mamul-i biha mücebince amel idüb ve dahi zikr olunan zirai kadîmden olageldiği üzere evkâf-ı mezbûre müstecirleri bezzazistanda istimal idüb min bade şer-i şerîf ve vakfiye-i mamul-i biha ve emr-i hümâyûnuma muhalif kimesneye iş itdirmeyesin ... inad üzere olanları vukui üzere yazub Asitane-i Saadetime arz eyleyüb

husûs-ı mezbûr için tekrar emr-i şerîfim varımlu eylemeyesin şöyle bilesin alâmet-i şerîfe itimad kılasın tahrîren fî evâyil-i şehr-i saferü'l-hayr sene sittîn ve elf

Be-makâm-ı Kostantiniyye el-mahrûsa

Sayfa 220/Belge 232

Özet: Mevlânâ Mehmet'in Tahtalar Cami-i Şerîfinin hatib ve Seng-i Hoşkadem mahallesinin imametine tayin edilmesi hakkında

Nişân-ı şerîf-i âli şân-ı sâmi-i mekân tuğrâ-yı garrâ-yı cihân sitân-ı hâkânî hükmi oldur ki

Mahmiye-i Ayntâbda vaki Tahtalar Cami-i Şerîfinin hatib ve Seng-i Hoşkadem mahallesinin imamı olan Darende-i fermân-ı vacibü'l-izan Mevlânâ Mehmed nâm kimesnenin azli icab ider hali yoğiken üzerinde bazı kimesneler mezbûr imamın alub gadr itmeğın ref olunub yine kemâkân ibka ve mukarrer kılınmak ricasına kadısı naibi Mevlânâ Mustafa ifade ve kazasında arz itmeğın vaki ise sadaka idüb bu berât-ı hümâyûn virdim ve buyurdum ki varub kemâkân imam olub hidmet-i lâzimesin müeddi kıldıkdan sonra yevmi vazifesine mutasarrıf olub vakıfın ruhu ve benim devam-ı devletimçün duaya müdâvemet göstere şöyle bileler alâmet-i şerîfe itimad kılalar tahrîren fî evâyil-i şehr-i muharremü'l-haram sene ihdâ ve sittîn ve elf

Be-makâm-ı Kostantiniyye el-mahrûsa

Sayfa 220/Belge 233

Özet: Köroğlu Mahalleisinde vaki mescid-i şerîfin imametine Mevlânâ Ali'nin tayini hakkında

Nişân-ı şerîf-i âli şân-ı sâmi-i mekân tuğrâ-yı garrâ-yı cihân sitân-ı hâkânî hükmi oldur ki

Mahmiye-i Ayntâb mahallatından Köroğlu Mahallesinde vaki mescid-i şerîfin yevmi bir akçe ile imamı olan işbu Darende-i fermân-ı hümâyûn Mevlânâ Ali nâm kimesne mahal ve müstehak olub azli icab ider hali yoğiken üzerinden diğeri Ali nâm kimesne alub mezbûr gadr itmeğın yine ibka ve mukarrer kılınmak ricasına kadısı naibi Mevlânâ Mustafa arz itmeğın sadaka idüb bu berât-ı hümâyûnı virdim ve buyurdum ki varub kemâkân imam olub hidmet-i lâzimesin müeddi kıldıkdan sonra yevmi bir

akçe ile mutasarrıf olub vakıfın ruhı ve benim devam-ı devletimçün duaya müdâvemet göstere şöyle bileler alâmet-i şerîfe itimad kılalar tahrîren fî evâyil-i şehri zilhicce sene ihdâ ve sittîn ve elf

Be-makâm-ı Kostantiniyye el-mahrûsa

Sayfa 220/Belge 234

Özet: Dülük Baba zaviyesinde günlük beş akçe ile ihlas suresi okumak üzere Seyyit Hasan Ali'nin tayin edilmesi hakkında

Nişân-ı şerîf-i âli şân-ı sâmi-i mekân tuğrâ-yı garrâ-yı cihân sitân-ı hâkânî hükmi oldur ki

Ayntâb kurbunda medfun olan Dülük Baba kudde sırrahü'l-azizin zaviyesi evkâfi zevayidinden her gün bade's-salat ... üç sure-i ihlas tilavet itmek üzere yevmi beş akçe ile işbu râfi-i tevki-i refiü's-şân-ı hâkânî Seyyid Hasan Ali için virilmek ricasına kadısı arz itmeğin sadaka idüb bu berât-ı saadet-gayatı virdim ve buyurdum ki bade'l-yevm mezbûr varub ihlas-hân olub hidmet-i lâzimesin merî ve müeddî kıldıkdan sonra yevmi beş akçe vazifesine mutasarrıf ola vakıfın ruhı ve benim devam-ı ömr ü devletim ediyesine istiaze göstere ol bâbda hiç ferd manî ve müzahim olmaya şöyle bileler alâmet-i şerîfe itimad kılalar tahrîren fî ebyail-i şehri muharremü'l-haram sene ihdâ ve sittîn ve elf kayd fî 12 rebîü'l-evel Be-makâm-ı Kostantiniyye el-mahrûsa

Sayfa 221/Belge 235

Özet: Derviş Süleyman'ın Hacı Baba zaviyesinde günlük üç akçe ile vazifelendirilmesi hakkında

Nişân-ı şerîf-i âli şân-ı sâmi-i mekân tuğrâ-yı garrâ-yı cihân sitân-ı hâkânî hükmi oldur ki

Ayntâbda Hacı Baba zaviyesi evkâfından işbu râfi-i tevki-i refiü's-şân-ı hâkânî kıdvetü's-sülehâi's-sâlikîn Derviş Süleyman mukayyedü'l-hal ve kütüb ... olub her vechle mahal ve müstehak olmağın tevcîh olunub yevmi üç akçe vazife virilmek bâbında kadısı naibi Mevlânâ Mustafa zîde fazluhû arz itmeğin vakf müsaid ise sadaka idüb sadaka idüb bu berât-ı hümayûnı virdim ve buyurdum ki bade'l-yevm

mezbûr Derviş Süleyman varub duacı olub hidmet-i lâzimesin merî ve müeddî kıldıktan sonra yevmi üç akçe ile mutasarrıf olub vakıfın ruhı ve devam-ı devletimçün duaya müdâvemet göstere şöyle bileler alâmet-i şerîfe itimad kılalar tahrîren fî evâhir-i şehri zilcade sene ... ve elf

Be-makâm-ı Kostantiniyye el-mahrûsa

Sayfa 221/Belge 236

Özet: Hacı Baba zaviyesinde günlük üç akçe ile vazifeli olan Derviş Süleyman'ın mütevellisinden alınmak üzere hükm-i hümâyûn ricası hakkında

Kıdvetü'n-nüvvab ve'l-müşriin Ayntâbda naibü'ş-şer olan Mevlânâ *** zîde fazluhû tevkî-i refî-i hümâyûn vasıl olıcak malum ola ki sulehadan kıdvetü's-sülehai's-salikin Derviş Süleyman zîde salahe südde-i saadetime arz-ı hal idüb kaza-i mezbûrda vaki Hacı Baba zaviyesi evkâfında berât-ı şerîfimle üç akçe vazifesi olub berât-ı cedîdi mücebince müstehak olduğu vazifesin evkâf-ı mezbûre mütevellisinden aliverilmek bâbında hükm-i hümâyûnum rica itdiği ecluden buyurdum ki*** vusûl buldukda müteveli-i mezbûrı meclis-i şer-i şerîfe ihzar ve tamam-ı hak ve udûl üzere teftiş ve tefahhus idüb göresiz arz olduğu üzere ise berâtı mücebince müstehak olduğu vazifesin hükm idüb aliverüb şer-i şerîf ve işbu emri hümâyûnuma muhalif kimesneye teallül ve inad itdirmeyesin şöyle bilesiz alâmet-i şerîfe itimad kılarsın tahrîren fî evâhir-i şehri muharremü'l-haram sene ihdâ ve sittîn ve elf kayd fî 8 rebîü'l-evvel sene 61

Be-makâm-ı Kostantiniyye el-mahrûsa

Sayfa 221/Belge 237

Özet: Tilbeşar nahiyesine tabi Kantara karyesinde altı bin akçe ile dizdar olan Mehmet'in kusuru olmaksızın görevden alınması üzerine yeniden tayinini talep etmesi hakkında

Nişân-ı şerîf-i âli şân-ı sâmi-i mekân tuğrâ-yı garrâ-yı cihân sitân-ı hâkânî hükmi oldur ki

Râfî-i tevki-i refîü'ş-şân-ı hâkânî kıdvetü'n-nüvvab ve'l-mustahfızın Mehmed zîde fazluhû südde-i saadetime gelüb Ayntâb sancağında Tilbeşar nahiyesinde Kantara

nâm karye ve gayrıdan altı bin akçe tımar ile Ayntâb kalası dizdarlık mukaddema on altı akçe sipahlık ve ulufesin ... kendüye tevcih olunub berât-ı şerîfimle üzerinde olub hizmetde kusurı ve dahl olunmak icab eylemez iken âhardan ... zıkr olunan dizdarlıktan fariğ oldı deyu hilaf-ı inha ile dizdarlığı alub kaydın bazdurub berât itdirib dahl ve taaruuzdan hali olmadığın bildirüb elinde olan berâtı mûcebince mukarrer olmak bâbında inâyet rica itmeğin merkum Mehmedin elinde olan berâtı mûcebince ibka ve mukarrer ve kemâkân zabt ve takayyüdi itdirüb min bade hilaf-ı inha ile bana feragat eyledi deyu alub dahl eyleyen mezbûr Abdülazizi ve taraf-ı âhardan bir ferdi dahl ve taarruz itdirmeyesin ve dahl idüb hizmeti mukabelesinde kendüye aid olan mahsulünden nesnesi almış ise bade's-sübut hükm idüb ... alıviriniz deyu seni ihda ve sititn ve elf muharreminin evâhirinde hükm-i şerîfim virdilken sonra teskiresin ihrac olunmak fermânım olmağın zıkr olunan elli bin akçe tımar ile kala-i mezbûre dizdarlık ber-karar sâbık-ı merkum Mehmede ibka ve mukarrer kılınub südde-i saadetimde layık görüb virdim ki zıkr olunur Kantara tabi-i Tilbeşar çift mea rüsûm 3500 ... tabi-i Ayntâb çift mea rüsûm 8000/1500 yekün 6000 ve buyurdum ki bade'l-yevm taht-ı yedinde olub hidemât-ı kala-i mezbûre dizdarlığıdır bî kusur-ı merî ve müeddî kıla ve kala-i mezbûrenin kethüdası ve neferatı mûmâ-ileyh dizdarlığa müteallik umurda müraccatı müşârün ileyh ideler ol bâbda hiç ferd mani ve dafi olmaya şöyle bileler alâmet-i şerîfe itimad kılalar

Be-makâm- Kostantiniyye el-mahrûsa

Sayfa 222/Belge 238

Özet: Usulsüz bir şekilde Abdülaziz'in dizdarlık vazifesini alması ve esas sahibine verilmesi hakkında

Faziletlü efendi hazretlerinin huzûr-ı şerîflerine dizdarına tabi ... ithâf olundukdan sonra medîne-i Ayntâbda vaki dizdarlık olan iken hilaf-ı inha ile Abdülaziz nâm kimesne alub halen Asitane-i aliyyeye arz-ı hal idüb yine kendümüze mukarrer kılınub yedimize mukarrer nam virilmişdir suret dahi irsal olundu ... mercudur ki berâtlarımızın sureti ol cânibe vusûl buldukda kala kethüdasın Mustafa Çelebi ... vekil nasb idüb biz varınca zabt itdiresiz baki ...

Bende Mehmed el-dizdar-i kala-i Ayntâb

Şeyh ... Mehmed ağa kala kethüdası varınca biz seni kâim makâm itmişdirüz ki zabt itdiresiz kayd fi 8 rebiü'l-evvel sene 61

El-fakîr Mustafa el-memur-ı bi'l-istihlaf be-medîne-i Ayntâb

Sayfa 222/Belge 239

Özet: Eşvedi reayasından her bir neferden yüz yirmi akçe alınması hakkında

Vech-i tahrîr-i tezkire budur ki bin elli yedi senesinden bin altmış bir senesine varıncaya değin Hızır Çavuş ve Hüseyin ve Mehmed tahvillerinden berât-ı şerîfime mutasarrıf olub tarafımızdan Ömer Beşeye eşvedi perakendesini nakl olunmuşdur inde'l-vusûl gerekidir ki Ayntâbda olan perakende eşvedi reayasında beher neferde yüz yirmişer akçe alub müceb-i mektub ile amil olasız ... ve kabz eyledikde akçeye Sivasda Hasan Kapucu Ağaya teslim itdiresiz tahrîren fi evâyil-i sene 1061

Bende Mustafa Çavuş dizdar-ı sâbık ...

Sayfa 222/Belge 240

Özet: Ayntâbda sakin olan zımmilerden alınacak ispenç için Ömer Beşe'nin tayin edilmesi hakkında

Vech-i tahrîr-i tezkire budur ki berât-ı pâdişâhî ile mutasarrıf olduğumuz ... nâm karyeden perakende olub Ayntâbda sâkin olan zımmiler şöyle ithâf olunur ki bin altmış ve altmış bir senesinde üzerinizde edası lazım gelen ispençinizi tarafımızdan Ömer Beşe tayin olunmuşdur vardıkda sene de kırkar akçe viresiz muhalefet itmeyesiz tahrîren fi evâhir-i saferü'l-hayr sene 1061

Sayfa 223/Belge 241

Arapça metin olduğundan dolayı belgenin transkripsiyonu yapılamamıştır.

Sayfa 224/Belge 242

Özet: Maraş kalası mustahfizlarının ulufeleri için alınacak vergiler hakkında

Faziletli ve izzetli Maraş ve Ayntâb efendileri hazretlerinin meclis-i şerîflerine durer-i dâvât-ı safiyyât ve özr-i teslimât-ı vâfiyât ithâfiyla inha-i muhibban budur ki nefsi Maraş kalası mustahfizlarının ... emri şerîf ve suret-i defter ve hucet-i şeri

irad idüb mustahfizların ulufelerin bedel ... tayin olunan resm-i çift ve cizye Elbistan mukatasından bundan evvel emr-i şerîfle ibraz olunub kala-i mezbûrenin uhdesinde dahil ve cari olan su yollarına ... harç olmak almak mukataalarına ... olan ... nam Maraş zimmileri eğer Maraş ve eğer Ayntâbda sâkin olan zimmilerin sekiz nefer zımmidir kendüleri misüllü zimmilerden olub ber-mûceb-i emr-i şerîf Rumkala eminleri rumkala zımmileri perakendesidür deyu rencide ve remide idüb ber-mûceb-i fermân-ı şerîf ve suret-i defter-i hâkânî bu cânibden mektub virilmiştir vusûlünde memuldür ki ellerinde olan temessukatları mûcebince kala-i mezbûre mustahfizlarına ahz ve zabt itdirmeğe bezl-i himmet oluna âhardan dahl olunmaya tahrîren gurre-i muharrremü'l-haram sene ihdâ ve sittîn ve elf

Nişân-ı şerîf-i âli şân-ı sâmi-i mekân tuğrâ-yı garrâ-yı cihân sitân-ı hâkânî hükmi oldur ki

Sayfa 224/Belge 243

Özet: Firar eden Ramazan'ın yerine Yusuf'a tımar tevcihi hakkında

Ayntâb sancağında Tilbeşar nahiyesinde Suybunı nâm karye ve gayrıdan üç bin akçe tımara mutasarrıf olan Ramazan ... eyâlet-i mezbûrede ser-asker olan Cafer Paşa Bağdada gider iken mezbûr Ramazan firar idüb tımar-ı mezbûr mahlûl olmağla müşârün ileyh tarafından uzun boylu açık kaşlu ela gözlü râfi-i tevki-i refiü's-şân-ı hâkânî Yusuf arz virüb niza üzre iken mezbûr Ramazan fevt olub tımar-ı mezbûr geri ol vehcle mahlûl olmağla alaybeğisi ilamıyla mukaddema yararlık arz ol vakit elinde ibtidadan bin akçe tımarı emri olan merkum Yusuf tımarı olduğu sancakda sâkin olub alaybeğisi bayrağı altında sefere eşmek şartıyla sâbıkan Maraş eyâletine mutasarrıf olan emirü'l-ümerai'l-kirâm Mehmed dame ikbalehunun tarafından tevcih olunub ... virilmek ile müşârün ileyhın tezkiresin mûcebince südde-i saadetinden layık ve evla ev sezavar ... virdüm ki zikr olunur Suybunı nam-ı diğêr Hamdan tabi-i mezbûr çift mea rüsûm 7800/3900 masara ... 4300 (siyakat) ve buyurdum ki bade'l-yevm tahsis-i yedinde olub mutasarrıf kılub şöyleki vezâyif-i mezbûre-i mevfûre ve mesai-i meşkûre asakir-i manzure ... mûceb-i defter-i hâkânî ... merî ve müeddî kıla ol bâbda âhardan bir ferd mani ve dafi kılmaya şöyle bileler alâmet-i şerîfe itimad kılalar fi 7 şehri rebiü'l-evvel sene ihdâ ve sittîn ve elf

Be-makâm-ı Kostantiniyye el-mahrûsa

Sayfa 225/Belge 244**Özet: Haleb yahudilerinin cizyelerini toplamaya Muslu Beşe'nin görevlendirilmesi hakkında**

Cenab-ı fazilet-meab-ı şeriat-nizam efendi hazret-i kâmeyn-i kâfiyât el-hakimü'l-alem-i fezayilehu el-yevmü'l-vad ve'l-cevab tahiyât-ı sâfiyât-ı muhabbet ayat ve öZR-i teslimât-ı vâfiyât meveddet-gayat ihdasınad sonra inha-i muhlisane olunan oldur ki taht-ı kazanızda vaki perakende-i Haleb Yahudilerinin cizyelerinin cemini tarafımızdan ademimiz Muslı Beşeye sipariş olunmuşdur hâk-i izzetlerine revan olmuşdur inşallah-u teâlâ vusûlünde cizye ahvaline kemal-i mertebe takayyüd buyurub Ahsen-i vechle halas ve reaya zimmetinde baki akçe komamağa say ü dikkat buyrula benim efendim reayet hatırımız için bu husûsa kemal-i mertebe takayyüd buyurasız Ayntâb ve tevabiinde olan Yahudi tayfasının bin altmış bir senesinde zimmetlerinde edası gelen cizyeleri Muslı Beşeye cem ve tahsil itdirüb bir gün mukaddem bu tarafa yollamağa lütf idesiz memnun oluruz baki hemişe-i fazilet der-seccade şerîf müstedam ... iyad mah-ı safer 10 sene 1061

El-fakîr Mahmud Ağa muhassıl-ı cizye-i ... Haleb

Arapça metin

Sayfa 226/Belge 245

Arapça metin olduğundan dolayı belgenin transkripsiyonu yapılamamıştır.

Sayfa 227/Belge 246**Belge yarım**

(karalı) vazifeye mutasarrıf olanların vazifelerine virilmek üzere on sekiz bin akçe ziyade ile otuz bin akçeye almak üzere Mustafa nâm kimesne bin altmış senesi saferinde berât-ı şerîf virildiği mestur ve mukayyed bulunmağın senede beş bin akçe ziyade ile mezkurlara deruhde olunmak fermânım olmağın bu berât-ı hümâyûnı virdim ve buyurdum ki mezbûrlar varub bin altmış bir senesine mahsub olmak üzere cizye-i mezkurenin senesi otuz beş bin akçeye maktu kayd olunub otuz bin akçesi sene-i sâbık üzere erbâb-ı vezâyife virilüb ve mezbûrların ziyade eyledikleri beş bin akçeye bin altmış bir zilhiccesinin on altıncı gününden Mehmed yedinden teslim-i

hazine eylemişler ... şöyle bileler alâmet-i şerîfe itimad kılalar tahrîren fî el-yevmü'l-hamis aşer min zilhicce-i şerîfe sene sittîn ve elf

Be-makâm-ı Kostantiniyye el-mahrûsa

Tıbıka aslehü'l-ali el-fakîr ileyhi sübhane Ahmed el-mevla bikaza-i Darende ufiye anh

Sayfa 227/Belge 247

Özet: Malatya mukataasından ihrac olunan Darende cizyesinin kullanılacağı yerler hakkında

Düstûr-ı mükerrerrem müşîr-i müfehham nizâmü'l-âlem müdebbir-i umûrû'l-cumhur bi'l-fikri's-sâkıb mütemmimü mehâmü'l-enam bi'r-re'yi's-saib müessis-i bünyânü'd-devle ve'l-ikbâl meşîd-i erkânü's-saâdete ve'l-iclâl el-mahfûf-i bi sunûf-i avâtıfû'l-melikü'l-a'lâ Sivas eyâletine mutasarrıf olan vezirim *** paşa edamallahu teâlâ iclalehu ve kıdvetü'l-kuzat ve'l-hükkam madinü'l-fazl ve'l-kelam Mevlânâ Darende kadılar zîde fazlehu tevkî-i refî-i hümâyûn vasıl olıcak malum ola ki dergâh-ı ali şehrince Mehmed ve Fazlı nâm kimesneler der-saadetime arz-ı hal idüb Malatya ve mukataasına tabi Darende cizyesi Malatya mukataasından ihrac olunub erbâb-ı vezâyıfı virilmek üzere otuz bin akçeye ber vech-i maktu ve beş bin akçe ziyade ile deruhde olunub erbâb-ı vezâyıfe virilmek ve beş bin akçeyi teslim-i hazine eylemek üzere berât-ı hümâyûn virilmiştir deyu bildirüb müceb-i amel olunub min bade Malatya emini olanların dahl ve taarruz itdirilmemek bâbında emr-i şerîfim rica eyledikleri eelden vech-i meşrûh üzere virilen berât-ı hümâyûn mücebince amel olunmak ... buyurdum ki emr-i şerîfim rica eyledikleri eelden vech-i meşrûh üzere virilen hükm-i şeriifimle vardıkda bu bâbda sâdır olan emrim üzere amel idüb dahi Malatya mukataasından ifraz olunan Darende cizyesine senesi otuz bin akçeye ve beş bin akçe meblağ-ı mezkurun otuz bin akçesin ... ol bâbda virilüb ve ziyade olan beş bin akeçesin Asitane-i Saadetime irsal ve teslim-i hazine eylemek min bade berât-ı ali şanıım ... Malatya emini olanlara ve âhardan bir fer dahl ve taarruz itdirmeyesiz ve bi'l-cümle zıkr olunan Darende cizyesi erbâb-ı vezâyıfı virilmek üzere Malatya mukataasından ifraz olunub mezbûrlara deruhde olunmağın âna göre mukayyed olub berât-ı hümâyûnuma muhalif ve emr-i şerîfime mugayir bir kimesneye iş

itdirmeyesiz şöyle bilesiz alâmet-i şerîfe itimad kılasız tahrîren fî el-yevmü's-sadis ve'l-aşr min şehr-i zilhicce sene isneyn ve elf

Be-makâm-ı Kostantiniyye el-mahrûsa

Sayfa 227/Belge 248

Özet: Dimos-ı Ayntâba tabi havass-ı hümâyûn karyelerine müdahalenin men edilmesi talebi hakkında

Akzâ kuzâti'l-müslimîn evlâ vülâti'l-muvahhidîn ma'denü'l-fazl ve'l-yakîn hucceti'l-hak ale'l-halk ecmaîn vâris-i ulûmü'l-enbiyâ ve'l-mürselîn el-muhtas bi mezîd-i inâyeti'l-melikü'l-muîn Mevlânâ Ayntâb kadısı zîdet fezailehû tevki-i refî-i hümâyûn vâsıl olıcak malum ola ki dimos-ı Ayntâb emini Nasuh zîde kadruhû dersaadetime arz gönderüb dimos-ı Ayntâba tabi olan havas-ı hümâyûn karyeleri min küllî'l-vücuha serbest olub bu âna gelince beğlerbeği ve sancakbeği ve ademleri ve sâyir ehl-i örf tayfası tarafından müdahale olunmaz iken haliya birkaç senedir ... dimek ve arpa ve saman ve odun ve bazı tekâlif teklif ile havas-ı hümâyûn karyeleri reayası perakende ve perişan olmağla mâl-ı mîriye küllî gadr iderler havas-ı hümâyûn karyeleri serbest olmağla min bade hilaf-ı şer ve kânûn müdahale olunmamak bâbında emr-i şerîf virilmek rica iderim deyu bildirmeğin buyurdum ki buyudum i hükm-i şerîfim vardıkda husûs-ı mezbûra ve bu bâbda kapumdan ihrac olunmak mühürlü şahşih ve cedîd defter-i hâkânî suretine nazar idüb göresin defterde mukayyed dimos-ı Ayntâba tabi havas-ı hümâyûnum karyeleri min küllî'l-vücuha serbest iken beğlerbeği ve sancakbeği ve ademleri ve sâyir ehl-i örf taurfası gelüb ... ve mücanayım dimek ve arpa ve saman ve odun ve sâyir tekâlif teklif itmeleri ile havas-ı hümâyûnum karyeleri reayası perkende ve perişan olmağa sebep oldukları vaki ise men ve def idüb havas-ı hümâyûnum karyeleri min küllî'l-vücuha serbest olmağla hilaf-ı şer ve kânûn ve mugayir-i defter ve emr-i hümâyûn bir ferdi ol vechle dahl ve taarruz ve rencide ve remide itdirmeyesiz cânib-i miriye gadr olmakdan ve hilaf-ı mezbûr için tekrar şikayet olunmalu eylemeyesiz şöyle bilesin alâmet-i şerîfe itimad kılasın tahrîren fî el-yevmü'l-işrîn şehr-i muharremü'l-haram sene ihdâ ve sittîn ve elf

Be-makâm-ı Kostantiniyye el-mahrûsa

Sayfa 228/Belge 249**Özet: Haymana perakendesinin Mustafa Ağa'ya verilmesi hakkında**

A‘lemü’l-ulemâi’l-mütebahhirîn efzalü’l-füzelâi’l-müteverri‘în yenbûü’l-meâli ve’l-yakîn vâris-i ulûmü’l-enbiyâ ve’l-mürselîn hüccetü’l-hak ale’l-halk ecmaîn el-muhtas bi mezîd-i inâyeti’l-melikü’l-muîn Mevlânâ el-hâkimü’l-‘adl bi kazâ-i Maraş dâmet fezâilühû ve mefâhirü’l-kuzât ve’l-hükkâm meâdinü’l-fezâyil ve’l-keâm vilayet-i Haleb ve Zülkadriye kadıları zîde fazlühüm tezkire vasıl olıcak malum ola ki hazine-i Halebe tabi olub senede iki yüz kırk bir riyal guruşa mukayyed olan Haymana perakendesinin zamanı karib olmağın Haleb muhafazasında olan Düstûr-ı mükerrem müşîr-i müfehham nizâmü’l-âlem müdebbir-i umûrû’l-cumhur bi’l-fikri’s-sâkıb mütemmimü mehâmü’l-enam bi’r-re’yi’s-saib müessis-i bünyânü’d-devle ve’l-ikbâl meşîd-i erkânü’s-saâdete ve’l-iclâl el-mahfûf-i bi sunûf-i avâtufü’l-melikü’l-a‘lâ Haleb eyâletine mutasarrıf olan vezir-i ali şan Mustafa paşa edamallahu teâlâ iclalehu hazretleri mukataa-i mezbûre ser-bevvâblarından kıdvetü’l-emâsil ve’l-akrân Mustafa Ağa zîde kadrühüya tevcîh ve deruhde buyurdıkları eelden şart ve taahhüdi hazine defterlerine kayd ve bin altmış bir senesi ibtidasından bir seneye varınca dağın mukataa-i mezbûreye mûmâ-ileyh mutasarrıf olmak üzere hazine tarafından yedine mühürlü ve nişanlı müfredat defteri virilmeğın mücebince tezkire tahrîr ve irsal olundu vardıkda gerekdir ki bin altmış bir senesi muharreminin guresinden bir seneye değın mukataa-i mezbûre mûmâ-ileyh zîde kadrühû zabt ve tasarruf idüb vaki olan rûsûmatın şer-i şerîf ve kânûn-ı münif muktezâsınca ahz ve kabz itdirüb ve min bade âhardan bir ferdi müdahale itdirilmeğa say-ı beliği oluna tahrîren fî evâhir-i şehr-i zilkadeti’l-haram min şuhur-ı sene sittîn ve elf

Bi Medîne-i Haleb el-mahrûsa

Sayfa 229/Belge 250**Özet: Haleb'te vaki tahrîr-i cedîd keferesinden alacak vergi hakkında**

Virdimki mücebince vusûl eyledikde cem ve tahsil itdirilmek emr idüb buyurdum ki hükm-i şerîfimle vardıkda siz ki kadıarsız vilayet-i Halebe tabi perakende Haleb defterine tabi Adana ve Sis ve Antakya ve Rumkala ve Ayntâb ve ... ve tevabiinin bin iki yüz sekiz ... iki yüz otuz beş ve Haleb ... bin yedi yüz elli yedi cizye haneleri olub bin altmış bir senesine mahsub olmak üzere her bir hanelerinden irsal olunan

tuğralu cizye defteri mücebince cülus olunmak üzere her bir hanelerinden irsal olunan tuğralu cizye defteri mücebince cülus ve gulamiye ile ikişer yüz doksanar akçe ve Halebde vaki tahrîr-i cedîd keferesinin bin yüz doksan sekiz cizye haneleri olub bin altmış senesine mahsub olmak üzere ... her bir hanelerindne cülus-ı hümâyûn ve gulamiye ile ikişer yüz doksanar akçe hesabı üzere cizyelerin cem ve tahsil itdirüb hilaf-ı emr ü defter bir ferde teallül ve niza itdirmeyesiz ve bundan mada cizyedar-ı mûmâ-ileyh cihet-i maişet için kırkar akçe dahi aldırub bundan ziyade aldirmayasun ve miri için alınan altın yüz on sekiz ve kamil guruş yetmiş sekize ve esedi guruş altmış sekize ve zolta guruş otuz sekize ve ... hançer ak rubun danesin on dörder akçeye aldırub ziyade nıksan aldirmayasız ve ... alındıkda onı bir dirhem gelür hakisü'l-ayar akçe aldırub inha ve ... ve kızıl ve kırk akçe aldirmayasın ama hin-i tahsilde tamam-ı ihtimam idüb küsr-i dikkatlerden ve noksan-ı cizyeden ve fermânımdan ziyade akçe almayasın reayaya zulm ve teaddiden bi gayet ihtiraz eylesesiz ve karye-i mezbûreye mahsub olmak üzere bin altmış cemaziyel evvelinin on altıncı günü iki yük kırk bin akçe meyanında yüz altmış bin akçe ve mah-ı mezbûrun yirmi üçüncü günü üç yük on beş bin dokuz yüz elli akçe ki ceman ... dört yüz yetmiş beş bin dokuz yüz elli akçe bil fiil dergâh-ı muallâm yeniçerileri ağası olan iftiharü'l-ümerai'l-ekabir müstecimü'l-cemiü'l-âli ve'l-mefahir Mustafa Ağa dame uluvve tarafından ber-vech-i peşin teslim-i hazine olunmuşdur şöyle bileler alâmet-i şerîfe itimad kılalar tahrîren fi el-yevmü'l-ısrîn şehr-i cemâziye'l-âhire sene sittîn ve elf

be-makâm-ı Kostantiniyye el-mahrûsa

cenab-ı fazilet-meab-ı şeriat-nisab efendi hazretleri kam-bin-i kam-yab

Sayfa 229/Belge 251

Özet: Haleb eyâleti defterine tabi Ayntâb ve Rumkala ve Maraş ve sâyir kazalarda bulunan kefere tayfasının cizyelerinin toplanması için Osman Ağazade Bekir Ağa'nın görevlendirilmesi hakkında

Haleb eyâleti defterine tabi Ayntâb ve Rumkala ve Maraş ve sâyir kazalarda vaki olan perakende ve haric-i ez defter olan kefere tayfasının ve Yahudî tayfasının cizyeleri bin altmış bir senesinde zimmetlerin edası laızm gelen cizyelerinin cemine fermân-ı pâdişâhî ile tayin olduğumuzda ve tarafımızdan bais-i tezkire kıdvetü'l-

emâsil ve'l-akrân Osman Ağazade Bekir Ağaya deruhde olunub zabtı tarafımızdan sipariş olunmuşdur işbu tezkire tahrîr olunub yedine virilmiştir gerekir ki Ayntâb ve Rumkala ve Maraş ve sâyir kazalarda olan perakende ve haric-i ez defter olunan olagedüğü üzre mûmâ-ileyh Bekir Ağa emr-i şerîfnde nasb ve tarih olunduğı üzre cem ve tahsil eyleyüb kimesne taarruz eylemeye vesselam tahrîren fî 5 saferü'l-hayr sene ihdâ ve sittîn ve elf

cizyedar-ı Haleb

Sayfa 230/Belge 252

Özet: Mehmet Ağa'nın başka bir dirliğinin olması nedeniyle Ali'ye tımar tevcîhi hakkında

Nişân-ı şerîf-i âli şân-ı sâmi-i mekân tuğrâ-yı garrâ-yı cihân sitân-ı hâkânî hükmi oldur ki

Uzun boylu kara gözlü açık kaşlı râfi-i tevki-i refiü's-şân-ı hâkânî Ali südde-i saadetime gelüb bundan akdem yararlığı arz olundukda ibtidadan üç bin akçe tımara emr-i şerîf virilüb ve Ayntâb sancağında Tilbeşar nahiyesinde telak? nâm karyede ve gayrıdan işbu ikibin beş yüz akçe tımara mutasarrıf olan Mehmed ahar dirliğı çıkub tımarı ol vechle mahlûl olmağın kendüye virilmek bâbında inâyet rica itmeğın tımarı olduğı sancakda sâkin olub alaybeğisi bayrağı altında sefere eşmek şartıyla tevcîh olunmağıçün sene sittîn ve elf şevvalinin evâhirinden emr-i şerîfim virildikden sonra tezkiresin virilmek fermânım olmağın zıkr olunan iki bin beş yüz akçe tımar vech-i meşrûh üzre ahar dirliğı ... mezbûr Mehmed tahvilinden ibtidası yevmi ... noksanı ile ber-vech-i teknil üç bin akçalık üzre mezkur Aliye tevcîh olunub virdim ki zıkr olunur telak ... Kızılhisar tabi-i Tilbeşar çift 1500 Karaçomak tabi-i Tilbeşar mea rüsûm 9000/1000 yekün 2500 ber-vech-i teknil ve buyurdum ki bade'l-yevm taht-ı yedine olub tasarruf kılub şöyleki vezâyif-i hidemât-ı mebrûre-i mevfûre ve mesai-i meşkûre asakir-i mansuredir ber-mûceb-i defter-i hâkânî bî kusur-ı merî ve müeddî kılalar ol bâbda hiç ehad mani ve dafî olmaya şöyle bileler alâmet-i şerîfe itimad kılalar

be-makâm-ı Kostantiniyye el-mahrûsa

Sayfa 230/Belge 253**Özet: Ali'ye tımar tevcihi hakkında**

Hazret-i Mevlânâ-yı şeriat-meab kıdvetü'l-kuzat ve'l-hükkam madenü'l-fazl ve'l-kelem Mevlânâ Ayntâb kadısı zîde fazluhû bade't-tahiyyât-ı safiye inha ve ilam olunur ki Ayntâb sancağında Tilbeşar nahiyesinde telak nâm karye ve gayrıdan iki bin beş yüz akçe tımara işbu darende-i huruf-ı ali sene sittîn ve elf zilhicce-i şerîfenin yedinci gününde berât-ı şerîf-i ali şan kendüye sadaka ve ihsan olunub mücebince zabt için bu cânibe tahvil mektubuna talib olmağın tahrîr olunub virilmiştir vusûlünde gerekdir ki tımar-ı mezbûrı merkum Aliye zabt ve tasarruf itdirüb aharı dahl itdirmeyün ve tahvili tarihine düşen mahsulünü dahil itmiş varsa bade's-sübut alıvirüb eda idüb ... berât-ı şerîf ve mektub ile amel olasız tahrîren fî 20 saferü'l-hayr sene ihdâ ve sittîn ve elf bâki hemişe seccade-i şeriat-bad

tıbka aslühü'l-ali el-abdü'l-fakîr ileyhi sübhane Ahmed el-mevla bi kaza-i darende ufiye anh

Sayfa 230/Belge 254**Özet: Darende cizyesinin Fazlı Hüsnü tarafından toplanması hakkında**

Nişân-ı şerîf-i âli şân-ı sâmi-i mekân tuğrâ-yı garrâ-yı cihân sitân-ı hâkânî hükmi oldur ki

Mehmed nâm kimesne dergâh-ı muallâm yeniçerilerinden altmış birinci cemaatden yevmi sekiz akçe ulufeye mutasarrıf olan Fazlı Hüseyin nâm kimesneler divan-ı hümâyûnuma arz-ı hal idüb Malatya mukataasına tabi darende cizyesine varub vezâifin virilmek üzere otuz bin akçeye maktu olub senede beş bin akçe ziyadeyle ve ziyade mezbûreyi halen teslim-i hazine itmek üzere ve otuz bin akçesin erbâb-ı vezâyife virilmek şartıyla deruhde olunmak bâbında inâyet istida itdikleri eelden hazine-i amiremde mahfuz olan baş muhasebe defterlerine nazar olundukda karye-i mezbûrenin maktı ... iki bin akçe iken Malatya mukataasın

Sayfa 231/Belge 255

Özet: Tilbeşar kazası avarız defteri hakkında

Kaza-i Tilbeşar der-liva-i mezbûr

Karye-i	Hane	Karye-i	Hane
Rumevlek	1,5	Sayancık	2
Sekizgah	2	...	1
Sadeyn	2	Harşil	2
Kantara	2	Mezra-i Ağça	2
Kantavur	2	Matrani	1
Güdevi	1	Pehlivan ...	1
Arkık	1	Dadayık Karacaviran	3
Salu	2	Kürdguh	12
Hamiri	2	... mea karacaviran	12
Ulumasara	1	Burhani 2	
Günsin mea Şeyhkendi	2	Harib mea kayacık	1,5
Serkık	1	...	1
Karacaviran	2	Ağçayük	1
Kayan mea hatun	1	Gerer mea Gülük	1
Karaçomak	2	Hengirman	2
Süveydi	1	Beredin	2
...	2	Hüyücek	2
Harband	1 rub	Babelge	1
Tuba	2	Anfad	2
Ağcalu	2	Alaca mea kalhan	2
Mızımız	2	Gerebin	1
Kilisecik	2	...	2
Valsı mea döğme	12	Mazmahor	1
Nefah	1	Sadun	1
Kölecik	1	Adgün	1
Küçük masara	2	Dehli	1

Makadir	2	Harar	2
Badiye	1	Sarı	2
...	1	Murvana	3
Daiye mea Kurtulmuş	2	...	12
Kürd Osman	1	Gemnuh	1
Halid	12	Tilfar mea ...	1
Tilbeşar	12	Mermi mea Kayabaşı	1
Arab arı mea Doğanç	2	Mehger	2
Nafize	2	Elmalu	2
...	3	Evdeş	1
Molaud	1	Süleyman	1
...	2	Kancığaz	2
Mezra-i ...	2	Mezra-i Dokuz ...	1 rub
Mezra-i Kömür	1 rub	Mezra-i Adyeğen	2
Mezra-i ...	1 rub	Yekün	65
Ceman	504		

Sayfa 231/Belge 256

Özet: Maraş eyâletinin defter kethüdalığının Ahmet'e tevcihi hakkında

Tıbıka aslühü'l-a'lâ hurre el-fakîr ileyhi sübhânuhû Mahmud el-kadı-i bi kaza-i Ilgun ufiye anh

kıdvetü'l-emâcid ve'l-ayan Ahmed *** zîde kadrühû tevkî-i refî-i hümâyûn vâsıl olıcak malum ola ki haliya hakkınızda mezîd-i inâyet-i pâdişâhânem zuhura getürüb işbu sittîn ve elf şabanının on yedinci gününden Maraş eyâletinin defter kethüdalığı sana tevcih ve inâyet idüb ... *** takayyüd olunmşdı buyurdum ki bir an ve bir saat tehir ve tevakkuf itmeyüb varub eyâlet-i mezbûrenin defter kethüdalığına sen mutasarrıf olub ademin gönderüb berâtın ihracı ile tekayyüd olasın şöyle bilesin alâmet-i şerîfe itimad kılasın tahrîren fî evâsıt-ı şehr-i şabani'l-muazzam sene sittîn ve elf

be-makâm-ı Kostantiniyye el-mahrûsa

Sayfa 232/Belge 257**Özet: Kürt karyesinde bir kişinin katledilmesi hakkında**

siz ki karye-i Kürd devletlülere ve ... inha olunur ki karyeni mabeyninde bir kimesne mecruhan maktul olduğu bu tarafa ihbar olunmağın ağalarımızdan kıldvetü'l-emâsil ve'l-akrân Ahmed Ağa zîde kadrühû tayin olunmuşdur vusûlünde gerekdir ki ... yarar adem mübaşir-i merkum ile bu cânibe gelesiz bi hasebü'ş-şer teftiş ve tefassuh olunub ihkak-ı hak oluna deyu buyruldu S fî 10 1061

Sayfa 232/Belge 258**Özet: Erbâb-ı tımar ve züemadan alınacak vergiler için Ali Çavuş'un tayin edilmesi hakkında**

mefâhirü'l-kuzât ve'l-hükkâm meâdinü'l-fezayil ve'l-keâm Ayntâb sancağında vaki olan kadılar zîde fazlühüm tevkî-i refî-i hümâyûn vâsıl olıcak malum ola ki Malatya sâkinlerinden olub dergâh-ı muallâm çavuşlarından kıldvetü'l-emâsil ve'l-akrân Ali Çavuş zîde kadrühû divan-ı hümâyûnuma arz-ı hal idüb liva-i mezbûrede vaki züema ve erbâb-ı tımarın bin altmış bir senesine mahsub olmak üzere her bin akçe yazularından altışar yüz altmış akçe miri ve altmış akçe ve de maaş ki yediyüz yirmi akçe olur defterhane-i amiremnden ihrac olunmuş tuğralu ve mühürlü defter sureti mûcebince cem ve tahsil ve hâsıl olan akçesin dahil-i hazine itdirilmek fermânım olmuşdur buyurdum ki hükm-i şerîfimle mübaşir-i mûmâ-ileyh zîde kadrühû vardıkda bu bâbda sâdır olan emrim üzere amel idüb dahi liva-i mezbûrede vaki züema ve erbâb-ı tımarın tarih-i mezbûra mahsub olmak üzere her bin akçe yazularından zikr olunduğı minval üzere defterhane-i amiremnden ihrac olunmuş tuğralu defter-i hâkânî sureti mûcebince cem ve tahsil itdirüb ber-vech-i tacil Asitane-i Saadetime irsal ve teslim-i hazine itdiresiz ve mezbûr bin altmış recebinin yirmi yedinci gününde kendi yedinde yetmiş dokuz bin iki yüz akçenin meyanında otuz dokuz bin iki yüz akçe ber-vech-i peşin teslim-i hazine eylemişdir amma bunda ziyade ihtimam eyleyüb fermân-ı hümâyûnumdan ziyade akçe aldirmekle taaddi ve tecavüzden ihtiraz eylesin şöyle bilesin alâmet-i şerîfe itimad kılâsin tahrîren fî el-veyvü's-sâbi şehir-i ramazanü'l-mübareke sene sittîn ve elf

be-makâm-ı Kostantiniyye el-mahrûsa

Sayfa 232/Belge 259**Özet: Haleb yahudi cizyelerinin toplanması için Mahmut Hasan'ın vazifelendirilmesi hakkında**

Nişân-ı şerîf-i âli şân-ı sâmi-i mekân tuğrâ-yı garrâ-yı cihân sitân-ı hâkânî hükmi oldur ki

Vilayet-i Halebe tabi perakende ... defterlerine tabi haleb Yahudi cizyelerinin ve Adana ve Sis ve Antakya ve Rumkala ve Ayntâb ve ... ve tevabiinin bin altmış bir senesi cizyeleri ve nefsi Halebde vaki tahrîr-i cedîd keferesinin bin altmış bir senesi cizyesi cem ve tahsil olunmak lazım ve mühim olmağla dergâh-ı muallâm yeniçerileri korucularından yirmi sekizinci bölükde yevmi yirmi akçe ulufesi olan kıdvetü'l-emâsil ve'l-akrân Mahmud Hasan zîde kadrühûya deruhde olunub tuğralu ve nişanlı cizye defteri sureti

Sayfa 234/Belge 260**Özet: Ayntâb avarız verigisinin toplanması hakkında**

mefâhirü'l-kuzât ve'l-hükkâm meâdinü'l-fezâyil ve'l-keâm Ayntâb sancağında vaki olan kadılar zîde fazlühüm tevkî-i refî-i hümâyûn vâsıl olıcak malum ola ki liva-i mezbûrda vaki beş yüz dört buşuk avarız hanelerinin bin altmış bir senesine mahsub olmak üzere avarızları cem ve tahsil olunmak lazım ve mühim olmağın *** deruhde olunub elinde mühürlü ve nişanlı mevkûfât defterleri sureti virilmeğın mücebince zamanı hulul eyledikde cem ve tahsil itdirilmek fermânım olmuştur buyurdum ki hükmi şerîfime mübaşir-i mezbûr vardıkda bu bâbda sâdır olan emrim üzere amel idüb dahi zikr olunan kadılıklarda vaki ol mikdar avarız hanelerinin tarih-i mezbûra mahsub olmak üzere her bir hanelerinden dörder yüz akçe avarızları irsal olunan mevkûfât defteri sureti mücebince cem ve tahsil itdirüb hilaf-ı emr ve defter kimesneye taallül ve itdirmeyesiz ve bundan mada mübaşir-i mezbûrun cihet-i maişetiçün her bir hanelerinden ellışer akça dahi aldırub bundan ziyade katibiye ve ... ve hüddamiye ve mahkeme harcı namıyla bir akçe almaya ve aldirmayasız ve miri için alınan altını yüz on sekiz kamil guruşa yetmiş sekiz ve esedi guruşı altmış sekiz ve zoltayı otuz sekiz danesin on dörder aldırub ziyade ve noksan aldirmayasız ve akçe alındıkda onı bir dirhem ... halisü'l-ayar akçe aldırub zinhar zayuf ve kırık akçe aldirmayasın amma ... tahsilinde tamam-ı ihtimam idüb küsr-i

defterden ev noksan-ı haneden ve karmağdan ziyade akçe alınmakla zulm ve taaddiden bi gayet ihtiraz eyleyesiz şöyle bilesin alâmet-i şerîfe itimad kılasın tahrîren fi el-yevmü'r-rabi min recebü'l-ferd sene sittîn ve elf

be-makâm-ı Kostantiniyye el-mahrûsa

der-hânehâ-i avarız kaza-i mezkur der-liva-i Ayntâb ... 1061 bi mûceb-i defter-i hazine-i amire

kaza-i Ayntâb mahallat-ı nefis-i Ayntâb

Mahalle-i	Hane	Mahalle-i	Hane
Boyacı	8	Beğ	3
Seng-i nakkaş	2,5	Seng-i Karasakal	6
Cevizlice	4	...	5
Ehl-i cefa	3	Kürkciyan	12
Şehreküsti	22	Çukur	8
Tıslaki	7,5	...	3
Kızılca Mescid	6	İbni Şeker	10
Alinacar	12	İbni Eyüb	21 hane 1 rub
Haykı Müslüman	8	Sayancı	7
Ammu	23	Kanalıcı	8
Seng-i Hoşkadem	5	Yahni	7
Cabi	6	Seng	5
Akyol	9,5	Haykı Zimmiyan	2
Tarla-yı Atik	11,5	Kaysar	4
Tarla-yı Cedîd	4	Tevbe	6,5
Eblehan	6	Kaycık	4
Kastel	5	Hac Baba	1
Ceman yekün	262 hane bir rub		

Sayfa 235/Belge 261**Özet: Ulak irsali ve alınması gereken tedbirler hakkında**

mefâhirü'l-kuzât ve'l-hükkâm meâdinü'l-fezâyil ve'l-keîâm Asitane-i Saadetinden Haleb cânibine varub gelince yol üzerinde vaki olan kadılzar zîde fazlühüm tevkî-i refî-i hümâyûn vâsıl olıcak malum ola ki haliya bir mühim ve müstacel husûsiçün *** evvelen Ali ol cânibe irsal olunmuşdur buyurdum ki hükm-i şerîfimle her kangı gerek taht-ı kazasına varub dahil olur ise yalnız iki nefer bulunan yerlerden menzil bargiri ve bulunmayan mahallerden yolcu yükün yığdırmayub ve hilaf-ı şer-i şerîf kimesne zulm ve taaddi itdirilmeyüb yerluden yarar olan bargirleri tedarik ve ihzar idüb muhavvef ve muhat olan yerlerde yarar kılağuzler koşub eminen ve salimen birbirizine irsal ve ber-vech-i tacil mahal-i memura irsal eyleyesiz avk ve tehirden ve hilaf-ı şer-i şerfi kimesneye zulm ve taaddi itdirilmekden bi gayet ihtiraz üzre olasız şöyle bilesin alâmet-i şerîfe itimad kılâsın tahrîren fî el-yevmü'r-rabi şehr-i zilhicce sene sitin ve elf

be-makâm-ı Kostantiniyye el-mahrûsa

Sayfa 235/Belge 262**Özet: Dimos-ı Ayntâb mukataasının Nasuh'a verilmesi hakkında**

Nişân-ı şerîf-i âli şân-ı sâmi-i mekân tuğrâ-yı garrâ-yı cihân sitân-ı hâkânî hükmi oldur ki

kıdvetü'l-emâsil ve'l-akrân Nasuh zîde kadrühû südde-i saadetime gelüb arz-ı hal idüb dimos-ı Ayntâb mukataasının bin altmış bir senesi ibtidası sâbık ve olageldiği üzre kendüye deruhde olunmak bâbında istidâ-yı inâyet itmeğin zikr olunan mukata hazine-i amiremde mahfuz olan muhasebe defterlerine nazar olundukda senede iltizamı on bin beş yüz dört buçuk guruşa ve tarihi gurre-i muharremden olduğu mestur ve mukayyed olub deruhde olunub zamanı hulul eyledikde zabt eyleye deyu fermânım olmağın işbu Darendeyi tevki-i refiü's-şân-ı hâkânî kıdvetü'l-emâsil ve'l-akrân mûmâ-ileyh Nasuh zîde kadrühû hakkında mezîd-i inâyet-i pâdişâhânem zuhûra getürüb bu berât-ı hümâyûnı virdim ve buyurdum ki varub mukataa-i merkumeyi üslub-ı sâbık üzre bin altmış bir muharrem guresinden zamanı hulul eyledikde olageldüğü adet ve kânûn üzre zabt ve tasarruf ve vaki olan hukuk ve

rüsûmı hazine-i amiremden virilen nişanlı ve mühürlü ... defter mücebince taht-ı şer ve kânûn miri için ahz ve kabz idüb ... cevap virmekte mecd ü sâi ola şöyle bileler alâmet-i şerîfe itimad kılalar tahrîren fî el-yevmü'l-hamis ve'l-ışrîn şehr-i cemâziye'l-âhire sene sittîn ve elf

be-makâm-ı Kostantiniyye el-mahrûsa

Sayfa 235/Belge 263

Özet: Nacarlıoğlu Ali bin Mehmet'in öldürülmesi ve sorumluların Maraş divanına gönderilmesi hakkında

faziletlü ve izzetlü efendi hazretlerinin meclis-i şerîf-i teâlâ mevfurları ... dürer-i dâvât-ı sâfiyât-ı muhibbân ve öZR-i teslimât-ı vâfiyât-ı izzet-i muhibban ithâfiyla inha-i muhibban budur ki taht-ı kaza avatıf-ı saadetinizde olan nefS-i Ayntâbda Nacarlıoğlu Ali bin Mehmed mecruhan maktul bulunduğİ tevsik olundİ bi hasebü'ş-şer-i şerfi ve'l-kânûn görülmesi için *** zîde kadrühüm tayin olunub gönderilmiştir vusûlünde memuldür ki hak ve adl üzre mübaşir marifetiyle teftiş ve tefassuh idüb bade's-sübut iktiza-i şer-i mutahhara ne ise icra idüb hakimü'l-vakti itaat itmezler ise mübaşir-i merkum ile divan-ı Maraşa ihzar itdirmeğe bezl-i himmet oluna ve bu husûs hilaf-ı şer-i şerîf ve mugayir-i ... bir ferde zulm ve teaddi olmaya baki hemişe fazilet sübhânuhû şerat bad

Sayfa 236/Belge 264

Özet: Tahtani camii ve Seng-i Hoşkadem mescid-i şerîfine Mevlânâ Mehmet'in tayin edilmesi hakkında

Nişân-ı şerîf-i âli şân-ı sâmi-i mekân tuğrâ-yı garrâ-yı cihân sitân-ı hâkânî hükmi oldur ki

Nefs-i Ayntâbda vaki Tahtani Cami-i Şerîfi hatibi ve Seng-i Hoşkadem mescid-i şerîfinin vazife-i muayenesi ile imamı olan işbu Darendede-i fermân-ı hümâyûn kıdvetü'l-ulemâi'l-muhakkikin Mevlânâ Mehmed zîde fazluhû Salih ve mütedeyyin olub her vechle mahal ve msütehak olmağla berat-ı hümâyûn ile tevcîh olunub mücebince mutasarrıf olub eda-yı hizmetde kusurı ve azli icab ider hali yoğiken ashab-ı ağrazdan bazı kimesneler kah imamet kah hitabeti ... alub küllî gadr ve hayf itmeğİN zikr olunan imam ve hitabeti vazife-i muayenesin ile kemâkân tevcîh ve

mukarrer kılunub müceddeden berât-ı hümâyûn virilmek ricasına kadısı ... Mevlânâ Mustafa zîde fazlühû arz itdikde vech-i meşrûh üzre Mevlânâ-yı mezbûra sadaka idüb bu berât-ı hümâyûn-ı izzet-makrûnı virdüm ve buyurdum ki varub ... kemâkân Mevlânâ-yı mezbûr Mehmed hatib ve Seng-i Hoşkadem mescidinde imam olub hidmet-i lâzimesin müeddi kıldıkdan sonra vazife-i muayenesin üslub-ı sâbık üzre mutasarrıf olub vakıfın ruhı ve devam-ı ömr ü devletimçün duaya müdâvemet göstere ol bâbda afrad-ı aferideden hiç ehad mani ve dafi olmayub min abde kimesneler bir vechle ve taarruz eylemeyeler şöyle bileler alâmet-i şerîfe itimad kılalar tahrîren fî evâyil-i şehr-i ramazanü'l-mübarek sene sittîn ve elf kkayd 4 fî muharremü'l-haram

be-makâm-ı Kostantiniyye el-mahrûsa

Sayfa 236/Belge 265

Özet: Çukur Mahallesinde vaki Balkulağı mescid-i şerîfinin imametine Mevlânâ Hasan'ın tayin edilmesi hakkında

Nişân-ı şerîf-i âli şân-ı sâmi-i mekân tuğrâ-yı garrâ-yı cihân sitân-ı hâkânî hükmi oldur ki

Nefs-i Ayntâbda Çukur Mahallesinde vaki Balkulağı mescid-i şerîfnde yevmi beş akçe ile imam olan işbu râfi-i tevkî-i refiü'ş-şân-ı hâkânî Mevlânâ Hasan eda-i hizmet idüb bir vechle kusurı yoğiken üzerinde hilaf-ı inha ile bazı kimesneler alub gadr itmekle ref olunub gerü kemâkân ibka ve mukarrer olmak bâbında kadıları naibi Mevlânâ Mustafa zîde fazlühû arz itmeğın sadaka idüb bu berât-ı hümâyûnı virdüm ve buyurdm ki varub mezbûr Hasan kemâkân imam olub hidmet-i lâzimesin müeddi kıldıkdan sonra yevmi beş akçe ile mutasarrıf olub vâkıfın ruhı ve devam-ı devletimçün duaya müdâvemet göstere tahrîren fî evâsıt-ı şehr-i şevvali'l-mükerrem sene sittîn ve elf kayd 7 fî Muharremü'l-haram sene 61

be-makâm-ı Kostantiniyye el-mahrûsa

Sayfa 236/Belge 266**Özet: Ayntâb sancağı karye ve cemaat kethüdalarının miri miranı Maraş'a şikayetleri hakkında**

siz ki Ayntâb sancağında olan kuralar ve cemaatler kethüdarları ve ... karyelerisiz inha olunur ki mir-i miran-ı sâbık tarafından zulm oldı deyu perakende ve perişan olduğunızı divan-ı Maraşa ilam olunub imdi buyruldı tahrîr olunub gönderilmiştir vusûlünde gerekdir ki üslub-ı sâbık üzre herkesi gelüb yerlü yerinde sâkin olub kendü kâr ü kesbden ziraat ve hırsaset itmek takayyüd olub devam-ı devlet-i pâdişâhîde ediyesine müdavim ola inşaallahu teâlâ bade'l-yevm bir kimesne sizlere hilaf-ı şer-i şerîf ve mugayir-i kânûn rencide ve remide itmezler heman ... her kes gelüb yerlü yerinizde sâkin olasız deyu buyrduldı fî 15 Muharremü'l-haram sene 1061

Sayfa 237/Belge 267**Özet: Ayntâb kısmet-i askeriyesinin Receb'e verilmesi hakkında**

Mefharü'l-kuzât Receb Efendi kâm-yâb

Tahiyyat-ı safiye ve teslimât-ı vafiye ithâfiyla inha olunur ki işbu sene sittîn ve elf şevvalinin on altıncı gününden Ayntâb kazasının umûr-ı kısmet-i askeriyesi size tefviz olunmuşdur gerekdir ki kaza-i mezbûrda vaki olma ... askeriyeyi tahrîr ve terkim ve beyne'l-verese bi'l-farizatü'ş-şeriye tevzi ve taksimden sonra rsüsum-ı ... ahz ve irsal eyleyesiz vesselam fî el-yevmü'l-mezbûr lisenete el-merkum kayd 11 zilhicce

Şeyh Mehmed el-hüseyni el-fakîr el-kadı-i bi asker-i Anadolu

Sayfa 237/Belge 268**Özet: Ayntâb ihtisab ve ihzariyesinin Kapoucuoğullarına verilmesi hakkında**

Kıdvetü'l-kuzât ve'l-hükkam madinü'l-fazl ve'l-kelam Mevlânâ Ayntâb kadısı zîde fazluhû tevkî-i refî-i hümâyûn vâsıl olıcak malum ola ki kapucu oğullarından Darend-i fermân vacibü'l-izân Mehmed südde-i saadetime gelüb kaza-i mezbûrun ihtisab ihzariyesin berât-ı şerîfimle üzerinde olub deyu mütevellî ihtisab ihzariye kapucu oğullarına mahsus iken haricden bazı kimesneler kadıasker tarafından bir

tarikile berât idüb müdahale eylediklerin bildirüb istida-yı inâyet itmeğin berât-ı cedîdi mücebince zabt itdirilmek emr idüb buyurdum ki emrim üzre kaza-i mezbûrun ihtisab ihzariyesi elinde olan berâtı mücebince kemâkân zabt ve tasarruf itdirüb min bade hilaf-ı kânûn haricinde kimesneyi dahl ve taarruz itdirmeyesiz ve dahl idüb hizmet mukabelesinde nesnesin almış ise bade's-sübut hükm idüb bî kusur alıviresin şöyle bilesin alâmet-i şerîfe itimad kılasın tahrîren fî evâyil- işehir-i zilkade-i şerîfe sene sittîn ve elf

be-makâm-ı Kostantiniyye el-mahrûsa

Sayfa 237/Belge 269

Özet: Ayntâb ihtisab ve ihzariyesinin deutesinin el-hâc İbrahim'e verilmesi hakkında

bais-i huruf budur ki berât-ı pâdişâhî ile mutasarrıf olduğum Ayntâb kazasının ihzariye ve ihtisabiyenin zabt ve rabt işbu bin altmış zilhiccesi guresinden sene ... zilhiccesi guresine varınca iki bin akçeye bais-i temessük muhırbaşı el-hâc İbrahim deruhde idüb tarih-i kitabdan bir sene tamamına değin zabtıçün bu temessük virildi ki bir kimesne âhardan müdahale ve muaraza eylemeyeler bu âna gelince minval üzre zabt oluna gelmiş ise mezkurdan ol minval üzre mutasarrıf olub avayidin azh ve kabz eyleye tahrîren fî evâyil-i zilkade-i şerîfe sene sittîn ve elf

.....

Sayfa 237/Belge 270

Özet: Ayntâb tahmis kahve mukataasının daha önce kullananların elinde bırakılması hakkında

Akzâ kuzâti'l-müslimîn evlâ vülâti'l-muvahhidîn ma'denü'l-fazl ve'l-yakîn hucyeti'l-hak ale'l-halk ecmaîn vâris-i ulûmü'l-enbiyâ ve'l-mürselîn el-muhtas bi mezîd-i inâyeti'l-melikü'l-muîn Mevlânâ Ayntâb kadısı zîdet fezailehû tevki-i refî-i hümâyûn vâsil olıcak malum ola ki *** divan-ı hümâyûnuma arz-ı hal idüb Ayntâbda vaki Tahmis mukataası kadîmden Haleb gümrük emini taraflarından zabt olunagelmeğin halen bir tarikle Ayntâb kahvehane ve duhan mukataasıyla İbrahim nâm kimesne berâtına dahil idüb gadr itmekle üslub-ı sâbık üzre gümrük emini tarafından zabt olunmak ricasıyla istida-yı inâyet itmekle Ayntâb tahmis ...

mukataası gümrük emini olanların şart ... dahil olduğu bin altmış şevvalinin on dokuzuncu gününden arz olundukda vech-i meşrûh üzere amel olmak emr idüb buyurdm ki hükm-i şerîfimle vardıkda bu bâbda sâdır olan emrim üzere amel idüb dahi Ayntâbın tahmis kahve mukataası Haleb gümrük emini olanların şart ... mûcebince dahil olub mezbûr olageldiği üzere zabt ve tasarruf idüb taraf-ı âhardan İbrahim nâm kimesne dahl ve taarruz itdirmeye şöyle bilesin alâmet-i şerîfe itimad kılasın tahrîren fî el-yevmü's-sani ve'l-ışrîn şehri şevvali'l-mükerrem sene sittîn ve elf

be-makâm-ı Kostantiniyye el-mahrûsa

Sayfa 238/Belge 271

Özet: Ayntâb tahmis kahve mukataasınının Halil Subaşının mutasarrif olması hakkında

izzetlü peder azizim İbrahim Ağa el-mükerrem ilam olunun budur ki cenab-ı şerîfinize berât-ı şer-fi ali şan ile deruhde olunan yad kahve ve duhan ve Ayntâb kahvehanelerine tabi olan tahmis mukataası sâbık doksan birinci çorbacısı Halil subaşısı karındaşımızın üzerine olmağın sene-i mezbûrede dahil talib olmağın tahmis mukataası tarafımızdan Halil subaşı karındaşıma deruhde olunmuşdur memul-i mercudur ki mektub vusûlünde tahmis rüsûmunu min bade tarafınızdan müdahale olunmayub Halil subaşı karındaşımızın ademlerine zabt ve tasarruf idüb tahmisten mada mukataaların rüsûm-ı mirisin berât-ı şerîf mûcebince ... zabt ve tasarruf idüb mukaddema irsal olunan mektub mûcebince akçemizin irsaline say ü himmet buyrula ihmal olunamya baki hemişe izzet dayim bad

Mehmed Ağa

Sayfa 238/Belge 272

Özet: Dayı Mehmet'in vakfettiği bin akçenin kullanım şekli hakkında

Emirü'l-ümerâi'l-kirâm kebirü'l-küberâi'l-fiham zü'l-kadr ve'l-ihiram sâhibü'l-izz ve'l-ihtişam el-muhtas bi mezîd-i inâyeti'l-melkü'l-allam Zülkadriye beğlerbeğisi dame ikbalühu ve akza kuzati'l-müslimîn evla vülatü'l-muvahhidin madenü'l-fazl ve'l-yakin hucetü'l-hak ale'l-halk ecmain varis-i ulumü'l-enbiya ve'l-mürselin el-muhtas bi mezîd-inâyeti'l-meliki'l-muin Maraş ve Ayntâb kadıları zîdet fezailehüma

tevkî-i refî-i hümâyûn vasıl olıcak malum ola ki kaza-i Ayntâbda vaki Dayı Mehmed dimekle maruf kimesnenin fukaranın libasına ve taamiyesine vakf eylediği bin akçenin bi'l-fiil berât-ı şerîfimle mütevellisi olan sâdât-ı kirâmdan Darende-i fermân-ı vacibü'l-izan kıdvetü'l-ulemai's-salikin Seyyid Halil zîde salâha dergâh-ı muallâma arz-ı hal gönderüb bundan akdem bu meblağ-ı mezkurun mütevellisi oldukda zikr olunan vakf-ı akçe ber-mûceb-i şart-ı vâkıf yılda onı on bir hesabı üzre ... şerisi ile virüb ve hâsıl olan ribhin fukaranın libası ve taamiyesine sarf olunmak için buna isal olunmak izn-i şerle Hacı Ali nâm kimesneye teslim olunub mezbûr el-hâc Ali dahi meblağ-ı mezkurı alub şart-ı vâkıfdan yılda onı on ... meşrut iken onı on bir buçuğu virdikden gayrı buna hâsıl olan ribhin dahi virmeyüb meblağ-ı mezkurun ribhi ancak kadıllara kifayet ider deyu teallül itdiğin bildirüb şart-ı vâkıf mûcebince amel olunmak bâbında emr-i şerîfim rica itmeğin buyurdum ki hükmi-i şerîfimle vardıkda ihzar-ı hasm kılub mukaddema marifet-i şerle görölüb fasl olmayan husûsları hak ve adl üzre teftiş ve tefassuh ve vakfiye-i mamul-i bihaya nazar idüb göresin arz olunduğu üzre ise ol bâbda bi kaza-i şer-i kadîm ve vakfiye-i mamul-i bih mûcebince amel idüb dahi semeninden merkum Hac Alinin meblağ-ı mezbûrun muamelesinde mübin idüb zimmetinde zuhur iden cüzi ve küllî her ne ise mal-ı vakfi vakf için hükmi idüb bi kusur alıvirüb zimmetinde baki nesne koydurmayub şer-i şerîf ve şart-ı vâkıfa ve emr-i hümâyûnuma muhalif kimesneye iş itdirmeyesin hak üzre olub ... medhali olunamayanı dahl itdirmeyüb ... ve inad ve muhalefet üzre olub ... olanları ism-i resmiyle yazub Asitane-i Saadetime arz eyleyesiz bu husûs için tekrar sipariş olunub bir dahi emr-i şerîfim varımlu eylemeyesiz şöyle bilesin alâmet-i şerîfe itimad kılarsın tahrîren fî evâyil-i şehri cemâziye'l-ülâ sene sittîn ve elf

be-makâm-ı Kostantiniyye el-mahrûsa

Sayfa 239/Belge 273

Belge yarım

İdüb elinden gurus alunur deyu reaya tacil itdirmeyesiz şöyleki mâl-ı mîri tahsilinde kifayet idüb ... şerîfimde ziyade akçe istediği mesmu-ı hümâyûnum ola elinizin ve ... sâyirlere ... için bila tehir haklarından gelinür bilmiş olasız ve reaya yerlerine mutasarrıf olan askeri tayfasının dahi kânûn ve defter mûcebince zabitleri marifeti bedel-i nüzulleri talep ve tahsil itdirüb bakt-i küsr ve noksan getürmekden ve hilaf-ı şer ve kânûn reayaya zulm ve taaddiden bi gayet ihtiraz eyleyesiz ve bi'cümle taht-ı

kazanızda vaki haneler avarıza bağı olunmayub muaf ve müsellemler olan eğer dahi reayadır Girid seferi vaki ... miri tarafından vârid olan tekâlifin birine muavenet eylemeyüb ve tekâlif vire reyanın nicesi firar idüb varub evkâf ve muaf olan karyelere girmekle ol firara iden reyanın tekliflerini dahi Amel olunub zulm ve taaddiden ihtiraz eylesesiz ve mukaddema merhum ve mağfurun lehu hüdavendigâr Sultan Murad Han gazi tabe seraha zamanında fermân olunduğı üzre avarızdan muafiyetleri ... şartıyla ancak bu sene sefer-i hümâyûnum için fermânım olan bedel-i nüzul teklifi kânûn üzre tahammüllerine göre reyanın küsr tahtahaneleri için ... barudcı imdad ve muavenetin itdirüb fermân-ı şerîfim muhalif kimesne inad ve muhalefet itdirmeyesiz şöyle bilesin alâmet-i şerîfe itimad kılâsın tahrîren tahrîren fi el-yevmü's-samin şehr-i şabanü'l-muazzam sene sittîn ve elf

be-makâm-ı Kostantiniyye el-mahrûsa

Sayfa 239/Belge 274

Özet: Bedel-i nüzul akçesinin toplanması hakkında

Saadetlü ve mürvvetlü ve faziletlü efendi hazretlerinin meclis-i şerîf-i ali şan enva-ı tazarru ve tebar ile selamlar ve dualar arz olunduğı ... inha-i muhibb-i bendeki budur ki halen fermân olunan bedel-i nüzul akçesi cemine ve tahsil ol ... emr-i ali şan ile uhdemizde olmağla bi haseb-i kaza avatıf-ı şiarınızda vaki beş yüz dört hanenin bedel-i nüzul ekçeleri cem ve tahsil olunmasıçün mektub muhabbet-birle tarafımızdan mezunen kıldvetü'l-emâsil ve'l-akrân subaşı zîde kadrühû nasb ve tayin ve irsal huzûr-ı izzet kılınmışdır damen-i şerîfleri ... olunduktan sonra üzerinde hatt-ı şerîfiniz diriğ buyrulub mezbûrun çift ve mâl-ı mîri bâbında kemal-i lütf keremkâr olub ol mikdar hanenin bedel-i nüzul akçeleri merkum cem ve tahsil itdirmeğın rica olunur bir vechle itaatınız rica olunur baki hemişe ...

Muhlis Mustafa

Haneha-i bedel-i nüzul kaza-i mezkurin der liva-i Ayntâb el-vaki-i sene 1061 bi mûceb-i defter-i hazine-i amire

Kaza-i Ayntâb hane 439

Kaza-i Sam hane 65

Yekün hane ceman yekün 504

151300 tahrîren fî 7 Ramazan sene 1061

Sayfa 240/Belge 275

Özet: Ulak gönderilmesi ve alınacak tedbirler hakkında

mefâhirü'l-kuzât ve'l-hükkâm meâdinü'l-fezâyil ve'l-keîâm Asitane-i Saadetimden Halebe varub gelince vaki olan kadılar zîde fazlühüm tevkî-i refî-i hümâyûn vâsıl olıcak malum ola ki haliya bir mühim ve müstacel bir husûsiçün *** ulağla irsal olunmuşdur buyurdum ki hükm-i şerîfimle her kangınızın taht-ı kazasına dahil ve vahil olursa yalnız bir nefere bulunan yerlerdne yarar menzil bargirleri ve bulunmayan mahallerde yolcu yüki yığdırmayub yerluden yarar menzil bargirleri tedarik ve ihzar ve ber vech-i tacil mahal-i memura irsla ve isal itdirilüb ve muhavvef ve muhatara olan yerlerde yarar kılağuzlar koşub emin ve salim irsal ve isal itdirilüb avk ve tehirden ve ihmal ve müsahaleden hilaf-ı şer-i şerîf kimesneye zulm ve taaddi itdirilmekden bi gayet ihtiraz ve ictinab üzre üzre olası şöyle bilesin alâmet-i şerîfe itimad kılasın tahrîren fî evâsıt-ı şehr-i zilkade-i şerîfe sene sittîn ve elf

be-makâm-ı Kostantiniyye el-mahrûsa

Sayfa 239/Belge 276

Özet: Maraş ve Darende kısmet-i askeriyesinin Mustafa Efendiye verilmesi hakkında

kıdvetü'l-kuzat Musa Beği ili kadısı Mustafa Efendi kâm-yâb

tahiyât-ı safiye ithâfiyla inha olunur ki kaza-i mezbûrun ve eyâlet-i Maraş mea Darende-i umûr-ı kısmet-i askeriyesi size tefviz olunmuşdur vaki olan ... askeriyenin muhallelfatı her ne ise taksim itdirdikden sonra rüsûm-ı mutadiyesi kabz idüb defteri ile bu cânibe irsal ve isal eyleyesiz vessalam bi'l-ikram der fi el-yevmü'r-rabi ve'l-ısrîn min şehr-i ramazanü'l-mübareke sene sittîn ve elf kayd fî el-yevmü's-salis min zilhicce-i şerîfe li-senetü'l-mersume

mine'l-fakîr Abdurrahman el-kadı biasakir-i Anadolu

Sayfa 239/Belge 277**Özet: Ayntâbda sakin olan sâdât-ı kirâmın adet-i umurlarının Seyyit Hail'e verilmesi hakkında**

umdetü's-sadâti'l-kirâm Seyyid Halil dame mükerrema

dâvât-ı safiye ve teslimât-ı ... inha olunur ki nefsi-i Ayntâbda sâkin ve mütemekkin olan sâdât-ı hacetse adet-i umurını size sipariş olunmuşdur memuldur ki anda olan sâdât sahihü'l-esami-i kirâm nam ve umurlarında ala vechi'l-istifade tekayyüd ve ihtimam idüb yedinden beka-i salifeden ... mamul-i binaların olmayan seyidin makulesin alâmet-i yeşil vaz ... eyleyesiz ve zinhar siyadete mteallik kendin temessük ve rüsûm-ı örf zahire rızasın ... ihtiraz üzre olasız vesselam tahrîren f'i e-yevmü'r-rabi aşer min şevval sene sittîn ve elf

en-nakîb el-fakîr Abdurrahman el-hüseyni

.....

Sayfa 241/Belge 278**Özet: Muhzırbaşı Kadri'nin kusuru nedeniyle yerine Kasım'ın tayin edilmesi hakkında**

Nişân-ı şerîf-i âli şân-ı sâmi-i mekân tuğrâ-yı garrâ-yı cihân sitân-ı hâkânî hükmi oldur ki

Ayntâb kazası mahkemesinde muhzırbaşı olub ihzariyesin hizmetinde olan Kadri ve İbrahim nâm kimesnemiz eda-yı hizmetde kusuru olub refi lazım olmağın yerine erbâb-ı istihkakdan işbu râfi-i tevkî-i refiü's-şân-ı hâkânî Kasım nâm kimesne her vechle mahal ve müstehak olmağın tevcîh olunub bu berât-ı hümâyûn virilmek bâbında inâyet rica itmeğın vech-i meşrûh üzre tevcîh idüb bu berât-ı hümâyûnı virdim ve buyurdum ki varub mezbûr Kasım kaza-i mezbûrede muhzırbaşı olub hizmet-i lâzimesin marifet-i kadı ile müeddi kıldıkdan sonra resm-i ihzariye Maraşın mal-ı makbuzundan yüzden iki akçe alub mutasarrıf olub devam-ı ömr ü devletimçün duaya müdâvemet göstere şöyle bileler alâmet-i şerîfe itimad kılalar tahrîren tahrîren fi el-yevm-i evâsıt-ı şehri ramazanü'l-mübareke sene sittîn ve elf

Kayd fi 7 zilkade-i şerîfe sene 60

be-makâm-ı Kostantiniyye el-mahrûsa

Sayfa 241/Belge 279

Özet: Ulak gönderilmesi ve alınacak tedbirler hakkında

mefâhirü'l-kuzât ve'l-hükkâm meâdinü'l-fezâyil ve'l-keâm Asitane-i Saadetinden Halebe varub gelince yol üzerinde vaki olan kadılar zîde fazlühüm tevkî-i refî-i hümâyûn vâsıl olıcak malum ola ki haliya bir mühim ve müstacel husûsiçün *** ulala ol cânibe irsal olunmuşdur buyurdum ki hükm-i şerîfimle her kangınızın taht-ı kazasına varub dahil olursa üç nefere bulunan yerlerden yarar menzil bargirleri ve bulunmayan mahallerde yolcu yüki yığdırmayub yerluden yarar menzil bargirleri tedarik ve ihzar idüb avk ve tehirden hazar ve muhavvef muhatara olan yerlerde kılağuzlar koşub emin ve salim birbirinize irsal ve isal idüb avk ve tehirden ve ihmal ve müsahaleden hilaf-ı şer-i şerîf kimesneye zulm ve taaddi itdirilmekden bi gayet ihtiraz idüb ictinab üzre üzre olası şöyle bilesin alâmet-i şerîfe itimad kılâsın tahrîren fi evâsıt-ı şehr-i şevvalil mükerrem sene sittîn ve elf

be-makâm-ı Kostantiniyye el-mahrûsa

Sayfa 241/Belge 280

Özet: Seyyid Mehmed ve Seyyid Bektaş ve Seyyid Halil ve Seyyid Mehmed ve Seyyid Mehmed bin Değirmenci ve Seyyid Hüseyin bin Değirmenci'nin tekâliften muaf olduklarına dair ellerindeki fermân ve yenilenmesi hakkında

kıdvetü'l-ümerâi'l-kirâm umdetü'l-küberai'l-fiham ziü'l-kadr ve'l-ihtram sâhibü'l-izz ve'l-ihtişâm el-muhtas-ı bi mezîd-i inâyeti'l-melikü'l-allam Ayntâb sancakbeği dame izeehu kıdvetü'l-kkuzat ve'l-hükkam madinü'l-fazl ve'l-keâm Mevlânâ Ayntâb kadısı zîde fazlühü tevkî-i refî-i hümâyûn vâsıl olıcak malum ola ki darendegan-ı fermân-ı hümâyûn Seyyid Mehmed ve Seyyid Bektaş ve Seyyid Halil ve Seyyid Mehmed ve Seyyid Mehmed bin Değirmenci ve Seyyid Hüseyin bin Değirmenci Der-Saadetime adem gönderüb arz-ı hal idüb bunlar abaen ced sâdâtın olub ellerinde ve ... şecereleri ve huccetleri olub avarız divanına ve tekalf-i arziye ve sürsat ve resm-i çift ve bennak ve mücerred ve resm-i ... ve resm-i duhan ve kendü maişetleri için besledikleri koyun ve keçiden ve sâyir tekâlif-i şakanın cümlesinden

muaf ve müsellemler (karalı) bu âna değin sâyir reaya gibi harc ve sarfdan tekâlif olunmaya deyu bundan akdem emr-i şerîf virilüb halen tecdid ve muaf name-i hümâyûnum virilüb tecdidin rica eyledikleri ecluden buyurdum ki hükm-i şerîfimle vardıklarında göresin bunlar aba an ced sahihü'n-neseb sâdâtdan olub nakîbü'l-eşrâfdan şecere ve müteaddid hucetleri olub avarız-ı divaniye ve tekâlif-i örfiye ve sürsat ve resm-i kışlak ve resm-i duhan ve resm-i çift ve bennak ve mücerred ve kendü maişetleri için besledikleri ... koyun ve keçiden ve sâyir tekâlif-i şakanın cümlesinden muaf ve mütesellimler olub sâyir reaya gibi ... ve şecere viregelmişler değiller iken halen kendülerden avarız-ı divaniye ve tekâlif-i örfiye ve resm-i kışlak ve rüsûm-ı sâyire talebi derlerse men ve def idüb kimesne rencide ve remide itdirmeyesiz şöyle bilesin alâmet-i şerîfe itimad kılasın ve bade'n-nazar bu hükm-i hümâyûnumu ellerinde ibka idüb alâmet-i şerîfe itimad kılasın tahrîren fî el-yevmü's-samin şehr-i saferü'l-hayr sene hamsin ve elf

be-makâm-ı Kostantiniyye el-mahrûsa

Sayfa 242/Belge 281

Özet: Girit seferi için vergi tedariki hakkında

Akzâ kuzâti'l-müslimîn evlâ vülâti'l-muvahhidîn ma'denü'l-fazl ve'l-yakîn huceti'l-hak ale'l-halk ecmaîn vâris-i ulûmü'l-enbiyâ ve'l-mürselîn el-muhtas bi mezîd-i inâyeti'l-melikü'l-muîn Adana ve Ayntâb kadıları zîdet fezailehüma ve mefâhirü'l-kuzât ve'l-hükkâm meâdinü'l-fezâyil ve'l-keâm Adana vilayetinde ve Ayntâb sancağında vaki olan kadılar zîde fezailehüm tevki-i refi-i hümâyûn vâsıl olacak malum ola ki inşaallahü'l-melikü'l-a'lâ berât-ı müfehherat Muhammed Mustafa aleyhi's-salatü ... Girit Ceziresinde küffar-ı hâk-sâr elinde kalan Kandiye kalası dahi bi avnillahi'l-meliki'n-nusred dahi kabza teshir ve ... avdet-pezir-zafer mâ'i-cezire-i mezbûre bi'l-küllîye vücud-ı şerik anud-ı küfürden pak ü mutahhar olunmak niyeti ile evvel-i bahar hâceste asarda karadan ve deryadan askeri ... ve donanma-yı hümâyûn takrib-i makrûn ad ve şikar ile bizzat serdar-ı şecaat saadet dahi ... müstakilen ve dürer ile umumen asakir-i mansure ... gönderilüb iki kat donanma ve âna göre mavna ve bortonlar tedarik olmağla bu sene amimü'n-netice sefer-i hümâyûnum memur olan guzat-ı muvahhidin sâyir senelere kıyas olunmayub ... için müüstevfi zahire ve mihman-ı sefer için ziyade hazine lazım ve mühim olmağla memalik-i mahrusede vaki avarız hanesinin altmış bir senesine mahsub

olmak üzere kânûn-ı kadîm ve seneyn-i sâbık veya cem olunduğı üzere her bir hanelerindne üçer yüz akçe hesabı üzere bedel-i nüzulleri tahsili fermânım olmağın imdi Adana vilayetinde vaki dört yüz altmış iki buçuk ve Ayntâb sancağında vaki beş yüz dört hane ki ceman dokuz yüz altmış buçuk avarız hanelerinin tarih-i mezbûra mahsub olmak üzere üçer yüz akçe bedel-i nüzulleri irsal olunan mühürlü ve nişanlı mevkûfât defteri sureti mûcebince avarızdan mukaddem cem ve tahsil ve dahil-i hazine itdirilmek bâbında fermân-ı ali şanınm sâdır olmuşdur buyurdum ki hükm-i şerîfimle vardıkda ... dergâh-ı muallâm müteferrikalarından Mustafa zîde mezdühu vardıkda bu bâbda sâdır olan emrim üzere amel idüb dahi vilayet-i Adana ve Ayntâb sancağında vaki ol mikdar avarız hanesinin tarih-i mezbûra mahsub olmak üzere her bir hanelerinde üçer yüz akçe hesabı üzere bedel-i nüzulleri irsal olunan mühürlü ve nişanlı mevkûfât defteri sureit mûcebince mübaşir-i mezbûr katibiye ve hüddamiye ve ... ve mahkeme harcı namıyla bir akçe ve bir habbe almaya ve aldırmayasız ... tahsilinde ... gurusı seksen bir akçe alub ziyade ve noksan aldırmayasız vaki oldukda sahihü'l-ayar ve halis akçe aldırub zinhar ... akçe aldırmayasız ve aruz bulunduğu yerde arus aldırub gurusı bulunmayanı yerde gurusı namıyla halisü'l-ayar sekseni Mübaşir-i mezbûr ba cem ü tahsil itdirüb hilaf-ı emr ü defter kimesneye teallül ve niza itdirmeyesiz ve bundan mada mübaşir-i mezbûrun cihet-i maişetiçün mezbûr cânibinden yirmişer akçe dahi aldırub bundan ziyade

Sayfa 243/Belge 282

Özet: Hengirman'da tımara mutasarrıf olan alaybeyi Veli'nin ölmesi nedeniyle Yusuf'a verilmesi hakkında

Nişân-ı şerîf-i âli şân-ı sâmi-i mekân tuğrâ-yı garrâ-yı cihân sitân-ı hâkânî hükmi oldur ki

Tıbıka aslehü'l-mutahhara nemekahü'l-fakîr ... el-mevla ... bi mahkeme-i Mahmud Paşa Kostantiniyye

Çün inâyet-i aliyye-i şahane ve inâyet-i seniyye-i mülükane-i pâdişâhânem iyad ve iyali müted ... irtifa-i şahane ve mestuceb (karalı) olanlar bâbında mebzul ve masruf ve bî diriğ ve matufdur binaen aleyh zalike dergâh-ı muallâm çavuşlarından yevmi on akçe ulufesi olan uzun boylu ela gözlü açık kaşlı râfi-i tevki-i refiü's-şân-ı hâkânî kıdvetü'l-emâsil ve'l-akrân Yusuf zîde kadrühü südde-i saadetime gelüb Ayntâb

sancağında ve nahiyesinde Hengirmen nâm karye ve gayrıdan on dört bin dokuz yüz kırk yedi akçe tımara mutasarrıf olan liva-i mezbûr alaybeğisi Veli fevt olub tımarı mahlûl olmağla ulufesin hazineye kalmak üzre kendüye virilmek bâbında rica itmeğın olduğu sancağında sâkin olub seferde alaybeğisi bayrağı altında eşmek şartıyla ulufesin yerinde ziyadesiyle tevcîh olunmağıçün sene sittîn ve elf kuzatı'l-mübarekin dört bin dokuz yüz kırk yedi akçe tımar vech-i meşrûh üzre müteveffâ-yı mezbûrun tahvilinden ulufesi bundan ziyadesiyle mezbûr Yusufu tevcîh olunub virdim ki zıkr olunur ve şerh ve ayan ve beyan kılınur karye-i ... tabi-i Ayntab çift mra rüsum 8648, mezraai ... tabi-i mezbur 4458, karye-i ... tabi-i mezbur çift mea rüsum 4000, mezra-i ... tabi-i mezbur çift 4000 yekün 8000/2000 mezraa-i ... tabi-i m .. .Dögerli ... defter tabi-i . çift 3000/1000 karye-i ... tabi-i .. çift 4330, mezra-i ... tai-i mezbur çift 1500 yekün 5830/1500 karye-i ... tabi-i ... çift mea rüsum 6000 mezraa-i hanviran? ... tabi-i ... çift 2500/yekün 8500/5000 karye-i ... tabi-i ... çift mea rüsum 6000/500 yekün 5500/6000 karyei ... tabi-i Ayntab çift mea rüsum 13148 karye-i Ovacık? tabi-i mezbr çift 3900 mezraa-i ... tabi-i mezbur çift 3700 yekün 19748/12742, karye-i Aablar tabi-i mezbur çift mea rüsum 5400, karye-i Göcek tabi-i m çift mea rüsum 9000/1000, mezra-i ... tabi-i m çift 2458, mezra-i ... tabi-i m çift mea rüsum 10600/600 mezraa-i ... çift 3000/1000 karye-i ... tabi-i Ayntab çift 6000/3000 karye-i Halil tabi-i mezbur çift mea rüsum 13142 mezraa-i ... tabi-i mezbur çift 2700 meraa-i Ovacık tabi-i m çift 3000/1000 yekün 22000/2000 çift 19747/3500/500 ceman 14947

Buyurdum ki bade'l-yevm taht-ı yedine olub tasarruf kılub şöyleki vezâyif-i hidemât-ı mebrûre-i mevfûre ve mesai-i meşküre asakir-i mansuredir ber-mûceb-i defter-i hâkânî bî kusur-ı merî ve müeddî kılalar ol bâbda hiç ehad mani ve dafi olmaya şöyle bileler alâmet-i şerîfe itimad kılalar

be-makâm-ı Kostantiniyye el-mahrûsa

Sayfa 243/Belge 283

Özet: Güllüce ve tabi olan karyelerde bulunan ahalinin başka yere gitmeleri ve yeniden iskanları hakkında

Emirü'l-ümerâi'l-kirâm kebirü'l-küberâi'l-fiham zi'l-kadr ve'l-ihtiram sâhibü'l-izz ve'l-ihtişam el-muhtas bi mezîd-i inâyeti'l-melkü'l-allam Zülkadriye beğlerbeğisi

dame ikbaleu ve akza kuzati'l-müslimîn evla vûlatü'l-muvahhidin madenü'l-fazl ve'l-yakin hucetü'l-hak ale'l-halk ecmain varis-i ulümü'l-enbiya ve'l-mürselin el-muhtas bi mezîd-inâyeti'l-meliki'l-muin Maraş beğlerbeğisi dame ikbalühu ve Akzâ kuzâti'l-müslimîn evlâ vülâti'l-muvahhidîn ma'denü'l-fazl ve'l-yakîn hucetü'l-hak ale'l-halk ecmaîn vâris-i ulümü'l-enbiyâ ve'l-mürselîn el-muhtas bi mezîd-i inâyeti'l-melikü'l-muîn Mevlânâ Ayntâb kadısı zîdet fezailehü tevki-i refî-i hümâyûn vâsil olıcak malum ola ki ... Darende-i fermân-ı vacibü'l-izan kıdvetü'l-emâsil ve'l-akrân Hasan zîde kadrühü südde-i saadetime arz-ı hal idüb kaza-i mezbûra tabi berât-ı şerîfimle mutasarrıf olduğı zeamet karyelerine Güllüce ve tevabi-i karyelerinin defatire mukayyed raiyyet oğullarında bazıları bin elli senesinde fermân olunan hane tahrîrinden sonra kadîmi yerlerinden kalkub varub kasaba-i mezbûrdan ve kurâ ve müzaride sâkin olub varub kaldırub halen olan haneye tahrîrinde haneye kayd oldukları kadîmi yerlerine getirüb iskan itdirmek istedikde teallül ve inad eylediklerin ve ... gadr olduğı bildirüb defterlü reayası halen olan hane tahrîr ... haneye kayd oldukları yerlerine kaldırub iskan itdirmek bâbında emr-i şerîfim rica itmeğın buyurdum ki hükm-i şerîfimle vardıkda bu bâbda dergâh-ı muallâmdan ihrac olunmuş mühürlü sahih suret-i defter-i cedîd-i hâkânî taleb idüb göresin ol ... reaya mûmâ-ileyhin zeameti karyelerinin defterde mukayyed riayet ve riayet oğullarından olub tarih-i mezkurda olan hane tahrîrinden nsorna kalkub gitmişler ise ol makule defterlü reayası kaldırub halen olan hane gayrından hane kayd oldukları kadîmi yerlerine götürüb iskan itdiresiz hane tahrîrinden mukaddem kalkub oturdukları yerlerden haneye kayd olmuşlar ise kaldırmak olmaz oturdukları yerlerde ahara riayet kayd olmuş değiller ise kânûn ve defter mücebince resm-i bennak ve mücerredlerin hükm idüb bî kusur alıvirüb min bade hilaf-ı şer ve kânûn ve mugayir-i defter ve emr-i hümâyûn kimesneye iş itdirmeyesiz kaziyede medhali olmayanlar dahl itdirmeyüb istemeyeni ve inad ve muhalefet üzre olanı yazub bildirüb husûs-ı mezbûr için tekrar şikayet olunub bir dahi emrim varımlu eylemeyesiz şöyle bilesin alâmet-i şerîfe itimad kılasın tahrîren tahrîren fî evâhir-i şehri cemaziyel evvel sene sittîn ve elf

be-makâm-ı Kostantiniyye el-mahrûsa

Sayfa 244/Belge 284**Özet: Hızır'ın yeniçeri serdarı olarak tayini hakkında**

Hazret-i Mevlânâ-ı şeriat-nisab el-alimü'l-hakim bi kaza-i Ayntâb zîde fazluhû ile'l-yevmü'l-va'd ve'l-cevab dürer-i tahıyyât-ı sâfiyât ve öZR-i teslimât-ı vâfiyât ithâf ve ihda kılındıktan sonra inha ve ilam-ı müheyya-i muhlisane budur ki haliya taht-ı kazanızda vaki olan yeniçeri serdarları ref olunub yerine üslub-ı sâbık üzre birinci ağa bölüğünde Hızır nam yoldaş serdar nasb ve tayin olunmağın işbu mektub-ı meveddet-meşhun tahrîr olunub irsal-i huzûrları kılındı lede'l-vusûl mezbûrı serdarlık umurun istihdam buyurub aharı dahl ve taarruz itdirmeyesiz ve ol cânibde vaki olan yeniçeri ve acemi oğlanı ve tobcı ve cebeci mezbûrı üzerlerine serdar bilüb muti ve mütekaid ve şer-i şerîfe itaat ve inkıyad üzre olalar ve tavayif-i mezbûrede fevt olub miriye aid ve raci olan metrukâtı merkum ahz ve suk-i sultanide fûruht itdirüb hâsıl olan nukudı müfredat defterleriyle mûmza ve mahtum bu cânibe irsal itdiresiz ve leved tayfasından yüzme üstad ve baki tutulma ve yağmurluk giyüb görde ve varsak ve tüfenk taşıyub tayfa-i mezbûre şeklinde ve namında gezüb kalkub zulm ve taaddi idüb eşkıyaları marifet-i şerle mûmâ-ileyh ahz itdirüb haklarından geldiresiz sâyire müceb-i ibret ve sebep-i nasihat vaki ola ve lakin hilaf-ı şer-i şerîf ve mugayir-i kânûn-i münif bir ferdi rencide ve remide itdirmemek bâbında sa 'y-i cemilleri diriğ buyrula baki- himmet der-seccade şeriat müstedam bad tahrîren tarih kayd fî 3 zilkade sene sittîn ve elf

Mustafa Ağa yeniçeriyan dergâh-ı ali

Sayfa 244/Belge 285**Özet: Akyol Mahallesinde bir kadının katledilmesi hakkında**

İzzetlü efendi hazretlerinin meclis-i şerîf ve mahfil-i müniflerine ihtiram-birle tahıyyât-ı sâfiyât ve teslimât-ı vâfiyât ithâfından sonra ... inha olunur ki taht-ı kaza muadelet şiarlarında vaki nefis-i Ayntâb mahallatından Akyol Mahallesi kurbunda nisyanlar içinde bir kimesne mecruhen maktul bulunmağla keşf ve tahrîr olunub ... divan-ı Maraşa gelüb katili na malum olmağla bi hasebü'ş-şer tafahhus olunub huccet ile divan-ı Maraşa gelmek lazım ve mühim olmağla fahrü'l-emâsil

ve'l-akran *** zîde kadrühü tayin ve irsal ve huzûr kılınmışdır lede'l-vusûl memuldür ki maktul-i mezbûrun katilleri tefahhus eyleyüb her kimler ise hucet ile divan-ı Maraşa irsal eylemeğe himmet buyrula şerle lazım gelen eda oluna hilaf-ı şer kimesneye teaddi ve tecavüz itdirmemeğe himmet buyrula baki hemişe izz ü refet bad

El-muhlis Mehmed miri miran-ı Maraş

Sayfa 245/Belge 286

Özet: Abdülkadir'in dizdar olarak tayini hakkında

Fermânım olmağın zikr olunan dizdarlık berâtı mücebince mezbûr Abdülkadiri ibka ve mukarrer kılınub virdim ki zikr olunur kantara mea rüsûm 4500, ... mea Ayntâb çift 8000 yekün 6000 ve buyurdum ki bade'l-yevm taht-ı yedinde olub tasarruf kılub şöyleki vezâyif-i hidemât-ı kala-i mezbûre dizdarlığı ... müeddi kıla ve kala-i mezbûre kethüdası ve neferatı mûmâ-ileyhi dizdar bilüb ve dizdarlığına müteallik umurda müracaat ideler ol bâbda efrad-ı aferidede mani ve dafi olmaya şöyle bileler alâmet-i şerîfe itimad kılalar

be-makâm-ı Kostantiniyye el-mahrûsa

Sayfa 245/Belge 287

Özet: Kara Yusuf çeşmesi suyunun fazla olması nedeniyle bir kısmının Gergerli oğlu bina eylediği cami-i şerîfe verilmesi hakkında

Emirü'l-ümerâi'l-kirâm kebirü'l-küberâi'l-fiham zi'l-kadr ve'l-ihtiram sâhibü'l-izz ve'l-ihtişam el-muhtas bi mezîd-i inâyeti'l-melkü'l-allam Maraş beğlerbeğisi dame ikbaleu ve akza kuzatı'l-müslimîn evla vülatü'l-muvahhidin madenü'l-fazl ve'l-yakin hucetü'l-hak ale'l-halk ecmain varis-i ulümü'l-enbiya ve'l-mürselin el-muhtas bi mezîd-inâyeti'l-meliki'l-muin Mevlânâ Ayntâb kadısı zîdet fezailehüma tevkî-i refi-i hümâyûn vasıl olıcak malum ola ki ashab-ı hayrâtdan Mehmed nâm kimesne südde-i saadetime arz-ı hal idüb Ayntâbda vaki Yahni Mahallesinde Boyacı oğlu ... kurbunda Kara Yusuf çeşmenin suyu ziyade olmağla cânib-i şerden naib ve mütevellî ve cemaat ile üzerine varılub zikr olunan çeşmenin cemaatine kifayet mikdarından ziyade olan suyu mezkur Gergerli oğlu bina eylediği cami-i şerîfe cari olması evla görülmekle mütevellisi ve izn-i hakim ile bu kendü malından su yolu idüb bir mikdar

suyı cami-i mezbûra cari itdirüb sicil ve huccet olunub zıkr olunan su vech-i ... üzre cari olur iken halen mahalle-i mezbûrede bazı askeri tayfası bî vech mani olub taaddi ve rencide eylediklerin ... davasına mütevakkıf fetva-yı şerîfe ve huccet-i şeriyesi olduğun bildirüb huccet-i şeriyes ve fetva-yı münife mücebince amel olunub men ve def olunmak bâbında emr-i şerîfim rica itmeğin buyurdum ki hükm-i şerîfim vusuk buldukda mezbûrlar buna ol vechle dahl iderlerse husûs-ı mezbûre mukaddema bir defa şerle görilüb fasl olunmuş değil ise tamam-ı hak ve adl üzre tefahhus ve bu bâbda olan fetva-yı şerîfe ve huccet-i şeriyeye nazar idüb göresin arz olunduğı üzre ... fetva-yı şerîfe davasına mutabık ise ol bâbda muktezâ-yı şer-i kadîm ve huccet-i şeriyeye ve fetva-yı şerîfe mücebince amel idüb min bade şer ve huccet-i şeriyeye ve fetva-yı münife ve emr-i hümâyûnuma muhalif mezbûrları dahl ve taarruz itdirmeyesiz men ve def eyleyesiz islimyanı ... ve muhalefet üzre olanı yazub bildirüb husûs-ı mezbûr çün tekrar şikayet olunub bir dahi emrim varımlu eylemeyesiz şöyle bilesin alâmet-i şerîfe itimad kılasın tahrîren fî evâsıt-ı şehr-i şabanü'l-muazzam sene sittîn ve elf

be-makâm-ı Kostantiniyye el-mahrûsa

Sayfa 247/Belge 288 (sayfa numarası 247'ye geçmiş)

Özet: Zülkadriye medresesinin mütevelliliğinin Ali Halife'ye verilmesi hakkında

Nişân-ı şerîf-i âli şân-ı sâmi-i mekân tuğrâ-yı garrâ-yı cihân sitân-ı hâkânî hükmi oldur ki

Mahmiye-i Ayntâbda vaki Zülkadriye medresesinin mütevellisi olan işbu râfi-i tevkî-i refi-i hümâyûn ... bir vechle kusurı ve azli icab ider hali yoğiken âhardan İbrahim nâm kimesne hilaf-ı inha ile alub küllî gadr itmekle ref olunub yine mezbûr Ali Halifeye ibka ve mukarrer kılınmak ricasını kadısı naibi Davud arz itmeğin sadaka idüb bu berât-ı hümâyûnı virdim ve buyurdum ki varub mezbûr Ali Halife kemâkân mütevellili olub hidmet-i mezbûresin müeddi kıldıkdan sonra yevmi bir akçe vazifesin mutasarrıf olub vakıfın ruhu ve devam-ı ömr ü devletimçün müdâvemet göstere bu bâbda hiç ehad mani ve dafi olmaya şöyle bileler alâmet-i şerîfe itimad kılalar tahrîren tahrîren fî evâhir-i şehr-i şabanü'l-muazzam sene sittîn ve elf kayd fî 27 şevvali'l-mükerrem

be-makâm-ı Kostantiniyye el-mahrûsa

tıbka aslehü'l-... nemekahü'l-abdü'l-fakîr ileyhi sübhânuhû Ahmed bin Mehmed el-mevla hilafete bi Medîne-i Halebü's-şehba ufiye anh

Sayfa 247/Belge 289

Özet: Asker mevacibi ve sefer mühimmâtı için beş bin guruş talebi hakkında

Akzâ kuzâti'l-müslimîn evlâ vülâti'l-muvahhidîn ma'denü'l-fazl ve'l-yakîn hucyeti'l-hak ale'l-halk ecmaîn vâris-i ulûmü'l-enbiyâ ve'l-mürselîn el-muhtas bi mezîd-i inâyeti'l-melikü'l-muîn Mevlânâ Ayntâb kadısı zîdet fezailehû tevki-i refî-i hümâyûn vâsil olıcak malum ola ki inşaallahu teâlâ kapum kullarının virileceği bin altmış mevacibleri ve mühimmât-ı seferiye için ziyade hazine lazım ve tedariki emr-i mühim olanğala Ayntâb dimosı mukataasının bin altmış senesi malından beş bin kamil guruş muaccelen taleb ve tahsil ve ber-vech-i tacil Der-Saadetime irsal ve mevacib ve ... mukaddem der-saadetime irsal ve teslim-i hazine itdirmeniz bâbında fermân-ı ali şanınm sâdır olmuşdur buyurdum ki hükm-i şerîfimle *** vardıkda bu bâbda sâdır olan emrim üzre amel idüb dahi kata aram ve tevakkuf eylemeyüb mevacib-i merkum için irsali fermân olunan meblağ-ı mezbûrı muaccelan mukataa-i mezbûre zimmetinden taleb ve tahsil idüb kiseleyüb ve mühürleyüb iki konağı bir eylemek üzre mübaşir-i mezbûr mutemad aleyh ademler ile serian ve acilen der-saadetime irsal ve mevacib virilmezden mukaddem teslim-i hazine itdirmekde ikdam-ı tam eyleyesin şöyleki fermânım üzre muaccelen tahsil ve irsal itdirmekle mühimmât-ı seferiyenin ve mevacibin avk ve tehirme bais olasın sen ki kadısın bila tehir azl olunursun ve mukataat eminlerinin bila tehir haklarından gelinür bilmiş olasın âna göre mukayyed olub bu zamanı sâyire kıyas eylemeyüb muaccelen irsal ve teslim-i hazine itdirmekde her biriniz ikdam-ı tam idüb vech-i meşrûh üzre olasın emrimi yerine getüresin şöyle bilesin alâmet-i şerîfe itimad kılasın tahrîren fî el-yevmü's-sabi şehr-i şevvali'l-mükerrem sene sittîn ve elf

be-makâm-ı Kostantiniyye el-mahrûsa

Sayfa 248/Belge 290**Özet: Alaüddevle Bey Camiine Abdürrahim'in imam olarak tayini hakkında**

Nişân-ı şerîf-i âli şân-ı sâmi-i mekân tuğrâ-yı garrâ-yı cihân sitân-ı hâkânî hükmi oldur ki

Ayntâb mahallatından *** nam mahalle vaki Alaüddevle Beğ cami-i şerîfnde evkat-ı hamsede imam ve hatib olan Abdurrahman yine mahmiye-i mezbûrede vaki İbn-i Eyyüb cami-i şerîfnde imam ve hatib olub maniatü'l-cem olmağın yerine işbu râfi-i tevkî-i refi-i hümâyûn Abdürrahim her vechle mahal ve layık ve müstehak olmağın İbni Eyüb cami-i şerîfinin imam ve hitabeti vazife-i muayenesiyle tevcîh olunub berât-ı hümâyûn virilmek ricasına kadısı naibi Mevlânâ Davud arz itmeğın sadaka idüb bu berât-ı hümâyûnı virdüm ve buyurdum ki varub mezbûr Abdurrahim ibni Eyüb Cami-i Şeirifinni imam ve hatibi olub hidmet-i laızmesin müedid kıldıkdan sonra vazife-i mauyyenesiyle mutasarrıf olub vakıfın ruhı ve devam-ı ömr ü devletim için duaya müdâvemet göstere şöyle bileüb alâmet-i şerîfe itimad kılalar tahrîren fi evâyil-i şehr-i şabanü'l-muazzam sene sittîn ve elf

be-makâm-ı Kostantiniyye el-mahrûsa

Sayfa 248/Belge 291**Özet: Mukataa muhasebe kaydı hakkında**

muhasebe-i mukata-i Şevval Kızılhisar ve Sazgın ve Seylan ve Hacer bi kaza-i Ayntâb ve Tilbeşar ... resm-i Sacur der-uhde-i Halil Beğ müceb-i berât-ı şerîf-i ali şan mahsul sene 1059 el-vaki der sene 1060

fi sene guruş kamil el mezbur guruş Sacur guruş ...

yekün el-teslimat defat guruş ...

Sayfa 248/Belge 292

Özet: Alaüddevle camiinin hatibi Abdurrahim'in vefatı nedeniyle Hasan Halife'nin tayini hakkında

Nişân-ı şerîf-i âli şân-ı sâmi-i mekân tuğrâ-yı garrâ-yı cihân sitân-ı hâkânî hükmi oldur ki

Ayntâbda vaki merhum Alaüddevle Cami-i Şerîfinde yevmi dörd akçe ile hatib olan Abdürrahim fevt olub mahlûl olmağla işbu râfi-i tevkî-i refi-i hümâyûn-ı meserret-makrûn-ı hâkânî Hasan Halife her vechle mahal ve müstehak olmağın tevcîh olunub berât-ı hümâyûn virilmek ricasına kadısı Mevlânâ Mustafa arz itmeğın sadaka idüb bu berât-ı hümâyûnı virdim ve buyurdum ki barub merkum Hasan Halife hatib olub hidmet-i lâzimesin müeddi kıldıkdan sonra varub ... ile mutasarrıf olub vakıfın ruhu ve devam-ı ömr ü devletimçün duaya müdâvemet göstere ol bâbda hiç ehad mani ve dafi olmaya şöyle bileler alâmet-i şerîfe itimad kılalar tahrîren fî evâsıt-ı şehr-i ramazanü'l-muazzam sene sittîn ve elf kayd 11 şevval

be-makâm-ı Kostantiniyye el-mahrûsa

Sayfa 249/Belge 293

Özet: Haleb ve Ayntâb'ın kısmet-i askeriyesinin Abdullah Efendi'ye verilmesi hakkında

Şeriat-nisab türkman-ı Haleb kadısı Abdullah Efendi kâm-yâb

Tahiyyât-ı safiye ithâfıyla inha olunan oldur ki mutasarrıf olduğun türkman-ı Haleb kazasının ve Ayntâb kazasının kısmet-i askeriyesi size sipariş olunmuşdur gerekdir ki vaki olan mevta-yı askeriyeyi beyne'l-verese alâ mâ farazallâh tevzi ve taksim idüb bu tarafa aid olan rüsûm-ı mutadeyi bade'l-ahz isal eyleyesiz ve vesaya-yı gayr-ı muayeneyi mahsule halt itmeyüb başka irsal eyleyesiz vesselam hurrîre fî evâhir-i ramazanü'l-mübareke sene sittîn ve elf min hicrete min lehü'l-izzü şeref

El-fakîr Abdurrahman el-kadı-i bi asakir-i Anadolu

Sâbıkan kassam olanların makbuzatın mahallinde teftiş idüb defteri irsal eyleyesiz bu âna gelince bu cânibe irsal eylemediler bari bizim namımıza makbuzları var ise defterleri göndersün elbette ile'l-memhure bir ceza tertib olunur veddua

Sayfa 249/Belge 294**Özet: Ayntâb mir livası Mehmet'in Ayntâb sancağı mahsulatının toplanması hakkında**

Faziletlü refetlü efendi hazretlerinin meclis-i şerîflerine ifraz ve ikram ve tevkir ve ihtiram ile ve avdet-i halise ve teslimât-ı vafiyeleri kayddan sonra muhibban inha olunur ki bu cay-ı ahavlimizde sual-i şerîf arzani buyruluyorsa elhamdülillâh-i teâlâ ... olub ... şevketlü atufetli padişahımız uğuruna ihzara hazretlerinin devam-ı ömr ü devletleri ediyesine müdâvemet ve... .. fi ma bade taraf-ı aliyye-i pâdişâhîde Ayntâb sancağı bu muhiblerine inâyet ve ihsan buyrulub der-devlet-medardan ... ve ol cânibe azimet ile eyledüğümüzden sonra kasr-ı yed ve safvet-i aks ideriz mirat-ı vusûl oldukda bazı sözlerimiz birkaç gün meks olunmak iktiza itmeğin ol tarafda zabt ü rabt ve cânibimize aid olan ebvab mahsulatının bi hasebü'ş-şer ve'l-kânûn ahz ve kabz için bais-i varak ve dad kıdvetü'l-emâsil ve'l-akrân Hüseyin Ağa zîde kadrühû nasb olunub irsal olunmuşdur lede'ş-şeri'l-vusûl buldukda ol cânibin zabt ve rabt ve hıfz ve hırsaset ve tarafımıza aid olan hukuk ve rusumatın ahz ve kabzında vaki olan umurlara muavin ve muzaheret buyurmağa himmet-i aliyyelere der-kar buyrula inşaallahu teâlâ muhlisan biz dahi ömr-i mezîd-i meclis-i şerîfleri ile müşerref olunur himmet-i ömr ü fazl bad

El-muhibb-i muhlis es-seyyid Mehmed mir liva-i Ayntâb

Sayfa 249/Belge 295**Özet: Ayntâb kalası dizdarlığının Abdülkadir'e verilmesi hakkında**

Nişân-ı şerîf-i âli şân-ı sâmi-i mekân tuğrâ-yı garrâ-yı cihân sitân-ı hâkânî hükmi oldur ki

Akzâ kuzâti'l-müslimîn Maraş kadısı Mevlânâ Mustafa zîde fezailyehu südde-i saadetime merktub gönderüb Ayntâb sancağında Tilbeşar nahiyesinde Kantara nâm karye ve gayrıdan işbu altı bin akçe tımar ile Ayntâb kalasında mukaddema dizdar olan Mehmed nâm kimesne dizdarlık iradı mutasarrıfına kifayet itmez deyu mukaddema miri miran-ı Şâmî huzûrunda ... ile dizdarlığı neferatı yanlarında feragat idüb feragatin huccet olundukda mezkurun feragatinden kala-i mezbûre dizdarlık râfi-i tevkî-i refiü'ş-şân-ı hâkânî kıdvetü's-sikat ve'l-mustahfızın

Abdülkadir zîde hıfzuhu için kala-i mezbûrede dizdar iken mukaddema fariğ olan Mehmed yine bir tarikle zikr olunan dizdarlığı alub mezbûr Abdülkadire taadii ve gadr olunmağın ibka ve mukarrer olmak ricasına arz itmeğın ibka ve mukarrer olunmak emrim olmağın emrim üzre zikr olunan dizdarlık mezbûr Abdülkadire elinde olan berâtı mücebince ibka ve mukarrer ve kemâkân zabt ve tasarruf itdirüb bade mezbûr Mehmedi ve taraf-ı âhardan bir vechle dahl ve taarruz itdirmeyesiz ve dahl idüb tahvil ve tarihinde düşen mahsulünde ... bade's-sübut hükm idüb ... bî kusur alviresiz deyu ... sittîn ve elf ramazanü'l-mübarekin evâyilinde hükm-i şerîfim virildikten sonra tezkiresin ihrac olunmak

Sayfa 250/Belge 296

Özet: Mevacib kaydı

Defter-i mevacib-i Halil Kasım cebehane-i dergâh-ı ali yevm-i ... 14 mütrekaid mal-ı mukataa-i dimos-ı Ayntâb ba fermân-ı ali şan ... derkenar-ı mukataa-i ... fî 29 r sene 1060

Yevm-i CA Mahsul-i mukataa-i dimos-ı Ayntâb

Mezkur ocağın emekdarlarından olmağla ulufesiyle mukataa-i mezbûreden almak üzre mütekaid olmak fermân olunduğı berâtında şerh virildi

Sayfa 250/Belge 297

Özet: Halil Kasım'ın mütekaid zümresine dahil edilmesi hakkında

Nişân-ı şerîf-i âli şân-ı sâmi-i mekân tuğrâ-yı garrâ-yı cihân sitân-ı hâkânî hükmi oldur ki

Dergâh-ı ali cebehanelerinden on dördüncü bölüğün yevmi beş akçe ulufeye mutasarrıf olan işbu Darende-i fermân-ı hümâyûn Halil Kasım ocağının emekdarlarından olmağla ulufesi Ayntâb dimosı mukataası mahsulünden almak üzre mütekadi olmak rica eylemeğın ... mukataası derkenarı mucbince bin altmış rebü'l-evvelinin yirmi dokuzuncu gününden yevmi beş akçe mütekaid ulufesin tayin idüb bu berât-ı hümâyûnı virdim ve buyurdum ki mezkur varub vech-i meşrûh üzre tayin olunan yevmi beş akçe ulufesin Ayntâb dimos mukataası mahsulünden emin olanlardan ber-vec tekaüd olub mutasarrıf olub devam-ı ömr ü devletim ediyesine

müdâvemet ve iştigal ol bâbda bir ferd mani ve dafi olmaya şöyle bileler alâmet-i şerîfe itimad kılar tahrîren fî cemaziyel evvel sene sittîn ve elf

Be-makâm-ı Kostantiniyye

Sayfa 250/Belge 298

Özet: Akyol Mahallesi sakinlerinden Ömer'in oğlunun öldürülmesi ile ilgili keşif ve mübaşir gönderilmesi hakkında

Şeriat-meab Faziletlü efendi hazretlerinin huzûrlarına dürer-i dâvât-ı sâfiyât ithâfiyla inha-i muhibban olunur ki taht-ı niyabetinizde Mahalle-i Akyol sâkinlerinden Ömer nâm kimesnenin oğlu yine mahalle-i mezbûrede mecruhen maktul bulunub keşf ü tahrîr olunması için işbu mektub tahrîr olunub kıdvetü'l-emâsil ve'l-akrân Ali Ağa zîde kadrühû mübaşir tayin ve irsal olunmuşıdı vusûlünde gerekdir ki mübaşir marifetiyle maktul-i mezbûr kande olduğu mevzide taraf-ı şerde üzerine varub keşf itdirüb hucdetin bu cânibe irsal eylesin ki şerle tefahhus olunub lazım gelen icra-yı hak oluna hilaf-ı şer bir ferdi rencide itdirmeyesin baki fazilet daim bad

Miri miran-ı Maraş

Sayfa 250/Belge 299

Özet: Ayntâb sancağına mütesellim tayini hakkında

Hazret-i Mevlânâ-yı şeriat-meab kıdvetü'l-kuzat ve'l-hükkam madinü'l-fazl ve'l-kelam Mevlânâ Ayntâb kadısı zîde fazluhû tahiyât-ı safiye ithâfiyla inha olunur ki Ayntâb sancağında mutasarıf olan kıdvetü'l-ümerai'l-kirâm Seyyid Mehmed Beğ dame izzuhu bundan akdem yerine mütesellim ve kâim makâm nasb idüb bırakub evine gittiğin Mütesellim olan Ahmed nam zabt eyleyüb bade ol dahi firar itdiğin divan-ı Maraşa ilam olundı ve kavi üzre Asitane-i saadet ... ve dâd-ı kıdvetü'l-emacid ve'l-ekarim *** zîde mecduhu mütesellim ve kâim makâm nasb ve tayin olunub gönderilmişdir vusûlünde gerekdir ki vilayet-i mezbûre zabt ü rabt idüb umûr-ı müslimîn husûslarında bi hasebü'ş-şer ve'l-kânûn gördürüb hilaf-ı şer-i şerîf ve mugayir-i kânûn-ı münif bir ferde taaddi ve tecavüz itdirmeyesiz deyu buyruldı bâki hemişe ... fazilet bād

Sayfa 251/Belge 300**Özet: Ayntâb sancağına Mehmet'in tayin edilmesi hakkında**

Tıbıka aslıhu'l-muta nemekahü'l-fakîr Mehmed bin Hüsameddin el-mevla hilafete bi mahkeme-i Mahmud Paşa bi Medîne-i Kostantiniyye

Kıdvetü'l-emacid ve'l-ayan emekdarlardan Mehmed zîde mecduhu tevkî-i refî-i hümâyûn vâsıl olıcak malum ola ki hakkında mezîd-i inâyet-i aliyye-i pâdişâhânem zuhura getirüb işbu sene sittîn ve elf şabani'l-muazzamının yirmi üçüncü gününden hatt-ı hümâyûn saadet-makrûnumla Ayntâb sancağı sana tevcîh ve inâyet idüb ilamiçün *** tayin olunmuşdı buyurdum ki hükm-i şerîfimle vusûl buldukda berâtın tehir ve tevakkuf itmeyüb varub zıkr olunan Ayntâb sancağına mutasarrıf olub hıfz ü hırsasetde ve reaya ve beraya ve sâyir ahali-i vilayetin cemaati ve sabitlerinde sayı bi diriğ eyleyüb ademin gönderüb berâtın ihrac itdiresiz şöyle bilesin alâmet-i şerîfe itimad kılâsın tahrîren fî evâhir-i şehri şabani'l-muazzam sene sittîn ve elf

be-makâm-ı Kostantiniyye el-mahrûsa

Sayfa 251/Belge 301**Özet: Mevlânâ Mustafa Efendi'nin Dülük Baba medresesine müderris tayini hakkında**

fahrü'l-müderrisin Mevlânâ Mustafa efendi kam-yab

tahiyyât-ı safiye inha olunur ki işbu sene sittîn ve elf cemâziye'l-âhiresi guresinden Ayntâb da Dülük Baba medresesi yevmi elli akçe ile sana sadaka olunmuşdur gerekdir ki medrese- mezbûra varub ifade-i ... eyleyesiz vesselam

el-fakîr Abdurrahman el-kadı-i asakir-i Anadolu

Sayfa 251/Belge 302**Özet: Akyol Mahallesinde meydana gelen katli olayı hakkında**

kıdvetü'n-nüvvab ve'l-müşerriin Ayntâb naibi zîde ilmuhû inha olunur ki Akyol Mahallesinde bir kimesne mecruhan maktul bulunduğu bu cânibe ilam olunub keşf ü tahrîr olunmak bâbında mibaşir iltimas olundukda mefharü'l-emâsil *** zîde kadrühû tayin ve irsal olunmuşdur vusûlünde gerekdir ki maktul-i mezkurun üzerine

varub mübaşir-i merkurum marifetiyle keşf eyleyüb hucceti bu cânibe irsal eyleyesiz deyu buyruldı fi 24 r sene 1060

hazret-i Mevlânâ-yı şeriat-meab

Sayfa 251/Belge 303

Özet: Bir yeniçerinin kendisinin darb edilmesi hakkında şikayeti hakkında

kıdvetü'l-kuzat ve'l-hükkam madenü'l-fazl ve'l-kelam Mevlânâ Ayntâb kadısı zîde fazluhû tahiyât-ı safiye ithâfiyla inha olunur ki nefis-i Ayntâb sâkinlerinden *** nam yeniçeri divan-ı Maraşa mecruhan gelüb izhar-ı muzlem eyleyüb Muradyanıç? mahallesinde gice ile birkaç kimesne beni urub mecruh eylediler birkaç kimesneler muzannım vardır eser-i cerahatim keşf olunduktan sonra ... olan kimesneler ile şerle davam görilsün deyu cânibden iltimas itmekle deyu bu cânibden iltimas itmekle rasatında vardıkda kıdvetü'l-emâsil ve'l-akrân *** zîde kadrühû tayin ve irsal olunmuşdur vusûlünde gerekdir ki merkurum yeniçerinin cerahatin keşf eyledikten sonra muzan eyledikleri kimesneleri ihzar-ı şer eyleyüb davaların gördükden sonra sübut bulan ... hucceti bu cenibe irsal eyleyesiz hilaf-ı şer kimesneye taaddi ve tecavüz itdirmeyesiz baki-i همیشه izz ü fazilet

Mehmed

Sayfa 252/Belge 304

Özet: Ayntâb kazasına Haleb dfterdarı tarafından Abdurrahman Efendi'nin naib tayin edilmesi hakkında

Vech-i tahrîr-i tezkire budur ki Ayntâb kazası mahlûl olmağın Mahruse-i Halebde defterdar olan efendimiz efendi tarafından Abdurrahman Efendi niyabete nasb olunub divan-ı mektubi mahkemeye oturub mah-ı şabanın on ikinci günü dahil olub on sekiz günde altmış gurus bade'l-masraf hâsıl olmağın emanetim hasebiyle ahz ve kabz idüb efendimiz efendi hazretlerine irsal eylediğimiz ecluden işbu vesika ketb olundu tahrîren fi evâhir-i şaban sene sittîn ve elf

Mustafa Emin

Sayfa 252/Belge 305**Özet: Mustafa Efendi'nin vefatı nedeniyle Ayntâb mahkemesine Haleb'den naib tayini hakkında**

Kıdvetü'n-nüvvab ve zeynü'l-ashab mücrinü'l-hak bâ savab Mevlânâ Abdurrahman Efendi zîde ilmuhû tezkire vasıl olıcak malum ola ki Ayntâb kazasına ber vech-i arpalık mutasarrıf olan Musa Efendi fevt olub kaza-i mezbûr mahlûl ve umûr-ı müslimîn muattal kalmağın kânûn-ı kadîm üzre Divan-ı Halebden müntakil naib tayin olunub niyabet zabt ve mahkemenin vaki olan mahsulüni miri için kabz olunmak mühimmâtdan olmağla senin vesayet ve istikametine kemal-i itimad ve ziyade itikadımız olmağın kaza-i mezbûre bin altmış şabanının on ikinci gününden sana tevcîh olunub varub tarih-i mezbûreden kaza-i merkumeye mutasarrıf olub ve ahalisi bende-i hak ve adl üzre ahkam-ı şeriye eyleyüb ve mahkemenin vaki olan mahsulüni müfredat defteri üzre defter idüb mâh be mâh gönderüb dahil-i hazine itdirmeniz bâbında tezkire tahrîr ve irsal olundu vardıkda gerekdir ki minval-i meşrûh üzre kaza-i mezbûre tarih-i merkumeden mutasarrıf olub ahalisi yedinde hak ve adl üzre icra-yı ahkam-ı şeriye eyleyüb ve mahkemenin vaki olan mahsulüni mâh be mâh müfredat üzre defter idüb gönderüb dahil-i hazine itdiyesiz ve madem ki istiklali naib-i mahkeme âhardan bir ferdi müdahale itdirmeyesiz tahrîren fî evâhir-i şabanü'l-muazzam min şuhur sene sittîn ve elf

Be Medîne-i Haleb el-mahrûsa

Sayfa 252/Belge 306**Özet: Taracık Mescidine Mevlânâ Hasan'ın müteveli olarak tayini hakkında**

Nişân-ı şerîf-i âli şân-ı sâmi-i mekân tuğrâ-yı garrâ-yı cihân sitân-ı hâkânî hükmi oldur ki

Nefs-i Ayntâbda Tarla-yı Atik mahallesinde vaki Taracık mescid-i şerîfi evkâfına yevmi iki akçe ile müteveli olan Mahmud terk-i hidmet itmekle ref olunub mahlûl olmağın yerine işbu râfi-i tevkî-i refi-i hümâyûn Mevlânâ Hasan layık ve mahal ve müstehak olmağın tevcîh olunub berât-ı hümâyûn virilmek bâbında kadısı naibi Mevlânâ Abdülkadir zîde fazluhû arz itmeğın sadaka idüb bu berât-ı hümâyûnı virdim ve buyurdum ki varub mezbûr Hasan vakf-ı mezbûra müteveli olub hidmet-i

lâzimesin müeddi kıldıkdan sonra yevmi iki akçe ile mutasarrıf olub vakıfın ruhı ve devam-ı devletimçün duaya müdâvemet göstere şöyle bileler alâmet-i şerîfe itimad kılalar tahrîren fî evâhir-i cemâziye'l-âhire sene sittîn ve elf kayd fî 29 şabanü'l-muzzam

be-makâm-ı Kostantiniyye el-mahrûsa

Sayfa 252/Belge 307

Arapça metin

Arapça

Sayfa 253/Belge 308

Özet: Dülük Baba zaviyesinin tevliyetine Mevlânâ Mustafa bin Ebu Bekir'in tayin edilmesi hakkında

Nişân-ı şerîf-i âli şân-ı sâmi-i mekân tuğrâ-yı garrâ-yı cihân sitân-ı hâkânî hükmi oldur ki

Ayntâbda vaki Dülük Baba zaviyesi evkâfının vazife-i muayenesi mütevellisi ve ... ve katibi olan işbu Darende-i fermân-ı vacibü'l-izan kıdvetü's-sülehai's-salikin Mevlânâ Mustafa bin Ebu Bekir eda-i hizmet idüb bir vechle kusurı ve azli icab ider hali yoğiken âhardan es-seyyid Halil ve bazı kimesneler hilaf-ı inha bir tarikle alub mezbûra küllî gadr eyledikleri ecluden ref olunub gerü mezbûra kemâkân ibka ve mukarrer kılınmak ricasına yedinde olan berâtı mücebince sadaka idüb bu berât-ı hümâyûnı virdim ve buyurdum ki varub mezbûr Mevlânâ Mustafa bin Ebu Bekir kemâkân vakf-ı emzbura müteveli ve şeyh ve katib olub hizmet-i lâzimesin müeddi kıldıkdan sonra vazife-i muayenesiyle mukaddema ne vechle mutasarrıf olmuşlar ise bu dahi ol vechle mutasarrıf olub vakıfın ruhiçün ve devam-ı ömr ü devletimçün duaya müdâvemet göstere şöyle bilesin alâmet-i şerîfe itimad kılâsın tahrîren fî evâyil-i şehri recebü'l-mürecceb sene sittîn ve elf kayd fî 1 ramazanü'l-mübarek

be-makâm-ı Kostantiniyye el-mahrûsa

Sayfa 253/Belge 309**Özet: Haleb’de sakin Bakada nam arabani tayfasının vermesi gereken vergilerin toplanması hakkında**

Vech-i tahrîr-i huruf budur ki işbu hamil-i tezkire altmış senesine Halebde sâkin Bakada nam Arabani tayfasının üzerlerine edası lazım gelen mal-ı pâdişâhî iltimas ve’l-kemal mezbûrların yedinden alınub kabz olunub min bade kendülerinden bir akçe ve bir habbe ... işbu temessük ketb olunub virildiği olunub virildiği bu günden ... derunda veya mezkur Bakada cemaatin bir kimesne rencide ve remide eylemeyeler tahrîren fî 1060

Hüseyin Ağa

Sayfa 253/Belge 310**Özet: Ayntâb’ın kısmet-i askeriyesinin Ali Efendi’ye verilmesi hakkında**

... Tilbeşar kadısı fahrü’l-kuzat Ali Efendi kamyab

Tahiyyât-ı safiye ithâfıyla inha olunur ki Ayntâb livasının umûr-ı kısmet-i askeriyesi size sipariş olunmuşdur gerekdir ki vaki olan mevta-yı askeriyenin muhallefâtı tahrîr ve beyne’l-verese taksim itdikden sonra rusum-ı mutadiyeyi kabz idüb defter-i ... ile bu cânibe irsal eyleyesiz vesselam hurrîre fî el-yevmü’s-sani min şabanü’l-muazzam sene sittîn ve elf kayd 1 Ramazan

Es-seyyid Abdurrahman el-kadı-ı bi asakir-i Anadolu

Sayfa 253/Belge 311**Özet: Ayntâb niyabetine Recep Efendi’nin tayini hakkında**

Fahrü’l-kuzati’l-kirâm-ı sâbıkan ... kadısı Receb efendi kamyab

Tahiyyât ve ikram ile duadan sonra ilam olunur ki kaza-i Ayntâb niyabeti tarafımızdan sene sittîn ramazan-ı şerîfin gurrelerinden size tefviz ve sipariş olunmuşdur lede’l-vusûl gerekdri ki kaza-i mezbûr mahkemesinden naib-i menabımız olub ahalisi ... eda-yı ahkam-ı şeriye idüb umûr-ı müslimînde vakt ü ihtimam ve cadde-i şerden inhirafa cevaz göstermeyesiz ve ruznamene mukayyed

olub istikamet üzre olasız vessalam tahrîren fî evâsıt-ı şabanü'l-muazzam sene sittîn ve elf kayd fî 8 Ramazanü'l-mübareke sene 60

El-fakîr-i ileyhi sübhânuhû es-seyyid Ahmed el-kadı-ı Elbistan? el-mahmiye

Sayfa 254/ Belge 312

Özet: Ayntâb ve Malatya bedel akçelerinin toplanması hakkında

Kıdvetü'l-ümerai'l-kirâm umdetü'l-küberai'l-fiham zü'l-kadr ve'l-ihiram el-muhtas-ı bi mezîd-i inâyeti'l-melikü'l-allam Ayntâb ve Malatya sancağı beğleri dame izzüha ve mefahirü'l-email ve'l-akran alaybeğileri ve çeribaşları zîde kadrühüm tevkî-i refî-i hümâyûn vâsıl olıcak malum ola ki zıkr olunan sancaklarda vaki züema ve erbâb-ı tıardan bin elli dokuz senesiçün bedel cemine memur olan mübaşirin cem ve tahsil eylediği bedel akçesinden ne mikdar akçe cem ve tahsil eylemiş ise cümlesin kiseleyüb ve mühürleyüb ... mevacib virmesden mukaddem Asitane-i Saadetime irsal ve teslim itdirilmek fermânım olmuşdur buyurdum ki hükm-i şerîfimle vardıkda bu bâbda sâdır olan emrim üzre amel idüb dahi bir an ve bir saat tehir ve tevakkuf eylemeyüb zıkr olunan sancaklarda vaki züema ve erbâb-ı tıardan tarih-i merkuma mahzub olmak üzre tahsili fermânım olan bedel akçesinden mübaşiri ne mikdar akçe cem ve tahsil eylemiş ise cümlesin ... ve der-kise idüb mühürleyüb mezbûr kulum ve birader ademlerinizi ile ber vech-i tacil mevacib-i mezkur virilmezden mukaddem iki konağı bir eylemek üzre Asitane-i Saadetime irsal ve teslim-i hazine itdirilmekde dikkat ve ihtimam eyleyesiz avk ve tehirden ve ... irsaline muhtac itdirmekden bi agyet ihtiraz eyleyüb vech-i meşrûh üzre ol bâbda emrimi yerüne getüresiz şöyle bilesin alâmet-i şerîfe itimad kılasın tahrîren fî el-yevmü's-san ve'l-ısrîn şehir-i recebü'l-ferd sene sittîn ve elf

be-makâm-ı Kostantiniyye el-mahrûsa

Sayfa 254/Belge 313

Özet: Ayntâb sancağı bedel akçelerinin toplanması için Seyyit Osman Bey'in gönderilmesi hakkında

İzzetlü faziletlü efendi hazretlerinin meclis-i şerîflerine enva-ı tazim ile dualar olundukdan sonra fahrü'l-akran alaybeği hazretlerinin huzûrlarına bî had dualar olunur kabul buyrula fî ma bade bin elli dokuz senesi şerîf ve defter-i hâkânî ile

fermân buyrulan Ayntâb sancağında vaki olan züema ve erbâb-ı tımarın bedellerini alub kendü cânibimizden bi izn Seyyid Osman Beği vekil nasb eyleyüb tahsili için ol cânibe irsali eylemişdiriz vusûlünde lütfinizden mercudur ki zikr olunan züema ve erbâb-ı tımarın bedellerini elinde zikr olunan züema ve erbâb-ı tımarın bedellerini elinde olan emr-i şerîfi ve defter-i hâkânî mücebince ale'l-acele tahsil itdirüb bu cânibe irsal eylesine say-i ikdam eylesiz zira kim akçe bu cânibe bayram ulfesine irişmek gerekdir deyu tenbih olunmuşdur bu husûsa ihmal caiz değildir baki ne demek muhtacdır

dergâh-ı ali ...

Sayfa 254/Belge 314

Özet: Maraş tarafına gönderilecek ulak için bargir tedariki hakkında

faziletli efendi hazretleri haliya Maraş tarafına umûr-ı mühimme ile ulak gitmek iktiza eylemişdir iki dane menzil bargiri alıviresiz deyu buyruldu

Haleb Eyâletine mutasarrıf olan vezir-i Ruşen-hamir hazretlerinin buyrulduydı

Sayfa 255/Belge 315

Özet: Şhreküstü Mahaltesinde vaki zaviyeye Mevlânâ Halil'in imam olarak tayini hakkında

Nişân-ı şerîf-i âli şân-ı sâmi-i mekân tuğrâ-yı garrâ-yı cihân sitân-ı hâkânî hükmi oldur ki

Ayntâbda Şhreküsti Mahaltesinde kutbü'l-arifin hazret-i Şeyh Abdülkadir-i Geylani kaddese sırrahü'l-azizin tarikatinde olan fukara için bir zaviye bina idüb ve içinde iki vakit namaz kılmağın bir İmam lazım olmağın sulehadan işbu Darende-i fermân-ı hümâyûn Mevlânâ Halil her vechle layık ve mahal ve müstehak olmağın ber-vech-i hasbi tevcih olunub berât-ı hümâyûn virilmek bâbında bilfiil müteveli olan Şeyh Süleyman arz itmeğın sadaka idüb bu berât-ı hümâyûnı virdim ki varub mezbûr Halil zaviye-i mezbûrede imam olub hidmet-i lâzimesin müeddi kıldıkdan sonra ber-vech-i hasbi mutasarrıf olub vakıfın ruhi ve devam-ı ömr ü devletimçün duaya müdâvemet göstere şöyle bileler alâmet-i şerîfe itimad kılalar tahrîren fi evâhir-i şehri-i şevvali'l-mükerrem sene sittîn ve elf kayd fi 27 Şabanü'l-muazzam sene sittîn ve elf

be-makâm-ı Kostantiniyye el-mahrûsa

Sayfa 255/Belge 316

Özet: Kürt karyesinde meydana gelen katl hakkında

Şeriat-meab Ayntâb naibi zîde ilmuhûnun huzûr-ı şerîflerine dürer-i dâvât-ı safiye ve özr-i teslimât-ı vafiye ithâfiyla muhibbana inha olunur ki taht-ı binanızda Kürt nâm karye ahâlileri yine karye-i mezbûrenin sipahisinin akrabasını urub katl eylediklerin bu cânibe ilam olunmağın mektub-ı meveddet tahrîr olunub husûs-ı mezbûr şerle görülmek bâbında kıdvetü'l-emâsil ve'l-akrân ağa mübaşir tayin olunmuşdur vusûlünde gerekdir ki karye-i mezbûre ahâlileri mezbûr katl eyledikleri vaki ise kıbel-i şerden mübaşir-i merkurum marifetiyle maktul-i mezbûrun üzerine varılıb keşf ü tahrîr ve suret-i sicilini mübaşir ile bu cânibine irsal eyleyesiz muktezâ-yı şerle tefahhus olunub lasım gelen icra oluna husûs-ı mezbûrda hilaf-ı şer-i şerîf bir ferde rencide olunduğuna cevaz göstermeyesiz baki fazilet dayim bad

Hasan kâim-makâm mir-i miran-ı Maraş

Sayfa 255/Belge 317

Özet: Kızılca Mahallesinde meydana gelen katl hadisesi için Mehmet Ağa'nın mübaşir tayin edilmesi hakkında

Şeriat-meab Mevlânâ Ayntâb naibi *** zîde ilmuhû huzûr-ı şerîflerine dürer-i dâvât-ı safiye ve özr-i teslimât-ı vafiye ithâfiyla muhibbana inha olunur ki taht-ı niyabetinizde Medîne-i Ayntâb mahallâtından Kızılca Mahallesinde *** nam emred mecruhan maktul ol dahi bu cânibe ilam olunub keşf ü tahrîr olunması lazım geldiği ecluden mektub ve dad-ı tahrîr olunub fahrü'l-emâsil ve'l-akran Mehmed Ağa zîde kadrühû mübaşir tayin olunmuşdur vusûlünde gerekdir ki husûs-ı mezkure bu cânibe ilam olunduğı üzre ise maktul-i mezbûrun üzerine taraf-ı şerden mübaşir-i mûmâ-ileyh marifetiyle varılıb keşf olundukdan sonra suret-i sicilini mübaşir-i merkurum ile bu tarafa irsal eyleyesiz ki katilleri kim ise şerle tefahhus olunub icra ve ihkak oluna tahrîren fi S sene 1060

Hasan kâim-makâm mir-i miran-ı Maraş

Sayfa 255/Belge 318**Özet: Kamuran Ağa'ya bildirilen husûs hakkında yapması gereken işleri yerine getirmesi hakkında**

İzzet-karin Kamuran Ağa

Selamlar olunduktan sonra inha olunur ki haliya sen ol tarafda emanet ortaklığı mahkemede oturmuşsuz ve bir bu husûs paşa efendimiz hazretlerine bildirmişizdir ânlar dahi an karib ol cânibine varmak üzredir hâsıl-ı kelim imla olunduğı husûsun sana aid hizmet varsa alub ve sana gönderilen ... hizmetin şerle görüb ve kalkub bu cânibe gelesiz vesselam

Hasan kâim-makâm mir-i miran-ı Maraş

Sayfa 256/Belge 319**Özet: Nehrü'l-cevaz nahiyesinde küfr-i cebel'de Ali'ye tımar tevcihi hakkında**

Nişân-ı şerîf-i âli şân-ı sâmi-i mekân tuğrâ-yı garrâ-yı cihân sitân-ı hâkânî hükmi oldur ki

Orta boylu ela gözlü açık kaşlı râfi-i tevkî-i refiü's-şân-ı hâkânî Ali sūdde-i saadetime gelüb mukaddema yararlığı arz olundukda ibtidadan on bin akçe tımara emr-i şerîf virilüb Ayntâb sancağında nehrü'l-cevaz nahiyesinde küfr-i cebel nâm karye ve gayrıdan işbu on iki bin akçe tımara mutasarrıf olan Yusuf nâm kimesnenin ismi mevcut cismi na mevcut olub Behram nâm kimesnenin ... olub ol vechle mahlûl olmağın kendüye virilmek bâbında inâyet rica itmeğın tımarı olduğı sancakda sâkin olub alaybeğisi bayrağı altında sefere eşmek şartıyla tevcih olunmağıçün sene sittîn ve elf saferinin evâhirinde hükmi-i şerîfim virildikten sonra tezkiresi ihrac olunmak fermânım olmağın zikr olunan on iki bin akçe tımar vech-i meşrûh üzre mevcudü'l-ism ve madumü'l-cism mezbûr Yusuf tahvilinden ibtidası yedinden noksaniyle ve ziyadesiyle merkum Aliye tevcih olunub virdim ki zikr olunur karye-i küfr-i cebel tabi-i mezbûr çift mea rusum 11100, mezra-i Keçiyüki tabi-i mezbûr öift mea rüsûm 3000, karye-i küfr-i cebel tabi-i Nehrü'l-cevaz çift mea rüsûm 11100 yekün 13100/3000 mezra-i ... yüki tabi-i mezbûr çift 2000 yekün 13100/4000, Karye-i Salu tabi-i Tilbeşar çift mea rüsûm 10600/4000 yekün 8000/3000, Karye-i Sakir tabi-i Ayntâb çift mea rüsûm 8144/2000, Karye-i ... tabi-i nehrü'l-cevaz haric-i

e z defter-i .../ 4000, Yekün ceaman 12000 Ve buyurdum ki taht-ı yedinde olub tasarruf kılub şöyleki vezâyif-i hidemât-ı mebrûre-i mevfûre ve mesai-i meşkûre asakir-i mansuredir ber-mûceb-i defter-i hâkânî bî kusur-ı merî ve müeddî kıla ol bâbda hiç ehad mani ve dafi olmaya ve dahl ve taarruz kılmaya şöyle bileler alâmet-i şerîfe itimad kılalar tahrîren fî 6 şehr-i rebiü'l-evvel sene sittîn ve elf

Be-makâm-ı Kostantiniyye el-mahruse

Sayfa 256/Belge 320

Özet: Küfr-i cebel'de Behram adlı şahısa tımar tevcihi hakkında

Hazret-i Mevlânâ-yı şeriat-meab kıdvetü'l-kuzat ve'l-hükkam madenü'l-fazl ve'l-kelem mazharü'ş-şerayi-i ani'l-meram Mevlânâ Ayntâb kadısı zîde fazlühû tahıyyât-ı sâfiyât ithâfiyla inha olunur ki kazanızda vaki Nehrü'l-cevaz nahiyesinde Küfr-i cebel nâm karye ve gayrıdan işbu on iki bin akçe tımara mutasarrıf olan Yusuf nâm kimesnenin ismi mevcut ve cismi na mevcut olub Behram nâm kimesnenin tımarı olmağla ol vechle mahlûl olmağın erbâb-ı istihkakdan Darend-i huruf Aliye sene sittîn ve elf rebiü'l-evvelinin guresindne der-devlet ... medar tarafından tevcih olunub berât-ı ali şan ibraz itmekle mûcebince zabtıçün tahvil mektubı tahrîr ve irsal-ı huzûr kılınmışdır vusûlünde gerekdir ki tımar-ı mezbûr yedinde olan berâtı mûcebince merkum Aliye zabt ve rabt ve hukuk-ı rüsûmun ahz ve kabz itdirüb tahvil tarihine düşen mahsul ve rüsûmundan nesnesin almışlar ise bade's-sübut hükm idüb bî kusur aliviresin taraf-ı âhardan bir ferdi dahl itdirmeyüb mûceb-i mektub ile amel eylesin tahrîren fî evâsıt-ı şabanü'l-muazzam sene sittîn ve elf

Be Medîne-i Malatya el-mahrûsa

Mehmed

Sayfa 257/Belge 321

Özet: Ayntâb niyabetine düşen mahsulatın naib gelinceye değin toplanması hakkında

İzzet-karin Kamuran Ağa selamlar olundukdan sonra inha olunan budur ki haliya Ayntâbın niyabetine düşen mahsulatının ahz ve kabz için mektub birle Haleb tarafından izin geldiği bu cânibe ilam olunub ... tarafından Eyâlet-i Maraşa

müdahale olunmak ne mümkün öyle oldukda bundan esbak seninle gönderilen mektub mücebince amel idüb Asitane-i Saadetden kadı gelinceyedeğin naib olan *** efendi niyabet idüb ve düşen-i mahsulatın ahz ve kabz olunması bâbında sen emin olub kadı gelinceye değin âhardan kimesneyi müdahale itdirmeyesin ve ... bu cânibe havale eyleyesin vesselam

Hasan kâim-makâm mir-i miran-ı Maraş

Sayfa 257/Belge 322

Özet: Kadı gelinceye kadar Ayntâb mahkeme işlerinin naible idare edilmesi hakkında

Faziletlü efendi hazretlerinin huzûr-ı şefilerine dâvât-ı safiye ve teslimât-ı vafiye ithâfından sonra muhibbana inha olunur ki mektubunuz ve vârid olub mazmûn-ı mefhum muhibleri olmuşdur Ayntâb kadısı fevt olmağla mesâlih-i müslimîn muattal ve mahkeme hâlî olmamak için Asitane-i Saadetden tarafından kadı gelinceye değin ilam buyrulmuş benim efendim Ayntâb Maraş eyâleti olub Halebin müdahalesi olmadığı malum-ı şerîfin olduğundan gayrı mukaddema bunun emsali sebk idüb bu tarafdandır tayin olunmuş dahi vardır öyle oldukda bundan esbak gönderilen mektub mücebince asitane-i devletden kadı gelince değin niyabet-i merkumede eda-yı ahkam-ı şeriye ibka ve düşen mahsulatı emin marifetiyle ahz ve kabz itdirilüb âhardan kimesne müdahale itdirmeyesin baki hemîşe fazilet dayim bad

El-muhibb-i muhlis Hasan kâim-makâm mir-i miran-ı Maraş

Sayfa 257/Belge 323

Özet: Ayntâb'da meydana gelen katl olayı hakkında

Fahrü'l-emâsil ve'l-akran Ali Ağa bade's-selam inha ve ilam olunur ki Medîne-i Ayntâbda *** nam zımmi tımar sipahisi oğlu katl idüğü husûs için bu tarafa mektub gönderüb mezbûrun üzerine ... şerle sübut bulduğun ilam eylemiş ... binaen aleyh zalike işbu irsal ve tahrîr olundu vusûlünde gerekdir ki katil-i mezbûrun üzerine şerle lazım gelen icra olunub suret sicilini bu cânibe alub getüresiz hilaf-ı şer-i şerîf kimesneyi rencide ve remide itdirmeyesiz vesselam

Hasan kâim-makâm mir-i miran-ı Maraş

Sayfa 258/Belge 324**Özet: Ayntâb kadısının vefat etmesi nedeniyle mahkemenin idare edilmesi hakkında**

Faziletlü efendi hazretlerinin huzûrlarına dürer-i dâvât-ı safiye ithâfıyla inha olunur ki Ayntâba kadı-i sâbık olan *** efendi Asitane-i devletde fevt olub ve kaza-i merkume tevcîh olan efendi şimdiye değin naibi gelmeyüb mahkeme-i mutahhara niyabetinden hâli olduğun bu cânibe ilam olunmağın işbu mektub ve dad selk-i tahrîre Medîne-i Ayntâbda mehkeme-i mutahhara niyabetinde hidmetinde mecd ü sai olub mesâlih-i müslimînin sudur iden davaların ahkam-ı şeri icra idüb haliya kazada tevcîh olan *** efendinin tarafından naib gelinceye değin niyabet-i merkumeye âhardan bir ferdi dahl itdirmeyün ve Mevlânâ-yı müşârün ileyhın düşen mahkeme-i mahsulü yine kendü taraflarına ahz ve kabz ve zabt idüb emin Kamuran Beğ marifetiyle hıfz eylesiz vesselam tahrîren fî 15 S sene 1060

El-muhibb-i el-muhlis Hasan kâim makâm miri miran-ı Maraş

Sayfa 258/Belge 325**Özet: Musa Efendinin vefatı nedeniyle Mevlânâ İsmail Efendinin mahkemede görevlendirilmesi hakkında**

Kıdvetü'l-kuzat ve'l-hükkam madenü'l-fazl ve'l-kelam mazhar-ı şerayi-i ve'l-ahkam sâbıkan kazasından münnfasil olub halen Ayntâb kazasına niyabet tarikiyle mutasarrıf olan Mevlânâ İsmail efendi zîde fazluhû tezkire vasıl olıcak malum ola ki Ayntâb kazasına ber- vech-i arpalık mutasarrıf olan Musa Efendi ... Allâhu teâlâ fevt olmağın kazasında mahlûl olmağla cânib-i miriden zabt olunmak iktiza itmeğın kemâkân size ibka ve mukarrer kılınub bin altmış senesi şabanü'l-muazzamının on ikinci gününden kaza-i mezbûre cânibi miriden zabt ve mahkemesinde vaki olan mahsulünü mâh be mâh müfredat üzre gönderüb dahil-i hazine itdirmeniz bâbında tezkire tahrîr ve irsal olundu vardıkda gerekdir ki tarih-i mezbûrdan kaza-i merkumeye ber-vech-i emanet mutasarrıf olub hal ve adl üzre ahali beyinde icrayı ahkam-ı şeriye eyleyüb ve kânûn-ı kadîm üzre mahkemesinde vaki olan mahsulünü mâh be mâh müfredat defteriyle gönderüb dahil-i hazine itdiresiz ve madem ki der-devletden istiklali kadısı gelmeye kaza-i mezbûreye min bade âhardan müdahale itdirmeyesiz tahrîren fî evâsıt-ı şehr-i şabanü'l-muazzam sene sittîn ve elf

Be Medîne-i Haleb el-mahrûsa

Sayfa 258/Belge 326

Özet: Ayntâb'da sâdât-ı kirâma usule aykırı olarak verilen tezkirelerin alınması ve gönderilmesi hakkında

İftiharü's-sâdâti'l-izâm Ayntâb kâim makâmı Seyyid Seriyüddin Efendi kâm-bîn dâvât-ı safiye ve teslimât-ı vafiye ithâfiyla inha olunur ki Ayntâbda olan sâdât-ı kirâm ahvalini Halil ... deyu istima olundu varaka vusûlünde memuldur ki ânların ahvali ile siz mukayyed olub her kime tezkire virdiyse alâmet vaz itmiş ise bila tevakkuf alub mektubunuz ile bu tarafa irsal idesiz vesselam ve el-yevmü's-sadis aşer min cemâziye'l-âhire sene sittîn ve elf

Mine'l-fakîr Abdurrahman el-hüseyni en-nakîbi'l-memalik-i Osmaniye el-mahrûsa

Sayfa 258/Belge 327

Özet: Halil'in tezkiresi ile amel olunmaması hakkında

Bundan akdem mezbûr Halilin teskiresiyle amel olunmaya deyu mektub irsal olunmuşıdı amel olunmadı ... malum olub imdi tekâyâ-yı sâlifinden yedine hucet-i sahihası olmayub sâdât-ı zevi'l-ihitram muamelesi olunmayub sâyir reayaya ilhak idüb yedlerinde hucet-i sahihası olanlara ikram ve izâm itmede kusur itmeyesiz fi et-tarihi'l-mezbûr

Sayfa 259/Belge 328

Özet: Elinde gerçek hucet bulunmayanlar sâdât-ı kirâm muamelesi yapılmaması hakkında

Kıdvetü's-sâdâti'l-izâm bil fiil Ayntâbda nakîbü'l-eşrâf kâim makâmı olan Seyyid Seriyüddin zîdet saadete tevki-i ila ahare südde-i saadetime adem gönderüb Ayntâbda olan sâdât-ı kirâm-ı ahvasın nakîbü'l-eşrâfi olan Halil ifsade ider deyu istima olduğundan gayrı bundan akdem mezbûr Halilin tezkire ile amel olunmaya deyu tenbih olunub ve her kime tezkire virüb alâmet vaz itmiş ise bila tevakkuf alub irsal eyleyüb nakîbü'l-eşrâf kâim makâmı tayin ve nasb olduğü bilfiil Asitane-i Saadetimden nakîbü'l-eşrâf olan fahrü's-sâdâti'l-izâm ... el-muhtas-ı bi mezîd-i inâyeti'l-melikü'l-... Abdurrahman dame saadetehu tarafından sene sittîn ve elf

cemâziye'l-âhirinin on altıncı gününden mühürlü mektub virilmek ile mücebince mutasarrıf olmak bâbında fermân-ı ali şanıım sâdır olmuştur buyurdum ki *** vusûl buldukda bu bâbda sâdır olan emrim üzre müşârün ileyh nakîbü'l-eşrâfin ve ... dame saadetehu tarafından virilen mektubı mücebince nakîbü'l-eşrâf kâim makâmı olub nukeba-yı sâbıkadan elinde huccet-i sahihası olmayanı sâdât-ı zevi'l-ihtram muamelesi olunmayub elinde huccet-i sahihası olanlara tazim ve ikram yedinde ... fevt eylemeyesin şöyle bilesin alâmet-i şerife itimad kılasın tahrîren fî evâhir-i şehri cemâziye'l-âhire sene sittîn ve elf

be-makâm-ı Kostantiniyye el-mahrûsa

Sayfa 259/Belge 329

Özet: Kayacık mahallesi sakinlerinden Muaviye oğlunun katli hakkında

mefharü'n-nüvvâbü'l-müteşerriin Mevlânâ Ayntâb naibi zîde ilmehunun huzûrlarına dâvât-ı safiye ithâfiyla inha olunur ki taht-ı niyabetiniz olan Medîne-i Ayntâb mahallatından Kayacık nam mahalle sâkinlerinden Muaviye oğlunun oğlu su yoluna düşürüb katl olunmağın keşf olunmak için tarafımızdan mübaşir iltimas olunmağla mektub tahrîr ve paşa efendimizin ağalarından kıdvetü'l-emâsil ve'l-akrân Bali Ağa zîde kadrühû tayin olunmuştur vusûlünde gerekdir ki husûs-ı mezbûr bu cânibe ilam olunduğı üzre ise ol bâbda muktezâ-yı şerle kıbel-i şerden ve mübaşir-i mûmâ-ileyh marifetiyle maktul-i mezbûrun üzerine varılıb keşf ü tahrîr eyledikten sonra keşif hucceti mübaşirle bu cânibe irsal eyleyesin ki katiller kim ise şerle tefahhus olunub lazım gelen icra oluna tahrîren fî 15 S sene 1060

Hasan kâimmakâm-ı miri miran-ı Maraş

Sayfa 259/Belge 330

Özet: Muhzırbaşı Hacı İbrahim'in mahkeme edilmesi için Maraş'a gönderilmesi hakkında

Şeriat-meab Mevlânâ Ayntâb kadısı zîde fazlühûnun huzûrlarına dâvât-ı safiye ithâfiyla muhibbane inha olunur ki kasaba-i mezbûre sâkinlerinden muhzırbaşı olan Hacı İbrahim nâm kimesnenin emri-pâdişâhîyle davası zuhur idüb bu cânibden şerle mürafaa olmak bâbında mübaşir iltimas olunmağın işbu mektub ve dad tahrîr ve ağalarımızdan kıdvetü'l-emâsil ve'l-akrân Mehmed Ağa zîde kadrühû tayin

olunmuşdur vusûlünde gerekdir ki mezbûrî şer-i şerîfe ihzar idüb husemaları ile bu cânibe mübaşir-i merkuma koşub irsal eylesin ki ber müceb-i emr-i pâdişâhî davaları divan-ı Maraşda görilüb ihkak-ı hak oluna baki hemişe fazilet dayim bad

Hasan kâimmakâm-ı miri miran-ı Maraş

Sayfa 260/Belge 331

Özet: Haykî Zımmiyan Mahallesinde İbrahim'in oğlunun Cerağ Karabid'in katletmesi hakkında

Şeriat-meab Mevlânâ Ayntâb kadısı zîde fazluhûnun huzûrlarına dâvât-ı safiye ve teslimât-ı vafiye ithâfiyla muhibbane inha olunur ki nefsi Ayntâbda Haykî Zımmiyan mahallesinde İbrahim nâm kimesnenin oğlu Cerağ Karabid nam zımmiyi hançer ile urub katl eylediği keşf ve hucceti Divan-ı Maraşa irsal olunub husûs-ı mezbûr şerle görilüb icra olunmak bâbında tarafımızdan mübaşir iltimas olunmağın mektub ve dad tahrîr ve paşa efendimizin ağalarından kıdvetü'l-emâsil ve'l-akrân Ali Ağa zîde kadrühû tayin olunmuşdur vusûlünde gerekdir ki mezbûrları mübaşir-i merkum marifetiyle şer-i şerîfe ihzar idüb göresiz muktezâ-yı şerle ol ol cânibde icra olunmaz ise bu cânibe mübaşir-i mûmâ-ileyhle irsal buyrula ki divan-ı Maraşda icra olunub şerle ihkak-ı hak oluna hilaf-ı şer bir ferde zulm ve taaddi itdirmeyesiz tahrîren fi 16 sene 1060

El-fakîr Kâim makâm miri miran-ı Maraş

Sayfa 260/Belge 332

Özet: Zağarı Mehmet'in tahmis ve kahve rüsûmunu toplamaya tayin edilmesi hakkında

Nişân-ı şerîf-i âli şân-ı sâmi-i mekân tuğrâ-yı garrâ-yı cihân sitân-ı hâkânî hükmi oldur ki

Vilayet-i Halebde muhassılı ... olan Zağarı Mehmed zîde kadrühû divan-ı hümâyûnuma arz gönderüb kasaba-i Ayntâbda vaki kahvehane bin elli dokuz cemaziyel evvelinin on yedinci gününden senesi ... olmak üzre yine kasaba-i mezbûre sükkanından Ali nâm kimesne emr-i şerîf mücebince zabtına mübaşeret eyleyüb lakin kahvehanelerin ol mikdar maktua amelleri olmadığından teslimâtı

peşin kalil ve senesi ... meziyet olmağla haliya Haleb gümrüğü mülhakatından olub emenen ele ve bey eylediği kasaba-i mezbûrede vaki tahmis ve bac-ı kahve mukataası ve Ayntâba gelüb bey olunan dükkan rüsûmı kahvehanelere ilhak olunub yeri yerinden ayrılmamak şartıyla birinin küsri bir bibnin fazlasına mahsub kılınub mezkur Alinin senesi tarihi kat olundığı günden zabtına mübaşeret itmek üzre Ayntâb sipahiler kethüdası bir vech ibtidası senede sekiz yüz esedi gurus kabul itmekle zabtıçün berât-ı şerîf virilmek ricasına ilam eylediği telhis olundukda mûcebince berât-ı şerîf virilmek fermânım olmağın bundan akdem bir sene tadadı zabt eyleyen Alinin zaman-ı zabtından zimmetinde zuhur iden mâl-ı mîriyi mezbûr taleb ve tahsil ve dahil-i hazine itmek üzre işbu Darende-i fermân-ı hümâyûn-ı meserret-makrûn-ı hâkânî mezbûr İbrahim zîde kadrühû hakkında mezîd-i inâyet-i pâdişâhânem zuhura getirüb bu berât-ı hümâyûnı virdim ve buyurdum ki mûmâ-ileyh varub mukaddema kahvehaneleri deruhde eylediği mezbûr Alinin senesi kat olundığı tarihte bir sene tamamına değin zikr olunan aklam yeri yerinden ayrılmamak şartıyla senesi sekiz yüz esedi gurusı ber-vech-i iltizam zabt ve tasarruf idüb mutad olan tahmis ve bac-ı kahve ve rüsûm-ı kahvehane ve rüsûm bey ve duhan alınageldüğü üzre mezbûrdan miri için ahz ve kabz eyleyüb Asitane-i saadetim hazinesine teslim eyleye min bade Haleb gümrüğü aminleri ve mir liva tarafından ve âhardan bir ferde dahl ve taarruz eylemeyeler şöyle bileler alâmet-i şerîfe itimad kılalar tahrîren fî el-vevmi'l-hamis ve'l-aşer şehri-rebiü'l-âhir sene sittîn ve elf kayd 14 Şabanü'l-muazzam sene 1060

be-makâm-ı Kostantiniyye el-mahrûsa

Sayfa 261/Belge 333

Özet: Haleb muhassılı Zağarcı Mehmet'i Ayntâb tahmis ve kahve mukataasına Haleb defterdarı ve gümrük emininini müdahalesinin engellenmesi talebi hakkında

Düstûr-ı mükerrerem müşîr-i müfehham nizâmü'l-âlem müdebbir-i umûr-ı cumhur bi'l-fikri's-sâkıb mütemmimü mehâmü'l-enam bi'r-re'yi's-saib müessis-i bünyânü'd-devle ve'l-ikbâl meşîd-i erkânü's-saadete ve'l-iclâl el-mahfûf-i bi sunûf-i avâtıf-ı melikü'l-a'lâ Haleb eyâletine mutasarrıf olan vezirim *** paşa edamallahu teâlâ iclalehu ve akza kuzatı'l-müslimîn evla vülatü'l-muvahhidin madenü'l-fazl ve'l-yakin varisi-i ulumü'l-enibay ve'l-mürselin hucetü'l-hak ale'l-halk ecmain el-

muhtası bi mezîd-i inâyeti'l-melikü'l-muin Mevlânâ Haleb kadıları zîdet fezâiluhû ve kıdvetü erbâbü'l-ikbal umdet-i ashabü'l-iclal cabi-i vücuhü'l-emval amirü'l- ... amal el-muhats-ı bi mezîd-i inâyeti'l-melikü'l-bari ... amiremin ve veilayet-i Haleb cânib-i defterdarı dame uluvvühu tevkî-i reff-i hümayûn vâsıl olıcak malum ola ki bundan akdem Halebde muhassıl olan kıdvetü'l-emâsil ve'l-akrân Zağarcı Mehmed zîde mecdühu divan-ı hümayûnuma arz-ı hal idüb Ayntâbda vaki kahvehaneler ve tahmis kahve rüsûmı mukataası kendi yediyle İbrahim nâm kimesne deruhde olunub maktu olan sekiz yüz esedi guruşu kendi ... muhasebesini dahil idüb muhasebesin görmüş iken Halbe defterdarı ve Haleb gümrüğü emini taraflarından bî vech-i müdahale olunmakdan hâlî olmamağla müdahil olunmamak bâbında emr-i şerîf rica iderim deyu bildirmeğın hazine-i amiremde mahfuz olan baş muhasebe defterlerine nazar olundukda mukataa rüsûm-ı kahvehane Ayntâbda vaki ilhak-ı tahmis ve bac-ı kahve ve rüsûm-ı duhan kasab-i Ayntâb senesi sekiz yüz esedi guruş olmak üzre bin altmış cemaziyel evvelinin on yedinci gününden bir sene tamamına değın mûmâ-ileyh Zağarcı Mehmed zîde mecdühu marifetiyle İbrahim nâm kimesneye deruhde olunmağın müşârün ileyh Mehmed zîde mecdühu maktu-ı mezbûrı kendi makbuzatı muhasebesini bi'l-iltimas dahil kılub maktuun tamamen teslim-i hazine eylediği arz olundukda ber-vech-i meşrûh üzre zabt olunmak emr idüb buyurdum ki hükm-i şerîfimle vardıkda bu bâbda sâdır olan emrim üzre amel idüb dahi zikr olunan rüdümlü kahvehane-i Ayntâb ... tahmis kahve ve bacı kahve ve rüsûm-ı duhan kasaba-i mezbûre bin altmış cemaziyel evvelinin on yedinci gününden bir sene tamamına değın muhassıl-ı müşârün ileyh Mehmed zîde mecdühu marifetiyle mezbûr İbrahim nâm kimesneyi deruhde olunub ve maktu olan sekiz yüz esedi guruşu dahi muhassıllık muhasebesin olan kırk dokuz yük seksen bin sekiz yüz iki akçe edasında bi'l-iltimas teslim-i hazine eyleyüb hesabın görmeğın min bade muhasebe suretini ... haleb hazinesi tarafından ve gümrük-i Haleb emaneti tarafından hilaf-ı emr-i şerîf kimesneyi dahl ve taarruz itdirmeyesiz şöyle bilesin alâmet-i şerîfe itimad kılasın tahrîren fî el-yevmü's-sani aşer şehri recebü'l-ferd sene sittîn ve elf kayd 13 Şabanü'l-muazzam sene 60

be-makâm-ı Kostantiniyye el-mahrûsa

Sayfa 261/Belge 334**Özet: Ahmet Ağa'nın Ayntâb'a mütesellim tayini hakkında**

izzetlü faziletlü efendi hazretlerinin izzet-mevfurlarına dürer-i dua ve tahrîr-i sena ithâfından sonra inha ve ilam olunan oldur ki Ayntâbda pâdişâhîyle mutasarrıf olduğumuz Ayntâb sancağına işbu darende-i mektub karındaşımız İzzetlü Ahmed Ağayı mah-ı şabanü'l-muazzamın on beşinden mütesellim nasb ve tayin eyleyüb irsal olunmuşdur vusûlünde gerekdir ki mûmâ-ileyhimi mütesellim bilüb bu cânibe aid ve raci olan cüzi ve küllî bi hasebü'ş-şer ve'l-kânûn ahz ve kabz itdirüb âhardan kimesneyi dahl ve taarruz itdirmeyüb müceb-i mektub ile amel oluna tahrîren fi evâyil-i Şabanü'l-muazzam sene sittîn ve elf

Mehmed

Sayfa 262/Belge 335**Özet: Mevacib için dimos-ı Ayntâb mukataasından alınca vergiler hakkında**

İzzetlü faziletlü efendi hazretlerinin meclis-i şerîflerine dürer-i dâvât-ı safiyyât-ı muhabbet-i izzet ve öZR-i teslimât-ı vâfiyât-meveddet izzet ithâfıyla muhaibbane inha olunan oldur ki inşaallahu teâlâ virilecek kapukulunun reşn-i mevacibleri için küllî hazine lazım ve mühim olmağın taht-ı hükümet-i muaddelet ünvanınızda olan Ayntâbda vaki dimos-ı Ayntâb mukataası bin altmış senesinde mukataa-i mezbûre malından teslimâtından ve vezaif akçesinden mada istediği yirmi dört bin iki yüz akçe ve Haleb hazinesine tabi ... meşedliği mukataası malından tarih-i mezbûrda bin beş yüz otuz iki guruş baki kalmağla ber-vech-i tacil tahsil ve tedarik ve mevacib-i merkume irişdirilmesi bâbında emr-i şerîf-i ali vârid olmağın mektub ve dad tahrîr olunub ... zîde kadrühû irsal olundu şerîf vusûlsünde emin-i mezbûrdan mal-ı mezkurı ber-mûceb-i emr-i şerîf mübaşir-i mûmâ-ileyhe tahsil ve tedarik itdirüb mutemed aleyh ademler ile mevacib-i merkum virilmeden mukaddem Asitane-i devlete irsal ve irsal bâbında bezl-i himmet buyrula hazineye küllî ... olmağla bu bâbda kemal-i tekayyüdünüz olub malı vech-i kan mezbûrdan akçe tedarik itdirüb tacil üzre ... irişdirilmeğe dikkat ve himmet oluna baki izz ü refat ilm-i faizlet bad

El-muhibb el-muhis Mustafa bin ...

Sayfa 262/Belge 336**Özet: Tilbeşar kazasına Mevlânâ Ali Efendi'nin tayini hakkında**

Tıbıka aslûhu'l-mümza ve mahtum ketebühü'l-fakîr ileyhi sübhânuhû es-seyyid Mehmed Emin el-kadı-i bi Medîne-i Kostantiniyye el-mahrûsa ufiye anh

Şeriat-nisab Mevlânâ Ali Efendi kam-yab

Tahiyyât-ı safiye ve ve mükrimat-ı vafiye ithâfiyla inha olunur ki Ayntâb kazasına mülhak olan Tilbeşar kazası ifraz olunub işbu sene sittîn ve elf ramazan-ı şerîfi guresinden mutasarrıf olmak üzere yevmi yüz otuz akçe ile size tevcih ve sadaka olunmuşdur gerekdir ki varub kaza-i mezbûreyi gurre-i merkumeden örfiyenin tamamına değin mutasarrıf olub ahalisi beyninde icra-yı ahkam-ı şeriye idesin vesselam tahrîren fi el-yevmü'l-ısrîn min recebü'l-ferd sene sittîn ve elf

El-fakîr Abdurrahman el-kadı-i bi asakir-i Anadolu ufiye anh

Sayfa 262/Belge 337**Özet: Sefere katılmayan erbâb-ı tıardan alınacak vergilerin Ali Çavuş'a teslim edilmesi hakkında**

Tıbıka aslûhul hat hurre el-fakîr Abdüllatif el-mevla hilafete bi mahkem-i Mahmud bi Medîne-i Kostantiniyye el-mahrûsa

kıdvetü'l-ümerâi'l-kirâm umdetü'l-küberai'l-fiham zül'l-kadr ve'l-ihitiram sâhibü'l-izz ve'l-ihitşam el-muhtas-ı bi mezîd-i inâyeti'l-melikü'l-allam Ayntâb sancakbeği dame izzuhu ve mefahirü'l-kuzat ve'l-hükkam meadinü'l-fezail ve'l-kelem liva-i mezbûrede vaki olan kadılar zîde fazluhûm tevkî-i refî-i hümâyûn vâsil olıcak malum ola ki Malatya sâkinlerinden olub dergâh-ı muallâm çavuşlarından kıdvetü'l-emâsil ve'l-akrân Ali Çavuş zîde kadrühû halen der-saadetime arz-ı hal idüb liva-i mezbûrede vaki züema ve erbâb-ı tıarın sefere varmayub ve cebelülere teslim eylemeyenlerden bin elli dokuz senesine mahsub olmak üzere dergâh-ı muallâm kapucubaşlarından kıdvetü'l- emacid ve'l-ekarim Bayram zîde mecdühuya her bin akçe yazularından gök miri ve gök sipahisin mezbûr Bayram dame mecdühuya virildiği üzere cem ve tahsil itdirmek bâbında emr-i şerîf virilmek rica eylediği eelden imdi beş yüz guruş peşin ile mezbûrı virilmek emr idüb buyurdum ki hükm-i

şerîfimle vardıkda bu bâbda sâdır olan emrim üzre amel idüb dahi liva-i mezbûrede vaki züema ve erbâb-ı tımarın her bin yazularından müşârün ileyh Bayram dame mecduhuya virildiği minval üzre her bin akçe yazularından altı yüz akçe miri ve yüz akçe sebab-i maaş cem ve tahsil itdirüb hâsıl olan akçe-i müfredat defteri mûcebince kiseleyüb ve mühürleyüb Asitane-i Saadetime irsal ve isal ve dahil-i hazine itdiresiz ve mezkur bin altmış recebinin üçüncü gününde yüz on yedi bin sekiz yüz akçenin miyanında kırk bin akçeyi teslim-i hazine eylemişdir şöyle bilesiz alâmet-i şerîfe itimad kılasız tahrîren fî el-yevmü'l-hamis aşer min recebü'l-ferd sene sittîn ve elf

be-makâm-ı Kostantiniyye el-mahrûsa

muvafilek-ı aslehü nemekahü'l-fakîr el-mevla ... be mahkeme-i Mahmud Paşa bi Medîne-i Kostantiniyye el-mahrûsa

Sayfa 263/Belge 338

Özet: Avarız muhasebe kaydı

kaza-i Ayntâb der-vilayet-i ... haneha-i avarız-ı mahalle-i mezbûre ber mûceb-i defter-i hazine-i amire

mahalle-i kaysar hane 5 yalnız beş hanedir

minha

.....

fer ü nehada bâ ferman-ı şerif üzre ... muceb-i arz-ı hal ahali-i karye-i mezbure el-vaki fî 18 C sene 1060 yalnız bir hanedir hane 1 ... haneha-i avarız-ı mahalle-i mezbure yalnız dört hanedir hane 4

Mahalle-i mezbûrun reayası fukara olub tahammülleri olmamağla yalnız bir hanesin ref olunmak fermân olunmağın mûcebince mahalline kayd olunub suretidir ki ... tayin olundı fî 18 C sene 1060

Muvafilek-ı aslehü'l-muta nemekahü'l-fakîr ileyhi teâlâ abdüllatif el-mevla hilafe be mahkeme-i Mahmud Paşa bi Medîne-i Kostantiniyye el-mahrûsa

Sayfa 263/Belge 339**Özet: Kaysar mahallesi ahalisinin fakîr hali nedeniyle avarız hanesinin birinin kaldırılması hakkında**

Akzâ kuzâti'l-müslimîn evlâ vülâti'l-muvahhidîn ma'denü'l-fazl ve'l-yakîn hucceti'l-hak ale'l-halk ecmaîn vâris-i ulûmü'l-enbiyâ ve'l-mürselîn el-muhtas bi mezîd-i inâyeti'l-melikü'l-muîn Mevlânâ Ayntâb kadısı zîdet fezailehû tevki-i refî-i hümâyûn vâsıl olıcak malum ola ki kaza-i mezbûre mahallatında beş avarız hanesi olan Kaysar nam mahalle ahalisi fakîrü'l-hal olub ol mikdar hanenin edasına iktidarı olmamağla bir hanesi fer ü nehada uygun derun-ı hanesi kalduğunda mahallinde ellerine mühürlü ve nişanlı mevkûfât defteri sureti virilmeğın mücebince amel olunmak emr idüb buyurdurm ki hükm-i şerîfim vardıkda bu bâbda hazine-i amiremde ihrac olunub mahalle-i mezbûre ahalisinin ellerine virilen mühürlü ve nişanlı mevkûfât defteri suretine nazar idüb tamam-ı malum itdikden sonra mahalle-i mezbûre reayasının üzerlerine edası lazım gelen avarızları cemine memur olanlara derun-ı haneden aldırub min bade ... fer ü nehada olunan bir hane içün kalan suret-i defter rencide ve remide itdirmeyesiz şöyle bilesin alâmet-i şerîfe itimad kılasın tahrîren ve bade'n-nazar bu hükm-i hümâyûnumı mahalle-i mezbûre ahalisinin ellerinde ibka idüb alâmet-i şerîfe itimad kılasın tahrîren fî el-yevmü'l-ısrîn şehr-i cemâziye'l-âhire sene sittîn ve elf

be-makâm-ı Kostantiniyye el-mahrûsa

Sayfa 264/Belge 340**Özet: Kadı Kemaleddin cami-i şerîfine Bayezid Halife'nin tayin edilmesi hakkında**

Nişân-ı şerîf-i âli şân-ı sâmi-i mekân tuğrâ-yı garrâ-yı cihân sitân-ı hâkânî hükmi oldur ki

Ayntâbda Kadı Kemaleddin cami-i şerîfinde salat-ı zuhr ve asarda yevmi üç akçe ile imam-ı sani olan işbu darende-i fermân-ı hümâyûn Bayezid Halifenin üzerinde olub âhardan bazı kimesneler mahlûldür deyu bir tarikle alub gadr itmekle gerü mezbûr Bayezid Halifeye kemâkân ibka ve mukarrer kılınub bi'l-fiil mutasarrıf olub cülus-ı hümâyûnum vaki olmakla der-saadetimden berât-ı cedîd taleb itmeğın üzerinde

olmakla sadaka idüb bu berât-ı hümâyûnı virdüm ve buyurdum ki varub mezbûre kemâkân imam-ı sani olub hidmet-i lâzimesin müeddi kıldıktan sonra yevmi üç akçe ile mutasarrıf olub vakıfın ruhı ve devam-ı ömr ü devletimçün duaya müdâvemet göstere şöyle bileler alâmet-i şerîfe itimad kılalar tahrîren fî evâyil-i şehr-i cemâziye'l-âhir sene sittîn ve elf kayd fî 9 Şabanü'l-muazzam sene 60

be-makâm-ı Kostantiniyye el-mahrûsa

Sayfa 264/Belge 341

Özet: Ahmet Paşa'nın yasakçı tayini hakkında

izzetlü ve faziletlü efendi hazretlerinin meclis-i şerîflerine mezîd-i ömr ü ikram-ı enva-ı tevkir ve ihtiram birle dürer-i tahıyyât-ı sâfiyât ve öZR-i teslimât ... ithâfindan sonra inha-i muhibb-i muhlis bî iştibah budur ki ... kaza-i adalet-şiarınızda vaki nefsi-i Ayntâbın ... ref olunub üslub-ı sâbık üzre gerü yerlerine ... bizim Ahmed Paşa nam yoldaşı on değnek kulluğı virilüb yasakçı nasb ve tayin olunub işbu mekrub tahrîr ve irsal izz ü huzûr olunub inde'l-vusûl memuldur ki üzerinde hatt-ı şerîfiniz diriğ ... kadîmden olageldüğü kânûn üzre mezbûrı on değnek yasakçılık umurunda istihdam itdirüb âhardan bir ferdi dahl ve taarruz itdirmeyesiz ve lakin hilaf-ı şer-i şerîf ve mugayir-i kânûn-ı münif kimesneyi rencide ve remdide itdirmemek bâbında müsaade-i cemilleri mebzul ve bî diriğ itdirile baki hemişe ilm ü fazilet der-seccade-i şeriat... tahrîren fî 15 şehr-i receb sittîn ve elf

muhibb-i muhlis Süleyman ser-darende

Sayfa 264/Belge 342

Özet: Kara Yusuf mescid-i şerîfinin imamı olan Mehmet Halife'nin günlük ücretinin artırılması hakkında

Nişân-ı şerîf-i âli şân-ı sâmi-i mekân tuğrâ-yı garrâ-yı cihân sitân-ı hâkânî hükmi oldur ki

Ayntâbda vaki Kara Yusuf Mescidinde yevmi bir akçe vazife ile imam olan işbu darende-i fermân-ı hümâyûn meserret-makrûn-ı hâkânî Mehmed Halife Beğın vazifesi kalil olmağla kıdvetü'l-müslimîn Ayntâb kadısı Mevlânâ Mustafa zide fazluhû arz eylemeğın hakkında mezîd-i inâyet-i pâdişâhânem zuhura getirüb bin

altmış cemâziye'l-ûlâsının yürmi yedinci gününden cümlesi iki akçe terakki tayin idüb cümlesin üç akçe olmak üzere bu berât-ı hümaynı virvdüm ve buyurdum ki varub hidmet-i lâzimesin merî ve müeddî kıldıkdan sonra tayin olunan yevmi üç akçe vazifesin evkâf-ı mezbûre mahsulünden müteveli yedinden alub mutasarrıf ola şöyle bileler alâmet-i şerîfe itimad kılalar tahrîren fî el-yevmü's-sabi ve'l-aşrîn şehr-i cemaziyel evvel sene sittîn ve elf kayd fî 9 Şabani'l-muazzam sittîn ve elf

be-makâm-ı Kostantiniyye el-mahrûsa

Sayfa 265/Belge 343

Özet: Kilislioğlu'nun Fakihoğlu Mehmet'i katletmesi olayı hakkında

Şeriat-meab Mevlânâ Ayntâb kadısı zîde fazlununun huzûrlarına dâvât-ı safiye ve teslimât-ı vafiye ithâfiyla inha olunan oldur ki taht-ı kaza-i şiarınızda Döğek nâm karye sâkinlerinde Kilisli oğlu yine karye-i mezbûreden Fakih oğlu Mehmedi urub katl eylediği bu cânibe ilam ve şerle görülmek bâbında bu tarafdın mübaşir iltimas olunmağın işbu mektub ve dad tahrîr ve efendimiz paşa hazretlerinin ağalarından kıdvetü'l-emâsil ve'l-akrân Ali Ağa zîde kadrühû mübaşir gönderilmişdir vusûlünde gerekdir ki kaziye bu cânibe ilam olunduğı üzere ise ol bâbda muktezâ-yı şerle mübaşir-i mûmâ-ileyh marifetiyle mektul-i mezbûrun üzerine varıub keşf ü tahrîr ve katili üzerine sübut bulan mevaddın suret-i sicili ile mübaşir ile bu cânibe irsal buyrula ki şerle lazım gelen icra ve ihkak-ı hak oluna baki hemişe fazilet dayim bad tahrîren fî aşir şaban sene 1060

Hasan Kâim makâm-ı mir-i miran-ı Maraş

Sayfa 265/Belge 344

Özet: Ayntâb kalesi camii imametine Mehmet'in tayin edilmesi hakkında

Nişân-ı şerîf-i âli şân-ı sâmi-i mekân tuğrâ-yı garrâ-yı cihân sitân-ı hâkânî hükmi oldur ki

Ayntâb kalası cami-i şerîfnde yevmi dört akçe vazife ile cabi olan işbu râfi-i tevkî-i refi-i hümâyûn Mehmed nâm kimesne bil fiil berât-ı şerîfimle mutasarrıf olub bir vechle kusurı yoğiken âhardan bazı kimesneler alub gadr itmekle ref olunub gerü kemâkân ibka ve mukarrer olunmak bâbında kadıs naibi Mevlânâ Abdülhadi zîde

fazluhû arz itmeğın sadaka idüb bu berât-ı hümâyûnı virdim ve buyurdm ki varub mezbûr Mehmed kemâkân hidmet-i lâzımesin müeddi kıldıkdan sonra yevmi dört akçe ile mutasarrıf olub vâkıfın ruhı ve devam-ı devletimçün duaya müdâvemet göstere şöyle bilesin alâmet-i şerîfe itimad kılasın tahrîren fî evâsıt-ı şehri rebiü'l-evvel sene sittîn ve elf kayd fî 12 Şabani'l-muazzam sene sittîn ve elf

be-makâm-ı Kostantiniyye el-mahrûsa

Sayfa 265/Belge 345

Özet: Halil veled-i Süleyman'ın zimmetinde olan Ayntâb dimosı ve meşedliğı mukataası malından zimmetinde baki kalan meblağı tahsili hakkında

Düstur-ı mükerrerem müşir-i müfehham nizamü'l-alem müdebbir-i umurü'l-cumhur bi'l-fikri's-sakıb mütemmimü mehmamü'l-enam bi'r-re'yi's-saib müessis-i bünyanü'd-devle ve'l-ikbal meşid-i erkanü's-saadete ve'l-iclal el-mahfuf-i bi sunuf-i avatıfı'l-melikü'l-alaHaleb Eyâletine mutasarrıf olan vezirim *** paşa edamallahu teâlâ iclale ve Akzâ kuzâti'l-müslimîn evlâ vülâti'l-muvahhidîn ma'denü'l-fazl ve'l-yakîn hucceci'l-hak ale'l-halk ecmaîn vâris-i ulümü'l-enbiyâ ve'l-mürselîn el-muhtas bi mezîd-i inâyeti'l-melikü'l-muîn Mevlânâ Halil ve Ayntâb kadıları zîdet fezailühuma ve kıdvet-i erbâbü'l-ikbal umdeti ashabü'l-iclal cami-i vücuhü'l-emval amirü'l-harayin bi ahsenü'l-ummali'l-muhtas-ı bi mezîd-i inâyeti'l-melikü'l-meadin hazine-i amiremin Haleb cânibi defterdarı dame uluvvühu tevkî-i refi-i hümâyûn vâsıl olıcak malum ola ki bin altmış senesine mahsub olmak üzere dimos-ı Ayntâb mukataası emini olub Haleb sâkinlerinden Halil veled-i Süleyman zimmetinde mukata-i mezbûre malından ber-mûceb-i defter-i hazine Süleyman ve vezâyif akçesinden gayrı beş yük yirmi dört bin iki yüz altmış iki akçe ve Haleb hazinesine tabi meşedliğı mukataası malından tarih-i mezbûrda bin beş yüz otuz iki guruş baki malını irsal olunan zimmet tezkiresi mûcebince taleb ve tahsil itdirilmek emr idüb buyurdum ki hükm-i şerîfimle *** vardıkda bu bâbda sâdır olan emrim üzere amel idüb dahi mezbûr Halil buyurub getirüb Ayntâb dimosı ve meşedliğı mukataası malından zimmetinde baki kalan ol mikdar akçeyi mezbûr kulunan taleb ve tahsil ve ahz ve kabz itdirüb kiseleyüb mezbûr kuluma ve yarar ademlerin atlı ... virilmezden mukaddem serian ve acilen asitane-i saadetime irsal ev isal ve teslim-i hazine itdirmekde ikdam ve ihtimam eyleyesiz şöyle bilesin alâmet-i şerîfe itimad kılasın tahrîren fî el-yevmi'l-hamis şehri recebü'l-ferd sene sittîn ve elf

be-makâm-ı Kostantiniyye el-mahrûsa

Sayfa 266/Belge 346

Özet: Dülük Baba zaviyesinin meşihat ve tevliyetinin ehil olmayanların elinde olması nedeniyle Derviş Mustafa'nın kendine verilmesi talebi ve tayin edilmesi hakkında

Nişân-ı şerîf-i âli şân-ı sâmi-i mekân tuğrâ-yı garrâ-yı cihân sitân-ı hâkânî hükmi oldur ki

işbu râfi-i tevkî-i refiü's-şân-ı hâkânî Derviş Mustafa südde-i saadetime gelüb Ayntâb kazasında vaki Dülük Baba zaviyesinin meşihat ve tevliyeti nâ ehil yedinde olduğunu bildirüb kendüye virilmek bâbında inâyet rica itmeğin tevcîh idüb bu berât-ı saadet-eyyamı virdim ve buyurdum ki bade'l-yevm mezbûr Derviş Mustafa varub zikr olunan zaviyenin ... ve vakfının mütevellisi olub hidmet-i lâzimesin edadan sonra kadîmden mütevellî ve şeyh olanlar ne vechle mutasarrıf olagelmişler ise bu dah ol vechle mutasarrıf olub ol bâbda hiç ferd mani olmaya şöyle bileler alâmet-i şerîfe itimad kılalar tahrîren fî evâhir-i şehri cemâziye'l-âhire sene sittîn ve elf kayd fî 5 Şabani'l-muazzam sene 1060

be-makâm-ı Kostantiniyye el-mahrûsa

Sayfa 266/Belge 347

Özet: Ayntâb mutasarrıfı es-seyyid Mehmed'in elli dokuz senesi için bedel-i cebelüyan talep edilmemesi talebi hakkında

iftihârü'l-emacid ve'l-ekarim dergâh-ı muallâm kapucı başlarından olub Maraş eyâletinde bin elli dokuz senesiçün bedel-i cebelüyan cemina mübaşir tayin olunan *** dame mecduhu tevkî-i refi-i hümayûn vâsıl olıcak malum ola ki Halen Ayntâb sancağına mutasarrıfı olan es-seyyid Mehmed dame izzühu der-saadetime arz-ı hal gönderüb bin elli dokuz senesiçün fermân olunan sancak-ı mezbûr için otuz nefer cebelüyanın bedeli talep olunmamak bâbında inâyet rica itmeğin Maraş eyâletinde olan Ayntâb sancağının elli dokuz senesiçün bedel-i cebelisi talbe olunmaya deyu fermânım olmuşdur buyurdum ki hükm-i şerîfimle vardıkda bu bâbda sâdır olan fermân-ı saadetim mücebiyle amel idüb dahi mir-i müşârün ileyhden bin elli dokuz

senesiçün bedel-i cebeliyesin taeleb itdiresin şöyle bilesin alâmet-i şerîfe itimad
kılâsin tahrîren fî el-yevmü'l-ısrîn şehr-i cemâziye'l-ûlâ sene sittîn ve elf

be-makâm-ı Kostantiniyye el-mahrûsa

Sayfa 267/Belge 348

Özet: Hasan'ın Kürt karyesinde bulunan Hemek Dede zaviyesine zaviyedar olarak tayini hakkında

Nişân-ı şerîf-i âli şân-ı sâmi-i mekân tuğrâ-yı garrâ-yı cihân sitân-ı hâkânî hükmi
oldur ki

Ayntâb kadısı naibi Mevlânâ Mustafa südde-i saadetime mektub gönderüb kaza-i
mezbûra tabi Kürd nâm karye kurbunda vaki Hemek dede zaviyesinin zaviyedarı
olan Mehmed heva ve hevesinde olub zikr olunan zaviye harabe müşrif olduğun
bildirüb işbu râfi-i tevkî-i refiü'ş-şân-ı hâkânî Hasan için mahal ve müstehakdır deyu
virilmek ricasına arz itmeğın tevcîh idüb bu berât-ı saadet eyyamı virdim ve
buyurdm ki bade'l-yevm mezkur Hasan zikr olunan zaviyenin zaviyedarı olub
hidmet-i lâzimesin edadan sonra ... zaviyedar olanlar ne vechle mutasarrıf
olagelmişler ise mezbûr dahi ol vechle mutasarrıf ola ol bâbda hiç ferd mani olmaya
şöyle bileler alâmet-i şerîfe itimad kılalar tahrîren fî evâhir-i cemâziye'l-âhire sene
sittîn ve elf kayd fî 5 Şabanü'l-muazzam sene 60

be-makâm-ı Kostantiniyye el-mahrûsa

Sayfa 267/Belge 349

Özet: Mustafa Paşa'nın Ilgın'da inşa ettiği camive han ve vakıf işleri için Ayntâb'da bulunan bezzazistan, han, hamam ve dükkanlardan alınan icar defteri hakkında

Defter oldur ki merhum ve mağfurun lehu sâhibü'l-hayrât Mustafa Paşanın Kasaba-i
Ilgında vaki cami-i şerîf ve han ve sâyir cihat-ı vakfın mesarifine sarf olunmak için
vakf ve şart itdiği Mahmiye-i Ayntâbda vaki bezazistan ve han ve iki hamam ve
değimen ve dekakin bin altmış senesi recebinin guresine gelince icarlarından berât-ı
ali şân ile mütevellisi olan Ahmed Ağa ve cabisi olan İbrahim Çelebi marifeti ile
hâsıl olan makbuzatıdır ki zikr olundu tahrîren fî evâyil-i şabanü'l-muazzam sene 60

dekkakin bezzazistan 33 guruş fi sene guruş 4 ceman 132 guruş

iç bezzazistan 27 guruş fi sene 2 ceman 45 guruş

azaz han 16, 5 guruş fi sene 4 guruş ceman 66 guruş

dekkakin bezza 15,5 guruş fi sene 5 guruş ceman 77,5

iki kapulu han kurbunda sarraf dükkanı 2 f sene 6 ceman 12 guruş

eskici pazarında dükkan 5 fi sene 1 ceman 5 guruş

ensad 2 guruş

kirşiçi dükkanı 3 guruş

yünhan 12 guruş

atar dükkanı 6 guruş

berber dükkanı 3 guruş

nefah hamamı 60 guruş

paşa hamamı 100 guruş

paşa hanı 20 guruş

kala altında dükkanlar 20 guruş

kahvehane 10 guruş

... 30 guruş

Kara değirmen 18 guruş

Ağdeğirmen 10 guruş

Tarakçı dükkanı 2 guruş

Mumhane 2 guruş

Kılıc ... 2 guruş

Kara Hasan 2 guruş

Meğekci dükkanı	2 guruş
Demürce Ahmed	3 guruş
Darakcı zımmi	2 guruş
Diğer tarakcı	20 guruş
...	2 guruş
Tarakcı Mehmed	2 guruş
Nalband dükkanı	3 guruş
Diğer nalband	2 guruş
Dükkan-ı muhker	0,5 guruş
Yekün ceman	665,5 guruş
Minhâ mesarif	
Paşa hamamı	40 guruş
Nefah hamamı	20 guruş
Ulufe hanı	3 guruş
Bezzazistan damı	12 guruş
Bezzazistan kapuların	3,5 guruş
... ulufesi	4 guruş
Yekün ceman	99,5 guruş
Harc-ı mahkeme	12 guruş
El-baki	554,5 guruş

Sayfa 268/Belge 350**Özet: Tıslaki mahallesi avarız muhasebe kaydı**

Ayntâb der-liva-i ... haneha-i avarız mahalle-i mezbûre bi mûceb-i defter-i hazine-i amire

Mahalle-i Tıslaki tabi-i mezbûr hane 8

Fer ü nehada hane-i Molla Abdullah sâkin mahalle-i mezbûre bi mûceb-i arz Mevlânân Abdülhadi kaza-i mezbûre ve ba fermân-ı şerîf el-vaki fî 7 CA sene 1060

Hane nisf yalnız buçuk hanedir

El-baki haneha-i avarız-ı mahalle-i mezbûre hane 7,5 yalnız yedi buçuk hanedir

Mezbûr fakîrû'l-hal olub buçuk hane edaya iktidarı olmamağın kadısı arz itmeğın yalnız buçuk hanesin fer ü nehada aluna deyu fermân olmağla mûcebince mahalline kayd olunub suretidir ki merkumandan nakl oldunı tahrîren fî 7 CA sene 1060

Sayfa 268/Belge 351**Özet: Mevlânâ Abdullah'ın fakîr olması nedeniyle hanesi için avarız'dan muaf tutulması hakkında**

Akzâ kuzâti'l-müslimîn evlâ vülâti'l-muvahhidîn ma'denü'l-fazl ve'l-yakîn huceti'l-hak ale'l-halk ecmaîn vâris-i ulûmü'l-enbiyâ ve'l-mürselîn el-muhtas bi mezîd-i inâyeti'l-melikü'l-muîn Mevlânâ Ayntâb kadısı zîdet fezailehû tevki-i refî-i hümâyûn vâsıl olıcak malum ola ki kaza-i mezbûra tabi Tıslaki nam mahalle sâkinlerinden Mevlânâ Abdullah zîde fazlühû mülazım ve müderris olub fakîrû'l-hal olmağla tasarrufunda olan evi için kayd olunan nisf avarız hanesin zimmetden fer ü nehada olunub mahal-i mezbûrenin mahallinde yedi buçuk avarız hanesin kalduğuna mevkûfât tarafında mühürlü ve nişanlı defter sureti virilmeğın mûcebince amel olunmak emrim olmuşdur buyurdum ki hükm-i şerîfim vardıkda bu bâbda hazine-i amiremnden ihrac olunub Mevlânâ-yı müşârün ileyhin yedine virilen mühürlü nişanlı mevkûfât defteri suretine nazar olunub tamam-ı malum itdikden sonra mahal-i mezbûre ahalisinin vaki olan avarızların cemine memur olanlara vech-i meşrûh üzre virilen mevkûfât defteri sureti mûcebince yedi buçuk haneden aldirub Mevlânâ-yı mûmâ-ileyhin evi için ferü nehadan olunub buçuk avarız hanesin için mezbûrı hilaf-

ı defter dahl ve taarruz ve rencide ve remide itdirmeyesin şöyle bilesin alâmet-i şerîfe itimad kılasın tahrîren ve bade'n-nazar bu hükm-i hümâyûnumı mezbûrun yedinde ibka idüb alâmet-i şerîfe itimad kılasın tahrîren fî el-yevmü'l-aşer şehr-i cemaziyel evvel sene sittîn ve elf

be-makâm-ı Kostantiniyye el-mahrûsa

kaza-i Ayntâb der-liva-i hud haneha-i avarız mahale-i mezbûre bi mûceb-i defter-i hazine-i amire

mahalle-i İbni Kôr hane 5 yalnız beş hanedir

yekün

fer ü nehada ... hane el-hac Mehmed mucceb-i arz-ı Mevlana Abdülhadi ... kaza-i mezbure ve ba-ferman-ı şerif yalnız dört hanedir hane 1 ... yalnız dört hanedir hane 4

mezbûr el-hâc Mehmed Ali zümresinden olup fakîrî'l-hal olmağla yalnız bir hanesi fer ü nehada olunmaya deyu fermân olunmağın mûcebince mahalline kayd olunub suretidir ki mevkûfâtı nazar olundu tahrîren fî 14 CA sene 260

Sayfa 269/Belge 352

Özet: El-hâc Mehmet'in ulema zümresinden olup fakîr olması nedeniyle tasarrufunda olan hane için avarızdan muaf tutulması hakkında

Akzâ kuzâti'l-müslimîn evlâ vülâti'l-muvahhidîn ma'denü'l-fazl ve'l-yakîn hucceti'l-hak ale'l-halk ecmaîn vâris-i ulûmü'l-enbiyâ ve'l-mürselîn el-muhtas bi mezîd-i inâyeti'l-melikü'l-muîn sâbık *** kadısı olup Ayntâb kazasına mutasarrıf olan Mevlânâ zîde fezâiluhû tevkî-i refî-i hümâyûn vâsıl olıcak malum ola ki Ayntâbda vaki İbni Kôr mahallesinde el-hâc Mehmed nâm kimesne ulema zümresinden olup fakîrî'l-hal olmağla üzerinde bir hanenin avarızında eda itmeğe kudret ve tahammüli yokdur deyu kaza-i mezbûr naibi Mevlânâ Abdülkadir zîde ülmuhu arz eylemekle üzerinde olan bir hanenin avarızını fer ü nehada olundu mahalle-i mezbûrenin dört hanesi kalduğuna eline mühürlü nişanlı mevkûfât defteri sureti virilmeğın mûcebince amel olunmak emrim olmuşdur buyurdum ki hükm-i şerîfimle vardıkda bu bâbda hazine-i amiremde ihrac olunub mûmâ-ileyh el-hâc Mehmedin

eline virilen mühürlü nişanlı nevkufat defteri suretine nazar idüb tamam malum itdikden sonra mahalle-i mezbûre ahalisinin vaki olan avarızları derun-ı hanede olub mezbûrun hanesi üzerinde ref olunan bir hane için avarız ve sâyir tekâlif talebiyle rencide ve remi,de itdirmeyesiz şöyle bilesiz ve bade'n-nazar bu hükm-i hümâyûnumı mezbûrun elinde ibka idüb alâmet-i şerîfe itimad kılâsın tahrîren tahrîren fi el-yevm'r-rabi aşer şehri cemaziyel evvel sene sittîn ve elf

be-makâm-ı Kostantiniyye el-mahrûsa

Sayfa 269/Belge 353

Özet: Muslu'nun vefat etmesi nedeniyle diğer Muslu'nun tımara mutasarrıf olması ve başka bir kişinin berât ettirmesi nedeniyle mahkeme edilmesi hakkında

Faziletlü efendi hazretlerinin huzûrlarına dâvât-ı sâfiye ve teslimât-ı vâfiye ithâfiyla inha-i muhibban olunur ki taht-ı hükümet-şiarınızda nehrü'l-cevaz nahiyesinde ... nâm karye ve gayrıdan iki bin beş yüz akçe tımara mutasarrıf olan Muslu fevt olmağla tımarı mahlûl oldukda diğer Muslu tahvil mektubuyla alub mezbûre mektubun ibraz idüb ve diğer kimesne dahi berât itdirdikde ilam ve mezbûran berât ve tahvil yeri izzetlü efendimiz paşa hazretlerinin huzûrunda şerle mürafa olunmak diğer tımar mezbûr ahalipleri min bade bir sene mahsule ahz ve kabz ve zabt itdirmemek için tarafımızdan mektub irsal eylemeğın tahrîr ve isdar oolunmuşdur vusûlünde gerekdir ki tımar-ı mezbûrun ahaliplerin kıbel-i şerden muhkem tenbih eylesiz ki madem ki vaki olmadıkca bir sene mahsul virilmeyüb gayrı der liva olunmaya bai hemişe

Hasan kâim makâm mirimiran-ı Maraş

Sayfa 269/Belge 354

Özet: Ayntâb kazasının ihtisabına Abdülkadir'in vekil tayin edilmesi hakkında

Bais-i tahrîr-i huruf budur ki berât-ı pâdişâhî ile mutasarrıf olduğumuz Ayntâb kazasının ... ve ihtisabına seni zabt ve rabtı işbu sahibü't-temessük Abdülkadir nâm kimesnei cânibimizden vekil idüb bin altmış senesinde vaki recebü'l-mürecceb guresinden bir sene tamamına değın elli aded riyali guruşa üzerine deruhde olunub işbu temessük yedine virildi tarih-i mezbûrdan bir sene tamamına değın bu âna

gelince zabt olunageldiği minval üzre zabt ve tasarruf idüb âhardan kimesne müdahale eylemeye ve bundan adkdem Hacı İbrahim berâtımız tarihine düşen mührimizi fuzulen zabt idüb aid olan mahsulümüzi bize eda eylemek ile huzûr-ı şerde berâtımız tarihinden hesab-ı mezkur üzre mahsulümüzi talep idüb bî kusur vekaletin hasebiyle irsal olunan emr-i şerîf mücebince marifet-i şerle alub bu cânibe irsal idesiz ve biz dahi mehkeme-i şerîfe hizmetinde bir hoşca ... üzre olub naib efendilere hizmetin beğendiresiz efendimiz Musa Efendi hazretlerinin yanında yeri ... oldurmayasın tahrîren 14 recebü'l-mürecceb sene 1060

Mehmed

Sayfa 270/Belge 355

Özet: Dilaver Mehmet Bey'in adamları için ayrılan odalar hakkında

Dilaver Mehmed Beğin ademlerin konak

Şehreküsti	oda 2
Boyacı, Cevizlice, Kürkci	oda 1
Hac ve Bostabcı ve Tışlaki ve Ali Nacar	oda 1
Kızılca Mescid ve Kaysar ve Kanalcı, Tevbe	oda 1
Mahalle-i İbni Kôr ve Karasakal	oda 1
Mahalle-i Seng-i Hoşkadem ve Seng-i Nakkaş ve Şarkıyan	oda 1
Mahalle-i Ammu	
Mehalle-i Haykı Müslüman ve Zımmıyan	oda 1
Mahelle-i Akyol	oda 1
Mahalle-i Kürtüncıyan	oda 1
Mahalle-i Boyacı, Kürkci ve Cevizlice ve Kayacık	oda 2
Mahalle-i Kayacık ve Eblehan ve Tevbe	oda 1
Mahalle-i Kanalcı ve Kızılca Mescid ve Kaysar ve Boyacı ve Kürkci	oda 1

Mahalle-i Tarla-yı Atik ve Çukur oda 1

Mahalle-i Hacı ve Bostancı ve Tıslaki ve Kürkeiyan oda 1

Dilaver Paşanın mütesellimi geldükde Konak

Mahalle-i Akyol ve Eblehan konak 1

Mahalle-i Şehreküsti konak 1

Mahalle-i (karalı) konak 1

Mahalle-i Ali Nacar ve Tevbe ve Sengi Nakkaş konak 1

Mahalle-i Ammu konak 1

Mahalle-i Çukur ve Kayacık ve Beğ konak 1

Sayfa 270/Belge 356

Özet: Ulaklar içi ayrılan beygirler hakkında

Ulak bargirleri beyan ider fi 1 Recebü'l-ferd

Şarkiyan (karalı) Seng-i Nakkaş (karalı) Haykı zımmiyan (karalı)

Mahalle-i Tevbe ve Ali Nacar bargir 2

Mahalle-i Akyol bargir 1

Mahalle-i Haykı Müslüman bargir 1

Mahalle-i İbni Eyyüb ve Eblehan bargir 1

Mahalle-i (karalı)

Mahalle-i Çukur bargir 1

Mahalle-i Tarla-yı Atik bargir 1

Mahalle-i İbni Kör ve Karasakal bargir 1

Mahalle-i Ammu bargir 2

Mahalle-i Hac	bargir 1	
Mahalle-i Kızılca Mescid	bargir 1	
Tışlaki	kılağuz 1	
Şehreksüti	bargir 2	
Tarla-yı cedîd ve Kayacık	bargir 1	
Seng-i tavil ve seng-i Hoşkadem	bargir 1	kılağuz 1
Kürtüncüyan	... 1	
Kürkciyan	bargir 1	
Mahalle-i kaysar ve Şarkıyan	1	
Mahalle-i Ali Nacar	bargir 2	
Mahalle-i ...	bargir 2	
Haykî Müslüman	bargir 1	
Akyol	bargir 1	
Cevizlice, Seng-i Nakkaş	2	
Kanalıcı	bargir 1	
...	bargir 1	
Çukur	bargir 1	
Sayfa 271		
Mahalle-i Kürkciyan	bargir 1	
Mahalle-i Bostancı ve Kastel	bargir 1	
Mahalle-i Tışlaki ve Cabi	bargir 1	
Mahalle-i Ali Nacar	bargir 1	
Mahalle-i Tevbe ve Seng-i Nakkaş	atlu kılağuz 1	

Mahalle-i Hayk Müslüman ve Zımmiyan	bargir 1 ve kılağuz 1
Mahalle-i Akyo 1	bargir 1
Mahalle-i Yahni	bargir 1
Mahalle-i İbni Eyüb	atlu kılağuz 1
Mahalle-i Eblehan mea Seng	
Mahalle-i Boyacı	bargir 1
Mahalle-i Kanalıcı	atlı kılağuz, bargir 1
Mahalle-i Çukur	kılağuz 1, bargir 1
Mahalle-i Kızılca Mescid	bargir 1
Mahalle-i Seng-i Tavil ve Seng-i Hoşkadem ve Seng-i Nakkaş ve Şarkıyan	bargir 1
Mahalle-i Tarla-yı Cedid	kılağuz 1
Mahalle-i Şhreküsti	bargir 2
Mahalle-i Ammu	bargir 2
Mahalle-i Kürtüncıyan	bargir 1
Mahalle-i Kanalıcı	bargir 2
Mahalle-i Tarla-yı Atik	bargir 1, kılağuz 1
Mahalle-i Ehl-i Cefa	bargir 1
Mahalle-i Kayacık	bargir
Mahalle-i Kürkci	bargir 1
Mahalle-i Cevizlice	kılağuz 1
Bostancı	bargir 1 kılağuz 1
Kaysar	bargir 1

Mahalle-i Ali Nacar	bargir 1
Mahalle-i Tevbe ve Seng-i Nakkaş ve Şarkıyan	bargir 1
Mahalle-i Haykî Müslüman ve Zımmıyan	bargir 1
Mahalle-i Akyol	bargir 1
Mahalle-i İbni Eyüb	bargir 2
Mahalle-i Eblehan ve Beğ	bargir 1
Mahalle-i Çukur	bargir 1
Mahalle-i Kanalıcı	bargir 1
Mahalle-i Boyacı	bargir 1
Mahalle-i İbni K�r ve Karasakal	bargir (karalı)
Mahalle-i Kızılca Mescid	bargir 1
Mahalle-i Cabi	bargir 1 s�r�ci kapucıbaşına evvela bargir virilmişdir.
Mahalle-i Tışlaki	bargir
Mahalle-i Tarla-yı Cedid ve Kayacık	bargir 1
Mahalle-i şehrek�sti	bargir 2
Mahalle-i Ammu	bargir 2
Mahalle-i Seng-i Tavil ve Seng-i Nakkaş	bargir 1
Mahalle-i Kastel mea Yahni	bargir 1
Mahalle-i Ehl-i Cefa	bargir 1
Mahalle-i K�rt�nciyan	bargir 1
Mahalle-i Kürkciyan	bargir 1

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM

3. MATERYAL VE YÖNTEM

3.1. TRANSKRİPSİYONDA UYGULANAN YÖNTEM

Çalışma konusu olan 20 Numaralı Ayntab Şer'iyeye Sicili, toplam 271 sayfadan oluşmaktadır. Bu çalışmada ise sicilin 137-271 arasındaki sayfaları değerlendirmeye alınmıştır. Sicil, h. 1060-1061 (m. 1650-1651) yılları arasında kapsamakta olup, sicilde genelde vasi tayinleri, nafaka davaları ve hukuki davalar ile ilgili belgelerin yanında, fermân ve berâtların da çoğunlukta olması dikkat çekmektedir. Belgelerde herhangi bir deformasyonun olmaması, belgelerin okunmasını ve değerlendirilmesini kolaylaştırmıştır.

20 Numaralı Ayntab Şer'iyeye Sicilinde yer alan belgelerde tarihlerin düzenli olarak düşüldüğü görülmektedir. Sicildeki belgelerde hicri takvim kullanılmıştır. Belgelerin büyük bir çoğunluğunda tarih kayıtları Arapça tabirlerle kaydedilmiştir. Ancak bazı belgelerde ise tarih atılmadığı görülmüştür⁴⁹. Sicilde bulunan bazı belgelerin ise yarım kaldığı görülmüştür⁵⁰. Sicilde dikkati çeken bir başka husûs ise bazı belgelerde görevli isimlerinin belirtilmediği ve ismin yerine “***” işaretinin kullanılmasıdır⁵¹. Yine sicilde bulunan 241 ve 245 numaralı belgelerin Arapça olmasından dolayı transkripsiyonu yapılamamıştır⁵².

Transkripsiyon çalışması esnasında uzun sesli harfler “ ^” işareti ile, ayn harfi (‘) işareti ile, hemze harfi (‘) işareti ile gösterilirken, okunamayan kelimeler (...) ile gösterilmiş, doğru okunduğundan emin olunmayan kelimelerin yanına (?) konulmuş, belgelerde silik olan yazılar ise (silik) şeklinde gösterilmiştir.

⁴⁹ A.Ş.S. nr. 20, belge 13, 30, 55, 57,60, 74.

⁵⁰ A.Ş.S. nr. 20, belge 136, 162, 246, 273.

⁵¹ A.Ş.S. nr 20, belge 221, 231, 247, 263,270.

⁵² A.Ş.S. nr 20, belge 241, 245.

DÖRDÜNCÜ BÖLÜM

4. BULGULAR VE TARTIŞMA

4.1. İDARİ DURUM

4.1.1. Kadı

Kadı, vatandaşlar arasında meydana gelen hukuki ihtilafları, Hanefi fıkıhına göre karara bağlayan görevlidir⁵³. Çalışma konusu olan 20 Numaralı Ayntab Şer'iyeye Sicilinde tespit edilen kadı isimleri şunlardır. Kadısı akza kuzati'l-müslimîn Mevlânâ Seyyid Ahmed⁵⁴, kadısı Mevlânâ Abdülkadir⁵⁵, kadısı akza kuzati'l-müslimîn Mevlânâ Ahmed⁵⁶, kadısı Ahmed⁵⁷, kadısı Mevlânâ Mustafa⁵⁸, Tilbeşar kadısı fahrü'l-kuzat Ali Efendi⁵⁹, Fahrü'l-kuzati'l-kirâm-ı sâbıkan ... kadısı Recep Efendi⁶⁰.

4.1.2. Müfti

Kadılar, hukuki bir ihtilafı çözerken daha doğru kararlar vermek ve Şer'i hukukun kaidelerine ters düşmemek için yanlarında İslam hukukunu iyi bilen Müftiler bulundurlardı⁶¹. Hukuki bir ihtilafı çözerken müftünün vermiş olduğu fetva meselenin dini yönüne dair iken, kadıların vermiş oldukları kararlar ise meselenin kazai ilişkindir⁶². 20 Numaralı Ayntab Şer'iyeye Sicilinde iki belgede müfti ünvanına rastlanmıştır. Bunlar, fahrü'l-ulema Şerefüddin Efendi el-müfti⁶³, sâbıkan Ayntab müftisi olan Ali Efendi⁶⁴.

4.1.3. Mütesellim

Sözlük anlamı olarak “teslim edilen şeyi alan, kabul eden” demek olan mütesellim, Osmanlı Devleti'nde Beylerbeyi ve sancak beyi'ne vekâlet eden, vergileri toplayan görevliye denilmekteydi. Sancağın devlet hazinesine ödemek

⁵³ İsmail Hakkı UZUNÇARŞILI, a.g.e., TTK, Ankara 1988, s.83.

⁵⁴ A.Ş.S. nr.20, belge 142, 153.

⁵⁵ A.Ş.S. nr.20, belge 161.

⁵⁶ A.Ş.S. nr.20, belge 216.

⁵⁷ A.Ş.S. nr.20, belge 226.

⁵⁸ A.Ş.S. nr.20, belge 292, 342.

⁵⁹ A.Ş.S. nr.20, belge 310.

⁶⁰ A.Ş.S. nr.20, belge 311.

⁶¹ Fahrettin ATAR, İslam Adliye Teşkilatı, Ankara 1979, s.117.

⁶² Fahrettin ATAR, “Müftü”, DİA, c.12, s.487-488.

⁶³ A.Ş.S. nr.20, belge 15.

⁶⁴ A.Ş.S. nr.20, belge 176.

zorunda olduğu vergileri toplayarak vaktinde merkeze göndermekle yükümlü olan olan mütesellimlerin, Beylerbeyi veya sancak beyi tarafından tayin edilebilmesi için merkezden fermanla onaylanması gerekmektedir⁶⁵.

Çalışma konusu olan 20 Numaralı sicilde mütesellim tayini ile ilgili dört adet belge tespit edilmiştir⁶⁶. Bu belgelerden 170, 172 ve 299 numaralı belgelerde Ayntab'da mütesellim olarak görevlendirilen kişinin ismi tespit edilememiştir⁶⁷. 334 numaralı belgede ise Ahmed Ağa'nın Ayntab sancağına mütesellim olarak tayin edildiği tespit edilmiştir⁶⁸.

4.1.4. Muhzır

Muhzır, davalı ve davacıyı mahkemeye sevk eden görevlidir⁶⁹. Çalışma konusu olan 20 Numaralı Ayntab Şer'iyeye Sicilinde birçok belgede muhzirbaşı adına rastlanılmıştır. Bunlar, Abdülkadir muhzirbaşı⁷⁰, Abdülaziz muhzirbaşı⁷¹, Muhzirbaşı Hacı İbrahim⁷².

4.1.5. Naib

Naib, vekil anlamına gelmekte olup kadı'ya vekâleten yardım eden ve hukuk işlerini yürüten görevlidir⁷³. Çalışma konusu olan 20 Numaralı Ayntab Şer'iyeye Sicilinde naib ünvanına birçok belgede rastlanılmıştır. Ayntab mahkemesinde naibü's-şer olan Mevlânâ İsmail⁷⁴, Ayntab naibimiz Ataullah Efendi kamyab⁷⁵, Ayntab kazasında naibü's-şer olan Mevlânâ Mustafa⁷⁶, kadısın naibi Mevlânâ

⁶⁵ Yücel ÖZKAYA, "Mütesellim", DİA, c.32, İstanbul 2006, s.203.

⁶⁶ A.Ş.S. nr.20, belge 170, 172, 299, 334.

⁶⁷ A.Ş.S. nr.20, belge 170, 172, 299.

⁶⁸ A.Ş.S. nr.20, belge 334.

⁶⁹ Recep AHISKALI, a.g.m., DİA, c.31, İstanbul 2006, s.85.

⁷⁰ A.Ş.S. nr.20, belge 1, 8, 10, 16, 20, 23, 24,33, 37, 38, 39, 56 ,61, 66, 75,87, 88, 89, 90, 91, 94, 103 ,108, 110, 113 ,117, 120.

⁷¹ A.Ş.S. nr.20, belge 119, 123.

⁷² A.Ş.S. nr.20, belge 330.

⁷³ Casim AVCI, a.g.m., DİA, c.32, İstanbul 2006, s.311.

⁷⁴ A.Ş.S. nr.20, belge 149.

⁷⁵ A.Ş.S. nr.20, belge 171, 202.

⁷⁶ A.Ş.S. nr.20, belge 187, 193, 197, 234, 236, 265, 348.

Recep⁷⁷, kadısının naibi el-hâc Davud⁷⁸, kadısı naibi Mevlânâ Abdülkadir⁷⁹, kadısı naibi Mevlânâ Abdülhadi⁸⁰.

4.1.6. Nakibü'l-Eşraf

Hz. Ali'nin çocuklarından Hz. Hasan'ın soyundan gelenlere “şerif”, Hz. Hüseyin'in soyundan gelenlere ise “seyyid” denilmektedir. Diğer Müslüman-Türk devletlerinde olduğu gibi Osmanlı Devleti'nde de seyyid ve şeriflere büyük hürmet gösterilmiş ve seyyid ve şerifler vergilerden muaf tutulmuşlardır. Osmanlı Devleti'nde seyyid ve şeriflerin işleriyle meşgul olması için ilk zamanlarda sâdât nikabeti isminde bir teşkilat kurulmuş, Yıldırım Bayezid zamanında ise nakibü'l-eşraflık makamı oluşturulmuş ve ilk nakibü'l-eşraf olarakta Seyyid Ali Natta b. Muhammed görevlendirilmiştir. Fatih Sultan Mehmet döneminde nakibü'l-eşraflık kurumu kaldırılmış isede II.Bayezid döneminde tekrar kurulmuş ve makamın başına Seyyid Mahmud getirilmiştir. İstanbul'da nakibü'l-eşraf, taşrada ise nakibü'l-eşraf kaymakamı, seyyid ve şeriflerin işleriyle ilgilenmişler ve seyyid ve şerifler ile ilgili bütün bilgileri “şecere-i tayyibe” denilen defterlere kaydetmişlerdir. Yine Osmanlı Devleti'nde seyyid ve şeriflerin diğer vatandaşlardan ayırt edilmesini kolaylaştırmak için yeşil sarık bağlamaları zorunluluğu getirilmiş ve seyyid ve şeriflere beratlar verilmiştir⁸¹.

Çalışma konusu olan 20 numaralı Ayntab sicili'nde sadat-ı kiram ve seyyidler ile ilgili olarak üç adet belge tespit edilmiştir⁸². Bu belgelerden 280 numaralı belgede Aynatab sancakbeyi ve kadısına emir gönderilerek Seyyid Mehmed, Seyyid Bektaş, Seyyid Halil, Seyyid Mehmed b. Değirmenci ve Seyyid Hüseyin b. Değirmenci'nin sâdât'tan olmaları dolayısıyla her türlü vergiden muaf olduğu belirtilmiş ve emre uyulması istenmiştir⁸³. 326 numaralı belgede ise Ayntab kaymakamı Seyyid Seriyüddin efendi'ye emir gönderilerek Aynatab'da sâdât-ı kirama usûle aykırı

⁷⁷ A.Ş.S. nr.20, belge 195, 229.

⁷⁸ A.Ş.S. nr.20, belge 198, 288, 2290.

⁷⁹ A.Ş.S. nr.20, belge 306, 352.

⁸⁰ A.Ş.S. nr.20, belge 344.

⁸¹ İsmail Hakkı Uzunçarşılı, a.g.e., Ankara 1988, s.161-172.

⁸² A.Ş.S. nr.20, belge 280, 326, 328.

⁸³ A.Ş.S. nr.20, belge 280.

olarak verilen tezkirelerin ellerinden alınıp merkeze gönderilmesi istenmiştir⁸⁴. Bir başka belge olan 328 numaralı belgede ise elinde gerçek hüccet bulunmayanlara sâdât-ı kiram muamelesi yapılmaması emredilmiştir⁸⁵.

4.1.7. İmam ve Müezzin

Arapça “emm” kökünden gelen imam, terim anlamı olarak “ cemaatle kılınan namaza önderlik eden kimse” anlamına gelmektedir⁸⁶. İmamlar, doğum kayıtları, ölüm ve defin, evlenme ve boşanma gibi işlerde kadıya yardımcı olurlardı⁸⁷. Sicilde 4 belgede imam ünvanına rastlanılmıştır. Bunlar, Molla Mehmed İmam⁸⁸, Molla Bektaş İmam⁸⁹, Molla Osman İmam⁹⁰.

Müezzin ise ezan okuyan, kamet getiren görevliye verilen addır⁹¹. 20 Numaralı sicilde 6 belgede müezzin ünvanına rastlanılmıştır. Bunlar; Molla İsa el-müezzin⁹², Molla Ali müezzin⁹³. 201 numaralı belgede ise Seyyid Mehmed’in mahlûlünden dolayı müezzinlik görevi Mehmed Halife’ye tevcîh olunmuştur⁹⁴. Yine 207 numaralı belgede de Mehmet Halife’ye günlük yürmi akçe vazife ile müezzinlik görevi tevcîh olunmuştur⁹⁵.

4.1.8. Askeri Görevliler

4.1.8.1. Yeniçeri Ağası

Yeniçeri ocağının en üst yetkilisiydi. Padişah en çok güvendiği adamlarından birini bu göreve tayin ederdi. Yeniçeri Ağası, Yeniçeri ocağı ile Acemi ocağı

⁸⁴ A.Ş.S. nr.20, belge 326.

⁸⁵ A.Ş.S. nr.20, belge 328.

⁸⁶ Mustafa Sabri Küçükaşçı, “İmam”, DİA, c.22, İstanbul 2000, s.180.

⁸⁷ Kemal Beydilli., “İmam”, DİA, c.22, İstanbul 2000, s.181.

⁸⁸ A.Ş.S. nr.20, belge 7, 53.

⁸⁹ A.Ş.S. nr.20, belge 49.

⁹⁰ A.Ş.S. nr.20, belge 112.

⁹¹ Mustafa Sabri Küçükaşçı., “Müezzin”, DİA, c.31 İstanbul 2006, s.491.

⁹² A.Ş.S. nr.20, belge 22.

⁹³ A.Ş.S. nr.20, belge 50, 51, 124.

⁹⁴ A.Ş.S. nr.20, belge 201 “Şeriat-şiar efendi huzurlarına davat-ı safiyat ithafıyla ve teslimat-ı vafiyat ithaf olunur ve kıdvetü’l-emâsil ve’l-akran dimos-ı Ayıntab emini zide kadrehu inha olunan budur ki haliya müezzinliğimiz hidmetinde olan bais-i mektub Mehmed Halife emekdar ve vakıfı’l-duaya olmağla mukataa-i mezbûre malından almak üzere yevmi yirmi akçe vazife müteveffa Seyyid Mehmed mahlulünden tevcîh olunub berat itdirüb mücebince vazifesi alvirilüb tasarruf itdirilmek için mektub isdar olunmuşdur vusulünde gerekdir ki vazife-i mezbûreyi mezbûr Mehmed Halifeye tasarruf itdirüb beratı mücebince müstehak olduğu vazifesin mukataa-i mezbûre eminden alvirüb teallül ve inad itdirmeyesiz ve sen ki dimos emininis mezkurun beratı mücebince müstehak olduğu vazifesin bi’t-tamam virüb zinhar cefa ve teallül eylemeyesin baki eyyam-ı şeriat dayim bâd”.

⁹⁵ A.Ş.S. nr.20, belge 207.

işlerinden sorumlu idi. Yeniçeri Ağası, 1451 yılına kadar ocak içerisinde tayin olunurken, bu tarihten itibaren sekbanların kumandanı olan sekbanbaşılardan tayin olunmuştur⁹⁶. 20 Numaralı sicilde sadece 186 ve 284 numaralı belgelerde bu unvan Mustafa Ağa-yı Yeniçeriyan şeklinde ifade edilmiştir⁹⁷.

4.1.8.2. Yeniçeri Serdarı

20 Numaralı Ayntab Şer'iyeye Sicilinde Yeniçeri Serdarı ünvanına 3 belgede rastlanılmıştır. Bunlar; Yeniçeri serdarı olan Hızır Paşa⁹⁸, halen yeniçeri serdarı olan el-hâc Hızır Ağa⁹⁹. 284 numaralı belgede ise Hızır nam kimse yeniçeri serdarı olarak tayin olunmuştur¹⁰⁰.

4.1.8.3. Şehir Serdarı

Şehir serdarı, şehrin güvenliğini sağlamakla görevliydi. Çalışma konusu olan 20 Numaralı Ayntab Sicilinde 7 adet şehir serdarına rastlanılmıştır. Bunlar; el-hâc Hızır Ağa serdar¹⁰¹, el-hâc Yusuf Ağa serdar-ı sâbık¹⁰², Bayram Ağa serdar-ı sâbık¹⁰³, Mustafa Paşa serdar-ı sâbık¹⁰⁴, Yusuf Beşe serdar-ı sâbık¹⁰⁵, serdar el-hâc Safer Ağa¹⁰⁶, serdar olan fahrü'l-emâcid el-hâc Hacı Ağa¹⁰⁷.

4.1.8.4. Kal'a Müstahfızı

Çalışma konusu olan 20 Numaralı Ayntab Şer'iyeye Sicilinde Selman Çelebi'nin Ayntab kal'ası müstahfızı olduğu tespit edilmiştir¹⁰⁸.

4.1.8.5. Kal'a Dizdarı

Çalışma konusu olan 20 Numaralı Ayntab Sicilinde kal'a dizdarı ile ilgili olarak 3 belgeye rastlanılmıştır. Bunlardan 182 numaralı belgede Mehmed Ağa'nın

⁹⁶ İsmail Hakkı Uzunçarşılı, Osmanlı Devleti Teşkilatından Kapıkulu Ocakları I, Ankara 1988, s.177.

⁹⁷ A.Ş.S. nr.20, belge 186, 284.

⁹⁸ A.Ş.S. nr.20, belge 45.

⁹⁹ A.Ş.S. nr.20, belge 104.

¹⁰⁰ A.Ş.S. nr.20, belge 284.

¹⁰¹ A.Ş.S. nr.20, belge 14,15,46,50,51,85,93,100,109.

¹⁰² A.Ş.S. nr.20, belge 14,14,43,46,93.

¹⁰³ A.Ş.S. nr.20, belge 15,46,47,50,51,81,93,122.

¹⁰⁴ A.Ş.S. nr.20, belge 25,26,42,136.

¹⁰⁵ A.Ş.S. nr.20, belge 136.

¹⁰⁶ A.Ş.S. nr.20, belge 122.

¹⁰⁷ A.Ş.S. nr.20, belge 128.

¹⁰⁸ A.Ş.S. nr.20, belge 45,47,61,81.

kal'a dizdarı olduğu tespit edilmiştir¹⁰⁹. 286 numaralı belgede Abdülkadir, kal'a dizdarlığı görevine tayin olunmuştur¹¹⁰, 295 numaralı belgede ise Mehmed nâm kimesnenin feragatinden boşalan kal'a dizdarlığı görevine Abdülkadir tayin olunmuştur¹¹¹.

4.1.9. Tilbeşar'ın Ayntab Kazasına İlhak Edilmesi

Çalışma konusu olan 20 Numaralı Ayntab Şer'iyeye sicilinde tespit edilen 156 numaralı belgede ise daha önce ifraz olunan Tilbeşar'ın tekrar Ayntab kazasına ilhak olduğu belirtilmiş ve emr-i hümayuna itimad kılınması istenmiştir¹¹².

4.1.10. Belpınar Kazasının Ayntab'a İlhak Edilmesi

Çalışma konusu olan 20 Numaralı Ayntab Şer'iyeye sicilinde tespit edilen 168 numaralı belgede ise daha önce ifraz olunan Belpınar kazasının tekrar Ayntab'a ilhak olduğu belirtilmiştir¹¹³.

4.2. SOSYAL DURUM

4.2.1. Boşanma

İslam hukukunda aile birliğinin korunmasına çok büyük önem verilmiştir. Ancak aile birliğinin yürümediği zaman tarafların birbirlerini fazla yıpratmamaları için boşanma yoluna gidilmiştir. İslam hukukuna göre koca karısını üç defa boşayabilir. Ancak koca, üç defa boşanma hakkını kullandıktan sonra istese de tekrar eski karısı ile evlenemez. Osmanlı Devletinde boşanma yani talak çeşitli şekillerde olmaktadır. Ric'i talak, belirli bir süre içerisinde eski eşine dönme imkanı veren boşanma çeşididir. Bâin talak ise erkeğe boşadığı eşine yeni bir nikah

¹⁰⁹ A.Ş.S. nr.20, belge 182.

¹¹⁰ A.Ş.S. nr.20, belge 286.

¹¹¹ A.Ş.S. nr.20, belge 295.

¹¹² A.Ş.S. nr.20, belge 156.

¹¹³ A.Ş.S. nr. 20, belge 168, "Saha-i gülzar-ı ilm ü kemal ve maha-i gülistan-ı fazl ü efzal olan nadi ... savb-ı refat adına cevahir-i davat ihlas ve istimal ithafıyla inha-yı muhlis budur ki ber vech arpa mutasarrıf oldukları Ayıntab kazasının mülhakat-ı kadimesinden olub mukaddema ifraz olunan Belpınar kazası halen şeyhü'l-İslam sellemehü'l-islam hazretleri işaret-i aliyeleri üzere yine Ayıntab kazasına ilhak olunmuşdur buyurdum ki kaza-i mezbûre taraf-ı şeriflerinden tasarruf ve icra-yı ahkam oluna vessalam hurrire fî el-yevmü's-salis ve'l-ışrin min cemaziyel ula sene ihdâ ve sittîn ve elf".

kıymadan geri dönülmesine izin verilmeyen boşanma çeşididir. Yine tarafların karşılıklı anlaşarak ayrıldığı boşanma türüne ise muhâlaa denilmektedir. Bu boşanma türlerinin dışında bir de mahkemenin vermiş olduğu karar ile de boşanmalar gerçekleşmektedir ki buna da tefrik adı verilmektedir. Hastalık, geçimsizlik, gâiplik, nafakanın ödenmemesi gibi konular boşanma nedenleri arasında gösterilebilir¹¹⁴.

Çalışma konusu olan 20 Numaralı Ayntab Şer'iyeye sicilinde boşanma ile ilgili olarak bir adet belge tespit edilmiştir¹¹⁵. 38 numaralı belgeye göre ayntab mahallelerinde Akyol mahallesinde mütemekine olan Sakine binti Osman , zevci Veli bin Aldülganiden davacı olmuş ve zevci Veli'nin kendisini tarih kitabdan dokuz ay önce talak- ı bain ile boşadığını, ancak zevci Veli'nin kendisiyle tekrar evlenmek istediğini belirterek bu isteğinden men' olunmasını istemektedir. Ancak mahkeme tarafından Sakine nam hatundan şahit istenmiş, bunun üzerine udûl-i ricalden Molla Mehmed b. Hamza ve Musa b. Mahmud nâm kimesnelerin şehâdetleri ile Veli'nin zevcesi Sakine'yi tarih-i kitabdan dokuz ay önce boşadığı ispat edilmiş ve Veli, tekrar zevciyyet muradından men' edilmiştir.

4.2.2. Mehir

Kadının evlendikten sonra elde ettiği önemli haklarından birisi olan mehir, evlenecek olan erkeğin eşine verdiği veya vermeyi taahhüt ettiği para veya maldır şeklinde tanımlanabilir¹¹⁶. Mehir, evlenen kadının hakkı olup, kadın bu hakkını istediği gibi kullanabilirdi¹¹⁷.

Mehir, mehr-i müsemma ve mehr-i misil olmak üzere ikiye ayrılmaktadır. Mehr-i müsemma, tarafların üzerinde anlaşığı mehir türüdür. Mehr-i misil ise kızın babası tarafındaki benzer şartlarda bulunan kadınlara bakılarak sonradan belirlenen mehir türüdür. Ayrıca peşin ödenen mehre mehr-i muaccel, ödemesi daha sonraya bırakılan mehre ise mehr-i müeccel adı verilmektedir¹¹⁸.

¹¹⁴M.Akif Aydın, a.g.e., İstanbul 2007, s.307-313.

¹¹⁵A.Ş.S. nr.20, belge 38.

¹¹⁶M.Akif Aydın, a.g.e., İstanbul 2007, s.301.

¹¹⁷M.Akif Aydın, a.g.e., İstanbul 2007, s.301; Ziya Kazıcı, Osmanlı'da Toplum Yapısı, İstanbul 2003, s. 194; İlber Ortaylı, Osmanlı Toplumunda Aile, İstanbul 2009, s.97.

¹¹⁸M.Akif Aydın, a.g.e., İstanbul 2007, s.303.

20 Numaralı Ayntab Şer'iyeye Sicilinde mehir ile ilgili 6 adet belge tespit edilmiştir¹¹⁹. 13 numaralı belgede Ayntab mahallelerinden tevbe mahallesinde sakin olan el-hâc Murad b. Mehmed, Halil b. El-hâc İbrahim'den davacı olmuş, ölen kız kardeşinin zevci Halil'de olan 25 kuruşluk mehir-i müeccel'i talep etmektedir. Ancak Halil, 25 kuruşluk mehir-i müeccelin zevcesi hayatta iken kendisine hibe ettiğini Molla Ebubekir b. Hüseyin ve Ebubekir b. Mustafanın şهادetleri ile ispat etmiştir. 54 numaralı belgede ise Musa b. Hasan'ın, zevcesi Fatıma binti Çalapverdi ile mehir-i müeccel konusunda karşılıklı olarak anlaşmalarını beyan etmişlerdir. Ancak mehir-i müeccelin miktarı ile ilgili olarak herhangi bir şey belirtilmemiştir¹²⁰. 88 numaralı belgede ise Ayişe binti Abdullah nam hatun vefat eden zevci Mehmed Bey'in zimmetinde olan mehir-i müecceli, Mehmed Bey'in muhalledatından tahsil edildiği belirtilmektedir. Yine 89 numaralı belgede de Ayntab mahallatından ehl-i cefa mahallesinde sakine olan Ayişe binti Hüseyin'in zevci Ömer b. Ali ile mehir-i müeccel konusunda karşılıklı olarak anlaşmalarını beyan etmişlerdir. Ancak mehir-i müeccelin miktarı konusunda herhangi bir miktar belirtilmemiştir¹²¹. Bir başka belge olan 100 numaralı belgede de Ayntab mahallatından Kaysar mahallesinde sakine olan Zeyneb binti Ali, zevci Mehmed b. Cafer'in zimmetinde olan mehir-i müeccel konusunda karşılıklı anlaşmalarını beyan etmişlerdir. Mehir miktarı ile ilgili olarak ortalama mehir miktarının 25 kuruş olduğu tespit edilmiştir.

4.2.3. Nafaka

Kadının yapmış olduğu evlilikten dolayı sahip olduğu bir diğer mali hak ise nafakadır. İslam hukukuna göre eşin bütün giderleri kocaya aittir. Yiyecek, içecek, barınma, ilaç ve tedavi masrafları nafakanın kapsamına girmektedir. Ancak kadının nafaka talep edebilmesi için geçerli bir nikah aktinin olması ve fiilen evliliğe hazır olması gerekmektedir. Yine kadın, kocasının evine taşınmayı redderse veya evlilik için çok küçük yaşta ise kocasından nafaka talebinde bulunamazdı¹²². Ayrıca kadın,

¹¹⁹ A.Ş.S. nr.20, belge 13, 54,73, 88, 89, 100.

¹²⁰ A.Ş.S. nr.20, belge 54.

¹²¹ AŞ.S. nr. 20, belge 89.

¹²² M.Akif Aydın, a.g.e., İstanbul 2007, s.303-304; Mustafa Çavdaroglu, a.g.t., Gaziantep 2013, s.242.

kocası nafaka yükümlülüğünü yerine getirmediği takdirde mahkemeye başvurarak kendisi ve çocukları için nafaka talebinde bulunabilirdi¹²³.

Çalışma konusu 20 Numaralı Ayntab Şer'iyeye Sicilinde nakafa konusu ile ilgili olarak 6 adet belge tespit edilmiştir¹²⁴. Bunlardan 16 numaralı belgede Meryem binti Abdullah, mütevaffa zevci Hasan'dan olan oğlu Musa'nın kendi himayesinde olduğunu ve nafaka ve kisveye muhtac olduğunu belirterek nafaka talebinde bulunmuştur, bunun üzerine oğlu Musa için günlük üç akçe nafaka verilmesine karar verilmiştir¹²⁵. 54 numaralı belgede ise Musa b. Hasan, zevcesi Fatıma binti Çalapverdi ile nafaka-i iddet konusunda karşılık anlaştıklarını beyan etmişlerdir. Ancak nafakanın miktarı konusunda herhangi bir miktar belirtilmemiştir¹²⁶. Yine 89 numaralı belgede de Ayişe binti Hüseyin, zevci Ömer b. Ali ile nafaka-i iddet konusunda karşılıklı olarak anlaştıklarını beyan etmişlerdir¹²⁷. Bir başka belge olan 100 numaralı belgede ise Zeynep binti Ali, zevci Mehmed b. Cafer ile nafaka-i iddet konusunda karşılıklı anlaştıklarını beyan etmişlerdir¹²⁸.

119 numaralı belgede Elife binti Ebubekir, müteveffa zevci Ebubekir'den olan ve halen kendi himayesinde olan oğlu Recep için nafaka ve kisve talebinde bulunmuş, bunun üzerine Recep'in nafaka ve kisvesi için yevmi üç akçe nafaka verilmesine karar verilmiştir¹²⁹. Müslim kadınlarda olduğu gibi gayri müslim kadınlarda kendi ve çocukları için nafaka talebinde bulunabilmişlerdir. Bununla ilgili olarak 126 numaralı belgede zımmi Abraham'ın zevce-i metrukesi olan Sitte Neruh binti Yağob, Abraham'dan olan dört yaşındaki kızı Katba'nın kendi himayesinde olduğunu belirterek nafaka ve kisve talebinde bulunmuş, bunun üzerine Katba'nın

¹²³ M.Akif Aydın, a.g.e., İstanbul 2007, s.304.

¹²⁴ A.Ş.S. nr.20, belge 16, 54, 89, 100, 119, 126.

¹²⁵ "kibel-i şer'den sağır-i merkûmun nafaka ve kisvesi için yevmî üç akçe ta'yîn ve takdîr olunub istidâneye izin verilüp vakt-i zaferde rücû' eyleye. Tahîren fi'l-yevmi'hâmis min Cemâdiye'l-ûlâ li-sene ihda ve sittîn ve elf." A.Ş.S. nr.20, belge 16.

¹²⁶ A.Ş.S nr. 20, belge 54.

¹²⁷ A.Ş.S nr. 20, belge 89.

¹²⁸ A.Ş.S nr. 20, belge 100.

¹²⁹ , "bir yaşında sadriye oğlum Receb nâm sağır nafaka ve kisveye muhtacdır kibel-i şerden tayin olunması matlubumdur dedikde sağır-i mezbûr Recebin nafaka ve kisvesi için taraf-ı şerifden yevmi üç akçe tayin olunub istidâneye izin virilüb vakt-i zaferde rücu ile tahîren fi gurre-i şabani'l-muazzam li-sene ihdâ ve tis'în ve elf", A.Ş.S. nr 20, belge 119.

nafaka ve kisvesi için günlük üç akçe nafaka verilmesine karar verilmiştir¹³⁰. Tespit edilen belgeler değerlendirildiğinde nafaka miktarının günlük üç akçe olduğu görülmüştür.

4.2.4. Vasi tayinleri

Osmanlı Devleti, yetim kalan çocukların korunmasına ve sahip çıkılmasına son derece büyük önem vermiş, yetimlerin mallarını korumak amacıyla mahkeme tarafından kendilerine vasi tayin edilmiştir. Osmanlı fıkıh nazariyesine göre, her müslüman kendisinin veya reşit olmayan çocuklarının mal varlığını idare etmesi konusunda bir vasiyi görevlendirebilirdi¹³¹. Osmanlı Devleti'nde vasi olarak tayin olunacak kişinin öncelikle tanınmış ve güvenilir bir kişi olması gerekmektedir. Vasi olacak kişi, yetimin annesi, amcası, dayısı, teyzesi olabileceği gibi akrabalık bağı olmayan bir kişi de olabilirdi¹³².

Çalışma konusu olan 20 Numaralı Ayntab Şer'iyeye Sicilinde de vasi tayinleri ile ilgili olarak 8 adet belge tespit edilmiştir¹³³. Bu belgelerden 19 numaralı belgede vefat eden Ali Bey'in oğlu Ahmed'e babasından kalan hisselerini korumak amacıyla Ahmed'in amcası Malkoç b. Ahmed vasi olarak tayin edilmek istendiği ve Malkoç b. Ahmed'in de vasilik görevini kabul ettiği görülmektedir¹³⁴. 21 numaralı belgede ise vefat eden Kasım (silik)'in, İbrahim ve Halil adlı oğullarına babalarından kalan hisselerini korumak için İbrahim ve Halil'in anneleri Şems-i Mah hatun vasi olarak tayin edilmek istendiği, Şems-i Mah hatun'un ise vasilik görevini kabul ettiği görülmektedir¹³⁵. Yine 22 numaralı belgede de vefat eden Mehmed b. Oğuz'un Mustafa ve Mehmed adlı sağır oğullarına babalarından kalan hisselerini korumak amacı ile Mustafa ve Mehmed'in anneleri Ayişe binti el-hâc Ali vasi olarak tayin

¹³⁰, “mezbure Katbanın nafaka ve kisvesin için cânib-i şerden yevmi üç akçe tayin olunub mezbûre Sitte Nerdeye istidaneye izin virildi tahriren fî el-yevmi't-tasi min şabani'l-muazzan lisene ihdâ ve sittîn ve elf”, A.Ş.S. nr. 20, belge 126.

¹³¹ Mustafa Çavdaroğlu, a.g.t., Gaziantep 2013, s.246; Cafer Çiftçi, Osmanlı Döneminde Bursa'da Eytam Keseleri, Uludağ Üniversitesi Fen-Edebiyat Fakültesi, S.B.E.D., Yıl 4, S.5, s.84.

¹³² Enver Demir, a.g.t., Gaziantep 2013, s.309.

¹³³ A.Ş.S. nr. 20, belge 19, 21, 22, 28, 29, 31, 120, 126.

¹³⁴ A.Ş.S. nr.20, belge 19.

¹³⁵ A.Ş.S. nr. 20, belge 21.

olunmak istendiği, Ayişe binti el-hâc Ali'nin de vasilik görevini kabul ettiği görülmektedir¹³⁶.

Vasi tayinleri ile ilgili bir başka belge olan 28 numaralı belgede ise vefat eden el-hâc Kasım Paşa'nın Hadice adlı kızına babasından intikal eden hisseleri korumak için bir vasi gerektiği ve bu amaçla Hüseyin Paşa'nın vasi olarak tayin edildiği görülmektedir¹³⁷. Bazı durumlarda ise vasi olarak tayin olunan kişilerin üzerine nazırlarda tayin olunmuştur¹³⁸. Örneğin, 31 numaralı belgede vefat eden Kasım Paşa b. El-hâc (silik) 'ın kızlarından Emine'nin vasisi olan Osman Paşa b. Hasan ve Hadice'nin vasisi olan Hüseyin'in üzerlerine bir ihtiyaç duyulduğu, bu nedenle kızların dayıları olan Musa Çelebi b. Ahmed'in vasilerin üzerine nazır olarak görevlendirildiği görülmektedir¹³⁹. Bazı durumlarda ise vasiler, kendi isteğiyle vasilik görevinden ayrılabilir. Bununla ilgili olarak 120 numaralı belgede Arabzâde Halil'in oğlu Abdurrahman'ın vasisi olan el-hâc Ali kendi isteğiyle vasilik görevinden ayrılmıştır¹⁴⁰. 121 numaralı belgede ise Emine nam hatun, 120 numaralı belgede el-hâc Ali'nin feragat etmesi sonucu boşalan vasilik görevine getirilmiştir¹⁴¹. Bazı belgelerde birinci derecede akarabaların vasilik görevine getirildiği açık bir şekilde görülmektedir.

4.3. İSİMLER

4.3.1. Aile İsimleri

Ağazâde	Etmekcizâde	Mutafoğlu
Arabzâde	Fakihoğlu	Nacarlıoğlu
Balizâde	Hakemzâde	Okçuzâde

¹³⁶ A.Ş.S. nr. 20, belge 22.

¹³⁷ A.Ş.S. nr. 20, belge 28.

¹³⁸ A.Ş.S. nr. 20, belge 31.

¹³⁹ , “ işbu râfi‘u’l-kitâb Musa Çelebi bin Ahmed nezâret uhdesinden gelür kimesne olmakla cânib-i şer‘den nâzır nasb ve ta‘yîn olunup ol-dahi nezâret-i merkûmeyi kabûl ve hizmet-i lâzîmelerini edâya ta‘ahhüd etmeğin mâ vaka‘a bi’t-taleb ketb olundu. Tahrîren fi’l-yevmi’r-râbi‘ aşer min Cemâdiye’l-ûlâ li-sene ihda ve sittîn ve elf.”, A.Ş.S. nr. 20, belge 31

¹⁴⁰ A.Ş.S. nr. 20, belge 120.

¹⁴¹ A.Ş.S. nr. 20, belge 121.

Bostancızâde	Hallacoğlu	Selvicizâde
Boyacıoğlu	Haremzâde	Tarifoğlu
Bölükcüzâde	Hızırlızâde	Üstadoğlu
Çakaloğlu	Kilislioğlu	
Çavuşzâde	Kozanzâde	

4.3.2. Mahalle İsimleri

Akyol	Ehl-i Cefa	Kürkciyan
Ali en-Neccar	Hac Baba	Kürtciyan
Ammu	Haykı-i Müslüman	Seng
Battalhöyük	Haykı-i Zımmiyan	Seng-i Hoşkadem
Beğ	İbn-i Eyyub	Seng-i Karasakal
Bostancı	İbn-i Kör	Seng-i Nakkaş
Boyacı	Kanalıcı	Seng-i Tavail
Boyacıoğlu	Karasu	Şarkiyan
Cabi	Kastal	Şhreküstü
Canik-i Zımmiyan	Kayacık	Tarla-i Atik
Cetur	Kaysar	Tarla-i Cedîd
Cevizlice	Kızılca Mescid	Tevbe
Çukur	Köroğlu	Tışlakı
Eblehan	Kürkci	Yahni

4.3.3. Köy İsimleri

Ağcalu	Harar	Medigöz
Arabgiri	Hengirman	Mızmız
Beğlerbeği	Hıyam	Nurvana
Burç	Hoca	Rumevlek

Çaykuyu	Karacaviran	Sazgun
Döğek	Karasakal	Sekizgah
Dülük	Kızılhisar	Suboğaz
Eğrice	Kilisecik	Tohtan
Gökle	Kürd	Ural
Güllüce	Mazmahor	Zülfikar

4.4. Dini ve Sosyal Yapılar

4.4.1. Dini Yapılar

4.4.1.1. Camiler ve görevlileri

Cami İsmi	Görevli İsmi	Görevi
İmam Gazali Camii	Ali	Cabi
Ali Nacar Camii	Derviş Mehmet	Mütevelli
Tahtalar Camii	Mevlana Mehmet	Hatib
Tahtani Camii	Mevlana Mehmet	---
Alaüddeve Bey Camii	Abdürrahim	İmam
Kadı Kemaleddin Camii	Bayezid Halife	---
Ayntab Kalesi Camii	Mehmet	İmam

4.4.1.2. Mescitler ve görevlileri

Mescit İsmi	Görevli İsmi	Görevi
Balkalağı Mescidi	Ebubekir	İmam-mütevelli
Bayramiye Mescidi	Abdülaziz Halife	İmam
Taracık Mescidi	Ali	Mütevelli

Taracık Mescidi	Mevlana Hasan	Mütevelli
Kanalıcı Çeşmesi Mescidi	Molla Mehmet	İmam
Kürkcü Kasteli Mescidi	Mevlana İsmail	İmam
Behramoğlu Mescidi	Molla İbrahim b. Esed	Mütevelli
Seng-i Hoşkadem Mescidi	Mevlana Mehmet	---
Kara Yusuf Mescidi	Mehmet	İmam

4.4.1.3. Zaviyeler ve görevlileri

Zaviye İsmi	Görevli İsmi	Görevi
Dülük Baba Zaviyesi	Es-seyyid Murat	Ferraşlık
Dülük Baba Zaviyesi	Seyyit Murat	Şeyh
Dülük Baba Zaviyesi	Kurd İbrahim	---
Dülük Baba Zaviyesi	Mehmet b. Hüsam	Mütevelli
Dülük Baba Zaviyesi	Es-seyyid Mehmet	---
Dülük Baba Zaviyesi	Derviş Mehmet- Abdurrahman	İhlas suresi okumak
Dülük Baba Zaviyesi	Seyyid Murat Halife	Şeyh
Dülük Baba Zaviyesi	Seyyit Hasan Ali	İhlas suresi okumak
Ardıç Baba Zaviyesi	Ömer Halife	Şeyh-mütevelli
Ardıç Baba Zaviyesi	Derviş Mehmet- Abdurrahman	Yasin-i şerif ve tebareke okumak
İsa Dede Zaviyesi	Es-seyyid İbrahim	Mütevelli
Hacı Baba Zaviyesi	Derviş Mehmet- Abdurrahman	Yasin-i şerif ve ihlas-ı şerif okumak
Hacı Baba Zaviyesi	Derviş Süleyman	---

4.4.2. Sosyal Yapılar

4.4.2.1. Medreseler ve görevlileri

Medrese ismi	Görevli ismi	Görevi
Mihaliye Medresesi	Ali Efendi	---
Sunguriye Medresesi	---	---
Zülkadriye Medresesi	Mevlana Abdurrahman	Müderris
Zülkadriye Medresesi	Ali Halife	Mütevelli
Dülük Baba Medresesi	Mevlana Mustafa Efendi	Müderris

4.4.2.2. Vakıflar ve görevlileri

Vakıf, sözlük anlamı olarak duruş, durmak ve alıkoymak gibi anlamlara gelmektedir. Vakıflar, sadece Allah rızasını kazanmak için ekonomik yönden imkan sahibi olan kişiler tarafından durmu olmayan vatandaşların yararlanabilmesi için kurulmuş müesseselerdir¹⁴². Osmanlı Devleti, diğer bütün alanlarda olduğu gibi vakıflar konusunda da kendisinden önce kurlan Müslüman-Türk devletlerinden faydalanmış ve devletin büyüme ve gelişmesine bağlı olarak vakıflar müessesesini daha yaygın hale getirmiştir. Osmanlı Devleti'nde vakıfların ilk kurucusu olan Orhan Gazi, İznik'te 1331 yılında ilk Osmanlı medresesini açmış ve bu medresenin giderleri için gerekli olan gayrimenkulüde vakfetmiştir¹⁴³. Daha sonra ise bunu, fakir, dul ve öksüzlere para yardımı yapmak, öğrencilere burs ve kalacak yer ayarlamak, yetimleri büyütmek, evlenecek genç kızlar için çeyiz hazırlamak gibi çeşitli konularda kurulan vakıflar izlemiştir¹⁴⁴.

Vakıflar, genel olarak hayrî vakıflar ve aile vakıfları olmak üzere ikiye ayrılmaktadır. Hayrî vakıflar ile amaçlanan vakıf mallarının gelirinden fakir ve

¹⁴² Ziya KAZICI, Osmanlı Vakıf Medeniyeti, İstanbul 2003, s.33-34.

¹⁴³ Ali Himmet BERKİ, "Vakıf Kuran İlk Osmanlı Padişahı", Vakıflar Dergisi, S.5, Ankara 1962, s.127-129.

¹⁴⁴ Mustafa ÇAVDAROĞLU, a.g.t., Gaziantep 2013, s.272.

muhtaç olanların faydalanmasının sağlamaktır. Aile vakıfları ise vakfın kendi soyundan gelenlerin yararlanmasını istediği vakıflardır¹⁴⁵.

Çalışma konusu olan 20 Numaralı Ayntab Sicili'nde vakıflar ile ilgili olarak beş adet belge tespit edilmiştir¹⁴⁶. Bunlardan 127 numaralı belgede Zülfiye hatun'un vakfiyesinden bahsetmektedir. Buna göre Zülfiye hatun vakfının idaresi için Molla Ebubekir'i günlük bir akçe ile müteveli olarak tayin etmiş ve vakfın gelirinin Çuku mahallesi sakinleri için kullanılmasını belirtmiştir¹⁴⁷. 144 numaralı belgede ise Tahtalı cami-i şerifi evfakına Hacı Ali müteveli olarak tayin edilmiştir¹⁴⁸. Yine 187 numaralı belgede de Cevizlice mahallesinde bulunan yukarı mescit vakfına eski mütevellisi Mehmet'in yerine Hacı Hüseyin günlük iki akçe ile müteveli olarak tayin edilmiştir¹⁴⁹. Vakıflarla ilgili bir başka belge olan 272 numaralı belgede ise Dayı Mehmet'in ihtiyaç sahibi olan kimselerin kullanabilmesi için vakfettiği bin akçenin nasıl kullanılacağından bahsetmektedir¹⁵⁰.

Vakıf İsmi	Görevli İsmi	Görevi
Zülfiye Hatun	Molla Ebubekir	Müteveli
Tahtalı Cami-i Şerifi Evkafı	Hacı Ali	Müteveli
Yukarı Mescit Vakfı	Hacı Hüseyin	Müteveli
Sunguriye ve el-hac Baba evkafı	Ali	Müteveli
Dayı Mehmet	Seyyid Halil	Müteveli

¹⁴⁵ M.Akif AYDIN, a.g.e., İstanbul 2007, s.272.

¹⁴⁶ A.Ş.S. nr. 20, belge 127, 144, 187, 213, 272.

¹⁴⁷ A.Ş.S. nr. 20, belge 127.

¹⁴⁸ A.Ş.S. nr. 20, belge 144.

¹⁴⁹ A.Ş.S. nr. 20, belge 187.

¹⁵⁰ A.Ş.S. nr. 20, belge 272.

4.5. ADLÎ VAKALAR

4.5.1. Katl Olayları

Çalışma konusu olan 20 Numaralı Ayntab Şer‘iyye Sicilinde katl olayları ile ilgili olarak 13 belge tespit edilmiştir¹⁵¹. Selman Çelebi’nin oğlu Hüseyin’in ölümüyle ilgili belgede¹⁵², Selman Çelebi’nin oğlu Hüseyin tarla-i atik mahallesinde cami‘ önünde giderken Ahmed nâm kimesne, Hüseyin’in üzerine at düşürmesi sonucu fevt olmuştur. Bu olayın araştırılması istenmiş ve inceleme sonucu maktulün öldüğü tespit edilmiştir. Bazı katl olaylarında ise dem ve diyet istenmiştir. Bu konu ile ilgili olan belgede¹⁵³, Mehmed Paşa, tarla-i cedîd mahallesi sakinlerinden davacı olmuş ve annesinin kendi evinde zebh olduğunu ileri sürmüş, bu nedenle mahalleliden annesinin dem ve diyetini talep etmiştir. Ancak Abide hatun kendi mülkdarında vefat ettiği için Mehmed Paşa’nın dem ve diyet talebi reddedilmiştir. Katl olayı ile ilgili bir başka belgede ise Veli b. Mikayil, kardeşi Ali’nin iki kişi tarafından sol memesinin altından vurulduğunu ileri sürerek, olayın araştırılmasını istemiştir. Bunun üzerine Abdülgani efendi ve Musa Bey durumun araştırılması için görevlendirilmiş ve yapılan inceleme sonucu Ali’nin sol memesinin altından vurulduğu tespit edilmiştir¹⁵⁴. 258 numaralı belgede ise Kürt karyesinde bir kişi katledilmiş ve olayın araştırılması için Ahmed Ağa görevlendirilerek bir¹⁵⁵ buyruldu gönderilmiştir.

Katl olayı ile ilgili bir başka belgede ise Nacarlıoğlu Ali b. Mehmet’in yaralanarak maktul olduğu ve olayın araştırılarak sorumluların Maraş’a gönderilmesi istenmiştir¹⁵⁶. Yine 285 numaralı belgede de Akyol Mahallesinde bir kadının katledildiği bildirilmiş, olayın araştırılarak katillerin Maraş divanına sevk edilmesi istenmiştir¹⁵⁷. Yine bir başka belgede de Akyol Mahallesinde meydana gelen katl olayının araştırılması ile ilgili olarak bir buyruldu gönderilmiştir¹⁵⁸. Yine 323 numaralı belgede de Ayntab’da meydana gelen katl olayı ile ilgili katilin bulunması için lazım gelen her şeyin yapılması istenmiştir. Muaviye’nin oğlunun su yoluna

¹⁵¹ A.Ş.S. nr. 20, belge 45, 71, 72, 78, 258, 263, 285, 302, 316, 323, 329, 331, 343.

¹⁵² A.Ş.S. nr. 20, belge 45.

¹⁵³ A.Ş.S. nr. 20, belge 71.

¹⁵⁴ A.Ş.S. nr. 20, belge 72.

¹⁵⁵ A.Ş.S. nr. 20, belge 258.

¹⁵⁶ A.Ş.S. nr. 20, belge 263.

¹⁵⁷ A.Ş.S. nr. 20, belge 285.

¹⁵⁸ A.Ş.S. nr. 20, belge 302.

düşürülerek katledildiği belge de¹⁵⁹ ise olayın araştırılması için Bali Ağa görevlendirilmiş, katillerin tespit edilerek lazım gelenin yapılması istenmiştir. 343 numaralı belge de ise Kilisli oğlu, Fakih oğlu Mehmedi vurarak katletmiş, bunun üzerine olayın araştırılması için Ali Ağa görevlendirilerek, katilin yakalanıp gerekenin yapılması istenmiştir.

4.5.2. Yaralama Olayları

Çalışma konusu 20 Numaralı Ayntab Şer'iyeye Sicili'nde yaralama olayı ile ilgili olarak 6 adet belge tespit edilmiştir¹⁶⁰. 14 numaralı belgede Abdurrahman b. el-hâc Ali, el-hâc Ali b. Abdülhalim'in iki dişini kırması nedeniyle yüz yirmi kuruş aldığını belirterek durumun araştırılarak adaletin yerine getirilmesini istemiştir. Bunun üzerine Abdurrahman, el-hâc Ali'nin kendisine yumruk atmak suretiyle iki dişini kırdığını şahitler aracılığı ile ispat etmiş ve Abdurrahman'ın lehine karar verilmiştir¹⁶¹. Yine 55 numaralı belgede de İbrahim b. Hüseyin, taş ile dişini kıran Rıdvan b. Bali'den davacı olmuş, şahitlerin de İbrahim bey adına şahitlik ettiğinden mahkeme İbrahim bey lehine karar vermiştir¹⁶².

Yaralama olayı ile ilgili 77 numaralı belgede ise Mustafa b. Ahmed, sağ gözünü darb eden Abdullah Çelebi b. Mustafa'dan davacı olmuştur. Belgede Mustafa, Abdullah'ın darb etmesi sonucu sağ gözünün zayıllığını belirtmiş ve olayın araştırılarak adaletin yerine getirilmesini istemiştir¹⁶³. Bir başka belge olan 115 numaralı belgede Üveys ve Hamza kardeşler kendilerini yaralayan üç kişiden davacı olmuştur. Belgeye göre Üveys ve Hamza kardeşler kendi tarlalarında buğday biçer iken isimlerini bilmediği üç kişi keçilerini tarlanın içine sürmüşler, Üveys ve Hamza kardeşler mani olmak istediklerinde ise Üveys'i sol kolundan, kardeşi Hamza'yı ise sol arka tarafından vurarak yaralamışlardır. Yapılan muayene sonucu Üveys'in sol kolunda kardeşi Hamzanın ise sol arka tarafında yara olduğu görülmüştür¹⁶⁴. 117 numaralı belgede ise yine Üveys ve Hamza kardeşler kendi tarlalarında buğday biçer iken İbrahim ve Ebubekir'in keçilerini tarlaya sürmüşler, Üveys ve Hamza kardeşler mani olmak istediklerinde ise İbrahim ve Ebubekir'in

¹⁵⁹ A.Ş.S. nr. 20, belge 329.

¹⁶⁰ A.Ş.S. nr. 20, belge 14, 55, 77, 115,117, 203.

¹⁶¹ A.Ş.S. nr. 20, belge 14.

¹⁶² A.Ş.S. nr. 20, belge 55.

¹⁶³ A.Ş.S. nr. 20, belge 77.

¹⁶⁴ A.Ş.S. nr. 20, belge 115.

hançer ile kendilerini vurarak yaraladığını belirterek icra-yı hak olunması istenmiştir. Yapılan muayene sonucu Üveys'in sol kolunda hançer yarası, Hamza'nın arkasında ise hançer yarası olduğu görülmüş, olay İbrahim ve Ebubekir'e sorulduğunda her ikisi de olayı inkar etmişlerdir. Bunun üzerine ileri gelenlerden Hasan b. Ali ve Mehmed b. Mustafa olay “ yevm-i mezkûrda mevzi'-i mezbûrda mezbûrân Üveys ve Hamza mülk tarlalarında buğday biçerler iken vakt-i asırda ...tâyifesinden merkûmân İbrahim ve Ebubekir keçilerini tarlaya sürüp Üveys ve Hamza men' eylediklerinde merkûmân İbrahim ve Ebubekir hançer çeküp mezbûrân Üveys ve Hamza'yı bizim huzûrumuzda hançer ile her birini urup mecrûh eylediler biz bu husûsa şâhidleriz şehâdet dahi ederiz” diyerek Üveys ve Hamza kardeşler lehine şahitlik etmişlerdir. Böylece Üveys ve Hamza kardeşler lehine karar verilmiştir¹⁶⁵. 203 numaralı belgede de Abdurrahman, dişini kıran Abdülhalim oğlu Ali'den şikayetçi olmuştur¹⁶⁶.

4.5.3. Diğer Adli Vakalar

Çalışma konusu sicilde diğer adli vakalarla ilgili 6 adet belge tespit edilmiştir¹⁶⁷. Bunlardan 2 belge hırsızlık, 2 belge zina, 1 belge boğularak ölüm, 1 belge kazaen ölüm ile ilgili belgelerdir. Hırsızlık ile ilgili belgelerden 53 numaralı belgede el-hâc Ahmed, Saadet nam Hatundan davacı olmuştur. Belgeye göre Saadet, el-hâc Ahmed'in cariyesi Mercan'ı öğreterek zevcesi Fatıma'nın altınlarını çaldığını ve Abdurrahman'a beş kuruş vererek Mercan'ı Ali Paşa'ya elli kuruşa bey' ettiğini ve meblağı Saadet'e verdiğini ileri sürmüştür. Olayın araştırılarak adaletin yerine getirilmesi istenmiştir. Olay Abdurrahman'a sorulduğunda Abudurrahman, Mercan'ı Saadet ve zevci Ali'nin getirdiğini ve elli kuruşu Saadet'e teslim ettiğini belirtmiş ve elli kuruş kendisinden talep edildiğinde ise meblağı Saadet'ten alarak sahibine teslim ettiğini belirtmiştir¹⁶⁸. Hırsızlık olayı ile ilgili bir başka belge ise 86 numaralı belgedir. Bu belgede Hızır ibn-i Yusuf, cemadiye'l-ahirenin yirmi ikinci gecesine girerek başının altından on iki kuruşunu çalan ve kılıç ile sol elinin parmaklarını yaralayan Hüseyin b. Ivaz'dan davacı olmuş ve olayın araştırılarak icra-yı hak olunmasını istemiştir. Olay, Halil b. Mehmed, Mustafa b. ... ve Durmuş b.

¹⁶⁵ A.Ş.S. nr. 20, belge 117.

¹⁶⁶ A.Ş.S. nr. 20, belge 203.

¹⁶⁷ A.Ş.S. nr. 20, belge 53, 62, 76, 86, 87, 102.

¹⁶⁸ A.Ş.S. nr. 20, belge 53.

Allahverdi'nin şahitlik ederek olayı doğrulamaları üzerine mahkeme Hızır İbn-i Yusuf lehine karar vermiştir¹⁶⁹.

Çalışma konusu olan sicilde zina olayı ilgili 2 belge tespit edilmiş olup, bu belgelerden 87 numaralı belgeye göre mataracı Bayram Ağa, şehreküstü mahallesinde Kara Hasan'ın evinde Ayişe Hatun ile Muslu'nun beraber olduklarını ileri sürmüş ve olayın araştırılmasını istemiştir. Bunun üzerine Muhzırbaşı Abdülkadir, mahallenin ileri gelenleri ile Kara Hasan'ın evine gitmiş ve olayı araştırarak Ayişe ile Muslu'nun halvet olduklarını doğrulamışlardır¹⁷⁰. Zina olayı ile ilgili bi başka belge olan 102 numaralı belgede ise Ali Bey b. Veli, Kürkciyan mahallesinde sakine olan Kerime binti Ebubekir'i na-mahrem Mehmed Çelebi'nin evinden çıkarken gördüğünü ileri sürmüş ve konunun araştırılmasını istemiştir. Konu Kerime hatuna sorulduğunda, Kerime hatun Mehmed Çelebi'yi tanımadığını ve evine hiç gitmediğini beyan etmiş, ancak Ali Bey bu cevaptan tatmin olmamıştır. Bunun üzerine Kerime'nin durumu mahalleliden sorulmuş ve Muhyiddin Çelebi b. Mustafa efendi, Mehmed b. El-hâc Süleyman, Süleyman b. Yakup, Mehmed b. el-hâc Mahmud ve Halil b. el-hâc Hüseyin, Kerime'nin bu zamana kadar herhangi bir hareketini görmediklerini ve kendi halinde bir hatun olduğunu beyan ederek hakkında söylenenlerin iftira olduğunu söylemişlerdir¹⁷¹.

Çalışma konusu olan sicilde kaza sonucu ölüm ile ilgili 2 adet belgeye rastlanmış olup, bunlardan 62 numaralı belgede Hasan b. Hüseyin, oğlu Şaban'ın cemadiye'l-ahirenin on üçüncü Cuma günü suda yüzerken boğularak fevt olduğunu belirtmiş ve hakikatin araştırılmasını istemiştir. Bunun üzerine olayın araştırılması için Mevlânâ Mustafa görevlendirilmiştir. Mevlânâ Mustafa, Bayram Ağa ve mahallenin ileri gelenleri ile olay yerine giderek Şaban'ın suda yüzerken boğularak fevt olduğunu doğrulamışlar ve sonucu mahkemeye bildirmişlerdir¹⁷². 76 numaralı belgede ise ... Hatun binti Sübhanverdi, zevci Karaca İbrahim'in tut ağacına çıkıp tut yediği sırada ayağının altında bulunan dalın kırılması sonucu düşerek fevt olduğunu belirtmiştir. Bunun üzerine olayın araştırılması için Mevlânâ Mustafa Efendi

¹⁶⁹ A.Ş.S. nr. 20, belge 86.

¹⁷⁰ A.Ş.S. nr. 20, belge 87.

¹⁷¹ A.Ş.S. nr.20, belge 102.

¹⁷² A.Ş.S. nr.20, belge 62.

görevlendirilmiştir. Mevlânâ Mustafa Efendi, Şahin Ağa ve mahallenin ileri gelenleri ile olay yerine gelerek Karaca İbrahim'in tut ağacından düşmesi sonucu yara alarak fevt olduğunu tespit etmişler ve sonucu mahkemeye bildirmişlerdir¹⁷³.

4.6. ALINAN VERGİLER

4.6.1. Avarız Vergisi

Olağanüstü durumlarda divanın kararı, padişahın onayı ile toplanan vergiye avarız adı verilmektedir. Avarız vergisi, önceleri sadece savaş masraflarını gidermek için toplanırken, daha sonra hazinenin sıkıntı çektiği her türlü durumda toplanmaya başlanmıştır. Avarız vergisi, hane hesabına göre toplanmaktaydı. Bu vergi, yılda iki taksit şeklinde vali, voyvoda ve kadılar aracılığı ile toplanmakta idi. Askerler, memurlar, derbendci, menzilci gibi devlet hizmetinde çalışanlar ile yetimler, dul kadınlar, hastalar ve yaşlılardan bu vergi alınmazdı. Avarız mükellefi olunabilmesi için, herhangi bir gayrimenkule sahip olunması gerekmekteydi¹⁷⁴.

Çalışma konusu olan sicilde avarız vergisi ile ilgili belgelere rastlanılmıştır¹⁷⁵. Bunlardan 217 numaralı belgede boyacı mahallesi ahalisinin fakîr olması nedeniyle sekiz olan avarız hanelerinin sayısı yediye düşürülmüştür¹⁷⁶. Yine 260 numaralı belgede ise Ayntab'da bulunan kadılara fermân gönderilmiş ve 1061 senesinin beşyüzdört buçuk avarız hanelerinin her birinden dörder yüz akçe akçe avarız vergisi toplanılması ve emre itimad kılınması istenmiştir¹⁷⁷. Bir başka belge olan 339 numaralı belgede ise Kaysar mahallesi ahalisinin fakîr olması nedeniyle 5 olan

¹⁷³ “kıbel-i şer‘den Mevlana Mustafa Efendi irsâl olunup ol-dahi bi’l-fi‘il Ayntab mütesellimi olan fâhru’l-ekârim Ali Ağa tarafından Şahin Ağa ve zeyl-i kitabda mestûru’l-esâmî olan müslimîn ile karye-i mezkûrede mevzi‘-i mersûmda merkûm Karaca İbrahim’in beyti üzerine varıp nazar eylediklerinde fi’l-hakîka mezbûr Karaca İbrahim tut şecerinden düşüp sağ tarafında ...yukarusunda cerhi olup ol-cerâhetinden fevt olmuş bulunduğu sâbit merkûm mahallinde tahrîr edüp meclis-i şer‘a gelüp alâ vukû‘ihî haber vermeğin mâ vaka‘a bi’t-taleb ketb olundu. Tahrîren fi’l-yevmi’s-sâbi‘ ve’l-işrîn min cemâdiye’l-âhire li-sene ihda ve sittîn ve elf”, A.Ş.S. nr. 20, belge 76.

¹⁷⁴ Mehmet Demirtaş, “Osmanlı Maliye Teşkilatı”, Osmanlı Teşkilat Tarihi El Kitabı, Ankara 2012, s.244.

¹⁷⁵ A.Ş.S. nr.20, belge 123, 217, 260, 339, 350, 351,352.

¹⁷⁶ A.Ş.S. nr.20, belge 216.

¹⁷⁷ A.Ş.S. nr. 20, belge 260.

avarız hanesinden bir avarız hanesi kaldırılmıştır¹⁷⁸. Yine 351 numaralı belgede ise Tışlakı mahallesi sakinlerinden, müderris olan Mevlânâ Abdullah'ın fakîr olması nedeniyle hanesinin avarız vergisinden muaf tutulduğu belirtilmiş ve emre itimad kılınması istenmiştir¹⁷⁹.

Sonuç olarak, Osmanlı Devleti'nin avarız vergisinin toplanması husûsunda çok tedbirli davrandığı, avarız vergisinin toplanması için kadılara emirler gönderildiği ve gönderilen emirlere kesinlikle riayet edilmesi istendiği görölmektedir. Yine fakîr olan ahalinin ise avarız vergisinden muaf tutulduğu görölmektedir.

4.6.2. Cizye Vergisi

Cizye, gayrimüslimlerden can ve mallarının korunması ve askerlik yapmamaları karşılığında alınan vergidir. Ancak bu vergi ehl-i kitap olan gayrimüslimlerden alınmaktaydı. Bir gayrimüslimden cizye vergisi alınabilmesi için mükellefin erkek, bulûğ çağına erişmiş, sağlıklı olması gerekmektedir. Kadınlardan, çocuklardan ve çalışamayacak durumda olanlardan cizye vergisi alınmamaktaydı¹⁸⁰.

Çalışma konusu olan 20 Numaralı Ayntab Şer'iyeye Sicili'nde cizye vergisinin toplanması ile ilgili belgeler de tespit edilmiştir¹⁸¹. Bu belgelerden 244 numaralı belgede 1061 senesi Haleb yahudilerinin cizyesinin toplanması için Muslu Beşe'nin görevlendirildiği ve gerek olan cizye vergisinin Muslu Beşe'ye bir an önce teslim olunması istenmiştir¹⁸². Yine bir başka belge olan 259 numaralı belgede de Haleb

¹⁷⁸ A.Ş.S. nr. 20, belge 339.

¹⁷⁹ A.Ş.S. nr. 20, belge 351.

¹⁸⁰ Mehmet Demirtaş, "Osmanlı Maliye Teşkilatı", Osmanlı Teşkilat Tarihi El Kitabı, Ankara 2012, s.238.

¹⁸¹ A.Ş.S. nr. 20, belge 244, 259.

¹⁸² "bu hususa kemal-i mertebe takayyüd buyurasız Ayntab ve tevabiinde olan Yahudi tayfasının bin altmış bir senesinde zimmetlerinde edası gelen cizyeleri Muslu Beşeye cem ve tahsil itdirüb bir gün mukaddem bu tarafa yollamağa lütf idesiz memnun oluruz baki hemişe-i fazilet der-seccade şerif müstedam ... iyad mah-ı safer 10 sene 1061", A.Ş.S. nr. 20, belge 244.

yahudi cizyelerinin ve yine Haleb’de bulunan tahrîr-i cedîd keferesinin cizyelerinin toplanması için Mahmud Hasan görevlendirilmiştir¹⁸³.

4.6.3. İспенç Vergisi

İспенç vergisi, gayrimüslim erkeklerden alınan bir vergidir. İспенç vergisi, bülüğ çağına gelmiş, evli veya bekar, topraklı ve topraksız, şehirli, köylü veya göçebe her gayrimüslim erkekten alınan örfi bir baş vergisidir. İспенç vergisi, çocuklardan ve derbendci, ases, köprücü gibi devlete hizmet etmiş olanlardan alınmazdı. 16. Yüzyılda ispenç vergisinin miktarı 25 akçe iken daha sonraki süreçte bu miktar artmıştır¹⁸⁴.

Çalışma konusu olan 20 Numaralı Ayntab Şer’iyye Sicili’nde ispenç vergisinin toplanması ile ilgili olarak sadece bir adet belge tespit edilmiştir¹⁸⁵. 240 numaralı belgede Ayntab’da yaşayan zımmilerin 1060 ve 1061 senesi ispençlerini toplanması için Ömer Beşe’nin görevlendirildiği belirtilmiş ve ispenç resmi olarak ise senelik 40 akçe alınması istenmiştir¹⁸⁶.

4.7.GİRİT SEFERİ VE YAPILAN HAZIRLIKLAR

4. Mehmet devrinin en önemli olaylarından biri de Girit seferidir. Bu seferleri diğer seferlerden ayıran en önemli noktalardan biri de çok uzun sürmüş olmasıdır. 1645’te başlayan sefer yaklaşık 25 yıl sürmüş ve 1669 yılında adanın fethi tamamlanmıştır. Bu adanın alınmasıyla Osmanlı devletinin Akdeniz hakimiyeti pekiştirilmiştir. Ancak, adanın fethinin 25 yıl gibi uzun bir sürede tamamlanması Osmanlı Devleti’nde meydana gelen duraklamanın da bir göstergesi olarak değerlendirilebilir.

¹⁸³ A.Ş.S. nr. 20, belge 259.

¹⁸⁴ Mehmet Demirtaş, “Osmanlı Maliye Teşkilatı”, Osmanlı Teşkilat Tarihi El Kitabı, Ankara 2012, s.242.

¹⁸⁵ A.Ş.S. nr. 20, belge 240.

¹⁸⁶ A.Ş.S. nr. 20, belge 240, “Vech-i tahrir-i tezkire budur ki berat-ı padişahi ile mutasarrıf olduğumuz ... nam karyeden perakende olup Ayıntabda sâkin olan zımmiler şöyle ithaf olunur ki bin altmış ve altmış bir senesinde üzerinizde edası lazım gelen ispençinizi tarafımızdan Ömer Beşe tayin olunmuşdur vardıkda sene de kırkar akçe viresiz muhalefet itmesiz tahriren fi evahir-i saferü’l-hayr sene 1061”.

Çalışma konusu 20 numaralı Ayntab sicilinde dikkati çeken konulardan biri de yukarıda ifade edilen Girit seferidir. Sicilde, bu konu hakkında üç belge tespit edilmiştir¹⁸⁷. Bu belgelerin ikisi asker talebi, diğeri ise sefer için gereken hazinenin tedariki ili ilgilidir.

Asker ve hazine tedariki yapılacak seferler için en mühim iki unsur olarak karşımıza çıkmaktadır. Bunlardan her ikisi veya birinin eksik olduğu durumlarda istenen neticenin elde edilemeyeceği açıktır. Asker tedariki ile ilgili buyruldu ve fermânda donanma ile yapılacak sefer için bir ferdin dahi geri kalmadan askerlerin İstanbul'da toplanmalarının emredildiği görülmektedir¹⁸⁸. Bunun yanında dikkati çeken diğör önemli husûs ise reayadan bazı şahısların birkaç yıldan beri kendilerinin askeri taifesine katıldıklarını ifade etmeleri ve böylece tekâliften kurutulma gayretleridir. Belgelerde bu durum açıkça ifade edilmiş ve bunun gibi şahısların reaya ad olunmaları ve askeri tayfasından kabul edilmemeleri istenmiştir¹⁸⁹. Bu durum uzun süren savaşlar döneminde fırsatı değerlendirmek isteyen şahısların asker sıfatı ile vergi vermekten kaçınma gayretini akla getirmektedir.

Diğör belge ise yapılacak sefer için gereken hazinenin tedariki husûsundadır. Bu belgede Kandiye Kalesi'nin alınması konusunda büyük bir hazineye ihtiyacın olduğu ifade edilmiştir. Hazine tedariki için Adana ve Ayntab kadılarına fermân yazılmış ve 1061 senesine mahsub olmak üzere Adana'dan dörtyüzaltmışiki buçuk ve Ayntâb sancağından beşyüzdört hane, toplam dokuzyüzaltmış buçuk avarız hanelerinin toplanması ve gönderilmesi istenmiştir. Hane başına üçer yüz akçe bedeli nüzul talep edilmiştir. Diğör yandan, hicri 1061 senesine ait olan belgenin henüz savaşın ilk yıllarında yazıldığı düşünülürse devam edecek olan yirmi yıllık seferin maliyeye ne denli maliyetli olduğu akla gelecektir. Bu belgenin giriş kısmında

¹⁸⁷ A.Ş.S. nr. 20, Belge 186,192,281.

¹⁸⁸ "...bayrakları ile mükemmel ve müsella olub serdarlığınızda bir ferdi baki kalmayub biz dahi önlerine düşüb bayraklarınız ile ale't-tacil Asitane-i Saadete gelüb seferlü olanı seferine ve oturak ve korucu kânûn-ı kadim üzere Asitane-i Saadette olalar..." A.Ş.S. nr. 20, Belge 192.

¹⁸⁹ "...askeri namında ve şeklinde olub aslında tayife-i mezbûre zümresinden olmayub mücedded tekalif-i örfiye virmemek için biz askeri olduk deyu cevab virenleri teftiş ve tefahhus idüb fi'l-vaki tayfa-i mezbûreye ilhak olanları yoldaş bilüb ve halen reaya defterinde mukayyed ve mestur olub lakin mücerred emr-i şerif varid oldukda tekalif virmemek için kendülerin askeri tayfasından ad idenleri reaya bilüb tekalif varid oldukda reayaya ilhak olunub nefsi emirde askeri olanları sefer-i hümayuna sürüb tayfa-i mezbûreden bir ferdi vilayetde iskan itdirmemek için ocak ağalarından fâhrü'le-masil ve'l-akran umdetü'l-mekalim ve'l-akran haliya deveci olan Ali Ağa zide mecdehu tayin olunub irsal olunmuşdur..." A.Ş.S. nr. 20, Belge 186.

seferin, adanın çok inatçı bir küfür milletinden tamamen temizlenmesi amacı ile yapıldığının ifade edilmesi dikkat çekicidir ¹⁹⁰.

Sonuç olarak uzun yıllar devam edecek olan Girit seferi'nin hem askeri hem de mali talepler açısından bölgeye değişik şekillerde yansıdığı görülmektedir. Diğer yandan askeri hareketliliğin beraberinde getirdiği vergi talepleri, reayayı bu durumdan kurtulma çarelerini aramaya sevk etmiştir.

4.8. VAN BEYLERBEYİNİN İSYANI

17. yüzyıl, özellikle 4. Mehmed devrinin ilk dönemlerinde meydana gelen isyan hareketleri neticesinde Osmanlı Devleti, çalkantılı ve toplumsal huzûrsuzluğun baş gösterdiği bir dönemden geçmiştir. Bu dönemde ortaya çıkan isyanları bastırmak ve gerekli asker ihtiyacını gidermek için kadılara emirler gönderildiği, gönderilen bu emirlerin sicil defterlerine kaydedildiği görülmektedir.

Çalışma konusu olan 20 Numaralı Ayntab Şer'iyeye Sicili'nde de Van Beylerbeyi'nin isyanı ile ilgili bir belge tespit edilmiştir. 174 numaralı belgeye göre, Van Beğlerbeğisi Mehmed ile Van ... Hüseyin'in isyan ettikleri belirtilmiş olup, isyanın bastırılması için Diyarbekir mutasarrıfı Mehmed Paşa serdar olarak tayin edilmiştir. Daha sonra Maraş Beğlerbeğisi Ahmed'e gönderilen fermân ile gerekli asker ve mühimmat ihtiyacı giderildikten sonra ivedi bir şekilde adı geçen serdarın (Mehmed Paşa) yanına gidilmesi ve isyanın bastırılarak, sukûnetin sağlanması istenmiştir¹⁹¹. Sonuç olarak bu dönemde meydana gelen isyan hareketlerini bastırmak için asker ve mühimmât ihtiyacını gidermek için emirler sâdır olduğu ve bu durumun sicil kayıtlarına yansıdığı görülmektedir.

4.9. BERÂTLARIN TAHLİLİ

Berât, yazılı kağıt anlamına gelmekte olup, Osmanlı diplomatiğinde bir şeyin kullanılma hakkı, bir göreve atanma, bir gelirden tahsis verildiğini gösteren ve bunu veren padişahın tuğrasını taşıyan belgelerdir¹⁹².

Çalışma konusu 20 numaralı Ayntab Şeriye Sicili'nde sıklıkla karşılaşılan belge türlerinden biri de berâtlardır. Berâtların genel olarak cami, mescit ve

¹⁹⁰ "...mâ'i-cezire-i mezbûre bi'l-külliyeye vücud-ı şerik anud-ı küfürden pak ü mutahhar olunmak niyeti ile evvel-i bahar haceste asarda karadan ve deryadan askeri ... ve donanma-yı hümayun..."

¹⁹¹ A.Ş.S. nr. 20, belge 174.

¹⁹² Mübahat S. Kütükoğlu, a.g.e., Kubbealtı Neşriyat, İstanbul 1998, s.124.

zaviyelere görevli tayini ile ilgili olduğu görülmektedir. Bu görevleri müteveli, imam, hatib, cüzhan, ferraş vb. sıralamak mümkündür¹⁹³. Ancak, berâtlarda görevli tayinlerinde Dülük Baba zaviyesi için yazılan berâtların diğerlerinden daha fazla olması dikkat çekmektedir.

Berâtların incelenmesi sırasında dikkat çekici diğer bir konu ise görevlilerin azledilmesidir. Sicilde geçen berâtların önemli bir kısmında kişilerin “*azlini icab eder bir hali yoğiken*” azledildiği ifade edilmektedir. Bu belgelerde “*âhardan bazı kişilerin*” usule aykırı bir şekilde vazifeyi deruhte ettikleri ve esas görev sahibine “*gadr*” ettikleri ifade edilmektedir. Mağdur olan şahısların bu durumu ifade ederek görevin yeniden kendilerine verilmesini istedikleri görülmektedir. Belgelerden öğrenildiği kadarıyla bu şahısların yeniden görevlerine iade edildikleri anlaşılmaktadır. Bu durumun imamet, müteveli, dizdarlık, hatta müderrislik görevlerinde de yaşandığı görülmektedir. “*Hilaf-ı inha bir tarikle*” bazı şahısların berât almaları ve vakıf görevlerini ele geçirmeleri bürokrasideki usulsüzlükleri akla getirmektedir.

Berâtlar konusunun daha iyi anlaşılması amacıyla sicilde geçen bir berât örneği aşağıda gösterilmiştir.

“Nişân-ı şerîf-i âli şân-ı sâmi-i mekân tuğrâ-yı garrâ-yı cihân sitân-ı hâkânî hükmi oldur ki

Nefs-i Ayntâbda Çukur Mahallesinde vaki Balkulağı meşid-i şerîfnde yevmi beş akçe ile imam olan işbu râfi-i tevkî-i refiü’ş-şân-ı hâkânî Mevlânâ Hasan eda-i hizmet idüb bir vechle kusurı yoğiken üzerinde hilaf-ı inha ile bazı kimesneler alub gadr itmekle ref olunub gerü kemâkân ibka ve mukarrer olmak bâbında kadıları naibi Mevlânâ Mustafa zîde fazlühü arz itmeğın sadaka idüb bu berât-ı hümâyûmı virdüm ve buyurdum ki varub mezbûr Hasan kemâkân imam olub hidmet-i lâzimesin müeddî kıldıkdan sonra yevmi beş akçe ile

¹⁹³ Sicilde geçen bazı berat örneklerini şu şekilde sıralanabilir: Es-seyyid Murat’ın Dülük Baba zaviyesinin ferraşlığına tayin edilmesi, Dülük Baba zaviyesinde şeyh olan Seyyit Murat’ın tekrar şeyh olarak tayini hakkında, Ardıç Baba zaviyesine Ömer Halife’nin şeyh ve müteveli olarak tayini, Deli Birader Ahmet’in vergileri Nurvana, Karataş ve bazı mezarların vergisini toplaması için verilen berat, Es-Seyyid İbrahim’in İsa Dede zaviyesine müteveli olarak tayin edilmesi, Dülük Baba zaviyesinin tevliyeti ve meşihatının tekrar Mustafa’ya verilmesi, Balkulağı Mescidi imamı ve mütevellisi Ebu Bekir’in tekrar tayini, Mustafa’nın muhırbaşılığa atanması, Kurd İbrahim’in Dülük Baba zaviyesine tekrar atanması hakkında, Tahtalı Cami-i şerifi evkafına Hacı Ali’nin müteveli tayini, Ardıç Dede ziyaretgahı şeyhliğine âma Abdülbaki’nin tayini, Ardıç Dede ziyaretgahı şeyhliğine âma Abdülbaki’nin tayini ve diğer şahısların karışmaması hakkında, Dülük Baba zaviyesine Mehmet bin Hüsam’ın müteveli tayini, Dülük Baba zaviyesine Mehmet’in müteveli tayin edilmesi, Kara Yusuf Çeşmesinin tevliyetinin Ebu’l-Kasım’a verilmesi vb.

mutasarıf olub vâkıfın ruhı ve devam-ı devletimçün duaya müdâvemet göstere tahrîren fi evâsıt-ı şehri-i şevvali'l-mükerrem sene sittîn ve elf kayd 7 fi Muharremü'l-haram sene 61

Çukur Mahallesinde bulunan Balkulağı mescid-i şerîfinin imametine Mevlânâ Hasan'ın tayin edilmesi ile ilgili belgede Mevlânâ Hasan'ın görevini layıkıyla yerine getirdiği ve görevinden alınması için herhangi bir sebep yokken bazı şahısların zulmederek Hasan'dan bu görevi aldıkları anlaşılmaktadır. Bu durum kadı naibi Mevlânâ Mustafa tarafından devlet merkezine yazılmış ve Hasan'ın günlük beş akçe ile görevine devam etmesi uygun görülmüştür. Berâtların sonunda kişinin görevini yerine getirmesinin yanında devletin devamı için duaya müdâvemet göstermesi titizlikle ifade edilen bir durumdur.

Bazı vakıf görevlilerin yaptıkları usulsüzlükler nedeniyle görevlerinden alındıkları görülmektedir. Vakıf malının yiyen ve satan şahıslar için belgelerde “*ekel ve bey*” tabiri kullanılmaktadır. Bu suçlama ile vakıf tevliyetinden alınan görevlileri görmek mümkündür¹⁹⁴. Bunun yanında bazı görevlilerin görevini hakkıyla yerine getirmediği ifade edilmektedir. Bu gibi şahıslar için “*kendi hevâsında oldukları*” şeklinde tabirler kullanılmaktadır. Bu durumda da vakıf görevlileri değiştirilmekte ve işi layıkıyla yapabileceği ifade edilen şahıslar tayin edilmektedir¹⁹⁵.

Sonuç olarak 20 numaralı Ayntab Şeriye Sicilinde ifadesi geçen berâtlarda vakıf idaresi ve bunun layıkıyla yerine getirilmesi konusunda merkezi idarenin

^{194c}Medfîne-i Ayıntabda vaki Kara Yusuf Çeşmesi ve Boyacıoğlu bina eylediği cami-i şerifinin evkafının mütevellisi olanlar hizmetlerinde tekasül üzere olduklarından gayrı mal-ı vakfı ekel ve bey idüb her vechle ref olunmalarına badi olmağın ref olunub yerine işbu râfi-i tevkî-i refi-i hümayun Ali her vechle mahal ve müstehak olmağın kadısın naibi Mevlana Mustafa arz itmeğın sadaka idüb bu berat-ı hümayunı virdim ve buyurdum ki varub zikr olunan vakfa mütevellî olub hizmet-i lazimesin merî ve müeddî kıldıkdan sonra tayin olunan vazife-i muayenesine mutasarıf olub vakıfın ruhı ve benim devam-ı devletim için duaya müdavemet göstere şöyle bileler alamet-i şerife itimad kılalar tahrîren fi evayil-i saferü'l-hayr sene ihdâ ve sittîn ve elf kayd fi 9 cemaziye'l-ülâ”, A.Ş.S. nr. 20, Belge 193.

^{195c}Mahmiye-i Ayıntabda Ali Nacar Mahallesinde vaki cami-i şerifin mütevellisi olan kendü hevasında olub mal-ı vakfı ekel ve bey idüb refi lazım olmağın ref olunub yerine işbu Darende-i ferman-ı hümayun Derviş Mehmed layık ve mahal ve müstehak olmağın tevcîh olunub berat-ı şerif virilmek babında kadısın naibi el-hâc Davud dahi itmeğın sadaka idüb bu berat-ı hümayun izzet-makrumı virdüm ve buyurdum ki varub mezbûrun yerine merkum Derviş Mehmed zikr olunan evkafın mütevellisi olub hizmet-i lazimesin müeddî kıldıkdan sonra vazife-i muayenesini üslub-ı sabık üzere mutasarıf olub vakıfın ruhı ve devam-ı devletimçün duaya müdavemet göstere ol babda ahardan bir ferd mani olmaya şöyle bileler alamet-i şerife itimad kılalar tahrîren fi evayil-i şehri-i muharremü'l-haram sene ihdâ ve sittîn ve elf fi 10 cemaziye'l-ülâ”, A.Ş.S. nr. 20, Belge 198.

hassasiyetinin yanında toplumun da kendi hevasında olan, vakıf malını yiyen veya satan şahıslar konusundaki hassasiyeti görülmektedir.

SONUÇ

Osmanlı hukuk yapısının en önemli kısmını teşkil eden Şer'îye Sicilleri tarihimiz açısından önemli bir yere sahiptir. Türk İslam Hukuku'nda önemli bir yere sahip olan Şer'îye Sicilleri, insanın yaşadığı toplumda nasıl hareket ettiğini ve bu hareket neticesinde ne gibi hukuki müeyyidelerin, yahut ne gibi hakların var olduğunu gösteren vesikalardır. Osmanlı Devleti, bir Müslüman devlet olarak hukuk sistemini, İslâm hukukuna göre tayin etmiştir. Bu nedendir ki şer'î mahkemeler ve bu mahkemelerde görev yapan kadılar önemli yere sahip olmuştur. Kadıların görev süresi iki yılla sınırlanmış, gerekirse bu süre uzatılmıştır. Şer'îyye mahkemelerinde kadıların dışında naib, kassam, muhızır, çavuş, mukayyid, müşavir, şuhudül-hal vb. gibi kadıya yardımcı olan görevlilerde bulunmaktaydı. Osmanlı kadı sicilleri, bir bölgede ki halkın birbirleri ile olan hukuki, iktisadi, ticari, sosyal, dini münasebetlerini en güzel bir şekilde yansıtan belgelerdir. Sicillerin her konuda tarihe kaynaklık edeceği aşikârdır.

Şer'îyye sicilleri Osmanlı Devleti'nin idari, iktisadi, siyasi, beledi, kültürel, sosyal ve iktisâdi alanına dair çok önemli bilgileri barındırmaktadır. Bu yönüyle özellikle şehir tarihi, Osmanlı Devleti'nin sosyo-kültürel ve siyasi tarihi ile ilgilenenler için önemli kaynaklar arasındadır. Biz de birinci elden kaynak durumunda olan şer'îyye sicillerinden; 20 Numaralı Ayntab Şer'îyye Sicilini çalışmamızın konusu yapmış bulunmaktayız. Güneydoğu Anadolu Bölgesinin önemli kentlerinden olan Antep'in o dönemdeki durumunu sicilden hareketle kısmen de olsa öğrenmeye çalıştık. Bu çalışma çerçevesinde 20 Numaralı Ayntab Şer'îyye Sicili'nin transkripsiyonunu yapmaya ve değerlendirmeye çalıştık.

20 Numaralı Ayntab şer'îyye sicili'nde nafaka miktarının günlük üç akçe olduğunu tespit edildi. Yine sicilde beratlar ve emirler ile ilgili belgelerin sayısının fazla olması dikkat çekmektedir. Sicilde, Girit seferi münasebetiyle gerekli olan askeri ve iktisadi ihtiyacın giderilmesi hususu ile ilgili üç adet belge tespit edildi. Yine Osmanlı Devleti'nin önemli gelir kaynaklarından biri olan vergiler ile ilgili belgeler tespit edildi. Bununla ilgili olarak gayrimüslimlerden örfî bir baş vergisi olarak alınan ispenç vergisinin, 40 akçe olarak toplandığı tespit edildi.

KAYNAKLAR

- AHISKALI, Recep, (2006), “Muhzır”, *DİA*, c. 31, İstanbul, s.85-86.
- AKGÜNDÜZ, Ahmet, (1988), *Şer‘iyye Sicilleri*, Türk Dünyası Araştırmaları Vakfı Yay., c.1, İstanbul.
- AKGÜNDÜZ, Ahmet, (2002), “İslâm Hukukunn Osmanlı Devleti’nde Tatbiki: Şer‘iyye Mahkemeleri Ve Şer‘iyye Sicilleri”, *TÜRKLER*, c.10, Yeni Türkiye Yay., Ankara, s.54-68.
- ATAR, Fahrettin, (1979), *İslam Adliye Teşkilatı*, Ankara.
- ATAR, Fahrettin, (1995) “ Müftü”, *DİA*, c.12, İstanbul, s.487-488.
- AVCI, Casim,(2006) “Naib”, *DİA*, c.32, İstanbul, s.311-312.
- AYDIN, Mehmet Akif, (2007), *Türk Hukuk Tarihi*, İstanbul.
- BERKİ, Ali Himmet, (1962), “Vakıf Kuran İlk Osmanlı Padişahı”, *Vakıflar Dergisi*, S.5, Ankara.
- BEYDİLLİ, Kemal, (2000), “İmam”, *DİA*, c.22, İstanbul.
- ÇADIRCI, Musa, (1997), *Tanzimat Döneminde Anadolu Kentleri’nin Sosyal ve Ekonomik Yapısı*, T.T.K., Ankara.
- ÇİFTÇİ, Cafer, (2003), “Osmanlı Döneminde Bursa’da Eytam Keseleri”, *Uludağ Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi*, S.5, Bursa.
- ÇAVDAROĞLU, Mustafa, (2013), *61 Numaralı Ayntab Şer‘iyye Sicilinin Transkripsiyonu ve Değerlendirilmesi*, Gaziantep Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Yüksek Lisans Tezi, Gaziantep.
- DEMİR, Enver, (2013), *148 Numaralı Ayntab Kadı Sicili’nin Transkripsiyonu ve Değerlendirilmesi*, Gaziantep Üniversitesi S.B.E. Yüksek Lisans Tezi, Gaziantep.
- DEMİRTAŞ, Mehmet, (2012), “ Osmanlı Maliye Teşkilatı”, *Osmanlı Teşkilat Tarihi El Kitabı*, Ankara

- DEVELLİOĞLU, Ferit, (1998), *Osmanlıca-Türkçe Ansiklopedik Lügat*, 15. Baskı, Aydın Kitabevi, Ankara.
- HALAÇOĞLU, Yusuf, (2003), *XIV-XVII. Yüzyıllarda Osmanlılarda Devlet Teşkilatı ve Sosyal Yapı*, TTK, Ankara.
- İPŞİRLİ, Mehmet, (2006), “Naib”, *DİA*, c.32, İstanbul, ss. 312-313.
- KARATAŞ, Ömer, (2005), *242 Numaralı Manisa Şer’iyye Sicil Defteri Transkripsiyonu ve Değerlendirilmesi*, Celal Bayar Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Yüksek Lisans Tezi, Manisa.
- KAZICI, Ziya, (2003), *Osmanlı’da Toplum Yapısı*, İstanbul.
- KAZICI, Ziya, (2003), *Osmanlı Vakıf Medeniyeti*, İstanbul.
- KÜÇÜKAŞCI, M. Sabri, (2006), “Müezzin”, *DİA*, c.31, İstanbul.
- KÜÇÜKAŞCI, M. Sabri, (2000), “İmam”, *DİA*, c.22, İstanbul.
- KÜTÜKOĞLU, Mübahat S., (1998), *Osmanlı Belgelerinin Dili (Diplomatik)*, Kubbealtı Neşriyat, İstanbul .
- KÜTÜKOĞLU, Mübahat S., (2011), “ Temessük”, *DİA*, c.40, İstanbul, s.413-414.
- ORTAYLI, İlber, (2009), *Osmanlı Toplumunda Aile*, İstanbul.
- ÖZDEĞER, Hüseyin, (1996), “Gaziantep” Maddesi, *DİA*, c. 13, İstanbul,s.466-469.
- ÖZKAYA, Yücel, (2006), “Mütesellim”, *DİA*, c.32, İstanbul, s.203-204.
- ÖZTÜRK, Sait, (2001), “Kassam”, *DİA*, c.24, İstanbul, s.579-582.
- ÖZTÜRK, Sait, (1995), *Askeri Kassamına Ait 17. Asır İstanbul Tereke Defterleri (Sosyo-Ekonomik Tahlil)*, İstanbul.
- PAKALIN, M. Zeki, (1993), *Osmanlı Tarih Deyimleri Ve Terimler Sözlüğü*, c.II,MEB Yayın., İstanbul.
- PAMUK, Bilgehan, (2009), *Bir Şehrin Direnişi: Antep Savunması*, IQ Kültür Sanat Yay., İstanbul.

- SAMIKIRAN, (2006), Oğuzhan, *138 Numaralı Edirne Şer'iyeye Sicili H.1119-1161/M.1707-1748*, Fırat Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Yüksek Lisans Tezi, Elazığ.
- SOLAK, İbrahim, (2012), “ Osmanlı Devletinde Taşra Teşkilatı”, *Osmanlı Teşkilat Tarihi El Kitabı*, Ankara, s.77-113.
- UĞUR, Yunus, (2010), “ Şer'iyeye Sicilleri”, *DİA*, c.39, İstanbul, s.8-11.
- UZUNÇARŞILI, İ.Hakkı, (1964), “ Ferman”, *İ.A.*, c.IV, İstanbul, s.571-572.
- UZUNÇARŞILI, İ.Hakkı, (1988), *Osmanlı Devleti'nin İlmiye Teşkilatı*, TTK, Ankara.
- UZUNÇARŞILI, İ.Hakkı, (1988), *Osmanlı Devleti Teşkilatından Kapıkulu Ocakları I*, Ankara.
- YILDIZ, Havva, (2006), *156 Numaralı Ayntab Şer'iyeye Sicili'nin Transkripsiyon ve Değerlendirilmesi (H.1310-1312/M.1893-1894, S.3-96, 70-174)*, Gaziantep Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Yüksek Lisans Tezi, Gaziantep
- YILMAZÇELİK, İbrahim, (1998), “Şer'iyeye Sicillerinin Bir Merkezde Toplanması Üzerine Bazı Mülahazalar”, *I.Milli Arşiv Şûrası*, Ankara.
- Yurt Ansiklopedisi, (1982), “**Gaziantep**” Maddesi, c. XI, İstanbul.

DİZİN

A

Adana 189, 196, 210, 284
 adet-i ağnam ... 138, 143, 173, 174, 177
 Ağazâde.....39, 272
 Akyol.....48, 51, 65, 75, 86, 100, 197,
 213, 221, 223, 254, 255, 257, 273,
 275
 Ali Nacar 112, 159, 253, 254, 255,
 256, 257, 287
 Ammu...32, 36, 61, 135, 170, 171, 273
 Antakya189, 196
 Anthaph.....20
 Arabzâde272
 Ardıç Baba 120, 165, 285
 Arkık193
 Asitane.....93, 104, 117, 118, 121, 126,
 141, 142, 145, 148, 149, 154, 162,
 173, 177, 179, 183, 187, 195, 198,
 205, 206, 208, 221, 227, 232, 233,
 235, 237, 240, 241, 283

B

Babelge.....193
 Balizâde.....272
 Balkulağı200, 286
 Bayramiye mescidi.....135
 Belpınar139, 265
 berber.....63, 71, 92, 101, 248
 bezzazistan178, 179, 248
 Bostancı.....30, 69, 111, 254, 256, 257,
 272, 273
 Bostancızâde65, 272
 Boyacı ... 169, 170, 197, 214, 253, 254,
 256, 257, 273, 280
 Boyacıoğlu28, 156, 272, 273
 Bölükcüzâde.....44, 273
 Burc121, 146
 Burç.....146, 156, 273

C

Cabi30, 47, 112, 197, 256, 258, 273

Cevizlice40, 72, 81, 94, 113, 150, 169,
 197, 253, 254, 256, 257, 271, 273
 Ceyhan 20
 Cezire-i Giride 149

Ç

Çakaloğlu..... 273
 Çandarlı Kara Halil Hayrettin Paşa . 12
 Çavuşzâde 273

D

Darende. 115, 118, 119, 121, 122, 125,
 126, 128, 129, 131, 136, 138, 148,
 153, 157, 158, 159, 168, 171, 178,
 180, 186, 187, 192, 199, 200, 202,
 204, 207, 212, 220, 225, 228, 231,
 237, 287
 Dilaver Paşa 84, 98, 109, 117, 140,
 141, 278
 Dulkadiroğulları..... 21

E

Eblehan .. 198, 254, 255, 256, 257, 273
 Ehl-i Cefâ..... 27, 52, 88, 91, 92, 268
 Entab 20
 Etmekcizâde..... 272

F

Fakihoğlu 244, 272

G

Girid..... 150, 155, 205
 Girit..... 149, 154, 209, 210, 283, 284
 Gökdere..... 41, 153
 Güllüce..... 69, 212, 274

H

Hacı Baba..... 166, 168, 181, 182
 Hakemzâde 55, 272
 Haleb..... 39, 42, 44, 54, 119, 137, 185,
 186, 189, 190, 191, 196, 198, 203,
 218, 223, 224, 226, 228, 232, 234,
 237, 238, 239, 245, 281

Hallacoğlu272
 Hamtap20
 Haykî Müslüman.....56, 197, 253, 255,
 256, 257
 Haykî Zımmiyan114, 197, 236
 Hıyam.....38, 83, 85, 95, 96, 99, 273
 Hızırlızâde273

İ

İbni Eyüb.....197, 217, 256, 257
 İbni Şeker110, 131, 132, 197, 269
 İmam-ı Gazali.....158
 İsa Dede.....121, 122, 285
 ispenç.....173, 174, 177, 184, 282, 283

K

Kanalıcı29, 34, 164, 197, 253, 254,
 256, 257, 273
 Kanalıcı Çeşmesi Mescidinin.....164
 Kanalıcı mahallesi29
 Kandiye210, 284
 Kantara182, 193, 219
 Kara Yusuf Çeşmesi.....156, 286
 Karaçomak191, 193
 Karasakal.....123, 197, 253, 255, 257,
 273, 274
 Kassam14, 15, 292
 Kayacık .48, 65, 90, 98, 235, 254, 255,
 257, 258, 273, 278
 Kızılca Mescid ..46, 64, 66, 76, 79, 87,
 197, 253, 254, 255, 256, 257, 273
 Kızılhisar109, 112, 113, 121, 191,
 217, 274
 Kilislioğlu.....244, 273
 Kozanzâde42, 273
 Kurban Baba.....157
 Kürkiyan.....29, 66, 69, 98, 102, 103,
 197, 254, 255, 256, 258, 273, 277,
 278

M

Mahdar16, 17
 Malatya....22, 187, 192, 195, 227, 231,
 241

Maraş21, 142, 145, 147, 151, 153,
 172, 177, 178, 184, 185, 188, 190,
 194, 199, 201, 204, 207, 212, 214,
 219, 221, 228, 229, 230, 232, 233,
 236, 237, 244, 247, 252, 275, 284
 Mazmahor193, 274
 Mehmed Ali Paşa.....21
 Mihaliye medresesi144
 Mihaliye Medresesi144
 Molla Şemseddin Fenâri11
 Muhzırbaşı 15, 88, 110, 111, 114, 207,
 236, 261, 277
 Mutafoğlu272

N

Nacarlıoğlu272, 275
 Nalband dükkanı249
 Nurvana.....112, 120, 121, 273, 285

O

Okçuzâde82, 272

Ö

öşür173, 174, 177

P

paşa hamamı248

R

Rumevlek.....192, 273
 Rumkala.....166, 184, 189, 190, 196

S

Sadeyn.....193
 Sazgın217
 Selvicizâde.....272
 Seng-i Hoşkadem..179, 180, 197, 200,
 253, 256, 273
 Sicil-i Mahfuz8, 9
 Sis189, 196
 Süleyman Şah20

Ş

Şehreküsti115, 197, 228, 253, 254,
 257, 258

Şehresütü 113
 şer'iyye mahkemeleri 11
 şühûdü'l-hâl 16

T

Tahmis mukataası.....203
 Tahtalar Cami-i Şerîfinin 179, 180
 Taracık mescidi 153
 Tarafoğlu272
 Tarakcı dükkânı.....249
 Tarla-yı Atık.. 153, 198, 224, 254, 255,
 257
 Tarla-yı Cedîd 198, 256, 258

Tışlâki 31, 197, 250, 253, 254, 255,
 256, 258, 280

Tilbeşar 33, 51, 106, 109, 118, 133,
 147, 182, 185, 191, 192, 194, 217,
 219, 226, 231, 240, 260, 264

Ü

Üstadoğlu 26, 27, 273

Z

Zülkadriye..... 152, 171, 189, 204, 212,
 215

EKLER

EK.1. 20 NUMARALI AYNTAB ŞER'İYYE SİCİLİ BELGE ÖZETLERİ

Sayfa 137/ Belge 1

Özet: El-hâc Kasım b. El-hâc Mehmed'in mülkünün kızı Kaya ve zevcesi Ümmü arasında taksimi edilmesi hakkında

Sayfa 137/ Belge 2

Özet: El-hâc Kasım b. El-hâc Mehmed'in mülkünü kızı Asiye'ye hibe ve temlik etmesi hakkında

Sayfa 137/ Belge 3

Özet: Davud b. Mehmed'in kendi mülkünü Ayişe hatuna satması hakkında

Sayfa 137/ Belge 4

Özet: El-hac Alican Paşa'nın çeşme yaptırmak istemesi hakkında

Sayfa 138/ Belge 5

Özet: Ömer b. Süleyman'ın tarlasını geri almak için Mehmed'den davacı olması hakkında

Sayfa 138/ Belge 6

Özet: Siti hatun'un sebze bahçesini Halil Çelebiye satması hakkında

Sayfa 139/ Belge 7

Özet: El-hâc Ömer'in kebir oğulları Abdülkerim, Mehmed ve Hüseyin'in hisselerini satması hakkında

Sayfa 139/ Belge 8

Özet: Es-seyyid Ahmed'in, Hüseyin'in hissesini vesayeten satması hakkında

Sayfa 139/ Belge 9

Özet: Amu mahallesinde eyvan yapılması meselesi hakkında

Sayfa 140/ Belge 10

Özet: Mustafa b. Ali Kaya'nın bir kıt'a bağdan kendi hissesine düşeni almak için Kud Ali'den davacı olması hakkında

Sayfa 140/ Belge 11

Özet: Yahni mahallesinde bulunan bir bab dükkanının müzayede ile satılması hakkında

Sayfa 140/ Belge 12

Özet: Mevlânâ Abdurrahman Efendi'nin 'ayntab Debbağhanesine ders-i 'âmm olarak atanması hakkında

Sayfa 140/ Belge 13

Özet: El-hâc Murad'ın fevt olan kız kardeşinin mehr-i müeccelinden kendi hissesine düşeni almak için Halil'den davacı olması hakkında

Sayfa 142/ Belge 14

Özet: Abdurrahman b. El-hâc Ali'nin, el-hâc Ali'den davacı olması hakkında

Sayfa 142/ Belge 15

Özet: Fahru'l-kuzat İsmail Efendi'nin, odasını basıp kendisine saldıranlardan davacı olması hakkında

Sayfa 142/ Belge 16

Özet: Meryem binti Abdullah'ın eski kocası Hasan'dan nafaka ve kisve talebinde bulunması hakkında

Sayfa 142/ Belge 17

Özet: Fahru'l-... el-hâc Hızır Ağa'nın el-hâc Ahmed'de olan alacağını çocuklarından tahsil ettiğini belirtmesi hakkında

Sayfa 143/ Belge 18

Özet: Hatun binti Maruf'un ölümünün araştırılmasının istenilmesi hakkında

Sayfa 143/ Belge 19

Özet: Malkoç b. Ahmed'in vasi olarak atanması hakkında

Sayfa 143/ Belge 20

Özet: Sultan hamamı giderlerinin karşılanması hakkında

Sayfa 144/ Belge 21

Özet: Şems-i Mah Hatun'un vasi olarak atanması hakkında

Sayfa 144/ Belge 22

Özet: AyiŖe Hatun'un vasi olarak atanması hakkında

Sayfa 144/ Belge 23

Özet: Vakfa ait olan bir bab dükkanın Muharrem Çelebiye verilmesi hakkında

Sayfa 144/ Belge 24

Özet: Ömer'in, el-hâc Kasım b. Mehmed'den davacı olması hakkında

Sayfa 145/ Belge 25

Özet: El-hâc Yusuf Ağa b. Ali'nin, Kürd karyesi ahalisinden kazı kimseler hakkında davacı olması hakkında

Sayfa 145/ Belge 26

Özet: El-hâc Yusuf Ağa b. Ali'nin, Kürd karyesi ahalisinden bazı kimseler hakkında davacı olması hakkında

Sayfa 146/ Belge 27

Özet: Fevt olan Kasım PaŖa'nın, el-hâc Ahmed'de olan alacağının varislerine teslim edilmesi hakkında

Sayfa 146/ Belge 28

Özet: Hüseyin PaŖa'nın vasi olarak atanması hakkında

Sayfa 146/ Belge 29

Özet: Osman PaŖa'nın vasi olarak atanması hakkında

Sayfa 147/ Belge 30

Özet: Malkoç b. Ahmed'in vasi olarak atanması hakkında

Sayfa 147/ Belge 31

Özet: Musa Çelebi b. Ahmed'in, vasilerin üzerine nazır olarak atanması hakkında

Sayfa 147/ Belge 32

Özet: Bir kıta sebzevatlığın nısfının Ali ve Ahmed'e satılması hakkında

Sayfa 148/ Belge 33

Özet: El-hâc Ali b. Musa'nın fevt olan Ömer'de olan alacağıın, Ömer'in muhallefatından ödenmesini istemesi hakkında

Sayfa 148/ Belge 34

Özet: Ebrahim veled-i Hatar'ın, Deli Nebi b. Nuri'den davacı olması hakkında

Sayfa 148/ Belge 35

Özet: Ahmed b. Yakup'un, Yahya b. Abdullah'dan davacı olması hakkında

Sayfa 149/ Belge 36

Özet: Gökle karyesinin Osman Paşa'ya verilmesi hakkında

Sayfa 149/ Belge 37

Özet: Molla Bektaş'ın, meşid-i şerîfe müteveli olarak atanması hakkında

Sayfa 149/ Belge 38

Özet: Sakine binti Osman'ın zevci Veli b. Abdülğani'nin kendisini talak-ı bâin ile boşadığını belirtmesi hakkında

Sayfa 150/ Belge 39

Özet: Hamis b. Ali'nin, arpanın kendi mülkünde hâsıl olduğunu belirtmesi hakkında

Sayfa 150/ Belge 40

Özet: Murad Paşa b. Abdullah'ın mülkünü Ebubekir Paşa'ya satması hakkında

Sayfa 150/ Belge 41

Özet: Ebüdderda b. Kazım'ın kedi ile kız kardeşi ve annesinin hissesini el-hâc Hızır Paşa'ya satması hakkında

Sayfa 150/ Belge 42

Özet: Yusuf Ağa b. Ali'nin, Kürd Karyesindeki mahsulatın kendisinden izinsiz zaptedilmesi üzerine karye ahalisinden bazı kimseler hakkında davacı olması hakkında

Sayfa 151/ Belge 43

Özet: Cebran b. Ömer'in, Arpacı Mehmed b. Yusuf'tan davacı olması hakkında

Sayfa 151/ Belge 44

Özet: Ümmühani binti el-hâc Durmuş'un, Ali b. El-hâc Hasan'dan davacı olması hakkında

Sayfa 152/ Belge 45

Özet: Selman Çelebi'nin oğlu Hüseyin'in, Ahmed tarafından öldürülmesinin araştırılmasının istenilmesi hakkında

Sayfa 152/ Belge 46

Özet: İsa Bey b. Mehmed Bey'in mülk dükkanını el-hâc Alikaya Paşa'ya hibe ve temlik etmesi hakkında

Sayfa 152/ Belge 47

Özet: Selman b. Sehrab Çelebi'nin vefat eden oğlu Hüseyin'in ölümüyle ilgili olarak mahalle sakinlerinden davacı olmadığını belirtmesi hakkında

Sayfa 153/ Belge 48

Özet: Halil b. Osman'ın, mülk satışı nedeniyle Mehmed b. Hasan'dan davacı olması hakkında

Sayfa 153/ Belge 49

Özet: El-hâc Mehmed'in verasetinin taksim edilmesi hakkında

Sayfa 153/ Belge 50

Özet: El-hâc Mehmed'in mülkünün Osman Ağa'ya satılması hakkında

Sayfa 154/ Belge 51

Özet: Hisselerin Osman Ağa'ya satılması hakkında

Sayfa 154/ Belge 52

Özet: Halil b. Hüseyin, Abdülgani b. Ahmed ve Mehmed b. Ahmed'in vakıf için gerekli olan ücreti ödememeleri hakkında

Sayfa 154/ Belge 53

Özet: El-hâc Ahmed b. El-hâc Uğurlu'nun, Saadet nam hatundan davacı olması hakkında

Sayfa 155/ Belge 54

Özet: Musa b. Hasan ile Fatıma binti Çalapverdi'nin mehr-i müeccel ve nafaka konusunda anlaşmaları hakkında

Sayfa 155/ Belge 55

Özet: İbrahim b. Hüseyin'in dişini kıran Rıdvan b. Bali'den davacı olması hakkında

Sayfa 155/ Belge 56

Özet: Mehmed binti Fatma'nın vasisi olan validesi Ferah hatun aracılığı ile Ahmed b. Hüseyin'de olan alacağını tahsil ettiğini ve davacı olmadığını belirtmesi hakkında

Sayfa 156/ Belge 57

Özet: Şerife hatun binti Malkoç Bey'in zevcinden kalan evi Fatıma hatuna satması hakkında

Sayfa 156/ Belge 58

Özet: Kürkciyan mahallesinde bulunan mağaranın ibadethane olarak kullanılmayacağını mahalleli tarafından belirtilmesi hakkında

Sayfa 156/ Belge 59

Özet: Es-seyyid Hızır'ın, Derviş İhlas'a oğlu Osman'ı ameliyat etmesi için izin verdiğini ve kendisinden davacı olmayacağını belirtmesi hakkında

Sayfa 157/ Belge 60

Özet: Yusuf Bey'in, Bilal Ağa'dan davacı olmadığını belirtmesi hakkında

Sayfa 157/ Belge 61

Özet: Selman b. Sehrab Çelebi'nin, oğlu Hüseyin'in ölümüyle ilgili olarak Ahmed b. Şaşi'den davacı olması hakkında

Sayfa 157/ Belge 62

Özet: Hasan b. Hüseyin'in suda boğulan oğlu Şaban'ın ölümünün araştırılmasını istemesi hakkında

Sayfa 158/ Belge 63

Özet: El-hâc Fadıl'ın oğulları Abdullah, Abdurrahman ve Mehmed'in vefat eden vasileri Veli Bey ve Süleyman Paşa yedlerinde olan hisselerini dava etmeleri hakkında

Sayfa 158/ Belge 64

Özet: El-hâc Fadıl'ın oğulları Abdullah, Abdurrahman ve Mehmed'in Bektaş b. Veli'den babalarının alacağını istemesi hakkında

Sayfa 158/ Belge 65

Özet: El-hâc Fadıl'ın oğulları Abdullah, Abdurrahman ve Mehmed'in Bektaş b. Veli'de alacaklarının kalmadığını belirtmeleri hakkında

Sayfa 159/ Belge 66

Özet: El-hâc Ali b. Abdi'nin, mülk bağı İsmail b. El-hâc Mustafa'ya sattığına ve fiyatta anlaştığı hakkında

Sayfa 159/ Belge 67

Özet: Raziye Hatun'un vekili olan Ali Çelebi b. Molla Ebubekir'in, Bektaş b. Veli'den davacı olması hakkında

Sayfa 160/ Belge 68

Özet: Mehmet Ağa bin Çerkes Ahmet'in Kenan adlı kölesini azat etmesi hakkında

Sayfa 160/ Belge 69

Özet: Mehmet Ağa bin Çerkes Ahmet'in Şahide adlı kölesini azat etmesi hakkında

Sayfa 160/ Belge 70

Özet: Bektaş Bey'in babası Veli Bey'in borçlarını alacaklılarına verdiğini belirtmesi hakkında

Sayfa 160/ Belge 71

Özet: Mehmed Paşa b. Maksud'un öldürülen validesi Abide binti Osman'ın dem ve diyetini bazı kimselerden dava etmesi hakkında

Sayfa 161/ Belge 72

Özet: Veli b. Mikayil'in vurularak fevt olan kardeşi Ali'nin ölümünün araştırılmasını istemesi hakkında

Sayfa 161/ Belge 73

Özet: Kızılca Mescit Mahallesinde maktul olan Mehmet Bey bin el-hâc Osman'ın eşi Ayşe binti Abdullah'ın mehir talebi hakkında

Sayfa 162/ Belge 74

Özet: Mustafa Bey'in vekil olarak atanması hakkında

Sayfa 162/ Belge 75

Özet: Mehmed ve kardeşi Ahmed'in, Hasan Bey b. Ramazan Çavuş'un ra'iyetini inkar etmeleri hakkında

Sayfa 162/ Belge 76

Özet: ... hatun binti Sübhanverdi'nin fevt olan zevci Karaca İbrahim'in ölümünün araştırılmasını istemesi hakkında

Sayfa 163/ Belge 77

Özet: Mustafa b. Ahmed'in kendisini darb eden Abdullah Çelebi b. Mustafa Efendi'den davacı olması hakkında

Sayfa 163/ Belge 78

Özet: Mikail b. Ramazan'ın oğlu Ali'nin iki nefer tarafından katledilmesi hakkında

Sayfa 163/ Belge 79

Özet: Rahime binti Mustafa Efendi'nin,, Ali Çelebi b. Molla Ebubekir'i kendisine vekil tayin etmesi hakkında

Sayfa 164/ Belge 80

Özet: Raziye binti el-hâc Fadıl'm, Ali Çelebi b. Molla Ebubekir'i kendisine tayin etmesi hakkında

Sayfa 164/ Belge 81

Özet: Selman b. Sehrab Çelebi'nin kaza sonucu ölen oğlu Hüseyin'in ölümüyle ilgili olarak Ahmed b. Şaşı'yi affetmesi hakkında

Sayfa 164/ Belge 82

Özet: Mustafa Bey b. Mahmud Çavuş'un, bostanını zabt eden Mehmed Paşa b. Hamza'dan davacı olması hakkında

Sayfa 165/ Belge 83

Özet: Hıyam karyesi sakinlerinden bazı kimselerin, kendilerine zulm eden Göndek Kethüda'dan davacı olması hakkında

Sayfa 165/ Belge 84

Özet: El-hâc Ali b. Mehmed'in bir bab keçeci dükkanını El-hâc İsmail'e satması hakkında

Sayfa 166/ Belge 85

Özet: Mustafa b. El-hâc Mehmed'in, kaybolan katırı ile ilgili olarak Osman Bey'den davacı olması hakkında

Sayfa 166/ Belge 86

Özet: Hızır ibn-i Yusuf'un, evine girerek parasını çalan ve kendisini yaralayan Hüseyin b. Ivaz'dan davacı olması hakkında

Sayfa 166/ Belge 87

Özet: Ayşe hatun ile Muslu nâm kimesnenin, Kara Hasan'ın evinde zina ettiklerinin araştırılmasının istenilmesi hakkında

Sayfa 166/ Belge 88

Özet: AyiŒe binti Abdullah'ın vekili Ali ağa aracılığı ile vefat eden zevci Mehmed'in zimmetinde olan mehr-i müecceli ve hissesini müteveffa Mehmed'in muhalefatından aldığını belirtmesi hakkında

Sayfa 167/ Belge 89

Özet: AyiŒe binti Hüseyin ile Ömer b. Ali'nin mehr-i müeccel ve nafaka-i iddet konusunda anlaŒtıkları hakkında

Sayfa 167/ Belge 90

Özet: El-hâc Ebunekir b. Ömer'in, alacak meselesi nedeniyle Ahmed b. Hüseyin'den davacı olması hakkında

Sayfa 168/ Belge 91

Özet: Yanarak yaralanan ... veledi Eham'm, Barutçu Ali'den davacı olmadığını belirtmesi hakkında

Sayfa 168/ Belge 92

Özet: El-hâce Sabire binti Ahmed'in, Hüseyin b. Mehmed'den ev meselesi yüzünden davacı olması hakkında

Sayfa 168/ Belge 93

Özet: Mehmed Ali b. Mehmed'in kendi mülkünü Ali b. Mehmed'e satması hakkında

Sayfa 169/ Belge 94

Özet: Halime binti Mehmed Ali'nin kendi hisselerini oğlu Ali'ye hibe ve temlik etmesi hakkında

Sayfa 169/ Belge 95

Özet: Recep PaŒa b. Kevseri'nin kendi mülk dükkanlarını el-hâc İsmail'e satması hakkında

Sayfa 169/ Belge 96

Özet: El-hâc Ebubekir b. Ömer'in fevt olan kardeşi Mehmed'in alacağını Durmuş Paşa'dan istemesi hakkında

Sayfa 171/ Belge 97

Özet: Fevt olan Mehmed Paşa b. ..., Ahmed Bey'de olan alacağını tahsil ettiğini belirtmesi hakkında

Sayfa 171/ Belge 98

Özet: Raziye binti Mehmed Çelebi'nin, vekili Mehmed Ağa aracılığı ile Osman b. Ömer'den davacı olması hakkında

Sayfa 171/ Belge 99

Özet: Hıyam karyesi sakinlerinin, Mehmed Paşa'dan alınan borcu ödendiğini belirtmesi hakkında

Sayfa 172/ Belge 100

Özet: Zeynep binti Ali ile zevci Mehmed b. Cafer'in mehr-i müeccel ve nafaka-i iddet konularında anlaşmaları hakkında

Sayfa 172/ Belge 101

Özet: Ahmed Efendi'nin vekili Mahmud b. Mehmed Paşa aracılığı ile vefat eden Veli Bey'in varislerinden alacağını dava etmesi hakkında

Sayfa 173/ Belge 102

Özet: Ali Bey bin Veli'nin Kerime binti Ebu Bekir hakkında şikayeti ve mahalle ahalisinin şahitlikleri hakkında

Sayfa 173/ Belge 103

Özet: Ahmed b. İsmail ve validesinin kendilerine babalarından düşen hisselerini Ali b. Hasan'a satmaları hakkında

Sayfa 173/ Belge 104

Özet: Havass-ı hümâyun karyelerinden Eğrice karyesi ahalisinin kendi karyelerini rızaları ile el-hâc Hızır Ağa'ya verdiklerini belirtmeleri hakkında

Sayfa 174/ Belge 105

Özet: Şerîfe binti ..., eski zevci İbrahim Bey b. Halil Yazıcı'dan davacı olmadığını belirtmesi hakkında

Sayfa 174/ Belge 106

Özet: Recep Paşa ibn-i Kevseri'nin kendi mülk dükkanlarını El-hâc İsmail'e satması hakkında

Sayfa 174/ Belge 107

Özet: Mehmed Efendi'nin mülkünün varisleri tarafından Ebubekir Bey b. Mehmed'e satılması hakkında

Sayfa 175/ Belge 108

Özet: Hayriye(?) binti Berber Yusuf ve validesi Emine'nin, İbrahim Paşa b. Hızır Paşa'yı kendilerine vekil tayin ettiklerini belirtmesi hakkında

Sayfa 175/ Belge 109

Özet: Fevt olan Yusuf b. Sadık'ın verasetinin taksim edilmesi hakkında

Sayfa 175/ Belge 110

Özet: Dündan b. Şahkulu'nun, Hadice binti Ahmed'den davacı olması hakkında

Sayfa 176/ Belge 111

Özet: Ömer Ağa b. Abdülmennan'ın, Mehriman karyesi ahalisinden davacı olması hakkında

Sayfa 176/ Belge 112

Özet: Hızır Bey b. Bektaş Bey'in iki bab mülk dükkanını Veli b. Bektaş'a satması hakkında

Sayfa 176/ Belge 113

Özet: Mustafa b. Ramazan ve Ahsen binti Osman'ın, Seyyid Mahmud b. Ahmed'den davacı olmaları hakkında

Sayfa 177/ Belge 114

Özet: ... Çelebi b. Muslu'nun mülkünü el-hâc Ebudderda Çelebi b. el-hâc Abdurrahman'a satması hakkında

Sayfa 177/ Belge 115

Özet: Üveys ve kardeşi Hamza b. Ramazan'ın , kendilerini yaralayan üç neferden davacı olmaları hakkında

Sayfa 178/ Belge 116

Özet: Ali b. Şaban'ın zevcesi Ayişe binti Yakup'a olan borcunu ödediğini belirtmesi hakkında

Sayfa 178/ Belge 117

Özet: Üveys ve Hamza ibn-i Ramazan'ın, kendilerini hançer ile yaralayan İbrahim b. El-hâc Hasan ve Ebubekir b. Ömer'den davacı olması hakkında

Sayfa 178/ Belge 118

Özet: Elif binti Mehmed'in, eski zevci Kasım'dan davacı olmadığını belirtmesi hakkında

Sayfa 179/Belge 119

Özet: İbni Şeker Mahallesinden Elife binti Ebu Bekir'in, oğlu için nafaka ve kisve talebi hakkında

Sayfa 179/Belge 120

Özet: Vefat eden Arabzade Halil'in oğlu Abdurrahman'a vasisi el-hâc Ali'nin vasilikten ayrılması hakkında

Sayfa 179/Belge 121

Özet: Vefat eden Arabzade Halil'in oğlu Abdurrahman'a vasisi el-hâc Ali'nin vasilikten ayrılması üzerine Emine Hatun'un vasi tayin edilmesi hakkında

Sayfa 179/Belge 122

Özet: Vefat eden el-hâc Fazılın çocuklarının alacakları hakkında defter

Sayfa 180/Belge 123

Özet: Fatıma Hatun'un avarız ve nüzul vergilerini vermesi için talep hakkında

Sayfa 182/Belge 124

Özet: Şhreküstü Mahallesinden Rahime binti Süleyman Efendi'nin İshak Efendinin zimmetini ibra etmesi hakkında

Sayfa 182/Belge 125

Özet:Hüseyin Bey'in Etmekçi Mehmet'ten alacak talebi hakkında

Sayfa 183/Belge 126

Özet: Zımmi Abraham'ın zevcesinin nafaka talebi hakkında

Sayfa 183/ Belge 127

Özet: Çukur Mahallesi sakinlerinden Zülfiye Hatun'un vakfiyesi hakkında

Sayfa 183/ Belge 128

Özet: Tahsil edilen verginin Asitane'ye gönderilmesi hakkında

Sayfa 184/ Belge 129

Özet: Es-seyyid Murat'ın Dülük Baba zaviyesinin ferraşlığına tayin edilmesi hakkında

Sayfa 184/Belge 130

Özet: Dülük Baba zaviyesinde şeyh olan Seyyit Murat'ın tekrar şeyh olarak tayini hakkında

Sayfa 184/ Belge 131

Özet: Haleb kazasına kadı tayini hakkında

Sayfa 184/Belge 132

Özet: Valide Sultan haslarından tabi-i Rişvan hasının reayalarının perişan olmaları hakkında

Sayfa 184/ Belge 133

Özet: Ardıç Baba zaviyesine Ömer Halife'nin şeyh ve müteveli olarak tayini hakkında

Sayfa 185/Belge 134

Özet: Deli Birader Ahmet'in vergileri Nurvana, Karataş ve bazı mezraların vergisini toplaması için verilen berât hakkında

Sayfa 185/Belge 135

Özet: Es-Seyyid İbrahim'in İsa Dede zaviyesine müteveli olarak tayin edilmesi hakkında berât

Sayfa 185/Belge 136

Belge yarım

Sayfa 186/Belge 137

Özet: Dülük Baba zaviyesinin tevliyeti ve meşihatının tekrar Mustafa'ya verilmesi hakkında

Sayfa 186/Belge 138

Özet: Silahdarandan Mahmut'un Karasakal, Medigöz, Küçüktaş ve bazı köylerin dimos emini olması talebi hakkında

Sayfa 186/ Belge 139

Özet: Balkalağı Mescidi imamı ve mütevellisi Ebu Bekir'in tekrar tayini hakkında

Sayfa 187/Belge 140

Özet: Mustafa'nın muhızırbaşılığa atanması hakkında

Sayfa 187/Belge 141

Özet: Kurd İbrahim'in Dülük Baba zaviyesine tekrar atanması hakkında

Sayfa 187/Belge 142

Özet: Üstad Maksuda verilen icar hakkında

Sayfa 187/Belge 143

Özet: Ayntâb'da camiler yakının ve çarşı pazarında bulunan seddin kaldırılması hakkında

Sayfa 188/Belge 144

Özet: Tahtalı Cami-i şerîfi evkâfına Hacı Ali'nin müteveli tayini hakkında

Sayfa 188/Belge 145

Özet: Ulak sevkedilmesi ve alınacak tedbirler hakkında

Sayfa 188/Belge 146

Özet: Ayntâb sancağı haslarının mahsulünün Ahmet Ağa'ya iltizama verilmesi hakkında

Sayfa 188/Belge 147

Özet: Ardıç Dede ziyaretgahı şeyhliğine âma Abdülbaki'nin tayini hakkında

Sayfa 189/Belge 148

Özet: Ardıç Dede ziyaretgahı şeyhliğine âma Abdülbaki'nin tayini ve diğer şahısların karışmaması hakkında

Sayfa 189/Belge 149

Özet: Dülük Baba zaviyesine Mehmet bin Hüsam'ın müteveli tayini hakkında

Sayfa 189/Belge 150

Özet: Dülük Baba zaviyesine Mehmet'in müteveli tayin edilmesi hakkında

Sayfa 190/Belge 151

Özet: Kara Yusuf Çeşmesinin tevliyetinin Ebu'l-Kasım'a verilmesi hakkında

Sayfa 190/Belge 152

Özet: Zaamet gediğinin mahlûl olması nedeniyle Mehmet'e verilmesi hakkında

Sayfa 191/Belge 153

Özet: Ayntâb kazasının vergilerini toplamaya Mehmet'in görevlendirilmesi hakkında

Sayfa 191/Belge 154

Özet: İbni Şeker Mahallesinden Fatıma Hatun'un, Şhreküstü Mahallesi sakinelerinden Saadet Hanımdan alacak talebi hakkında

Sayfa 192/Belge 155

Özet: Ayntâb kazasının kısmet-i askeriyesinin verilmesi hakkında

Sayfa 192/Belge 156

Özet: Tilbeşar'ın tekrar Ayntâb kazasına dahil olması hakkında

Sayfa 192/Belge 157

Özet: Ayntâb kısmet-i askeriye işlerinin yürütülmesi husûsları hakkında

Sayfa 192/Belge 158

Özet: Fesleğın mezrasının nisfının mahsulünün Hacı oğlu Bekir'e verilmesi hakkında

Sayfa 193/Belge 159

Özet: Bayramiye mescidi imamının fergati ve Abdülaziz Halife'ye verilmesi hakkında

Sayfa 193/Belge 160

Özet: Ayntâb haslarının bin altmış bir senesi mahsulatının Ali Ağa'ta tevcih olunması hakkında

Sayfa 193/Belge 161

Özet: Bin altmış bir senesi yafta hizmetinin Hasan Ağa'ya verilmesi hakkında

Sayfa 194/Belge 162

Belge yarım kalmış

Sayfa 194/Belge 163

Özet: Ayntâb kahvehanelerinin duhan rüsûmunun kendine tevcihi talebi hakkında

Sayfa 194/Belge 164

Özet: Ayntâb kahve tahmisinin Yeniçeri ocağı devecilerinden Halil'e verilmesi hakkında

Sayfa 195/Belge 165

Özet: Ayntâb kamalak tahmisinin Halil Ağa'ya verilmesi hakkında

Sayfa 195/Belge 166

Özet: Hayamlu, Salarlu ve diğer cemaatlerin vergilerinin Arslan Beğ'e iltizam olunması hakkında

Sayfa 195/Belge 167

Özet: Zahir ve kahve irsali hakkında

Sayfa 195/Belge 168

Özet: Belpınar kazasının Ayntâb'a ilhak olunması hakkında

Sayfa 197/Belge 169

Özet: Ayntâb sancağının arpalık olarak Davud Paşa'ya verilmesi hakkında

Sayfa 197/Belge 170

Özet: Ayntâb sancağına mütesellim tayini hakkında

Sayfa 197/Belge 171

Özet: Ayntâb'ın Dilaver Paşa'ya arpalık olarak tayin edilmesi

Sayfa 198/Belge 172

Özet: Ayntâb arpalığına mütesellim tayini

Sayfa 198/Belge 173

Özet: Ulak gönderilmesi ve alınacak tedbirler hakkında

Sayfa 198/Belge 174

Özet: Van Beylerbeyinin isyanı hakkında

Sayfa 199/Belge 175

Özet: Mevacipler için vergi toplanması hakkında

Sayfa 199/Belge 176

Özet: Mihaliye medresesine Ali efendinin tayin edilmesi hakkında

Sayfa 199/Belge 177

Özet: Ali Efendinin günlük elli akçe ile Mihaliye medresesine tayini hakkında

Sayfa 199/Belge 178

Özet: Mihaliye medresesinin Ali Efendiye tevcihi ve İmam Şerafeddin yedinde olan ruusun alınıp gönderilmesi hakkında

Sayfa 200/Belge 179

Özet: Mihaliye medresesinin Ali efendi'ye tevcihi hakkında temessükün gönderildiği ve Şerafeddin yedinde olan ruusun gönderilmesi hakkında

Sayfa 200/Belge 180

Özet: Yapılacak sefer için askerlerin toplanıp donanma-yı hümâyûna gelmeleri hakkında

Sayfa 201/Belge 181

Özet: Sancağından ayrılan Yusuf yerine es-seyyid Süleyman'a tımar tevcihi hakkında

Sayfa 201/Belge 182

Özet: Burç nahiyesi Tohtan karyesindeki zemaete Mehmet Ağa'nın subaşı tayin edilmesi hakkında

Sayfa 201/Belge 183

Özet: Tilbeşar nahiyesinde Ahmet'in zeametinin terakkisi hakkında

Sayfa 202/Belge 184

Özet: Mühim bir mesele için ulak gönderilmesi ve alınacak tedbirler hakkında

Sayfa 202/Belge 185

Özet: Dülük Baba zaviyesine es-seyyid Mehmet'in tayini hakkında

Sayfa 203/Belge 186

Özet: Girit'e yapılacak Sefer-i hümâyûn için donanmaya katılması gereken askerler hakkında

Sayfa 203/Belge 187

Özet: Yukarı Mescit vakfının mütevellisinin yerine Hacı Hüseyin'in tayini hakkında

Sayfa 204/ Belge 188

Özet: Sefere katılmayan askerlerden alınacak vergi hakkında

Sayfa 204/ Belge 189

Özet: Ayntâb sancağı ve nahiyesinden Şaban'a zeamet tevcihi hakkında

Sayfa 205/Belge 190

Özet: Yerlerini terkederek başka yere giden iskan ahalisinin tekrar yerlerine iskanları hakkında

Sayfa 205/Belge 191

Özet: Taracık Mescidine Ali'nin müteveli olarak tayini hakkında

Sayfa 206/Belge 192

Özet: Girit seferi için asker tedariki hakkında

Sayfa 207/Belge 193

Özet: Kara Yusuf Çeşmesi ve Boyacıoğlu'nun kurduğu cami-i şerif evkâfına Ali'nin müteveli tayini hakkında

Sayfa 207/Belge 194

Özet: Burç karyesi'nin ödemesi gereken vergileri göndermesi hakkında

Sayfa 207/Belge 195

Özet: Kurban Baba tekyesine Derviş Cuma'nın şeyh ve müteveli tayin edilmesi

Sayfa 208/Belge 196

Özet: Ali adlı şahsın İmam Gazali camiinin cabisi olması hakkında

Sayfa 208/Belge 197

Özet: Derviş Mehmed'in günlük beş akçe ile vazifelendirilmesi hakkında

Sayfa 208/Belge 198

Özet: Derviş Mehmet'in Ali Nacar camii mütevellisi olarak tayini hakkında

Sayfa 208/Belge 199

Özet: Ehl-i ilimden olması nedeniyle Mehmet'in tekâlif-i şakadan muaf tutulması hakkında

Sayfa 208/Belge 200

Özet: Mehmet'in günlük yirmi akçe vazifeye tayin edilmesi hakkında

Sayfa 208/Belge 201

Özet: Seyyid Mehmet mahlûlünden Mehmet Halife'nin müezzinlik hizmetine tayini hakkında

Sayfa 209/Belge 202

Özet: Sadrazamlık müezzinliği hizmetine Mehmet Halife'nin tayini hakkında

Sayfa 209/Belge 203

Özet: Abdurrahman'ın dişini çıkararak Abdülhalim oğlu Ali'den şikayetçi olması hakkında

Sayfa 209/Belge 204

Özet: Ayntâb mukataasının yeniden tahrîrinin yapılması hakkında

Sayfa 210/Belge 205

Özet: Ulemadan Mehmet'in tekâlif-i şakadan muaf olması

Sayfa 210/Belge 206

Özet: Seyyit Mehmet'in mahlûlünden Mehmet'e günlük yirmi akçe vazife tevcîhi hakkında

Sayfa 210/Belge 207

Özet: Mehmet Halife'nin günlük yirmi akçe müezzinlik vazifesine mutasarrıf olması hakkında

Sayfa 211/Belge 208

Özet: Kanahcı Çeşmesi Mescidinin imameti'nin Molla Mehmet'e verilmesi hakkında

Sayfa 211/Belge 209

Özet: Ardıç Baba zaviyesinde Yasin-i Şerîf ve tebareke okumak üzere Derviş Mehmet ve oğlu Abdurrahman'a verilmesi hakkında

Sayfa 211/Belge 210

Özet: Dülük Baba zaviyesinde günlük ihlas-ı şerîf okumak üzere günlük on akçe ile Derviş Mehmet ve Abdurrahman'ın görevlendirilmesi hakkında

Sayfa 211/Belge 211

Özet: Hacı Baba zaviyesinde günlük Yasin-i Şerîf ve ihlas-ı şerîf okumak üzere günlük on sekiz akçe ile Derviş Mehmet ve Abdurrahman'ın görevlendirilmesi hakkında

Sayfa 212/Belge 212

Özet: Rumkale mukataasını Arslan bey'e tevcîhi hakkında

Sayfa 212/Belge 213

Özet: Ali'nin Sunguriye el-hâc Baba evkâfı mütevellisi olarak tayini hakkında

Sayfa 212/Belge 214

Özet: Sunguriye medresesi Hacı Baba zaviyesine tekaüden mutasarrıf tayini hakkında

Sayfa 213/Belge 215

Özet: Kürkcü Kasteli mescidine Mevlânâ İsmail'in imam tayini hakkında

Sayfa 213/Belge 216

Özet: Ayntâb ve köylerinde namaz kılmayanlar hakkında

Sayfa 213/Belge 217

Özet: Boyacı Mahallesi ahalsinin fakîr hali sebebiyle avarız hanelerinin sekizden yediye düşürülmesi hakkında

Sayfa 214/Belge 218

Özet: Behramoğlu Mescidine Molla İbrahim bin Esed'in müteveli tayini hakkında

Sayfa 214/Belge 219

Özet: Behramoğlu Mescidine Molla İbrahim bin Esed'in müteveli tayini hakkında

Sayfa 214/Belge 220

Özet: Zülkadriye Medresesine Avlana Abdurrahman'ın müderris olarak tayini hakkında

Sayfa 214/Belge 221

Özet: Dimos-ı Ayntâb mukataasının bazı karyelerinin bazı şahıslara deuhte edilmesi ve miriye zarar vermesi hakkında

Sayfa 215/Belge 222

Özet: Maraş'ta bazı reayanın asker olduğunu ifade ederek vergi vermek istememesi ve bunlara itibar olunmaması hakkında

Sayfa 215/Belge 223

Özet: Asker olduklarını ifade ederek vergi vermek istemeyen reaya hakkında

Sayfa 216/Belge 224

Özet: Asker tayfasına katıldıklarını iddia ederek vergi vermek istemeyen reaya hakkında

Sayfa 216/Belge 225

Özet: Taşrada bulunan asker tayfasının isimlerinin gönderildiği hakkında

Sayfa 217/Belge 226

Özet: Seyyit Murat Halife'nin Dülük Baba zaviyesine şeyh olarak tayini hakkında

Sayfa 217/Belge 227

Özet: Ayntâb ihtisabının Mustafa'ya tevcihi hakkında

Sayfa 218/Belge 228

Özet: Ayntâb ihtisab ve ihzariyesine Abdülkadir'in vekil tayin edilmesi hakkında

Sayfa 218/Belge 229

Özet: Reayanın bazılarının asker tayfasına kayd oldukları bahanesiyle vergi vermekten kaçınmaları hakkında

Sayfa 219/Belge 230

Özet: Kastel başındaki Molla Ahmet'in bina ettiği mescidin mütevelliliğine Süleyman'ın tayin edilmesi hakkında

Sayfa 219/Belge 231

Özet: Lala Mustafa Paşa evkâfından Ilgın'da bulunan cami ve sair evkâfın akaratından olan Ayntâb bezzazistan esnafının vakfiyeye aykırı olarak zirai başka yerde kullanmaları hakkında

Sayfa 220/Belge 232

Özet: Mevlânâ Mehmet'in Tahtalar Cami-i Şerîfinin hatib ve Seng-i Hoşkadem mahallesinin imametine tayin edilmesi hakkında

Sayfa 220/Belge 233

Özet: Köroğlu Mahalleisinde vaki mescid-i şerîfin imametine Mevlânâ Ali'nin tayini hakkında

Sayfa 220/Belge 234

Özet: Dülük Baba zaviyesinde günlük beş akçe ile ihlas suresi okumak üzere Seyyit Hasan Ali'nin tayin edilmesi hakkında

Sayfa 221/Belge 235

Özet: Derviş Süleyman'ın Hacı Baba zaviyesinde günlük üç akçe ile vazifelendirilmesi hakkında

Sayfa 221/Belge 236

Özet: Hacı Baba zaviyesinde günlük üç akçe ile vazifeli olan Derviş Süleyman'ın mütevellisinden alınmak üzere hükm-i hümâyûn ricası hakkında

Sayfa 221/Belge 237

Özet: Tilbeşar nahiyesine tabi Kantara karyesinde altı bin akçe ile dizdar olan Mehmet'in kusuru olmaksızın görevden alınması üzerine yeniden tayinini talep etmesi hakkında

Sayfa 222/Belge 238

Özet: Usulsüz bir şekilde Abdülaziz'in dizdarlık vazifesini alması ve esas sahibine verilmesi hakkında

Sayfa 222/Belge 239

Özet: Eşvedi reayasından her bir neferden yüz yirmi akçe alınması hakkında

Sayfa 222/Belge 240

Özet: Ayntâbda sakin olan zımmilerden alınacak ispenç için Ömer Beşe'nin tayin edilmesi hakkında

Sayfa 223/Belge 241

Arapça metin

Sayfa 224/Belge 242

Özet: Maraş kalası mustahfızlarının ulufeleri için alınacak vergiler hakkında

Sayfa 224/Belge 243

Özet: Firar eden Ramazan'ın yerine Yusuf'a tımar tevcihi hakkında

Sayfa 225/Belge 244

Özet: Haleb yahudilerinin cizyelerini toplamaya Muslu Beşe'nin görevlendirilmesi hakkında

Sayfa 226/Belge 245

Arapça metin

Sayfa 227/Belge 246

Belge yarım

Sayfa 227/Belge 247

Özet: Malatya mukataasından ihrac olunan Darende cizyesinin kullanılacağı yerler hakkında

Sayfa 227/Belge 248

Özet: Dimos-ı Ayntâba tabi havass-ı hümâyûn karyelerine müdahalenin men edilmesi talebi hakkında

Sayfa 228/Belge 249

Özet: Haymana perakendesi mukataasının Mustafa Ağa'ya verilmesi hakkında

Sayfa 229/Belge 250

Özet: Haleb'te vaki tahrîr-i cedîd keferesinden alacak vergi hakkında

Sayfa 229/Belge 251

Özet: Haleb eyâleti defterine tabi Ayntâb ve Rumkala ve Maraş ve sâyir kazalarda bulunan kefere tayfasının cizyelerinin toplanması için Osman Ağazade Bekir Ağa'nın görevlendirilmesi hakkında

Sayfa 230/Belge 252

Özet: Mehmet Ağa'nın başka bir dirliğinin olması nedeniyle Ali'ye tımar tevcihi hakkında

Sayfa 230/Belge 253

Özet: Ali'ye tımar tevcihi hakkında

Sayfa 230/Belge 254

Özet: Darende cizyesinin Fazlı Hüsnü tarafından toplanması hakkında

Sayfa 231/Belge 255

Özet: Tilbeşar kazası avarız defteri hakkında

Sayfa 231/Belge 256

Özet: Maraş eyâletinin defter kethüdalığının Ahmet'e tevcihi hakkında

Sayfa 232/Belge 257

Özet: Kürt karyesinde bir kişinin katledilmesi hakkında

Sayfa 232/Belge 258

Özet: Erbâb-ı tımar ve züemadan alınacak vergiler için Ali Çavuş'un tayin edilmesi hakkında

Sayfa 232/Belge 259

Özet: Haleb yahudi cizyelerinin toplanması için Mahmut Hasan'ın vazifelendirilmesi hakkında

Sayfa 234/Belge 260

Özet: Ayntâb avarız verigisinin toplanması hakkında

Sayfa 235/Belge 261

Özet: Ulak irsali ve alınması gereken tedbirler hakkında

Sayfa 235/Belge 262

Özet: Dimos-ı Ayntâb mukataasının Nasuh'a verilmesi hakkında

Sayfa 235/Belge 263

Özet: Nacarlıoğlu Ali bin Mehmet'in öldürülmesi ve sorumluların Maraş divanına gönderilmesi hakkında

Sayfa 236/Belge 264

Özet: Tahtani camii ve Seng-i Hoşkadem mescid-i şerîfine Mevlânâ Mehmet'in tayin edilmesi hakkında

Sayfa 236/Belge 265

Özet: Çukur Mahallesinde vaki Balkulağı mescid-i şerîfinin imametine Mevlânâ Hasan'ın tayin edilmesi hakkında

Sayfa 236/Belge 266

Özet: Ayntâb sancağı karye ve cemaat kethüdalarının miri miranı Maraş'a şikayetleri hakkında

Sayfa 237/Belge 267

Özet: Ayntâb kısmet-i askeriyesinin Receb'e verilmesi hakkında

Sayfa 237/Belge 268

Özet: Ayntâb ihtisab ve ihzariyesinin Kapoucuoğullarına verilmesi hakkında

Sayfa 237/Belge 269

Özet: Ayntâb ihtisab ve ihzariyesinin deuhtesinin el-hâc İbrahim'e verilmesi hakkında

Sayfa 237/Belge 270

Özet: Ayntâb tahmis kahve muktaasının daha önce kullananların elinde bırakılması hakkında

Sayfa 238/Belge 271

Özet: Ayntâb tahmis kahve mukataasınının Halil Subaşının mutasarrıf olması hakkında

Sayfa 238/Belge 272

Özet: Dayı Mehmet'in vakfettiği bin akçenin kullanım şekli hakkında

Sayfa 239/Belge 273

Belge yarım

Sayfa 239/Belge 274

Özet: Bedel-i nüzul akçesinin toplanması hakkında

Sayfa 240/Belge 275

Özet: Ulak gönderilmesi ve alınacak tedbirler hakkında

Sayfa 239/Belge 276

Özet: Maraş ve Darende kısmet-i askeriyesinin Mustafa Efendiye verilmesi hakkında

Sayfa 239/Belge 277

Özet: Ayntâbda sakin olan sâdât-ı kirâmın adet-i umurlarının Seyyit Hail'e verilmesi hakkında

Sayfa 241/Belge 278

Özet: Muhzırbaşı Kadri'nin kusuru nedeniyle yerine Kasım'ın tayin edilmesi hakkında

Sayfa 241/Belge 279

Özet: Ulak gönderilmesi ve alınacak tedbirler hakkında

Sayfa 241/Belge 280

Özet: Seyyid Mehmed ve Seyyid Bektaş ve Seyyid Halil ve Seyyid Mehmed ve Seyyid Mehmed bin Değirmenci ve Seyyid Hüseyin bin Değirmenci'nin tekâliften muaf olduklarına dair ellerindeki fermân ve yenilenmesi hakkında

Sayfa 242/Belge 281

Özet: Girit seferi için vergi tedariki hakkında

Sayfa 243/Belge 282

Özet: Hengirman'da tımara mutasarrıf olan alaybeyi Veli'nin ölmesi nedeniyle Yusuf'a verilmesi hakkında

Sayfa 243/Belge 283

Özet: Güllüce ve tabi olan karyelerde bulunan ahalinin başka yere gitmeleri ve yeniden iskanları hakkında

Sayfa 244/Belge 284

Özet: Hızır'ın yeniçeri serdarı olarak tayini hakkında

Sayfa 244/Belge 285

Özet: Akyol Mahallesinde bir kadının katledilmesi hakkında

Sayfa 245/Belge 286

Özet: Abdülkadir'in dizdar olarak tayini hakkında

Sayfa 245/Belge 287

Özet: Kara Yusuf çeşmesi suyunun fazla olması nedeniyle bir kısmının Gergerli oğlu bina eylediği cami-i şerife verilmesi hakkında

Sayfa 247/Belge 288 (sayfa numarası 247'ye geçmiş)

Özet: Zülkadriye medresesinin mütevelliliğinin Ali Halife'ye verilmesi hakkında

Sayfa 247/Belge 289

Özet: Asker mevacibi ve sefer mühimmâtı için beş bin guruş talebi hakkında

Sayfa 248/Belge 290

Özet: Alaüddevle Bey Camii'ne Abdürrahim'in imam olarak tayini hakkında

Sayfa 248/Belge 291

Özet: Mukataa muhasebe kaydı hakkında

Sayfa 248/Belge 292

Özet: Alaüddevle camiinin hatibi Abdurrahim'in vefatı nedeniyle Hasan Halife'nin tayini hakkında

Sayfa 249/Belge 293

Özet: Haleb ve Ayntâb'ın kısmet-i askeriyesinin Abdullah Efendi'ye verilmesi hakkında

Sayfa 249/Belge 294

Özet: Ayntâb mir livası Mehmet'in Ayntâb sancağı mahsulatının toplanması hakkında

Sayfa 249/Belge 295

Özet: Ayntâb kalası dizdarlığının Abdülkadir'e verilmesi hakkında

Sayfa 250/Belge 296

Özet: Mevacib kaydı

Sayfa 250/Belge 297

Özet: Halil Kasım'ın mütekaid zümresine dahil edilmesi hakkında

Sayfa 250/Belge 298

Özet: Akyol Mahallesi sakinlerinden Ömer'in oğlunun öldürülmesi ile ilgili keşif ve mübaşir gönderilmesi hakkında

Sayfa 250/Belge 299

Özet: Ayntâb sancağına mütesellim tayini hakkında

Sayfa 251/Belge 300

Özet: Ayntâb sancağına Mehmet'in tayin edilmesi hakkında

Sayfa 251/Belge 301

Özet: Mevlânâ Mustafa Efendi'nin Dülük Baba medresesine müderris tayini hakkında

Sayfa 251/Belge 302

Özet: Akyol Mahallesinde meydana gelen katli olayı hakkında

Sayfa 251/Belge 303

Özet: Bir yeniçerinin kendisinin darb edilmesi hakkında şikayeti hakkında

Sayfa 252/Belge 304

Özet: Ayntâb kazasına Haleb dfterdarı tarafından Abdurrahman Efendi'nin naib tayin edilmesi hakkında

Sayfa 252/Belge 305

Özet: Mustafa Efendi'nin vefatı nedeniyle Ayntâb mahkemesine Haleb'den naib tayini hakkında

Sayfa 252/Belge 306

Özet: Taracık Mescidine Mevlânâ Hasan'ın mütevelli olarak tayini hakkında

Sayfa 252/Belge 307

Arapça metin

Sayfa 253/Belge 308

Özet: Dülük Baba zaviyesinin tevliyetine Mevlânâ Mustafa bin Ebu Bekir'in tayin edilmesi hakkında

Sayfa 253/Belge 309

Özet: Haleb’de sakin Bakada nam arabani tayfasının vermesi gereken vergilerin toplanması hakkında

Sayfa 253/Belge 310

Özet: Ayntâb’ın kısmet-i askeriyesinin Ali Efendi’ye verilmesi hakkında

Sayfa 253/Belge 311

Özet: Ayntâb niyabetine Recep Efendi’nin tayini hakkında

Sayfa 254/ Belge 312

Özet: Ayntâb ve Malatya bedel akçelerinin toplanması hakkında

Sayfa 254/Belge 313

Özet: Ayntâb sancağı bedel akçelerinin toplanması için Seyyit Osman Bey’in gönderilmesi hakkında

Sayfa 254/Belge 314

Özet: Maraş tarafına gönderilecek ulak için bargir tedariki hakkında

Sayfa 255/Belge 315

Özet: Şhreküstü Mahallesinde vaki zaviyeye Mevlânâ Halil’in imam olarak tayini hakkında

Sayfa 255/Belge 316

Özet: Kürt karyesinde meydana gelen katl hakkında

Sayfa 255/Belge 317

Özet: Kızılca Mahallesinde meydana gelen katl hadisesi için Mehmet Ağa’nın mübaşir tayin edilmesi hakkında

Sayfa 255/Belge 318

Özet: Kamuran Ağa'ya bildirilen husûs hakkında yapması gereken işleri yerine getirmesi hakkında

Sayfa 256/Belge 319

Özet: Nehrû'l-cevaz nahiyesinde küfr-i cebel'de Ali'ye tımar tevcîhi hakkında

Sayfa 256/Belge 320

Özet: Küfr-i cebel'de Behram adlı şahısa tımar tevcîhi hakkında

Sayfa 257/Belge 321

Özet: Ayntâb niyabetine düşen mahsulatın naib gelinceye değin toplanması hakkında

Sayfa 257/Belge 322

Özet: Kadı gelinceye kadar Ayntâb mahkeme işlernin naible idare edilmesi hakkında

Sayfa 257/Belge 323

Özet: Ayntâb'da meydana gelen katl olayı hakkında

Sayfa 258/Belge 324

Özet: Ayntâb kadısının vefat etmesi nedeniyle mahkemenin idare edilmesi hakkında

Sayfa 258/Belge 325

Özet: Musa Efendinin vefatı nedeniyle Mevlânâ İsmail Efendinin mahkemede görevlendirilmesi hakkında

Sayfa 258/Belge 326

Özet: Ayntâb'da sâdât-ı kirâma usule aykırı olarak verilen tezkirelerin alınması ve gönderilmesi hakkında

Sayfa 258/Belge 327

Özet: Halil'in tezkiresi ile amel olunmaması hakkında

Sayfa 259/Belge 328

Özet: Elinde gerçek huccet bulunmayanlar sâdât-ı kirâm muamelesi yapılmaması hakkında

Sayfa 259/Belge 329

Özet: Kayacık mahallesi sakinlerinden Muaviye oğlunun katli hakkında

Sayfa 259/Belge 330

Özet: Muhzırbaşı Hacı İbrahim'in mahkeme edilmesi için Maraş'a gönderilmesi hakkında

Sayfa 260/Belge 331

Özet: Haykı Zımmiyan Mahallesinde İbrahim'in oğlunun Cerağ Karabid'in katletmesi hakkında

Sayfa 260/Belge 332

Özet: Zağarı Mehmet'in tahmis ve kahve rüsûmunu toplamaya tayin edilmesi hakkında

Sayfa 261/Belge 333

Özet: Haleb muhassılı Zağarcı Mehmet'i Ayntâb tahmis ve kahve mukataasına Haleb defterdarı ve gümrük emininini müdahalesinin engellenmesi talebi hakkında

Sayfa 261/Belge 334

Özet: Ahmet Ağa'nın Ayntâb'a mütesellim tayini hakkında

Sayfa 262/Belge 335

Özet: Mevacib için dimos-ı Ayntâb mukataasından alınacak vergiler hakkında

Sayfa 262/Belge 336

Özet: Tilbeşar kazasına Mevlânâ Ali Efendi'nin tayini hakkında

Sayfa 262/Belge 337

Özet: Sefere katılmayan erbâb-ı tımdardan alınacak vergilerin Ali Çavuş'a teslim edilmesi hakkında

Sayfa 263/Belge 338

Özet: Avarız muhasebe kaydı

Sayfa 263/Belge 339

Özet: Kaysar mahallesi ahalisinin fakîr hali nedeniyle avarız hanesinin birinin kaldırılması hakkında

Sayfa 264/Belge 340

Özet: Kadı Kemaleddin cami-i şerîfine Bayezid Halife'nin tayin edilmesi hakkında

Sayfa 264/Belge 341

Özet: Ahmet Paşa'nın yasakçı tayini hakkında

Sayfa 264/Belge 342

Özet: Kara Yusuf mescid-i şerîfinin imamı olan Mehmet Halife'nin günlük ücretinin artırılması hakkında

Sayfa 265/Belge 343

Özet: Kilislioğlu'nun Fakihoğlu Mehmet'i katletmesi olayı hakkında

Sayfa 265/Belge 344

Özet: Ayntâb kalesi camii imametine Mehmet'in tayin edilmesi hakkında

Sayfa 265/Belge 345

Özet: Halil veled-i Süleyman'ın zimmetinde olan Ayntâb dimosu ve meşedliği mukataası malından zimmetinde baki kalan meblağı tahsili hakkında

Sayfa 266/Belge 346

Özet: Dülük Baba zaviyesinin meşihat ve tevliyetinin ehil olmayanların elinde olması nedeniyle Derviş Mustafa'nın kendine verilmesi talebi ve tayin edilmesi hakkında

Sayfa 266/Belge 347

Özet: Ayntâb mutasarrıfı es-seyyid Mehmed'in elli dokuz senesi için bedel-i cebelüyan talep edilmemesi talebi hakkında

Sayfa 267/Belge 348

Özet: Hasan'ın Kürt karyesinde bulunan Hemek Dede zaviyesine zaviyedar olarak tayini hakkında

Sayfa 267/Belge 349

Özet: Mustafa Paşa'nın Ilgın'da inşa ettiği camive han ve vakıf işleri için Ayntâb'da bulunan bezzazistan, han, hamam ve dükkanlardan alınan icar defteri hakkında

Sayfa 268/Belge 350

Özet: Tıslakı mahallesi avarız muhasebe kaydı

Sayfa 268/Belge 351

Özet: Mevlânâ Abdullah'ın fakîr olması nedeniyle hanesi için avarız'dan muaf tutulması hakkında

Sayfa 269/Belge 352

Özet: El-hâc Mehmet'in ulema zümresinden olup fakîr olması nedeniyle tasarrufunda olan hane için avarızdan muaf tutulması hakkında

Sayfa 269/Belge 353

Özet: Muslu'nun vefat etmesi nedeniyle diğer Muslu'nun tımara mutasarrıf olması ve başka bir kişinin berât ettirmesi nedeniyle mahkeme edilmesi hakkında

Sayfa 269/Belge 354

Özet: Ayntâb kazasının ihtisabına Abdülkadir'in vekil tayin edilmesi hakkında

Sayfa 270/Belge 355

Özet: Dilaver Mehmet Bey'in adamları için ayrılan odalar hakkında

Sayfa 270/Belge 356

Özet: Ulaklar içi ayrılan beygirler hakkında

EK.2. 20 NUMARALI AYNTAB ŞER'İYYE SİCİLİNDEN BELGE ÖRNEKLERİ

137

قیوم الح... ۲۰ شماره ایست...

بیتاب... قیوم... ۲۰ شماره ایست... قیوم الح... ۲۰ شماره ایست... قیوم الح... ۲۰ شماره ایست...

۱۳۷... قیوم الح... ۲۰ شماره ایست... قیوم الح... ۲۰ شماره ایست... قیوم الح... ۲۰ شماره ایست...

۱۳۷... قیوم الح... ۲۰ شماره ایست... قیوم الح... ۲۰ شماره ایست... قیوم الح... ۲۰ شماره ایست...

۱۳۷... قیوم الح... ۲۰ شماره ایست... قیوم الح... ۲۰ شماره ایست... قیوم الح... ۲۰ شماره ایست...

138

بیتاب... قیوم... ۲۰ شماره ایست... قیوم الح... ۲۰ شماره ایست... قیوم الح... ۲۰ شماره ایست...

۱۳۸... قیوم الح... ۲۰ شماره ایست... قیوم الح... ۲۰ شماره ایست... قیوم الح... ۲۰ شماره ایست...

۱۳۸... قیوم الح... ۲۰ شماره ایست... قیوم الح... ۲۰ شماره ایست... قیوم الح... ۲۰ شماره ایست...

۱۳۸... قیوم الح... ۲۰ شماره ایست... قیوم الح... ۲۰ شماره ایست... قیوم الح... ۲۰ شماره ایست...

ÖZGEÇMİŞ

Okan İLHAN, 1988 yılında Gaziantep'te doğmuş olup aslen Adıyaman/ Besni ilçesi nüfusuna kayıtlıdır. İlkokul, Ortaokul ve Lise eğitimini Gaziantep'te tamamladı. 2007 yılında Mustafa Kemal Üniversitesi Tarih Bölümünde lisans eğitimine başladı. 2008 yılında Gaziantep Üniversitesi Tarih Bölümüne geçiş yaptı. Üniversitenin aynı bölümünden 2011 yılında mezun oldu. 2012 yılında Gaziantep Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Tarih Anabilim dalında yüksek lisans eğitimine başladı.

RESUME

Okan İLHAN, was born in 1988 in Gaziantep but he is recorded in Adıyaman province Besni County population. He completed elementary, middle and high school training in Gaziantep. He started Mustafa Kemal University Department of History in 2007 for History Licence training. He was transferred to Gaziantep University Department of History in 2008 and graduated in 2011. He has started Postgraduate Training at Gaziantep University, Social Science Institute, History Department for History Postgraduate Licence degree.